STEPHEN KING

BLEIZAS

Stephen King

BLEIZAS

Romanai

Iš anglų kalbos vertė
VLADA BAUBONIENĖ
ŽIVILĖ SAMĖNAITĖ

Kaunas
2008

Stephen King. Rinktiniai raštai, 52 tomas

BLAZE
New York, Pocket Books, 2008

UDK 820(73)-3
Ki-108

www.eridanas.lt

ISBN 978-9986-97-229-7

BLEIZAS

1 skyrius

Džordžas slėpėsi kažkur tamsoje. Bleizas negalėjo jo įžiūrėti, bet balsą aiškiai girdėjo - toks grubus, kiek prikimęs, tarsi vaikinas būtų peršalęs. Kažkas dar vaikystėje Džordžui atsitiko. Vyriškis apie tai niekada nekalbėjo, bet ant jo adomo obuolio matėsi randas.

- Ne šitą, tu bukaproti, juk visas jo bamperis išklijuotas lipdukais. Imk "Ševroletą" arba "Fordą". Tamsiai mėlyną ar tamsiai žalią. Maždaug dvejų metų. Jie ne taip krinta į akis. Ir be jokių lipdukų.

Bleizas praėjo pro šalį, palikęs nediduką automobilį, kurio bamperis nuklijuotas lipdukais. Toliau tęsdamas kelią, jis ieškojo geresnio laimikio. Netgi čia, tolimoje automobilių stovėjimo aikštelėje prie aludės, jis girdėjo muziką. Buvo šeštadienio vakaras, todėl aludė pilnutėlė žmonių. Šaltas oras negailestingai kandžiojosi. Į miestą Bleizą pavėžėjo pakeleivinga mašina, bet dabar jis jau keturiasdešimt minučių praleido po atviru dangumi, ir jo ausys suragėjo. Pamiršo kepurę pasiimti. Nuolat ką nors pamiršta. Jau traukė iš striukės kišenių rankas, ketindamas pridengti ausis, bet ir vėl Džordžas sutrukdė. Pasakė, kad jam reikia saugoti rankas, o ne ausis. Kad galėtum įjungti automobilio variklį be raktelių, ausų nereikia. O oro temperatūra buvo vos trys laipsniai aukščiau nulio*.

- Štai jis, - pasakė Džordžas. - Tau iš dešinės.

Bleizas pažiūrėjo ir pamatė "Saabą". Ir vėl su lipduku ant bamperio. Tarsi visai ne tas automobilis, kurį reikėtų vogti.

- Juk šitas tau iš kairės, - prunkštelėjo Džordžas. - O aš sakiau žiūrėti į *dešinę*, bukagalvi tu. Dešinė ranka ta, kuria tu krapštai nosį.

- Atleisk, Džordžai.

Taip, ir vėl apsikvailino. Nosį krapštyti jis galėjo abiem rankomis, bet tikrai žinojo, kuri dešinė. Tai ta, kuria rašė. Pagalvojo apie tą ranką, pažvelgė į dešinę ir pamatė tamsiai žalią "Fordą".

Bleizas nuėjo prie automobilio, stengdamasis neparodyti, kad juo

---

*Šešiolika laipsnių šalčio pagal Celsijų.

domisi. Apsižvalgė. Aludė vadinosi “Kapšas”. Čia rinkdavosi jaunimas iš vietos koledžo. Kvailas pavadinimas. Kapšu galima pavadinti ir tą vietą, kur yra tavo kiaušai. Aludėje (jei atvirai - tai tik paprasta užkandinė) penktadieniais ir šeštadieniais grodavo roko muzikos grupė. Turbūt salėje šilta, triukšminga, daug jaunų merginų trumpais sijonėliais. Šoka visi kaip padūkę. Būtų neblogai užeiti, apsidairyti...

- O ko tu čia atėjai? - paklausė Džordžas. - Juk negalėtum apgauti net mano neregės bobutės. Darbo imkis, a?

- Gerai, aš tik...

- Taip, žinau, kad tu tik. Nenukrypk nuo tikslo.

- Gerai.

- Kas tu toks, Bleizai?

Vyriškis nuleido galvą, patraukė nosimi.

- Aš silpnaprotis.

Džordžas visada sakydavo, jog tame nieko gėdingo nėra. Bet tai faktas, ir jį reikia pripažinti. Kad ir kaip stengsiesi, niekas niekada nepalaikys tavęs protingu. Žmonės žiūri į tave ir iškart mato: šviesa dega, bet namuose nieko nėra... Jei tu bukaprotis, tai turi kuo greičiau pabaigti visus reikalus ir dingti iš čia, išnykti kaip dūmas. O jei tave pagaus, pasakok, ką žinai, tik niekada neminėk tų vaikinų, kurie buvo su tavimi. Nes galų gale farai iškvos iš tavęs viską. Džordžas sakydavo, kad nėra prastesnių melagių už kvailius.

Bleizas ištraukė iš kišenių rankas, porą kartų sulenkė ir ištiesė pirštus. Pirštai sustingę nuo šalčio.

- Pasirengęs, storuli? - paklausė Džordžas.

- Taip.

- Tada aš eisiu alučio įkalsiu. O tu tvarkykis su ratais.

Bleizas pajuto paniką. Ji kilo vis aukščiau, kol pasiekė gerklę.

- Ei, aš niekada to nedariau, tik stebėjau tave.

- Dabar tau teks pasijudinti pačiam. Užteks tik stebėti.

- Bet...

Vyriškis nutilo. Nebuvo prasmės tęsti. Juk jis neketina rėkti. Girdėjo, kaip girgžda rytinis sniegas po tolstančio aludės link Džordžo kojomis. Netrukus žingsniai ištirpo muzikos ritme.

- Viešpatie, - atsiduso Bleizas. - Jėzau Kristau.

Pirštai šalo. Kai šitaip spigina šaltis, rankos darbingos galėjo išlikti ne daugiau penkių minučių. O gal dar mažiau. Jis priėjo prie vairuotojo durelių vildamasis, kad jos neužrakintos. Jei jos užrakintos,

teks palikti automobilį ramybėje, nes "vikruolio Džimo" Bleizas neturėjo, jis buvo likęs pas Džordžą. Laimei, vairuotojas durelių neužrakino. Bleizas atidarė jas, pasilenkė, truktelėjo pavarų dėžės svirtį. Tada apėjo aplink automobilį, surado priekyje mygtuką, paspaudė, atidarė kapotą.

Kišenėje gulėjo nedidelis žiebtuvėlis. Bleizas ištraukė jį ir nukreipė į variklį.

Surask degimo laidą.

Bet kiek čia visko. Laidai, vedantys į akumuliatorių, prie žvakių, visokios guminės žarnos...

Jis stovėjo, o prakaito lašeliai riedėjo skruostais ir čia pat šalo. Nieko iš to nebus. Ūmai jam gimė mintis. Gal ir ne pati genialiausia, bet mintys apskritai retai nušviesdavo jo galvą, todėl, jei jau taip atsitiko, būtina ją įgyvendinti. Jis sugrįžo prie vairuotojo durelių, vėl jas atidarė. Automobilio salone įsižiebė šviesa. Bet čia jis nieko negalėjo pakeisti. Jei kas nors pamatys, pagalvos, kad šeimininkui kažkokios bėdos su varikliu. Kai toks šaltis, niekas net nenustebtų. Net Džordžas nebartų jo už įsižiebusią automobilyje šviesą. O jei ir bartų, tai visai nestipriai.

Bleizas nuleido virš vairo esantį apsaugantį nuo saulės stogelį vildamasis, kad iš tenai iškris atsarginiai rakteliai. Kartais žmonės tenai juos slepia. Bet iškrito tik senas grandiklis. Nuriedėjo ant grindų. Bleizas atidarė daiktadėžę. Prikimšta visokiausių popierių. Jis pradėjo traukyti viską, mėtydamas ant grindų. Darbavosi atsiklaupęs ant vairuotojo sėdynės. Iš burnos garavo. Nieko. Tik popieriai ir dėžutė mėtinių pastilių. Jokių raktelių.

Na ką, tu velnio išpera, išgirdo jis Džordžo balsą, *patenkintas dabar? Dabar gali įjungti automobilio variklį be raktų?*

Bleizas tikėjosi, kad taip ir bus. Manė, kad ištrauks kokius nors laidus, sujungs juos, kaip tai darydavo Džordžas, ir pažiūrės, kuo tai baigsis... Jis užtrenkė dureles ir, panarinęs galvą, jau pajudėjo prie automobilio kapoto, bet staiga sustojo. Galvoje blykstelėjo nauja idėja. Sugrįžo, atidarė dureles, pasilenkė, pakėlė kilimėlį. Žinoma, jie gulėjo tenai. Ant raktelių Bleizas nepamatė žodžio "FORDAS", tenai apskritai jokių žodžių nebuvo. Dublikatas, ko dar iš jų norėti, bet kvadratinė galvutė bei visa konfigūracija bylojo, jog čia būtent tai, ko jam reikia.

Bleizas pakėlė raktelius, pabučiavo šaltą metalą.

“Neužrakintos durelės, rakteliai po kilimu, - pagalvojo jis. - Ei, Džordžai, galbūt šiandien aš nesu pats kvailiausias. Yra ir dar kvailesnių”.

Jis sėdo prie vairo, užtrenkė dureles, įkišo raktelius (kaip sviestu patepta!). Po to suvokė, jog nieko nemato, nes pakeltas kapotas. Apsidairė. Pažvelgė į kairę, po to - į dešinę. Norėjo įsitikinti, ar tikrai Džordžas nusprendė pasilikti aludėje. Gautų jis kaip reikiant pipirų, jei dabar jo draugas pamatytų, jog jis sėdi prie vairo, o kapotas atidarytas. Bet Džordžo šalia nebuvo. Nieko čia nebuvo. Automobilių stovėjimo aikštelė priminė tundrą, apstatytą mašinomis.

Bleizas išlindo iš kabinos, uždarė kapotą. Vėl sėdo prie vairo, ištiesė ranką, ketindamas uždaryti dureles ir sustingo. O kaipgi Džordžas? Nueiti į aludę ir jį pakviesti? Bleizas sėdėjo susimąstęs, nuleidęs galvą. Jo didžiules rankas apšvietė po stogu kabėjusios lemputės.

“Žinote ką, - pagalvojo vyriškis. - Eina jis...”

- Džordžai, eik tu po velnių, - pagaliau įgarsino jis savo mintį.

Džordžas privertė jį trenktis pakeleivinga mašina, pasitiko čia, po to dingo. O jam pačiam teko atlikti visą purviną darbą. Taip, Bleizas rado raktelius, bet tai tebuvo akla sėkmė, kuri kartais nusišypso ir patiems bukiausiems iš bukiausių. Todėl, Džordžai, eik tu... Savo kailiu patirk, ką reiškia gaudyti mašiną, kai lauke toks šuniškas šaltis.

Bleizas uždarė dureles, įjungė variklį, išvažiavo iš aikštelės. Jau būdamas ant plento, padidino greitį. “Fordas” pajudėjo pirmyn, užpakalinius ratus mestelėjo sumintame sniege. Vyriškis tuojau pat spustelėjo stabdžius, jį apėmė panika. Apie ką jis galvoja? Išvažiuoti be Džordžo? Juk sustabdys jį, nespėjus įveikti nė penkių mylių. Galbūt sustabdys jau prie pirmo šviesoforo. Be Džordžo jis negali išvažiuoti.

“Bet juk Džordžas miręs”.

Nesąmonė! Jis ką tik čia buvo. Nuėjo išgerti alaus.

“Jis miręs”.

- O, Džordžai, - sudejavo Bleizas, palinkęs virš vairo. - Džordžai, nebūk miręs!

Kurį laiką pasėdėjo. Automobilio variklis puikiai veikė. Nors lauke buvo šalta, niekas nebarškėjo, nedundėjo. Benzino bakas užpildytas trimis ketvirčiais. Tokie parodymai. Veidrodyje matėsi kylantis baltas išmetimo dūmelis.

Džordžas iš aludės neišėjo. Ir negalėjo išeiti... nes jis tenai neįė-

jo... Džordžas miręs. Jau prieš tris mėnesius mirė... Bleizas pajuto, jog virpa visas kūnas.

Po kurio laiko jis sugebėjo susitvardyti. Ir nuvažiavo toliau. Niekas jo nestabdė nei prie pirmo, nei prie antro šviesoforo. Sėkmingai išvažiavo iš miesto. Administracinę Apekso ribą kirto penkiasdešimties mylių per valandą greičiu. Kartais automobilis tiesiog čiuožė ledu, bet Bleizo tai nejaudino. Dar būdamas paauglys jis kaip pasiutęs varinėjo apledėjusiu asfaltu.

Užmiestyje jis pasiekė šešiasdešimties mylių per valandą greitį. Žibintų šviesa ryškiais pirštais čiuopė kelią ir iš abiejų pusių atsispindėjo nuo sniego pusnių. O taip! Kai vienas studentas atsives savo išrinktąją į automobilių stovėjimo aikštelę, jam atvips žandikaulis - "Fordo" nebėra! O jinai pažvelgs į jaunuolį ir pasakys: "Tu bukaprotis. Niekada daugiau su tavimi nesitūsinsiu. Nei čia, nei kur nors kitur".

- Ne taip, - pats save pataisė Bleizas. - Jei mergina iš koledžo, ji pasakys "nesusitikinėsiu".

Vyriškis nusišypsojo. Šypsena pakeitė jo veidą. Jis įjungė radijo imtuvą. Tenai skambėjo rokas. Bleizas sukiojo tol, kol pasigirdo kantri muzika. Netrukus, artėjant prie savo lūšnelės, jis jau pats dainavo visa gerkle, pritardamas radijui. Ir visai pamiršo pavojus bei Džordžą.

2 skyrius

Jis prisiminė kitą rytą.

Prakeikimas! Būti bukapročiu - didžiulė nelaimė. Išgyvenimai, sielvartas visada tave persekioja, nes tu nuolat pamiršti svarbiausius dalykus. O atmintyje išlieka visokios nereikšmingos kvailystės. Kaip tas eilėraštis, kurį penktoje klasėje jį privertė išmokti misis Zeling: "Po kaštonu, po šakotu kaimo kalvė stovi"*.

Kokia iš to nauda? Kokia nauda, kai tu skuti bulves dviem žmonėms, ir staiga suvoki, kad nereikia to daryti, nes tas antrasis niekada su tavimi nesėdės prie stalo ir, žinoma, nevalgys...

Ką gi, gal tai visai ne sielvartas? Ir apskritai, galbūt "sielvartas"

---

*Iš garsaus amerikiečių poeto Henrio Vodsvorto Longfelo (1807 - 1882) eilėraščio "Kaimo kalvis".

visai neteisingas žodis? Neteisingas, jei liūdi verkdamas bei daužydamas galva į sieną. Bet tu nedarai šito, kai išeina tokie vaikinai, kaip Džordžas. O jam išėjus atsiranda vienatvė ir baimė.

Džordžas dabar pasakytų: "Viešpatie! Ar tu kada nors pasikeisi savo sumautas trumpikes? Šlykštu žiūrėti".

Ir dar jis primintų: "Stuobry tu nelaimingas, užsirišai tik vieną batraištį".

Džordžas būtinai pasakytų: "Kad tave kur, nusisuk, sukišiu tavo marškinius. Terliojuosi su tavim, kaip su mažu vaiku".

Kai jis atsibudo ryte po "Fordo" vagystės, Džordžas sėdėjo gretimame kambaryje. Bleizas jo nematė, bet žinojo, kad jis sėdi ant sulaužytos kėdės, kaip paprastai, nuleidęs galvą taip, kad smakras siekia krūtinę...

- Tu vėl pasišiukšlinai, Kongai, - išgirdo jis, vos atmerkęs akis. - Su tuo tave ir sveikinu...

Bleizas net sušnypštė, kai jo kojos prisilietė prie ledinių grindų. Po to susirado batus. Nuogas, tik su batais, prišoko prie lango. Automobilio nėra. Jis atsiduso. Iškart palengvėjo. Prie burnos pasirodė garų debesėlis.

- Ne, aš nepasišiukšlinau. Pastačiau automobilį pašiūrėje, kaip tu man ir sakei.

- Tu nepanaikinai sušiktų pėdsakų, supranti? Galėjai dar parašyti: "ČIA STOVI VOGTAS AUTOMOBILIS".

- Ak, Džordžai!

- "Ak, Džordžai". Eik ir sunaikink pėdsakus.

- Gerai. - Jis pasuko link durų.

- Bleizai?

- Ką?

- Iš pradžių užsimauk apatines kelnes...

Bleizas pasijuto išraudęs.

- Tikras kūdikis. - Džordžo balsas toks supratingas. - Nors ir skutasi...

Džordžas visada žinojo, kaip skaudžiau įgelti. Deja, vieną kartą jis įžeidė ne tą vaikiną... ir, matyt, pernelyg skaudžiai. Tokie dalykai neretai baigiasi mirtimi. O po to jau nieko protingo nepasakysi. Ir dabar Džordžas nebegyvas, o Bleizas priverčia jį kalbėti savo galvoje ir dar atiduoda jam pačias geriausias frazes... Džordžas miręs po to nelemto lošimo kauliukais sandėlyje.

"Aš tikrai trenktas, jei mėginu viską prasukti pats, - pamanė Bleizas. - Toks stuobrys kaip aš..."

Bet trumpikes jis užsimovė, pirmiausiai apžiūrėjęs, ar nėra dėmių. Po to apsivilko šiltus drabužius, flanelinius marškinius bei velvetines kelnes. Darbiniai batai iš "Sirso" stovėjo po lova. Kareiviška striukė su gobtuvu kabojo ant durų rankenos. Bleizas paieškojo pirštinių ir surado jas ant lentynos virš senovinės, malkomis kūrenamos viryklės, kuri stovėjo kambaryje, atstojančiame ir virtuvę, ir svetainę. Užsimaukšlino ant galvos languotą kepurę su ausinėmis, snapelį kiek pasuko į kairę pusę - sėkmės ženklas. Po to pasičiupo į duris atremtą šepetį ir išėjo iš namų.

Rytas išaušo šaltas. Drėgmė panosėje akimirksniu virto ledu, net sutraškėjo. Vėjo gūsis pūstelėjo į veidą sniegu, privertęs susiraukti... Gerai Džordžui įsakinėti. Sėdi sau kambaryje prie šiltos krosnies, geria kavą. Kaip ir praėjusią naktį, kai, palikęs Bleizą vieną tvarkytis su automobiliu, nuėjo gerti alaus. Ir iki šiolei dar krapštytųsi, jei jam nebūtų nusišypsojusi akla sėkmė. Tik pagalvok, kaip nuskilo - jis rado raktelius. Dabar net gerai neprisimena, kur jie gulėjo... Pamiršo. Kartais jis ima abejoti, ar tikrai Džordžas tikras draugas.

Kiek pastovėjęs ir pasigėrėjęs sniege paliktais mašinos pėdsakais, Bleizas šepečiu juos panaikino. Tokie įdomūs sniego stulpeliai, o nuo jų krinta vos pastebimi šešėliai, į kuriuos niekas nekreipdavo dėmesio. Vyriškis gėrėjosi, kol neatsibodo. Džordžas jau seniai būtų apšaukęs, paraginęs paskubėti. Bet jo nėra. Po to jis nuėjo takeliu iki pat plento, valydamas "Fordo" paliktus pėdsakus. Naktį plentu pravažiuota sniego valytuvo, ir pakelėje liko sniego kopos. Dabar vėjas žarstė jas į visas puses, todėl kitų pėdsakų nebeliko.

Bleizas suskubo grįžti į lūšnelę. Nūn viduje buvo kur kas šilčiau. Kai lipo iš lovos, šaltis atrodė šuniškas, o dabar jau visai pakenčiamas. Įdomu, kaip tomis pačiomis sąlygomis gali keistis žmogaus pojūčiai. Jis nusirengė viršutinius drabužius, atsisėdo prie stalo tik su marškiniais bei velveto kelnėmis. Įjungė radiją ir nustebo: pasigirdo ne taip Džordžo mėgstamas rokas, o Bleizo širdžiai miela kantri muzika. Loreta Lin* dainavo apie tai, jog tavo gera mergaitė gali tapti net ir labai bloga.

Džordžas dabar tikrai nusikvatotų ir pasakytų kažką panašaus į: "Tai jau tikrai, meilute, gali tapti bloga ir atsisėsti man ant galvos". Ir

*Loreta Lin (1935 m.) - viena iš garsiausių kantri muzikos atlikėjų.

juodu draugiškai nusijuoktų. Nors, jei atvirai, ši daina Bleizui visada kėlė liūdesį...

Kai užvirė kava, jis pašoko ir paruošė du puodelius. Į vieną įdėjo grietinėlės ir suriaumojo:

- Džordžai, štai tavo kava, dranguži! Paskubėk, nes atšals!

Atsakymo nebuvo.

Bleizas pažvelgė į balintą kavą. Jis pats tokios negėrė. Ką dabar su ja daryti? Kažkas suspaudė gerklę ir sukėlė pasiutusį norą šveisti tą suknistą baltos kavos puodelį į sieną, bet vyriškis susitvardė. Nunešė prie kriauklės ir išpylė. Kai esi toks drūčkis, privalai mokėti tvardytis, antraip susilauksi nemalonumų.

Bleizas nekišo nosies iš trobelės, kol nepasibaigė pusryčių metas. Po to išvairavo iš pašiūrės vogtą automobilį ir nuo virtuvės laiptų apmėtė jo numerius sniegu. Išmintingas sprendimas. Dabar mašinos numerių nesimato.

- Ir ką tu čia darai? - paklausė iš pašiūrės Džordžas.

- Nesvarbu, - atšovė Bleizas, - vis tiek tu esi tik mano mintyse.

Jis atsisėdo į mašiną ir išvairavo į plentą.

- Nelabai protingai elgiesi. - Džordžas jau buvo įsitaisęs ant galinės sėdynės. - Važinėtis po miestą vogtu automobiliu. Neperdažei, numerių nepakeitei. Ir kur dabar trauki?

Bleizas nieko jam neatsakė.

- Tu juk nevažiuosi į Okoma Haits, a?

Bleizas tylėjo.

- O, velniai rautų, regis, važiuoji! Ak, prakeiktasis! Tau būtina iki galo sutvarkyti šį reikaliuką?

Bleizas tylėjo tarsi vandens į burną prisisėmęs.

- Paklausyk manęs, Bleizai. Suk atgal. Nieko neišeis, tave juk areštuos.

Bleizas žinojo, jog draugas teisus, tačiau atgal nepasuko. Kodėl Džordžas visada turi jam vadovauti? Net ir būdamas miręs nenustoja nurodinėti. Suprantama, planą sumanė Džordžas. Šauni mintis. Tokį reikaliuką prasukti svajoja bet kuris smulkus vagišius. “Bet mums būtinai pavyks”, - sakydavo jis, kai stipriai įkaldavo, nors iš jo balso buvo aišku, kad pats nelabai tuo tikėjo.

Dažniausiai jie užsiimdavo smulkiomis aferomis, kur reikėjo

dviejų žmonių. Džordžą, regis, tai tenkino, nors kartais išgėręs stikliuką ar sutraukęs "žolės", jis kalbėdavo ką kitą. Galbūt ta idėja Džordžui tebuvo žaidimas arba, kaip jis pats vadino, masturbacija mintyse... Kai matai per televizorių tuos kostiumuotus vyrus, samprotaujančius apie politiką, gali dar ne to prisigalvoti... Bleizas žinojo, kad jo draugas protingas. Jei jis kuo ir abejojo, tai tik jo ryžtu.

Bet dabar, kai Džordžas miręs, jis neturi pasirinkimo. Pats Bleizas niekam tikęs. Po Džordžo mirties kartą pamėgino lengvai uždirbti pinigų, tai vos spėjo išnešti sveiką kailį. Galėjo ir į belangę pakliūti. Moters pavardę jis surado nekrologų puslapyje, kaip tai darydavo Džordžas. Ir kalbėti mėgino taip, kaip kalbėdavo jis. Parodė kreditinio čekio kopiją (tokių jų trobelėje buvo visas paketas, iš pačių geriausių parduotuvių). Pasakė apgailestaująs, kad atėjo tokiu sunkiu jai metu, bet biznis yra biznis... Žinoma, ji tai supras. Moteris pasakė viską suprantanti. Pakvietė užeiti į koridorių ir palaukti, kol ji atsinešianti piniginę. Jis net negalėjo pagalvoti, kad moteriškė iškvies policiją. Jei ji nebūtų sugrįžusi ir įrėmusi į Bleizą pistoleto, tas kvailelis nieko neįtardamas taip ir būtų stovėjęs, laukdamas atvykstant policijos. Laiko pojūtis išnyko, jis nesuvokė, kad laikas dėti į kojas.

Bet ji sugrįžo, nukreipė į Bleizą revolverį... Tokį gražų, moterišką su perlamutrine rankena, su kažkokiais raižiniais iš šonų.

- Policija jau išvažiavo, - pareiškė ji, - bet kol jie atvyks, noriu, kad kai ką man paaiškintum. Noriu, kad atsakytum, kokiu niekšu reikia būti, kad galėtum ryžtis apgauti moterį, kurios vyro lavonas dar neatšalo?

Bleizo nedomino, ką nori išgirsti ta moteris. Jis apsisuko, išlėkė pro duris, nusirito nuo laiptų ir kaip vėjas nuskriejo kuo toliau nuo šito namo. Bėgiojo jis labai greitai, kai tik pajudėdavo iš vietos. Tik išsijudinti jam buvo sunkoka. O šį kartą jį apėmusi panika dar labiau kaustė judesius. Jei moteris būtų paspaudusi gaiduką, galėjo pataikyti jam nubėgančiam į nugarą... arba į didžiulę kvailą jo galvą, arba išgražinti ausį... o galbūt prašauti pro šalį. Nenumatysi, kur kulka galėjo pataikyti. Bet moteris neiššovė.

Į trobelę Bleizas sugrįžo skaudančiu skrandžiu, vos sulaikydamas baimės sukeltas dejones. Jis nebijojo kalėjimo ar dar kokios nors pataisos įstaigos. Netgi policijos nebijojo, nors ir žinojo, kad jie supainios jį savo klausimais. Visada supainiodavo. Bleizą gąsdino tas faktas, kaip lengvai ta moteris perprato jo kėslus. Tarsi jai tai vieni nie-

kai, tas pats, kas nusispjauti. Štai Džordžą žmonės retai kada perprasdavo. Jis visada pajusdavo, kada laikas dėti į kojas.

O dabar dar tas reikalas. Bleizas žinojo, kad nesugebės to padaryti, bet nesitraukė. Galbūt jis norėjo vėl sugrįžti į kalėjimą. O ką, kai dabar nebėra Džordžo, tai būtų ne pati blogiausia išeitis. Tegul kas nors kitas galvoja už jį, rūpinasi juo, atneša jam maisto.

Galbūt Bleizas norėjo, kad jį tiesiog dabar areštuotų, kai važiavo vogtu automobiliu per Okoma Haits... kaip tik pro Džerardų namus.

Žiemos šaldytuve šie namai atrodė tarsi įšaldyti rūmai. Džordžas sakydavo, kad Naujoje Anglijoje, Okoma Haits - tai seni pinigai. Namai čia priminė rezidencijas. Vasarą jie puikavosi, iškilę virš pievų, o dabar pievos buvo virtusios didžiuliais blizgančiais saulėje ledo laukais. O šią žiemą sniego iškrito pakankamai.

Džerardų namai buvo vieni geriausių. Puikūs namai. Džordžas pasakojo, jog pradinį kapitalą jie sukaupė iš jūros pervežimų. Pirmasis pasaulinis karas padarė Džerardus turtingus, antrasis - pavertė juos dievais. Sniegas ir saulė šalta ugnimi atsispindėjo nuo pastato langų. Džordžas sakė, kad name yra daugiau nei trys dešimtys kambarių. Jis atliko žvalgybą, apsimetęs kompanijos “Sentral velju paver”, tikrinančios elektros skaitiklių parodymus, darbuotoju. Tai buvo dar rugsėjo mėnesį. Bleizas tuo metu sėdėjo sunkvežimio kabinoje, kurį jiedu veikiau laikinai pasiskolino, negu pavogė. Nors, kažin kaip į tai būtų pasižiūrėjusi policija, jei vagišiai būtų patekę į jos rankas. Kažkokios merginos žaidė kriketą ant šalia esančios pievutės. Simpatiškos. Galbūt moksleivės ar koledžo studentės. Bleizas spoksojo į jas ir jau pradėjo jausti bekylančią aistrą... Bet sugrįžo Džordžas ir įsakė jungti variklį ir nešdintis iš čia. Bleizas jam pasakė apie simpatingas merginas, kurios tuo metu buvo nuėjusios už namo.

- Mačiau jas, - atsakė Džordžas. - Mano esančios pačios geriausios. Įsitikinusios, kad jų šūdas nesmirdi.

- Bet juk mielos.

- Kam tai rūpi, - liūdnai atsakė Džordžas, susidėjęs rankas ant krūtinės.

- Džordžai, ar tau kada nors stovėjo, pamačius tokias?

- Tokias pupytes? Tu netekai proto. Užsičiaupk ir vairuok.

Dabar Bleizas šypsojosi, prisiminęs tą pokalbį. Džordžas jam priminė lapę, kuri, negalėdama pasiekti aukštai ant šakos kabančių vy-

nuogių, tvirtino, kad jos rūgščios... Tą pasakėčią jiems skaitė mis Džolison. Tada Bleizas buvo antroje klasėje.

Džordžas pasakojo, jog Džerardų šeima didžiulė. Senieji misis ir misteris Džerardai, kuriems buvo maždaug po aštuonias dešimtis, vidutinieji bei jaunesnieji. Jaunesnysis, misteris Džozefas Džerardas trečiasis, iš tiesų buvo jaunas - vos dvidešimt penkerių. Jo žmona kilusi iš Pietų Amerikos.

Bleizas apsisuko gatvėje ir dar kartą pravažiavo pro namą, galvodamas apie tai, kaip galėtų jaustis žmogus, kuris veda būdamas dvidešimt dvejų metų. Po to pasuko į savo namus. Reikia jausti saiką.

Vidurinieji Džerardai turėjo ir daugiau vaikų, bet Bleizą domino tik Džozefas. Tiksliau, jo kūdikis, Džozefas Džerardas ketvirtasis. Ilgokas vardas tokiam snargliui. Rugsėjo mėnesį, kai jie buvo nuvykę į žvalgybą, mažyliui tebuvo du mėnesiai. O dabar... vienas, du, trys, keturi mėnesiai tarp rugsėjo ir gruodžio... jau šeši. Mažylis buvo vienintelis dinastijos įkūrėjo, vyriausiojo Džerardo provaikaitis.

- Jei jau sumanei ką nors pagrobti, tai pagrobk tinkamą kūdikį, - kalbėjo Džordžas. - Kūdikis neatpažins tavęs, vadinasi, jo nebūtina žudyti, galėsi sugrąžinti gyvą. Jis negadins tau gyvenimo, nepabėgs, neišmes kokio nors raštelio per langą ar dar ko nors nesugalvos... Tik gulės sau - ir viskas. Net nesupras, jog yra pagrobtas.

Jie sėdėjo prie televizoriaus, gėrė alų.

- Ir kiek iš jų galima nuplėšti? Kaip manai? - paklausė Bleizas.

- Pakankamai, kad galėtum daugiau nešalti užpakalio žiemą, kad nereikėtų užsakinėti netikrų žurnalų ar rinkti aukų Raudonojo Kryžiaus draugijai, - atsakė Džordžas. - Kaip tau tai patinka?

- O kiek tu paprašytum?

- Poros milijonų, - atsakė Džordžas. - Vienas tau, kitas man. Nereikia būti godiems.

- Godumas žudo, - pridūrė Bleizas.

- Teisingai, žudo, - patvirtino Džordžas. - Būtent šito aš ir mokiau tave. O kiek vertas Bleizas darbininkas? Ką aš tau apie tai kalbėjau?

- Savo atlyginimo.

- Teisingai. - Džordžas gurkštelėjo alaus. - Darbininkas vertas savo suknisto atlyginimo.

* * *

Ir dabar jis važiavo link varganos trobelės, kur jiedu su Džordžu gyveno nuo to laiko, kai atsikraustė šiauriau nuo Bostono, ruošdamiesi pagrobti kūdikį. Bleizas suvokė, kad jį gali sučiupti... bet du milijonai dolerių! Galėtų kur nors išvykti ir jam niekada netektų kęsti šalčio. O jeigu jį areštuos? Blogiausia, kas gali nutikti - tai kalėjimas iki gyvos galvos.

Bet, jeigu taip įvyktų, jam taip pat niekada netektų šalti...

Pastatęs pašiūrėje vogtą "Fordą", jis prisiminė apie pėdsakus. Tai apsidžiaugtų Džordžas.

Namuose jis pasišildė porą mėsainių.

- Tu tikrai ketini prasukti šitą reikalą? - paklausė Džordžas iš gretimo kambario.

- Tu jau atsigulei, Džordžai?

- Ne, stoviu ant galvos ir smaukausi. Tu neatsakei į mano klausimą.

- Pamėginsiu. Ar tu man padėsi?

Džordžas atsiduso.

- Manau, teks. Dabar aš niekur nesidėsiu. Bet... Bleizai?

- Kas yra?

- Prašyk tik vieno milijono. Godumas žudo.

- Gerai, prašysiu vieno. Mėsainio nori?

Atsakymo nėra. Džordžas vėl numirė.

3 skyrius

Jis ketino tą patį vakarą pagrobti kūdikį. Kuo anksčiau, tuo geriau. Bet Džordžas neleido.

- Ir ką tu ketini daryti, tuščiagalvi?

Bleizas jau buvo beeinąs į pašiūrę pasiimti automobilio.

- Ruošiuosi *tai* padaryti, Džordžai.

- Ką padaryti?

- Pagrobti vaiką.

Džordžas nusikvatojo.

- Ko tu juokiesi? - paklausė Bleizas ir pagalvojo: "Tarsi pats nežinočiau".

- Iš tavęs juokiuosi.

- Kodėl?

- Ir kaip tu ketini tą kūdikį pagrobti? Papasakok man.

Bleizas susimąstė. Jo ir taip atgrasus veidas dabar virto trolio snukiu.

- Kaip mudu ir planavome. Iš jo kambario.

- Iš kokio kambario?

- Na...

- Kaip ketini tenai patekti?

Šitą Bleizas prisiminė.

- Per antrojo aukšto langą. Tenai nesudėtingos sklendės. Tu pats matei. Pameni?

- O kopėčios kur?

- Na...

- Kai pasiimsi vaiką, kur jį padėsi?

- Į automobilį, Džordžai.

- Nėra žodžių - vien tik raidės... - Taip Džordžas sakydavo, kai pritrūkdavo argumentų.

- Džordžai...

- Žinau, kad padėsi vaiką į tą sušiktą automobilį, juk nemanau, kad ketini jį tempti namo ant kupros. Bet ką po to darysi? Kur padėsi jį?

Bleizas pagalvojo apie trobelę. Apsidairė.

- Na...

- Kaip bus su įklotais, sauskelnėmis, buteliukais, vaikų maistu? Ar ketini pietų jam sušerti dešrainį ir pagirdyti alumi?

- Na...

- Užčiaupk srėbtuvę! Dar žodis - ir aš apsivemsiu!

Bleizas sudribo ant kėdės, nuleido galvą. Jo veidas degė iš gėdos.

- Ir išjunk šitą suknistą muziką! Šita teta taip plėšosi, kad tuoj pati sau į šikną įlįs!

- Gerai, Džordžai.

Bleizas išjungė radiją. Senas japoniškas televizorius, kurį buvo nupirkęs Džordžas išpardavimo metu, jau sugedo.

- Džordžai?

Atsakymo nėra.

- Prašau, neišeik. Ir atleisk man. - Bleizas savo paties balse išgirdo baimę. Jis vos nepravirko.

- Gerai jau, - neiškentęs prabilo Džordžas, kai Bleizas pamanė, kad jis visam laikui išėjo. - Štai ką tu turi padaryti. Apiplėšk nedidelę parduotuvę. Tą šeimyninę, kur mudu perkame įvairiausias smulkmenas. Tiks.

- Gerai.

- Ar "koltą" vis dar turi?

- Po lova, guli dėžutėje nuo batų.

- Pasiimk jį ir užsimauk ant galvos kojinę. Antraip vaikinas, dirbantis naktinėje pamainoje, tave atpažins.

- Gerai.

- Nueisi tenai šeštadienio vakarą, prieš pat uždarant. Jie čekių neima, todėl galėsi susišluoti kokias dvi ar tris šimtines "žalių".

- Žinoma! Kaip puiku!

- Ir dar štai kas...

- Kas, Džordžai?

- Išimk šovinius. Supratai?

- Žinoma. Aš žinau. Juk visada šitaip elgiamės.

- Taip, visada. *Tokia mūsų tvarka.* Jei prireiks, įkrėsk tam vaikinui. Bet stenkis, kad informacija apie įvykį patektų ne daugiau kaip į trečią vietinio laikraščio puslapį. Jokių pirmųjų puslapių.

- Gerai.

- Esi tikras asilo pasturgalis, Bleizai. Tu juk pats žinai? Niekada nesugebėsi prasukti mūsų reikalo. Gal bus dar geriau, jei pakliūsi už smulkią vagystę.

- Nepakliūsiu, Džordžai.

Nėra atsakymo.

- Džordžai?

Atsakymo nėra. Bleizas pasidavė. Atsisėdo, įjungė radiją... Iki vakarienės jis viską pamiršo ir padengė stalą dviem.

4 skyrius

Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis gimė Friporte, Meino valstijoje. Po trejų metų jo motiną, einančią per gatvę su produktų paketu, partrenkė sunkvežimis. Ji žuvo vietoje. Vairuotojas buvo girtas ir netu-

rėjo vairuotojo pažymėjimo. Teisme pareiškė labai dėl to apgailestaująs. Verkė. Žadėjo vėl grįžti pas “Anoniminius alkoholikus”. Teisėjas jam skyrė baudą ir nuteisė kalėti šešiasdešimt dienų. Taip prasidėjo mažojo Klajaus gyvenimas su tėvu, kuris daug išmanė apie išgertuves ir nieko - apie visą kitą. Klaitonas vyresnysis dirbo surinkėju bei rūšiuotoju “Superier mils” bendrovėje Topšeme. Kiti jo bendradarbiai tvirtino, jog blaivaus šito vyriškio niekada nėra matę.

Nuėjęs į pirmą klasę, Klajus jau mokėjo skaityti ir be vargo galėjo pridėti prie dviejų obuolių tris. Jau tada jis buvo ne pagal amžių stambus berniukas. Friporte daugelis klausimų būdavo sprendžiami kumščiais, tačiau jis nesibaimindamas galėjo ateiti į žaidimų aikštelę, nors dažniausiai tenai pasirodydavo su knyga rankoje. Bet jo tėvas buvo kur kas stambesnis, todėl kitus vaikus domino, su kokiomis mėlynėmis eilinį pirmadienio rytą pasirodys mokykloje jų bendraklasis Klajus Bleisdelas jaunesnysis.

- Bus stebuklas, jei jo tėvas nesužalos ar neužmuš, - kartą mokytojų kambaryje pasakė Sara Džolison.

Stebuklas neįvyko. Vieną pagiringą šeštadienio rytą Klaitonas vyresnysis išsvirduliavo iš miegamojo antrame aukšte, kur gyveno jiedu su sūnumi. Tuo metu berniukas sėdėjo svetainėje ant grindų, žiūrėjo televizorių ir valgė “Epl džeks”*.

- Kiek kartų tau sakiau nevalgyti šito šlamšto? - paklausė Vyresnysis Jaunesniojo. Po to nelaukdamas atsakymo pakėlė sūnų ir numetė nuo laiptų. Klajus nusileido ant galvos.

Tėvas nulipo žemyn, pakėlė jį nuo žemės, nutempė į antrą aukštą ir vėl numetė. Po pirmojo kritimo berniukas neprarado sąmonės. Po antrojo atsijungė. Tėvas vėl nusileido žemyn, pakėlė sūnų, užnešė į viršų, apžiūrėjo. Sumurmėjo: “Suknistas kalės vaikas”, ir vėl numetė nuo laiptų.

- Štai, - pasakė jis gulinčiam prie laiptų sūnui, primenančiam skudurinę lėlę. - Gal dabar pagalvosi, prieš atvilkdamas į svetainę šitą mėšlą.

Deja, tuo metu Klajus jau apie nieką negalėjo pagalvoti. Tris savaitės komos būsenos gulėjo Portlendo centrinėje ligoninėje. Jo gy-

*“Epl džeks” - tai sausi “Kelog” kompanijos pusryčiai, miniatiūriniai žiedeliai iš miltų, džiovintų obuolių bei cinamono.

dytojas manė, kad berniukas iki pat mirties toks ir pasiliks. Ir gyvens toks žmogus-daržovė... Bet Klajus išsikapstė. Deja, liko silpnaprotis. O tie laikai, kai jis nesiskyrė su knyga, nugrimzdo giliai į praeitį.

Valdžios neįtikino Klajaus tėvo žodžiai, jog berniukas pats nukrito nuo laiptų ir buvo šitaip traumuotas. O radę ant vaiko krūtinės keturias cigarete išdegintas žaizdas, taip pat nepatikėjo, jog čia kažkokia odos liga.

Klajus daugiau nebematė to buto antrajame aukšte. Iš ligoninės berniukas buvo nugabentas į našlaičių prieglaudą. Čia jo gyvenimas prasidėjo nuo to, kad žaidimų aikštelėje du išdykėliai išspyrė iš jo rankų ramentus ir nudūmė kikendami tarsi troliai. Berniukas pasiėmė ramentus ir pats pakilo nuo žemės. Bet nepravirko.

Jo tėvas prieštaravo tokiam valdžios sprendimui ir policijoje, ir dar aktyviau - baruose. Grasinosi kreiptis į teismą ir susigrąžinti sūnų, bet taip ir nesikreipė. Tvirtino mylįs berniuką. Galbūt ir iš tiesų mylėjo, tik tos meilės pasekmės - mėlynės bei nudegimai. Todėl prieglaudoje Klajui buvo geriau.

Ne taip jau ir geriau. "Heton Hauzo" prieglauda pietų Friporte nesuteikė globotiniams ypatingų patogumų, ir Klajaus vaikystė buvo nepavydėtina. Nors, berniukui pasveikus, situacija kiek pagerėjo. Tada patiems kiečiausiems peštukams jis leido suprasti, kad žaidimų aikštelėje jiems geriau jo nekabinti. Taip pat ir tų jaunesnių vaikų, kurie prašėsi jo pagalbos. Peštukai jį pravardžiavo Pusgalviu, Troliu, Kongu, bet Klajaus tai nežeidė, ir jis palikdavo vaikėzus ramybėje, jei tik jie nepaleisdavo į darbą kumščių. O po to, kai jis pasidarbavo ramentais ir prikūlė jį užpuolusius išdykėlius, niekas jo nelietė. Klajus nebuvo piktas, bet provokuojamas darėsi grėsmingas.

Vaikai, kurie nebijojo Klajaus, vadino jį Bleizu. Ta pravardė jam prigijo ir atstodavo vardą.

Kartą jis gavo tėvo laišką. "Brangus sūnau, - buvo rašoma laiške, - kaip tu gyveni? Mano reikalai puikūs. Dabar dirbu Linkolne, ridenu rąstus. Viskas būtų gerai, jei tie b*** mokėtų už viršvalandžius. CHA! Ketinu nusipirkti nedidelį namelį ir pasiimti tave. Ką gi, parašyk man ir papasakok savo senajam tėvui, kaip tu gyveni. Gali atsiųsti nuotrauką". Laiško pabaigoje parašyta: "Su meile, Klaitonas Bleisdelas".

Nuotraukos Bleizas neturėjo, bet jis galėjo parašyti tėvui. Muzikos mokytoja, kuri ateidavo antradieniais jam padėti, tuo neabejojo. Deja, ant purvino sulamdyto voko nebuvo atgalinio adreso. Čia tebuvo tik gavėjo adresas: "Klajui Bleisdelui jaunesniajam. Našlaičių prieglauda FRITAUNE. MEINAS".

Daugiau jokių žinių iš tėvo berniukas negavo.

Gyvendamas prieglaudoje kartais rudenį jis turėdavo galimybę nuvykti į kitas šeimas. Naujieji "tėvai" pakankamai ilgai laikydavo Klajų. Jis padėdavo nuimti derlių, valydavo nuo takų bei stogų sniegą. Bet, vos tik prašvitus pavasariui, jie nuspręsdavo, jog berniukas jiems netinka ir grąžindavo jį atgal į prieglaudą. Kartais tokiose šeimose būdavo visai neblogai. O kartais (kaip pas Bouj su jų baisia šunų ferma) - tiesiog klaiku.

Išsiskyrus su prieglauda, Klajui teko pačiam ieškotis pastogės bei pragyvenimo šaltinio Naujoje Anglijoje. Kartais jis jautėsi laimingas, nors ne tokios laimės norėjo. Tai nebuvo ta laimė, kokią jis matė aplinkui. Pagaliau apsistojo Bostone, nes kaimo vietovėje jautėsi ypač vienišas. Kartais tekdavo nakvoti daržinėse, o atsibudus vidury nakties išeiti į lauką ir stebėti žvaigždes. Jų buvo tiek daug, ir berniukas žinojo, jog žvaigždės spindėjo dar iki jo... ir jam išėjus - spindės. Šitos mintys jam kėlė siaubą. Nors buvo tame ir žavesio. Kartais, kai jis gaudydavo pakeleivingas mašinas (tai vykdavo lapkričio mėnesį), ir vėjas pūtė į veidą, plaikstė drabužius, jį apimdavo netikėtas liūdesys... dėl kažko amžiams prarasto, panašiai kaip tas laiškas be atgalinio adreso... O kartais pavasarį, pakėlęs akis į dangų, Klajus stebėdavo paukščius. Dažnai to pakakdavo, kad berniukas būtų laimingas, bet vis dažniau jautė, kaip jo viduje kažkas susispaudžia į trapų kamuoliuką, galintį bet kada sudužti.

"Negeri tai pojūčiai, - mąstė Klajus. - Ir jeigu juos sukelia paukščiai, nedera man į juos žiūrėti". Bet berniuko akys nevalingai krypdavo į dangų...

Bostonas Bleizui patiko, bet kartais jį apimdavo baimė. Čia gyveno galybė žmonių, koks milijonas, o gal ir daugiau, bet niekam nerūpėjo kažkoks Klajus Bleisdelas. Jei kas ir atkreipdavo į jį dėmesį, tai tik todėl, jog į akis krisdavo išskirtinės jaunuolio proporcijos bei gilus randas kaktoje. Kartais jis prasimanydavo kokių nors pramogų, kartais jausdavo baimę. Bepramogaudamas ir susitiko su Džordžu Rekliu. Nuo tada jo gyvenimas pagerėjo.

5 skyrius

Nedidukė šeimyninė krautuvėlė vadinosi "Timas ir Džanetsas". Lentynos buvo prikimštos vyno butelių bei alaus pakuočių. Per visą galinę sieną - milžiniška šaldanti spinta. Ant stelažų sudėti fasuoti produktai. Už kasos aparato puikavosi vaiko dydžio butelis, pilnas marinuotų kiaušinių. Čia buvo pardavinėjamos ir pirmo būtinumo prekės: cigaretės, higieniniai paketai, galvosūkių rinkiniai, dešrainiai.

Vakarais parduotuvėje dirbdavo spuoguotas vaikinas, kuris dienos metu mokėsi Portlendo universitete ir rašė diplominį darbą apie gyvulininkystę. Tai buvo Haris Nelsonas. Kai prieš vidurnaktį į parduotuvę įžengė galingas vyras su duobe kaktoje, Haris skaitė knygą. Lentynose buvo gausu moteriškų romanų. Nieko sau pavadinimas - "Didelis ir stiprus". Vakarinis pirkėjų srautas sumažėjęs. Nelsonas nusprendė, jog, aptarnavęs šitą ką tik įėjusį dručkį, uždarys parduotuvę ir eis namo. Galbūt pasiims su savim knygą ir galės masturbuotis... Epizodas su keliaujančiu maldininku ir dviem našlėmis kaip tik tokiam reikalui tiktų... Bet čia storulis pakišo jam po nosimi pistoletą ir suriaumojo:

- Trauk viską iš kasos aparato!

Knyga iškrito iš rankų. Geidulingos mintys išrūko iš jaunuolio galvos. Akys išsprogo. Nelsonas išsižiojo, ketindamas pasakyti ką nors protinga. Kokią nors frazę, primenančią tas, kurias beria pagrindiniai serialų herojai iš televizoriaus, kai į juos įremiamas ginklas. Bet iš jo lūpų teišsprūdo: "A-a-a-a".

- Sakau tau - trauk viską iš kasos aparato, - pakartojo galiūnas. Sužalota jo kakta atrodė grėsmingai. Regis, toje duobėje galima sutalpinti tvenkinį su varlėmis.

Čia Haris prisiminė (nors smegeninė veikė vangiai) boso duotas instrukcijas, kaip elgtis užpuolimo atveju: nesiginčyti su užpuoliku ir vykdyti visus jo reikalavimus. Parduotuvė apdrausta. Tačiau vaikinas staiga pajuto, kad jo kūnas labai švelnus, pažeidžiamas, o jame daug skysčių bei visokių ertmių... Neišlaikė šlapimo pūslė. O ir tiesiojoje žarnoje dėjosi kažin kokie neaiškūs dalykai.

- Tu girdi mane?

- A-a-a-a, - patvirtino Nelsonas ir spustelėjo kasos aparato klavišą “NO SALE”.

- Sudėk pinigus į paketą.

- Gerai. Taip. Žinoma. - Jaunuolis įkišo ranką ant lentynos, kur gulėjo paketai... begrabaliodamas nemažai jų numetė ant grindų. Paėmė vieną ir pradėjo kišti į jį kupiūras.

Atsidarė durys ir įėjo jaunuolis su mergina. Matyt, studentai. Pamatė ginkluotą žmogų ir sustojo.

- Kas čia? - paklausė jaunuolis. Jis rūkė cigaretę, o jo paltą puošė apvalus ženkliukas su užrašu “POT ROCKS”*.

- Apiplėšimas, - atsakė jam Nelsonas. - Prašau neerzinti šito pono.

- Čia tai bent. - Jo veide pasirodė šypsena. Jis nukreipė pirštą į Nelsoną. Jaunuolio su ženkliuku panagės buvo nešvarios. - Štai šitas vėpla tave apiplėšinėja?

Ginkluotas vyras atsisuko į Ženkliuką.

- Piniginė, - pareikalavo jis.

- Klausyk, - Ženkliukas vis dar šypsojosi. - Aš palaikau tave. Kainos šitoje parduotuvėje... Be to, visi žino, jog Timas ir Džanetas - pirmi reakcionieriai... po Hitlerio.

- Duok čia piniginę, antraip ištaškysiu tau smegenis.

Ženkliukas pagaliau suvokė, jog čia ne kino filmas, ir jis gali susilaukti didelių nemalonumų. Šypsena išnyko ir jis užčiaupė iškalbingą savo srėbtuvę. Keletas raudonų dėmių plykstelėjo jo išbalusiame veide. Iš džinsų kišenės jis ištraukė juodą odinę piniginę.

- Kai reikalinga policija, jos niekada nėra, - šaltai pastebėjo mergina. Ji vilkėjo ilgą rudą paltą, tamsūs plaukai derėjo prie juodų odinių batų.

- Mesk piniginę į paketą, - pareikalavo plėšikas... Jau po to Nelsonas ne kartą pagalvojo, jog tuo momentu galėjo tapti didvyriu, užvožęs ginkluotam vyriškiui į galvą milžinišku buteliu su kiaušiniais. Tik užpuoliko galva, regis, buvo tvirta kaip akmuo.

Piniginė paskendo paketo viduje.

Užpuolikas lanku apėjo studentus ir nužingsniavo link durų. Nepaisant įspūdingų gabaritų, jis judėjo gana vikriai.

---

*Pot rocks - “žolytė” veža (angl.).

- Kiaulė, - metė įkandin mergina.

Plėšikas sustojo kaip prikaltas. Akimirką mergina pamanė (apie tai ji po to pasakė policijai), kad jis tuojau pat atsisuks, pradės šaudyti ir visus juos suguldys kaip malkas... Vėliau, policijos nuovadoje jie painiojo parodymus. Vieniems plėšiko plaukai atrodė kaštoniniai, kitiems rudi ar šviesūs; veidas vieniems pasirodė šviesus, išblyškęs, kitiems - raudonas. Vieni manė, kad jis vilkėjo striukę su gobtuvu, kiti, kad vilnonius marškinius... Bet visi kaip vienas tvirtino, kad užpuolikas buvo labai stambus, ir visi įsiminė paskutinius jo žodžius, kurie buvo skirti durims ir nuskambėjo tarsi graudi dejonė: "O Dieve! Džordžai, aš pamiršau kojinę!"

Po to jis išėjo. Akimirką jie pastebėjo vyriškį bėgant pro vitriną, šaltoje neoninės reklamos "Schlitz" šviesoje, paskui kitoje gatvės pusėje suriaumojo automobilio variklis, ir drūčkis dingo naktyje. Išrūko su sedanu. Daugiau jie nieko negalėjo pasakyti - nei mašinos modelio, nei ją pagaminusios kompanijos. Ir lyg tyčia pradėjo snigti.

- Brangiai kainavo man alus, - pasakė Ženkliukas.

- Eik prie šaldytuvo ir pasiimk butelį, - pasiūlė Haris Nelsonas. - Parduotuvės sąskaita.

- Tikrai? Tu įsitikinęs?

- Žinoma. Tu taip pat. - Jis pažvelgė į merginą. - Kodėl gi ne. Mes apsidraudę. - Ir pardavėjas pradėjo kvatoti.

Apklausiamas policijos, jis sakėsi niekada anksčiau plėšiko nematęs. Tik po to jam kilo abejonių. Tarsi matė tą drūčkį praėjusį rudenį. Jis buvo su liesu, panašiu į žiurkę jaunuoliu, kuris pirko vyną ir be paliovos keikėsi.

6 skyrius

Kai Bleizas nubudo kitą rytą, sniego buvo vos ne iki trobelės stogo, o ugnis krosnyje užgeso. Vos tik jo kojos palietė ledines grindis, šlapimo pūslė susitraukė. Raukydamasis, nuskubėjo į vonią. Iš burnos garavo. Kokias trisdešimt sekundžių šlapimas tekėjo lanku, tik po to įtampa nuslūgo. Bleizas lengviau atsiduso, nukratė paskutinius lašus, paleido į laisvę balandėlį.

Už namo sienų siautėjo ir švilpė vėjas. Už lango lankstėsi, svyravo pušys. Vyriškiui jos priminė liesas moteriškes, raudančias artimųjų laidotuvėse.

Jis apsirengė, atidarė atsarginio išėjimo duris, išėjo. Įvažiavimo takas užpustytas. Matomumas visai prastas. Tai Bleizą džiugino. Vėjas švystelėjo sniegu jam į veidą. Sniegas kietas, gumulai stambūs. Jam pasidarė smagu.

Lūšnelė buvo kūrenama sunkiomis ąžuolinėmis pliauskomis. Bleizas susikrovė glėbį malkų. Sustojo tarpduryje, nusipurtė sniegą. Užkūrė krosnį, vis dar nenusirengęs. Įpylė į kavinuką vandens. Paruošė du puodelius.

Pastovėjo, rimtas, susimąstęs. Kažką pamiršo.

Pinigai! Jis pamiršo suskaičiuoti pinigus.

Nuėjo į kitą kambarį. Jį sustabdė Džordžo balsas. Jo draugas bei patarėjas tūnojo vonioje.

- Asilo pasturgalis.

- Džordžai, aš...

- "Džordžai, aš asilo pasturgalis". Ar gali taip pasakyti?

- Aš...

- Sakyk: "Džordžai, aš asilo pasturgalis, kuris pamiršo ant galvos užsimaukšlinti kojinę".

- Aš gavau pin...

- Pasakyk tai.

- Džordžai, aš asilo pasturgalis. Aš pamiršau.

- Pamiršai ką?

- Užsimauti ant galvos kojinę.

- O dabar pasakyk viską iškart.

- Džordžai, aš asilo pasturgalis, kuris pamiršo užsimauti ant galvos kojinę.

- O dabar dar pasakyk štai ką: "Džordžai, aš asilo pasturgalis, kuris nori būti pagautas".

- Ne! Tai netiesa! Džordžai, tai melas!

- Tai tiesa. Tu nori įkliūti, patekti į kalėjimą ir tenai dirbti skalbykloje. Tai teisybė, tiktai teisybė ir nieko, išskyrus teisybę. Teisybė ant pagaliuko. Tu - bukaprotis galvijas. *Štai kur* teisybė!

- Ne, Džordžai. Duodu žodį - tai netiesa.

- Aš išeinu.

- Ne! - Nuo panikos net kvapą užgniaužė. Neviltis varžė Bleizo kvėpavimą, kaip tas flanelės gabalas, kuriuo dar vaikystėje tėvas jam užkimšo burną, kad nerėktų. - Ne, aš pamiršau, aš kvailys ir be tavęs niekada neprisiminsiu, ką man dar reikia nusipirkti...

- Linkiu tau gerai praleisti laiką, Bleizai. - Džordžo balsas skambėjo jau tyliau. - Tu jį puikiai praleisi, kai tave sučiups, patupdys už grotų ir įsakys lyginti tas sušiktas paklodes.

- Darysiu viską, kaip tu sakai. Daugiau nepasišiukšlinsiu.

Pauzė užsitęsė. Bleizas nusprendė, kad Džordžas jau išėjo.

- Galbūt aš dar sugrįšiu. Nors nemanau.

- Džordžai! Džordžai!

Užvirė kava. Bleizas pripylė vieną puodelį ir nuėjo į miegamąjį. Paketas su pinigais gulėjo po čiužiniu Džordžo pusėje. Jis iškratė pinigus ant paklodės, kurią vis pamiršdavo pakeisti. Mirus Džordžui, paklodė dar nė karto nebuvo pakeista. O praėjo jau trys mėnesiai.

Pelnas iš parduotuvės - du šimtai šešiasdešimt dolerių. Dar aštuoniasdešimt buvo studento piniginėje. Daugiau negu pakankamai. Galės nupirkti...

Ką? Ką būtent reikėjo nupirkti?

Suprantama, sauskelnes. Kūdikiui jos būtinos. Bet dar daug ko jam reikia. O ko, Bleizas negalėjo prisiminti.

- Ko dar reikia, Džordžai? - paklausė Bleizas, tikėdamasis netikėtai jį užklupti. Gal tuomet jis sutriks ir atsakys į jo klausimą. Bet Džordžas neužkibo ant kabliuko.

Galbūt aš dar sugrįšiu. Nors nemanau.

Jis vėl sudėjo pinigus į paketą, pasiėmė sau studento piniginę, nes jo buvo visai susidėvėjusi, sutrūkusi. Jo piniginėje buvo dvi sulamdytos kupiūros po vieną dolerį bei nuotraukos. Vienoje - tėvas su motina, abu apsikabinę; kitoje - jis pats su vieninteliu draugu iš “Heton Hauzo” - Džonu Čelcmanu. Dar ten buvo pusė dolerio su Kenedžio atvaizdu, sena sąskaita už duslintuvą (iš tų laikų, kai jiedu su Džordžu važinėjo dideliu, nuolat gendančiu automobiliu) ir dar ten gulėjo sulenkta jo mažytė nuotrauka: kiek prisimerkęs, nes saulė švietė į akis, kaip visada, su džinsais, apsiavęs darbiniais batais. Kepurė pakreipta į kairę pusę. Džordžas sakydavo, jog tai neša sėkmę.

Jie žinojo daugybę gudrybių. Daugelis jų nereikalavo ypatingų pastangų. Kai kurios buvo grįstos apgaule, kitos - godumu, o dar kitos - baime. Pastarąsias Džordžas vadino “siaubais”.

- Aš mėgstu šituos paprastus triukus, - sakydavo Džordžas. - Kodėl aš juos mėgstu?

- Nedaug judančių detalių, - atsakydavo Bleizas.

- Būtent! Nedaug judančių detalių.

Geriausias iš “siaubų” buvo toks: Džordžas apsirengdavo rėkiančiai ryškiai ir keliaudavo į kokį nors jam žinomą barą. Tai nebuvo gėjams ar tik tradicinės orientacijos vyrams skirti barai. Džordžas juos vadino “pilkais barais”. Ir auka visada pati susirasdavo Džordžą. Jis niekada nerodė iniciatyvos. Bleizas, žinoma, savo galimybių ribose, porą kartų mėgino apie tai pamąstyti, bet taip nieko ir nesuprato.

Džordžas tiesiog užuodė homoseksualius vyrus ar biseksualus, kurie kartą per mėnesį, paslėpę giliau vestuvinį žiedą, keliaudavo ieškoti nuotykių. Tai prekeiviai, draudimo agentai, mokyklų administratoriai, jauni, protingi bankų valdininkai. Džordžas sakydavo, kad visiems jiems būdingas specifinis kvapas. Jis surasdavo tinkamus žodžius, padėdavo jiems nugalėti drovumą, savo charizma pakerėdavo juos. Po to užsimindavo apsistojęs gerame viešbutyje. Ir saugiame.

Turėjo galvoje “Imperialą”, esantį netoli Kinų kvartalo. Džordžas su Bleizu iš anksto susitardavo su antros pamainos durininku bei budėtoju. Kambarys galėjo keistis, bet jis visada būdavo koridoriaus gale, o šalia esantys kambariai - būtinai laisvi.

Bleizas nuo trijų iki vienuoliktos vakaro sėdėdavo viešbučio vestibiulyje. Šitaip apsirengęs, jis niekada nedrįstų išeiti į gatvę. Plaukai buvo supurkšti ir blizgėjo. Belaukdamas jis vartė komiksus, nuobodžiaudavo. Visai prarasdavo laiko pojūtį.

Džordžas panaudodavo visą savo genialumą ir pasiekdavo, kad jo klientas liktų visiškai ramus. Bleizas palikdavo juos vienus maždaug penkiolikai minučių, po to pakildavo į viršų ir įeidavo į kambarį.

- Niekada negalvok, jog įeini į viešbučio kambarį, - mokė jį Džordžas. - Įsivaizduok, kad išeini į sceną. Ir auka - vienintelis žmogus, kuris nežino, jog čia vyksta spektaklis.

Bleizas savo raktu atsirakindavo duris ir išeidavo į “sceną” sakydamas: “Henkai, brangusis, aš taip džiaugiuosi sugrįžęs...” Ir čia pat jį apimdavo įniršis, kurį Bleizas gana vykusiai suvaidindavo, nors, tenka pripažinti, jog iki Holivudo standartų dar reikėjo kiek pasitempti: “Viešpatie! Ne! Aš jį užmušiu! Užmušiu jį!”

Tada jo galingas kūnas pasilenkdavo virš lovos, kurioje nelaimėlis, tuo metu jau nusirengęs, drebėdavo iš baimės. Džordžas spėdavo įsiterpti tarp savo “įniršusio” draugužio ir aukos. Ir prasidėdavo tikra muilo opera.

DŽORDŽAS. Dana, paklausyk manęs... viskas ne taip, kaip tau pasirodė.

BLEIZAS. Aš jį užmušiu! Pasitrauk iš kelio, leisk man jį nužudyti! Aš išmesiu jį pro langą!

(*Aukos išgąstingas riksmas, besikartojantis aštuonis ar dešimt kartų*).

DŽORDŽAS. Prašau tavęs, leisk man pasakyti.

BLEIZAS. Aš jam kiaušus nutrauksiu!

(*Auka pradeda maldauti palikti jį gyvą ir neliesti jo lyties organų*).

DŽORDŽAS. Ne, nenutrauksi. Dabar tu nusileisi žemyn ir palauksi manęs vestibiulyje.

Po tų žodžių Bleizas dar kartą mėgindavo pasiekti auką, bet Džordžui pavykdavo jį sustabdyti. Tada Bleizas iš aukos kelnių kišenės ištraukdavo piniginę.

BLEIZAS. Dabar turiu tavo vardą ir adresą, kalės vaike! Tuojau pat paskambinsiu tavo žmonai!

Ir šioje vietoje daugelis nelaimėlių pamiršdavo apie grėsmę jų gyvybei bei genitalijoms. Dabar juos domindavo tik garbė bei kaimynų nuomonė. Bleizui toks prioritetų pasikeitimas atrodė keistai, bet realiame gyvenime įvykiai vystėsi būtent taip. Beje, piniginė padėdavo atskleisti aukos paslaptis. Pavyzdžiui, auka sakydavosi esąs Bilas Smitas, gyvenantis Niurošele, o paaiškėdavo, jog iš tiesų tai Donas Donahju iš Bruklino.

O šou tuo tarpu tęsėsi.

DŽORDŽAS. Eik į vestibiulį, Dana. Labai tavęs prašau, išeik.

BLEIZAS. Ne!

DŽORDŽAS. Eik, nes aš daugiau net nesikalbėsiu su tavim. Niekada. Apsivemsiu nuo tavo isterijų.

Tuomet Bleizas, spausdamas prie krūtinės aukos piniginę, išeidavo, vis dar svaidydamasis grasinimais bei varstydamas auką piktais žvilgsniais.

Vos tik užsidarydavo durys, nelaimėlis puldavo Džordžui po kojų. Jis būtinai turįs atgauti savo piniginę. Viskam pasirengęs, kad tik ją susigrąžintų. Pinigai nesvarbu, svarbiausia jam dokumentai... Jei sužinos Sali... ir Mailius! O Dieve, jei Mailius viską sužinos...

Džordžas jį ramindavo. Ir čia jis puikiai atlikdavo savo vaidmenį. Kalbėjo apie tai, jog turbūt pavyks su Dana rasti bendrą kalbą. Tik-

riausiai pavyks. Jam tereikia keleto minučių. Tegul nusiramina, o tada jie pasikalbės vienu du. Džordžas viską paaiškins. Ir truputį pasimeilins tam bukagalviui dručkiui.

Bleizas, suprantama, laukė Džordžo ne vestibiulyje, o kambaryje, antrame aukšte. Atėjus Džordžui, jie paskaičiuodavo laimikį. Blogiausias rezultatas buvo keturiasdešimt trys doleriai. Geriausias - penki šimtai penkiasdešimt. Būtent tiek jie rado stambios maisto kompanijos menedžerio kišenėje.

Jie palikdavo aukai pakankamai laiko - tegul kaip reikiant paprakaituoja ir užsiima savitaiga. Džordžas visada žinodavo, kiek laiko tam prireiks. Keista. Stebėtinas laiko pojūtis. Tarsi jo galvoje tiksėtų laikrodis-žadintuvas, pritaikytas individualiai kiekvienam vėplai. Galiausiai jis sugrįždavo pas auką su pinigine ir paaiškindavo, jog Daną pavyko įkalbėti, bet pinigus jis atsisako grąžinti. O jam, Džordžui, pavyko savo draugužį įtikinti, kad jis neliestų kreditinių kortelių. Atleisk...

Tačiau to vargšelio šiuo metu pinigai visai nedomindavo. Jis tik karštligiškai rausdavosi piniginėje, tikrindamas, ar yra vairuotojo pažymėjimas, “Žydrojo kryžiaus”* kortelė, socialinio draudimo kortelė... nuotraukos.

Viskas savo vietoje. Ačiū Dievui. Tapęs mažiau turtingu, bet įgijęs daugiau proto, nelaimėlis skubiai rengiasi ir nepastebimai slysta iš kambario. Turbūt visa širdimi apgailestaudamas, kad jam buvo lemta gimti su kiaušais.

Per ketverius metus, iki antrojo Bleizo arešto, šitą aferą jie naudojo dažniausiai. Ir visada sėkmingai. Nekilo problemų ir su policija. Bleizas, nors ir nepasižymėjo dideliu protu, tačiau aktorius buvo nepriekaištingas. Džordžas tapo jo antruoju tikru draugu. Reikėjo tik įsivaizduoti, kaip auka mėgina įrodinėti Džordžui, kad jo draugužis nieko vertas, tvirtina, jog Bleizas ne tik avigalvis, bet dar ir narkomanas bei žudikas. Vos tik Bleizo vaizduotėje iškildavo toks vaizdas, jis ne juokais įsiusdavo. Ir teisingai darė. Jei Džordžas pasitrauktų, jis galėtų tam nelaimėliui visus kaulus sumalti. Galbūt net jį nužudytų.

Dabar, vartydamas rankose Džordžo nuotrauką, Bleizas pajuto tuštumą širdyje. Panašiai kaip tada, kai žiūrėdavo į dangų ir stebėdavo žvaigždes. Arba, kai matydavo paukščius, ar iš kamino rūkstan-

*“Žydrasis kryžius” - nerentabilus draudimo polisas. Padengia dalį gydymo išlaidų.

čius dūmus... Džordžas išėjo, o jis taip ir liko kvailas it asilas. Pateko į keblią padėtį, o išeities nesugeba rasti.

O gal jam pavyks kaip nors įrodyti Džordžui, kad jis gali prasukti šitą reikalą? Kad jam pakanka proto. Ir kad jis visai nesirengia pasiduoti. Ir ką tai reiškia?

Tai sauskelnės. Bet ko gi dar reikia? Ko?

Jis giliai susimąstė. Už lango krito sniegas, o jis vis sėdėjo ir galvojo... Visą rytą.

7 skyrius

Milžiniškoje parduotuvėje "Viskas mažiesiems" jis pasijuto tokiu pat svetimkūniu, kaip į svetainę įmestas akmuo. Džinsai, darbiniai batai, flaneliniai marškiniai, juodas odinis diržas su sagtimi, pakreipta į kairę pusę - tai neša sėkmę. Šį kartą jis neužmiršo ir kepurės, tos pačios, su ausinėmis. Dabar Bleizas laikė ją rankoje. Ir stovėjo viduryje rožinio kambario, užlieto ryškia šviesa. Pažvelgė kairėn ir pamatė staliuką, skirtą kūdikiams vystyti. Pažvelgė dešinėn - o tenai vežimėliai. Pasijuto taip, tarsi būtų iš dangaus nusileidęs į Kūdikių planetą.

Aplinkui šmirinėjo moterys. Vienos su dideliais pilvais, kitos su mažais vaikais. Kai kurie vaikai verkė, ir motinos baimingai dairėsi į Bleizą, tarsi jis bet kurią akimirką galėtų sužvėrėti ir pulti naikinti Kūdikių planetą, svaidydamas į šalis suplėšytas antklodes bei meškiukus su išvirtusiais viduriais. Priėjo pardavėja, ir Bleizas apsidžiaugė. Pats jis nedrįso į ką nors kreiptis. Suvokė, kad jam čia ne vieta. Žinoma, jis buvo bukas, bet ne tiek, kad šito nesuprastų.

Pardavėja pasiteiravo, ar jam reikalinga pagalba. Bleizas atsakė, kad reikalinga. Jis nežinojo, ką jam reikia nupirkti, todėl ir sumanė pasinaudoti vienintele jam prieinama priemone - apgauti.

- Aš buvau išvykęs. - Jis nusišypsojo, parodydamas dantis. Tokia šypsena galėjo išgąsdinti bet ką, tačiau pardavėja išliko rami. Ir atsakė į jo šypseną. Merginos viršugalvis vos siekė jo krūtinę. - Ir grįžęs ką tik sužinojau, jog mano brolienė... pagimdė. Norėčiau nupirkti berniukui visus būtinus daiktus. Bet nežinau, ko jam reikia.

Pardavėja visa nušvito.

- Suprantu. Jūs toks dosnus. Ir toks rūpestingas. O ką konkrečiai norite nupirkti?

- Nežinau. Aš apie kūdikius nieko neišmanau.

- Kiek laiko jūsų sūnėnui?

- Kam?

- Jūsų brolio žmonos sūnui?

- A! Supratau. Jam šeši mėnesiai.

- Tai gerai. - Jos akutės sublizgėjo. - O kuo berniukas vardu?

Akimirką Bleizas neteko žado. Po to ištarė:

- Džordžas.

- Puikus vardas. Graikiškas. Reiškia "dirbantis žemę".

- Taip? Na, iki to jam dar toli.

Pardavėja vis šypsojosi.

- Žinoma. O ką jie jau turi?

Tokiam klausimui Bleizas buvo pasirengęs.

- To, ką jie turi, nepavadinsi gerais daiktais. Su pinigais jiems striuka.

- Suprantu. Vadinasi, norite pradėti viską nuo pradžių.

- Taip. Jūs teisingai supratote.

- Koks jūs kilnus! Ką gi, tuomet pradėsime nuo tolimesnio krašto, nuo Pūkų aveniu, nuo Lovyčių aikštelės. Turime puikių medinių lovyčių...

Bleizas nustebo suvokęs, kiek visko reikia mažam žmogeliukui. Jis manė, kad šeimyninėje parduotuvėje gerai pasipelnė, bet iš Vaikų parduotuvės išėjo su tuščia pinigine.

Nupirko lovytę "Svajų pasaulis", lopšį, aukštą kėdutę "Laimingasis Hipo", sulankstomą kėdutę kūdikiui vystyti, plastmasinę vonelę, aštuonerius naktinius marškinėlius (niekaip negalėjo suprasti, kaip jie užsisega), tris paklodes, labiau primenančias stalo servetėles, tris antklodes, volelius lovytei, kad kūdikis sukdamasis neatsitrenktų į groteles galvyte, megztinį, kepurytę, raudonus batelius su varpeliais, dvi poras kelnyčių, derančių prie marškinėlių, keturias poras kojinių, kurios netilpo jam net ant piršto, rinkinį buteliukų, čiulptukų, klijuočių, dėžutę kažkokio mišinio "Similakas", dėžutę su vaisių tyrės indeliais... ir indų rinkinį su mėlynu nykštuku Smerfu ir kitais šito multiplikacinio filmo veikėjais.

Vaikiško maistelio skonis Bleizui pasirodė šlykštus. Parsivežęs namo, jis, žinoma, paragavo.

Didėjant pirkinių kalnui parduotuvės kampe, mamyčių žvilgsniai vis švelnėjo. Tai buvo įvykis, ilgam įstrigęs jį stebėjusiųjų atmintyje: galingas vyriškis, apsirengęs kaip medkirtys, sekioja po parduotuvę paskui miniatiūrinę pardavėją nuo vieno prekystalio prie kito, įdėmiai jos klausosi, perka viską, ką moteris jam pataria. Pardavėjos vardas buvo Nensė Moldau. Ji gaudavo procentus nuo parduotų prekių, todėl su kiekvienu nauju Bleizo pirkiniu merginos veidas vis labiau švytėjo. Galiausiai ji paskaičiavo bendrą sumą. Kol Bleizas skaičiavo pinigus, ji padavė jam keturias sauskelnių pakuotes.

- Jūs užbaigėte mano darbo dieną, - pasakė mergina. - Ir padėjote man siekti karjeros.

- Dėkoju, madam. - Bleizas apsidžiaugė sauskelnėmis, nes visai apie jas buvo pamiršęs.

Kai jis krovė pirkinius į du vežimėlius, Nensė Moldau sušuko:

- Būtinai atvežkite tą jaunuolį, mes jį nufotografuosime!

- Taip, madam, - sumurmėjo Bleizas ir kažkodėl prisiminė, kaip jį pirmą kartą fotografavo policijoje. Tada faras pasakė: "Dabar pasisuk šonu ir vėl sulenk kelius, vagišiau. Viešpatie, ir kas tave tokį didžiulį užaugino?"

- Nuotrauka bus mūsų parduotuvės dovana.

- Gerai, madam.

- Daug pirkinių, - pastebėjo krovikas, kokių dvidešimties metų jaunuolis, bebaigiantis išsigydyti jaunatviškus spuogus, pasirišęs mažyti raudoną kaklaraištį-varlytę. - Kur pastatytas jūsų automobilis?

- Gale stovėjimo aikštelės, - atsakė Bleizas.

Ir pajudėjo paskui kroviką, pasišovusį pastumti vieną vežimėlį. Po to vis skundėsi, kaip sunku jį stumti per suplūktą sniegą.

- Čia druska sniego nebarsto, todėl jis lenda į ratus. Po to vežimėliai ima slysti. Ir gali stipriai atsitrenkti į kojas. Labai skaudžiai. Aš nesiskundžiu, bet...

Tada, ką tu darai, drauguži? - Bleizas aiškiai išgirdo Džordžo klausimą. - *Ėdi kačių maistą iš šuns dubenėlio?*

- Štai jis, - pasakė Bleizas, rodydamas į automobilį. - Mano.

- Suprantama, jūsų. Ką norite padėti į bagažinę? Kėdutę ar lovytę? O gal abu šiuos daiktus?

Bleizas staiga prisiminė, kad neturi nuo bagažinės raktelių.

- Gal padėkime viską ant galinės sėdynės.

Krovikas išsprogino akis.

- Nesu įsitikinęs, ar viskas tilps.

- Galima ir priekinę sėdynę panaudoti. Dėžę su lovyte pastatysime ant grindų. Sėdynę kiek tik galima atitrauksiu.

- Bet kodėl ne į bagažinę? Juk taip būtų paprasčiau.

Bleizui buvo kilusi mintis pasakyti, jog tenai ir taip prigrūsta įvairiausių daiktų, bet nesinorėjo meluoti: vienas melas neišvengiamai gimdė kitą... ir tu tarsi klaidžiodavai nežinomais takeliais, kur nesunku ir pasiklysti. "Aš visada lieku ištikimas teisybei, jei tiktai yra tokia galimybė", - mėgdavo kartoti Džordžas.

Todėl Bleizas nusprendė tik minimaliai pameluoti.

- Pamečiau automobilio raktelius. Kol nesurasiu, turiu tik šį raktelį.

- Aha. - Vaikinas pažvelgė į Bleizą, kaip į bukaprotį, tačiau šis nesutriko: juk ir anksčiau į jį žmonės šitaip žiūrėdavo.

Galiausiai jie viską sutalpino mašinoje. Žinoma, teko parodyti nemažai išradingumo, ir laisvos vietos liko nedaug, tačiau jiems pavyko. Kai Bleizas sėdo pagaliau už vairo ir pažvelgė pro veidrodėlį, tepamatė tik dalį išorinio pasaulio. Kitą dalį uždengė didžiulė kartoninė dėžė.

- Geras automobilis, - pastebėjo krovėjas. - Senas, bet geras.

- Tiksliai, - linktelėjo Bleizas ir pakartojo Džordžo mėgstamą frazę: - Dingo iš populiarumo viršūnių, bet pasiliko mūsų širdyse. - Po to jam kilo klausimas: galbūt krovėjas kažko laukia? Tarsi laukė.

- Kokia jo pavarų dėžė, trys šimtai antra?

- Trys šimtai keturiasdešimt antra, - atsakė Bleizas.

Jaunuolis linktelėjo, bet vis dar nejudėjo iš vietos.

Pasigirdo Džordžo balsas nuo galinės sėdynės (ir kaip jam tenai pavyko įsisprausti?): "Jei tu nenori, kad jis čia stypsotų iki pasaulio pabaigos, duok jam arbatpinigių, ir baigtas kriukis".

Na, žinoma. Arbatpinigiai.

Bleizas išsitraukė piniginę, pažvelgė į likusias kupiūras, skaudančia širdimi atskaičiavo penketuką ir padavė krovikui. Pinigai akimirksniu dingo jo kišenėje.

- Laimingo kelio. Kurk laimę ir nešk gėrį!

- Suprantama, - atsakė Bleizas. Sėdo į "Fordą", įjungė variklį. Jaunuolis apsisuko ir nustūmė vežimėlius atgal į parduotuvę. Pusiau-

kelėje sustojo, atsigręžė, pažvelgė į Bleizą. Jo žvilgsnis Bleizui nepatiko. *Įsimintinas* žvilgsnis.

- Reikėjo man greičiau paduoti jam arbatpinigius. Taip, Džordžai?

Džordžas tylėjo.

Sugrįžęs, jis pastatė "Fordą" pašiūrėje ir atnešė į kambarį visus pirkinius. Surinko lovytę miegamajame, greta pastatė vaiko pervystymui skirtą staliuką. Nebuvo reikalo skaityti instrukcijas, pakako tik pasižiūrėti į paveikslėlius ant dėžučių. O visą kitą darbą rankos pačios atliko. Lopšys atsidūrė virtuvėje, netoli krosnies. Kitus daiktus sudėjo į sieninę spintą miegamajame, kad nešmėžuotų po akimis.

Kai Bleizas baigė darbus, miegamajame kažkas pasikeitė. To priežastis nebuvo tik naujų baldų atsiradimas. Atsirado dar kažkas... pakito pati atmosfera. Tarsi išlaisvino šmėklą, leido jai laisvai čia vaikštinėti. Tai nebuvo to žmogaus šmėkla, kuris čia kadaise gyveno, bet dabar mirė ir visam laikui išėjo. Tai buvo šmėkla to, kuriam lemta čia ateiti.

Ir Bleizas jautėsi kažkaip nejaukiai.

8 skyrius

Kitą vakarą Bleizas nusprendė, kad reikia pakeisti vogto automobilio numerius. Jis nuėmė numerius nuo "Folksvageno", stovėjusio Portlende prie parduotuvės "Džims džiants". O jam uždėjo savo "Fordo" numerius. Galėjo praeiti savaitės, galbūt net mėnesiai, kol automobilio šeimininkas susivoks važinėjantis su svetimais numeriais, nes ant lipduko buvo užrašytas skaičius "7", vadinasi, perregistravimas turėjo vykti tik liepos mėnesį...

Bleizas nuvažiavo į parduotuvę, kurioje buvo taikomos nuolaidos. Su naujais automobilio numeriais jis jautėsi saugus. Tačiau žinojo, jog saugumo jausmas dar labiau sustiprėtų, jei jis perdažytų automobilį, todėl nusipirko keturias skardines dažų "Dangaus žydrynė" bei purkštuvą. Sugrįžo tuščiomis kišenėmis, bet patenkintas.

Pavakarieniavo prie krosnies, klausydamasis Merlo Hagardo dainos ir mušdamas koja į taktą. Senis Merlas tikrai žinojo, kaip nušluostyti nosis tiems suknistiems hipiams.

Suplovęs indus, nutiesė į pašiūrę apvyniotą izoliacine juosta laidą,

pakabino ant lubų lemputę. Bleizui labai patiko dažyti. “Dangaus žydrynė” - jo mėgstamiausia spalva. Ir pavadinimas toks gražus. Žydras tarsi dangus. Dangus, kuriame čiulba vyturiai.

Jis sugrįžo į kambarį, nešinas senų laikraščių ryšuliu. Džordžas laikraščius skaitydavo kasdien. Ir ne tik linksmas istorijas. Kartais jis garsiai skaitydavo Bleizui politinius straipsnius ir paskutiniais žodžiais keikė tuos kaimiečius respublikonus. Džordžas tvirtino, kad respublikonai nekenčia vargšų žmonių. Prezidentą jis vadindavo “šitas velnio išpera iš Baltųjų Rūmų”. Prieš porą metų prie trijų vogtų automobilių priklijavo lipdukus, raginančius balsuoti už Demokratų partijos kandidatą.

Visi laikraščiai buvo seni. Dažniausiai jie sukeldavo Bleizui liūdesį, bet šįvakar viskas kitaip - jo laukė malonus užsiėmimas... O laikraščiais jis uždengė automobilio stiklus bei ratus.

Jau kokią devintą valandą pašiūrėje pasklido dažų kvapas, o iki vienuolikos Bleizas baigė darbą. Numetė laikraščius, nuvalė kai kurias vietas, gėrėdamasis savo darbo rezultatais. Jo akimis, viskas puikiai pavyko.

Vyriškis atsigulė ant lovos, tačiau ryte atsibudo skaudančia galva.

- Džordžai? - viltingai ištarė Bleizas.

Atsakymo nėra.

- Man neliko nė cento. Tuščia piniginė.

Nėra atsakymo.

Bleizas visą dieną slampinėjo po namus galvodamas, ką jam daryti.

Vakarinės pamainos pardavėjas skaitė įdomų romaną “Mėsingos balerinos”, kai jam po nosimi atsirado “koltas”. Taip, tas pats. Ir tas pats balsas liūdnai pasiūlė:

- Versk viską iš kasos aparato.

- O, ne! - išsprūdo jaunuoliui. - Ir vėl? Viešpatie, ne!

Nelsonas pakėlė galvą ir pamatė priešais save klaikią būtybę, ant galvos užsitraukusią moterišką kojinę.

- Tiktai ne tu. Tik ne vėl.

- Trauk viską iš kasos aparato. Ir sukrauk į paketą.

Šį kartą niekas į parduotuvę neužėjo, o ir grobis buvo mažesnis - eilinė diena.

Plėšikas jau išeidamas pro duris sustojo, atsisuko.

Dabar nušaus mane, - pagalvojo Nelsonas. Bet galiūnas neiššovė, o tik pasakė:

- Šį kartą prisiminiau apie kojinę.

Ir, regis, nusišypsojo po nailonu.

Po to išėjo.

9 skyrius

Kai Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis pateko į "Heton Hauzą", prieglaudos direktorė buvo moteris. Jos vardo nei pavardės jis neprisimena, atmintyje išliko tik žili plaukai, didžiulės pilkos akys, akiniai. Pamena, kaip ji skaitydavo mokiniams Bibliją ir visada baigdavo žodžiais: "Būkite geri vaikai, ir jūsų lauks sėkmė". Kartą ji darbe nepasirodė - moterį ištiko širdies smūgis. Iš pradžių Bleizas manė, kad tai tik gandai, bet vėliau suprato - smūgis tikras. Direktorę pakeitė Martinas Koslou. Šitos pavardės Bleizas niekada nepamirš, todėl kad vaikai naują direktorių praminė Įstatymu, ir dar todėl, kad jis dėstė matematiką...

Matematikos pamokos vykdavo 7-ame kabinete, esančiame trečiame aukšte. Žiemą čia būdavo toks šaltis, kad ir bronzinės beždžionės kiaušai nušaltų. Geltonai nudažytos grindys, ant sienos Džordžo Vašingtono, Abraomo Linkolno bei sesers Meri Heton portretai. Sesers veidas atrodė labai blyškus, juodi plaukai pakaušyje surišti ir užrieti taip, jog primena durų rankeną. Kartais, kai Bleizas atsiguldavo miegoti, tamsios šios moters akys ateidavo pas jį ir vis kuo nors kaltindavo. Dažniausiai kvailumu. Tuo, kad jis negali mokytis, nes yra bukaprotis. Tą patį sakydavo ir Įstatymas.

Matematikos kabinete nuolat kvepėjo grindų vašku, o šitas kvapas migdančiai veikė Bleizą. Net ir tada, kai jis ateidavo į kabinetą būdamas pailsėjęs ir žvalus. Palubėje kabėjo devynios lempos po musių nutupėtais gaubtais. Lietingomis dienomis jos užliedavo patalpą blankia liūdna šviesa. Priekinę sieną dengė juoda lenta, virš kurios buvo pritvirtinti žali mokomieji plakatai su apvaliomis, pagal Palmerio* metodą, abėcėlės raidėmis.

---

*Haroldas Palmeris (1877 - 1950) - anglų pedagogas bei metodininkas, daugelio knygų mokymo klausimais autorius.

Po raidėmis puikavosi skaičiai nuo 0 iki 9. Jie tokie gražūs, kad vien tik į juos pasižiūrėjęs suvokdavai, koks tu niekam tikęs kvailys. Suolai buvo išbraižyti inicialais, žodžiais, ženklais. Kai kurie jau apsitrynę, nes suolai periodiškai perdažomi, bet visiškai panaikinti mokinių kūrybos nepavykdavo. Prie grindų suolai buvo pritvirtinti metaliniais diskais. Ant kiekvieno suolo stovėjo pilna rašalinė. Tuos, kurie išliedavo rašalą, plakdavo tualete diržu. Mušdavo ir už paliktus juodus batų pėdsakus ant šviesiai geltonų grindų, ir už išdykavimą pamokose. Kaip jie sakydavo - už blogą elgesį. Už daug ką mušdavo. Martinas Koslou tikėjo diržo bei lazdos auklėjamąja galia. Būtent jo Lazdos prieglaudoje visi labiausiai bijojo, net labiau negu tų pabaisų, kurios naktimis slėpėsi po mažųjų lovomis. Įstatymas turėjo labai ploną beržinį kastuvėlį. Kad sumažintų oro pasipriešinimą, direktorius išgręžė jame keturias skylutes. Jis žaidė boulingą už komandą "Falmuto rokeriai" ir kartais penktadieniais ateidavo į mokyklą su boulingo marškinėliais. Tamsūs mėlyni, o ant krūtinės auksinėmis raidėmis išsiuvinėtas jo vardas. Bleizui šitos raidės priminė tas, kurios buvo ant Palmerio plakatų. Įstatymas sakydavo, jog boulinge, kaip ir gyvenime - jei žmogus ko nors siekia, pergalė ateis savaime. Direktorius aktyviai treniravosi, todėl dešinė jo ranka buvo stipri ir jeigu jis ką nors plakdavo Lazda, skausmas būdavo klaikus. Visi žinojo, jog Įstatymas prikanda liežuvį, kai baudžia berniukus už blogą elgesį. Kartais iš liežuvio net pasirodydavo kraujas, ir vienas berniukas prieglaudoje jį vadino ne tik "Įstatymu", bet ir dar ir "Drakula". Po to berniukas staiga dingo, ir niekas daugiau jo nematė. "Ištrūko" - taip jie kalbėdavo apie tuos, kuriuos pasiimdavo į šeimas, kartais net įsūnydavo.

Martino Koslou bijojo ir nekentė visi prieglaudos auklėtiniai, bet ypač jo nemėgo Bleizas. Jam nesisekė matematika. Du obuolius prie trijų jis dar šiaip ne taip galėdavo pridėti, bet ketvirtį obuolio pridėti prie pusės - tai jau virš jo suvokimo ribų. Jis tik žinojo, kad obuolį galima supjaustyti į gabalus ir susikišti juos į burną.

Būtent per matematikos pamokas Bleizas pirmą kartą griebėsi apgaulės. Berniukui padėjo jo draugas Džonas Čelcmanas, liesas, nervingas, visada kupinas neapykantos berniukas. Ta neapykanta retai kada išsiverždavo į paviršių, dažniausiai ji slėpėsi po storomis akinių linzėmis bei cypiančiu idiotišku juoku. Džonas buvo tikra auka. Vyresni ir stipresni berniukai jį nuolat mušdavo, pavasarį ir rudenį veidą išterliodavo purvu, o žiemą - sniegu. Jis vaikščiodavo suplėšy-

tais marškiniais, duše visada jam aptalžydavo užpakalį šlapiais rankšluosčiais. O Džonas valydavosi nuo veido sniegą ar purvą, susikišdavo perplėštus marškinius, trindavo sumuštą užpakalį ir, giliai širdyje slėpdamas neapykantą, keistai cypiančiai kikeno. Mokėsi jis labai gerai, bet "Heton Hauze" mokiniai retai gaudavo aukštesnį už "B" įvertinimą. Įvertinimas "A" reiškė, kad tu esi gudročius, o tokie čia nebuvo pageidaujami.

Tuo metu Bleizas pradėjo tvirtėti bei sparčiai augti. Prisivijo vyresnius berniukus. Jis nieko neskriaudė žaidimų aikštelėje, nemušė rankšluosčiais duše. Kartą, kai jis stovėjo žaidimų aikštelės kampe ir stebėjo varnas, prie jo priėjo Džonas Čelcmanas. Ir pasiūlė sandėrį.

- Šitą pusmetį Įstatymas vėl tave mokys matematikos, - priminė vaikinas. - Prasideda trupmenos.

- Negaliu pakęsti trupmenų, - atsakė Bleizas.

- Aš darysiu už tave namų darbus, jei tu ginsi mane nuo šitų išgamų. Stengsiuosi būti atsargus, kad tavęs neįtartų, ir pakankamai gerai atlikti užduotis - juk privalai turėti gerą įvertinimą.

Bleizas apgalvojo pasiūlymą ir papurtė galvą.

- Jis sužinos. Mane pakvies per pamoką atsakinėti, ir viskas paaiškės.

- Tu žvalgysiesi po klasę, apsimesi, kad galvoji, - pasakė Džonas. - O aš tavimi pasirūpinsiu.

Ir jis pasirūpino. Darė visus namų darbus, o Bleizas nusirašinėjo į savo sąsiuvinį, stengdamasis kopijuoti skaičius iš tų pačių Palmerio plakatų, kurie kabėjo virš klasės lentos. Kartais Įstatymas pateikdavo Bleizui kokį nors klausimą, tada jis pakildavo ir stovėdamas dairydavosi į visas puses, tik ne į Martiną Koslou. Nieko tai nestebino, nes šitaip elgėsi dauguma mokinių. Jis žvilgčiodavo ir į Džoną, kuris sėdėjo šalia knygų spintos, susidėjęs ant suolo rankas. Jei atsakymas neviršijo dešimties, Džonas jį parodydavo pirštais. Jei tai būdavo trupmena, Džono pirštai iš pradžių susigniauždavo į kumštį, po to atsigniauždavo. Kairioji ranka rodė skaitiklį, o dešinioji - vardiklį. Jei skaitiklis būdavo didesnis už penkis, Džono pirštai vėl susigniauždavo, po to abi rankos parodydavo reikiamą skaičių. Bleizas be vargo suprato visus šituos signalus, nors kai kurie jų buvo labiau nesuprantami ir sudėtingi, negu pačios trupmenos.

- Nagi, Klaitonai? - sakydavo Įstatymas. - Mes laukiame.

- Viena šeštoji, - atsakydavo Bleizas.

Jis ne visada pateikdavo teisingus atsakymus. Kai vėliau apie tai papasakojo Džordžui, tas pritariamai linktelėjo.

- Puikiai sugalvota gudrybė. Kada tas muilo burbulas sprogo?

O sprogo jau po trijų su puse savaičių. Vėliau Bleizui pasirodė, jog Įstatymas iš pat pradžių įtariai žiūrėjo į netikėtai atsiskleidusius jo matematinius talentus. Tik stengėsi to neparodyti. Toliau suko virvę, kad Bleizas galėtų ant jos pasikarti...

Staiga Įstatymas paskelbė kontrolinį. Ir Bleizas gavo nulį balų, nes visi pavyzdžiai buvo su trupmenomis. Po nuliu Įstatymas kažką parašė ryškiai raudonomis raidėmis. Bleizas nesugebėjo perskaityti ir kreipėsi į Džoną.

Tas perskaitė, patylėjo, po to pažvelgė į Bleizą.

- Čia parašyta: "Džoną Čelcmaną vėl pradės mušti".

- Kas? Kaip tai?

- Čia parašyta: "Ateiti į mano kabinetą ketvirtą valandą".

- Kodėl?

- Todėl, kad mes nepagalvojome apie kontrolinius, - pasakė Džonas ir pridūrė: - Ne tu, aš pamiršau, nes galvojau tik apie tai, kad tie išgamos nustotų mane daužyti. Dabar tu man atkulsi šonus, Įstatymas kaip reikiant įkrės, o tie degeneratai ir visai pribaigs. Jėzau Kristau, aš noriu numirti! - Regis, jis tikrai to norėjo.

- Neketinu tavęs mušti.

- Ne? - Buvo akivaizdu, jog Džonui labai norėjosi tuo patikėti.

- Juk tu negalėjai už mane išspręsti kontrolinio, tiesa?

Ant Martino Koslou kabineto durų kabėjo įspūdingo dydžio lentelė su užrašu "DIREKTORIUS". Viduje prie lango stovėjo nedidelė lenta, pilna prirašyta trupmenų (Bleizo nesėkmės priežastis). Už lango matėsi niūrus prieglaudos kiemas. Bleizui įėjus, Įstatymas sėdėjo prie stalo. Jis nežinia kodėl susiraukė.

- Pasibelsk, - pasakė direktorius.

- Kas?

- Išeik už durų ir pasibelsk, - pakartojo Įstatymas.

- Oi! - Bleizas apsisuko, išėjo, pasibeldė ir vėl įėjo.

- Ačiū tau.

- Nėra už ką.

Dabar, žiūrėdamas į Bleizą, jis jau turėjo konkrečią priežastį raukytis. Paėmė pieštuką. Pradėjo barbenti juo į stalą. Raudonas

pieštukas. Tas, kuriuo tikrinami kontroliniai darbai ir rašomi vertinimo balai.

- Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis, - lėtai ištarė Įstatymas. - Toks ilgas vardas tokiam trumpam protui.

- Vaikinai mane vadina...

- Man nerūpi, kaip tave kiti vadina, nei tavo pravardė man nerūpi. Aš esu matematikos mokytojas ir mano užduotis - parengti tokius kaip tu jaunuolius vidurinei mokyklai. Žinoma, jei tai įmanoma. Ir išmokyti juos suprasti, kur yra gėris, o kur blogis. Esu atsakingas ne tik už matematiką. Aš dar ir mokyklos direktorius, todėl privalau pasiekti, kad mokiniai jaustų skirtumą tarp gėrio ir blogio, *quod erat demonstrandum*. Ar jūs žinote, ką reiškia šie žodžiai, misteri Bleisdelai?

- Ne, - atsakė berniukas. Jo širdis nukrito į kulnus, akyse kaupėsi ašaros. Nors buvo stambus vaikis, dabar pasijuto trapiu ir mažyčiu. Ir toliau vis mažėjo. Bleizas puikiai žinojo, kad būtent šito ir siekė Įstatymas, tačiau jo pojūčiai nesikeitė.

- Ne, ir niekada to nesužinosi. Net jeigu pateksi į antrąją vidurinės mokyklos klasę, kuo aš labai abejoju. Šansų išmokti matematiką turi ne daugiau, negu tas fontanėlis koridoriaus gale. - Įstatymas sunėrė pirštus ir atsilošė ant kėdės. Kėdė nusviro atgal, o drauge su ja ir boulingo marškinėliai, kurie kabėjo ant kėdės atlošo. - Tai reiškia "ką ir reikėjo įrodyti", misteri Bleisdelai, jog tu apgavikas. Aš tą įrodžiau, pateikęs jums kontrolines užduotis. Apgavikas - tai žmogus nejaučiantis skirtumo tarp gėrio ir blogio. QED, *quod erat demonstrandum*. Iš čia ir bausmė.

Bleizas nuleido akis. Išgirdo atitraukiamo stalčiaus garsą. Direktorius kažką iš jo pasiėmė, ir stalčius vėl užsidarė. Berniukui nereikėjo pakelti akių, jis ir taip žinojo, ką laikė rankoje Įstatymas.

- Negaliu pakęsti apgavikų, bet suprantu, jog tu esi protiškai atsilikęs, todėl, žinoma, šioje istorijoje veikia kažkas kitas. Jis dar blogesnis už tave. Būtent jis pakišo tavo kvailai galvai šitą idėją ir išvedė tave iš doros kelio. Ar tu seki mano minčių eigą?

- Ne.

Koslou liežuvis išlindo, dantys sukando jo galiuką. Lazdą jis suspaudė dar stipriau.

- Kas tau sprendė uždavinius?

Bleizas tylėjo. Jis neketino išduoti Džono. Juk visi filmai, visos televizijos laidos, net komiksai tvirtino vieną ir tą patį: "Negalima iš-

duoti". Tuo labiau savo vienintelio draugo... Tačiau šiuo momentu jis jautė dar kažką, ką būtinai reikėjo ištarti balsu.

- Jūs neturite manęs mušti, - pagaliau suformulavo jis.

- Taip? - Koslou apstulbo. - Ką jūs sakote? Ir kodėl gi, misteri Bleisdelai? Paaiškinkite man, mielai jūsų pasiklausysiu.

Galbūt Bleizas ir nesuprato tų protingų žodžių, kurie liejosi iš Įstatymo lūpų, tačiau šitas žvilgsnis jam buvo puikiai pažįstamas. Ne kartą gyvenime tekdavo susidurti su tokiais žvilgsniais.

- Jums visai nesvarbu, ar išmokysite mane ko nors, ar ne. Jūs norite, kad jausčiausi pažemintas. Tai blogai. Negalite mušti manęs, nes ir pats blogai elgiatės.

Nuostaba dingo iš direktoriaus veido. Dabar jame įsiplieskė beprotiškas pyktis. Ant kaktos tvinksėjo gyslelė.

- Kas už tave sprendė uždavinius?

Bleizas tylėjo.

- Kaip tu galėjai teisingai atsakinėti per pamokas? Kaip tau tai pavykdavo?

Bleizas tylėjo.

- Tai Čelcmanas? Manau, kad jis tau padėjo.

Bleizas stovėjo tvirtai sugniaužęs kumščius, visas drebėdamas ir tylėjo. Skruostais riedėjo ašaros, bet dabar jam neatrodė, kad jis gailisi savęs.

Koslou užsimojo Lazda ir sudavė berniukui per ranką virš alkūnės. Smūgio garsas priminė šūvį iš pistoleto. Pirmą kartą jis gavo mušti ne per užpakalį, nors, kai buvo mažesnis, jam dažnai sukdavo ausį, o kokį porą kartų ir nosį...

- *Atsakyk man, besmegeni briedi*!

- Eik velniop! - išrėkė Bleizas, pagaliau išlaisvindamas viską, kas buvo susikaupę jo viduje. - Eik velniop! Eik velniop!

- Ateik čia, - Įstatymo akys nukrypo nuo orbitos, tapo neįtikėtinai didžiulės. Lazdą laikiusios rankos pirštai pabalo. - Prieik arčiau tu, Dievo šūdo maiše!

Ir Bleizas priėjo - todėl, kad jį perpildęs įniršis išsiveržė į laisvę... ir todėl, kad jis buvo dar vaikas...

Iš Įstatymo kabineto jis išėjo po dvidešimties minučių. Sriūbaudamas, kruvina nosimi, bet sausomis akimis bei tvirtai sučiaupta burna... Ir nuo tada Bleizas tapo "Heton Hauzo" legenda.

* * *

Su matematika viskas tuo ir baigėsi. Užuot ėjęs į 7 - tą kabinetą, dabar berniukas eidavo į 19-tą. Bleizui tai visai patiko. Miegoti ant nugaros jis galėjo tik po dviejų savaičių, bet vaikinas niekam nesiskundė.

Lapkričio pabaigoje jį vėl iškvietė į direktoriaus kabinetą. Čia sėdėjo vyras ir moteris. Jie buvo vidutinio amžiaus. Šitie žmonės Bleizui pasirodė kažkokie sausi... priminė išdžiūvusius lapus, kuriuos rudenį vėjas nuplėšia nuo medžių.

Įstatymas sėdėjo savo įprastinėje vietoje prie stalo. Boulingo marškinėlių niekur nesimatė. Kambaryje šalta, pro atvirą langą skverbėsi ryški rudeniškos saulės šviesa. Įstatymas dievino gryną orą. Atvykėlių porelei, regis, šaltukas taip pat netrukdė. Vyriškis vilkėjo pilką kostiumą, buvo užsirišęs siaurą kaklaraištį. Moteris buvo su švarkeliu ir balta palaidine. Jaunuolis pastebėjo ant jų rankų nuospaudas, suskilusią odą, išsišovusias venas.

- Misteris ir misis Bouj, štai tas berniukas, apie kurį kalbėjau. Nusiimk kepurę, jaunasis Bleisdelai.

Vaikinas nusiėmė sportinę kepurę “Red Soks”.

Misteris Bouj tiriamai pažvelgė į jį.

- Didelis berniukas. Sakote, jam tik vienuolika?

- Kitą mėnesį sukaks dvylika. Jis jums bus puikus pagalbininkas.

- Jis neturi jokių bėdų, tiesa? - paklausė misis Bouj, plonu šaižiu balsu. - Neserga tuberkulioze ar dar kuo nors?

- Vaikinas buvo neseniai patikrintas, - atsakė Koslou. - Šitų jaunuolių sveikata reguliariai tikrinama. Tokie valstijos reikalavimai.

- Ar jis gali skaldyti malkas? Tai viskas, kas mane domina, - pasakė misteris Bouj. Jo veidas atrodė pavargęs, išsekęs.

- Aš įsitikinęs, kad jis sugebės, - pasakė direktorius. - Manau, *sunkus fizinis* darbas labai jam tiks. O štai matematika šitam vaikinui neįkandama.

Misis Bouj nusišypsojo vien tik lūpomis... neparodė jokių dantų.

- Skaičiai - mano užsiėmimas. - Ji pasisuko į vyrą. - Hubertai?

Vyriškis susimąstė, po to linktelėjo.

- Taip.

- Prašau išeiti iš kabineto, jaunasis Bleisdelai, - pasakė Įstatymas. - Su tavimi vėliau pasikalbėsiu.

Štai taip, neleidę ištarti nė vieno žodžio, Bleizą išsiuntė į Bouj šeimą.

- Nenoriu, kad išeitum, - Džonas sėdėjo ant lovos šalia Bleizo stebėdamas, kaip šis dedasi į krepšį savo drabužius. Ir krepšį, ir didesnę dalį drabužių jaunuolis gavo iš prieglaudos.

- Apgailestauju. - Bet Bleizas visai neapgailestavo, jis tik norėjo, kad ir Džonas galėtų vykti drauge su juo.

- Vos tik tu išvyksi, jie pradės mane daužyti. Visi. Džono akys neramiai lakstė, pirštai krapštė naują spuogą ant nosies.

- Ne, nepradės.

- Pats žinai, kad pradės.

Bleizas žinojo. Jis taip pat žinojo, jog nieko negalima pakeisti.

- Privalau važiuoti. Aš nepilnametis. - Jis nusišypsojo Džonui. - "Nepilnametis, keturiasdešimtmetis, velniškai apgailestauju, Klementina"*.

Bleizas akivaizdžiai norėjo pajuokauti, bet Džonas net nešyptelėjo. Pasilenkė, tvirtai suspaudė draugo ranką, tarsi norėdamas visam laikui įsiminti, kokia tvirta ta ranka.

- Tu niekada nesugrįši.

Bet Bleizas sugrįžo.

Bouj atvažiavo jo pasiimti su senu "Fordu", kurį nežinia kodėl buvo perdažę balta spalva. Kabinoje pakako vietos trims, bet Bleizą nusiuntė į kėbulą. Vaikinas neprieštaravo. Su vis didėjančiu pasitenkinimu jis stebėjo, kaip tolsta nuo "Heton Hauzo", kol galiausiai pastatas visai išnyko iš akiračio.

Naujieji jo šeimininkai gyveno didžiuliame sename name Kamberlende. Iš vienos pusės buvo Falmutas, iš kitos - Jarmutas. Pro namą vedė kaimo kelias, todėl jo sienos atrodė dulkėtos. Matyt, namas nedažytas nuo neatmenamų laikų. Priešais stovėjo lenta su užrašu "BOUJ ŠKOTIŠKI AVIGANIAI". Kairėje namo pusėje įrengtas didžiulis voljeras, kur bėgiojo, lojo, cypavo dvidešimt aštuoni šunys. Kai kurie šėrėsi. Kailis krito nuo jų dideliais kuokštais, matėsi švelni rožinė oda, kuri ypač viliojo žiemą išgyvenusias blusas. Dešinėje namo pusėje matėsi apžėlusios piktžolėmis pievos. Už namo buvo kar-

---

*Bleizas improvizuoja pagal populiarią dainą apie žmogų, kasusį auksą Kalifornijoje 1849 m., ir jo nuskendusią dukrą Klementiną.

vidė. Bouj šeimai priklausė maždaug keturiasdešimties akrų žemės sklypas. Septyni akrai miško, o likusi dalis - pievos.

Bleizas iššoko iš kėbulo su krepšiu rankoje. Šeimininkas paėmė iš vaikino krepšį.

- Nunešiu į kambarį. O tu nori paskaldyti malkų?

Bleizas sutrikęs pažvelgė į šeimininką.

Bouj parodė į klėtį. Keletas pašiūrių jungė ją su gyvenamuoju namu. Prie vienos pašiūrės gulėjo trinkos, tarsi laukdamos, kad jas kas nors sukapotų. Čia pat buvo įsmeigtas į kaladę kirvis.

- Tu nori skaldyti malkas, - pakartojo Hubertas Bouj

- Oi, - tai buvo pirmasis garsas, išsiveržęs iš Bleizo lūpų jo naujųjų šeimininkų akivaizdoje.

Šeimininkai stebėjo, kaip vaikinas priėjo prie kaladės, ištraukė iš jos kirvį, apžiūrėjo jį ir numetė į smėlį. Šunys šokinėjo, lojo. Maži šuniukai cypavo garsiau už kitus.

- Na? - paklausė Bouj.

- Sere, aš to niekada nesu daręs.

Bouj numetė jo krepšį ant žemės. Priėjo, užkėlė trinką ant kaladės. Pasispjaudė delnus, patrynė rankas, paėmė kirvį. Bleizas stebėjo kiekvieną vyriškio judesį. Štai jis pakėlė kirvį virš galvos, po to jo rankos nusileido žemyn. Nuo smūgio trinka suskilo į dvi dalis.

- Dabar jas galima dėti į krosnį. - Jis ištiesė Bleizui kirvį. - Pabandyk tu.

Bleizas pakartojo šeimininko judesius... jau užsimojo kirviu ir staiga prisiminė neuždėjęs trinkos ant kaladės. Uždėjo, vėl pakėlė kirvį virš galvos ir iš visų jėgų kirto į trinką. Ta skilo pusiau. Pavyko. Beveik taip pat, kaip ir šeimininkui. Bleizas pasidžiaugė savo sėkme... O po akimirkos jau gulėjo dulkėse ant žemės, o dešinėje ausyje zvimbė nuo sunkios sausos Bouj rankos smūgio.

- Už ką? - paklausė vaikinas.

- Vadinasi, nemoki malkų skaldyti, - numykė Bouj. - Kol tu nepripažinsi savo kaltės, aš irgi niekuo nekaltas. O dabar tu kaposi malkas.

Jį apgyvendino mažame kambarėlyje trečiame aukšte. Tilpo tiktai lova ir spintelė. Vienintelio lango stiklą dengė toks sluoksnis dulkių, jog vaizdas pro jį buvo iškreiptas. Naktį buvo labai šalta, o ypač rytais. Bet šaltis Bleizo nenervino... bent jau ne taip, kaip jo šeiminin-

kai. Vaikinas iškart pajuto jiems antipatiją, kuri vis didėjo, kol galiausiai peraugo į neapykantą. Viskas kaupėsi lėtai. Bleizui visada šitaip. Neapykanta augo savaime, o išaugusi pražydo raudonomis gėlėmis. Tai buvo ta neapykanta, kurios inteligentiškam žmogui nelemta patirti...

Per tą rudenį ir žiemą Bleizas priskaldė aibę malkų. Šeimininkai mėgino jį išmokyti melžti karves, bet vaikinui nepavyko. Bouj sakė, kad jo rankos pernelyg grubios. Kad ir kaip švelniai Bleizas mėgino prisiliesti prie karvės tešmens, gyvuliai buvo neramūs, nervingi, todėl pieno čiurkšlės susikryžiuodavo, virsdavo upeliu... Už tai šeimininkas jo nemušė. Jis nenorėjo įsigyti melžimo aparatų, tačiau buvo įsitikinęs, kad melžti rankomis reikia talento. O juk negalima bausti žmogaus už tai, kad jis neturi talento. Juk nebausi to, kas nemoka rašyti eilėraščių...

- Užtat tu moki skaldyti malkas, - rimtai pareiškė Bouj. - Čia tu tikrai talentingas.

Bleizas kapojo trinkas ir nešiojo pliauskas į virtuvėje esančią malkų dėžę kokius keturis ar net penkis kartus per dieną. Namus buvo galima apšildyti ir krosnių kuru, bet Bouj jį naudodavo tik vasario mėnesį. Jis brangiai kainavo. Dar berniukas, vos tik iškritus sniegui, valydavo maždaug devyniasdešimties pėdų ilgio takelį. Be to, tvarkė karvides ir plovė namuose grindis.

Keldavosi penktą ryto, nes reikėjo pašerti karves, o jeigu snigdavo, tai kartais net ir ketvirtą. Po to atvažiuodavo geltonas autobusas, kuris nuveždavo berniuką į mokyklą. Bouj, žinoma, nelabai noriai leido Bleizą į mokyklą, bet to uždrausti jie negalėjo.

Būdamas prieglaudos namuose, Bleizas prisiklausė apie mokyklas visokių istorijų - ir gerų, ir blogų. Blogas dažniausiai pasakodavo vyresni vaikai, kurie lankė Friporto mokyklą. Gyvendamas pas Bouj, jis mokėsi Pirmojo Kamberlendo rajono mokykloje. Jam čia patiko. Patiko mokytoja, buvo malonu mokytis mintinai eilėraščius, o pamokos metu atsistoti ir deklamuoti: “Tarsi arka išsilenkė tiltas...”*

Berniukas deklamuodavo šias eiles, apsivilkęs raudonai juodą languotą striukę, kurios nenusivilkdavo po to, kai kartą kažkur buvo palikęs; apsiavęs žaliomis flanelinėmis kelnėmis bei žaliais guminiais batais. Jis stovėdavo prieš klasę toks tvirtas, aukštas (penkių pėdų

*Ralfas Voldas Emersonas (1803- 1882), amerikiečių poezijos klasikas. Pirmoji eilutė iš “Konkordo himno”.

bei vienuolikos colių ūgio), jog kiti šeštokai šalia jo atrodydavo tarsi nykštukai. Jo veidas švytėjo, kaktoje buvo gili duobė. Niekas iš Bleizo nesijuokdavo, kai jis deklamuodavo išmoktus eilėraščius.

Jis čia surado daug draugų, nors visi žinojo, kad berniukas atvyko iš našlaičių prieglaudos. Bleizas iš nieko nesityčiojo, nieko nekabino. Ir nebuvo pasipūtęs. Žaidimų aikštelėje naudojosi visų palankumu. Kartais užsiversdavo ant nugaros iškart tris pirmaklasius ir nešiodavo juos. Kai jį mėgindavo pargriauti net keli berniukai, jis sukiodavosi po aikštelę ir šypsodavosi, pakėlęs į dangų sužalotą veidą, kol galiausiai krisdavo... toks didžiulis, tarsi namas, o visi linksmai kvatodavo. Kartą misis Vaslevski pamatė, kaip jis tampo ant nugaros mažylius ir pavadino jį šventuoju Pranciškumi, mažųjų globėju. Moteris buvo krikščionė.

Misis Čini skatino Bleizą domėtis istorija, skaitymu, rašymu. Ji iškart suprato, kad Bleizui matematika - neįveikiamas dalykas. Kai tik moteris pamėgino mokyti berniuką skaičiuoti, tas išbalo ir vos nenualpo.

Bleizas išsiskyrė iš kitų lėtu mąstymu, bet jo negalima buvo laikyti protiškai atsilikusiu. Iki gruodžio mėnesio nuo istorijų apie Diko ir Džeinės nuotykius, kurias skaitė pirmaklasiai, berniukas pakilo iki trečiaklasių lygmens ir skaitė “Keliai į bet kur”. Mokytoja davė jam klasikinius komiksus, leido net parsinešti į namus. Labiausiai jam patiko “Oliveris Tvistas”. Jį Bleizas skaitė tol, kol beveik mintinai išmoko.

Naujasis berniuko gyvenimas tęsėsi iki sausio ir tikriausiai būtų sulaukęs pavasario, jei ne du svarbūs įvykiai. Bleizas užmušė šeimininkų šunį ir... įsimylėjo.

Jis negalėjo pakęsti šunų, bet privalėjo juos šerti. Škotiški aviganiai buvo grynaveisliai, tačiau prastas maistas bei gyvenimas voljere pavertė juos irzliais, piktais. Kai kurie atrodė bailūs ir nesileisdavo net glostomi. Jie galėjo šiepti dantis, loti, pulti tave tik tam, kad čia pat atšoktų į šalį ir apeitų iš kitos pusės. Kartais puldavo iš nugaros. Neretai įsikibdavo į sėdynę ar į koją. Šeriami sukeldavo baisų triukšmą. Pats Bouj šunimis nesirūpino. Tai buvo jo žmonos užsiėmimas. Moteris terliojosi su jais kaip višta su viščiukais. Eidama į voljerą, apsivilkdavo raudoną striukę, kuri visa buvo aplipusi šunų kailiu.

Suaugusius gyvūnus jie retai kada parduodavo, bet pavasarį už jaunus šunyčius imdavo po du šimtus dolerių. Moteris kalbėdavo berniukui, kaip svarbu tinkamai šunis šerti, teisingai paruošti "gerą mišinį". Tačiau pati niekada jų nešėrė, o visus mišinius jiems Bleizas pirkdavo Falmuto turguje arba parduotuvėse, prekiaujančiose gyvūnų maistu. Tas mišinys vadinosi "Šunų džiaugsmas". Žmonai negirdint, Hubertas Bouj vadindavo mišinį "Pigus ėdalas" arba "Šunų pirdalas".

Šunys jautė, jog Bleizas jų nemėgsta ir prisibijo, todėl su kiekviena diena darėsi vis labiau agresyvūs. Kartais jie ir iš priekio prieidavo pakankamai arti, stengdamiesi įkąsti berniukui. Naktimis Bleizas neretai atsibusdavo iš košmariško sapno, kur visi šunys vienu metu jį užpuldavo, pargriaudavo ant žemės ir graužsaid gyvą. Nubudęs, jis gulėdavo lovoje, giliai kvėpuodamas ir apčiupinėdamas savo kūną, kol galiausiai įsitikindavo, kad jis gyvas ir sveikas. Berniukas žinojo, kad viskas savo vietose, jautė skirtumą tarp sapno ir realybės, tačiau tamsoje tas skirtumas sumažėdavo.

Keletą kartų įniršusių šunų puolimas baigėsi tuo, kad Bleizas išpildavo jų ėdalą ir po to turėdavo rinkti nuo sniego, o šunys siautėdavo aplinkui.

Netrukus šunų tarpe atsirado lyderis. Jis ir vadovavo nepaskelbtam karui su Bleizu. Tai vienuolikos metų šuo Rendis. Vienos jo akies ragena atrodė drumsta, dantys geltoni, didžiuliai, per vidurį galvos - balta juosta. Bleizas jo bijojo iki apsišikimo. Jis visada puldavo tiesiai ir artėdamas vis didindavo greitį. Sveika akis žibėdavo, o antroji likdavo abejinga, negyva. Patinas įsibėgėdavo taip, jog atrodė, vos tik atsispyręs letenomis nuo žemės, akimirksniu atsidurs ant Bleizo kaklo. Po to, žinoma, kiti šunys padarytų tą patį. Bet staiga gyvūno letenos įsikibdavo į sniegą, apmėtydamos žalias Bleizo kelnes, jis apsukdavo lanką ir vėl pakartodavo manevrą. Kaskart Rendis sustodavo vis arčiau berniuko, ir jis net juto karštą grėsmingą šuns kvėpavimą.

Kartą, sausio mėnesį, Bleizas staiga suvokė, jog šįkart įsiaudrinęs šuo nebesustos. Regis, Rendis neketino nieko imituoti, ši ataka akivaizdžiai skyrėsi nuo kitų. Šuo buvo pasirengęs įsikibti berniukui į gerklę, o po akimirkos ant jo puls ir visi kiti... Viskas vyks, kaip košmariškame Bleizo sapne.

Šuo artėjo, didindamas greitį, neketindamas sustoti ir apibėgti lan-

ką. Štai jo užpakalinės letenos atsispyrė nuo sniego, Rendis pakilo į orą.

Bleizas nešė du pilnus kibirus "Šunų džiaugsmo". Suvokęs rimtus šuns kėslus, berniukas metė kibirus. Ant jo rankų buvo storos odinės pirštinės. Skrendantį ant jo Rendį, Bleizas pasitiko kumščiu į snukį. Smūgis buvo stiprus, berniuko ranka iškart nutirpo. Kažkas trakštelėjo. Šuo apsivertė ir nukrito ant nugaros į sniegą.

Kurį laiką kiti šunys tylėjo, po to vėl pasiuto loti. Jis pakėlė kibirus, supylė ėdalą. Anksčiau visi gyvūnai puldavo prie maisto, varžydamiesi vienas su kitu. Dabar, vienam jaunikliui pamėginus įsitaisyti patogioje vietoje, Bleizas užsimojo ranka, ir šuo kaip kulka atšoko atgal. Kiti taip pat pasitraukė atatupsti.

Bleizas įpylė vandens, sumaišė:

- Štai, mišinys paruoštas. Ateikite, ėskite.

Šunys puolė prie maisto, o jis nuėjo prie Rendžio.

Blusos skubėjo palikti stingstantį šuns kūną. Sveikoji akis supanašėjo su nematančia. Bleizą apėmė gailestis. O gal šuo tik žaidė su juo, mėgino išgąsdinti. Gal jis apsiriko?

Nieko nepasakysi, jam neblogai pavyko. Bleizas suprato, kad jo laukia kieta bausmė.

Panarinęs galvą, nešinas tuščiais kibirais, jis patraukė namo. Misis Bouj buvo virtuvėje. Ji skalbė užuolaidas ir giedojo psalmes.

- Ei, neišpurvink mano grindų! - sušuko moteris, pamačiusi Bleizą... Nieko sau. Grindys jos, tik kažin kodėl plauti jas turėdavo Bleizas. Šliaužiodamas keliais... Krūtinę suspaudė liūdesys.

- Rendis negyvas. Jis šoko ant manęs. Aš jam kirtau. Ir užmušiau.

Jos rankos išniro iš muilo putų, moteriškė pradėjo vaitoti:

- Rendi! Rendi! Rendi!

Ėmė blaškytis po virtuvę, griebė nuo pakabos megztinį, nubėgo prie durų.

- Hubertai! - suriko misis Bouj. - Ak, Hubertai. Kur tu? Koks blogas berniukas! - O po to graudžiai užtraukė: - O-o-o-o-O-O-O... - tarsi vis dar giedodama psalmes.

Pastūmusi iš kelio Bleizą, moteris išbėgo į kiemą. Pasirodė ir misteris Bouj. Liesame jo veide nuostaba. Priėjęs prie berniuko griebė už peties, atsuko į save:

- Kas atsitiko?

- Rendis negyvas, - atsakė Bleizas. - Jis šoko ant manęs, ir aš jį nudėjau.

- Palauk. - Ir Hubertas išskubėjo paskui žmoną.

Berniukas nusivilko striukę, atsisėdo kampe ant kėdės. Nuo jo batų tirpo sniegas, po kojomis atsirado vandens balutė. Nuo krosnies sklido karštis, degindamas jo veidą. Bleizo tai nejaudino.

Bouj teko vesti žmoną už rankos. Ta glaudė prie akių prijuostę ir garsiai raudojo. Jos balsas priminė siuvimo mašinos tratėjimą.

- Eik į daržinę, - įsakė šeimininkas.

Bleizas atidarė duris. Spyriu į užpakalį Bouj padėjo jam peržengti slenkstį. Vaikinas nusirito nuo dviejų paskutinių laiptelių, pakilo ir nuėjo į pašiūrę. Čia buvo sudėti įvairūs instrumentai: kirviai, plaktukai, grąžtai, pjautuvai, tekinimo staklės ir dar kiti, kurių pavadinimų berniukas nežinojo. Automobilių detalės, didžiulis kastuvas sniegui valyti. Tai jo darbo įrankis. Pažvelgęs į kastuvą, Bleizas kažkodėl pajuto, kad jo neapykanta Bouj pasiekė viršūnę. Už tai, kad savo namuose laikė Bleizą, jie gaudavo per mėnesį šešiasdešimt dolerių. O Bleizas dar turėdavo atlikti visus purvinus, sunkius darbus. Maitino prasčiau nei našlaičių prieglaudoje. Tai neteisinga.

Hubertas Bouj atidarė daržinės duris, įėjo.

- Dabar gausi lupti.

- Šuo ant manęs šoko. Norėjo įsikibti į gerklę.

- Daugiau nieko nesakyk. Tau nuo to bus tik blogiau.

Ant sienos kabėjo karvių pavadis ir botagas. Bouj nuėmė botagą, tvirtai suspaudė. Odiniai galai buvo nukarę žemyn.

- Pasilenk virš varstoto.

- Rendis būtų įsikibęs man į gerklę. Arba jis, arba aš.

- Pasilenk.

Bleizas kiek sutriko. Ne todėl, kad susimąstė. Galvojo jis lėtai. Norėjo tik įsitikinti, ar intuicija jo neapgauna.

Dar ne laikas.

Jis pasilenkė. Bouj mušė ilgai, talžė iš visų jėgų, tačiau Bleizas nepravirko. Tai atsitiko vėliau, kai berniukas liko vienas savo kambaryje.

Mergaitė, kurią Bleizas įsimylėjo mokėsi septintoje klasėje. Tai buvo Mardžorė Turlau. Žydraakė blondinė, plokščia krūtine. Kai šypsodavosi, jos akių kampučiai pakildavo aukštyn. Žaidimų aikštelėje

Bleizas visada ją stebėdavo. Matydamas ją, jausdavosi laimingas. Įsivaizdavo, kaip nešioja jos portfelį su knygomis, gina nuo skriaudėjų. Nuo tokių minčių kraujas plūstelėdavo vaikinui į veidą.

Netrukus po atsitikimo su Rendžiu į mokyklą atvyko medicinos sesuo. Jau prieš savaitę tėvams buvo išdalinti blankai, kur jie privalėjo pasirašyti sutinkantys, kad jų vaikai būtų paskiepyti. Dabar prie persirengimo kambario išsirikiavo tie, kurių tėvai palaimino skiepus. Tarp jų stovėjo ir Bleizas. Išsiaiškinęs, jog skiepai nemokami, Bouj sutiko, kad jo globotinis būtų paskiepytas.

Mardžė Turlau taip pat stovėjo eilėje. Tokia išbalusi, išsigandusi. Bleizas gailėjosi mergaitės. Jam taip norėjosi atsistoti šalia jos, palaikyti už rankos. Tačiau jau vien nuo tokios minties jį išpylė raudonis. Jis panarino galvą.

Bleizas įėjo pirmas. Pakviestas, vaikinas nusirengė striukę, atsiraitojo rankovę. Medicinos sesuo paėmė švirkštą, pasižiūrėjo į jo kortelę.

- Paraityk ir antrą rankovę, didelis berniuk. Tau reikės dviejų skiepų.

- Ar skaudės? - paklausė Bleizas, raitydamas rankovę.

- Tik vieną akimirką.

- Gerai, - linktelėjo vaikinas ir leido jai įsmeigti adatą į kairę ranką.

- Na, štai. Dabar duok antrą ranką ir galėsi sau keliauti.

Bleizas pasisuko kitu šonu. Jau kita adata seselė jam kažką suleido į dešinę ranką. Po to berniukas išėjo iš persirengimo kambario, sugrįžo į klasę ir įsikniaubė į vadovėlį.

Iš kabineto Mardžė išėjo su ašaromis akyse, bet garsiai ji neverkė. Bleizas ja didžiavosi. Kai mergaitė ėjo pro jo suolą, Bleizas jai nusišypsojo. Mardžė jam atsakė. Vaikinas pagavo jos šypseną ir, paslėpęs giliai širdyje, saugojo ją daugelį metų.

Per pertrauką, kai Bleizas skubėjo į žaidimų aikštelę, mergaitė prabėgo pro šalį raudodama. Jis nusiminė, suraukė antakius ir lėtai nužingsniavo į aikštelę. Priėjo prie Piterio Lavojaus ir paklausė, ar jis nežinąs, kas nutiko Mardžei.

- Glenas tvojo jai į paskiepytą ranką, - atsakė vaikinas ir pasigavęs šalia buvusį berniuką vaizdžiai pademonstravo, kaip tai atsitiko. Sugniaužęs kumštį jis tris kartus trenkė berniukui į ranką: *pokšt-pokšt-pokšt.* Bleizas susiraukęs stebėjo jo judesius.

Seselė sakė netiesą. Po skiepų jam ne juokais skaudėjo abi rankas. Net mėgindamas jas sulenkti, raukėsi iš skausmo. O Mardžė juk buvo mergaitė... Jis apsidairė, akimis ieškodamas Gleno.

Glenas Hardis buvo tvirtas vaikinas ir mokėsi jau aštuntoje klasėje. Rausvus plaukus jis šukuodavo į viršų, ir nuo kaktos jie krisdavo bangomis. Gyveno fermoje prie vakarinės administracinės Kamberlendo sienos, ir jo rankos buvo raumeningos.

Kažkas metė Bleizui kamuolį. Vaikinas numetė jį ant žemės ir nužingsniavo tiesiai prie Gleno Hardžio.

- O! - šūktelėjo Piteris. - Bleizas ketina išsiaiškinti santykius su Glenu!

Šita naujiena greitai pasklido. Berniukai grupėmis ir pavieniui pradėjo judėti link to aikštelės krašto, kur Glenas su kitais vyresniais vaikinais žaidė kažką panašaus į kikbolą*.

Glenas padavinėjo kamuolį. Mėtė greitai ir stipriai, o kamuolys atšokdavo nuo įšalusios žemės.

Misis Foster, tą dieną budėjusi žaidimų aikštelėje, tuo metu buvo kitoje pastato pusėje. Stebėjo besisupančius ant sūpynių vaikus.

Glenas pakėlė galvą ir pamatė artėjantį Bleizą. Numetė kamuolį, įrėmė rankas į šonus. Abi žaidėjų komandos išsirikiavo puslankiu už jo nugaros. Septintokai ir aštuntokai. Bet jie savo gabaritais negalėjo lygintis su Bleizu. Didesnis už jį buvo tik pats Glenas.

Savo ruožtu, ketvirtokai, penktokai ir šeštokai būriavosi už Bleizo nugaros. Šmirinėjo, taisėsi diržus, kažką šnabždėjosi. Visi stebėtojai mėgino apsimesti, jog nieko ypatingo nevyksta. Ir tikrai, iššūkis dar nebuvo mestas.

- Ko tau reikia, silpnaproti? - abejingai paklausė Glenas. Tai buvo jauno dievaičio balsas. Tik šiek tiek peršalęs.

- Kodėl trenkei Mardžei į skiepo vietą? - paklausė Bleizas.

- Norėjau ir trenkiau.

- Gerai. - Bleizas priėjo prie jo.

Dar nespėjus Bleizui atsipeikėti, Glenas du kartus vožė jam į veidą. Iš vaikino nosies pasipylė kraujas. Glenas kiek atsitraukė, stengdamasis išlaikyti distanciją ir išnaudoti ilgų rankų pranašumą. Mokiniai sukėlė triukšmą.

Glenas vaipėsi.

- Prieglaudos išsigimėlis, - iškošė jis pro dantis. - Besmegenis. -

---

*Kikbolas - tai beisbolo variantas, kur leidžiama kojomis spirti į kamuolį.

Jis iš visų jėgų vožė į sužalotą Bleizo kaktą ir čia pat susiraukė iš skausmo. Bleizo kakta, nors ir traumuota, buvo tikrai tvirta.

Sutrikęs Hardis nespėjo atsitraukti atgal ir gavo atsakomąjį smūgį. Tvirti krumpliai trenkė jam į burną. Glenas suriko, jo paties dantys suplėšė lūpą, pasipylė kraujas. Mokiniai šaukė dar garsiau.

Peštukas pajuto savo kraujo skonį ir visai pamiršo apie būtiną distanciją. Dingo ir noras pažeminti Bleizą, pasityčioti iš jo. Įsiutęs, jis puolė vaikiną, pildamas smūgius abiem rankomis.

Bleizas stovėjo, nejudėdamas iš vietos. Jis girdėjo iš toli sklindančius mokinių riksmus, kurie jam priminė Bouj šunų lojimą... tą dieną, kai Rendis buvo pasiryžęs eiti iki galo.

Glenas sudaužė vaikinui galvą, jam užėmė kvapą, ausyse spengė, jis pajuto kraujo skonį. Tada vėl užsimojo ir kirto pats. Skausmas nusmelkė ranką iki pat peties, o Hardis spjovė krauju jam į veidą - išspjovė išmuštą dantį. Bleizas vėl trinktelėjo į tą pačią vietą. Glenas pravirko tarsi mažas vaikas, kuriam durimis prižnybo pirštus. Jis nustojo mosuoti rankomis. Burna atrodė baisiai. Prie jų jau bėgo misis Foster. Sijonas pleveno, ji kiek galėdama pūtė į švilpuką.

Bleizui skaudėjo dešinę ranką ir petį, ir galvą, bet jis vėl iš visų jėgų smogė priešininkui. Smūgis pataikė į pasmakrę. Trakštelėjimas privertė suklusti visus smalsuolius. Glenas prarado pusiausvyrą, akys užvirto aukštyn... Po to sulinko keliai, jis krito į sniegą ir sustingo.

“Aš jį užmušiau, - pamanė Bleizas. - Dieve, nudėjau jį, kaip Rendį”.

Bet Glenas sujudėjo, pradėjo kažką nerišliai kalbėti. Taip kalba žmonės per sapnus. O misis Foster jau šaukė ant Bleizo, ragino jį eiti į vidų. Nutoldamas vaikinas girdėjo, kaip moteris paprašė Piterį nubėgti į mokytojų kambarį ir atnešti vaistinėlę.

Ji laikinai nušalino nuo pamokų ir išsiuntė namo. Kraujavimą iš nosies sustabdė ledu. Kraujuojančią ausį užklijavo pleistru. Jis išėjo pėsčias. Iki šunų fermos buvo maždaug keturios mylios. Bleizas jau eidamas takeliu prisiminė pamiršęs mokykloje paketą su pusryčiais. Kiekvieną rytą misis Bouj jam įdėdavo dvi riekutes duonos su riešutų sviestu ir obuolį. Nedaug, bet, kaip sakydavo Džonas Čelcmanas, vis tiek geriau, negu nieko.

Kai Bleizas sugrįžo pusryčių, jo neįleido į mokyklos patalpas. Mardžė Turlau atnešė jam paliktą paketą. Mergaitės akys paraudusios nuo ašarų. Bleizas jautė, kad ji nori kažką pasakyti, bet nežino

kaip. Jam buvo gerai pažįstamas toks jausmas. Vaikinas nusišypsojo, tarsi norėdamas parodyti, jog viskas gerai. Ji taip pat nusišypsojo. Viena jo akis visiškai sutino, todėl jis žiūrėjo į mergaitę kita akimi.

Perėjęs per mokyklos kiemą, dar kartą atsisuko, bet Mardžė jau buvo nuėjusi.

- Eik į daržinę, - pasakė Bouj.

- Ne.

Šeimininko akys iššoko ant kaktos. Jis krestelėjo galvą, tarsi norėdamas sujudinti smegenis.

- Ką tu pasakei?

- Daugiau nenorėsite manęs daužyti.

- Čia jau aš pats spręsiu. Eik į daržinę.

- Neisiu.

Bouj artėjo prie berniuko. Bleizas atsitraukė per kelis žingsnius, po to pakėlė sutinusį kumštį. Ir sustingo. Jis laukė. Bouj sustojo. Juk vyriškis matė negyvą Rendį... kurio kaklas buvo sulaužytas ir atrodė tarsi vėtros nulaužta gležna kedro šakelė.

- Eik į savo kambarį, prakeiktas kalės vaike.

Bleizas nuėjo į kambarį. Atsisėdo ant lovos krašto. Girdėjo, kaip Bouj šaukia į telefono ragelį. Ir suprato žinąs, su kuo dabar šeimininkas kalba.

Bet tai jo nejaudino. Jam viskas buvo “dzin”. Dabar jį jaudino tik mintys apie Mardžę. Kai vaikinas apie ją galvodavo, jam norėjosi verkti. Panašiai būdavo, kai jis stebėdavo vienišą paukštį, tupintį ant telefono laido. Bet jis nepravirko. Tik dar kartą paskaitinėjo “Oliverį Tvistą”. Tekstą įsiminė mintinai, net ir tuos žodžius, kurių reikšmės nežinojo. Voljere lojo šunys. Alkani. Laikas šerti, bet niekas jam nieko nesako. Jei pasakytų, jis pašertų...

Bleizas skaitinėjo, kol atvažiavo automobilis iš prieglaudos. Prie vairo sėdėjo pats Įstatymas. Jo akys iš įniršio pasruvusios krauju, iš lūpų beliko tik plona juostelė. Sutuoktiniai Bouj sustoję greta stebėjo, kaip prieglaudos direktorius išsiveža savo globotinį.

Kai jie atvyko į “Heton Hauzą”, Bleizas pajuto, jog viskas čia jam iki skausmo pažįstama. Tas pojūtis aplipo jį, tarsi šlapi marškiniai. Prireikė nemažai valios pastangų, kad sulaikytų besiveržiančią raudą. Praėjo trys mėnesiai, bet niekas nepasikeitė. Kaip buvo raudonų plytų milžinas, taip ir liko. Turbūt tos plytos amžinos. Tie patys

langai apšviečia žemę gelsva šviesa. Tik žemė dabar padengta sniegu. Pavasarį sniegas nutirps, o šviesa liks tokia pat.

Kabinete Įstatymas pasiėmė Lazdą. Bleizas galėjo ištraukti Lazdą direktoriui iš rankų, bet jis pavargo kovoti. Ir galiausiai suvokė, kad bet kada gali atsirasti kažkas stipresnis... su dar baisesne lazda.

Po to, kai Įstatymas kaip reikiant pamankštino ranką, Bleizą nusiuntė į bendrą miegamąjį. Prie durų stovėjo Džonas Čelcmanas. Viena jo akis buvo mėlyna.

- Sveikas, Bleizai, - pasisveikino jis.

- Labas, Džonai. Kur tavo akiniai?

- Jų nėra, - atsakė berniukas ir pradėjo širsti: - Bleizai, jie sudaužė mano akinius! Dabar aš negaliu skaityti!

Bleizas pagalvojo, jog liūdna sugrįžti čia, bet malonu žinoti, kad Džonas tavęs laukė.

- Mes juos pataisysime. - Ir čia pat jam kilo idėja: - Arba abu padirbėsime mieste kastuvais, kai eilinį kartą prisnigs, ir nupirksime tau naujus akinius.

- Manai, įstengsime?

- Patikėk. Juk privalai matyti. Kas be tavęs padės man su namų darbais?

- Žinoma, Bleizai.

Ir jiedu drauge nuėjo į miegamąjį.

10 skyrius

“Apekso centras” užėmė nemažą plotą prie pat plento. Čia buvo kirpykla, administracinis Veteranų Organizacijos pastatas, Šventosios Dvasios bažnyčia, ūkinių prekių parduotuvė, aludė... Prekybos centras buvo netoli nuo lūšnelės, ir ryte po antrojo “Timo ir Džanetso” apiplėšimo Bleizas nuėjo tenai. Užsuko į ūkines prekes ir nusipirko sulankstomas kopėčias, kurios jam kainavo trisdešimt dolerių. Prie kopėčių buvo pritvirtinta etiketė su užrašu: “NUKAINUOTA”.

Užsimetęs ant pečių pirkinį, jis žingsniavo atgal. Ėjo nuvalytu kelkraščiu, nesižvalgydamas nei į kairę, nei į dešinę. Jam net į galvą neatėjo, kad jo pirkinys gali atkreipti kažkieno dėmesį. Džordžas, žinoma, apie tai pagalvotų. Bet jo vis dar nėra.

Kopėčios buvo ilgos ir jų nepavyko patalpinti nei į bagažinę, nei ant galinės vogto "Fordo" sėdynės. Teko ištiesti per visą automobilio saloną. Viską sutvarkęs, Bleizas nuėjo į trobelę, įjungė radijo imtuvą ir klausėsi muzikos, laukdamas saulėlydžio.

- Džordžai?

Nėra atsakymo. Jis išvirė kavos, išgėrė puodelį, prigulė. Besiklausydamas muzikos užsnūdo. Grojo grupė "Fantomas 409". Nubudo jau sutemus. Iš radijo imtuvo girdėjosi ūžesys, trukdžiai. Buvo ketvirtis aštuntos.

Bleizas atsikėlė, pasiruošė sumuštinį su dešra, ananasų gabalėlius saldžiame sirupe. Jam patiko "Doul" kompanijos ananasų gabalėliai sirupe. Galėjo nors ir tris kartus per dieną juos valgyti. Trimis gurkšniais išgėrė visą sirupą, apsidairė.

- Džordžai?

Nėra atsakymo.

Jis blaškėsi po kambarį, nerasdamas sau vietos. Taip stigo televizoriaus. Būtų Džordžas, galėtų kokį nors žaidimą pažaisti. Kad ir kribidžą. Džordžas visada laimėdavo, nes Bleizas pamiršdavo kai kuriuos perdavimus, o ir skaičiavo jis prastai (vėl ta matematika!), bet jam patiko pats žaidimo procesas. Tas pats, kaip dalyvauti žirgų lenktynėse... Kartais, jei Džordžas nenorėdavo žaisti kribidžą, jie sumaišydavo keturias kortų kalades ir lošdavo "Karą". Džordžas ir vidury nakties galėjo lošti kortomis "Karą", gerti alų ir kalbėti apie respublikonus, pasakoti, kaip jie tyčiojasi iš vargšų. "Kodėl? Aš tuoj pasakysiu kodėl. Dėl tos pačios priežasties, dėl kurios šuva laižo savo kiaušus: todėl, kad jie *gali* tą daryti", - sakydavo jis. Bet dabar nebuvo ką veikti. Džordžas jam parodė, kaip reikia dėlioti pasjansą, bet Bleizas, žinoma, neprisimena. Apiplėšimui dar neatėjo metas. Nepagalvojo, o galėjo iš parduotuvės nukniaukti komiksus ar porą pornografinių žurnalų.

Pagaliau ėmėsi seno leidinio "X menai". Džordžas jį vadino sodomitų sambūriu, bet Bleizas nežinojo kodėl.

Prieš aštuonias jis vėl trumpam užsnūdo. Nubudo beveik vienuoliktą. Galvoje kažkoks rūkas, iš pradžių Bleizas negalėjo suvokti kur esantis. Dabar jis jau galėjo važiuoti. Okoma Haits pasiektų po vidurnakčio. Bet nebuvo įsitikinęs, ar šito nori. Viskas atrodė taip bauginančiai. Ir taip sudėtinga. Reikėjo iki smulkmenų apgalvoti. Sudaryti

planą. Galbūt pirmiausia pamėginti pačiam patekti į tuos namus? Apsimesti elektriku ar santechniku? Nusibraižyti kambarių išdėstymo schemą.

Jį erzino tuščias lopšys prie krosnies.

Bleizas vėl užmigo ir sapnavo nerimastingą sapną. Jis kažką persekiojo, vaikščiojo tuščiomis gatvėmis prie vandenyno, o virš galvos suko ratu rėkaujančios žuvėdros. Vyriškis nežinojo, ką jis persekioja. Gal Džordžą ar Džoną? Kai juos skyręs atstumas sumažėjo, persekiojamasis atsisuko, pašaipiai nusišypsojo... Tai buvo Mardžė Turlau. Ji bėgo nuo Bleizo.

Atsibudo vyriškis ant kėdės. Apsirengęs. Naktis buvo pasibaigusi. Radijas vėl grojo. Hensonas Kardžilas dainavo "Šokinėk per šokdynę".

Jis galėjo važiuoti kitą naktį, bet nevažiavo. Dieną išėjo į lauką, pasiėmė kastuvą ir pradėjo kasti niekam nereikalingą taką į mišką. Dirbo, kol visai nusiplūkė. Burnoje net pajuto kraujo skonį.

"Eisiu šiąnakt", - pagalvojo Bleizas, bet nuėjo tik į artimiausią alaus parduotuvę - pasižiūrėti, ar jie gavo naujų komiksų. Nusipirko tris. Prie pirmojo užsnūdo tuoj po vakarienės ir atsibudo jau po vidurnakčio. Jau ketino atsikelti ir keliauti į vonią nusišlapinti, bet prabilo Džordžas.

- Džordžai?

- Pridėjai į kelnes, Bleizai?

- Ne! Aš ne...

- Slampinėji po namus tarsi šuo, kuriam belendant į vištidę durys prižnybo kiaušus.

- Ne! Neslampinėju. Juk tiek daug padariau. Nusipirkau geras kopėčias...

- Taip, ir dar komiksus. Neblogai leidai laiką, sėdėdamas čia, klausydamas šitos suknistos muzikos ir skaitydamas apie homikus supermenus?

Bleizas kažką sumurmėjo.

- Ką tu pasakei?

- Nieko.

- Turbūt aš teisus, jei tu net neturi drąsos pasakyti tą balsu.

- Gerai... Aš pasakiau, kad niekas neprašė tavęs sugrįžti.

- Kodėl tu toks nedėkingas, apgailėtinas kalės vaike?

- Paklausyk, Džordžai...

- Aš rūpinausi tavimi, Bleizai. Prisipažinsiu, tikėjausi iš to naudos. Maniau, nukreipsiu tave tinkama linkme, ir tu būsi naudingas. Žinojau, kaip tą padaryti. Ar jau pamiršai? Mes retai kada galėjome pavalgyti tris kartus per dieną, bet vieną kartą visada pavalgydavome. Rūpinausi, kad pasikeistum drabužius ir vaikščiotum švarus. O kas tau sakydavo, jog būtina valyti sumautus dantis?

- Tu, Džordžai.

- Beje, dabar tu pamiršti juos valyti, ir tavo burna dvokia kaip padvisusios žiurkės.

Bleizas šyptelėjo. Ką padarysi. Niekas negalėjo rasti tinkamesnių žodžių už Džordžą.

- Kai tau reikėdavo kekšės, ir tas aš atvesdavau.

- Taip. Ir nuo vienos aš pasigavau gonorėją... Po to šešias savaites šlapindamasis kaukiau iš skausmo.

- Bet ir pas gydytoją aš tave nuvedžiau. Juk taip?

- Taip, - pripažino Bleizas.

- Tu man skolingas, todėl privalai prasukti šį reikaliuką.

- Bet juk tu nenorėjai, kad tuo užsiimčiau aš.

- Nenorėjau, o dabar persigalvojau. Tai mano planas, o tu turi man grąžinti skolą.

Bleizas susimąstė apie Džordžo žodžius. Ilgai galvojo, po to pasakė:

- Kaip galima būti skolingam numirėliui? Jei koks nors žmogus būtų šalia, tai pamatytų, kad kalbuosi pats su savimi. Pats klausinėju, pats atsakinėju... Žmonės pamanytų, jog esu trenktas. Turbūt iš tiesų toks esu! - Jam gimė nauja idėja. - Tu niekur negalėsi panaudoti savo pinigų dalies. Juk tu miręs!

- O tu gyvas? Ar tikrai? Sėdi, klausaisi kvailos kaubojiškos muzikos, skaitai komiksus, smaukaisi...

Bleizas išraudo, nudelbė akis.

- Ir apiplėšinėji vieną ir tą pačią parduotuvę. Lauki, kol jie surengs pasalą ir sučiups tave už subinės? O tu sėdėsi ir spoksosi į šitą sumautą vaikišką lovytę ir lopšį?

- Sukaposiu juos malkoms.

- Pasižiūrėk į save. - Džordžo balse girdėjosi liūdesys ir dar kažkas. Galbūt neviltis... - Dvi savaitės su tomis pačiomis kelnėmis. Ant

trumpikių šlapimo dėmės. Tau metas nusiskusti, apsikirpti... o tu sėdi miške, šitoje trobelėje. Mudu visai kitaip gyvenome. Nejaugi pats nematai?

- Tu išėjai, - ištarė Bleizas.

- Todėl, kad tu kvailai elgeisi. Privalai pasinaudoti šita galimybe, antraip prapulsi. Pragyvensi čia kokius penketą ar šešetą metų, o paskui suseks tave ir patupdys į cypę visam likusiam gyvenimui. Apgailėtinas kvailys, kuris pamiršta išsivalyti dantis ar pasikeisti kojines. Dar vienas ant grindų šokinėjantis vabalėlis.

- Tai sakyk, ką turėčiau daryti, Džordžai?

- Turi veikti pagal mano planą.

- Bet jei įkliūsiu, ilgam sėsiu į belangę. Iki gyvos galvos. - Ši aplinkybė jį jaudino labiau, negu norėjosi pripažinti.

- Tu šito neišvengsi, tavo reikalai klostosi taip... ar tu manęs nesiklausai? Be to, tu padarysi tam snargliui paslaugą. Jis to neprisimins, bet iki gyvenimo pabaigos kokiame nors užmiesčio klube pasakos draugams šitą istoriją. O ir tie žmonės, kurie tau sumokės išpirką... Juk jie patys tuos pinigus pavogė. Nors ir ne su pistoleto pagalba.

- O jeigu mane sučiups?

- Nesučiups. Jei paaiškės, kad tie pinigai pažymėti, nuvažiuosi į Bostoną ir susirasi Bilį O'Ši. Bet svarbiausia - tu privalai išsijudinti.

- Ką man daryti, Džordžai? Kada?

- Kada tu atsibusi. Nubusk. Nubusk!

Bleizas atsibudo. Jis sėdėjo ant kėdės. Visi komiksai gulėjo ant grindų. Batų nenusimovęs. O, Džordžai!

Jis pakilo, pasižiūrėjo į laikrodį. Pusė dviejų. Ant vienos sienos muilu išterliotas veidrodis. Bleizas pažvelgė į jį. Ir pamatė išvargusį veidą.

Vyriškis užsivilko striukę, užsimaukšlino kepurę, užsimovė pirštines ir nuėjo į pašiūrę. Kopėčios tebegulėjo automobilio salone. Automobilis trejetą dienų stovėjo šaltyje, todėl variklį nebuvo lengva įjungti.

Bleizas sėdo prie vairo.

- Štai, Džordžai. Aš pasirengęs keliauti.

Atsakymo nebuvo. Bleizas pasuko kepurės snapelį į laimingą pusę ir išriedėjo iš pašiūrės. Apsisuko ir nuvažiavo į plentą. Po to pasuko į Okoma Haits.

11 skyrius

Okoma Haits nebuvo sunku surasti vietą automobiliui, nors šitame rajone visada daug policijos patrulių. Džordžas viską buvo apgalvojęs dar prieš keletą mėnesių iki savo mirties.

Kitoje plento pusėje, už ketvirčio mylios nuo Džerardų rezidencijos, kilo kondominiumo bokštas. Devynaukščio namo "Ąžuolynas" butuose gyveno pasiturintys žmonės. Vienoje pastato pusėje buvo mokama automobilių stovėjimo aikštelė skirta svečiams. Kai Bleizas privažiavo prie vartų, iš nedidelės būdelės išėjo vyriškis. Artėdamas jie segiojosi striukę.

- Jūs pas ką, sere?

- Pas misterį Džozefą Karltoną.

- Taip, sere, - linktelėjo apsaugininkas. Jo visai nenustebino svečias, atvykęs antrą valandą nakties. - Pranešti, kad jūs atvykote?

Bleizas papurtė galvą ir parodė vyriškiui raudoną plastikinę kortelę. Ji priklausė Džordžui. Jei apsaugininkas būtų pasakęs, kad vis tiek jis privalo paskambinti ir pranešti misteriui Karltonui, jei jis bent būtų įtariai pažvelgęs į Bleizą, tas būtų supratęs, jog iš kortelės nėra jokios naudos, kad kažkas pasikeitė... galbūt administracija pakeitė svečių kortelės spalvą, todėl jam reikia dingti iš čia.

Bet apsaugininkas tik linktelėjo ir nužingsniavo atgal į savo būdelę. Po akimirkos vartai atsidarė, ir Bleizas įvažiavo į automobilių stovėjimo aikštelę.

Jokio Džozefo Karltono neegzistavo, bent jau Bleizas buvo tuo įsitikinęs. Džordžas sakė, jog butą aštuntame aukšte nuomojasi kažkokie vyrukai iš Bostono, kuriuos jis vadino Airijos Gudročiais. Jie kartais čia rengdavo dalykinius susitikimus. Pasikviesdavo ir merginų. Bet dažniausiai lošė pokerį. Ne vieną kartą orgijose yra dalyvavęs ir Džordžas. Jis bendravo su Gudročiais, nes su vienu iš jų kartu užaugo. Tai buvo Bilis O'Ši, pirma laiko pražilęs vyriškis, išsprogusiomis kaip varlės akimis bei pamėlynijusiomis lūpomis. Bilis Džordžą vadindavo Gergždu. Tai dėl jo kimaus balso. Jiedu dažnai plepėdavo apie merginas - neprieinamas bei profesionales...

Bleizas porą kartų dalyvavo jų lošimuose drauge su Džordžu ir

liko apstulbęs, pamatęs ant lošimo stalo tokį kiekį pinigų. O Džordžas vieną kartą išlošė penkis tūkstančius dolerių. Tačiau netrukus du tūkstančius pralošė.

Būtent todėl, kad "Ąžuolynas" buvo netoli nuo Džerardų namų, Džordžui ir gimė idėja pagrobti mažąjį jų įpėdinį ir pareikalauti išpirkos.

Svečiams skirtoje automobilių stovėjimo aikštelėje buvo tamsu ir tylu. Vienintelio žibinto šviesoje blykčiojo sniegas. Aikštelė aptverta tvora. Kitoje tvoros pusėje - keturi akrai laisvos žemės.

Bleizas išlipo iš "Fordo", ištraukė kopėčias. Vos tik jis pradėjo veikti, abejonės bei baimės užsimiršo, išsisklaidė. Jis jautėsi tvirčiau.

Vyriškis permetė kopėčias per tvorą ir pats lipo iš paskos. Kelnės užsikabino už vielos, ir jis žemyn galva žnektelėjo į sniegą. Sniego storis buvo ne mažiau trijų pėdų. Bleizas vos nepradėjo kvatoti - jam patiko. Pradėjo mosuoti rankomis, po to pakilo visas snieguotas, baltas kaip angelas.

Pasiėmė kopėčias ir per sniegą nubrido į plentą, visai negalvodamas apie tai, jog palieka labai charakteringų kareiviškų batų pėdsakus. Džordžas tikrai apie tai pagalvotų, bet jo nėra.

Vyriškis sustojo prie plento, pažvelgė į kairę, į dešinę. Jokių automobilių. Kitoje pusėje kilo žalia gyvatvorė. Ją dengė sniego kepurė. Tik gyvatvorė ir skyrė Bleizą nuo tamsaus Džerardų namo. Turbūt tenai visi miegojo, nes nė vienas langas nebuvo apšviestas.

Susikūprinęs, perbėgo per kelią. Matyt, jam norėjosi tą akimirką tapti nematomu. Permetė per gyvatvorę kopėčias. Ketino pasidaryti plyšį ir pralįsti pats. Tada pamatė sidabro spalvos laidą, nutiestą pro šakas. Įsižiūrėjo atidžiau, ir širdis ėmė smarkiau plakti. Suprato, jog laidais teka elektros srovė. Panašiai, kaip karvių ganykloje Bouj fermoje. Ji irgi buvo aptverta tokia viela. Prisilietęs, žmogus gaudavo pakankamai stiprų išlydį. Be to, suveikdavo apsaugos signalizacija. Kas nors iškviesdavo policiją, ir tuo viskas pasibaigdavo. Nespėdavo nė prasidėti...

- Džordžai? - sušnabždėjo Bleizas.

Iš kažkur pasigirdo atsakymas - toks pat tylus šnabždesys: "Perlįsk per šitą šūdą".

Bleizas atsitraukė atatupstas. Nė vieno automobilio ant kelio nebuvo. Jis nubėgo prie gyvatvorės. Įsibėgėjo, atsispyrė ir šoko. Nukri-

to ant tvorą dengusio sniego. Nuo sužeistos, lipant per tvorą prie "Ąžuolyno" kojos, liko kraujo pėdsakas (ketvirta grupė, rezus faktorius neigiamas).

Bleizas nušoko nuo tvoros, apsižvalgė. Gyvenamasis namas stovėjo už šimto jardų. Už jo matėsi kiek mažesnis statinys. Galbūt garažas ar svečių namai. O gal tenai gyveno tarnai. Nuo gyvatvorės namą skyrė platus laukas. Jei kartais kas nors nemiegotų, iškart pastebėtų per lauką ateinantį žmogų. Bleizas gūžtelėjo pečiais. Pastebės - tai bus pastebėta. Jis juk nieko negali pakeisti.

Todėl pasiėmė kopėčias ir nutipeno prie Džerardų rezidencijos. Kai atsidurs jau po namo sienomis, jo nesimatys iš langų. Pasiekęs tikslą prisėdo, atgavo kvapą, įsiklausė, mėgindamas pajusti bet kokį kilusio pavojaus signalą. Nieko nesigirdėjo. Namai miegojo.

Dešimtys langų žvelgė į Bleizą. Kuris jam reikalingas? Jeigu jiedu su Džordžu kadaise tą langą žinojo, jis negalėjo to pamiršti. Vyriškis priglaudė delną prie plytų sienos, tarsi tikrindamas, ar plytos kvėpuoja. Pažvelgė pro artimiausią langą į vidų ir pamatė didžiulę prabangią virtuvę. Atrodė tarsi erdvėlaivio "Enterprais" kabina. Prie viryklės žibėjo maža lemputė, skleisdama švelnią šviesą. Bleizas perbraukė delnu per burną. Neryžtingumas vėl pamėgino jį supančioti, tačiau jis sugrįžo prie kopėčių, ketindamas ištiesti jas ir pastatyti. Bet kokie veiksmai jam buvo naudingi. Jis visas drebėjo.

Tai iki gyvos galvos, - suriko vidinis balsas. - *Būtent tiek tu ir gausi! Dar turi laiko, dar gali...*

- Bleizai.

Iš netikėtumo jis vos garsiai nesuriko.

- Bet koks langas. Jei neprisimeni, tau teks apžiūrėti namus.

- Aš nesugebėsiu, Džordžai. Už ko nors užsikabinsiu, apversiu... jie išgirs, ateis ir nušaus mane... arba...

- Privalai. Kelio atgal nebėra.

- Aš bijau, Džordžai. Noriu namo.

Atsakymo nėra. Nors kažkuria prasme tai ir buvo atsakymas.

Sunkiai kvėpuodamas, jis išskleidė kopėčias. Trukdė pirštinės ir sutvirtinti kablius jam pavyko tik iš antro karto. Vyriškis buvo visas snieguotas, baltas nuo galvos iki kojų. Tarsi sniego žmogus. Sniego prilindo net už kepurės, kurios snapelis tebebuvo pasuktas į kairę pusę... Tylą aplink namą drumstė tik neramus paties Bleizo kvėpavimas. Sniegas tarsi slopino visus kitus garsus.

Kopėčios buvo aliumininės, lengvos. Bleizas nesunkiai jas pakėlė. Viršutinis laiptelis kaip tik po virtuvės langu.

Jis pradėjo kilti, tuo pat metu purtydamas nuo savęs sniegą. Kažkurią akimirką kopėčios susiūbavo. Bleizas apmirė... bet po to jos vėl sustingo. Jis kilo aukštyn. Stebėdamas, kaip namo sienos plytos slenka žemyn, vyriškis pasiekė palangę. Ir pažvelgė į vieną iš miegamųjų.

Dvigulė lova. Guli du žmonės. Veidų įžiūrėti neįmanoma, tiktai baltos dėmės.

Bleizas žiūrėjo tarsi užburtas, pamiršęs apie baimę. Dėl neaiškių priežasčių (seksualinio potraukio jis nepajuto arba bent jau manė nepajutęs) jo penis pradėjo didėti. Bleizas neabejojo, kad tai Džozefas Džerardas trečiasis ir jo žmona. Spokso į juodu pro langą, o šie to net nežino. Sudrumstė jų pasaulį. Įėjo nekviestas, neprašytas... Komodos, staliukai prie lovų. Didžiuliame, sulig žmogaus ūgiu, veidrodyje jis pamatė savo atspindį. Jis matė namo šeimininkus, o jie net neįtarė. Bleizo kūnas suvirpėjo iš susijaudinimo.

Jis atitraukė žvilgsnį nuo lovos, ėmėsi apžiūrinėti langą. Paprasta sklendė, turint tinkamus įrankius, galima be vargo atidaryti. Žinoma, tokių įrankių jis neturėjo, bet jam ir neprireikė: sklendė nebuvo naudojama pagal paskirtį.

“Jie apsirijėliai, - pagalvojo Bleizas. - Kvaili respublikonai, viskuo persisotinę. Gal aš ir bukaprotis, bet jie dar už mane kvailesni”.

Vyriškis išsiskėtė, kiek leido kopėčios, kad išlaikytų pusiausvyrą, ir pradėjo kelti langą aukštyn. Lovoje gulintis žmogus sujudėjo, apsivertė ant kito šono. Bleizas palaukė, kol jis kaip reikiant įmigs, ir vėl ėmėsi lango.

Net buvo pradėjęs manyti, kad langas kažkokiu būdu iš vidaus uždarytas, todėl ir sklendžių neprireikė, bet staiga jis pajudėjo. Medis tyliai sudejavo. Bleizas sustingo.

Ir susimąstė.

Nusprendė, kad reikia suktis labai greitai: atidaryti langą, patekti į kambarį, vėl uždaryti langą. Juk šaltas žiemos oras gali pažadinti miegančius. Bet jei langas sugirgždės, jie taip pat gali atsibusti.

- Veik, - sušnabždėjo Džordžas. Jis buvo kopėčių apačioje. - Pasinaudok galimybe.

Bleizas įkišo pirštus į plyšį ir pakėlė langą. Langas judėjo be garso. Jis perkėlė koją per palangę, įlindo į kambarį, vėl nuleido langą.

Dabar jau langas atsistodamas į vietą sugirgždėjo. Bleizas pritūpė prie palangės, bijodamas atsisukti ir pažvelgti į lovą. Ausys gaudė kiekvieną garsą.

Nieko nesigirdėjo.

Ne, kažką jis girdėjo. Kvėpavimą. Du gulintys lovoje žmonės kvėpavo unisonu, tarsi važiuotų dviviečiu dviračiu. Vos girdimai girgžda čiužinys. Tiksi laikrodis. Ir pats namas skleidžia kažkokius garsus. Gal sminga žemyn? Tai jis darė jau kokius penkiasdešimt ar septyniasdešimt metų. O galbūt ir visą šimtą. Mėgino patogiau įsitaisyti ant žemės su visomis savo plytomis bei mediena...

Bleizas atsisuko į miegančius žmones. Moteris iki pusės atsiklojusi. Naktinukų iškirptė nuslinkusi į šoną, viena krūtis išlindusi. Vyriškis spoksojo į krūtį, stebėdamas, kaip ji lengvai kilnojasi, koks kietas jos spenelis. Matyt, sukietėjo nuo gūsio šalto oro...

- Judinkis! Bleizai! O Viešpatie!

Ant galų pirštų jis perėjo per miegamąjį, tarsi meilužis, kuris iki šiolei slėpėsi po lova. Stengėsi nekvėpuoti, todėl krūtinė išsipūtė, tarsi pulkininko iš animacinio filmo.

Blykstelėjo auksas.

Ant vienos iš komodų stovėjo trys fotografijos auksiniuose piramidės formos rėmuose. Apačioje Džerardo trečiojo ir jo tamsiaodės žmonos, viršuje - Džerardo ketvirtojo, suvystyto į antklodę... Ant galvos nė vieno plaukelio. Plačiai atvertos tamsios vaiko akys žvelgė į pasaulį, į kurį jis dar taip neseniai atėjo.

Bleizas priėjo prie durų, pasuko rankeną, sustingo, vėl atsisuko. Moteris ranka pridengė nuogą krūtį. Vyriškis miegojo aukštielninkas, išsižiojęs. Kol nesuraukė nosies ir neužknarkė, labiau priminė negyvėlį. Bleizas pagalvojo apie Rendį, prisiminė, kaip tas gulėjo ant šaltos žemės, o blusos skubėjo palikti jo kūną... O už lovos ant grindų ir ant palangės buvo pripustyta sniego. Jis jau pradėjo tirpti.

Bleizas atsargiai, įsiklausydamas į kiekvieną garsą, atidarė duris ir išsėlino iš miegamojo. Atsidūrė koridoriuje. Grindis dengė storas minkštas kilimas. Uždaręs duris, jis priėjo prie laiptų turėklų ir pažvelgė žemyn. Laiptai kilo iš plačios tamsios salės. Poliruotos grindys kiek blykčiojo. Kitoje galerijos pusėje stovėjo merginos statula. O priešais ją - marmurinis jaunuolis.

- Nekreipk dėmesio į statulas, Bleizai. Nestovėk čia kaip stulpas. Surask kūdikį.

Jis pasuko koridoriumi į kairę. Jokių garsų, tik vos girdimas jo paties žingsnių aidas. Tai jam kėlė baimę.

Atidarė dar vienas duris, pažvelgė į kambarį: viduryje stalas, pasieniais knygų lentynos. Ant stalo rašomoji mašinėlė bei pluoštas popierių. Ant sienos kabo portretas. Vyriškis žilais plaukais, veidas niūrus, tarsi sakytų Bleizui: “Tu vagis”. Jis uždarė duris, nuėjo toliau.

Už kitų durų buvo tuščias miegamasis... lova su užuolaida.

Bleizas ėjo koridoriumi jausdamas, kaip jo kūnu teka prakaito srovėlės. Laikas slinko lėtai. Kiek jau praėjo? Penkiolika minučių? Dvidešimt?

Trečiajame kambaryje jis aptiko dar vieną miegančią porą. Moteris dejavo per miegus, ir jis greitai uždarė duris.

Pasuko už kampo. O jeigu teks pakilti laiptais į trečią aukštą? Ta mintis kėlė jam siaubą, beveik tokį, kokį patirdavo savo košmariškuose sapnuose... kai sapnuodavo “Heton Hauzą” arba Bouj šunų fermą. Ką jis pasakys, jeigu staiga užsižiebs lempos ir jį pastebės? O ką jis galėjo pasakyti? Kad atėjo vogti stalo sidabro? Antrame aukšte stalo sidabro nebuvo. Tai net pats didžiausias kvailys žinojo.

Šitame koridoriaus gale tebuvo vienos durys. Jis jas atidarė ir pateko į vaikų kambarį.

Ilgai stovėjo, negalėdamas patikėti. Pasirodo, tai nėra nereali svajonė... ji gali išsipildyti. Jis visai šalia jos ir gali įgyvendinti visus planus. Jau vien nuo tos minties Bleizą apėmė noras sprukti iš čia ir lėkti kiek tik kojos neša.

Lovytė niekuo nesiskyrė nuo tos, kurią jis nupirko. Kambario sienas puošia Disnėjaus filmų veikėjų atvaizdai. Staliukas kūdikiui pervystyti, lentynėlė su daugybe buteliukų, tūtelių su kremais, losjonais, ryškiai nudažyta nedidelė komoda. Gal raudonos, o gal mėlynos spalvos. Tamsoje gerai nesimatė. O lovytėje gulėjo kūdikis.

Paskutinį kartą likimas jam suteikė galimybę pabėgti. Bleizas tai žinojo. Dabar jis dar galėjo nepastebėtas palikti šituos namus. Taip pat, kaip nepastebėtas čia pateko. Jie net neįtartų kažką čia pabuvojus. Prieiti prie lovytės, uždėti didžiulę ranką ant vaiko kaktos ir paskui išeiti... Staiga vyriškis pamėgino įsivaizduoti, kaip po dvidešimties metų skaitys apie Džozefą Džerardą ketvirtąjį aukštuomenės kronikos puslapiuose. Džordžas jas vadino “naujienomis apie turtingų kalių bei žvengiančių eržilų gyvenimą”. Nuotraukoje smokingu vilkintis jau-

nuolis stovi šalia dailios merginos. Ji vilki balta suknele, rankoje laiko puokštę gėlių. Ir prierašas, kad jiedu susituokė ir išvyko į povestuvinę kelionę... O Bleizas pasižiūrėtų į šitą nuotrauką ir pagalvotų: "Ak, dranguži! O juk viskas galėjo visai kitaip pasisukti..."

Bet įeidamas į vaikų kambarį, jis jau žinojo, kad viskas nesibaigs tik prisilietimu prie mažylio kaktos. Žinojo, kad eis iki galo.

"Štai tokios tokelės, Džordžai", - pamanė Bleizas.

Mažylis gulėjo ant pilvo, pasukęs galvą į šoną. Po žanduku pakišta maža rankutė. Antklodė nuo kvėpavimo lengvai kilnojosi. Ant galvos vietoje plaukų tik maži pūkeliai. Šalia ant pagalvės guli rožinis žiedas dantukams.

Bleizas ištiesė į mažylį ranką, ir staiga vėl ją atitraukė.

O jeigu pravirks?

Ir čia pat pamatė nedidelį vidinio ryšio aparatą. Antras toks galėjo stovėti motinos arba auklės miegamajame. Vos tik vaikas pravirktų... Bleizo širdis vos neiššoko per burną.

Švelniai, atsargiai jis ištiesė ranką ir nuspaudė aparato maitinimo mygtuką. Raudona lemputė virš mygtuko užgeso. Ir čia jis vėl išsigando: o ką, jeigu atjungus aparatą, pasigirs įspėjamasis skambutis ar kas nors panašaus?

Dėmesio, mamyte! Dėmesio, aukle! Vidinio ryšio aparatas neveikia, nes jį ką tik išjungė didelis kvailas pagrobėjas. Ir tas bukagalvis dabar šituose namuose. Nueikite ir pamatysite. Tik pasiimkite pistoletą.

"Nagi, Bleizai. Išnaudok savo šansą".

Bleizas giliai įkvėpė. Iškvėpė. Atidengė antklodę, po to suvyniojo į ją kūdikį. Iškėlė iš lovytės, atsargiai pasūpavo. Mažylis cyptelėjo, pasirąžė. Akių vokai suvirpėjo, kiek prasivėrė. Pasigirdo panašus į katės kniaukimą garsas. Po to kūnelis vėl atsipalaidavo, akutės užsimerkė.

Bleizas lengviau atsiduso.

Sugrįžo prie durų, atidarė jas, išėjo į koridorių, suvokdamas, jog ne šiaip sau išeina iš vaikų kambario. Jis peržengė ribą. Ir jau negalėjo pasakyti, kad yra tiktai paprastas plėšikas. Bleizo nusikaltimas... miegojo ant jo rankų.

Vyriškis net negalvojo, kaip nusileis kopėčiomis su kūdikiu ant rankų. Tai buvo neįmanoma. Jis leidosi laiptais į pirmą aukštą. Ant

grindų buvo patiestas kilimas, o ant laiptų - ne. Ir jau pirmieji jo žingsniai aidu suskambėjo ausyse. Jis sustojo, įsiklausė, gaudydamas naujus garsus. Visur ramu. Namai miegojo.

Dabar jau išsijudino nervai. Mažylis, regis, darėsi vis sunkesnis. Valią bei ryžtą sukaustė panika. Vyriškis pradėjo žvalgytis. Vaikas bet kurią akimirką galėjo sujudėti, pravirkti. O jo riksmas tikrai sukeltų ant kojų visus namus.

- Džordžai, - sumurmėjo jis.

- Eik, - iš apačios atsiliepė Džordžas. - Kaip tame sename anekdote. Eik, bet nebėk. Į mano balsą, Bleizai!

Jis leidosi žemyn. Žengti tyliai nesisekė. Mažylis pasisuko. Jis negalėjo laikyti vaiko nejudindamas. Nors ir labai stengėsi. Kol kas kūdikis miegojo, tačiau *bet kurią minutę, bet kurią sekundę...*

Bleizas ėmė skaičiuoti laiptelius. Penki. Šeši. Septyni. Mesim kauliukus, paprašysim aštuoniukės... Laiptai be galo, be krašto. Septyniolika. Aštuoniolika. Devyn...

Tai buvo paskutinis laiptelis, ir kitas žingsnis (jo koja nebuvo pasirengusi tam, kad laiptai baigėsi) buvo pernelyg garsus: "Klak!" Mažylio galva sujudėjo. Jis suriko. Garsas pasklido po namus.

Viršuje užsidegė šviesa.

Bleizo akys iššoko ant kaktos. Adrenalinas plūstelėjo į krūtinę, į pilvą. Jis sustojo, suspaudė mažylį. Prisivertė kiek atsipalaiduoti ir žengė į laiptų šešėlį. Ir sustingo tenai. Veidą iškreipė siaubas.

- Maiki? - pašaukė mieguistas balsas.

Šlepsėjimas artėjo.

- Maiki, tu nenaudėli! - Balsas skambėjo tiesiai virš jo galvos. Mieguistas, kiek teatrališkas šnabždesys. Senas balsas. Irzlus. - Eik į virtuvę, rasi dubenėlį su pienu, kurį tau mamytė paliko. O jei numesi kokią vazą, mamytė supyks.

Jei mažylis tuo momentu būtų pravirkęs...

Balsas vis dar kažką bambėjo, tačiau Bleizas žodžių negirdėjo. Šlepsėjimas tolo. Dar po kurio laiko (Bleizui pasirodė, jog po šimto metų) durys užsidarė, nusinešdamos ir šviesos ruoželį.

Vyriškis stovėjo, mėgindamas įveikti virpulį, purčiusį visą jo kūną. Nuo drebulio galėjo atsibusti mažylis. Palauk, kur virtuvė? Kaip jis galėjo nešti kūdikį ir kopėčias? O tie laidai, kuriais teka elektros srovė? *Kas... kaip... kur...* Jis ėjo koridoriumi, palikęs be atsakymo visus klausimus, slinko vogčiomis, palinkęs virš į antklodę susukto

mažylio, panašus į seną kuprotą raganą. Pamatė stiklines duris. Už jų blizgėjo parketas. Bleizas įėjo pro jas ir atsidūrė valgomajame.

Kambarys atrodė prabangiai. Viduryje stovėjo didžiulis raudonmedžio stalas. Už stiklinių įspūdingos spintos durelių blizgėjo kiniškas porcelianas. Tarsi išsitempę kariai rikiavosi krėslų atkaltės. Bleizas nesustodamas perėjo per patalpą, tačiau šitas vaizdas jo širdyje pažadino pyktį. Kadaise jis atsiklaupęs ant kelių plovė grindis virtuvėje. O Džordžas sakydavo, kad tokių žmonių yra labai daug. Ir ne tik kokioje nors Afrikoje. O žmonės, panašūs į Džerardus, apsimeta, kad beturčių visai nėra. Ką gi, tegul dabar paguldo lėlę į tuščią savo kūdikio lovytę ir toliau apsimetinėja, kad tai jų mylimas vaikutis. Tikras, gyvas ir sveikas. Jie meistriškai geba apsimetinėti.

Tolimoje sienoje Bleizas pastebėjo besisukančias duris. Įėjo ir atsidūrė virtuvėje. Pažvelgė pro langą ir pamatė kopėčias.

Apsidairė, ieškodamas vietos, kur paguldyti kūdikį, kol atidarys langą. Pjaustymui skirti staliukai buvo nepakankamai dideli, o ant viryklės, nors ji buvo ir išjungta, vaiko guldyti nesinorėjo.

Jo žvilgsnis sustojo ties didžiule pintine. Su tokiomis moterys vaikšto į turgų. Ji kabojo ant sandėliuko durų. Didelė, gili, tvirtomis rankenomis. Bleizas nukabino nuo kablio pintinę ir įdėjo į ją berniuką. Tas truputį sujudėjo.

Dabar langas. Bleizas jį pakėlė ir pastebėjo, kad rėmai dvigubi, ir antrieji tvirtai uždaryti. Antrame aukšte tokių langų nebuvo.

Jis pradėjo naršyti spintelėse. Apatinėje, po kriaukle, surado rietuvę rankšluosčių skirtų indams valyti. Vieną pasiėmė - su amerikietišku ereliu. Apvyniojo juo ranką ir tvojo į langą. Tas subyrėjo, nesukeldamas ypatingo triukšmo. Stikle liko nelygiais kraštais skylė. Bleizas pradėjo traukyti aštrias šukes. Jos priminė užaštrintas strėles.

- Maiki? - Vėl tas pats balsas. Bleizas apmirė.

Balsas skambėjo ne viršuje. Jis...

- Maiki, ką tu šįkart numetei?

...sklido iš pirmojo aukšto koridoriaus ir vis labiau artėjo...

- Tu nori visus namus pažadinti. Koks tu blogas berniukas. Ketinu tave nunešti į rūsį, kol dar nepridarei daugiau aibių.

Besisukančios durys atsidarė, į virtuvę įėjo moteris su žvakide rankose. Bleizas suprato, jog tai senė. Ji ėjo lėtai, stengdamasi nepažadinti kitų namiškių. Jos plaukai susukti, ir galva priminė ateivį iš kokio nors fantastinio filmo... Po to moteris pamatė Bleizą.

- Kas... - Ji teištarė vienintelį žodį. Tada, ta jos smegenų dalis, kuri turėjo įsijungti iškilus nenumatytoms situacijoms, nusprendė, kad ne laikas dabar pokalbiams. Moteriškė giliai įkvėpė, pasirengusi rėkti.

Bleizas smogė jai. Smogė taip, kaip Rendžiui, kaip mušė Gleną Hardį. Jis apie tai nemąstė: viskas įvyko pernelyg greitai, nebuvo laiko galvoti. Senutė drauge su žvakide sudribo ant grindų. Vos girdimai skambtelėjo dūžtanti lemputė. Kojos liko virtuvėje, o pečiai bei galva sugrįžo į valgomąjį...

Ir čia pasigirdo graudus kniaukimas. Bleizas atsisuko, pakėlė galvą. Nuo šaldytuvo į jį žiūrėjo žalios akys.

Jis sugrįžo prie lango, ištraukė likusias šukes. Tada išlindo pro skylę ir įsiklausė.

Jokio garso.

Kol kas.

Stiklo šukės blizgėjo ant sniego... tarsi kalinio svajonė.

Bleizas atitraukė nuo sienos kopėčias, sudėjo. Dedamos jos girgždėjo, ir Bleizui norėjosi kaukti. Sutvarkęs kopėčias, jis nukūrė per lauką. Įveikė pusė kelio ir prisiminė pamiršęs kūdikį. Tas vis dar gulėjo pintinėje, pastatytoje ant serviravimui skirto vežimėlio. Kairioji ranka, kurioje jis nešė kopėčias, nutirpo. Vyriškis padėjo jas ant sniego. Atsisuko, pažvelgė į namą.

Viename antrojo aukšto lange degė šviesa.

Akimirką jis suskilo į dvi dalis. Vienas Bleizas norėjo bėgti iš čia kiek kojos neša (Džordžas pasakytų: “Gelbėti savo kiaušus”), kitas - grįžti atgal. Kaip pasielgti? Ir jis greitai žingsniais, kojomis keldamas sniego fontanėlius, nuskubėjo prie namo.

Nusiėmė pirštinę ir į pasilikusią lange šukę susipjaustė delną. Įėjęs virtuvę griebė pintinę, mostelėjo ja taip, kad kūdikis vos neiškrito.

Viršuje tualete kažkas nuleido vandenį. Jis pasilenkė pro langą, pastatė ant sniego pintinę ir išlindo pats, net nepažvelgęs į ant grindų gulintį kūną. Paėmė pintinę ir nubėgo toliau nuo namų.

Sustojo, pasiėmė nuo žemės kopėčias ir nukūrė prie tvoros. Ten pasižiūrėjo į mažylį. Džo ketvirtasis kietai miegojo, net neįtardamas, kad jį pagrobė ir išnešė iš gimtų namų. Bleizas atsisuko į namą. Šviesa antrojo aukšto lange jau užgesusi.

Jis permetė per tvorą kopėčias. Ir po akimirkos ant plento pasirodė žiburiai.

O jei tai policija? Viešpatie, ką daryti tokiu atveju?

Jis atsitūpė ant sniego prie gyvatvorės, suvokdamas, jog ant balto sniego aiškiai matosi jo palikti pėdsakai. Kitų pėdsakų tenai nebuvo.

Žibintai artėjo, štai jie matosi maksimaliai... o po to pradėjo vėl tolti. Automobilis, nemažindamas greičio, pralėkė pro šalį.

Bleizas pakilo, paėmė pintinę (dabar tai jo pintinė) ir žengė prie gyvatvorės. Praskleidė viršutines šakas, prakišo pintinę į kitą pusę, bet ant žemės pastatyti nesugebėjo - teko mažyliui kiek paskraidyti. Tačiau pintinė nusileido minkštai. Berniukas, suradęs pirštą, įsikišo į burną. Artimiausio žibinto šviesoje Bleizas matė, kaip juda jo lūpytės - jis čiulpė pirštą. Nakties šaltis jam netrukdė. Iš po antklodės kyšojo tik galva ir maža rankutė.

Bleizas peršoko per gyvatvorę, paėmė kopėčias, pintinę ir susirietęs nudūmė ankstesniu maršrutu. Prie "Ąžuolyno" tvoros pastatė kopėčias ir su pintine užlipo iki pat viršaus.

Laikydamas grobį, apžergė tvorą, aiškiai suvokdamas, kuo gresia jo kiaušams bent vienas neatsargus judesys. Juk spygliuota viela tarp jo kojų. Truktelėjo kopėčias, jausdamas, kad kojos vos išlaiko papildomą krūvį. Kopėčios atsigulė ant vielos, po to persisvėrė aikštelės pusėn. Staiga Bleizui kilo klausimas, ar kas nors nestebi jo šiuo momentu. Kvaila apie tai galvoti. Jei ir stebi, vis tiek jis nieko negali pakeisti. Tik dabar vyriškis pajuto skausmą, prisiminė įsipjovęs ranką...

Jis išskleidė kopėčias kitoje pusėje, pastatė ant viršutinio laiptelio pintinę, prilaikydamas viena ranka, pats atsistojo žemiau. Kopėčios kiek pakrypo, ir Bleizas sustingo. Ne, viskas gerai.

Jis nusileido žemyn, pasiėmė kopėčias ir nužingsniavo prie "Fordo".

Pintinę su mažyliu padėjo ant galinės sėdynės. Atidarė galines dureles, įtraukė į automobilio saloną kopėčias. Tada sėdo prie vairo.

Niekaip negalėjo rasti raktelių. Nebuvo nei kelnių, nei striukės kišenėse. Jis jau nusprendė, jog pametė lipdamas per gyvatvorę, ir susiruošė grįžti atgal ir ieškoti sniege, bet staiga pamatė raktelius styrančius degimo spynelėje. Išjungęs variklį, Bleizas pamiršo juos ištraukti. Gerai, jei Džordžas to nepastebėjo. Bleizas jam nė už ką neprisipažins šitaip apsižioplinęs. Jis įjungė variklį, pastatė pintinę ant grindų šalia priekinės sėdynės ir nuvažiavo prie būdelės. Iš jos išėjo apsaugininkas.

- Taip anksti išvažiuojate, sere?
- Nesiseka lošti, - atsakė Bleizas.
- Pasitaiko. Visaip būna net ir patiems geriausiems lošėjams. Labanakt, sere. Sėkmės kituose lošimuose.
- Dėkoju, - atsakė Bleizas.

Išvažiavęs už vartų, jis stabtelėjo prie plento, pasižiūrėjo į abi puses ir pasuko į Apeksą. Važiavo, griežtai laikydamasis saugaus greičio, bet nesutiko nė vienos policijos mašinos.

Kai įsuko į taką, vedantį prie lūšnelės, mažylis atsibudo ir pradėjo verkti.

12 skyrius

Sugrįžęs į "Heton Hauzą", Bleizas niekam nekėlė rūpesčių. Vaikščiojo panarinęs galvą, netardamas nė žodžio. Dideli vaikinai jau buvo išvykę iš prieglaudos. Galbūt susirado darbus arba įstojo į amatų mokyklas, o gal tarnauja kariuomenėje. Bleizas dar trimis coliais paaugo. Pasidarė plaukuotas. Kiti vaikinai jam šito labai pavydėjo. Jis mokėsi Friporto mokykloje. Jam čia patiko, nes niekas nevertė mokytis matematikos.

Kontraktą su Martinu Koslou pratęsė. Direktorius įdėmiai stebėjo Bleizą. Daugiau nekvietė jo į savo kabinetą, nors Bleizas žinojo, kad dingstį tam buvo galima rasti. Ir jeigu Įstatymas lieptų jam pasilenkti ir pasiruošti plakimui, jis suprato paklusiantis. Alternatyva buvo Nortvindemo Auklėjimo centras, pataisos kolonija. Vaikinas girdėjo, jog tenai talžydavo rimbais, o kartais sodindavo į nedideles metalines dėžes, vadinamas "konservų dėžutėmis". Bleizas nežinojo, ar taip iš tiesų yra, ir neturėjo jokio noro tuo domėtis. Jis tik žinojo, kad panašios įstaigos visus baugina.

Bet Įstatymas nė karto neišsikvietė jo ir neišplakė garsiąja savo Lazda. Į mokyklą jis eidavo penkias dienas per savaitę, ir vienintelis ryšys su direktoriumi buvo Įstatymo balsas per informacijos sistemą ryte ir prieš gulant. "HH" prieglaudoje diena prasidėdavo pamokymais, o baigdavosi Biblijos skaitymu.

Gyvenimas tekėjo sava vaga. Panorėjęs, Bleizas galėjo tapti berniukų karaliumi, bet tokio noro neturėjo. Jis nebuvo lyderis. Vaikinas su visais žmonėmis kalbėdavo gražiuoju, net tada, kai grasindavo su-

skaldysiąs jiems galvas, jei jie nepaliks ramybėje jo draugo Džono. Ir gretai nuo Džono visi atstojo.

O paskui, viena gražų vasaros vakarą, kai kas atsitiko. Tada Bleizui buvo keturiolika, nors jis atrodė kokiais šešeriais metais vyresnis...

Kiekvieną penktadienį berniukus veždavo į miestą senu geltonu autobusu tikėdamiesi, kad būdami būryje jie neprisirinks daug drausminių nuobaudų. Kai kurie prieglaudos auklėtiniai be tikslo klaidžiodavo Pagrindine gatve, kiti sėdėdavo miesto aikštėje ar įlįsdavo parūkyti į kokį nors tamsų skersgatvį. Į biliardinę jų neleisdavo. Dar buvo pakartotinių filmų kinoteatras “Nordika”, ir tie, kas turėjo pinigų bilietui, galėjo nueiti į kiną ir pasižiūrėti, kaip atrodė jaunystėje Džekas Nikolsonas, Vorenas Bitis ar Klintas Istvudas. Pinigų berniukai užsidirbdavo nešiodami laikraščius, kiti žiemą valydavo nuo sniego kelius, vasarą šienaudavo pievutes. Kai kas susirasdavo darbą ir pačioje “Heton Hauzo” prieglaudoje.

Tarp tokių buvo ir Bleizas. Atrodė jis kaip suaugęs stambus vyras, todėl prieglaudos ūkvedys ir pasamdė jį. Martinas Koslou galėjo protestuoti, tačiau Frenkas Tero jam nepakluso. Jis buvo ramus, tylus žmogus. Jam patiko ir platūs Bleizo pečiai, ir tvirtas kūnas. Patiko, kad vaikinas nedaug kalba ir sugeba apseiti tik su trumpais žodeliais “taip” ir “ne”. Be to, Bleizas nevengė sunkaus darbo. Visą dieną galėjo tampyti laiptais maišus cemento ar lentas, pernešti iš vieno aukšto į kitą klasės baldus, spintas. Jis niekuo nesiskundė ir visada pabaigdavo darbą iki galo. O labiausiai Tero patiko, kad Bleizą tenkino vienas doleris ir šešiasdešimt centų už valandą. Vadinasi, į savo kišenę ūkvedys kiekvieną savaitę galėjo įsidėti šešiasdešimt “žalių”. Jis net nupirko žmonai megztinį iš kašmyro su didele apykakle, tuo labai nudžiugindamas moteriškę.

Džiaugėsi ir Bleizas. Jis savaitei gaudavo trisdešimt “žalių”. Jų pakakdavo ir kinui, ir spragintiems kukurūzams, ir saldainiams, ir gazuotam vandeniui. Vaikinas mielai nupirkdavo bilietą ir Džonui. Galėjo ir kitų dalykų nupirkti, bet Džonui pakako tik filmų. Viso seanso metu jis sėdėdavo išsižiojęs, nenuleisdamas nuo ekrano akių.

Sugrįžęs po tokių išvykų į prieglaudą, Džonas sėsdavo rašyti apsakymų. Apsakymai primityvūs, pagrįsti tik berniuko įspūdžiais, tačiau prieglaudoje jis turėjo savo talento gerbėjų ratą. Čia nebuvo mėgiami pernelyg protingi vaikai, tačiau protinius gabumus pripažindavo.

O ir jo istorijos beveik visiems patiko. Berniukai nekantriai laukdavo naujo apsakymo.

Vienos tokios išvykos metu jie žiūrėjo filmą apie vampyrus "Grafo Jorgo sugrįžimas". Sujaudintas šito klasikinio kūrinio, Džonas parašė apsakymą apie tai, kaip Jorgas nutraukia galvą vienai pusnuogei gražuolei, kurios "krūtys arbūzo dydžio" ir pasikišęs galvą po pažastimi šoka į Jorbo upę. Apsakymo pavadinimas buvo keistas: "Jorgo akys tave stebi".

Bet tą penktadienį Džonui nesinorėjo važiuoti į miestą, nors vaikinas ir žinojo, kad bus rodomas siaubo filmas. Berniukas viduriavo. Iki pietų kokius penkis kartus lakstė į tualetą. Nors medicinos punkte išgėrė pusė buteliuko "Pepto", berniukas įtarė, kad tuo viskas nesibaigs.

- Važiuojam, - įkalbinėjo jį Bleizas. - "Nordiko" rūsyje puikus šikinykas. Kartą pats jį išbandžiau. Stengsimės nenueiti toli nuo jo.

Šitas argumentas suveikė. Džonas leidosi įkalbamas ir įlipo su Bleizu į autobusą. Jiedu atsisėdo už vairuotojo nugaros, nes laikė save jau beveik suaugusiais vaikinais.

Reklama praėjo ramiai, bet vos tik ekrane pasirodė logotipas "Warner Bros", Džonas pakilo ir tarsi krabas pajudėjo tarp eilių, vos vilkdamas kojas. Bleizas jį užjautė, bet gyvenimas yra gyvenimas - nieko čia nepadarysi. Todėl vaikinas vėl pasisuko į ekraną, kur siautėjo dulkių audra... Vieta panaši į Meino dykumą, tik tenai matosi piramidės. Ir Bleizas netrukus visa galva pasinėrė į audringų įvykių sūkurį, raukydamasis nuo įtampos.

Džonas sugrįžo, bet Bleizas tą pastebėjo tik tada, kai draugas jį pradėjo tampyti už rankovės ir šnabždėti: "Bleizai! Bleizai! Dėl Dievo, Bleizai!"

Vaikinas tarsi atsibudo iš miego

- Tas atsitiko? Tau bloga? Apsitriedei?

- Ne... Pažiūrėk.

Bleizas įsmeigė akis į kažkokį daiktą, kurį Džonas laikė tarpukojyje. Piniginė.

- Ei! Kur tu...

- Š-š-š! - sušnypštė kažkas iš sėdėjusių priekyje.

- Kur ją gavai? - pašnibždomis paklausė Bleizas.

- Vyrų tualete, - taip pat tyliai atsakė Džonas. Jis buvo susijau-

dinęs ir visas drebėjo. - Turbūt iškrito iš kokio nors vyriškio kelnių kišenės, kai tas tuštino tiesiąją žarną! Joje pinigai. Daug pinigų!

Bleizas paėmė į rankas piniginę, laikydamas taip, kad niekas nepamatytų. Pasižiūrėjo ir pajuto, kaip skrandis leidžiasi žemyn... o paskui staiga pašoka vos ne iki gerklės. Piniginė pilna prikimšta pinigų. Viena, dvi, trys kupiūros po penkiasdešimt. Keturios po dvidešimt. Pora kupiūrų po penkis dolerius. Keletas po vieną ...

- Negaliu jų suskaičiuoti, - sušnabždėjo jis. - Kiek?

Iš džiaugsmo Džonas kiek pakėlė balsą, bet niekas jų nesubarė. Ekrane pabaisa vijosi merginą. Žiūrovai linksmai šūkavo.

- Du šimtai keturiasdešimt aštuoni doleriai!

- Viešpatie, - ištarė Bleizas. - Tu dar neužsiuvai skylės striukės pamušale?

- Ne.

- Įkišk piniginę tenai. Prie išėjimo mus gali patikrinti.

Niekas jų neapieškojo. Ir viduriavimas Džono daugiau nebekankino. Tokia didžiulė pinigų suma, matyt, išgąsdino net šūdus.

Pirmadienį ryte pas laikraščių pardavėją Stivą Rosą Džonas nusipirko “Portlend Pres Gerold”. Jiedu su Bleizu įlindo į instrumentų sandėlį ir atsivertė asmeninių skelbimų skiltį. Džonas pasakė, kad būtent tenai reikia ieškoti. Skelbimai apie pamestus daiktus bei radinius buvo 38-me puslapyje. Ir ten, tarp pranešimo apie DINGUSĮ prancūzišką pudelį bei RASTAS moteriškas pirštines, jie perskaitė:

PAMESTA. Vyriška odinė piniginė su inicialais RKF, nuotraukoms skirtoje skiltyje. Radusį prašau paskambinti telefonu 555-0928 arba parašyti: pašto dėžutė 595 “Iki pareikalavimo” šio laikraščio adresu. JŪSŲ LAUKIA ATLYGIS.

- Atlygis! - sušuko Bleizas, trenkęs kumščiu Džonui į petį.

- Taip, - linktelėjo Džonas, paglostęs tą vietą, prie kurios ką tik prisilietė draugo kumštis. - Mudu paskambinsime tam vaikinui, jis mums duos dešimtį “žalių”, paglostys galvytes. Pilnos kelnės džiaugsmo.

- Ak! - Priešais Bleizo akis viltingai spindėjęs žodis “ATLYGIS” staiga virto duženų krūva. - Tai ką mudu darysime?

Jis pirmą kartą pažvelgė į Džoną, kaip į lyderį. Tie doleriai tapo neišsprendžiama problema. Jei turi kelis centus, perki "kolą". Du doleriai atveria tau kino teatro duris... Gerai pagalvojęs, Bleizas galėtų pasiūlyti būdą, kaip išleisti kiek didesnę sumą pinigų: nuvažiuoti autobusu į Portlendą ir tenai nueiti į kiną. O kur padėti tokius milžiniškus pinigus, čia jau jo vaizduotės nepakako. Galbūt kokie nors drabužiai? Bet Bleizui jie niekada nebuvo svarbūs.

- Imkime ir pabėkime. - Liesas Džono veidas įraudo nuo jaudulio.

Bleizas susimąstė

- Nori pasakyti... visam laikui?

- Ne, tik kol pasibaigs pinigai. Galėtume nuvažiuoti į Bostoną... pavalgyti dideliame restorane, išsinuomoti kambarį viešbutyje... ir...

Jis negalėjo tęsti, jį užliejo džiaugsmo banga. Džonas užšoko ant Bleizo, kvatodamas, daužydamas jam į nugarą. Liesas, lengvas, bet tvirtas. Į Bleizo veidą papūtė karščiu... tarsi nuo krosnies.

- Gerai, - linktelėjo Bleizas. - Bus linksma. - Viešpatie! Džonai, mes keliausime į Bostoną? Bostonas!

- Juk tai bus karališkas lėbavimas!

Jie pradėjo kvatoti. Bleizas pakėlė Džoną ir apnešė aplink sandėlį. Abu juokėsi, daužė vienas kitam per nugarą. Paskui Džonas privertė jį sustoti.

- Dar kas nors išgirs, Bleizai. Arba pamatys. Paleisk mane ant žemės.

Bleizas surinko laikraščio lapus, susikišo į kišenę.

- Ką dabar darysime, Džoni?

- Kol kas nieko. Kokias tris dienas. Reikia viską apgalvoti ir būti atsargiems. Antraip ir dvidešimties mylių nenuvažiuosime, ir mus pagaus. Parsiveš atgal... Tu supranti, apie ką kalbu?

- Taip. Tik nedaug ką išmanau apie veiklos planavimą.

- Nieko. Aš jau beveik viską apskaičiavau. Svarbiausia, priversti juos pagalvoti, kad mes tiesiog šiaip sau pabėgome. Būtent taip ir elgiasi sučiupti bėgliai. Tiesa?

- Tiesa.

- Skirtumas tas, kad mes turime pinigų.

- Teisybė.

Ir Bleizas, vėl iš naujo apsidžiaugęs pinigais, pradėjo taip daužyti draugą per nugarą, kad tas vos neišvirto iš kojų.

* * *

Jie laukė iki trečiadienio vakaro. Iki to laiko Džonas jau buvo paskambinęs į autobusų stotį Portlende ir žinojo, kad autobusas į Bostoną išvyksta kiekvieną rytą septintą valandą. Vos po vidurnakčio jiedu paliko "HH" prieglaudą. Džonas nusprendė, jog saugiau bus įveikti pėsčiomis penkiolika mylių iki miesto, negu gaudyti pakeleivingą mašiną. Du paaugliai ant plento po vidurnakčio... Turbūt bėgliai. Nesvarbu iš kur.

Smarkiai plakančiomis širdimis jiedu nusileido žemyn gaisrinėmis kopėčiomis. Perbėgo per žaidimų aikštelę. Bleizas padėjo Džonui perlipti per tvorą. Perėjo plentą, apšviesti ryškaus rugpjūčio mėnulio, ir nužingsniavo kelkraščiu, kaskart atsitūpdami į griovį, vos tik horizonte sumirgėdavo automobilių žibintai.

Iki šešių ryto jie pasiekė Kongreso gatvę. Bleizas žvalus, linksmas, o Džonas niūrus, su tamsiais ratilais paakiuose. Pinigai gulėjo Bleizo džinsų kišenėje. Piniginę jie išmetė miške.

Įėjo į autobusų stotį. Džonas iškart sudribo ant suolo. Bleizas atsisėdo šalia. Džonas sunkiai kvėpavo, žandai vėl degė, bet šįkart ne iš džiaugsmingo jaudulio.

- Nueik į kasą ir nupirk du bilietas į ten ir atgal, - pasakė jis Bleizui. - Duok penkiasdešimt dolerių. Nemanau, kad prireiks daugiau, bet dėl viso pikto laikyk paruošęs dar dvidešimt. Rankoje laikyk. Nerodyk visų pinigų.

Mosuodamas lazdele prie jų pasuko policininkas. Bleizo širdis nusileido į kulnus. Viskas baigėsi, dar neprasidėjus. Štai kaip. Faras paims pinigus. Galbūt sugrąžins savininkui, o gal sau pasiliks. O juos sugrąžins į prieglaudą, galbūt net su antrankiais. Mintyse jis jau matė Nortvindemo Auklėjamąjį centrą. Ir liūdnai pagarsėjusią "konservų dėžutę".

- Labas rytas, vaikinai. Kur jūs taip anksti, a?

Ant sienos kabantis laikrodis rodė 6:22.

- Tikrai. - Džonas mostelėjo galva link grotuoto kasos langelio. - Ar bilietus tenai parduoda?

- Taip. - Policininkas nusišypsojo. - Ir kurgi išvykstate?

- Į Bostoną.

- Štai kaip. O kur jūsų tėvai?

- Mudu ne giminaičiai, - paaiškino Džonas. - Šitas vaikinas protiškai atsilikęs. Tai Martinas Grifinas. Be to, jis dar ir kurčnebylys.

- Tikrai? - Faras įdėmiai pažvelgė į Bleizą. Jis neatrodė įtartinas. Policininko veido išraiška bylojo, kad jis pirmą kartą mato protiškai atsilikusį žmogų, kuris tuo pat metu dar ir kurčnebylys.

- Jo mama praėjusią savaitę pasimirė, - toliau dėstė Džonas. - Jis gyvena pas mus. Mano tėvai dirba, o dabar vasaros atostogos, ir jie manęs paprašė nuvežti jaunuolį. Aš ir sutikau.

- Nelengvas darbas tokiam vaikiui, - pastebėjo policininkas.

- Aš, suprantama, baiminuosi. - Ir Bleizas galėjo prisiekti, jog Džonas kalba tiesą. Jis ir pats bijojo. Dar ir kaip.

Faras atsisuko į Bleizą.

- Jis supranta?..

- Kas atsitiko jo motinai? Ne visai...

Policininkas nusiminė.

- Aš vežu jį pas tetą. Pabus tenai keletą dienų. - Džonas pralinksmėjo. - O aš galbūt pateksiu į “Red soks” rungtynes. Man tai bus tarsi atlygis... jūs suprantate...

- Tikiuosi, kad pateksi, sūnau. Tik pats blogiausias vėjas niekam neatneša naudos.

Jie nutilo, galvodami apie paskutinius policininko žodžius. Bleizas, naujai iškeptas kurčnebylys, taip pat tylėjo.

- Jis stambus vaikinas, - nutraukė pauzę faras. - Ar susitvarkysi su juo?

- Stambus, bet paklusnus. Norite tuo įsitikinti?

- Na...

- Štai dabar priversiu jį pakilti nuo suolo. Žiūrėkite. - Džonas pajudino pirštais priešais Bleizo akis. Ir tas atsistojo.

- Klausyk, tau puikiai pavyksta! - sušuko policininkas. - Ar jis visada taip klauso tavęs? Nes toks didelis vaikinas, o autobuse pilna žmonių...

- Ne, manęs jis klauso. Jis nepavojingas. Tas pats, kaip vežti popierinį paketą.

- Gerai. Aš tikiu. - Vyriškis pakilo. Pasitaisė diržą, uždėjo ranką Bleizui ant peties, spustelėjo žemyn. Bleizas vėl atsisėdo ant suolo. - Būk atsargus, jaunuoli. Ar tu žinai tetos telefoną, jei kartais kiltų kokių sunkumų?

- Taip, sere, žinau.

- Gero kelio, seržante, - jis atidavė Džonui pagarbą ir krypuodamas išėjo iš autobusų stoties.

Vos tik jam uždarius duris, vaikinai susižvalgė. Jie vos sulaikė juoką. Bet juos stebėjo kasininkė, todėl abu droviai nuleido akis. O Bleizas prikando lūpą, kad tik nesusijuoktų.

- Ar čia yra tualetas? - paklausė Džonas kasininkės.

- Štai ten, - parodė moteris.

- Eime, Martinai. - Džonas truktelėjo Bleizą už rankovės. Tas vos tvardėsi. Užtat tualete jiedu iki valiai prisikvatojo, spausdami vienas kitą glėbyje.

- Tau puikiai pavyko, - pagyrė draugą Bleizas. - Iš kur ištraukei tą vardą?

- Vos tik pamačiau farą, tegalėjau galvoti tik apie tai, kaip Įstatymas su mumis susidoros, kai mus pargabens atgal. Grifinas - tai nuo mitinio paukščio grifo... na tu žinai iš to apsakymo, kurį aš tau padėjau suprasti...

- Taip, - linktelėjo Bleizas, nors jokio grifo jis neprisiminė. - Taip, žinoma.

- Bet jie sužinos, kad tai buvome mes, kai išgirs apie vaikinus, pabėgusius iš prieglaudos. - Džonas surimtėjo. - Šitas faras tikrai mus prisimins. Ir visai pasius. Viešpatie!

- Manai, mus sučiups?

- Ne. - Džono veide matėsi nuovargio pėdsakai, bet ką tik suvaidinta scena su policininku, suteikė blizgesio vaikino akims. - Pasiekę Bostoną, sėdėsime kaip pelės po šluota. Negi jie taip aktyviai puls ieškoti dviejų pabėgusių paauglių?

- Tai gerai.

- Bet bilietus verčiau aš pats nupirksiu. O tu iki Bostono vaidinsi kurčnebylį. Taip saugiau.

- Kaip pasakysi.

Džonas nupirko bilietus, jie įlipo į autobusą. Čia buvo daugiausia uniformuotų vyriškių bei jaunų moterų su mažais vaikais. Nukaręs pilvukas bei nemenkas užpakalis netrukdė vairuotojui vilkėti puikiai išlygintą tvarkingą pilką uniformą. Bleizas pagalvojo, jog užaugęs būtinai taps autobuso "Greihaund" vairuotoju.

Durys šnypšdamos užsidarė. Suurzgė variklis. Autobusas išvažiavo iš įlaipinimo aikštelės ir išriedėjo į Kongreso gatvę. Jie jau judėjo. Kažkur važiavo. Bleizo akys iššoko ant kaktos. Pervažiavo tiltu per upę ir pateko į plentą. Autobusas vis didino greitį. Jie lėkė pro

naftos rezervuarus, pro reklaminius skydus, kviečiančius apsistoti viename ar kitame motelyje arba užsukti į vieną iš geriausių Meino valstijų restoranų " PROUTIS". Jie pravažiavo pro gyvenamuosius namus. Bleizas pamatė pievutę laistantį vyriškį. Jis buvo su šortais. Vaikinui jo pagailo - vargšelis niekur nevažiuoja. Jie matė seklumas, susidariusias po atoslūgių ir virš jų skraidančias jūros žuvėdras. "Pragaro namai", kaip vadino našlaičių prieglaudą Džonas, liko toli. Už lango vasara. Diena žadėjo būti puiki.

Pagaliau Bleizas pasisuko į draugą. Jam atrodė, kad jis sprogs, jei neišlies jam savo jausmų, nepasakys, kaip jam gera. Bet Džonas, padėjęs jam ant peties galvą, miegojo. Ir atrodė toks pasenęs bei nuvargęs.

Bleizas akimirką susimąstė nežinodamas, kaip į tai reaguoti. Po to nusisuko į langą. Ten jį traukė tarsi magnetas. Vaizdas žavėjo, ir jis netrukus pamiršo apie Džoną. Stebėjo, kaip autobusas lekia pro Sikau Stripą, esantį tarp Portlendo ir Kiterio. Niuhempšyre jie išriedėjo į mokamą autostradą ir atvyko į Masačiūsetsą. Netrukus pravažiavo didžiulį tiltą... ir pasirodė Bostonas.

Priešais save vaikinas pamatė tūkstančius automobilių bei autobusų, iš abiejų pusių kylančius namus. Jie praskriejo pro autobusų sustojimą saugantį oranžinį dinozaurą, pro didžiulį burlaivį. Prie kažkokio restorano buvo plastmasinių karvių kaimenė... Ir visur begalės žmonių. Bleizas jų ir bijojo ir tuo pat metu mylėjo juos. Todėl, kad čia niekas jo nepažinojo. Džonas vis miegojo, tyliai knarkdamas.

Autobusas pakilo ant kalvos, ir Bleizas pastebėjo dar didesnį tiltą negu tie, kuriais pravažiavo. Ir namai čia buvo didesni - tikri dangoraižiai, šaudantys į mėlyną dangų sidabrines bei auksines strėles. Bleizas nusigręžė... tarsi nuo atominio sprogimo.

- Džoni, - sudejavo jis. - Atsibusk, tu privalai tai pamatyti.

- A? Kas? - Džonas budo lėtai, trindamas kumščiu akis. Galiausiai pamatė vaizdą pro langą. - O, Dievo Motina!

- Tu žinojai, kur mes važiuojame? - paklausė Bleizas.

- Manau, kad taip. Viešpatie, mes važiuosime per šitą tiltą? Juk turime važiuoti, tiesa?

Jie priartėjo prie Mistiko upės ir pervažiavo per ją. Iš pradžių pakilo iki pat dangaus, po to nusileido po žeme... Tarsi milžiniškoje atrakciono "Laukinė pelė" kopijoje Topšemo mugėje. O kai vėl išvydo

saulę, ji spindėjo tarp pastatų, tokių didžiulių, jog jų viršūnių nesimatė pro "Didžiojo šuns"* langus.

Išlipę autobusų stotyje, jaunuoliai pirmiausia apsidairė, ar nesimato netoliese policininkų. Nesinorėjo su jais susitikti. Autobusų stotis buvo įspūdingo dydžio. Virš jų galvų aidėjo įvairiausi skelbimai. Atrodė... tarsi Dievo balsas. Šmirinėjo žmonės. Kaip žuvys nardė. Bleizas su Džonu glaudėsi vienas prie kito - bijojo, kad žmonių srautas išskirs juos, nublokš į skirtingas puses, ir jie jau niekada nebesusitiks.

- Mums tenai, - parodė Džonas. - Eime.

Jie priėjo prie telefonų automatų virtinės. Visi užimti. Berniukai atsistojo eilės gale. Pagaliau tamsiaodis vyriškis, baigęs kalbėti, pasitraukė.

- Kas ten ant jo galvos? - paklausė Bleizas, žiūrėdamas įkandin.

- A, tas. Kad prilaikytų plaukus ir neleistų kristi ant veido. Regis, šitas daiktas vadinasi duregas**

Negražu spoksoti, tave palaikys kaimiečiu. Lendam drauge su manim į būdelę.

Bleizas įlindo.

- O dabar duok man deš... o šūdas, čia reikia mesti dvidešimt penkis centus. - Džonas palingavo galva - Nesuprantu, kaip žmonės čia gyvena. Duok dvidešimt penkis, Bleizai.

Bleizas padavė.

Būdelėje buvo telefono abonentų knyga. Džonas surado reikiamą numerį, įkišo monetą, surinko numerį. Ir pradėjo kalbėti kimiu balsu. Po to nusišypsojo, pakabino ragelį.

- Turime dvi naktis... Haningtono aveniu. Už dvi naktis dvidešimt dolerių. Nuomoja Jaunųjų krikščionių asociacija. Vadink mane krikščioniu! - Jis pakėlė ranką.

Jiedu sumušė delnais.

- Bet mes juk negalime per dvi dienas išleisti beveik du šimtus dolerių? Ar ne?

- Mieste, kur telefoninis pokalbis kainuoja dvidešimt penkis centus? Nejuokink manęs. - Džonas apsidairė. Jo akys švytėjo. Tarsi autobusų stoties pastatas ir viskas, kas yra aplinkui, priklausytų jam.

---

*"Didysis šuo" - vienas iš "Greihaundo" autobusų kompanijos pavadinimų.
**Duregas - tai kepuraitė iš tinklinės medžiagos su kaspinais, kurie pakaušyje surišami. Jos populiarios tarp afroamerikiečių.

Po to Bleizui ilgai neteko matyti tokio žvilgsnio... kol sutiko Džordžą.
- Klausyk, Bleizai, varom į rungtynes jau šiandien. Ką pasakysi?

Tas pasikasė pakaušį. Viskas vyko taip greitai.

- Kaip? Juk mudu net nežinome, kaip tenai nuvažiuoti.

- Bet koks Bostono taksistas žino, kaip nuvažiuoti į "Fenvėjų".

- Taksi brangiai kainuoja. Mes ne...

Jis pamatė, jog Džonas šypsosi ir jo lūpos taip pat nevalingai išsišiepė. Jaunuolis staiga viską suprato. Juk jie turi svarbiausią - pinigų! O kai turi pinigų, daugelis rūpesčių išnyksta.

- Na, o jeigu šiandien nėra rungtynių?

- O kodėl aš pasirinkau būtent šią dieną? Kaip tu manai?

Bleizas nusijuokė. Po to jie vėl apsikabino, vėl daužė vienas kitam į nugaras ir linksmai kvatojo. Vėliau Bleizas dažnai apie tai prisimins. Jis griebė Džoną ir ėmė sukti. Žmonės žvalgėsi į juos - į tvirtą storulį ir kaulėtą jo bičiulį.

Jaunuoliai sėdo į taksi, ir kai vairuotojas išlaipino juos Lensdauno gatvėje, Džonas davė jam dolerį arbatpinigių. Buvo be penkiolikos minučių pirma. Žiūrovai dar tik rinkosi. Rungtynės pasitaikė įdomios. Bostonas nugalėjo "Paukščius"* rezultatu 3:2.

Tais metais Bostono komanda buvo silpna, o tąkart jie sužaidė, kaip tikri čempionai.

Po rungtynių vaikinai vaikštinėjo po miesto centrą, dairėsi į visas puses, vengdami susitikimo su policija. Tuo tarpu šešėliai vis ilgėjo. Bleizo skrandis urzgė. Džonas rungtynių metu prarijo kelis dešrainius, tačiau Bleisas buvo pernelyg susidomėjęs tuo, kas vyksta beisbolo lauke, maistas jam nerūpėjo. Tikri žmonės... ant kaklų prakaito lašeliai. O ir pati minia jam kėlė euforiją. Tūkstančiai žmonių vienoje vietoje... Tik dabar jis pasijuto esąs alkanas.

Jiedu įėjo į tamsią restorano salę, kvepiančia alumi bei kepta mėsa. Keletas porų sėdėjo kabinose, dekoruotose raudona oda. Kairėje pusėje ilgas prekystalis. Ant jo stovėjo vazos su sūdytais riešutais bei pistacijomis. Sieną puošė žaidėjų fotografijos. Kai kurios su autografais. Čia kabėjo ir paveikslas, kuriame pavaizduota apsinuoginusi moteris. Už prekystalio stovėjo įspūdingų gabaritų vyriškis. Jis pasilenkė prie jaunuolių:

*"Paukščiai" - tai profesionali beisbolo komanda "Baltimorės volungės", žaidžianti Amerikos beisbolo lygos Rytų divizione.

- Ką užsisakysite, vaikinai?

- Ė... - Džonas pirmą kartą nežinojo ką pasakyti

- Pjausnį! - sušuko Bleizas. - Du didžiulius pjausnius ir pieno.

Milžinas nusišypsojo, parodydamas sveikus dantis. Tokiais dantimis jis be vargo galėtų sugraužti telefono abonentų knygos gabalą.

- O pinigų turite?

Bleizas padėjo ant prekystalio dvidešimt dolerių.

Milžinas pakėlė kupiūrą, ištyrinėjo priešais šviesą, patrynė tarp pirštų, ir ji akimirksniu dingo.

- Puiku!

- O grąžos nebus? - paklausė Džonas.

- Nebus, - atsakė milžinas. - Bet jūs nepasigailėsite.

Jis atidarė šaldymo kamerą, ištraukė du tokius didelius raudonus pjausnius, kokių Bleizas gyvenime nebuvo matęs. Pačiame prekystalio gale stovėjo grilis. Galiūnas uždėjo ant jo mėsą, ir ėmė šokinėti liepsnos liežuviai.

- Specialus užsakymas ruošiamas čia pat, - pasakė milžinas.

Įpylė keletą stiklinių alaus, atnešė naujas vazas su riešutais, paruošė salotas. Po to priėjo prie grilio, apvertė kepsnius ir vėl sugrįžo prie vaikinų. Paraudusiais kumščiais atsirėmė į prekystalį:

- Vaikinai, ar matote tą vienišą poną kampe?

Bleizas ir Džonas pažvelgę į tą pusę. Vienišas ponas, vilkintis mėlynu kostiumu, gurkšnojo alutį.

- Tai Denielis Dž. Monagenas. Detektyvas. Iš Bostono policijos nuovados. Nemanau, kad norite su juo paplepėti apie tai, kokiu būdu pas tokius paauglius, kaip judu, atsirado dvidešimt dolerių prabangiai vakarienei.

Džono veidas persikreipė. Regis, jam pasidarė bloga. Jis susvirduliavo ir vos nenukrito nuo aukštos kėdės. Bleizas ištiesė ranką ir sulaikė bičiulį. Mintyse jis nusiteikė karingai.

- Mes dorai gavome tuos pinigus.

- Nejaugi? - Barmeno antakiai išsilenkė. - Ir koks tas doras kelias? Ar tik ne plėšikavimas?

- Mes juos radome. Ir jeigu jūs mudviem su Džonu sugadinsite šventę, aš jums duosiu į snukį. Barmeno žvilgsnyje pasirodė nuostaba, susižavėjimas ir panieka vienu metu.

- Žinoma, tu tikras dručkis, bet esi kvailys. Tereikia tau bent sugniaužti kumštį, ir aš tave pasiųsiu į mėnulį.

- Jei jūs sugadinsite mums šventę, gausite nuo manęs į snukį, misteri.

- Iš kur jūs? Iš Niuhempšyro Pataisos kolonijos? Ar iš Nortvindemo Auklėjamojo centro? Tik jau ne iš Bostono.

- Mes ne nusikaltėliai. Esame iš “Heton Hauzo”, - atsakė Bleizas.

Bostono detektyvas baigė gerti savo alų. Jis davė ženklą tuščią stiklinę pakeisti pilna. Barmenas tai pastebėjo ir nusišypsojo.

- Sėdėkite abu tyliai. Nėra reikalo bėgti iš čia.

Jis nunešė detektyvui stiklinę alaus ir kažką pasakė. Tas nusijuokė. Jo juokas nebuvo linksmas.

Barmenas sugrįžo.

- Ir kur jis yra, tas jūsų “Heton Hauzas”? - kreipėsi jis į Džoną.

- Kamberlende, Meino valstijoje, - atsakė Džonas. - Penktadieniais mums leidžia važiuoti į Friportą, į kiną. Aš radau piniginę vyrų tualete. Su pinigais. Todėl mudu ir pabėgome. Norėjome pasidaryti sau šventę, kaip ką tik pasakė mano bičiulis.

- Vadinasi, atsitiktinai radai piniginę?

- Taip, sere.

- Ir kiek pinigų buvo toje stebuklingoje piniginėje?

- Beveik du šimtai penkiasdešimt dolerių.

- O tu, šventas šūde! Galiu lažintis, kad visi tie “žali” dabar jūsų kišenėse.

- O kurgi dar? - atvirai pasakė Džonas.

- O tu, šventas šūde, - pakartojo milžinas. Užvertė akis, pažiūrėjo į lubas. - Ir jūs taip tiesiai šviesiai apie tai pasakojate visai nepažįstamam žmogui? Taip lengvai ir paprastai.

Milžinas pasilenkė prie jų. Metai negailestingai pasielgė su jo veidu, tačiau pykčio jame nebuvo.

- Aš tikiu jumis. Pernelyg daug šieno jūsų plaukuose, kad galėtumėte taip išradingai meluoti. Bet šitas faras...Vaikinai, galiu jam pašnibždėti žodelį ir jis puls jus, kaip šunys puola žiurkes. Įmes į belangę, o jūsų pinigėlius mudu pasidalinsime.

- Aš duosiu jums į snukį, - atsakė Bleizas. - Tai mūsų pinigai. Mudu juos radome. Paklausykite, mes tikrai gyvename “Heton Hauze”. Tai bloga vieta. Toks žmogus, kaip jūs... turbūt manote, jog daug žinote, bet... nesvarbu. Mes to *nusipelnėme!*

- Kai tu užaugsi, tapsi milžinu. - Regis, barmenas kalbėjosi pats su savimi. Pažvelgė į Džoną. - Tavo draugužiui iki pilno komplekto trūksta kelių varžtelių. Tu šitą žinai, tiesa?

Džonas jau kiek atsitokėjo. Tačiau jis nieko nepasakė. Tylėjo ir žiūrėjo milžinui į akis.

- Pasirūpink juo. - Barmenas staiga plačiai nusišypsojo. - Ir kai jis užaugs, atvesk jį čia. Noriu pamatyti, koks jis taps.

Džono veidas liko rimtas, o štai Bleizas išsišiepė. Jis viską teisingai suprato.

Milžino rankoje atsirado dvidešimt dolerių. Staiga. Iš niekur. Tarsi iš oro materializavosi. Jis padėjo pinigus priešais Džoną.

- Vaišinu mūsų įstaigos sąskaita, vaikinai. Pasiimkite pinigus, verčiau rytoj beisbolą pasižiūrėkite, jei iki tol jūsų kas nors neapšvarins.

- Mes jau šiandien žiūrėjome, - pasakė Džonas.

- Ar puikios buvo rungtynės?

Čia ir Džonas nusišypsojo:

- Geriausios iš visų, kokias man kada nors teko matyti.

- Taip, - linktelėjo milžinas. - Tai jau tikrai. Rūpinkis savo draugu.

- Pasirūpinsiu.

- Draugai visada turi laikytis išvien.

- Žinau.

Barmenas atnešė jiems pjausnius, "Cezario" salotų, kalną bulvyčių fri ir po didžiulę stiklinę pieno. O desertui jie dar gavo po gabalą vyšnių pyrago. Iš pradžių valgė lėtai. Po to policininkas pakilo ir išėjo. Beje, Bleizas nepastebėjo, kad jis būtų susimokėjęs... Tada berniukai kibo į maistą. Įsijautęs, Bleizas suvalgė du gabalus pyrago ir išgėrė tris stiklines pieno. Pildamas trečią stiklinę, barmenas nusijuokė...

Kai jaunuoliai išėjo, gatvėje jau žibėjo neoninės reklamos.

- Eikite į Jaunųjų krikščionių asociaciją, - patarė jiems barmenas, kai jie apsunkę nuo maisto lėtai slydo žemyn nuo aukštų kėdžių. - Tiesiog dabar ir eikite. Didelis miestas naktį ne pati geriausia vieta pasivaikščioti vaikams.

- Taip, sere, - linktelėjo Džonas. - Aš jau paskambinau tenai ir dėl visko susitariau.

Milžinas nusišypsojo.

- O tu šaunuolis. Geras vaikinas. Laikykis arčiau šito meškino, jei kas bandys kabinėtis prie tavęs. Ypač tų vaikinų ryškiomis striukėmis reikia saugotis. Iš jaunimo gaujų.

- Taip, sere.
- Saugokite vienas kitą.
Ir jie išsiskyrė.

Kitą dieną bėgliai važinėjosi metro, po to nuėjo į kiną... ir vėl - į beisbolą. Rungtynės baigėsi vėlai, beveik vienuoliktą. Kažkas įlindo į Bleizo kišenę, bet vaikinas savo pinigų dalį buvo įsidėjęs į trumpikes, kaip jam patarė Džonas, todėl kišenvagis nieko nepešė. Bleizas nepamatė, kaip vagišius atrodo, pastebėjo tik siaurą jo nugarą. Vagišius išnyko minioje, judančioje pro "A" vartus.

Jie pasiliko Bostone dar dvi dienas, pažiūrėjo keletą filmų, nuėjo į teatrą. Bleizas nieko nesuprato, o štai Džonui spektaklis patiko. Sėdėjo viršuje, kokius penkis kartus aukščiau negu "Nordikos" balkone. Po to prekybos centre užėjo į foto kabiną ir nusifotografavo. Iš pradžių kiekvienas atskirai, po to pasidarė keletą bendrų nuotraukų. Bendrose nuotraukose abudu juokėsi. Dar pasivažinėjo požeminiu geležinkeliu, bet Džonui pasidarė bloga ir jis apvėmė savo batus. Po to prie jų priėjo juodaodis ir kažką garsiai rėkavo apie pasaulio pabaigą. O galbūt Bleizas ne taip suprato. Džonas tepasakė, jog negras trenktas ir kad dideliuose miestuose daug nenormalių žmonių. "Jie čia plinta tarsi musės", - pareiškė Džonas.

Jiems dar liko kažkiek pinigų, ir Džonas pasiūlė efektingą pabaigą. Į Portlendą jie grįžo su taksi. Džonas, stebimas suglumusio taksisto, ištraukė paskutinius savo pinigus - penkiasdešimt dolerių sulamdytomis kupiūromis po penkis bei po vieną dolerį. Kai kurios kupiūros skleidė Klaitono Bleisdelo jaunesniojo trumpikių kvapą. Ir pasakė, kad jie nori važiuoti į Kamberlendą, į "Heton Hauzą".

Taksistas iškart įjungė taksometrą... Ir saulėtą vasaros dieną, penkios minutės po dviejų, jie privažiavo prie vartų. Džonas Čelcmanas žengė takeliu kelis žingsnius link niūraus "HH" pastato ir neteko sąmonės. To priežastis buvo širdies reumatas. Po dviejų metų Džonas mirė.

13 skyrius

Kai Bleizas atnešė kūdikį į lūšnelę, tas rėkė kaip skerdžiamas. Vyriškis apstulbęs žiūrėjo į mažąjį Džo. Koks jis įsiutęs! Veidas visas

dega... ir kakta ir žandukai. Akių vokai nuleisti, kumščiai suko ore piktus, grėsmingus ratus.

Bleizą apėmė panika. O jeigu mažylis susirgo? Pasigavo gripą ar dar ką nors? Vaikai nuolat gripu serga. Kai kurie net miršta. O jis ir pas gydytoją vaiko nuvežti negalės. Ir apskritai, ką jis žino apie vaikus? Jis toks bukaprotis. Vos savimi sugeba pasirūpinti.

Kilo nenumaldomas noras nunešti mažylį atgal į automobilį. Nuvežti į Portlendą ir palikti prie kokių nors durų.

- Džordžai! - sušuko jis. - Ką man daryti?

Jis baiminosi, kad Džordžas vėl bus išėjęs, bet tas atsiliepė iš vonios:

- Pamaitink jį. Duok ką nors iš tų savo indelių.

Bleizas puolė į miegamąjį. Ištraukė iš palovio vieną kartoninių dėžių, atidarė, išėmė pirmą pasitaikiusį indelį. Nunešė į virtuvę, surado šaukštą. Padėjo ant stalo šalia pintinės ir atidarė indelį. Jo turinys atrodė klaikiai. Tikri vėmalai. Gal maistelis sugedęs? Bleizas susirūpino, pauostė. Kvepia gardžiai. Žirniais. Turbūt galima valgyti.

Jis dar dvejojo. Jau vien mintis apie tai, kad teks kažką įdėti į šitą klykiančią burną, atrodė... neįtikėtina. O jei šitas kalės vaikas uždus? Jei nepanorės nieko valgyti? Jei tas maistas visai vaikui netinka ir...

Atmintis kaip galėdama bruko jam į galvą plakatą su žodžiu "NUODAI", bet Bleizas pamėgino nežiūrėti į jį. Jis įkišo vaikui į burnytę pusė šaukšto šaltos žirnių tyrės.

Riksmus kaip ranka nuėmė. Mažylio akys atsivėrė, ir Bleizas pamatė, kad jos žydros. Džo dalį tyrės išspjovė, bet Bleizas šaukšto galiuku sugrąžino viską atgal jam į burną. Berniukas ir tą suvalgė.

Vyriškis sumaitino ir kitą šaukštą. Pavyko. Po to - trečią. Per septynias minutes indelis ištuštėjo. Bleizo nugara nutirpo. Visą tą laiką jis buvo pasilenkęs prie pintinės. Džo atsiraugėjo. Per skruostą tekėjo žalios putos, ir Bleizas jas nuvalė savo marškinių skvernu.

- Dar kartą apsivemsi, ir nelaimėsi rinkimų, - įgarsino Bleizas vieną iš Džordžo aforizmų.

Išgirdęs jo balsą, Džo sumirksėjo akutėmis. Jo odelė buvo švari, nė vieno spuogelio. Ant galvos jau atsiradę skysti šviesūs plaukeliai. Bet labiausiai Bleizą nustebino akys. Keistos, kažkokios išmintingos. O spalva priminė dangaus mėlį. Kampučiai kiek pakilę aukštyn, kaip kinų, todėl akys atrodė piktos. Tai buvo kario akys.

- Tu karys? - paklausė Bleizas. - Ar taip, mažas žmoguti?

Vienos rankutės nykštys surado burnytę, ir vaikas pradėjo jį čiulpti. Iš pradžių Bleizas pamanė, kad mažylis nori buteliuko. O jis dar nebuvo išmokęs juo naudotis. Tačiau, regis, vaiką kol kas visai tenkino pirštas. Jo skruostai vis dar degė, bet jau ne nuo verkimo, o nuo naktinės kelionės.

Akių vokai apsunko, kampučiai nusileido, pyktis išnyko. Bet vaikas vis dar žiūrėjo į šitą vyriškį, apžėlusį šešių pėdų ir septynių colių milžiną, su į visas puses styrančiais kaštoniniais plaukais. Po to jo akys užsimerkė. Pirščiukas išslydo iš burnos. Mažylis užmigo.

Bleizas tik dabar atsitiesė. Net stuburas trakštelėjo. Jis paliko ramybėje pintinę ir nuėjo į miegamąjį.

- Ei, kietakakti! - pašaukė iš vonios Džordžas. - Ir kur dabar eini?

- Į lovą.

- Nieko panašaus. Tau teks susivokti buteliukuose ir paruošti kokius keturis ar penkis, kol vaikas dar miega.

- Pienas gali sugižti.

- Padėsi jį į šaldytuvą. Po to pašildysi buteliuką.

- Ak.

Bleizas atsinešė buteliukų rinkinį, susipažino su instrukcija. Du kartus perskaitė. Prireikė pusvalandžio. Pirmą kartą beveik nieko nesuprato. Antrą - dar mažiau.

- Aš nesugebėsiu, Džordžai, - pagaliau pasidavė jis.

- Žinoma, sugebėsi. Mesk velniop šitas instrukcijas ir imkis darbo.

Bleizas šveitė instrukciją į krosnį ir pradėjo rinkti dalis, panašiai kaip ir lovytės. Pagaliau suprato, kaip užmauti ant buteliuko plastikinį čiulptuką, kaip ant viršaus uždėti žiedą. Viską sudėliojęs, paruošė keturis buteliukus pieno ir sudėjo juos į šaldytuvą.

- Džordžai, ar jau dabar galiu atsigulti? - paklausė jis.

Atsakymo nebuvo.

Bleizas nuėjo miegoti.

Vos pradėjus švisti, Džo jį pažadino. Bleizas nuskubėjo į virtuvę. Jis buvo palikęs vaiką pintinėje, ir dabar ta judėjo ant stalo, sūpuojama mažylio įniršio.

Bleizas iškėlė vaiką, priglaudė prie savęs ir iškart suvokė problemą. Vaikas šlapias. Kiaurai.

Vyriškis nunešė jį į miegamąjį, paguldė ant savo lovos. Palyginus su ta "duobe", kurią ant lovos paliko dručkio kūnas, vaikas atrodė stebėtinai mažas. Vilkėjo mėlyna pižama ir piktai spardė orą mažomis kojytėmis.

Bleizas nuvilko pižamą, nuėmė gumines kelnaites. Uždėjo ranką ant vaiko pilvuko, kad tas taip nejudėtų. Pasilenkė žemiau pasižiūrėti, kaip užsegti sauskelnes. Nuėmė jas ir numetė į kampą.

Pažvelgė į Džo pimpaliuką ir pajuto, kaip lūpos pačios šiepiasi. Mažytis, nago didumo, bet jau stačias. Kietai!

- O tavo įnagis kaip reikiat, mažyli.

Džo nustojo verkęs, įsistebeilijo į vyriškį plačiai atmerktomis, nustebusiomis akimis.

- Aš sakau, kad tavo įnagis oho koks.

Vaikas pradėjo guguoti.

- Gu-gu, mažyli, - pritarė Bleizas ir pajuto ant savo lūpų kvailą šypseną.

Vaikas garsiai nusikvatojo.

- Gu-gu, - linksmai pakartojo dručkis.

Ir Džo paleido šiltą srovelę tiesiai jam į veidą...

Su sauskelnėmis irgi teko pasikankinti. Ačiū Dievui, nėra jokių užsegimų. Tiktai lipdukai. Ir kiekviename guminės kelnaitės, tiksliau plastikinės. Bleizas sugadino dvejas, o trečią uždėjo taip, kai parodyta paveikslėlyje. Kol jis baigė šį nelengvą darbą, Džo jau visai išsibudino ir čiulpė pirščiuką. Vyriškis pamanė, kad vaikas nori valgyti ir pats laikas imtis buteliukų.

Jis šildė buteliuką virtuvėje po bėgančia karšto vandens srove, kai Džordžas paklausė:

- Ar tu atskiedei pieną, kaip patarė pardavėja?

Bleizas pažvelgė į buteliuką.

- Ką?

- Juk tai konservuotas pienas. Ar ne?

- Žinoma. Iš indelio. Jis sugižo, Džordžai?

- Ne. Bet vaikas apsivems, jei tu nenuimsi žiedo ir neatskiesi pieno.

Bleizas viską nuėmė, ketvirtį buteliuko turinio išpylė į kriauklę, įpylė vandens, pamaišė, vėl užmovė čiulptuką, uždėjo žiedą.

- Bleizai. - Džordžo balse nebuvo pykčio, jautėsi tiktai nuovargis.

- Ką?

- Tau reikia nusipirkti knygą apie vaikų priežiūrą. Nes tu nuolat viską pamiršti.

- Gerai, Džordžai.

- Dar ir laikraštį nusipirk. Tik stenkis pirkti kuo toliau nuo namų. Galbūt netgi kitame mieste.

- Džordžai?

- Ką?

- O kas pasirūpins mažyliu, kol manęs nebus.

Labai ilga pauzė. Bleizas jau pamanė, jog Džordžas vėl išėjo. Po to išgirdo:

- Aš juo pasirūpinsiu.

Bleizas paniuro.

- Bet tu negalėsi, Džordžai. Tu jau...

- Sakiau, kad pasirūpinsiu. O dabar judink užpakalį ir maitink vaiką!

- Bet... jei jam kas nors atsitiks... jei uždus ar... o manęs nebus...

- *Velniai rautų, pamaitink jį!*

- Taip, žinoma, Džordžai.

Jis nuėjo į miegamąjį. Džo blaškėsi, spardėsi kojytėmis ir vis čiulpė pirščiukus. Bleizas pakreipė buteliuką, kaip jam parodė ta moteris parduotuvėje, spustelėjo čiulpuką, kad iš buteliuko pasirodytų lašelis pieno. Atsisėdo šalia mažylio, atsargiai ištraukė iš jo burnos pirščiukus. Vaikas pradėjo verkti, bet Bleizas greitai įkišo jam į burną čiulptuką. Jis pradėjo gerti pieną. Maži žandukai tai išsipūsdavo, tai vėl subliūkšdavo.

- Teisingai, - linktelėjo Bleizas. - Viskas gerai, mažyli.

Džo išgėrė viską. Kai vyriškis jį pakėlė, vaikas kiek atpylė ant jo marškinių. Bleizo tai nesujaudino. Jis nusprendė aprengti berniuką naujais drabužiais. Kažin, ar tiks jam.

Tiko. Tada jis nusivilko savo marškinius, pauostė vaiko vėmalus. Kvepėjo sūriu. Bleizas pamanė per mažai atskiedęs pieną. O gal nereikėjo sugirdyti viso buteliuko? Taip, žinoma, Džordžas teisus. Jam reikalinga ta knyga.

Jis pažiūrėjo į Džo. Tas laikė antklodės kraštą ir tyrinėjo. Toks mielas... šiknius. Džerardui trečiajam su žmonele teks dėl jo pasinervinti. Turbūt galvoja, jog mažylis įkištas į kokią komodą ir rėkia alkanas, apsišikęs. Arba guli kur nors duobėje, ir iš burnytės paskutinis kvapas išeina. O kas po to - žalias plastikinis maišas...

Iš kur jis traukia tokias nesąmones?

Džordžas kadaise pasakojo apie Lindbergo* sūnaus pagrobimą. Pagrobėjas kažkoks Haufmanas ar Hofmanas. Kažkaip panašiai.

- Džordžai, ar tu jo nenuskriausi, kol manęs nebus?

Tyla.

Apie tai, jog pagrobimas paviešintas, jis sužinojo pusryčiaudamas ir klausydamasis žinių. Džo gulėjo ant grindų, kur Bleizas jam patiesė antklodę, ir žaidė laikraščiu. Iškėlęs jį virš galvos, spardė kojytėmis ir kvatojo.

Diktorius kalbėjo apie senatorių, įkliuvusį su kyšiu. Bleizas tikėjosi, jog Džordžas tai išgirdo. Jam tokios naujienos patiktų.

- Pati karščiausia naujiena - akivaizdus kūdikio pagrobimas iš Okoma Haits, - tęsė diktorius. Bleizas sukluso. - Džozefas Džerardas ketvirtasis, neseniai gimęs jūros pervežimų imperijos paveldėtojas, dingo iš Džerardų namų naktį, o gal anksti ryte. Dingusio berniuko prosenelio, Džozefo Džerardo seserį anksti ryte surado šeimos virėjas. Moteris be sąmonės gulėjo virtuvėje. Aštuoniasdešimtmetė Norma Džerard buvo nuvežta į ligoninę. Jos būklė kritiška. Paklaustas, ar jis kreipėsi į FTB, Kaslo apskrities šerifas Džonas D. Kelaharas, nieko nekomentavo. Nebuvo komentarų ir apie tai, ar pagrobėjas paliko raštelį dėl išpirkos...

"Iš tikrųjų, - pagalvojo Bleizas. - Juk turiu parašyti tokį raštelį".

- ... bet jis pasakė, jog policija jau turinti keletą versijų ir gilinasi į jas.

"Kokios dar versijos?" - pagalvojo Bleizas ir šyptelėjo. Jie visada taip sako. Kokias jie gali turėti versijas, jei senė atsijungusi? Kopėčias jis pasiėmė. Jie visada taip sako, bet tai tik tušti žodžiai. Už jų nėra jokių įrodymų.

Jis pusryčiavo atsisėdęs ant grindų ir žaisdamas su mažyliu.

---

*Čarlzas Ogastis Lindbergas (1902-1974) - lakūnas, visuomenės veikėjas. 1927 metais pirmasis perskrido Atlanto vandenyną. 1932 metais buvo pagrobtas, o po to nužudytas jo dvejų metų sūnus.

* * *

Kai antroje dienos pusėje Bleizas susiruošė išvykti, kūdikis perrengtas ir pamaitintas ramiai miegojo lovytėje. Šį kartą maitindamas jis kiek pakėlė mažylį, leido jam atsiraugėti. Ir sugirdė tik pusę buteliuko. Viskas tiesiog puikiai pavyko. Be to, jis pakeitė vaikui sauskelnes. Iš pradžių žalios kakutės vyriškį išgąsdino, bet po to jis prisiminė apie žirnius ir nusiramino.

- Džordžai? Aš išeinu.

- Gerai, - atsiliepė tas iš miegamojo.

- Tu ateik čia ir pasirūpink mažyliu. Juk jis gali atsibusti.

- Ateisiu, nesijaudink.

- Gerai. - Bleizo balse nebuvo tikrumo. Juk Džordžas mirė. Jis kalbėjosi su numirėliu. Ir prašė jo pasirūpinti mažyliu. - Ei, Džordžai. Galbūt man reikėtų...

- Verta - neverta, bus - nebus. Varyk iš čia kuo greičiau.

- Džordžai...

- Varyk, pasakiau! Staigiai!

Ir Bleizas išėjo.

Diena pasitaikė saulėta, šilta. Pastebimai atšilo. Visą savaitę kamavo šalčiai, o dabar atlydys. Tačiau vykstančio į Portlendą Bleizo nedžiugino saulė. Nesidžiaugė jis ir galimybe važiuoti "Fordu". Nereikėjo palikti vaiko Džordžui. Į ką tai panašu? Jis nežinojo, kodėl nepasitiki tuo vaikinu, bet nepasitikėjo juo. Dabar Džordžas tapo Bleizo dalimi. O išvykdamas, jis drauge pasiimdavo ir visas savo dalis. Vadinasi, ir tą, kuri dabar tapo Džordžu... O kas tada liko su Džo? Nesąmonė kažkokia?

Bleizas taip nemanė.

Ir dar jis dėl krosnies nerimavo. O jeigu trobelė užsidegtų?

Baisus reginys iškilo jo vaizduotėje, toks įkyrus, atkakliai nenorintis pasitraukti. Prieš išvykdamas, jis iškūreno krosnį. Baiminosi, kad vaikas gali sušalti. Jeigu taip iš kamino išsiveržtų ugnis... kibirkščių fontanu. Kai kurios užgestų, bet viena kibirkštis patektų ant sausų malkų, ir jos užsiliepsnotų. O po to liepsna išplistų, apimtų visą namą. Berniukas imtų rėkti, pajutęs pirmuosius dūmų čiuptuvus. Dūmai vis tirštėtų...

Staiga vyriškis suvokė, kad jo vogtas "Fordas" skrieja septynias-

dešimties mylių per valandą greičiu. Jis nustojo spaudęs greičio pedalą. Betrūksta tik susitikimo su kelių policija.

Jis užsuko į stovėjimo aikštelę, davė porą dolerių budėtojui, nuėjo į "Volgrinsą".

Nusipirko laikraštį, po to priėjo prie lentynos su knygomis. Daug vesternų. Gotikiniai romanai. Fantastika. Ir štai apatinėje lentynoje stora knyga, ant kurios viršelio besišypsantis mažylis. Greitai perskaitė pavadinimą. "Vaikas ir jo priežiūra". Kitoje viršelio pusėje pamatė kažkokio senio, apsupto vaikų, nuotrauką. Galbūt tas senis ir parašė šitą knygą.

Jis sumokėjo už pirkinius ir, vos tik išėjęs už durų, atskleidė laikraštį. Ir sustojo kaip įbestas. Jam atvipo žandikaulis.

Iš pirmo laikraščio puslapio į Bleizą žvelgė jo paties fotografija.

Ne, tai ne fotografija, pagaliau suprato jis, tai policijos piešinys. Tokius jie daro, pasitelkę "Identi Kit"*

Piešinys nelabai vykęs. Nebuvo įdubimo kaktoje ir akių forma visai kitokia. Ir lūpos jo ne tokios storos, kaip čia. Bet vis tiek iš laikraščio į jį žvelgė būtent jis, Bleizas.

Galbūt ta senė vis dėlto atsipeikėjo. Bet straipsnio pavadinimas akimirksniu viską paneigė.

FTB ĮSIJUNGIA Į BERNIUKO PAIEŠKAS

Norma Džerard mirė nuo smegenų traumos

Specialiai "Ivning ekspres"

Džeimsas T. Mirsas

Šitame puslapyje pavaizduotas VYRIŠKIS, SĖDĖJĘS PRIE AUTOMOBILIO VAIRO. Tuo automobiliu buvo išvežtas mažasis Džerardas. Galbūt tas žmogus ir yra vienintelis pagrobėjas. Piešinys atliktas, remiantis "Ąžuolyno", daugiaaukščio pastato, esančio už ketvirčio mylios nuo Džerardų šeimos rezidencijos, apsaugininko Mortono Volšo parodymais.

Šįryt Volšas pareiškė Portlendo policijai, jog įtariamasis sakėsi atvykęs pas Džozefą Karltoną. Žmogus tokiu vardu bei

*"Identi Kit" - įrenginys, kurio pagalba sudaromi fotorobotai.

pavarde "Ąžuolyne" negyvena. Įtariamasis atvažiavo žydros spalvos "Fordu". Apsaugininkas pastebėjo mašinos salone gulinčias kopėčias. Pats Volšas sulaikytas kaip liudytojas, bet kyla klausimas, kodėl jis nepasidomėjo, kokiu tikslu atvyko įtariamasis į automobilių stovėjimo aikštelę. Juk buvo antra valanda nakties.

Dar vienas, labiau su tyrimu susietas šaltinis, pateikė prielaidą, jog paslaptingas Džozefo Karltono butas kažkaip susijęs su organizuotu nusikalstamumu ir su šio kūdikio pagrobimu. Jis tvirtina, jog tai gerai parengta kokios nors nusikalstamos grupuotės operacija. Ir FTB agentai, ir vietos policija apie tokią galimybę nutyli.

Šiuo metu tiriamos ir kitos versijos. Nors pagrobėjai nepaskambino ir nepaliko laiško, kuriame būtų išdėstyti reikalavimai. Vienas galimų pagrobėjų, lipdamas per spygliuotą "Ąžuolyno" tvorą, susipjaustė ir paliko kraujo pėdsakus. Šerifas Džonas. D. Kelaharas pasakė, jog tai "dar vienas siūlo galas, galimai atvesiantis prie pagrobėjo ar visos gaujos".

Ir dar - Norma Džerard, tikra pagrobto berniuko prosenelio sesuo, mirė Meino medicinos centre, operacijos metu (tęsinys 2 psl.).

Bleizas atsivertė antrą puslapį, bet nieko įdomaus tenai nerado. Jei farai ką nors ir žinojo, tai neatskleidė visos turimos informacijos. Tenai buvo namo, "iš kurio įvykdytas pagrobimas", nuotraukos. Taip pat buvo nufotografuota viela, "pro kurią pagrobėjai pateko į privačią teritoriją". Bleizo dėmesį atkreipė "Pagrobtojo vaiko tėvo kreipimasis į pagrobėjus", patalpintas šeštame puslapyje. Tačiau vyriškis nusprendė jo neskaityti. Ir taip pernelyg ilgai užtruko. Dar reikės sugaišti kokias keturiasdešimt penkias minutes - kelias namo netrumpas. Ir dar...

Jo automobilis ieškomas.

Volšas, niekingas niekšas. Bleizas labai tikėjosi, jog Airijos Gudročiai nusuks šitam išdavikui sprandą, bet kol kas...

Jam beliko tiktai rizikuoti. Galbūt pavyks ramiai grįžti į namus. Palikęs automobilį tik dar labiau apsunkintų situaciją. Juk tenai pilna jo pirštų atspaudų. Džordžas juos vadindavo "pirščiukais". Galbūt policija žino automobilio numerius. Juk galėjo Volšas juos užsirašyti.

Nors... greičiausiai neužsirašė. Bet policija žinojo, kad jis važinėja žydros spalvos "Fordu"... Suprantama, pradžioje automobilis buvo žalias. Gal tai esminis skirtumas? O gal ir ne. Nežinosi, kaip ten yra.

Jis atsargiai priėjo prie automobilių stovėjimo aikštelės. Šonu praėjo pro ją. Policininkų nesimatė. Budėtojas skaitė kažkokį žurnalą. Geras ženklas. Sėdo prie vairo. Įjungė variklį, palaukė, ar nepuls prie jo kur nors pasislėpę policininkai. Niekas nepuolė. Jam išvažiuojant, budėtojas ištraukė kvitą, net nepažvelgęs į automobilį.

Regis, praėjo visa amžinybė, kol jis pravažiavo Portlendą, po to - Vestbruką. Vyriškis sėdėjo tarsi ant adatų. Kai tik kokia nors mašina jį prisivydavo, iškart kildavo mintis, jog tai policijos automobilis be skiriamųjų ženklų. Bleizas pamatė vieną policijos mašiną ant 1-o ir 25-to plentų sankirtos. Ji važiavo su įjungtais švyturėliais, rūpinosi, kad galėtų netrukdomas pravažiuoti greitosios pagalbos automobilis. Ją pamatęs, Bleizas netgi nusiramino: bent jau tikrai aišku, jog tai policija.

Pravažiavęs Vestbruką, vyriškis pasuko į vietinį kelią, per mišką vedantį į Apeksą. Netgi čia jis nesijautė visiškai saugus. Ir tik įsukęs į takelį, vedantį prie lūšnelės, pajuto, kaip kalnas nusirito nuo pečių.

Bleizas pastatė "Fordą" pašiūrėje ir davė sau žodį, kad jis liks čia, kol... pragaras nevirs čiuožykla. Vyriškis žinojo, jog pagrobimas - sunkus nusikaltimas, jautėsi atsidūręs ant įkaitintos keptuvės. Fotorobotas, paliktas kraujas, konspiracinis butas, kurį taip paprastai išdavė apsaugininkas...

Bet vos tik jis išlipo iš automobilio, visos šitos mintys išgaravo iš galvos. Džo rėkė. Netgi pašiūrėje girdėjosi vaiko riksmas. Bleizas nubėgo per kiemą, įlėkė į kambarį. Turbūt Džordžas kažką padarė mažyliui. Džordžai...

Bet Džordžas čia buvo niekuo dėtas. Jo čia net nebuvo. Juk jis mirė, o vaiką paliko Bleizas. Tai jis kaltas. Paliko vaiką vieną.

Lopšys suposi, piktai judėjo, ir vyriškis, priėjęs prie Džo, iškart suprato jo įniršio priežastį. Vaikas išvėmęs didžiąją dalį ryte išgerto mišinio, ir dvokiantis skystis, pusiau išdžiūvęs, dengė jo veidą ir pižamą. Pats berniuko veidas priminė pernokusią slyvą. Ant odos virpėjo prakaito lašeliai.

Tą akimirką Bleizo mintyse iškilo jo tėvas - milžinas krauju pasruvusiomis akimis ir galingomis rankomis. Reginys pažadino jame kaltės jausmą, sukėlė siaubą. Jis jau daugelį metų negalvojo apie tėvą.

Bleizas taip greitai čiupo vaiką iš lopšio, kad jo galva atvirto atgal. Mažylis iškart nustojo verkęs, turbūt iš nuostabos.

- Tyliau, tyliau, - ramino jis, nešiodamas vaiką po kambarį ir glaudamas prie savęs. - Viskas gerai. Aš sugrįžau. Nereikia daugiau verkti. Aš jau čia.

Vaikas užmigo, dar jam nespėjus apsukti trijų ratų. Bleizas jį perrengė, paguldė į lopšį.

Po to atsisėdo. Reikėjo pagalvoti. Kas toliau? Laiškas, reikalavimas išpirkos?

- Taip, - nusprendė jis.

Raides reikia iškirpti iš žurnalų. Kaip filmuose. Bleizas surinko senus laikraščius, žurnalus, komiksus. Pradėjo karpyti raides.

KŪDIKIS PAS MANE.

Štai. Pradžia nebloga. Jis priėjo prie lango, įjungė radiją. Ferlinas Haksi* dainavo dainą "Balandžio sparnai".

Gera daina. Sena, bet gera. Bleizas rausėsi dėžėse ieškodamas rašomojo popieriaus. Suradęs, paruošė košytę iš miltų ir vandens. Dirbdamas, kimiu, gergždančiu balsu niūniavo dainos melodiją.

Sugrįžo prie stalo ir priklijavo iškirptas raides ant popieriaus lapo. Ir čia jį nusmelkė mintis: "Ant popieriaus liks pirštų atspaudai". Nors, vargu ar tai įmanoma. Jis tiksliai nežinojo. Bet rizikuoti nesinorėjo. Vyriškis sulamdė popierių su užklijuotomis raidėmis, surado gumines Džordžo pirštines. Mažos, bet šiaip ne taip užtempė ant rankų. Po to iškirpo vėl tokias pačias raides ir užklijavo ant naujo lapo:

KŪDIKIS PAS MANE.

Muziką pakeitė žinių laida. Jis įdėmiai klausėsi ir sužinojo, jog kažkas jau paskambino Džerardams ir pareikalavo dviejų tūkstančių dolerių išpirkos. Bleizas sunerimo. Po to diktorius pridūrė, jog skambino paauglys iš telefono automato Vindeme. Policija susekė skambutį. Kai paauglį sugavo, jis pareiškė norėjęs tik pajuokauti.

"Nors visą naktį įrodinėk, kad norėjai pajuokauti, vis tiek jie tave pasodins, drauguži, - pagalvojo Bleizas. - Vaiko pagrobimas - rimtas nusikaltimas".

Jis vis labiau niaukėsi, mąstė ir vis karpė raides. Pranešė apie orus. Dangus bus giedras, temperatūra kiek nukris, o netrukus vėl snigs.

---

*Ferlinas Haksi - kantri stiliaus amerikiečių dainininkas. Ypač išpopuliarėjo 1950-1960 metais, kai daugelis jo dainų pakilo į topų viršūnes. Daina "Balandžio sparnai" dešimtį savaičių išliko lydere.

KŪDIKIS PAS MANE. JEIGU NORITE PAMATYTI JĮ GYVĄ...

Ir kas toliau? Kas? Bleizo galvoje viskas susijaukė. Sėdėti prie telefono ir laukti skambučio? Atsistoti ant galvos ir švilpauti? Prašyti, kad atsiųstų dvi dėžes monetų? Kaip gauti pinigus ir neįkliūti?

- Džordžai, aš neprisimenu šitos plano dalies.

Atsakymo nebuvo.

Jis parėmė galvą rankomis ir pamėgino priversti savo makaulę dirbti pilnu pajėgumu. Juk privalo elgtis šaltakraujiškai. Būti toks, kaip Džordžas. Kaip Džonas Čelcmanas tą dieną, kai jiedu susiruošė pabėgti į Bostoną. Turi panaudoti savo smegenis...

Žinoma, reikia viską pakreipti taip, kad jie pagalvotų, jog Bleizas - gaujos narys. Tada policija negalės jo sučiupti, kai jis paims išpirką. O jei sučiups, jis pareikalaus, kad paleistų, antraip jo bendrai nužudys kūdikį. Jam teks blefuoti, velniai rautų. Teks apsukti policiją aplink pirštą.

- Tokios tokelės, - sušnabždėjo jis. - Ar ne taip, Džordžai?

Jis suglamžė antrą lapelį ir vėl karpė raides.

KŪDIKĮ TURI MŪSŲ GAUJA. JEIGU NORITE PAMATYTI JĮ GYVĄ...

Gerai. Tai, ko reikia. Bleizas kurį laiką žavėjosi savo darbo vaisiais, po to nuėjo pasižiūrėti kūdikio. Tas miegojo, pakreipęs galvą, po žandu pasikišęs mažą kumštelį. Blakstienos ilgos ir tamsesnės už plaukus. Bleizui patiko mažylis. Niekada nebūtų pagalvojęs, kad toks žmogutis galėtų būti gražus, bet šitas toks buvo.

- Tu kumeliukas, Džo. - Ir jis sutaršė vaiko plaukus. Jo ranka buvo didesnė už mažylio galvą...

Po to vėl grįžo prie išmėtytų žurnalų, laikraščių, ant stalo gulinčių iškirptų raidžių. Kurį laiką galvojo, po to ėmėsi darbo.

KŪDIKĮ TURI MŪSŲ GAUJA. JEIGU NORITE PAMATYTI JĮ GYVĄ, SURINKITE VIENĄ MILIJONĄ DOLERIŲ NEPAŽYMĖTOMIS KUPIŪROMIS, SUDĖKITE Į LAGAMINĄ IR LAUKITE TINKAMO MOMENTO, KADA GALĖSITE PERDUOTI PINIGUS. NUOŠIRDŽIAI JŪSŲ. DŽO DŽERARDO KETVIRTOJO PAGROBĖJAI.

Štai. Tie žodžiai kai ką jiems pasakys, bet atskleis ne viską. O jis turės laiko apsvarstyti veikimo planą.

Jis surado išpurvintą sulamdytą voką, įdėjo laišką ir ant voko užklijavo raides:

DŽERARDAMS
YPAČ SVARBU!

Bleizas dar nežinojo, kaip išsiųs laišką. Nesinorėjo vėl palikti vaiko su Džordžu. Be to, jis bijojo naudotis vogtu automobiliu, tačiau puikiai suprato, kad negalima siųsti laiško iš Apekso. Jei čia būtų Džordžas, viskas būtų kur kas paprasčiau. Jis sėdėtų namuose ir rūpintųsi berniuku, o reikalus Džordžas tvarkytų. Jis mielai maitintų vaiką, perrenginėtų... Jam tai patiko.

Ką gi, tai neturi jokios reikšmės. Vis tiek paštą išveš tik rytoj ryte, todėl jis dar turi laiko pagalvoti. Reikia sukurti planą, o gal prisiminti Džordžo sugalvotą.

Bleizas pakilo, vėl nuėjo pasižiūrėti vaiko. Gaila, kad sugedo televizorius. Kartais iš jo galima išgirsti vertingų minčių. Džo vis miegojo. Bleizui jau norėjosi, kad mažius atsibustų. Jiedu galėtų pažaisti. Jis taip gražiai šypsosi. Tada atrodo kaip tikras berniūkštis. Dabar jis buvo aprengtas, galima nesibaiminti, kad vėl paleis į veidą šiltą fontaną...

Tačiau vaikas miegojo. Ir nieko čia nepadarysi. Vyriškis išjungė radiją, nuėjo į miegamąjį, pasirengęs apgalvoti planą, bet pats užsnūdo.

Prieš užmiegant Bleizo galvoje šmėstelėjo mintis, kad jam šiuo metu gera...

14 skyrius

Bleizas pramogų parke, turbūt Topšeme. Berniukams iš “HH” buvo leidžiama kartą per metus tenai nuvažiuoti senu girgždančiu autobusu. Jis nešėsi ant rankų Džo. Protą temdė siaubas, nes jį, einantį pagrindine alėja, galėjo bet kuriuo momentu pastebėti. Ir tada viskas pasibaigtų. Praeinant pro kreivus veidrodžius, Bleizas pastebėjo, kad mažylis išpūtęs akis žiūri į nepažįstamą pasaulį. Vyriškis ėjo toliau, sodindamas vaiką nuo vieno peties ant kito, kai tik našta pasidarydavo per sunki, ir vis dairydamasis į šalis, kad neužsirautų ant

farų. O pramogų parkas visas švytėjo savo neonine didybe ir virte virė. Iš dešinės pusės per garsiakalbį pasigirdo šauklio balsas: "Eikite pas mus, visi eikite pas mus! Šešios lėlės, pusė tuzino akinančių gražuolių, visi tiesiai iš klubo "Diablo"! Šitos pupytės taip jus įkaitins, jog pasijusite tarsi garsiajame Paryžiuje!"

"Vaikui čia ne vieta, - pagalvojo Bleizas. - Tokiam mažyliui čia nėra ką veikti".

Kairėje pusėje buvo "Siaubo namai". Priešais jį pirmyn atgal siūbavo mechaninis klounas, nenustodamas kvatoti demonišku juoku. Jo lūpų kampučiai taip aukštai pakelti, kad labiau priminė skausmo grimasą, negu linksmą išraišką. O tos linksmybės šaltinis - jame paslėpta magnetofono juostelė su įrašu... Galingas vyras su ant rankos ištatuiruotu mėlynu inkaru mėtė sunkius guminius rutulius į piramide surikiuotus medinius butelius. Jo prilaižyti plaukai neoninių šviesų fone spindėjo tarsi gyvatės oda. "Lauko pelė" kildavo, po to krisdavo žemyn, lydima kaimo merginų šauksmų. Merginos vilkėjo trumpais sijonėliais bei aptemptomis palaidinėmis. "Mėnulio raketa" skriejo ratu. Greitis buvo toks, jog sėdinčių joje keleivių veidai ištįsdavo ir atrodydavo tarsi kaukės. Oras dvelkė daugybe kvapų: fri bulvyčių, acto, spragintų kukurūzų, šokolado, kepintų kaštonų, picos, pipirų, alaus...

Pagrindinė alėja priminė ilgą rudą liežuvį, primėtytą popierių bei nuorūkų. Ryškioje šviesoje visų veidai atrodė plokšti, juokingi. Pro šalį praėjo senis, jam iš nosies nukaręs ilgas snarglys. Jis valgė cukraus pudroje keptą obuolį. Jam iš paskos ėjo berniukas su rožiniu apgamu ant skruosto. Sena negrė, užsidėjusi šviesių plaukų peruką... Storulis su šortais ir išsivertusiomis kojų venomis. Ant jo marškinėlių puikavosi užrašas: "BRANSUISKO DRAKONŲ" NUOSAVYBĖ".

- Džo, - pašaukė kažkas. - Džo... Džo!

Bleizas atsisuko, norėdamas suprasti, kas kalba. Ir pamatė tą moterį... tais pačiais naktiniais marškiniais, iš kurių iškirptės buvo išvirtusios krūtys... Gražią jauną Džo motiną.

Vyriškį apėmė siaubas. Tuojau pat jį pastebės. O gal ir ne? Ir atims berniuką. Jis dar tvirčiau priglaudė prie krūtinės mažylį, tarsi tai galėtų kaip nors jam pagelbėti. Mažas kūnelis toks šiltas, suteikia jam pasitikėjimo, tvirtybės. Bleizas jautė, kaip plaka jo širdutė.

- Štai jis! - suriko misis Džerard. - Tai jis! Tas vyriškis, kuris pagrobė mano kūdikį! Čiupkite jį! Sugrąžinkite man berniuką!

Žmonės pradėjo žvalgytis į Bleizą. Jis buvo šalia karuselės, ir garsi kurtinanti muzika plėšė ausų būgnelius. Tarsi atšokusi nuo paviljonų sienų, ji aidu sugrįždavo atgal.

- Sulaikykite jį! Sulaikykite šitą vyriškį, mano vaiko pagrobėją!

Vyriškis su tatuiruote ir prilaižytais, aukštyn sušukuotais plaukais pasuko link jo. Bleizas pasileido bėgti. Bet pagrindinė alėja akyse pailgėjo. Pramogų aikštelė ištįso, pasidarė be galo ir be krašto. O jie visi vijosi Bleizą: berniukas su rožiniu apgamu ant skruosto, negrė, užsimaukšlinusi blondinės peruką, storulis su šortais. O mechaninis klounas nepaliaudamas kvatojo.

Bleizas prabėgo pro dar vieną šauklį, kuris stovėjo šalia milžino, apsigaubusio žvėries kailiu. Virš jo galvos buvo lenta, kur parašyta, jog tai žmogus-leopardas. Šauklys prabilo į mikrofoną. Jo balsas nuskambėjo per pagrindinę alėja tarsi griaustinis:

- Skubėkite, skubėkite, skubėkite! Jūs dar galite pamatyti Klaitoną Bleisdelą jaunesnįjį, žinomą kūdikio pagrobėją. Padėk vaiką ant žemės, jaunuoli! Štai jis, tiesiai priešais jus, bičiuliai, atvyko iš Apekso, gyvena Palmerio gatvėje, o pašiūrėje prie jo namo stovi vogtas automobilis! Skubėkite, skubėkite, skubėkite. Pažvelkite į gyvą kūdikių pagrobėją. Tiesiog čia ir dabar...

Bleizas pagreitino žingsnius, sunkiai kvėpavo, oras šnypšdamas veržėsi iš jo krūtinės, bet persekiotojai vis artėjo. Jis atsisuko ir pamatė priešakyje bėgančią Džo motiną. Moters veidas mainėsi. Lūpos vis labiau raudonavo, o veidas po truputį balo. Iš po viršutinės lūpos kyšojo iltys. Pirštai baigėsi ilgais ryškiai raudonais nagais. Ji darėsi vis panašesnė į Jorgos nuotaką.

- Čiupkite jį! Pagaukite! Nužudykite jį! *Šitą kūdikių grobėją!*

Paskui sušnypštė Džordžas:

- Čionai, Bleizai! Greičiau! Judėk, velniai rautų!

Jis pasuko į garsą ir atsidūrė "Veidrodiniame labirinte". Alėja išsišakojo į tūkstančius takelių. Atsitrenkdamas į sienas, jis judėjo siauru koridoriumi, sunkiai kvėpuodamas, panašus į persekiojamą šunį. O paskui priešais jį atsirado Džordžas. Jis buvo visur - ir už nugaros, ir iš šonų. Ir ištarė:

- Pasakyk jiems, kad numestų pinigus iš lėktuvo, Bleizai. Priversk juos numesti iš lėktuvo išpirką

- Aš negaliu iš čia ištrūkti, - sudejavo Bleizas. - Džordžai, padėk man pabėgti iš čia.

- Tą aš ir bandau padaryti, asilo pasturgali! *Priversk juos numesti pinigus iš lėktuvo!*

Jie buvo prie labirinto, žiūrėjo į jį, tačiau veidrodžiai sudarė įspūdį, tarsi jie stovėtų aplinkui labirintą.

- Sučiupkite vaiko pagrobėją! - cypė Džerardo žmona. Jos dantys atrodė klaikiai.

- Padėk man, Džordžai.

Ūmai Džordžas nusišypsojo. Bleizas pastebėjo, kad jos dantys taip pat pailgėjo. Įtartinai pailgėjo...

- Aš tau padėsiu. Duok man kūdikį.

Bet Bleizas neatidavė. Pradėjo trauktis atatupstas. Prie jo artėjo milijonai Džordžų... Jie visi tiesė rankas, kėsinosi atimti berniuką. Bleizas apsisuko ir puolė į kitą koridorių. Jį mėtė nuo vienos sienos prie kitos, tarsi kamuoliuką, bet jis mėgino apsaugoti mažylį. Tokioje vietoje vaikui nėra ką veikti.

15 skyrius

Atsibudęs su pirmaisiais aušros spinduliais, Bleizas iš pradžių nesuprato kur esąs. Po to susivokė ir krito ant šono, sunkiai kvėpuodamas. Visa lova šlapia nuo prakaito. Viešpatie, koks baisus sapnas.

Jis pakilo, nuėjo į virtuvę pasižiūrėti, kaip ten mažylis. Džo kietai miegojo, papūtęs lūpytes, tarsi apie kažką įtemptai mąstytų. Bleizas žiūrėjo, kaip lėtai kilnojasi jo krūtinė. Mažylio lūpos sujudėjo, ir Bleizas pamanė, jog jis turbūt sapnuoja motinos krūtį ar buteliuką.

Vyriškis išsivirė kavos, atsisėdo prie stalo tik su apatiniais. Tarp iškarpytų žurnalų gulėjo vakarykščias laikraštis. Bleizas vėl perskaitė žinutę apie vaiko pagrobimą ir jo žvilgsnis sustojo ties įrėminta eilute: “Tėvo kreipimasis į pagrobėjus”, 6 psl.

Bleizas atsivertė šeštą puslapį ir rado “Kreipimąsi”. Jis buvo parašytas didžiosiomis raidėmis ir užėmė pusę puslapio. Vyriškis perskaitė:

TIEMS ŽMONĖMS, KURIE TURI MŪSŲ KŪDIKĮ!

MES ĮVYKDYSIME BET KOKIUS JŪSŲ REIKALAVIMUS, JEI TIK JŪS PATEIKSITE ĮRODYMUS, JOG DŽO DAR GYVAS. MES TURIME FEDERALINIO TYRIMŲ BIURO PATIKINIMĄ, KAD JIE NETRUKDYS PERDUOTI JUMS IŠPIRKĄ, BET MUMS REIKALINGI ĮRODYMAI, KAD VAIKAS GYVAS!

JIS VALGO TRIS KARTUS PER DIENĄ MAISTELĮ KŪDIKIAMS BEI DARŽOVES. PO TO IŠGERIA PUSĘ BUTELIUKO. MIŠINYS, KURĮ JIS GERIA, PARUOŠIAMAS IŠ KONSERVUOTO PIENO IR VIRINTO VANDENS. PROPORCIJOS 1:1

LABAI PRAŠAU JO NESKRIAUSTI, NES MES VISI LABAI JĮ MYLIME.

DŽOZEFAS DŽERARDAS III

Bleižas užvertė laikraštį. Nuo to pranešimo jam buvo negera. Panašiai, kaip nuo Loretos Lin dainos apie gerą mergaitę, kuri nusprendė tapti bloga.

- Ei, Džo! Bu-bu, - pasigirdo iš miegamojo Džordžo balsas. Bleizas net pašoko iš netikėtumo.

- Š-š-š, tu jį pažadinsi.

- Neims velnias. Jis manęs negali girdėti.

- Ak, - Bleizas tik dabar suvokė, jog taip ir yra. - Kas ten pasakyta apie proporcijas, Džordžai? Parašyta, jog mišinį reikia ruošti proporcija vienas kažko... prie vieno.

- Nesvarbu, - atšovė Džordžas. - Artimieji tikrai dėl mažylio nerimauja. “Jis valgo tris kartus per dieną, po to išgeria pusę buteliuko... prašau jo neskriausti, nes mes visi labai jį mylime”. Rožiniai snargliai ant rožinės mėšlo krūvos.

- Paklausyk... - pradėjo Bleizas.

- Ne, neklausysiu! Jis - visas jų turtas, juk taip? Kūdikis ir dar keturiasdešimt sumautų milijonų! Reikėtų pasiimti pinigus ir sugrąžinti jiems vaiką sukapotą į gabalus. Iš pradžių mažasis pirštelis, po to kojos pirštas, paskui...

- Džordžai, *užsičiaupk!*

Bleizas pliaukštelėjo ranka sau per burną. Jis ką tik liepė Džordžui užsičiaupti. Kas jam darosi? Apie ką jis galvoja?

- Džordžai?

Nėra atsakymo.

- Atleisk. Nevertėjo tau šito sakyti, supranti. - Jis pabandė nusišypsoti. - Turime vaiką sugrąžinti gyvą. Juk taip planavome?

Nėra atsakymo. Dabar Bleizą apėmė tikra panika.

- Džordžai, kas negerai?

Džordžas labai ilgai tylėjo. Po to Bleizą pasiekė... taip tyliai, jog tikriausiai jis to net negirdėjo, galbūt tai tebuvo jo paties galvoje kilusi mintis: “Tau teks palikti jį su manim, Bleizai. Anksčiau ar vėliau”.

Bleizas nušluostė delnu burną.

- Jau geriau nedaryk jam nieko blogo, Džordžai. Nedaryk. Aš tave įspėju.

Atsakymo nebuvo.

Prieš devynias Džo atsibudo. Jis buvo perrengtas, pamaitintas ir žaidė virtuvėje ant grindų. Bleizas sėdėjo prie stalo ir klausėsi radijo. Jis sutvarkė stalą ir dabar ant jo gulėjo tik laiškas Džerardams. Bleizas galvojo, kaip jį išsiųsti.

Jis jau tris kartus išklausė naujienas. Policija areštavo vyriškį vardu Čarlzas Viktoras Pritčetas iš Arustuko. Jis prieš mėnesį buvo atleistas iš lentpjūvės. Po to vyriškį paleido. Matyt, tas suknistas apsaugininkas Volšas pasakė, jog ne tas vyriškis vairavo “Fordą”, susiprato Bleizas. O gaila. Įtariamasis galėjo bent trumpam palengvinti jo gyvenimą.

Vyriškis nervingai judėjo, nenustigo vietoje. Privalo rasti būdą, kaip išsiųsti laišką. Jie žino, kaip pagrobėjas atrodo, žino, kokiu automobiliu važinėja. Net mašinos spalvą žino. Ir vis tas niekšas Volšas...

Bleizo galva veikė lėtai, sunkiai. Jis išsivirė kavos, vėl pasiėmė į rankas laikraštį. Susiraukęs žiūrėjo į policijos piešinį. Veidas didžiulis, kvadratinis žandikaulis. Plati priplota nosis. Tankūs, seniai nekirpti plaukai.(Paskutinį kartą jį kirpo Džordžas, pasičiupęs virtuvines žirkles.) Gilios akys. Tik užuomina į tvirtą kaklą. Jie turbūt net nenutuokia apie Bleizo gabaritus. Kai jis sėdėdavo, to nesimatydavo, nes kojos - pati ilgiausia jo kūno dalis.

Džo pravirko, ir vyriškis pašildė buteliuką. Mažylis jį atstūmė. Bleizas paėmė vaiką ant rankų. Tas nurimo ir pradėjo apžiūrinėti pasaulį iš naujų, daug aukštesnių pozicijų: trys iš žurnalų iškirptos gražuolių nuotraukos ant sienos, asbestinis ekranas, pritvirtintas už viryklės, nešvarūs iš vidaus ir šalčio išrašyti išorėje langai...

- Nelabai panašu į tuos namus, iš kurių tu atėjai, a? - ištarė Bleizas.

Džo nusišypsojo, po to pamėgino juoktis... taip nedrąsiai, net ir Bleizą privertęs nusišypsoti. Jis jau turėjo du dantukus, vos tik išlindusius iš dantenų. Bleizas pamanė, jog galbūt kalasi ir kiti dantukai, todėl mažylis toks neramus. Džo dažnai čiulpdavo pirščiukus, rėkdavo per miegus... Jam iš burnytės nutįso seilės, ir vyriškis nuvalė mažylio veidą sena popierine servetėle, ištraukta iš kišenės.

Jis negalėjo daugiau palikti vaiko Džordžui. Atrodė, tarsi Džordžas pavyduliautų. Tarsi jis norėtų...

Bleizas visas įsitempė. Džo tai pajuto ir atsisukęs taip klausiamai pažvelgė jam į veidą, tarsi sakytų: “Kas tau darosi, drauguži?” Bleizas šito nepastebėjo, todėl kad... kalba buvo apie... *dabar* jis nebuvo savimi, jis buvo Džordžu. Ir kažkuri jo dalis norėjo...

Jis vėl atsikratė šitos minties, ir jo smegeninė iškart rado ko nusigriebti.

Jeigu jis kažkur važiuodavo, vadinasi, Džordžas taip pat keliavo drauge su juo. Juk tai logiška išvada, jei jis dabar Džordžas. “A” veda į “B”, pasakytų Džonas Čelcmanas.

Jei jis išvažiuodavo, drauge išvažiuodavo ir Džordžas.

O tai reiškia, kad Džordžas, jam išvykus, negali padaryti berniukui nieko blogo, kad ir kaip to norėtų.

Vidinė įtampa atslūgo. Jo nedžiugino perspektyva palikti vaiką vieną, bet jau verčiau tegul jis pabus vienas, negu su žmogumi, galinčiu jį nuskriausti... O laišką juk būtina išsiųsti. Ir tą galėjo padaryti tiktai Bleizas.

Žinoma, jam dar reikėjo pakeisti išvaizdą... jei jau pasirodė tas piešinys. Bet kaip.?

Jam kilo idėja. Atėjo lėtai... Išniro iš sąmonės gelmių.

Bleizas padėjo vaiką ant grindų ir nuėjo į vonią. Pasiėmė žirkles, rankšluostį. Išsitraukė iš spintelės elektrinį skustuvą “Norelko”. Jis buvo Džordžo ir po jo mirties gulėjo nepaliestas.

Vyriškis karpė plaukus didžiulėmis sruogomis, kol ant galvos liko "ežiukas". Tada įjungė skustuvą ir nuskuto likučius.

Apžiūrėjo savo atvaizdą veidrodyje. Įlinkimas kaktoje gilesnis, nes nepaslėptas po plaukais. Atrodė baisiai. Toks gilus, jog, regis, galima į jį sutalpinti puodelį kavos... Suprantama, jei atsigultum ant nugaros. Bet dabar jis nelabai panašus į pavojingą vaiko pagrobėją iš policijos piešinio. Jau labiau primena užsienietį iš Vokietijos ar dar iš kur nors. Tik akys tos pačios. O kas, jei akys jį išduos?

" Džordžas turi akinius nuo saulės, - prisiminė Bleizas. - Tai išeitis".

Jis suvokė, jog dabar atrodo labiau įtartinas, negu anksčiau. O gal ir ne? O ką jis dar gali padaryti? Ūgio juk nesumažinsi. Beliko tik paversti išorę savo pagalbininke.

Žinoma, vyriškis nesuprato, jog, keisdamas išvaizdą, padirbėjo dar geriau už Džordžą, nesuvokė, jog dabartinis Džordžas - jo pasąmonės vaisius... Tos įnirtingos, pusiau beprotiškos pasąmonės, kuri slypėjo po išoriniu kvailumu. Daugelį metų jis laikė save bukapročiu, priimdamas šitą kaip būtinybę, kaip neišvengiamą gyvenimo elementą... kaip įdubą kaktoje. Bet giliai viduje kažkuri smegenų dalis funkcionavo. Po stipriai pažeistu išoriniu sluoksniu. Funkcionavo, vedama išlikimo instinkto, būdingo visoms gyvoms būtybėms. Panašiai, kaip lervos, kirminai, vabalai gyvena po išdegusia pieva. Ir ta dalis prisiminė viską. Kiekvieną patirtą skriaudą, kiekvieną grubaus elgesio atvejį, kiekvieną niekšybę, su kuria vyriškiui teko susidurti šiame pasaulyje.

Bleizas jau pakankamai nutolo miško keliuku nuo Apekso, kai jį prisivijo senas pakrautas miškovežis ir sustojo šalia. Už vairo sėdėjo apžėlęs vyriškis languota striuke, iš po kurios kyšojo šilti apatiniai marškiniai.

- Lipk! - šūktelėjo jis.

Bleizas užšoko ant laiptelio, po to įsiropštė į kabiną. Padėkojo vairuotojui. Tas linktelėjo.

- Tau į Vestbruką?

Bleizas pakėlė į kumščius sugniaužtas rankas, išskleidė pirštus Vairuotojas perjungė pavarą, mašina pajudėjo. Nors, regis, nelabai noriai.

- Ar mačiau tave anksčiau? - suriko vairuotojas, perrėkdamas

mašinos ūžimą. Lango stiklas buvo sudaužytas. Šaltas, iš lauko įsiveržęs oras, tarsi rungėsi su šiltu, sklindančiu nuo šildytuvo. - Ar gyveni Palmerio plente?

- Taip, - išrėkė Bleizas.

- Džimis Kalemas tenai anksčiau gyveno. - Vairuotojas atkišo Bleizui neįtiktinai sulamdytą cigarečių pakelį.

Bleizas paėmė vieną.

- Geras vaikinas, - linktelėjo Bleizas. Jo plikai nuskustą galvą dengė megzta raudona kepurė.

- Išvažiavo į pietus mūsų Džimis. Klausyk, o tavo dráugužis vis dar su tavim?

Bleizas suprato, jog vairuotojas turi galvoje Džordžą.

- Ne. Jis rado darbą Niuhempšyre.

- Tikrai? O kad taip man tenai radus darbą.

Automobilis riedėjo žemyn nuo kalvos, didindamas greitį. Kabina virpėjo - kelias buvo duobėtas. Bleizui atrodė, jog neteisėtas krovinys juos stumia. Jam ir pačiam teko vairuoti perkrautus miškovežius. Kartą į Masačiusetsą gabeno kalėdines eglutes, kurių svoris puse tonos viršijo leistiną. Anksčiau jo tas nejaudino, bet dabar situacija pasikeitė. Todėl, kad tarp mažojo Džo ir mirties buvo tik jis. Jis vienintelis.

Jiems išvažiavus į asfaltuotą kelią, vairuotojas užsiminė apie kūdikio pagrobimą. Bleizas įsitempė, nors nelabai nustebo.

- Kai suras tą pagrobusį kūdikį vaikiną, jiems reikia pakabinti nenaudėlį už kiaušų, - pasakė vairuotojas, perjungdamas trečią pavarą.

- Turbūt, - atsiliepė Bleizas.

- Tai tokia pati nesąmonė, kaip ir lėktuvų grobimai. Ar prisimeni apie juos?

- Taip, - atsakė Bleizas, nors nieko panašaus neprisiminė.

Vairuotojas išmetė pro langą nuorūką ir vėl išsitraukė cigaretę.

- Tai reikia sustabdyti. Jie privalo skirti tokiems mirties bausmę. Galbūt sušaudyti niekadėjus.

- Manai, jie pagaus tą vaikiną? - paklausė Bleizas. Jis jautėsi taip, tarsi vaidintų šnipą kokiame nors kino filme.

- O ar Romos Popiežiaus kepurė aukšta? - paklausė vairuotojas, įsukdamas į 1-ą plentą.

- Regis, taip.

- Norėjau pasakyti, jog tai savaime suprantama. Aišku, kad pagaus. Visada tokius suranda. Tik štai vaikas žus. Paminėsi mano žodį.

- Aš taip nemanau.

- Nemanai? O aš tikrai žinau. Šita idėja beprotiška. Vaikų grobimas mūsų dienomis? FTB pažymės visas kupiūras arba užsirašys serijos numerius, ar paliks jose kokius nors paprasta akimi nematomus ženklus...

- Turbūt. - Bleizas sunerimo. Jis apie tai nepagalvojo. Nors, jeigu ketino perparduoti pinigus Džordžo pažįstamam vaikinui Bostone, tas faktas neturėjo jokios reikšmės. Ir vyriškis vėl nusiramino. - Manai, iš tų Džerardų tikrai galima išlupti milijoną "žalių"?

Vairuotojas švilptelėjo.

- Jie tiek daug nori?

Bleizas šiuo metu buvo pasirengęs praryti liežuvį...

- Taip, - pasakė jis ir pagalvojo: "Ak, Džordžai".

- Tai kažkas naujo, - pastebėjo vairuotojas. - Rytiniame laikraštyje apie tai nieko neparašyta. Tu išgirdai per radiją?

- Nudėk jį, Bleizai, - aiškiai išgirdo jis Džordžo balsą.

Vairuotojas prikišo ranką prie ausies.

- Kas? Neišgirdau.

- Taip. Aš girdėjau per radiją. - Bleizas pažvelgė į ant kelių gulėjusias savo rankas. Didžiulės, stiprios rankos. Viena jų nusuko sprandą škotiškam aviganiui. O jis tada dar buvo beveik vaikas.

- Jie galės gauti tokią išpirką, - vairuotojas išmetė pro langą antrą nuorūką ir vėl užsirūkė. - Tik negalės tų pinigų išleisti. Ne, sere. *Niekada.*

Jie važiavo plentu pro užšalusias pelkes bei žiemos sezonui uždarytus žuvų tvenkinius, kuriuose buvo auginami moliuskai. Vairuotojas vengė išvažiuoti į mokamą greitkelį - tenai jo laukė krovinių svėrimo punktai. Ir Bleizas jį puikiai suprato.

"Jei kirsiu jam į adomo obuolį jis atsibus danguje, dar prieš suvokdamas, kad mirė, - pagalvojo Bleizas. - Tada galėsiu paimti į rankas vairą, o jį pertemsiu čia, ant keleivio sėdynės. Bet kas, pamatęs tokį vaizdą, pagalvos, kad vairuotojas nusprendė nusnūsti. Pamanys, jog pavargo vargšelis, šitiek laiko sėdėjęs už vairo..."

- ... reikia?

- Kas? - neišgirdo Bleizas.

- Klausiu, kur tau reikia važiuoti?

- A. Į Vestbruką.

- Už mylios aš suksiu į Maros plentą. Tenai susitinku su draugu.

- Taip, žinoma.

"Privalai dabar tai padaryti, Bleizai, - pasakė Džordžas. - Tinkama vieta bei laikas."

Bleizas pasisuko į vairuotoją.

- Dar cigaretę? - paklausė tas. - Ar rūkysi? - Ir pakreipė galvą, pats pakišdamas kaklą.

Bleizas įsitempė. Rankos suvirpėjo.

- Ne, - atsakė jis. - Ketinu mesti.

- Taip? Teisingas sprendimas. Kabina šalta kaip raganos papai. - Vairuotojas pakeitė pozą, ruošdamasis posūkiui. Apačioje pasigirdo sproginėjimų serija: variklis spjaudė į surūdijusį duslintuvą. - Šildytuvas tuoj visai išsikvėps. Ir radijo aparatas sugedo.

- Blogiau nebūna, - Bleizas pasijuto, tarsi jam į gerklę kas būtų šveitęs saują smėlio.

- Taip, gyvenimas prabėga. Po to ateina mirtis. - Vairuotojas spustelėjo stabdį. Pasigirdo baisus cypimas, tarsi nuodėmingos sielos šauktų iš skausmo. - Tau teks iššokti, vaikine. Atleisk, bet, kylant į kalnelį, variklis gesta...

- Žinoma. - Dabar, kai atsiradęs noras nužudyti praėjo, Bleizą pradėjo pykinti. Ir apėmė baimė. Jis apgailestavo susitikęs su šiuo vaikinu.

- Perduok linkėjimus savo draugužiui, kai jį sutiksi. - Vairuotojas perjungė pavarą, ir perkrautas sunkvežimis pasuko į kitą kelią.

Bleizas atsidarė dureles, nušoko ant apledėjusio kelkraščio ir vėl jas užtrenkė. Miškovežis išspjovė pilkai melsvų dūmų debesį ir ėmė kilti į kalvą. Liko tiktai garsas. Netrukus ir jis nutilo.

Susikišęs rankas į kišenes, vyriškis patraukė 1-u plentu. Jis buvo pietinėje Portlendo dalyje. Įveikęs mylią ar dvi, pasiekė didžiulį prekybos centrą su parduotuvėmis bei kino salėmis. Priešais skalbyklą "Švara" Bleizas pamatė pašto dėžutę ir įmetė laišką.

Skalbykloje stovėjo laikraščių pardavimo automatas. Bleizas įėjo, norėdamas nusipirkti šios dienos laikraštį.

- Pažiūrėk, mama! - sušuko vaikas. Motina tuo tarpu traukė skalbinius iš skalbimo mašinos. - Tas žmogus su skyle galvoje.

- Tyliau, - truktelėjo jį už rankos moteris.

Bleizas nusišypsojo berniukui, o tas tuojau pat pasislėpė už motinos kojos ir iš saugios pozicijos toliau apžiūrinėjo keistą vyriškį.

Bleizas nusipirko laikraštį ir išėjo. Gaisras viešbutyje vaiko pagrobimo istoriją nustūmė į pirmojo puslapio apatinę skiltį.. Bet jo portretas liko. Antraštė skelbė: "PAGROBĖJŲ PAIEŠKOS TĘSIASI". Bleizas įsikišo laikraštį į vidinę kišenę. Niekam tikęs tas laikraštis. Eidamas pro automobilių stovėjimo aikštelę įgudusia akimi pastebėjo "Mustango" spynelėje paliktus raktelius. Net nesvarstydamas sėdo prie automobilio vairo ir nuvažiavo.

16 skyrius

Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis tapo pagrindiniu įtariamuoju vaiko pagrobimo byloje. Tai paaiškėjo tos pačios pilkos žiemos dienos popietę, maždaug pusę penkių, praėjus pusantros valandos po to, kai jis įmetė laišką į pašto dėžutę. Kaip mėgsta sakyti policijos atstovai, "tyrime įvyko lūžis". Bet netgi ir be telefono skambučio į FTB, nusikaltėlio identifikacija buvo tik laiko klausimas.

Policija turėjo daug informacijos. Pagrobėjo apibūdinimas, pateiktas Martino Volšo. Beje, jo darbdaviai ketino išmesti vyruką iš darbo, vos tik nurimus triukšmui.... Nuo spygliuotos vielos, kuria buvo aptverta "Ąžuolyno" teritorija, pavyko nuimti keletą mėlynų siūlų. Jie buvo išplėšti iš "D. Boy" markės džinsų, pardavinėjamų nukainuotų prekių parduotuvėse. Policija turėjo fotografijų ir batų įspaudų. Turėjo nusikaltėlio kraujo tyrimą - ketvirta grupė rezus neigiamas. Buvo ir kopėčių palikti pėdsakai. Ekspertai nustatė modelį - "Kravtvork Lait Veit Suprim". Batų paliktų pėdsakų žymės Džerardų namuose visiškai sutapo su ant sniego likusiais pėdsakais. Ir galiausiai - priešmirtiniai Normos Džerard parodymai, kur moteris patvirtino, kad ją užpuolęs žmogus labai panašus į policijos sudarytą fotorobotą.

Moteris spėjo pasakyti dar apie vieną detalę, kurios nepaminėjo Volšas: vyriškio kaktoje buvo gili įduba, tarsi kas būtų iš peties kirtęs plyta ar vamzdžio galu.

Spaudai buvo pateikta tik nedidelė šios informacijos dalis.

Be įdubos ant kaktos tardytojus ypač sudomino dar du momentai. Pirma, "D. Boy" džinsais Naujojoje Anglijoje prekiavo vos kelios dešimtys parduotuvių. Antra - tai labai nudžiugino tardytojus, - nedi-

delė kompanija iš Vermonto "Kravtvork Leders" teikė savo produkciją tiktai atskiroms nepriklausomoms parduotuvėms, ji nebendradarbiavo su prekybos tinklais tokiais kaip "Ames", Mamot Mart", Kei Mart". Farai jau šniukštinėjo po tas parduotuves.

Džerardų rezidencijoje įtaisė specialią įrangą, gaudančią telefono skambučius. Mažojo Džo tėvą informavo, kaip jam elgtis ir kaip bendrauti su pagrobėjais. Vaiko motina buvo viršuje, jai suleido raminamųjų.

Nė vienas iš policijos ar FTB agentų nebuvo gavęs nurodymo paimti pagrobėjus gyvus. Ekspertai jau nustatė, jog vienas iš ieškomų pagrobėjų (galbūt jis vienintelis) yra stambus, sveria maždaug du šimtus penkiasdešimt svarų, o jo ūgis - šešios pėdos ir keturi coliai. Sutrupinta ponios Normos Džerard kaukolė akivaizdžiai patvirtino tokias išvadas, liudijo apie užpuoliko jėgą bei žiaurumą.

O po to, tos pačios dienos popietę, agentui Albertui Sterlingui paskambino Nensė Moldau.

Vos tik Sterlingas su savo porininku Briusu Grandžeriu įėjo į vaikiškų prekių parduotuvę, Nensė išpyškino:

- Jūsų fotorobotas netikslus. To vyro kaktoje didelė įduba.

- Taip, ponia, - linktelėjo Sterlingas. - Mes apie tai neskelbėme.

Jos akys išsprogo.

- Vadinasi, *jis* nežino, kad *jūs* žinote.

- Visiškai teisingai.

Ji parodė į greta stovėjusį jaunuolį, degančiomis akimis, mėlyna nailonine striuke, raudona "varlyte".

- Tai Brantas. Jis padėjo tam... šitam... jam sukrauti daiktus, kuriuos jis nusipirko.

- Jūsų pilnas vardas? - kreipėsi agentas į jaunuolį ir atsivertė bloknotą.

Kroviko adomo obuolys pakilo ir vėl nusileido - kaip beždžionė ant lazdos.

- Brantas Romanas, sere. Tas vyriškis išvažiavo "Fordu". - Sterlingas atkreipė dėmesį, jog jaunuolis tiksliai pasakė, kuriais metais buvo pagamintas automobilis. - Tik mašina buvo ne žydra, kaip parašyta laikraštyje, o žalia.

Sterlingas pasisuko į Moldau.

- Ir ką pas jus nusipirko tas vyriškis, ponia?

Moteris šyptelėjo.

- Viešpatie, lengviau būtų pasakyti, ko jis nenusipirko. Viską, kas reikalinga vaikui. Lovytę, lopšelį, staliuką pervystymui, drabužėlius... viską. Netgi indų rinkinį.

- Ar galite pateikti pilną sąrašą? - paklausė Grandžeris.

- Suprantama. Net neįtariau, jį suplanavus tokį siaubingą dalyką. Nusprendžiau, kad jis toks malonus vyriškis. Nors... ta įduba kaktoje... ta skylė...

Agentas pritariamai linktelėjo.

- Man jis nepasirodė protingas. Tačiau, kaip paaiškėjo, jam pakako proto apsukti mane aplink pirštą. Jis pasakė, kad perka tuos daiktus savo sūnėnui, ir aš patikėjau.

- Ar tai stambus vyriškis?

- Viešpatie, tikras milžinas! Panašus į... - Moteris vėl nusijuokė - Į jautį.

- Koks jo ūgis?

Ji gūžtelėjo pečiais.

- Mano ūgis penkios pėdos ir keturi coliai, o aš jam iki šonkaulių. Tada išeitų...

- Turbūt nepatikėsite, - įsiterpė Brantas, - bet, manau, jo ūgis bus maždaug šešios pėdos ir septyni coliai. O gal ir visi aštuoni.

Sterlingas pasirengė paskutiniam klausimui. Tačiau delsė jį pateikti, nes beveik neabejojo, jog rezultatas bus nulinis..

- Misis Moldau, o kaip tas vyriškis atsiskaitė už pirkinius?

- Grynaisiais, - neužsikirsdama atsakė ji.

- Suprantu. - Jis pažvelgė į Grandžerį. Būtent tokio atsakymo jiedu ir tikėjosi.

- Būtumėte matę, kiek jo piniginėje buvo pinigų!

- Jis beveik visus išleido, - pridūrė Grantas. - Davė man penkis dolerius arbatpinigių, ir piniginėje beveik nieko nebeliko.

Sterlingas nuleido negirdomis jaunuolio žodžius.

- Kadangi jis atsiskaitė grynaisiais, jo vardo bei pavardės sąskaitoje neliko?

- Ne, neliko. Po kelių metų "Hageryje" žada įrengti stebėjimo kameras, bet kol kas...

- Po šimto metų, - pataisė ją Brantas. - Tai ne ta vieta, kur galima tikėtis aukščiausio lygio įrangos.

- Ką gi, tada mes išeiname. - Sterlingas užvertė bloknotą. - Dėl viso pikto noriu jums palikti savo vizitinę kortelę...

- Aš jo pavardę žinau, - pertraukė jį Nensė Moldau.

Abu agentai įsistebeilijo į moterį.

- Kai jis atidarė piniginę, pamačiau tenai vairuotojo pažymėjimą. Įsiminiau jo vardą bei pavardę, nes toks apsipirkimas - retas dalykas. Be to, skamba kažkaip didingai... Ir jam visiškai netinka. Tada dar pamaniau, kad tokį derėjo pavadinti Barniu ar Fredu, kaip seriale "Flintstounai".

- Ir kuo gi jis vardu? - paklausė Sterlingas.

- Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis.

Jau pusę šešių policija turėjo visą informaciją apie juos dominantį žmogų. Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis, kitaip sakant, Bleizas, buvo suimtas du kartus. Pirmą kartą po to, kai užpuolė ir sumušė našlaičių prieglaudos, kurioje vaikinas ir buvo auklėjamas, direktorių (prieglauda vadinasi "Heton Hauzas"), o antrą jau po daugelio metų - už sukčiavimą. Tada jo bendrininkas Džordžas Tomas Reklis, pravarde Gergždas, bausmės išvengė, nes Bleizas prieš jį neliudijo.

Remiantis policijos dosjė, galima teigti, jog Bleisdelas su Rekliu dirbo poroje maždaug aštuonerius metus. Iki tol, kol Bleizas buvo įtartas sukčiaujant... Beje, tam dručkiui, riboto proto vyriškiui, vargu, ar būtų pavykę "prasukti" tokią veiklą be kitų pagalbos. Bleizui patekus į Pietų Portlendo pataisos centrą, jam buvo nustatytas intelekto koeficientas. Jis surinko tiek nedaug balų, jog paraštėje atsirado raudonomis raidėmis parašytas prierašas: "PROTIŠKAI ATSILIKĘS".

Sterlingą sudomino sukčiavimo smulkmenos. Dalyvavo storulis, sėdintis invalido vežimėlyje ir nedidelio ūgio vyriškis, kuris tą vežimėlį stūmė. Šitas ponas prisistatinėjo esąs šventasis Heris Krauelas (tikriausiai tai buvo Reklis). Šventasis Heris (jis taip pasivadino) sakėsi renkantis pinigus krikščionių žygiui į Japoniją. Buvo tikimasi sugraudinti daugiausiai pagyvenusias moteriškes, turinčias nedideles bankų sąskaitas. Jei nepavykdavo, šventasis padarydavo stebuklą. Jėzaus vardu jis įsakydavo sėdinčiam vežimėlyje žmogui pakilti ir eiti...

Dar įdomesnės Sterlingui pasirodė arešto aplinkybės. Akyla aštuoniasdešimtmetė senutė vardu Arlena Meril iškvietė policiją, kol "šventasis" Heris ir jo "asistentas" buvo viešbutyje. Po to senutė sugrįžo pas juos ir stengėsi užimti pokalbiu, kol atvyko farai.

Heris pajuto, kad kažkas negerai ir dingo kaip į vandenį. Bleizas

pasiliko. Jį suėmęs policininkas savo raporte parašė: "Įtariamasis pasakė negalėjęs pabėgti, nes šventasis jo dar neišgydė"...

Sterlingas apsvarstė turimą informaciją ir nusprendė, jog pagrobėjai tikriausiai du. Mažiausiai jų turi būti du. Toks bukaprotis, kaip Bleizas, žinoma, pats suplanuoti nieko negalėtų.

Jis surinko numerį, kažkam paskambino, kažko paklausė. Po keleto minučių jam perskambino. Atsakymas jį nustebino. Jis susirūpino. Džordžas Tomas Reklis mirė praėjusiais metais. Jį rado papjautą Portlendo dokų rajone, netoli landynės, kur, policijos žiniomis, nelegaliai buvo lošiama kauliukais bei kortomis.

Mėšlas. Vadinasi, Bleizas dirbo su kažkuo kitu?

Ir tas žmogus buvo smegenys, kaip kad anksčiau Reklis?

Kitaip ir negalėjo būti. Juk taip?

Septintą valandą vakaro jau visa valstijos teisėsaugos sistema įsijungė į Klaitono Bleisdelo jaunesniojo paieškas.

Tuo tarpu Džeris Grinas iš Horemo pastebėjo, jog dingo senas jo "Mustangas". Po keturiasdešimties minučių automobilis buvo įtrauktas į pavogtų mašinų sąrašą.

Beveik tuo pat metu Vestbruko policijos nuovada pranešė Sterlingui moters vardu Džordžija Kingsberi telefono numerį. Kai moteris skaitė laikraštį, jos sūnus, pamatęs policijos piešinį, paklausė: "Argi ne šitas dėdė buvo užėjęs į skalbyklą? O kodėl piešinyje ant jo kaktos nėra skylės?"

Kaip Sterlingui pasakė misis Kingsberi: "Aš pažvelgiau į piešinį ir ištariau: "Viešpatie".

7:40 Sterlingas su Grandžeriu atvažiavo pas Kingsberi į namus. Jie parodė moteriškei bei jos sūnui Klaitono Bleisdelo jaunesniojo fotografiją, padarytą policijos nuovadoje, jį sulaikant. Nors nuotrauka nebuvo labai geros kokybės, moteris iškart patvirtino savo spėliojimus. Sterlingas jau suprato, jog žmonės, bent kartą matę Bleizą, ilgam įsimindavo jo veidą. Ir mintis apie tai, jog šitas milžinas buvo paskutinis žmogus, kurį matė vargšė Norma Džerard savo nuosavuose namuose... kur gimė ir gyveno visą gyvenimą, siutino Sterlingą.

- Jis dar nusišypsojo man, - pasakė berniukas.

- Gerai, sūneli, - pasakė Sterlingas ir sušiaušė jam plaukus.

Berniukas pasitraukė toliau.

- Jūsų ranka šalta.

- Ar tavęs nestebina tas faktas, kad didysis bosas siunčia tokį

vaikiną nupirkti visus būtinus kūdikiui daiktus? - jau sėdėdamas automobilyje paklausė Grandžeris. - Vyruką, kurį taip lengva įsiminti?

Sterlingas pagalvojo ir sutiko, jog čia kažkas ne taip. Tačiau Bleisdelo pirkiniai kėlė labiau optimistines mintis, ir jis sutelkė dėmesį į tai. Pagrobėjai pirko kūdikiui būtinus daiktus, vadinasi, neketino jo žudyti... bent jau ne iškart.

Grandžeris žiūrėjo į jį, laukdamas atsakymo.

- Kas juos žino, šituos banditus. Kodėl jis elgiasi vienaip ar kitaip...Važiuojam, negalima delsti.

8:05 vakaro visi vietos bei valstijos teisėsaugos organai gavo patvirtinimą, jog vienas pagrobėjų tikrai Klaitonas Bleisdelas. 8:20 Sterlingui paskambino Polas Henskomas, Portlendo kelių policijos budėtojas. Jis patvirtino, jog "Mustangas" tikrai pavogtas iš automobilių stovėjimo aikštelės, esančios prie prekybos centro, kuriame moteris Džordžija Kingsberi matė įtariamąjį. Ir laikas sutampa. Jis pasiteiravo, ar FTB mano, jog reikia pranešti visoms suinteresuotoms žinyboms. Sterlingas atsakė, jog FTB pritaria tokiam sprendimui.

Dabar Sterlingas nusprendė žinantis atsakymą į agento Grandžerio klausimą. Ir tas atsakymas labai paprastas. Operacijos smegenų centras buvo, žinoma, protingesnis už Bleisdelą. Pakankamai protingas, kad sugebėjo suplanuoti pagrobimą bei numatyti, kaip pasirūpinti kūdikiu, bet ne toks jau ir išminčius...

Ir dabar beliko laukti, kol kilpa aplink pagrobėjus užsiverš. Laukti ir tikėtis...

Tačiau Albertas Sterlingas nusprendė, jog gali dar kai ką padaryti. 22:15 jis nuėjo į tualetą ir patikrino visas kabinas. Nieko. Tai jo nenustebino. Skyrius buvo nedidelis. Provincijos spuogas ant FTB subinės. O ir laikas vėlyvas.

Sterlingas užėjo į vieną kabiną, atsiklaupė ant kelių, sudėjo rankas maldai... kaip vaikystėje.

- Viešpatie, tai Albertas. Jei kūdikis dar gyvas, prašau pasirūpinti juo. Gerai? O jei į mano rankas pateks vyriškis, nužudęs Normą Džerard, maldauju - leisk jam padaryti kažką tokio, kad aš turėčiau priežastį nudėti tą kalės vaiką. Dėkoju. Aš meldžiuosi vardan Tavo Sūnaus Jėzaus Kristaus.

Kadangi vyrų tualetas vis dar buvo tuščias, jis tuo pačiu pasimeldė ir Dievo Motinai Marijai. Nusprendė, jog blogiau nebus.

17 skyrius

Mažylis nubudo prieš keturias. Buteliukas jo nenuramino. Jis vis verkė, ir Bleizas sunerimo. Ranka palietė kūdikio kaktą. Tarsi šalta, bet vaikas verkė vis garsiau. Bleizas baiminosi, kad jam netrūktų kokia nors kraujagyslė.

Jis paguldė vaiką ant stalo. Nuėmė sauskelnes ir įsitikino, jog problema ne čia. Įklotas buvo tik drėgnas. Bleizas pakeitė sauskelnes. Vaikas ir toliau klykė. Dabar šalia išgąsčio dar atsirado ir neviltis.

Vyriškis paėmė vaiką ant rankų. Pradėjo vaikščioti po virtuvę.

- Tyliau, mažyli, tyliau, - ramino jis. - Viskas bus gerai. Aš tave sūpuoju. Užmik. Tyliau. Š-š-š, mažutėli. Tu pažadinsi pusnynuose miegantį lokį, ir jis panorės tave suėsti. Š-š-š-š.

Galbūt nešiojimas padėjo. Ar balsas nuramino? Džo riksmas po truputį tilo, po to jis visai nustojo verkęs. Dar keletas ratų po virtuvę, ir kūdikio galva nusviro Bleizui ant peties. Jis kvėpavo ramiai giliai. Džo užmigo.

Bleizas paguldė vaiką į lopšį, pradėjo supti. Berniukas sujudėjo, bet neatsibudo. Maža rankutė prasiskverbė į burną, vaikas pradėjo įnirtingai kramtyti pirščiukus. Bleizo nuotaika kiek pasitaisė. Gal viskas gerai? Knygoje rašoma, kad jie čiulpia pirštus, kai nori valgyti arba kai jiems kalasi dantukai. Valgyti Džo negalėjo norėti.

Žiūrėdamas į kūdikį iš viršaus žemyn, šį kartą Bleizas tvirtai nusprendė, jog Džo tikras gražuolis. Ir toks mielas. Norėtųsi pamatyti, kaip jis vystysis, kaip praeis visas stadijas, apie kurias rašoma knygoje “Vaikas ir jo priežiūra”. Jau netrukus jis turėtų pradėti šliaužioti. Per trumpą laiką, praleistą lūšnelėje, šitas dykūnas jau kelis kartus buvo atsistojęs ant rankų ir ant kelių... Dar vėliau jis pradės vaikščioti. Tie nesuprantami garsai, kuriuos taria jo lūpos, susidėlios į žodžius... po to... po to...

“Jis taps asmenybe”.

Šita mintis išmušė Bleizą iš vėžių. Jis suprato, kad jau negalės užmigti. Atsikėlė iš lovos, įjungė radiją, sumažino garsą. Paieškojo radijo stoties, veikiančios ištisą parą.

Ketvirtos valandos žinių laidoje nieko naujo apie vaiko pagrobėją neišgirdo. Ir teisingai: Džerardai tik šiandien galėjo gauti laišką. Ir

kažkur vakarop. Galbūt netgi rytoj. Priklauso nuo to, kada prekybos centre iš pašto dėžučių išimama korespondencija. Be to, Bleizas neįtarė, už ko farai galėtų užsikabinti. Juk jis elgėsi labai apdairiai. Ir jei ne tas vaikinas "Ąžuolyne" (Bleizas jau nebeprisiminė jo pavardės), galima būtų tvirtinti, kaip sakydavo Džordžas, kad jis "darbą atliko švariai".

Kartais po sėkmingos aferos jiedu su Džordžu nusipirkdavo butelį vyno "Baltosios rožės", eidavo į kiną ir prie "rožių" dar pridėdavo "kolą", kuri buvo pardavinėjama gaivinamųjų gėrimų kioske. Jei filmas pasitaikydavo ilgas, Džordžas taip nusigerdavo, kad, ekrane pasirodžius baigiamiesiems titrams, jau nebegalėdavo pakilti iš vietos. Jis buvo mažesnio ūgio, todėl svaigalai stipriau jį veikė. Kaip puikiai jie leisdavo laiką! Bleizas prisiminė, jog gerai leisdavo laiką ir su Džonu Čelcmanu, kai "Nordike" žiūrėdavo senus kino filmus.

Per radiją vėl skambėjo muzika. Džo saldžiai miegojo. Bleizas pamanė, jog ir jam būtų ne pro šalį kiek nusnūdus. Rytoj laukė sunki diena, teks daug ką nuveikti. Tiksliau, jau šiandien. Jis ketino išsiųsti Džerardams antrą laišką. Dabar vyriškis jau žinojo, kaip atsiimti išpirką. Idėja kilo naktį, sapne. Jis ir pats nesuvokia, kaip tai galėjo atsitikti, bet kūdikio riksmas įsiveržė į jo saldų miegą ir tarsi praplovė smegenis. Jis nusprendė pasakyti Džerardams, kad išmestų pinigus iš lėktuvo. Iš nedidelio, žemai skraidančio, lėktuvo. Laiške parašys, kad lėktuvas turi skristi į pietus nuo Portlendo link Masačiusetso, išilgai 1-o plento ir ieškoti raudonos šviesos signalo.

Bleizas žinojo, kaip tą padaryti. Prireiks kelių fakelų. Jis galėjo nupirkti ūkinių prekių parduotuvėje kokią dešimtį fakelų ir uždegti vienu metu pasirinktoje vietoje. Ir tinkamą vietą jis jau žinojo: tai kelias, kuriuo išvežamas miškas į pietus nuo Ogankuito. Iš vienos kelio pusės buvo kirtimas, kur kartais vairuotojai sustodavo užkąsti ir kiek nusnūsti ant gultų už mašinos sėdynių. Kirtimas buvo visai šalia plento, todėl pilotas, skrendantis žemai virš kelio, turėjo pastebėti fakelus - sustatyti šalia vienas kito iš viršaus jie atrodytų kaip vienas didžiulis raudonas žibintas. Vyriškis žinojo, jog laiko turi nedaug. Miško išvežimui skirtas kelias vedė į betoninių kelių tinklą, vienas kurių suko į 41-ą plentą . Juo Bleizas galėjo patraukti į šiaurę, susirasti saugią vietą ir tyliai išlaukti, kol paieškos nurims. Jis netgi galvojo apie "Heton Hauzą". Šiuo metu našlaičių prieglaudos namai stovėjo tušti, užrakinti. O ant vartų pakabinta lentelė "PARDUODAMA". Pastarai-

siais metais Bleizas keletą kartų pravažiavo pro šalį: jį traukė tenai, kaip mažą vaiką traukia kaimynų namas su vaiduokliais.

Bleizui našlaičių prieglauda tikrai buvo namai pilni vaiduoklių. Jis tą tikrai žinojo, juk pats buvo vienas iš jų.

Bet kuriuo atveju viskas klostėsi gerai. O tai svarbiausia. Kurį laiką jis būgštavo, manė, kad viskas ne taip, išgyveno dėl senutės mirties (pamiršo jos vardą), bet dabar situacija taisėsi, ir priešais jį atsivėrė tiesus kelias į...

- Bleizai.

Jis pažvelgė vonios pusėn. Džordžas, kas gi kitas. Durys praviros. Džordžas visada jas taip palikdavo, jei, ilgam atsisėdęs ant klozeto, norėdavo pasikalbėti. "Šūdas lenda iš abiejų pusių", - kartą pasakė jis tokiu momentu, ir jiedu ilgai kvatojo. Jis galėjo būti tikras juokdarys, kai to norėdavo. Bet šįryt - iš balso jautėsi - jo nuotaika toli gražu nebuvo pakili. O Bleizui atrodė, kad išeidamas iš vonios uždarė duris. Žinoma, jas galėjo kiek praverti ir skersvėjis... nors jokio skersvėjo nesijautė.

- Jie beveik sučiupo tave, Bleizai, - pasakė Džordžas. O po to tragišku balsu pridūrė: - Tu kvailas ožys.

- Kas sučiupo? - paklausė Bleizas.

- Farai. Apie ką, tavo manymu, kalbu? Apie Nacionalinį respublikinį komitetą? FTB. Valstijos policija. Netgi vietiniai mėlynieji subingalviai.

- Ne, nieko panašaus. Aš viską padariau teisingai. Garbės žodis. Man pavyks. Tuojau tau papasakosiu, kokių ėmiausi atsargumo priemonių...

- Jeigu nedingsi iš trobelės, iki vidurdienio jie bus jau čia.

- Kaip... kas...

- Tu toks kvailas, kad net nesugebi savarankiškai iš čia pabėgti. Nesuprantu, ko aš čia nerimauju. Padarei nemažiau tuzino klaidų. Farai surado kokias šešias ar aštuonias.

Bleizas panarino galvą, jautė, kaip veidas dega.

- Tai ką man daryti?

- Dingti iš čia. Kuo greičiau.

- Kur?

- Ir vaiko atsikratyti, - pridūrė Džordžas, tarsi tik dabar apie tai prisiminęs.

- *Ką?*

- Argi aš nesuprantamai kalbu? Reikia jo atsikratyti. Jis tik nereikalingas balastas. Juk išpirką gali gauti ir be jo.

- Bet jeigu sugrąžinsiu berniuką, kokiu būdu man pavyks...

- Juk nesakau, kad turi jį sugrąžinti! - suriaumojo Džordžas. - Kas jis, suknista stiklo tara, kurią reikia priduoti? Kalbu apie tai, kad jį reikia pribaigti. Ir padaryk tą tuojau pat!

Bleizas mindžikavo. Širdis daužėsi krūtinėje. Jis tikėjosi, jog Džordžas greitai išeis iš vonios. Jautė, jog pilna šlapimo pūslė, bet juk negalėjo šlapintis ant vaiduoklio... kuris sėdi ant unitazo.

- Palauk... aš turiu pagalvoti. Džordžai, gal tu išeik pasivaikščioti, o kai grįši, mes surasime sprendimą.

- *Tu negali galvoti!* - Džordžo balsas vis stiprėjo, kol galiausiai virto staugimu. Tarsi jam kažką skaudėtų. - Farai turi ateiti ir paleisti kulką į tą kopūsto galvą, kuri yra virš tavo kaklo. Gal tada tu suprastum? Bleizai, tu *negali galvoti*! Užtat aš *galiu!*

Balsas pritilo. Tapo toks įtikinamas. Tiesiog šilkinis.

- Jis miega. Todėl nieko nepajus. Paimk savo pagalvę, ji kvepia tavimi. Jam šitas kvapas patinka... Ir uždėk tam snargliui ant veido. Stipriai prispausk ir palaikyk. Galiu lažintis, kad jo tėvai mano, jog taip jau įvyko. Ir galbūt jau kitą suknistą naktį jie pradės daryti pamainą šitam mažam respublikonų išperai... O po to pamėginsi gauti išpirką. Ir išvažiuok tenai, kur šilta. Mudu visada to norėjome. Juk taip?

Žinoma, taip. Į Akapulką arba į Bahamus.

- Ką pasakysi, Bleizai? Teisus aš ar ne?

- Turbūt teisus, Džordžai.

- Tu žinai, kad teisus. Tokios tokelės.

Viskas netikėtai susikomplikavo. Jei Džordžas sako, jog policija aptiko pėdsakus ir artėja, tai reikia juo patikėti. Jis visada turėjo puikią uoslę. Ir jeigu Bleizui teks nešti iš čia kailį, vaikas, žinoma, bus stabdis... Ir čia Džordžas teisus. Dabar jo užduotis - gauti šitą sušiktą išpirką ir kur nors pasislėpti. Bet nužudyti kūdikį? Nužudyti Džo?

Staiga nušvito mintis: jeigu jis nužudys Džo švelniai, nesuteikdamas jam skausmo, tai mažylis iškart nukeliaus į dangų ir taps angelu. Gal ir čia Džordžas teisus? Bleizas beveik neabejojo, kad jo paties laukia pragaras, kaip, beje, ir daugelio žmonių. Šitas pasaulis purvinas, ir juo ilgiau žmogus čia gyveni, tuo labiau išsipurvini...

Jis griebė pagalvę ir nuėjo į kambarį, kur prie viryklės miegojo Džo. Rankutė iškritusi iš burnos, bet ant pirščiukų likę dantenų

įspaudai - taip įnirtingai vaikas juos kramtė... Taip, šitas pasaulis dar ir pilnas skausmo. Ne tik purvinas, bet dar ir atneša skausmą. Ir besikalantys dantukai - pats pirmas, nedidelis šito kūdikio skausmas. Ką jam dar teks patirti?

Bleizas stovėjo prie lopšio, laikė rankose pagalvę. Užvalkalas patamsėjęs nuo purvo bei riebalų... po ilgo kontakto su nešvariais jo plaukais. Juk dar neseniai jis turėjo plaukus.

Džordžas visada buvo teisus... išskyrus tuos atvejus, kai jis klysdavo. Ir Bleizui atrodė, kad dabar būtent ir yra tas atvejis.

- Viešpatie, - išsiveržė iš jo vidaus, ir gerklėje kažkas sugargaliavo.

- Padaryk tai greitai, - pasigirdo iš vonios Džordžo balsas. - Neversk jo kankintis.

Bleizas atsiklaupė, uždėjo pagalvę ant berniuko veido. Alkūnės rėmėsi į lopšio kraštus iš abiejų pusių vaiko krūtinės ląstos, ir jis pajuto, kaip Džo du kartus įkvėpė... nustojo kvėpuoti... vėl įkvėpė... vėl nustojo. Vaikas pajudėjo, išlenkė nugarą. Pasuko galvą ir vėl pradėjo kvėpuoti. Bleizas stipriau prispaudė pagalvę.

Kūdikis neverkė. Bleizas manė, kad būtų geriau, jei Džo pravirktų. Tyli mirtis jam atrodė apgailėtina. Kaip kokio vabzdžio. Baisu. Jis atitraukė pagalvę.

Džo pasuko galvytę, atsimerkė, vėl užsimerkė, nusišypsojo ir įsikišo pirštą į burną. Jis vėl užmigo.

Bleizas sunkiai kvėpavo, tarsi po ilgo bėgimo. Rasos lašeliai nusėdo sužalotą jo kaktą. Jis pažvelgė į pagalvę, kurią vis dar tebelaikė susigniaužusiose į kumščius rankose ir išmetė ją, tarsi ji būtų karšta kaip ugnis. Pradėjo visas virpėti, suspaudė rankomis pilvą, mėgindamas nusiraminti. Niekas nepadeda. Jo raumenys įtempti, kaip telefono laidai.

- Pabaik darbą iki galo, Bleizai.

- Ne.

- Jei nepabaigsi, aš išeisiu.

- Ir keliauk sau.

- Manai, jog galėsi jį pasilikti, ar ne taip? - Džordžas vonioje nusijuokė. Jo juokas priminė vandens kliuksėjimą vandentiekio vamzdyje. - Vargšelis tu, nevykėli. Paliksi jį gyvą, tai jis užaugęs nekęs tavęs, kaip nežinau ko. Jau jie tuo pasirūpins. Šitie geri žmonės. Šitie turtingi sušikti respublikonai... milijonieriai. Nejaugi aš nieko tavęs

taip ir neišmokiau, Bleizai? Leisk man dar kartą pakartoti tą pačią mintį tik paprastesniais žodžiais, kuriuos bet koks liurbis suprastų: jei tu degtum, jie net nepasivargintų nusišlapinti ant tavęs... kad užgesintų tavo kūną apėmusią ugnį.

Bleizas žiūrėjo į grindis, kur gulėjo ta baisi pagalvė. Vis dar drebėjo, o jo veidas degė. Jis žinojo, jog Džordžas teisus. Tačiau atsakė:

- Aš neketinu užsidegti. Neplanuoju to.

- Tu apskritai *nieko* neplanuoji! Bleizai, kai šita maža guguojanti lėlė užaugs ir taps vyru, jis nepatingės apsukti dešimties mylių ratą, kad atvažiuotų prie tavo sumauto kapo ir nusispjautų ant jo. Paskutinį kartą sakau tau - *nužudyk šitą vaiką*!

- Ne.

Džordžas staiga dingo. Galbūt jis tikrai tūnojo vonioje, nes Bleizas fiziškai pajuto, jog kažkas paliko jo lūšnelę. Neatsidarė nė vienos durys, neatsivėrė nė vienas langas, tačiau kažkas iš trobelės išėjo. Kažko čia nebeliko.

Bleizas priėjo prie vonios, koja atidarė duris. Nieko. Tik kriauklė, surūdijęs dušas, šikinykas.

Jis pamėgino užmigti. Nepavyko. Nusikaltimas jį slėgė. Ką ten pasakė Džordžas? "Jie beveik tave sučiupo. Jei nedingsi iš trobelės, apie vidurdienį jie bus jau čia".

Ir dar: "Jis nepatingės apsukti dešimties mylių, kad galėtų nusispjauti ant tavo sumauto kapo".

Bleizas pirmą kartą pasijuto medžiojamas. Kažkuria prasme jis jau jautėsi pagautas ant kabliuko... jautėsi esąs vabalas, patekęs į tinklą, iš kurio niekaip nepaspruks. Atmintis atskubėjo jam į pagalbą, pažėrusi išminties perlų iš matytų kino filmų. "Suimkite jį - gyvą ar mirusį... Jei tu dabar neišeisi, mes įeisime į vidų. Ir pradėsime šaudyti... Aukštyn rankas, kalės vaike, viskas baigta!"

Visas sukaitęs, jis atsisėdo. Netrukus penkta valanda ryto. Praėjo beveik valanda po to, kai vaiko riksmas jį pažadino. Dar neaušo, tik tolumoje horizonte atsirado oranžinė juosta. Virš Bleizo galvos dangaus skliaute knibždėjo žvaigždės, abejingos viskam, kas vyksta čia, apačioje.

"Jei nedingsi iš trobelės, vidurdienį jie bus jau čia".

Bet kur bėgti?

Regis, jis žinojo atsakymą į šį klausimą. Seniai žinojo.

Vyriškis pakilo. Staigiais judesiais užsitempė ant kūno drabužius: šiltus apatinius, vilnonius marškinius, dvi poras kojinių, "Levis" džinsus, apsiavė batus. Mažylis vis dar miegojo. Bleizas praeidamas pažvelgė į jį. Ištraukęs iš po kriauklės popierines dėžes, pradėjo krauti į jas sauskelnes, įklotus, buteliukus, konservuoto pieno indelius.

Sukrovęs, viską nunešė į "Mustagą". Šalia stovėjo ir "Fordas", bet jis bent jau turėjo "Mustango" bagažinės raktelius. Tenai ir sukrovė dėžes. Į pašiūrę ir atgal - bėgte. Dabar, nusprendęs išvažiuoti, nenustygo vietoje.

Paėmė dar vieną dėžę ir sukrovė į ją Džo rūbelius. Pasiėmė ir staliuką, ant kurio vystė vaiką, nusprendęs, kad Džo prie jo priprato ir naujoje vietoje pasiges. Ir lopšys tilptų ant galinės sėdynės, nusprendė Bleizas. Maisto indeliams galėtų atsirasti vietos ant grindų, šalia priekinės sėdynės. Mažyliui labai patiko maistas iš indelių.

Vyriškis dar kartą nubėgo prie automobilio, įjungė variklį, šildymą, kad salone sušiltų. Buvo pusė šešių. Aušo. Žvaigždės atrodė pablyškusios. Tiktai Venera švietė aiškiai, ryškiai.

Bleizas iškėlė Džo iš lopšio, paguldė ant savo lovos. Vaikas kažką sumurmėjo, bet nepabudo. Jis nunešė lopšį į automobilį.

Sugrįžęs, karštligiškai skubėjo. Apsirengė, paėmė nuo palangės radijo aparatą, išjungė iš rozetės, apsuko aplink laidą, padėjo ant stalo. Miegamajame ištraukė iš palovio savo seną lagaminą - rudą, apdaužytais kampais, subraižytą. Sumetė į jį likusius drabužius, ant viršaus uždėjo porą erotinių žurnalų, keletą komiksų. Nunešė viską į mašiną, kurioje akivaizdžiai trūko vietos. Paskutinį kartą atskubėjo į trobelę. Patiesė antklodę, paguldė ant jos vaiką, susupo ir dar įkišo ryšulėlį į savo striukę. Užtraukė užtrauktuką. Džo atsibudo. Žvalgėsi iš kokono tarsi peliukas.

Bleizas nunešė vaiką į mašiną, paguldė ant priekinės sėdynės. Pats sėdo prie vairo.

- O dabar laikykis ir nenusirisk nuo sėdynės, mažyli.

Džo nusišypsojo ir užsitraukė ant galvos antklodę. Bleizas nusikvatojo, ir tą pačią akimirką išvydo save dedant pagalvę ant kūdikio veido. Šiurpuliukai nubėgo vyriškio kūnu.

Jis išvažiavo iš pašiūrės, apsisuko ir nuriedėjo link plento... Žinoma, Bleizas to nežinojo, bet jau po dviejų valandų policija apsupo tą teritoriją, užtvėrusi išvažiavimo kelius.

* * *

Jis važiavo vietinės reikšmės keliukais, aplenkdamas Portlendą bei jo priemiesčius. Ritmiškas variklio ūžimas bei šiltas oras beveik akimirksniu užmigdė Džo. Bleizas įjungė radiją, susirado mėgstamą stotį, nuo pat aušros transliuojančią kantri muziką. Išklausė rytines maldas, fermeriams skirtą informaciją, dešiniųjų laikraščio "Frydom Lain" vedamąjį straipsnį, kuris Džordžui būtų tikrai sukėlęs pykčio audrą... Galiausiai atėjo metas naujienoms.

- Džozefo Džerardo ketvirtojo paieškos tęsiamos, - paskelbė diktorius, - ir įvykiai pasiekė naują fazę. - Bleizas ištempė ausis. - Artimo tyrimui šaltinio teigimu, naktį Portlendo pašto skyrių pasiekė išpirkos reikalaujantis laiškas. Laiškas tuojau pat buvo nugabentas Džerardams. Nei vietos valdžia, nei FTB darbuotojai laiško turinio nekomentuoja.

Į šią dalį Bleizas neatkreipė dėmesio. Jis džiaugėsi, jog Džerardai gavo jo laišką. Tai svarbiausia. Kitą kartą jis turės jiems paskambinti. Kitos išeities nėra. Juk pamiršo pasiimti laikraščius, žurnalus, voką, klijuojančią pastą. O skambutis kartais net geriau. Bent jau greičiau.

- O dabar apie orus. Žemo slėgio zona, šiuo metu išsidėsčiusi virš viršutinės Niujorko valstijos dalies, pasislinks į rytus, ir Naujoje Anglijoje laukiama smarkaus sniego... Nacionalinė meteorologinė tarnyba išsiuntinėjo pranešimus, įspėjančius apie galimas sniego pūgas.

Bleizas išvažiavo į 136-ą plentą, pravažiavo dvi mylias ir pasuko į Stinkpaino plentą. Kai važiavo pro dabar jau užšalusį tvenkinį (kartą jiedu su Džonu stebėjo, kaip bebrai čia statė užtvankas), jį užplūdo prisiminimai. Ten stovėjo paliktas apleistas fermerio namas. Kartą Bleizas, Džonas ir dar vienas panašus į italą judviejų bendraamžis įlindo į tą namą. Sieninėje spintoje surado dvi vieną ant kitos uždėtas batų dėžes. Vienoje jų buvo pornografinės nuotraukos: vyrai ir moterys, darantys viską, ką tik galima... moterys su moterimis... Vienoje nuotraukoje moteris užsiima tuo su asilu... ar su kumeliu. Jie visą pusdienį apžiūrinėjo fotografijas. Nuostabą keitė geismas, po to - pasišlykštėjimas. Bleizas negalėjo prisiminti to itališkos išvaizdos berniuko vardo. Jo pravardė buvo Tojdžemas.

Bleizas įveikė dar mylią ir kryžkelėje pasuko į dešinę. Kelias visiškai išmaltas, siauras, be to, dar ir nenuvalytas. Pravažiavęs ketvirtį mylios, už posūkio, kurį berniūkščiai vadindavo "Saldžiosios pupytės posūkiu" (kadaise Bleizas žinojo, iš kur toks pavadinimas, bet da-

bar, žinoma, neprisiminė), jis rado užtvertą kelią. Išlipo iš automobilio, vienu galingu judesiu ištraukė iš surūdijusios spynos lankelį. Jam jau teko čia lankytis anksčiau, tada jis traukė lankelį kokius šešis kartus.

Padėjo grandinę ant žemės, apžiūrėjo priešais atsivėrusį kelią. Jis nebuvo nuvalytas, bet Bleizas pamanė "Mustangą" susidorosiant su tokiu sniego sluoksniu. Tereikia tik kaip reikiant įsibėgėti. O po to jis ketino sugrįžti ir vėl uždėti grandinę, kaip jau ne kartą buvo daręs. Traukė jį šita vieta.

O kas visų geriausia? Žadėjo sniegą, vadinasi, pėdsakų greitai nebeliks.

Jis vėl sėdo prie vairo, įjungė atbulinį bėgį, pasitraukė atgal per du šimtus pėdų. Įjungė pirmą pavarą ir spustelėjo greičio pedalą. "Mustangas" pateisino savo pavadinimą. Variklis sukaukė, o taksometro rodyklė pasiekė raudoną zoną, todėl Bleizas perjungė antrą pavarą, nusprendęs, jog visada galės sugrįžti prie pirmosios, jei jo mažasis vogtas ponis pradės galuotis.

Jis atakavo sniegą. "Mustangas" pamėgino suktis vietoje, bet Bleizas lengvu vairo judesiu išlygino automobilį. Net pats nesuprato, ar jis iš tiesų važiuoja, ar tai tik sapnas, ir mašina plaukia, laviruodama tarp dviejų sniegu užverstų griovių, kiekvieną akimirką rizikuodama patekti į kurį nors iš jų. Sniegas fontanu tryško iš po ratų. Nuo aplinkinių pušų pajudėjo išgąsdintos varnos ir karkdamos kilo į blyškiai mėlyną dangų.

Mašina užsiropštė į pirmą kalvą. Tada kelias suko į kairę. Automobilis vėl pradėjo suktis, šį kartą Bleizas sunkiai jį suvaldė, vairas savaime prasisuko jo rankose, bet atsidūrė pirmykštėje padėtyje, nes ratai "sukibo" su žeme. Sniegas užlipdė priekinį stiklą. Bleizas įjungė valytuvus, bet kurį laiką važiavo aklai, isteriškai kvatodamas iš siaubo ir... iš džiaugsmo. Kai stiklas buvo nuvalytas, jis pamatė priešais save vartus. Žinoma, jie uždaryti, bet jau vėlu kažko griebtis. Beliko tik uždėti ranką ant miegančio vaiko krūtinės ir melstis. "Mustangas" įsibėgėjo iki keturiasdešimties mylių per valandą. Smūgis, nuo kurio suvirpėjo automobilio korpusas... Lentos lūžinėjo ir lakstė į šalis. Mašiną mėtė, sukiojo... pagaliau "Mustangas" sustojo.

Bleizas ištiesė ranką, ketindamas įjungti užgesusį variklį, bet ranka virpėjo, pirštai nuslydo...

Priešais jį stovėjo "Heton Hauzas", triaukštis purvinų raudonų plytų pastatas. Bleizas sustingęs žiūrėjo į užkaltus pirmo aukšto langus. Taip pat, kaip ir anksčiau, kai atvažiuodavo čia. Seni prisiminimai atgijo, sujudėjo, įgavo spalvą... Džonas Čelcmanas, atliekantis už jį namų darbus. Įstatymas, atskleidžiantis jų aferą. Rasta piniginė. Ilgi naktiniai pokalbiai apie tai, kur jie išleis pinigus. Šnabždesys tarp lovose sugulusių berniukų. Grindų dažų bei kreidos kvapas. Paveikslai ant sienų, kurių akys, regis, seka kiekvieną tavo žingsnį...

Prie vartų prikaltos dvi lentelės. Pirmoji skelbia: "KAMBERLENDO APSKRITIES ŠERIFO ĮSAKYMU ĮEITI Į TERITORIJĄ DRAUDŽIAMA". Antroji: "NORINTYS PIRKTI AR IŠSINUOMOTI PASTATĄ TURI KREIPTIS Į MEINO VALSTIJĄ, KASL ROKĄ, Į "DŽERALD KLATERBAK RIELTI".

Bleizas įjungė variklį, automobilis pirma pavara pajudėjo pirmyn. Jam teko sukioti vairą, kad galėtų judėti tiesiai. Automobilis dar neatsisakė tarnauti ir lėtai skynėsi kelią prie rytinės pagrindinio korpuso sienos. Tarp pagrindinio korpuso ir pailgo žemo sandėlio buvo nedidelis tarpas, į kurį Bleizas ir nukreipė mašiną, iš visų jėgų spausdamas greičio pedalą į grindis, priversdamas "Mustangą" judėti. O kai išjungė variklį, stojo kurtinanti tyla. Vyriškis suprato, jog automobilis savo atitarnavo. Atėjo paskutinioji, ir niekuo jam negalima padėti. Surado paskutinę savo stovėjimo vietą, bent jau iki pavasario.

Bleizas suvirpėjo. Ne, jam nebuvo šalta. Jis pasijuto sugrįžęs namo.

Kad čia ir pasiliktų.

Išspyrė atsarginio įėjimo duris ir įnešė Džo į vidų. Berniukas buvo įvyniotas į tris antklodes. Atrodė, jog pastato viduje šalčiau negu lauke. Sienos alsavo šalčiu.

Bleizas nunešė vaiką į Martino Koslou kabinetą. Jo vardas bei pavardė buvo nuvalyti nuo matinio stiklo lentelės, o iš kabineto išnešti visi baldai. Todėl Įstatymo dvasios čia jau nebebuvo. Bleizas pamėgino prisiminti, kas vadovavo įstaigai po Koslou, bet nesugebėjo. Tuo metu jis pats jau nebegyveno "HH". Buvo išsiųstas į Nortvindemo pataisos darbų koloniją.

Padėjęs ant grindų vaiką, jis ėmėsi tyrinėti patalpą. Surado keletą sulaužytų suolų, sulamdytų popierių, kažkokius pagalius. Surinkęs viską, atnešė į kabinetą ir užkūrė nedidelį židinį. Kai ugnis įsiliepsnojo, ir

Bleizas įsitikino, jog trauka gera ir dūmai išeina pro kaminą, jis nuėjo prie automobilio ir pradėjo nešioti į patalpą daiktus.

Iki vidurdienio vyriškis įsikūrė naujoje vietoje. Mažylis gulėjo lopšyje. Vis dar miegojo, nors jautėsi, kad netrukus atsibus. Bleizas sudėliojo į lentynėles jo sauskelnes bei indelius su maistu. Susirado sau kėdę. Dvi antklodės atstojo lovytę. Kambarys kiek apšilo, nors šaltis niekur nedingo. Jis skverbėsi iš sienų, pro durų apačią... Regis, vaiką ir toliau teks laikyti suvyniotą į antklodes.

Apsivilkęs striukę, Bleizas išėjo į lauką. Pirmiausia nuėjo ant kelio, ketindamas pataisyti sutraukytą grandinę. Pasidžiaugė, kad spyna, nors ir sulaužyta, bet grandinę dar išlaiko. Reikėjo gerai įsižiūrėti, kad suprastum, jog ji sulaužyta. Po to sugrįžo prie vartų. Kai kurias lentas pamėgino sugrąžinti į vietą, įsmeigęs į sniegą, bet viskas atrodė šūdinai. Tik pats visai suprakaitavo. Jei kas nors atsirastų netoliese, jam tikrai neapvyktų išvengti bėdos. Bleizas, žinoma, bukagalvis, bet net jis tą suprato.

Kai vėl pakilo į buvusį direktoriaus kabinetą, Džo buvo atsibudęs ir rėkė visa gerkle. Dabar jo riksmas ne taip baisiai gąsdino Bleizą. Jis perrengė vaiką, apvilko maža striukyte, paguldė ant grindų, kad Džo galėtų pajudinti kojytes bei rankytes. Kol vaikas mėgino kiek pašliaužti, vyriškis atidarė mėsos indelį. Tik niekaip negalėjo rasti šaukšto, todėl teko maitinti vaiką pirštais. Nors tas nelemtas šaukštas vėliau, suprantama, būtinai atsiras. Visada šitaip būna... Bleizas apsidžiaugė pastebėjęs, jog per naktį prasikalė dar vienas Džo dantukas. Dabar jau buvo trys.

- Atleisk, drauguži, kad pietūs šalti, - pasakė jis. - Bet vėliau mes ką nors sugalvosime, tiesa?

Džo, regis, tai nejaudino, jis godžiai valgė. O kai baigė, pradėjo raitytis ir verkti. Matyt, kankino pilvo skausmai. Bleizas žinojo, kad vaikui skauda pilvą. Jis jau išmoko atskirti, kaip vaikas verkia, kankinamas besikalančių dantukų ar būdamas alkanas, o kaip, kada skauda pilvuką... Paėmė vaiką ant rankų, panešiojo po kambarį, glostydamas nugarą bei guosdamas švelniais žodžiais. Po to vis dar verkiantį berniuką išsinešė į šaltą koridorių. Tas pradėjo drebėti, bet verkti nenustojo. Bleizas sugrįžo į direktoriaus kabinetą, susupo Džo į antklodę, ant galvos uždėjo gobtuvą.

Pakilo į trečią aukštą ir įėjo į 7-tą kabinetą, kuriame jis pirmą kartą susitiko su Martinu Koslou matematikos pamokoje. Čia buvo

dar likę trys suolai, suversti kampe į krūvą. Ant viršutiniojo, tarp išbraižytų širdžių, nupieštų vyriškų bei moteriškų lytinių organų su nepadoriais pasiūlymais čiulpti arba pasilenkti, Bleizas pastebėjo inicialus KB, išpjaustytus jo paties ranka.

Stovėjo tarsi pakerėtas, po to nusiėmė pirštinę ir perbraukė pirštais per griovelius medyje. Berniukas, kurio jis dabar beveik neprisiminė, kadaise sėdėjo štai šitame suole. Neįtikėtina. Ir vėl jo atmintyje staiga iškilo liūdnas vaizdas - vienišas paukščiukas tupintis ant telefono laido... Grioveliai seni, jų kraštai suapvalėję. Medis ištirpino savyje inicialus, jie tapo medienos dalimi.

Regis, pasigirdo juokas už jo nugaros.

- Džordžai?

Atsakymo nebuvo. Žodis atsimušė į sienas, aidu sugrįžo atgal, tarsi erzindamas Bleizą. Tarsi mėgino pasakyti, jog nebus jokio milijono... nieko nebebus, tik šito kambario sienos. Kambario, kuriame jis patyrė tik pažeminimus ir baimę. Kur jis suvokė, kad nesugeba mokytis.

Džo sujudėjo ant vyriškio peties, nusičiaudėjo. Jo nosytė paraudonavo. Vaikas vėl pravirko. Šaltame tuščiame name tas verksmas atrodė tylus, graudus. Sušalusios plytos jį tarsi sugėrė.

- Na, na, - prabilo Bleizas. - Viskas gerai, nereikia verkti. Aš čia, su tavim. Ir tau, ir man viskas gerai.

Berniukas drebėjo. Bleizas nunešė jį į Įstatymo kabinetą, įdėjo į lopšį prie židinio. Apklojo dar viena antklode.

- Viskas gerai, mielasis, viskas gerai. Tiesiog puiku.

Bet Džo tol verkė, kol visai pailso. Ir užmigo... Po to pradėjo snigti.

18 skyrius

Vasarą, po garsaus pabėgimo į Bostoną, Bleizas su Džonu Čelcmanu bei kitais vaikais išvyko rinkti mėlynių. Haris Blunoutas, juos pasamdęs žmogus, buvo normalus bičas. Turima galvoje ne jo seksualinė orientacija... Jis laikėsi skautų tradicijų. Jam priklausė penkiasdešimt akrų žemės geriausiose Vest Harlou mėlynių auginimo vietose. Ir kiekvieną vasarą Haris samdydavo kokių dvidešimties žmonių būrį, kad nuimtų mėlynių uogų derlių. Dažniausiai kreipdavosi į naš-

laičių prieglaudas. Jis nesistengė iš savo žemės išspausti maksimalų pelną, kaip elgėsi kiti fermeriai. Galėjo pasamdyti berniukus iš "Heton Hauzo" ir merginas iš "Viskaset Houme" (čia buvo apgyvendinamos prasižengusios, bet nepadariusios sunkių nusikaltimų merginos) ir mokėti jiems po tris centus už kvortą. Visi šitie jaunuoliai noriai imtų tuos pinigus ir džiaugtųsi galimybe pabūti gryname ore. Tačiau šeimininkas jiems mokėjo po septynis centus, kaip ir vietiniams paaugliams. O uogų gabenimo išlaidas Haris Blunoutas apmokėdavo iš savo kišenės.

Haris - tai aukštaūgis jankis. Jo veidas išraižytas giliomis raukšlėmis, akys išblukusios. Tas, kas ilgai į jas žvelgdavo, galiausiai įsitikindavo, kad jo akys panašios į bepročio. Jis nepriklausė jokiai fermerių asociacijai. Galbūt jie net nebūtų Hario tenai priėmę. Juk negalima į rimtą organizaciją priimti žmogaus, kuris rinkti uogų samdo nusikaltėlius. Nors... ir jie patys buvo nusikaltėliai, velniai juos rautų. Koks skirtumas, ar tau šešiolika, ar šešiasdešimt. Pasamdyti jaunuoliai atvažiuodavo į nedidelį padorų miestelį, kurio padorūs gyventojai iškart pajusdavo, jog dabar reikia užsirakinti duris. Suvokdavo, kad jie privalo atsargiai elgtis, stebėti nepažįstamus paauglius, vaikščiojančius jų gyvenvietės gatvėmis. Jaunuolius ir merginas. Surinkite juos drauge, šituos nusikaltėlius, vaikinus ir merginas, ir ką jūs gausite. Žinoma, Sodomą ir Gomorą. Visi taip kalbėjo. Tai blogai. Ypač, jei turi savų vaikų ir stengiesi juos auklėti taip, kad jie neišklystų iš doros kelio.

Mėlynių rinkimo sezonas prasidėdavo antrąją liepos savaitę ir baigdavosi trečią ar ketvirtą rugpjūčio savaitę. Ant Rojal upės kranto, kuri tekėjo per jo teritoriją, šeimininkas pastatė dešimt namelių. Šešis jaunuoliams ir šešis merginoms. Jie stovėjo kiek atokiau vieni nuo kitų. Vaikinai gyveno ant upės sraunumos, o merginos - prie upės kilpos. Blunouto sūnus Duglas rūpinosi vaikinais. Kiekvienais metasi šeimininkas rašinėjo skelbimus į laikraščius, ieškodamas moters, galinčios gyventi su merginomis ir derinti komendantės bei virėjos pareigas. Jis jai gerai mokėdavo, beje, taip pat iš savo kišenės.

Visa šita skandalinga istorija iškilo į paviršių miesto susirinkime, kai Pietvakarinės dalies koalicija pamėgino padidinti Blunoutui žemės mokesčius. Jų tikslas buvo kiek galima sumažinti Blunouto pelną ir pagaliau padėti tašką ties šitomis įtartinomis socialinės labdaros programomis, nuo kurių dvelkia nežinia kuo...

Kol vyko diskusijos, pats Blunoutas nepasakė nė žodžio. Tiktai jo sūnus ir vienas kitas draugiškai nusiteikęs kaimynas kaip galėdami gynė jo interesus. Tik tada, kai ponas susirinkimo Vedėjas jau ketino baigti svarstymus, jis atsistojo ir paprašė žodžio. Nors daugelis susirinkimo dalyvių visai nepageidavo klausytis, ką pasakys Blunoutas, kalbėti jam vis dėlto leido.

Ir jis pasakė:

- Uogų rinkimo sezono metu niekam iš jūsų niekas nedingo. Nebuvo pavogtas nė vienas automobilis ar įsilaužta į kieno nors namus. Niekas nieko nepadegė. Netgi šaukšto niekas iš jūsų nepasigedo. Aš siekiu tik vieno - parodyti šitiems vaikams, ką duoda žmogui doras gyvenimas. Kaip jie elgsis po to, kaip supras gyvenimą, priklausys tik nuo jų pačių. Nejaugi niekas iš jūsų niekada nebuvo taip įklimpęs į purvą, kad jam prireiktų pašalinės pagalbos? Neketinu jūsų klausti, kaip, šitaip besielgdami, galite save vadinti krikščionimis. Kas nors iš jūsų būtinai suras atsakymą Biblijoje. Bet, šventas Dieve, kaip jūs galite sekmadieniais skaityti apie gerąjį samarietį, o jau pirmadienį kalbėti tokius žodžius?

Čia neištvėrė Beatrisė Makaferti. Sunkiai pakilo nuo sudedamos kėdės, kuri grėsmingai sugirgždėjo, ir, nesulaukusi Vedėjo leidimo, suriko:

- Gerai, imkime ir išsiaiškinkime! Ar žinote, kas tenai vyksta? Hari Blunoutai, tu nori mus čia įtikinti, kad tarp mergaičių ir berniukų tuose namuose nieko nevyksta? - Rūsti, panaši į kastuvą, ji nužvelgė sėdinčiuosius. - Gal tu, misteri Hari, tik vakar gimei? Įdomu, ar žinai, ką jie daro naktimis, jeigu jau neplėšikauja ar nepadeginėja?

Haris Blunoutas tylėdamas išklausė visą šitą tiradą. Jis stovėjo kitame susirinkimų salės gale, užkišęs už petnešų abiejų rankų nykščius. Jo veidas niekuo nesiskyrė nuo kitų fermerių veidų - kažkoks neryškus, dulsvas. Tik akių kampučiuos šokinėjo šelmiški kipšiukai. O gal ir ne... O kai jis suprato, kad moteriškė baigė, ramiai ir sausai ištarė:

- Aš niekada pro rakto skylutę jų nestebėjau, bet esu įsitikinęs, jog tai tikrai ne prievartavimas...

Po tokių žodžių “klausimo svarstymas buvo atidėtas”. Naujoje Anglijoje tai ir yra mandagi sąvokos “visam laikui pamiršta” formuluotė.

* * *

Džonas Čelcmanas ir kiti berniukai iš "HH" nekantriai laukė šitos išvykos. O Bleizas kažkodėl abejojo. Kai tik kalba pasisukdavo apie papildomus uždarbius, jis prisimindavo Bouj fermą. Tojdžemas nenustojo kalbėjęs apie tai, jog susiras tenai merginą, su kuria "sušoks džiazą"... Bleizas nemanė, jog tam būtina skirti tiek daug dėmesio bei laiko. Jis vis dar nepamiršo Mardžorės Turlau, todėl nenorėjo galvoti apie kitas merginas. Merginoms patiko kieti vyrukai, panašūs į tuos... iš kino filmų.

Be to, jį baugino merginos. Jam pilnai pakako nusėlinti į "HH" tualeto kabiną su "Gerl daidžest" žurnalu ir masturbuotis į sveikatą... Ir tai suteikdavo malonumą... kai daugiau nebuvo įmanoma kentėti. Be to, iš kitų vaikinų Bleizas buvo girdėjęs, jog pojūtis visai toks pats, kaip ir dulkinantis. O masturbacija turėjo ir dar vieną privalumą - galėjai tą daryti kad ir penkis kartus per dieną.

Būdamas penkiolikos, Bleizas tapo tikru drūčkiu. Šešių su puse pėdų ūgio, plačiapetis. Džonas išmatavo jo pečių plotį su virve ir pasakė, kad jis siekia dvidešimt aštuonis colius. Plaukai kaštoniniai, tankūs, grubūs, blizgantys. O kumščiai tikrai įspūdingi. Ryškios žalsvos akys traukdavo visų dėmesį. Niekada nepasakysi, kad tai bukapročio akys. Šalia jo kiti bendraamžiai jaunuoliai buvo panašūs į pigmėjus. Tačiau tai netrukdė jiems tyčiotis iš Bleizo. Jie vadino Džoną Čelcmaną asmeniniu Bleizo talismanu, o po jų pabėgimo į Bostoną, vaikinai tapo uždaros "Heton Hauzo" bendruomenės didvyriais. Beje, Bleizas čia turėjo garbingesnę vietą. Kiekvienas, kada nors matęs, kaip mažyliai apspinta senbernarą, supras, apie ką čia kalbama.

Jaunuoliams atvykus į mėlynių plantaciją, Duglas Blunoutas jų jau laukė. Ir parodė, kur jie įsikurs. Pasakė, jog šią vasarą turės dalintis namelius su vaikinais iš Pietų Portlendo pataisos kolonijos. Jie visi iškart prikando lūpas. Vyrukai iš Pietų Portlendo buvo pagarsėję peštukai.

Bleizą apgyvendino trečiame namelyje drauge su Džonu ir Tajdžemu. Džonas dar labiau sulyso. "Heton Hauzo" gydytojas (senis, rūkantis "Camel", visų pravardžiuojamas Donaldu Hugu) jo širdies reumatą palaikė gripu. Viskas baigėsi Džono mirtimi. Tai atsitiko dar po metų.

- Štai jūsų namelis, - pasakė jaunasis Blunoutas. Iš veido jis buvo

panašus į tėvą, tik akys kitokios. - Iki jūsų čia gyveno kiti berniukai. Jeigu jums čia patiks, tausokite šiuos namus, kad ir po jūsų dar galėtų kas nors juose gyventi. Čia yra malkomis kūrenama krosnis, jeigu kartais sušaltumėte, nors aš tuo abejoju. Lovos keturios, todėl galite rinktis. Jei paimsime gyventi dar ką nors, jam atiteks likusi lova. Yra elektrinė viryklė. Jei norėsite pasigaminti maisto ar išsivirti kavos. Prieš išeidami rytais būtinai ištraukite kištuką iš rozetės. Štai peleninės. Jokių girtuoklysčių ar pokerių. Jeigu aš ar mano tėvas pagausime jus girtaujančius ar lošiančius pokerį, būsite iš čia išsiųsti. Antros galimybės galite net nesitikėti. Pusryčiai šeštą valandą. Didžiajame name. Pietūs vidurdienį. Jums maistą atveš tenai. - Jis mostelėjo ranka į mėlynių laukus. - Vakarienė šeštą valandą, vėl didžiajame name. Pradėsite darbą rytoj septintą ryto. Geros jums dienos, džentelmenai.

Jaunuoliui išėjus, jie apžiūrėjo namą. Tai nebuvo pati prasčiausia vieta. Senovinė viryklė su nedidele orkaite. Lovos stovi ant grindų. Pirmą kartą po daugelio metų jiems teks miegoti ne ant dviaukščių gultų... Dar namelyje buvo vienas didelis bendras kambarys bei du miegamieji. Ir "knygų spinta" - dėžė nuo apelsinų. Čia gulėjo keturios knygos: Biblija, patarimai jaunimui sekso klausimais, "Dešimt vakarų bare" ir "Vėjo nublokšti". Ant grindų patiestas išblukęs kilimas. O pačios grindys buvo sudėtos iš nesutvirtintų tarp savęs lentų, todėl judėjo po kojomis. Ne taip, kaip "Heton Hauze". Tenai grindys iš plokščių, vaškuotos.

Kol kiti klojosi lovas, Bleizas išėjo į prieangį pasižiūrėti į upę. Šioje vietovėje jos tėkmė buvo kiek lėtesnė, tačiau kiek aukščiau jis girdėjo liūliuojantį gausmą. Virš vandens palinkę medžiai - ąžuolai, gluosniai - tarsi gėrėjosi savo atvaizdu vandenyje. Laumžirgiai bei mašalai suko ratu prie pat vandens paviršiaus, kartais liesdami vandenį. Kažkur tolumoje čirpė cikados.

Bleizas pajuto, jog įtampa atslūgsta.

Atsisėdo ant laiptų. Po kurio laiko pasirodė Džonas ir įsitaisė šalia.

- Kur Tojus? - paklausė Bleizas.

- Skaito tą knygą apie seksą. Paveikslėlių ieško.

- Ar rado ką nors įdomaus?

- Kol kas ne.

Jie pasėdėjo, patylėjo.

- Bleizai?

- Kas?

- Ne taip jau ir blogai?

- Tikrai ne.

Bet jis vis negalėjo pamiršti Bouj fermos...

Į didįjį namą jie nuėjo pusę šešių. Takelis vingiavo upės pakrante. Greitai priėjo vietą, kur buvo įsikūrusios merginos. Pustuzinis merginų.

Vaikinai iš "HH" bei mušeikos iš "Pietų Portlendo" elgėsi taip, tarsi kiekvieną dieną bendrautų su merginomis. Tikromis merginomis... su krūtimis! Merginos prisijungė prie jų, kai kurios dažėsi lūpas, plepėjo tarpusavyje, tarsi vaikinus (vaikinus, su pūkeliais ant žandų) matė šalia savęs taip dažnai, kaip aplink ausis zvimbiančias muses. Pora merginų avėjo nailoninėmis kojinėmis, kitos buvo su puskojinėmis, paraičiusios jas iki kulkšnių. Spuogai rūpestingai paslėpti po storu pudros sluoksniu. Viena mergina akių vokus nusidažiusi žaliai. Suprantama, tai sukėlė neapsakomą visų kitų pavydą. Visos tobulai kraipo klubus. Tokią eiseną vėliau Džonas Čelcmanas pavadino "Kekšė medžioklėje".

Vienas iš "Pietų Portlendo" smarkuolių atsikrenkštė ir nusispjovė. Po to išrovė liucernos stiebelį ir įsikišo į burną. Kiti vaikinai įdėmiai stebėjo jo veiksmus, mėgindami ir patys sugalvoti kokį nors būdą parodyti abejingumą dailiosios lyties atstovėms. Daugelis pasekė jo pavyzdžiu - atsikrenkštė ir nusispjovė. Kiti, labiau originalūs, susikišo rankas į užpakalines džinsų kišenes. Kai kurie pasinaudojo abejomis idėjomis. Vaikinams iš Portlendo vis dėlto buvo kiek paprasčiau. Juk dideliame mieste merginų pakankamai. Jų motinos galbūt narkomanės, alkoholikės ar paskutinės kekšės. Ne ką geresnės ir seserys. Tačiau peštukai bent jau šį tą išmanė apie merginas.

O vaikinai iš "Heton Hauzo" gyveno vyriškoje bendruomenėje, beveik izoliuotoje nuo išorinio pasaulio. Jų seksualinis švietimas apsiribojo vietos dvasininkų paskaitomis... Daugelis jų teigė berniukams, jog masturbacija paverčia vyrus kvailiais, o lytinis aktas gali turėti blogų pasekmių - penis gali pajuoduoti ir netgi pradėti pūti. Taip būna tuo atveju, jei pasigauni negerą ligą. Dar vaikinai sėmėsi išminties iš erotinių žurnalų. Pats naujausias ir geriausias - "Gerl daidžest". Bendravimo su merginomis jie dar mokėsi iš kino filmų. Apie patį lytinį aktą apskritai jokių idėjų jie neturėjo. Kaip kartą išsireiškė Tojus, dul-

kinimąsi rodo tik prancūziškuose filmuose. O vienintelis jų matytas prancūzų filmas buvo “Prancūzų ryšininkas”*

Todėl kelią nuo merginų buveinės iki didžiojo namo praėjo tylėdami. Jeigu jie nebūtų visų pastangų sutelkę į savo elgesį naujoje situacijoje, turbūt kas nors būtų pastebėjęs iš paskos einančio Duglo Blunouto veido išraišką. Jis vos tvardėsi garsiai nenusikvatojęs.

Haris Blunoutas stovėjo prie valgyklos durų. Jaunuoliai spoksojo į reprodukcijas ant sienų, senus baldus, ilgą stalą ir užrašus, išpjaustytus ant suolų. Ant vieno suolo buvo parašyta: “KAI AŠ VALGAU, TAI BE REIKALO NEPLAKU LIEŽUVIU”, O ant kito - “ATSISĖSK PRIE STALO ALKANAS, O PAKILK SOTUS”. Bet labiausiai visų dėmesį prikaustė didžiulis portretas ant rytinės sienos. Tai buvo Mariana Blunout, mirusi Hario žmona.

Gal tie jaunuoliai ir nemažai matė bei patyrė savo gyvenime, tačiau iš tiesų jie tebuvo tik besiformuojantys paaugliai. Blunoutas neketino jiems trukdyti. Jis stovėjo prie durų ir kiekvienam įeinančiam į valgyklą spaudė ranką. Mandagiai lenkėsi merginoms, mėgindamas neparodyti, jog pastebi, kad jos neskoningai išsidažiusios ir atrodo tarsi lėlės.

Bleizas ėjo paskutinis. Jis buvo puse pėdos aukštesnis už šeimininką, bet vilko žeme kojas ir atkakliai žiūrėjo į grindis, visa širdimi trokšdamas prasmegti... arba vėl atsidurti “Heton Hauze”. Čia viskas taip sudėtinga. Taip baisu. Jo liežuvis prilipo prie gomurio. Nepakeldamas akių, jis ištiesė ranką.

Blunoutas ją paspaudė.

- Viešpatie, na tu ir dručkis. Tavo ūgio žmogui nelengva susilenkus rinkti uogas.

Bleizas bukai pažvelgė į jį.

- Nori vairuoti sunkvežimį?

Vaikinas įsistebeilijo į Blunoutą. Kažkas įstrigo jo gerklėje ir neketino nusileisti žemyn.

- Aš nemoku vairuoti automobilio, sere.

- Aš tave išmokysiu, - atsakė vyriškis. - Tai nėra sudėtinga. O dabar eik, pavalgyk.

Bleizas įėjo į valgyklą. Raudonmedžio stalas blizgėjo. Iš abiejų jo

*“Prancūzų ryšininkas” - tai amerikiečių filmas, kuriame vaidina amerikiečių aktoriai. Tik veiksmas vyksta Prancūzijoje.

pusių sustatytos lėkštės. Virš stalo kabo šviestuvas. Visai kaip kine. Bleizas atsisėdo. Vaikiną tai pylė karštis, tai purtė šaltis. Jam iš kairės sėdėjo mergina, ir tai dar labiau jį trikdė. Kaskart, kai tik Bleizas atsisukdavo į ją, jo žvilgsnis sustodavo ant atsikišusių krūtų. Jis mėgino ką nors padaryti, bet niekaip neįstengė. Jos tiesiog... buvo. Užėmė atitinkamą vietą šiame gyvenime.

Maistą patiekė pats Blunoutas ir komendantė. Jie pagamino kepsnius bei kalakutą. Ant stalo atsirado didžiulis medinis indas su salotomis ir trijų rūšių pagardai prie jų. Patiekalai su troškintomis pupelėmis, žirneliais, supjaustytomis morkomis. Keramikinis indas, pilnas bulvių tyrės.

Kai stalai buvo padengti, ir visi susėdo priešais viliojančias lėkštes, valgykloje stojo tyla. Vaikinai ir merginos žiūrėjo į šitas vaišes ir, regis, niekaip negalėjo suprasti, ar čia tikrovė, ar haliucinacijos. Pradėjo gurgti kažkieno pilvas. Tarsi sunkvežimis būtų pravažiavęs tiltu iš rąstų.

- Gerai, - pasakė Blunoutas. Jis sėdėjo stalo centre, o sūnus - priešais jį. - Iš pradžių pasimelskime.

Visi nulenkė galvas ir laukė maldos.

- Viešpatie, - ištarė Blunoutas, - palaimink šituos vaikinus bei merginas. Ir palaimink maistą, kurį jie valgo, kad jis būtų jiems naudingas. Amen.

Visi sutrikę susižvalgė. Jiems pasirodė, jog tai pokštas. Amen reiškė, kad jie gali pradėti valgyti. Bet jei taip yra, tai čia pati trumpiausia padėkos Dievui malda šio pasaulio istorijoje.

- Perduokite man kepsnius, - paprašė Blunoutas.

Ir uogautojų komanda užgulė lėkštes.

Kitą rytą Blunoutas su sūnumi privažiavo prie didžiojo namo dviem sunkiais “Fordais”. Vaikinai ir merginos sulipo į automobilius, ir juos nuvežė į pirmąjį mėlynių lauką. Tą rytą merginos buvo su kelnėmis. Veidai po nakties sutinę, kosmetikos beveik nesimato. Todėl veidai atrodė švelnesni bei jaunesni.

Prasidėjo pokalbiai. Iš pradžių visi jautėsi nejaukiai, po to apsiprato. Kai duobėtame kelyje sunkvežimį stipriai pametėdavo aukštyn, visi gardžiai juokėsi. Oficialaus susipažinimo neprireikė. Sali En Robišo turėjo pakelį cigarečių ir draugiškai pasidalino su visais. Netgi Bleizui, sėdėjusiam prie galinio borto, teko cigaretė. Vienas iš peštu-

kų pradėjo su Tojdžemu aptarinėti erotinius žurnalus. Kaip paaiškėjo, šitas vaikinas vardu Brajanas Vikas, atsivežė nedidelį žurnalą “Fici”. Tojus prisipažino girdėjęs apie šį žurnalą daug gerų atsiliepimų, ir vaikinai čia pat susitarė dėl mainų. Merginos mėgino apsimesti ignoruojančios šį pokalbį, tačiau jos atrodė pasipiktinusios.

Pagaliau jie atvyko. Neaukšti krūmai mėlynavo nuo uogų. Blunoutai atidarė galinius bortus, ir visi iššokinėjo iš mašinų. Tarp ilgų eilių matėsi praėjimai. Plevėsavo baltos gairelės. Atvažiavo dar vienas sunkvežimis - didesnis bei senesnis. Aukštais brezentiniais bortais. Už vairo sėdėjo negras vardu Sonis. Bleizas taip ir neišgirdo iš šio žmogaus lūpų nė vieno žodžio.

Šeimininkai visiems uogautojams išdalino nedidelius grėbliukus skirtus rinkti uogoms, su trumpa rankena bei tankiais dantimis. Tiktai Bleizas negavo įrankio.

- Šitie grėbliukai sukonstruoti taip, kad nuskintų nuo krūmo tiktai prinokusias uogas, - paaiškino Haris Blunoutas. Už jo nugaros Sonis išlipo iš sunkvežimio kabinos su meškerėmis rankoje. Užsimaukšlino ant galvos šiaudinę skrybėlę ir pasuko per lauką link medžių. Nė karto neatsisuko. - Bet, - pakėlė jis pirštą, - čia juk žmogaus rankų darbas, todėl įrankis nėra tobulas. Nuskina ir dalį lapų ir kai kurias žalias uogas. Nekreipkite į tai dėmesio ir nemažinkite darbo tempo. Mes jas perrinksime. Jūs dirbate čia, todėl jūsų uždarbiui tai neturės reikšmės. Ar supratote?

Brajanas su Tojdžemu į dienos pabaigą taip susidraugavo, jog tapo neišskiriami. Dabar jiedu stovėjo šalia vienas kito, susidėję rankas ant krūtinės. Abu linktelėjo.

- O dabar noriu, kad žinotumėte, - tęsė Blunoutas, ir jo keistos akys sužibo. - Aš gaunu dvidešimt šešis centus už kvortą. Jūs gaunate septynis. Išeitų, tarsi aš iš jūsų prakaito uždirbu po devyniolika centų. Bet taip nėra. Paskaičiavus visas išlaidas, man lieka po dešimt centų. Tai trimis centais daugiau, negu jūs uždirbate. Šitie trys centai ir yra... kapitalizmas. Mano laukas, mano pelnas, o jūs gaunate savo uždirbtą dalį. Turite tą žinoti. Ar kas nors prieštarauja?

Niekas neprieštaravo. Visi stovėjo, užhipnotizuoti karštos ryto saulės.

- Gerai. Aš suradau vairuotoją. Juo būsi tu, Eržile. O apskaitininku būsi tu. Kuo tu vardu?

- Ė... aš Džonas Čelcmanas.

- Prieik arčiau.

Jis padėjo Džonui įsiropšti į automobilį aukštais brezentiniais bortais ir paaiškino, ką jis turės daryti. Sunkvežimyje stovėjo cinkuoti kibirai. Prie kiekvieno priklijuota balto pleistro juostelė. Džono pareiga buvo bėgioti po lauką ir dalinti tuščius kibirus kiekvienam, kas pakelia ranką. Ant pilnų kibirų jis turėjo užrašyti rinkėjo pavardę. Kėbule kibirai buvo sustatomi į specialius lizdus, kad vežant neapvirstų ir neišsibarstytų uogos. Tenai stovėjo ir sena grifelinė lentelė. Čia buvo vedama bendra apskaita.

- Sukis, sūnau, - pasakė Blunoutas. - Išrikiuok visus ir išdalink kibirus.

Džonas nuraudo, atsikosėjo ir tyliai pasiūlė visiems išsirikiuoti į eilę po vieną. Tardamas šiuos žodžius, vaikis atrodė taip, tarsi lauktų, jog dabar visi puls jį ir pradės talžyti kumščiais. Tačiau visi tuojau pat sustojo į eilę. Kai kurios merginos apsirišo galvas skarelėmis, į burną įsidėjo po gabaliuką kramtomos gumos. Džonas išdalino visiems kibirus, ant baltų juostelių spausdintinėmis raidėmis užrašęs rinkėjo pavardę. Vaikinai ir merginos pasiėmė po vieną krūmų eilę, ir darbas pajudėjo.

Bleizas stovėjo prie sunkvežimio ir laukė. Jo krūtinė buvo pilna neapsakomo džiaugsmo. Jau seniai jis svajojo vairuoti automobilį. Šitas žmogus tarsi perskaitė slaptą jaunuolio svajonę. Jei tai tiesa, jei jis tikrai ketina išmokyti Bleizą vairuoti...

Blunoutas priėjo prie jo.

- Kaip jie tave vadina, sūnau? Tik žinau, kad esi Eržilas.

- Kartais Bleizu, o kartais Klajumi.

- Gerai, Bleizai, ateik čia. - Vyriškis atvedė vaikiną prie kabinos, atidarė dureles, atsisėdo prie vairo. Tai trijų pavarų “Internešnl Harvester”. Jis turi tris priekines ir vieną užpakalinę pavarą. Štai šita iš grindų kyšanti lazda... Ja perjungiama pavarų dėžė. Ar matai ją?

Bleizas linktelėjo.

- Mano kairė koja dabar ant sankabos pedalo. Matai?

Jaunuolis vėl linktelėjo.

- Spaudi ją, kai nori perjungti pavarą. Kai jungimo rankena reikiamoje padėtyje, ją atleidi. Jei atleisi pernelyg lėtai, užges variklis. O jei per greitai, automobilis staigiai pajudės ir išsibarstys uogos arba kuris nors tavo bičiulis šleptelės ant subinės, nes mašina staigiai truktelės iš vietos. Ar supratai?

Bleizas linktelėjo. Jaunimas jau kiek pajudėjo pirmyn per savo eiles. Dugas Blunoutas vaikščiojo nuo vienos eilės prie kitos ir aiškino rinkėjams, kaip patogiau laikyti grėbliukus, kad neprisitrintų nuospaudų. Taip pat parodė, kai reikia pasukti riešą, jei nori išmesti lapus bei mažas šakeles.

Blunoutas vyresnysis atsikrenkštė ir nusispjovė.

- Dėl pavarų nesijaudink. Pradžiai tau bus reikalinga tiktai pirma ir užpakalinė. Dabar žiūrėk. Parodysiu tau, kaip jas įjungti.

Bleizas stebėjo. Jam prireikė ne vienerių metų, kol išmoko sudėties bei atimties veiksmus. Tai buvo neįveikiama mįslė, kol Džonas nepatarė jam įsivaizduoti, kad skaičiai - tai vandens kibirai... O štai pagrindines automobilio vairavimo subtilybes jis įvaldė per vieną rytą. Tik du kartus užgeso variklis. Vėliau Blunoutas vyresnysis pasakė sūnui niekada nematęs žmogaus, taip greitai išmokusio išlaikyti balansą tarp sankabos ir greičio pedalų. O Bleizui jis pasakė: “Viskas tau puikiai pavyksta. Tik neužvažiuok ant krūmų”.

Bleizas ne tik mokėsi vairuoti automobilį. Jis vaikščiojo po lauką ir rinko pilnus kibirus, perdavinėjo juos Džonui, paimdavo iš jo tuščius ir nunešdavo juos rinkėjams. Ir visą laiką šypsojosi. Bleizo džiaugsmas plito tarsi bacila - visi uogų rinkėjai jautėsi laimingi.

Maždaug trečią valandą prasidėjo audra. Paaugliai susigrūdo į didžiulį sunkvežimį. Prieš tai šeimininkas juos įspėjo žiūrėti, kur sėdasi.

- Vairuosiu aš, - pasakė šeimininkas. Pamatė nustebusį Bleizo veidą, nusišypsojo ir pridūrė: - Ateis ir tavo eilė, Eržile... norėjau pasakyti Bleizai.

- Gerai. O kur Sonis?

- Gamina pietus, - pasakė Blunoutas, spausdamas sankabą ir įjungdamas pirmą pavarą. - Šviežią žuvį, jei mums pasiseks. O gal ir kepsnius. Tai būtų ne taip gerai. Ar po pietų važiuosi su manim į miestą?

Bleizas linktelėjo, iš laimės negalėdamas pratarti žodžio.

Tą vakarą jiedu su Duglu stebėjo, kaip Blunoutas vyresnysis derėjosi su pirkėjais ir, suprantama, išsiderėjo savo norimą kainą. Kai važiavo atgal, vairavo Duglas. Visi tylėjo. Žvelgdamas į žibintais apšviestą bėgantį kelią, Bleizas galvojo: “Aš kažkur einu”. Po to pasitaisė: “Aš kažkur atėjau”. Pirmoji mintis užliejo jį laime. Nuo antrosios buvo taip gera, kad norėjosi verkti...

* * *

Dienos bėgo, skubėjo, dėliojosi į savaites, niekuo viena nuo kitos nesiskiriančias. Jie anksti keldavosi. Sočiai pusryčiaudavo. Iki pietų dirbdavo. Tada pietaudavo laukuose. Irgi sočiai. Bleizas galėdavo sukirsti keturis sumuštinius, ir niekas jam nepasakydavo nė žodžio. Vėliau dirbdavo iki tol, kol Sonis pradėdavo belsti į didžiulį bronzinį varpą. Jo garsas pasklisdavo toli, įsiskverbdamas į dienos kaitrą ir primindamas skambesį, kurį mes girdime sapne.

Blunoutas leido Bleizui važinėti į laukus ir atgal šalutiniais keliais. Vairavo jis vis geriau, demonstruodamas neeilinius gebėjimus. Niekada neišvertė nė vieno uogų konteinerio. Po pietų drauge su tėvu bei sūnumi Blunoutais važinėdavo į Portlendą ir stebėdavo, kaip Haris pardavinėja mėlynes įvairių kompanijų atstovams.

Liepos mėnuo nuplaukė, dingo tenai, kur dingsta visi pasibaigę mėnesiai. Praėjo pusė rugpjūčio. Nedaug beliko iki vasaros pabaigos. Mintys apie tai liūdino Bleizą. Greitai teks grįžti į "Heton Hauzą". Po to vėl žiema. Vaikinas su siaubu galvojo apie dar vieną žiemą našlaičių prieglaudoje.

Bleizas net nenutuokė, kaip jis patiko Hariui Blunoutui. Niekada mėlynių rinkimas nebuvo toks sėkmingas ir nevyko taip sklandžiai. Šitas didelis berniukas buvo tikras taikdarys. Tik vieną kartą du vaikinukai susimušė. Paprastai muštynių būdavo sočiai. Vaikinai lošė "Akį". Henris Žiletas apkaltino vieną peštuką iš "Pietų Portlendo" sukčiaujant. ("Akis" - ne pokeris, todėl šis žaidimas nebuvo draudžiamas). Bleizas tiesiog pakėlė Žiletą už pakarpos ir išnešė lauk. Tada pareikalavo, kad apkaltinas vaikinas grąžintų nukentėjusiajam pinigus. Ir viskas taikiai išsisprendė...

Ir tada, trečią rugpjūčio savaitę, atsitiko svarbus dalykas. Bleizas prarado nekaltybę.

Tai buvo Enė Bredstej. Ji pateko į pataisos koloniją, apkaltina dėl padegimo. Jiedu su draugu spėjo padegti šešias bulvių saugyklas, esančias tarp Presk Ailo bei Mars Hilo. Jų žodžiais tariant, padegė todėl, kad nesugalvojo geresnio užsiėmimo. Be to, jiems patiko stebėti, kaip dega saugyklos. Mergina pasakojo, kaip draugas ateidavo pas ją ir sakydavo: "Eime pasižiūrėsime, kaip ruošiamos keptos bulvytės". Ir jie eidavo. Teisėjas nesuprato jų nuobodžiavimo ir neparo-

dė nė mažiausios užuojautos. Ir nuteisė Enės drauguž į kalėti šešerius metus. Jaunuolis atsidūrė "Šoušenko" kalėjime, Meino valstijoje.

Enė metams pateko į pataisos koloniją. Ji net neprieštaravo. Patėvis ją išprievartavo, kai jai tebuvo trylika, vyresnysis brolis, kai tik prisigerdavo, nuolat mušdavo. Tokia buvo merginos kasdienybė. Palyginus su tokiu šeimyniniu gyvenimu, Enei čia atrodė tars pramoginė kelionė. Jos nepavadinsi nelaiminga, geraširde, likimo nuskriausta mergaite. Gyvenimo mėtyta ir vėtyta, ji nebuvo pagiežinga, tačiau savo šanso nepraleisdavo... tarsi varna ieškojo visko, kas blizga. Tojus, Brajanas Vikas ir dar du vaikinai iš "Pietų Portlendo" susimokė ir pasiūlė merginai už keturis dolerius sugundyti Bleizą. Vėlgi, be jokio motyvo, vedini vien tik smalsumo. Niekas apie tai nepasakė Džonui Čelcmanui ir Duglui Blunoutui, o kiti viską žinojo.

Kiekvieną vakarą kas nors iš vaikinų, nešini dviem kibirais, eidavo vandens į didįjį namą. Iš vieno kibiro vandenį gerdavo, iš kito - prausdavosi. Tą vakarą buvo Tojaus eilė, bet jis pasiskundė pilvo skausmais ir pasiūlė Bleizui dvidešimt penkis centus, jei nueis vietoje jo.

- Nereikia. Viskas gerai. Aš ir taip atnešiu vandens, - pasakė Bleizas ir paėmė kibirus.

Tojus pamerkė akį sutaupytiems centams ir nuėjo pas savo bičiulį Brajaną.

Naktis pasitaikė šilta, maloniai kvepianti. Ką tik pakilo oranžinis mėnulis. Bleizas ėjo vienodu žingsniu, nieko negalvodamas. Kibirus nešė vienoje rankoje, ir jie beldėsi vienas į kitą. Kai jo petį palietė kažkieno delnas, jis vos nepašoko.

- Ar galiu eiti su tavim? - paklausė Enė ir pakėlė savo kibirus.

- Žinoma, - atsakė Bleizas. O po to jo liežuvis prilipo prie gomurio. Jis pradėjo raudonuoti.

Jaunuoliai drauge nuėjo prie šulinio. Enė tyliai švilpavo pro pajuodavusius dantis.

Kai atėjo prie šulinio, Bleizas pakėlė dangtį. Šulinio gylis neviršijo dvidešimties pėdų, tačiau įmestas į šitą šulinį akmuo, krito skardžiai paslaptingai aidėdamas. Aplink išbetonuotą aikštelę augo motiejukai bei rožės. Puslankiu stovėjo koks pustuzinis ąžuolų... tarsi sargybiniai. Pro vieno jų vainiką švietė mėnulis.

- Ar galiu ir tau pasemti vandens? - paklausė Bleizas. Jo ausys degė.

- Tikrai? Tai būtų puiku.

- Žinoma, - atsakė jis, negalvodamas apie jos žodžius. - Žinoma, bus puiku.

Jis pagalvojo apie Mardžiorę Turlau, nors šita mergina jos nė trupučio nepriminė.

Ant šulinio gulėjo virvė, pritvirtinta prie į betoną įmūryto geležinio žiedo. Bleizas pririšo laisvą virvės galą prie vieno iš kibirų. Įmetė į šulinį. Pasigirdo tekštelėjimas. Jiedu palaukė, kol kibiras prisipildys.

Enė Bredstej nemokėjo vilioti. Todėl be jokių ceremonijų įkišo ranką į Bleizo tarpkojį ir paėmė už penio.

- Ei! - sušuko nustebęs vaikinas.

- Tu man patinki, - pasakė ji. - Kodėl tau manęs neišdulkinus? Nori?

Bleizas apstulbęs žiūrėjo į ją... nors viena jo kūno dalis, ta, kuri buvo merginos rankoje, seniai leido suprasti, koks bus jo atsakymas. Mergina pakėlė aukštyn suknelę, apnuogindama klubus. Kiek liesoki, bet mėnulio šviesa slėpė jos trūkumus, ypač veido... Taip pat ir šešėliai.

Bleizas negrabiai ją apkabino, pabučiavo.

- Klausyk, o tavo čia tikras vėzdas, a? - pasakė ji, atvira burna gaudydama orą ir dar stipriau spausdama vyrišką organą. - Tik tu atsargiau, gerai?

- Žinoma, - pasakė Bleizas ir pakėlė merginą ant rankų. Nunešė tolėliau, paguldė ant motiejukų. Atsisegė diržą. - Bet aš nieko apie tai nežinau.

Enė karčiai šyptelėjo.

- Viskas paprasta, - atsakė ji ir pakėlė aukščiau suknelę. Ji buvo be kelnaičių. Mėnulio šviesoje jis pamatė juodų plaukų trikampį ir pamanė, jog numirs, jei dar ilgiau į jį žiūrės.

Mergina dalykiškai parodė:

- Kišk savo daikčiuką štai čia.

Bleizas nusimovė kelnes ir užsiropštė ant jos. Už dvidešimties pėdų, pasislėpę krūmuose tūnojo Brajanas Vikas ir Tojdžemas. Ir žiūrėjo išpūtę akis.

- Na ir agregatas, - pasakė Brajanas.

Tojus pabeldė sau į smilkinį ir taip pat pašnibždomis atsakė:

- Matyt, Dievas atimdamas čia, tenai nepagailėjo... O dabar užsičiaupk.

Jie pasisuko taip, kad būtų patogiau stebėti įvykius prie šulinio.

* * *

Kitą dieną Tojus pasakė girdėjęs, jog Bleizas vakar buvo nuėjęs prie šulinio ne tik vandens. Bleizas iškart paraudo kaip burokas ir išeidamas iš namelio iššiepė dantis. Daugiau Tojus nedrįso liesti šios temos.

O Bleizas tapo Enės kavalierius. Sekiojo iš paskos kaip uodega, davė jai antrą antklodę, kad naktį nesušaltų. Merginai tai patiko. Ji net savaip įsimylėjo Bleizą. Iki uogavimo sezono pabaigos vandens eidavo tik jis ir ji. Ir niekas nepasakė nė žodžio. Niekas nebūtų išdrįsęs.

Priešpaskutinį vakarą (kitą dieną jie turėjo grįžti į "Heton Hauzą") Haris Blunoutas paklausė Bleizo, ar jis negalėtų pasilikti porai minučių po vakarienės. Bleizas atsakė: "Žinoma", bet jam kažkaip pasidarė nejauku. Iš pradžių vaikinas pamanė, jog šeimininkas bus sužinojęs, ką jiedu su Ene veikia prie šulinio, ir dabar pyksta ant jo. Jis jautėsi nesmagiai, nes Blunoutas jam patiko.

Kai visi išėjo, šeimininkas surūkė cigaretę, du kartus apsuko ratą aplink stalą, nuo kurio ką tik nurinko nešvarius indus. Atsikosėjo. Sušiaušė ir taip jau susitaršiusius plaukus.

Paskui išstenėjo:

- Paklausyk, ar tu nenorėtum pasilikti?

Bleizo žandikaulis atvipo. Jis negalėjo suvokti skirtumo tarp to, ką, jo nuomone, iš tiesų nori pasakyti misteris Blunoutas, ir jo ištartais žodžiais.

- Na? Norėtum?

- Taip, - iškvėpė Bleizas. - Aš... Žinoma.

- Gerai. - Blunouto veidas prašvito. - Nes "Heton Hauzas" ne vieta tokiems, kaip tu. Tu geras vaikinas, bet tave reikia vesti už rankos. Ir labai stengiesi, bet... - Jis parodė į Bleizo galvą. - Kaip tai atsitiko?

Bleizo ranka pakilo prie kaktos. Jis išraudo.

- Baisi duobė, tiesa? Kai į ją pasižiūriu... Siaubinga.

- Žinoma, vaizdas ne pats geriausias, bet man teko ir blogesnių matyti. - Blunoutas atsisėdo. - Kaip tai atsitiko?

- Tėvas numetė mane nuo laiptų. Buvo pagiringas ar kaip ten pavadinti. Nelabai prisimenu. Ir po to... - Jis gūžtelėjo pečiais. - Štai ir viskas.

- Vadinasi, viskas? Ką gi, manau, jog taip ir yra. - Vyriškis atsistojo, įsipylė vandens į vienkartinę stiklinę. - Šiandien buvau pas gydytoją... Vis atidėliojau, bet šiandien nuėjau. Dėl tų skausmų krūtinėje... Ir jis pasakė, kad man viskas gerai. Aš taip apsidžiaugiau. - Blunoutas išgėrė vandenį, sulamdė stiklinę ir išmetė į šiukšlių dėžę. - Žmogus sensta, ir niekur nuo to nepabėgsi. Tu dar to nežinai, tau visas gyvenimas prieš akis. Sensta... ir nugyventas gyvenimas jam atrodo tarsi sapnas, kurį jis susapnavo, prigulęs pietų miego. Ar supranti?

- Žinoma. - Bleizas negirdėjo nė vieno žodžio. Gyventi čia, pas misterį Blunoutą! Jis tik dabar pradėjo iš tikrųjų suvokti, ką tai reiškia.

- Aš tik norėjau įsitikinti, jog pasielgsiu teisingai, jei nuvažiuosiu ir pasiimsiu tave. - Vyriškis parodė į moters portretą ant sienos. - Ji mylėjo berniukus. Pagimdė man trejetą. Mirė, gimdydama trečią. - Duglas - vidutinysis mano sūnus. Vyresnysis Vašingtone, gamina lėktuvus. O jaunėlis prieš keletą metų žuvo autoavarijoje. Tai labai skausminga, bet man patinka galvoti, kad jis dabar su savo mamyte. Turbūt tai kvaila mintis, bet mes ieškome nusiraminimo kur tik galėdami. Ar ne taip, Bleizai?

- Taip, sere, - atsakė vaikinas. Jis galvojo apie Enę prie šulinio. Apie Enę mėnulio šviesoje. Po to pamatė Blunouto akyse ašaras. Ašaros jį sujaudino ir kiek išgąsdino.

- Eik, - pasakė jam vyriškis. - Ir prie šulinio ilgai neužtruk. Gerai?

Bet Bleizas užtruko. Papasakojo Enei apie tai, kas įvyko. Ta linktelėjo. Paskui irgi pravirko.

- Ar kas negerai, Ene? - paklausė jis. - Kas ne taip, brangioji?

- Nieko, - atsakė ji. - Pasemk man vandens. Aš nunešiu kibirus.

Kol jis sėmė vandenį, mergina susižavėjusi žiūrėjo į jį.

Paskutinė darbo diena baigėsi po pusiaudienio. Ir netgi Bleizas pastebėjo, kad pririnkta nedaug. Nebuvo uogų.

Dabar jis beveik visada vairuodavo sunkvežimį. Jis jau sėdėjo prie vairo, kai misteris Blunoutas sukomandavo:

- Baigiame darbą! Visi į kėbulą! Bleizas jus parveš. Persirenkite ir ateikite į didįjį namą. Jūsų laukia tortas bei ledai.

Visi susispietė prie galinio borto, šūkaudami ir stumdydamiesi, kaip maži vaikai. Džonui teko juos tramdyti, kad nesumindžiotų uogų. Bleizas šypsojosi ir jautė, kad ta šypsena spindės jo lūpose iki pat dienos pabaigos.

Blunoutas priėjo prie automobilio kabinos iš keleivio pusės. Nors buvo įdegęs saulėje, matėsi, kaip jo veidas išblyško, kakta išrasojo.

- Misteri Blunoutai? Ar jums viskas gerai?

- Žinoma! - Ir Haris Blunoutas paskutinį kartą savo gyvenime nusišypsojo. - Gal kiek persivalgiau per pietus. Nuvežk juos, Bleizai...

Jis griebėsi už krūtinės. Iš abiejų kaklo pusių išsišovė kraujagyslės. Šeimininkas žiūrėjo į Bleizą, bet, regis, jo nematė.

- Kas jums? - paklausė Bleizas.

- Širdis, - atsakė Blunoutas ir krito veidu pirmyn. Trenkėsi kakta į metalinį prietaisų skydelį. Akimirką griebėsi abiem rankomis už automobilio sėdynės... Atrodė, tarsi pasaulis sukasi, o žmogus ieško atramos taško. Po to išslydo pro atviras dureles ir krito ant žemės.

Duglas jau ėjo aplink sunkvežimį. Dabar jis pasileido bėgti.

- Tėti!

Blunoutas mirė ant sūnaus rankų, sunkvežimiui lekiant pasiutusiu greičiu didžiojo namo link. Bleizas nieko nepastebėjo. Palinko prie vairo ir varė mašiną kaip patrakęs.

Blunoutas suvirpėjo visu kūnu kartą... kitą, tarsi sulytas šuo. Ir nurimo.

Misis Briker, moterų namelio komendantė, pamačiusi įnešant Harį Blunoutą į namus, išmetė iš rankų pilną gaivaus gėrimo ąsotį. Ledo kubeliai išsilakstė į visas puses. Svetainėje šeimininką paguldė ant sofos. Viena jo ranka nusviro ant grindų. Bleizas pakėlė ją ir uždėjo ant krūtinės. Ji vėl nukrito. Šį kartą Bleizas prilaikė šeimininko ranką.

Duglas stovėjo valgykloje prie vaišių stalo, paruošto pabaigtuvių šventei, (šalia kiekvienos lėkštės gulėjo atsisveikinimo dovana) ir kažką šaukė į telefono ragelį. Kiti mėlynių rinkėjai pasiliko prieangyje ir tik retkarčiais pažvelgdavo į vidų. Visi atrodė apimti siaubo, tik Džono Čelcmano veide matėsi palengvėjimas.

Praėjusį vakarą Bleizas jam viską papasakojo.

* * *

Atvyko gydytojas, greitai apžiūrėjo. Baigęs, užtraukė antklodę ant Blunouto galvos.

Iš misis Briker akių pasipylė ašaros.

- Ledai, - sukūkčioji moteris. - Ką mums dabar daryti su šitais ledais? O Viešpatie! - Ji užsidengė veidą prijuoste.

- Tegul visi ateina į vidų ir suvalgo ledus, - pasakė Duglas. - Tu irgi sėskis, Bleizai.

Bleizas papurtė galvą. Šią akimirką jam atrodė, kad jis jau niekada gyvenime negalės nieko valgyti.

- Kaip nori, - Duglas ranka paglostė plaukus. - Man reikia paskambinti į "Heton Hauzą", į "Pietų Portlendą", į "Pitsfildą"... Dieve. Dieve, Dieve. - Jis nusigręžė į sieną ir pats pravirko. Bleizas sėdėjo ir tyliai žiūrėjo į gulintį ant sofos antklode uždengtą kūną.

"Universalas" iš "Heton Hauzo" atvažiavo pirmas. Bleizas sėdėjo gale, spoksodamas į dulkėtą stiklą. Didysis namas vis tolo, mažėjo, kol galiausiai dingo.

Kiti vaikinai tyliai kalbėjosi, bet Bleizas tylėjo. Jam reikėjo suvokti, kas iš tiesų atsitiko. Mėgino suprasti - ir negalėjo. Kažkokia nesąmonė, beprasmybė... Bet po truputį atėjo suvokimas, jog vis dėlto tai tiesa.

Jo veidas sujudėjo. Iš pradžių burna, po to akys. Suvirpėjo žandai. Jis jau nebegalėjo susitvardyti. Bleizo kūnas jo neklausė. Pagaliau jaunuolis pravirko. Prigludo veidu prie automobilio stiklo ir verkė. Rauda purtė jo kūną, iš gerklės veržėsi garsai, primenantys arklio žvengimą.

Automobilį vairavo Martino Koslou sesers vyras.

- Gal kas nors užčiaups jam koserę, a? - paklausė jis neiškentęs.

Bet niekas nedrįso prie Bleizo prisiliesti.

Praėjo aštuoni su puse mėnesio, ir Enė Bredstej pagimdė berniuką. Tvirtą, drūtą - dešimties svarų, devynių uncijų. Jį beveik iškart įsūnijo bevaikė sutuoktinių Vaitų pora iš Sako. Enės berniukas tapo Rufusu Vaitu. Kai vaikinui sukako septyniolika, jis buvo pripažintas geriausiu valstijų futbolo komandos gynėju. Po metų - geriausiu Naujosios Anglijos gynėju. Jis įstojo į Bostono universitetą, studijavo lite-

ratūrą. Ypač jam patiko Šelio, Kytso bei amerikiečių poeto Džeimso Diko kūryba.

19 skyrius

Tamsa atėjo anksti. Grėsminga, snieguota. Vienintelis direktoriaus kabinete likęs šviesos šaltinis buvo židinyje rusenanti ugnis. Džo kietai miegojo, tačiau Bleizas nerimavo dėl jo. Mažylis tankiai kvėpavo, tekėjo iš nosies, krūtinėje gargaliavo. Skruostus dengė raudonos dėmės.

Knygoje buvo parašyta, jog vaikams kartais pakyla temperatūra, kai kalasi dantukai. O kartais - peršalus. Tai vienas iš peršalimo simptomų. Kas yra peršalimas, Bleizas suprato, o apie simptomus nieko nenutuokė. Knygos autorius rašė: "Laikykite vaikus šiltai". Gerai jam kalbėti. O ką daryti Bleizui, kai vaikas atsibunda ir nori šliaužioti?

Jis žinojo, jog šįvakar turi paskambinti Džerardams. Jie negalėjo išmesti iš lėktuvo pinigų, kai šitaip sninga, bet iki rytojaus vakaro galbūt sniego pūga nurims. Ir štai tada jis pasiims pinigus, tačiau Džo jiems neatiduos. Eina velniop tie turčiai respublikonai. Dabar jiedu su Džo nesiskirs. Pabėgs drauge. Kaip nors, kur nors, bet vis tiek pabėgs.

Jis žiūrėjo į ugnį ir sapnavo atmerktomis akimis. Įsivaizdavo save uždegant kirtime signalinius fakelus. Matė artėjančio lėktuvo šviesas. Lėktuvas nedidelis, skrenda žemai, vos virš medžių viršūnių. Girdėjo jo variklių gausmą. Lėktuvas suka link šviesios dėmės. Šviesa spindi, kaip žvakutės ant gimtadienio torto. Kažkoks baltas daiktas pasirodo ore. Tai parašiutas, o prie jo pritvirtintas lagaminėlis su pinigais.

Su lagaminėliu Bleizas grįžta į trobelę. Atidaro. O jis prigrūstas "žalių". Kiekvienas paketas tvarkingai perrištas. Jis perskaičiuoja pinigus. Viskas tiksliai.

Ir štai Bleizas jau Akapulke. Vyriškis manė, jog tai viena iš Bahamų salų, nors nebuvo įsitikinęs, jog taip iš tikrųjų yra. Jis nusiperka sau namą su žemės sklypu... aukštai virš bangų. Name du miegamieji. Vienas didesnis, kitas mažesnis.

Laikas bėga. Praėjo kokie penkeri metai. Ir štai paplūdimiu bė-

gioja berniukas. Įdegęs saulėje, ilgais juodais plaukais... kaip indėnų kario. Jis pamojuoja ranka. Bleizas jam atsako.

Už nugaros vėl pasigirdo kažkas panašaus į juoką. Jis staigiai atsisuko. Nieko.

Bet svajos išsisklaidė kaip dūmas. Bleizas pakilo, įkišo rankas į striukės rankoves, užsitempė ant kojų batus. Tvirtai pasiryžęs, jog svajonę pavers tikrove. Tikslai numatyti, užduotys aiškios. Panašiais atvejais jis visada darydavo tą, ko reikėjo. Ir tuo didžiavosi. Tai vienintelis dalykas, kuriuo jis galėjo didžiuotis.

Vyriškis patikrino, kaip jaučiasi vaikas, ir išėjo iš kabineto. Uždarė duris, nubėgo laiptais žemyn. Šį kartą už diržo užkištas Džordžo pistoletas buvo užtaisytas.

Buvusią žaidimų aikštelę atakavo vėjas. Jis pūtė su tokia jėga, jog net Bleizą mėtė į šalis. Sniegas lėkė tiesiai į veidą, adatomis smigo į kaktą, skruostus. Medžių viršūnės siūbavo. Ant anksčiau iškritusio sniego akimirksniu išaugdavo naujos pusnys, kurių storis vietomis siekė turbūt iki kokių trijų pėdų. Bent jau dėl paliktų pėdsakų Bleizas galėjo nesijaudinti. Jis priėjo prie tvoros, perlipo į kitą pusę ir nerangiai nukrito į sniegą. Sniegas siekė iki klubų. Be jokio kelio vyriškis pajudėjo į šiaurės pusę, į Kamberlendo prekybos centrą.

Iki jo tebuvo trys mylios, tačiau vos tik įveikęs pusė kelio, Bleizas visai išsikvėpė. Veidas sustingo. Rankos bei kojos taip pat buvo tarsi medinės, negelbėjo nei šiltos kojinės, nei pirštinės. Tačiau jis ėjo pirmyn, klampojo tiesiai per pusnis, net nemėgindamas jų apeiti. Du kartus užsirovė ant tvoros ir persirito į kitą pusę - iš po sniego jos nesimatė. Spygliuota vienos tvoros viela suplėšė džinsus, skaudžiai susmigo į koją. Jis pakilo ir nužingsniavo toliau... net nusikeikti nebuvo nei jėgų, nei laiko.

Po pusvalandžio atsidūrė Kamberlendo apskrities miško fermoje. Mažos eglutės bėgo į tolį darniomis gretomis. Kiekviena jų augo nuo savo sesės už šešių pėdų. Dabar Bleizas galėjo žingsniuoti ilgu pridengtu medžiais koridoriumi. Čia sniego gylis tesiekė vos tris colius. O kai kur jo ir visai nebuvo. Vyriškis žinojo, jog už medelyno yra plentas.

Pasiekęs vakarinę šito žaislinio miško ribą, jis atsisėdo ant pylimo viršūnės ir nuslydo žemyn, į 289 plentą. Kiek tolėliau ant bokšto viršūnės mirgėjo šviesa, kurią jis puikiai prisiminė: iš dviejų pusių rau-

dona, iš dviejų - geltona. O už bokštelio, tarsi vaiduokliai, skrodė tamsą keli gatvės žibintai.

Bleizas perėjo apsnigtą plentą. Nė vieno automobilio. Ir pasuko link ant kampo įsikūrusios degalinės “Ekson”. Maža šviesos salelė ant blokinio pastato sienos išplėšė iš tamsos telefono būdelę. Panašus į sniego žmogų, Bleizas šmurkštelėjo į būdelę. Akimirksniu jį apėmė panika: negalėjo rasti smulkių. Bet pagaliau sužvejojo džinsų kišenėse dvi monetas po dvidešimt penkis centus ir dar vieną surado striukės kišenėje. Tačiau įmestos, jos iškrito į monetų grąžinimo nišą. Informacija buvo teikiama nemokamai.

- Aš noriu paskambinti Džozefui Džerardui, - pasakė jie telefonistei. - Į Okoma Haits.

Trumpa pauzė. Po to mergina padiktavo jam telefono numerį. Bleizas užrašė jį pirštu ant aprasojusio stiklo, dengusio telefono aparatą nuo sniego lavinos. Jis net nesuvokė paprašęs telefono numerį, kurio nėra abonentų sąrašuose, ir nesuprato, jog telefonistė padiktavo jį tik todėl, kad buvo gavusi iš FTB atitinkamus nurodymus. Žinoma, šituo numeriu galėjo paskambinti ir psichai ar kokie nors geradariai, bet juk galėjo ir pagrobėjai... Antraip nebūtų prasmės įtaisyti įrangą, nustatančią, iš kur skambinta.

Bleizas surinko “0” ir jau kitai telefonistei padiktavo Džerardų telefono numerį. Paklausė, ar skambutis mokamas. Pasirodo, kad taip. Dar pasiteiravo, ar jis galės kalbėti tris minutes už septyniasdešimt penkis centus. Telefonistė jam atsakė, kad pokalbis su Okoma Haits kainuoja dolerį ir devyniasdešimt centų. O gal jis turi telefono kreditinę kortelę, paklausė telefonistė.

Ne. Bleizas jokių kreditinių kortelių neturėjo.

Telefonistė dar pasakė, jog sąskaitą už pokalbį jie gali atsiųsti. Reikia tik kliento namų telefono numerio. Trobelėje tikrai buvo telefonas. Beje, po Džordžo mirties jis nė karto nesuskambėjo. Tačiau Bleizui pakako proto nepasakyti to numerio.

- Tada sąskaitą apmokės abonentas, - pasiūlė telefonistė.

- Taip, tinka, - pasakė Bleizas.

- Jūsų pavardė, sere?

- Klaitonas Bleisdelas jaunesnysis, - neužsikirsdamas išpyškino jis. Ir apsidžiaugė, jog ne veltui sukorė tokį sunkų ir ilgą kelią. Nereikės dėl kelių smulkių monetų grįžti nieko nepešus. Tik po dviejų valandų Bleizas suvokė, padaręs nedovanotiną taktinę klaidą.

- Dėkoju, sere.

- Ir jums ačiū, - patenkintas savimi atsakė Bleizas... Juk elgėsi taip šaltakraujiškai.

Kitame laido gale iškart pakėlė telefono ragelį.

- Taip? - Balse girdėjosi nuovargis bei nerimas.

- Tavo sūnus pas mane.

- Misteri, šituos žodžius aš šiandien girdėjau jau dešimtį kartų. Kaip jūs tą įrodysite?

Bleizas sutriko. Šito jis nesitikėjo.

- Na, jo čia nėra su manimi. Jis dabar su mano porininku.

- Taip? - ir nieko daugiau?

- Kai įėjau į namus, mačiau tavo žmoną, - nieko kito šiuo momentu Bleizas nesugebėjo sugalvoti. - Tikra gražuolė. Baltais naktiniais marškiniais. Ant komodos jūsų fotografija... tiksliau trys nuotraukos šalia.

- Pasakyk dar ką nors, - pasigirdo kitame laido gale. Nuovargio balse jau nebesigirdėjo.

Bleizas įnirtingai rausėsi atmintyje. Nieko tenai nebuvo. Nieko tokio, kas įtikintų užsispyrusį vyriškį. Bet po to... atsirado.

- Senutė turėjo katiną. Todėl ji ir nusileido žemyn. Mane palaikė katinu. Pamanė, jog aš... - jis vis rausėsi atmintyje. - Katinas Maikis! - sušuko galiausiai. - Apgailestauju, kad užvožiau jai taip stipriai. Tikrai to nenorėjau, bet labai išsigandau.

Vyriškis kitame laido gale pradėjo šaukti. Taip staiga, visai netikėtai.

- Ar jam viska gerai? Dėl Dievo, sakykite, ar Džo sveikas?

Ragelyje pasigirdo dar kažkokie balsai. Tarsi kalbėjo kažkokia moteriškė. O kita šaukė ir verkė. Turbūt tai buvo vaiko motina.

- Nepadėkite ragelio! - Džozefo Džerardo balse (kas kitas tenai galėjo būti, jei ne jis) pasigirdo nevilties gaidelės. - Ar vaikui viskas gerai?

- Taip, jam viskas gerai, - atsakė Bleizas. - Pasirodė dar vienas dantukas. Dabar jau mažylis turi tris. Paraudimai ant užpakaliuko nuo įklotų baigia užgyti. Aš... norėjau pasakyti mes... nuolat tepame užpakaliuką. Kokia netikusi tavo žmona. Labai jau geros nuomonės apie save, o negali patepti vaikui užpakaliuko.

Džerardas kvėpavo, kaip gerą kelio galą sukoręs šuo.

- Padarysime viską, ką jūs pasakysite, misteri. Įvykdysime bet kokias jūsų sąlygas.

Bleizas net suvirpėjo, išgirdęs tokius žodžius. Jis buvo beveik pamiršęs, kokiu tikslu skambino tiems žmonėms.

- Gerai. Mano sąlygos štai tokios.

Portlende telefonistė iš "AT ir T"* pranešė specialiajam agentui Albertui Sterlingui:

- Kamberlendas. Telefono būdelė prie degalinės.

- Supratau, - atsakė agentas ir sugniaužė kumščius.

- Rytoj iki aštuntos vakaro paruoškite nedidelį lėktuvą. - Bleizas nerimavo. Jis jautė, jog perilgai kalba telefonu. - Tegul lėktuvas skrenda 1-u plentu link Niuhempšyro. Supratai?

- Palaukite... nežinau, ar viską gerai išgirdau...

- Jau verčiau būtum išgirdęs. - Bleizas stengėsi mėgdžioti Džordžo intonaciją. - Nemėgink delsti, nes gausi savo sūnų šiukšlių maiše.

- Žinoma, - suvebleno Džerardas. - Aš viską girdėjau, tik norėjau užsirašyti.

Sterlingas ištiesė lapą popieriaus Briusui Grandžeriui. Ir ranka parodė judesį, tarsi suktų telefono diską. Grandžeris paskambino į valstijos policiją.

- Pilotas pastebės signalinę ugnį. Pinigus reikia įdėti į lagaminėlį ir pririšti prie parašiuto. Pilotas turi numesti lagaminėlį tiesiai virš signalinės ugnies. Vaiką gausite kitą dieną. Aš... tai yra mes atsiųsime jums ir tepalą, kuriuo reikia tepti vaiko užpakaliuką. - Staiga jam kilo noras pajuokauti. - Beje, nemokamai.

Čia jis pažvelgė į savo laisvą ranką ir pastebėjo, jog, žadėdamas sugrąžinti Džo, sukryžiavo pirštus. Tarsi mažas vaikas, kuris melavo pirmą sykį savo gyvenime.

- Nepadėkite ragelio! - suriko Džerardas. - Nežinau, ar teisingai jus supratau...

- Tu protingas vaikinas. Manau, viską supratai teisingai.

Jis pakabino telefono ragelį ir tekinas puolė bėgti kuo toliau nuo

*"AT ir T" - "Amerikiečių telefono-telegrafo kompanija", viena stambiausių JAV korporacijų.

degalinės. Net nežinojo, kodėl jis bėga, tačiau buvo įsitikinęs, jog elgiasi teisingai. Žinojo, kad dabar taip reikia. Todėl, kad kitaip negalima. Pralėkė pro mirgančias ant bokšto šviesas, prie kampo kirto plentą, didžiuliais šuoliais įveikė pylimą. Po to nėrė į medelyną ir išnyko tarp darniomis eilėmis augančių eglaičių.

Už jo nugaros ant pylimo pasirodė milžiniškas monstras, blykčiojantis baltomis akimis. Staugdamas, drumsdamas tylą, jis spjaudė sniegą. Drauge su sniegu nuo kelio dingo ir Bleizo pėdsakai. O kai po devynių minučių šalia "Ekson" degalinės sustojo dvi patrulių mašinos, sniegas jau buvo užpustęs ir ant pylimo Bleizo paliktus pėdsakus. Sniegas ir vėjas talkino Bleizui ir toliau... kol patruliai stovėjo prie telefono automato, nukreipę žemyn žiebtuvėlius ir ieškodami pėdsakų.

Sterlingo telefonas sučirškė po penkių minučių.

- Jis čia buvo, - raportavo patrulis kitame laido gale. Net ragelyje agentas girdėjo, kaip švilpia vėjas. Ne, jis nešvilpė, jis stūgavo. - Jis buvo, bet išėjo.

- Kaip išėjo? - paklausė Sterlingas. - Išvažiavo automobiliu ar nuėjo pėsčias?

- Kas jį žino. Prieš pat mums atvykstant keliu pravažiavo sniego valytuvas. Manyčiau, kad jis nuvažiavo automobiliu.

- Jūsų spėlionės nieko nedomina. Degalinė? Ar kas nors jį ten matė?

- Jie nedirba. Užsidarė. Tai dėl pūgos. O net jei ir dirbtų... telefonas automatas prie šoninės sienos.

- Sekasi tam kalės vaikui, - suriaumojo Sterlingas. - Velniškai sekasi. Apsupome tą suknistą namą Apekse, ketindami jį pagaliau sučiupti, o areštavome tik keturis pornografinius žurnalus ir indelį žirnių tyrės. O kaip pėdsakai? Turbūt juos užpustė sniegas?

- Prie telefono būdelės liko kažkiek pėdsakų, - atsakė patrulis. - Žinoma, šiek tiek užpustyti, bet tai jis.

- Ir vėl spėjimas?

- Ne. Tai didelių batų palikti pėdsakai.

- Supratau. Ar kelius užtvėrėte?

- Visi keliai užtverti, galite būti ramus. Ir dideli, ir maži.

- Ir tas kelias, kuriuo gabenamas miškas?

- Žinoma. - Patrulis atrodė įsižeidęs.

Sterlingas neketino atsiprašinėti.

- Vadinasi, jam nėra kur dingti. Ar jūs galite tą patvirtinti?

- Taip.

- Gerai. Kai tik oras pagerės, mes su trimis šimtais žmonių atvyksime tenai. Viskas labai ilgai užsitęsė.

- Taip, sere.

- Sniego valytuvas, - prunkštelėjo Sterlingas. - Ir atsitik tu man šitaip! - ir jis padėjo ragelį.

Į "HH" Bleizas sugrįžo visai nusikalęs. Užsiropštė ant tvoros ir krito veidu į sniegą. Niekai. Svarbu, kad jis jau kitoje tvoros pusėje. Iš nosies tekėjo kraujas. Kelionei atgal jam prireikė trisdešimt penkių minučių. Jis sunkiai pakilo, svirinėdamas nuėjo į namo vidų.

Ir buvo sutiktas įnirtingo, beviltiško Džo riksmo.

- Viešpatie Dieve!

Bleizas bėgo aukštyn, peršokdamas per kelis laiptelius. Įsiveržė į direktoriaus kabinetą. Židinys buvo užgesęs. Lopšys apvirtęs. Džo gulėjo ant grindų. Galva kruvina, veidas avietinės spalvos... užsimerkęs. Mažos rankutės dulkėtos.

- Džo! - suriko Bleizas. - Džo! Džo!

Jis pakėlė vaiką, nubėgo į kampą, kur gulėjo įklotai. Čiupo vieną, uždėjo ant žaizdos kaktoje. Regis, kraujas tekėjo srove. Iš žaizdos kyšojo rakštis. Bleizas ją ištraukė, numetė ant grindų.

Mažylis ant jo rankų sujudėjo, dar garsiau pravirko. Vyriškis nuvalė kraują, pasilenkęs prie žaizdos įdėmiai ją apžiūrėjo. Be rakšties ji atrodė nepalyginamai geriau, nors kraštai buvo nelygūs. Ačiū Dievui skiedra neįstrigo į akį. O juk galėjo!

Jis surado buteliuką ir nepašildęs padavė berniukui. Mažylis griebė jį abiem rankomis ir pradėjo godžiai gerti. Vis dar sunkiai kvėpuodamas, Bleizas surado antklodę, įsupo į ją kūdikį. Po to atsigulė šalia, priglaudė Džo prie krūtinės. Užsimerkė... ir čia įvyko baisus dalykas: visas pasaulis pradėjo slinkti tolyn nuo jo - Džo, Džordžas, Džonas, Haris Blunoutas. Enė Bredstej, ant laidų sutūpę paukščiai, naktys keliuose...

Tačiau po akimirkos jis atsigavo.

- Nuo šiolei mudu neišskiriami, Džo, - sušnabždėjo jis. - Aš turiu tave, o tu - mane. Viskas bus gerai. Juk taip?

Sniegas vis atakavo langus. Džo išmetė iš burnos čiulptuką, pasuko galvą ir užsikosėjo taip baisiai, kad net liežuvis iš burnytės išlindo. Po to vėl griebėsi čiulptuko. Bleizas jautė, kaip daužosi jo maža širdutė.

- Tokios tokelės, - pasakė jis ir pabučiavo kruviną Džo kaktą.

Po to abu užsnūdo.

20 skyrius

"Heton Hauzo" našlaičių prieglaudai priklausė nemažas žemės sklypas. Čia buvo daržas. Daugelis berniukų ir mergaičių vadino jį "Pergalės daržu". Direktorė, kuri vadovavo prieglaudai iki Koslou, didelio dėmesio daržui neskyrė. Tvirtino, jog augalininkystė nėra jos didžioji meilė. Tačiau Martinas Koslou, "Įstatymas", pastebėjo darže mažiausiai du pliusus. Pirma, pačių išaugintos daržovės leido sutaupyti nemažai pinigų, nes "HH" negalėjo pasigirti dideliu biudžetu. Antra, atsirado galimybė pripratinti jaunuolius prie sunkaus fizinio darbo, o ant jo juk laikosi visas pasaulis. "Darbas ir matematika pastatė piramides" - mėgdavo kartoti Koslou. Todėl jaunimas pavasarį sodindavo, vasarą ravėdavo, o rudenį nuimdavo derlių. Jei tik, žinoma, jų neišsiųsdavo į kitus "išorinius" darbus.

Praėjus keturiolikai mėnesių po "pasakiškos mėlynių vasaros", kaip mėgdavo sakyti Tojdžemas, Džoną Čelcmaną drauge su kitais nusiuntė rinkti moliūgų šiauriniame daržo kampe. Jis peršalo, susirgo ir mirė. Viskas įvyko labai greitai. Per Helouvyną jis pateko į Portlendo miesto ligoninę. Tuo metu visi kiti dar mokėsi našlaičių prieglaudoje ar buvo išvykę į kitas mokyklas. Mirė jis vargetoms skirtoje palatoje, visiškai vienas.

Nuo jo lovos prieglaudoje nuėmė patalynę. Lovą perklojo iš naujo. O Bleizas beveik visą dieną sėdėjo nejudėdamas, įsmeigęs akis į buvusią Džono lovą. Pailgas miegamasis (jie vadino miegamąjį žarna) buvo tuščias. Kiti vaikinai išėjo į Džono laidotuves. Daugelis pirmą kartą matė laidotuves, todėl jiems buvo įdomu pamatyti, kaip viskas vyksta.

Tuščia bičiulio lova ir baugino, ir traukė Bleizą. Paslaptingai išnyko ir riešutų sviesto "Šeds" indelis, kurį Džonas visada slėpdavo tarp galvūgalio ir sienos. Bleizas tą pastebėjo. Taip pat ir traškučiai

“Ric”. Lovą perklojo kareiviškai, tvirtai ištempę viršutinę antklodę. Paklodės buvo baltos, švarios, nors, kai visi suguldavo, Džonas visada aktyviai masturbuodavosi. Bleizas dažnai tokiais atvejais tyliai gulėdavo savo lovoje, žvelgė į tamsą ir klausėsi girgždančių spyruoklių... Todėl ant jo paklodžių visada matėsi geltonos dėmės. Viešpatie, juk tokios pat dėmės buvo ant visų vyresnių berniukų paklodžių. Taip pat ir ant Bleizo... Net ir dabar, kai jis sėdi ant savo lovos ir spokso į Džono lovą. Ir staiga jam šmėstelėjo mintis: jeigu jis numirs, jo lovą taip pat perklos iš naujo, nuims sperma išterliotas paklodes ir pakeis tokiomis pat baltomis bei švariomis, kokios dabar puikuojasi ant Džono lovos. Paklodės be jokių nereikalingų pėdsakų, be jokių įrodymų, kad ant jų kažkas gulėjo, apie kažką svajojo, kažkas gyvas... galintis apšlakstyti jas savo sperma. Ir Bleizas pravirko.

Ši lapkričio diena pasitaikė graži, ir “žarną” užliejo šviesa. Šviesa nuo langų krito ant tuščios Džono lovos. Bleizas pakėlė antklodę ir numetė ją nuo lovos. Griebęs pagalvę, šveitė ją kuo toliau į kampą. Tada nuplėšė nuo lovos paklodes, numetė ant grindų čiužinį. Tačiau nesustojo, jam šito nepakako... Apvertė lovą aukštyn kojomis ir pastatė ant čiužinio. Bet ir to jam pasirodė per mažai. Spyrė koja į lovą, bet viskas baigėsi tik tuo, kad pats susirietė iš skausmo. Jo krūtinė kilnojosi. Jis užsidengė veidą rankomis ir atsigulė ant savo lovos.

Pasibaigus laidotuvėms, kiti vaikinai stengėsi neliesti Bleizo. Niekas nepaklausė apie apverstą lovą... Tiktai Tojus pasielgė kažkaip keistai: paėmė Bleizo ranką ir pabučiavo. Keistas poelgis, niekas nepaneigs. Vėliau Bleizas apie tai galvojo ne vienerius metus. Žinoma, nuolat negalvodavo, bet vis prisimindavo.

Laikrodis išmušė penktą valandą. Berniukams prasidėjo laisvalaikis. Daugelis išbėgo į kiemą: pažaisti, pasivaikščioti, padūkti. O Bleizas nuėjo į Martino Koslou kabinetą. Įstatymas sėdėjo prie stalo. Tik su šlepetėmis, suposi krėsle ir skaitė laikraštį. Pakėlęs akis, paklausė:

- Kas?

- Tas, kalės vaike, - atsakė Bleizas. Ir sudaužė jį iki sąmonės netekimo...

Iki Niuhempšyro jis ėjo pėsčias. Manė, kas su vogtu automobiliu kaipmat įklius... neprireiks ir kokių keturių valandų. Jį pagavo po dviejų valandų. Bleizas nuolat pamiršdavo apie savo gabaritus. Užtat Martinas Koslou nepamiršo. Ir Meno valstijos policijai nebuvo sudė-

tinga užduotis pastebėti vienišą bėglį, kurio ūgis siekia šešias pėdas ir septynis colius, o kaktoje įduba.

Po to jis atsidūrė Kamberlindo apskrities teisme. Martinas Koslou taip pat pasirodė teismo salėje. Jo ranka buvo sugipsuota, ant galvos didžiulis tvarstis, viena akis uždengta... Jis atėjo su ramentais. Priėjo prie liudytojo kėdės.

Prokuroras paklausė, koks jo ūgis. Direktorius atsakė, jog penkios pėdos ir šeši coliai. Kai paklausė apie svorį, atsakymas buvo: šimtas šešiasdešimt svarų. Dar prokurorui buvo įdomu sužinoti, ar Koslou kaip nors išprovokavo užpuolimą, gal nekaltai nubaudė teisiamąjį, Klaitoną Bleisdelą jaunesnįjį. Direktorius paneigė. Tada liudytojas buvo perduotas į Bleizo advokato, naujai iškepto teisininko, rankas. Šis apibėrė Martiną Koslou įnirtingais, piktais, kartais ne visai suprantamais klausimais, į kuriuos direktorius atsakinėjo lėtai ir ramiai. Gipsas, tvarsčiai, ramentai kalbėjo patys už save. Kai advokato klausimai išseko, Martinas Koslou buvo paleistas.

Į krėslą atsisėdo Bleizas. Advokatas paklausė, kodėl jis sumušė "Heton Hauzo" direktorių. Painiodamasis, jaunuolis išklojo visą teisybę. Juk mirė jo geriausias draugas. Ir jam atrodė, kad direktorius dėl to kaltas. Nereikėjo Džono per tokį šaltį siųsti prie tų moliūgų. Jaunuolio širdis buvo silpna. Tai neteisinga, ir misteris Koslou pats tai žinojo. Jis gavo ko nusipelnęs.

Išgirdęs tokius žodžius, jaunasis advokatas atsisėdo. Jo akyse buvo neviltis.

Pakilo prokuroras. Priėjo. Paklausė, koks Bleizo ūgis. Vaikinas pasakė, jog šešios pėdos ir šeši coliai. O gal ir septyni. Tada prokuroras paklausė, koks jo svoris. Bleizas atsakė tiksliai nežinąs, bet tikrai sveria daugiau, negu geras gaidys. Atsakymas sukėlė reporteriams juoką. Bleizas sutrikęs pažvelgė į juos ir šyptelėjo. Norėjo parodyti, kad ir jis gali pajuokauti, kaip ir bet kuris kitas. Daugiau klausimų prokuroras neturėjo. Jis atsisėdo.

Teismo paskirtas Bleizo advokatas skėlė ugningą, mažai suprantamą kalbą. Po to ir jis atsisėdo. Teisėjas, rankomis parėmęs galvą, žiūrėjo pro langą. Vėl pakilo prokuroras. Jis pavadino Bleizą jaunuoju nusikaltėliu. Pasakė, jog Meino valstija privalo kuo greičiau juo pasirūpinti, kaip reikiant pričiupti. Bleizas nežinojo, ką tai reiškia, bet nujautė, kad nieko gero.

Teisėjas pasiteiravo, ar Bleizas nori dar ką nors pasakyti.

- Taip, sere, - pasakė Bleizas. - Tik aš nežinau kaip.

Teisėjas linktelėjo ir nuteisė jį kalėti dvejus metus Pietų Portlendo pataisos centre.

Ten Bleizui buvo ne taip blogai, kaip kitiems vaikinams, bet pakankamai blogai, kad dingtų noras dar kartą čia pakliūti. Jo ūgis bei tvirtas kūno sudėjimas bylojo apie tai, kad čia jis nebus daužomas ar prievartaujamas. Jaunuolis stengėsi laikytis atokiau nuo visų kalėjimo gaujų su jų juokingais vadais, bet gyvenimas kameroje jį slėgė. Stipriai slėgė. Du kartus per pirmą pusmetį jis sukėlė triukšmą. Rėkavo, šaukė, kad jį išleistų, daužėsi į grotas, kol atlėkdavo apsaugininkai. Pirmą kartą atskubėjo keturi vyrai, bet jiems teko kviestis į pagalbą dar keturis, po to - visą pustuzinį apsaugos darbuotojų, kol pagaliau pavyko nuraminti Bleizą. Antrą kartą jam tiesiog suleido vaistų. Šitaip jie išjungė siautėjantį Bleizą šešiolikai valandų.

Bet vienutėje buvo dar blogiau. Bleizas nenustodamas suko ratu po kamerą (nuo vienos sienos iki kitos - šeši žingsniai), o laikas judėjo vis lėčiau, kol galiausiai... visai sustojo. Kai durys atsiverdavo, ir jam leisdavo drauge su kitais kaliniais pavaikščioti po kiemą ar nuvesdavo iškrauti sunkvežimius, jis vos neišprotėdavo iš dėkingumo ir palengvėjimo. Kai antrą kartą išleistas iš karcerio, jis puolė ant kaklo kalėjimo prižiūrėtojui. Po to jo asmens byloje atsirado įrašas: “Pastebėtos homoseksualumo tendencijos”.

Karceris nebuvo pats blogiausias Bleizui nutikęs dalykas. Jis dažnai viską pamiršdavo, tačiau blogų prisiminimų niekaip negalėjo atsikratyti - jie nuolatos primindavo apie save. Blogiausias dalykas, jo manymu - tai tardymai. Šitie žmonės atvesdavo tave į mažą kambarėlį baltomis sienomis ir apstodavo ratu. Tada pasipildavo klausimai. Dar tau nespėjus suprasti, ką reiškia pirmas klausimas, ko jie tavęs klausia, jau pasigirsdavo antras, trečias, ketvirtas... Lipo tau ant galvos, spyrė tave į kampą ir iš priekio, ir iš nugaros, ir iš visų pusių. Tu tarsi patekdavai į milžinišką voratinklį. Ir galiausiai būtinai pasiekdavo, kad galėjai prisipažinti bet ką, pasakyti, ko tik jie norėjo, kad tik jie pagaliau užčiauptų savo srėbtuves. Tada pakišdavo tau popierių, siūlė pasirašyti, ir tu... taip, tu pagaliau viską pasirašydavai.

Bleizo bylą vedė apskrities prokuroro padėjėjas Holovėjus. Apklausa truko pusantros valandos, ir tik tada į mažą kambarėlį įėjo pats Holovėjus. Bleizas vilkėjo marškiniais atraitytomis rankovėmis,

o jų apačia buvo išlindusi iš po diržo. Visas išpiltas šalto prakaito. Ir jam beprotiškai norėjosi į tualetą - šlapimo pūslė buvo pilna, reikėjo kuo greičiau nusilengvinti. Ir jautėsi taip, tarsi vėl būtų patekęs į Bouj šunų fermą, o šunys loja ant jo ir puola iš visų pusių. Holovėjus atrodė tvarkingai, toks pasitempęs, mėlynu kostiumu su siauromis juostelėmis. Juodi jo batai priekyje išmarginti skylutėmis. Bleizas niekada negalėjo pamiršti tų mažyčių skylučių ant jo batų.

Holovėjus atsisėdo ant viduryje kambario stovėjusio stalo. Pusė subinės pakibusi ore, viena koja kabaruoja pirmyn atgal, o batas siūbuoja... tarsi laikrodžio švytuoklė. Jis draugiškai nusišypsojo Bleizui ir paklausė:

- Tai ar kalbėsi, sūnau?

Bleizas prasižiojo. Liežuvis painiojosi, žodžiai nesirišo. Taip, jis kalbės. Jei tik kas nors teiksis išklausyti ir parodys bent lašą supratingumo. Taip, tada jis kalbės.

Holovėjus pasiūlė visiems kitiems išeiti.

Bleizas paklausė, ar galėtų jis dar nueiti į tualetą.

Apskrities prokuroro padėjėjas parodė į duris, kurių Bleizas anksčiau nepastebėjo, ir paklausė:

- Ko tu lauki? - Jo lūpose buvo ta pati draugiška šypsena.

Kai Bleizas sugrįžo, ant stalo stovėjo ąsotis su šaltu vandeniu ir tuščia stiklinė. Vaikinas pažvelgė į Holovėjų. Tas linktelėjo. Bleizas išgėrė tris stiklines ir atsisėdo. Pasijuto taip, tarsi kas nors jam į kaktą būtų įsmeigęs varveklį - vanduo buvo ledinis.

- Gerai? - paklausė Holovėjus.

Bleizas linktelėjo.

- Suprantama. Nuo atsakinėjimų į klausimus visada apima troškulys. Gal cigaretę?

- Nerūkau.

- Ir teisingai darai. Atsisakęs rūkyti, niekada nepralaimėsi. - Holovėjus užsirūkė. - Kaip tave vadina draugai, sūnau?

- Bleizu.

- Puiku, Bleizai. O aš Frenkas Holovėjus. - Jis ištiesė ranką. Kai Bleizas ją paspaudė, valdininkas susiraukė, sukando dantimis cigaretę. - O dabar smulkiai papasakok, kaip tu čia patekai.

Ir Bleizas pradėjo pasakoti. Pradėjo nuo to momento, kai Įstatymas atvyko į "Heton Hauzą", ir prasidėjo jo bėdos su matematika.

Holovėjus pakėlė ranką.

- Ar tu neprieštarausi, Bleizai, jei pakviesiu čia stenografininkę. Ji viską užrašys. Tai kažkas panašaus į sekretorę. Kad vėliau tau netektų dar kartą viską kartoti iš naujo.

Žinoma, jis neprieštaravo.

Galiausiai sugrįžo likusieji. Holovėjaus akys pasidarė nebe tokios draugiškos. Jis nusliuogė nuo stalo, dviem rankos judesiais paglostė užpakalį ir pasakė:

- Duokite šitam bukagalviui pasirašyti.

Ir išėjo, net neatsisukęs.

Bleizas išėjo į laisvę kiek anksčiau. Kalėjimo laiką sutrumpino keturiais mėnesiais... už nepriekaištingą nuteistojo elgesį. Jam davė dvi poras kalėjimo džinsų, striukę iš tankaus audinio. Viską sudėjo į maišą, kad būtų patogiau nešti. Taip pat jis gavo kalėjime uždirbtus pinigus. Tai buvo čekis keturiasdešimt trims doleriams ir aštuoniasdešimt keturiems centams.

Buvo spalio mėnuo. Pūtė vėjas, oras atrodė kažkoks... saldus. Kalėjimo prižiūrėtojas pamojavo jam rankomis. Jos judėjo tarsi automobilio valytuvai. Ir patarė laikytis įstatymų ir tinkamai elgtis. Bleizas praėjo pro jį nepakeldamas akių, net nepažvelgęs jo pusėn. O kai išgirdo už nugaros užsitrenkus sunkius kalėjimo vartus, pradėjo visas drebėti.

Jis vis žingsniavo... kol galiausiai baigėsi šaligatvis, miestas liko kažkur toli. Dairėsi į šalis. Į viską.... Pro šalį skriejo automobiliai. Jie atrodė nebe taip, kaip anksčiau. Buvo labiau šiuolaikiški. Vienas kiek pristabdė, ir Bleizas pagalvojo, gal jį pavėžės. Bet pasigirdo balsas: “EI, KALINY!” - ir automobilis nurūko.

Vaikinas atsisėdo ant žemos akmenų tvorelės prie nedidelių kaimo kapinaičių ir įsistebeilijo į kelią. Pagaliau suvokė esąs laisvas. Niekas daugiau nekomandavo, niekas nevadovavo... Bet jis pats sau vadovauti nelabai mokėjo. O draugų neturėjo. Išėjo iš kalėjimo, bet neturi darbo. Ir net nežinojo, ką daryti su tuo popiergaliu, kurį jam davė vietoje pinigų.

Tačiau, nepaisant nieko, stebėtina, tyli palaima užliejo Bleizo kūną ir sielą. Jis užsimerkė, atkišo saulei veidą... Saulė užliejo jo galvą raudona šviesa. Įkvėpė žolės kvapą... netgi asfalto, kur neseniai dirbo kelininkų brigada... bei lekiančių pro šalį automobilių išmetamų dujų. Jis iš naujo pratinosi gyventi laisvėje.

Naktį praleido pašiūrėje. O ryte jau rinko bulves, gaudamas po dešimtį centų už pintinę. Visą žiemą dirbo audimo fabrike Niuhempšyre. Fabriko šeimininkas nenorėjo turėti jokių reikalų su profesinėmis sąjungomis. Pavasarį autobusu nuvažiavo į Bostoną ir susirado darbą ligoninės skalbykloje. Tenai dirbo šešis mėnesius. Po to susitiko pažįstamą iš "Pietų Portlendo". Tai Bilis Sent Pjeras. Jiedu susėdo bare, prisipirko daug alaus. Bilis prisipažino Bleizui, kad jie su dauguižiu ketina apiplėšti vyno parduotuvę Sautyje. Regis, darbas nesudėtingas. Tik jiems reikalingas trečias.

Ir Bleizas sutiko... už septyniolika dolerių. Jis vis dar dirbo skalbykloje. Po keturių mėnesių jis, Bilis ir Domas (Bilio sesers vyras) apiplėšė degalinę ir parduotuvę Denverse. Dar po mėnesio Bilis, Bleizas ir Kalvinas Saksas (dar vienas buvęs "Pietų Portlendo" kalinys) apiplėšė paskolų agentūrą. Jų grobis siekė tūkstantį dolerių.

- Dabar nesismulkinsime, imsimės stambių operacijų, - pareiškė Bilis, kai jie visi trys sėdėjo motelyje ir dalinosi pinigus. - Tai tik pradžia.

Per tą laiką tikrų draugų Bleizas neturėjo. Bendravo tik su Biliu ir kitais smulkiais vagišiais, kurie tai atsirasdavo, tai vėl išnykdavo. Susitikdavo jie dažniausiai cukrainėje "Pas Muči". Čia galiniame kambaryje žaisdavo dažasvydį ir plepėdavo apie nieką. Merginos Bleizas neturėjo - nei pastovios, nei laikinos. Jis buvo liguistai drovus ir, kaip sakydavo Bilis, baisiai gėdijosi savo sužalotos kaktos. Po sėkmingos apiplėšimo operacijos kartais jis pasisamdydavo prostitutę.

Praėjus maždaug metams po pažinties su Biliu, vienas muzikantas, kuris vertėsi laikinais kontraktais, pasiūlė Bleizui pabandyti heroiną. Po to jam buvo labai bloga: heroinas sukėlė siaubingą alergiją. Tai buvo pirmas ir paskutinis kartas. Daugiau Bleizas prie heroino neprisilietė. Kartais žolytės patraukdavo dėl kompanijos, tačiau sunkiųjų narkotikų vengė.

Greitai po to, kai Bleizas išbandė narkotikus, Bilį ir Kalviną (kuris galėjo didžiuotis nebent savo tatuiruote "LIFE SUCKS, THEN YA DIE*) areštavo, kai jie mėgino apiplėšti supermarketą.

Tačiau atsirado nemažai kitų "veikėjų", kurie norėjo pasinaudoti Bleizu savo nešvariuose darbeliuose. Jie to siekė. Kažkas sugalvojo jam Siaubūno pravardę, ir ji prigijo. Net tada, kai jis užsidėdavo ant

*"Gyvenimas - mėšlas, po to tu numiršti".

veido kaukę, norėdamas paslėpti iškalbingą savo kaktą, jo gabaritai kiekvieną pardavėją ar parduotuvės savininką priversdavo gerokai pagalvoti prieš griebiantis paslėpto po prekystaliu ginklo. Po to, kai suėmė Bilį, per dvejus metus Bleizas irgi ne kartą vos neįkliuvo, dažnai tik stebuklas padėdavo jam išvengti suėmimo. Kartą, kai jis su dviem broliais apiplėšė drabužių parduotuvę Sogase, jo bendrus sulaikė vos už vieno kvartalo nuo tos vietos, kur Bleizas atsisveikino su jais ir išlipo iš jų automobilio. Broliai mielai būtų išdavę Bleizą, gal tai net būtų palengvinę jų padėtį, tačiau jie žinojo tik tiek, kad tas vaikinas - tai Didysis Bugi. Todėl policija nusprendė, jog trečiasis gaujos narys būsiantis koks nors afroamerikietis.

Birželį Bleizas išėjo iš darbo skalbykloje. Naujo pastovaus darbo nebeieškojo. Plaukė per gyvenimą, kol galiausiai sutiko Džordžą Reklį. O kai sutiko, jo ateitis tapo aiški.

21 skyrius

Albertas Sterlingas snūduriavo didžiuliams krėsle Džerardo kabinete, kai pro langus pasimatė pirmieji aušros požymiai. Buvo vasario pirmoji. Prasidėjo nauja diena.

Į duris pasibeldė. Sterlingas atsimerkė. Ant slenksčio stovėjo Grandžeris.

- Manau, mes kai ką turime.

- Nagi, pasidalink.

- Bleisdelas išaugo našlaičių prieglaudoje... ar vaikų namuose. Valstijos išlaikomuose. Tai “Heton Hauzas”. Ir ta įstaiga yra kaip tik tame rajone, iš kur buvo skambinta.

Sterlingas išsitiesė.

- Ar įstaiga dar veikia?

- Ne. Jau prieš kokius penkiolika metų uždaryta.

- O kas tenai dabar gyvena?

- Niekas. Namas parduotas kažkokiems žmonėms, kurie mėgino įrengti tenai dieninę mokyklą. Bet jie bankrutavo, ir miestas atsiėmė pastatą. Dabar jis stovi tuščias.

- Galiu lažintis, jog Bleisdelas tenai. - Sterlingas vadovavosi in-

tuicija, tačiau jautė, jog šįkart ji nepavils. Neabejojo, kad jau šįryt suims tą niekšą ir visus jo bendrus. - Paskambink į valstijos policiją. Man reikia ne mažiau dvidešimties žmonių. Ir dar mudu. - Jis susimąstė. - Ir Franklendas. Ištrauk jį ir biuro.

- Jis juk turi miegoti iki...

- Pažadink jį. Taip pat ir Normaną. Sėdės čia, prie telefono.

- Tu įsitikinęs, kad mums...

- Taip. Bleisdelas - nusikaltėlis. Be to, jis idiotas ir dar tinginys. Patikėk, tai sakau aš, Albertas Sterlingas. Kiekvienas nusikaltėlis yra dar ir tinginys. Kur dar jis galėtų būti? - Agentas pažiūrėjo į laikrodį. Be penkiolikos šešios. - Aš vis dar tikiuosi, kad vaikas gyvas. Nors lažintis negalėčiau.

Bleizas atsibudo po šešių penkiolika. Apsivertė ant šono, pažiūrėjo, kaip laikosi Džo. Visą naktį berniukas išmiegojo šalia jo. Matyt, jį teigiamai veikė Bleizo kūno šiluma. Oda kiek vėsesnė, kvėpavimas lygesnis, mažiau girdisi karkalų. Tiktai ant žandų liko raudonos dėmės. Bleizas įkišo pirštą į vaiko burną ir apčiuopė patinusią danteną. Džo iškart pradėjo čiulpti pirštą. Kai paspaudė danteną, berniukas sudejavo ir nusisuko.

- Prakeiktas dantis, - sušnabždėjo Bleizas. Pasižiūrėjo į vaiko kaktą. Žaizdą dengė sukepęs kraujas. Turbūt neliks rando, - pamanė Bleizas ir apsidžiaugė. Suprantama, žmogaus kakta tokioje matomoje vietoje. Ji visą gyvenimą matoma. Ne pati tinkamiausia vieta randams.

Baigęs dantenų “apžiūrą”, jis kurį laiką žavėjosi mažylio veiduku. Oda atrodė nuostabiai, žinoma, jei ne ta nelemta žaizda. Balta, bet jau kiek pradeda ruduoti. Gerai, su tokia oda berniukas niekada neiškeps saulėje, jo įdegis bus gražus, tamsus. Vasarą atrodys kaip juodaodis. Ne taip, kaip jis - Bleizas saulėje paraudonuodavo tarsi vėžys... Akių vokai melsvi, pro kraštelius matosi žydros rainelės. Rožinės lūpytės kiek papūstos.

Vyriškis paėmė vieną mažą rankutę, pakėlė. Miniatiūriniai pirščiukai iškart įsikibo į jo nykštį ir suspaudė. Bleizas pagalvojo, kad Džo rankos turbūt bus didelės. Ir ateis tokia diena, kai jos galės laikyti mūrininko plaktuką ar mechaniko veržliaraktį. O galbūt dailininko teptuką.

Nuo minčių apie berniuko ateitį Bleizą supurtė šaltis. Jam kilo noras pažadinti vaiką. Kam? Kad galėtų pamatyti, kaip mažylio akys lėtai atsimerkia ir žiūri į jį. Kas gali žinoti, ką po metų kitų pamatys šitos akys? Bet vaikas vis dar buvo užsimerkęs. Ir mažojo Džo gyvenimas liko mįslė. Tarsi nuostabi, patraukli knyga, parašyta nematomu rašalu... Bleizas suvokė, jog pinigai jam daugiau nerūpi, jie visai nereikšmingi. Jis žiūrėjo į mažylį ir jam vis labiau norėjosi pamatyti, kaip ant šiltų baltų švarių lapų atsiras žodžiai... Ir piešinėliai.

Vyriškis pabučiavo vaiko kaktą prie žaizdos. Atsikėlė, priėjo prie lango. Vis dar snigo. Už lango ir oras, ir žemė baltavo. Jis pamanė, jog per naktį galėjo prisnigti tiek, kad sniego storis siekia kokius aštuonis colius. O pabaigos nesimato.

Jie beveik sučiupo tave, Bleizai.

Jis atsisuko.

- Džordžai? - pašaukė tyliai. - Ar tai tu?

Ne, tai ne Džordžas. Balsas nuskambėjo jo paties galvoje. Bet iš kur tenai galėjo atsirasti tokia mintis?

Jis vėl prilipo prie lango. Subjaurota kakta susiraukė nuo minčių. Jie jau žino, kas jis toks. Jis susimovė, pasakydamas telefonistei savo tikrą vardą bei pavardę. Kvailys, dar ir žodžio “jaunesnysis” nepamiršo pridurti. Laikė save protingu, o paaiškėjo, kad yra visai bukagalvis. Kvailumas - tai kalėjimas, iš kurio išeiti į laisvę neįmanoma. Kad ir koks nepriekaištingas būtų tavo elgesys - tas nuosprendis neapskundžiamas... iki gyvos galvos.

Žinoma, Džordžas iš jo pasijuoktų. Turbūt pasakytų: “Galiu lažintis, jie dabar rausiasi tavo praeityje. Nagrinėja visus Klaitono Bleisdelo jaunesniojo hitus”... Tikriausiai jau viską išstudijavo. Sužinojo apie religinę aferą, apie tai, kad jam teko pabuvoti “Pietų Portlende”, apie ilgus metus praleistus “Heton Hauze”...

Ir čia tarsi meteoras į galvą įsiveržė nerimastinga mintis: juk jis dabar yra “Heton Hauze!”

Bleizas sunerimo, apimtas panikos apsidairė, matyt, norėdamas įsitikinti, ar tikrai taip yra.

Jie beveik sučiupo tave, Bleizai.

Jis vėl pasijuto esąs grobis, medžiojamas žvėris, aplink kurį vis labiau ir labiau glaudžiasi ratas... Prisiminė baltą tardymo kambarį, norą nusišlapinti, klausimus, tarsi kulkas smingančius į sąmonę ir nepaliekančius laiko apgalvoti atsakymų. Ir šį kartą jį teis ne kokioje

nors mažoje pustuštėje salėje. Šįkart tai bus anšlagas... neliks nė vienos tuščios vietos. O po to - iki gyvos galvos. Ir karceris... kiekvieną kartą, vos tik jis pamėgins triukšmauti.

Šios mintys visą Bleizo esybę pripildė siaubo. Bet visų baisiausia, kad jie netrukus įsiverš čia, sulėks ginkluoti ir paims berniuką. Vėl pagrobs vargšą mažąjį Džo. Jo vaiką.

Jį išpylė prakaitas, nors kambaryje buvo velniškai šalta.

Tu apgailėtinas nevykėlis. Jis užaugęs neapkęs tavęs. Jie tikrai tuo pasirūpins.

Ir vėl ne Džordžas. Tai jo paties mintis. Ir tai gryna tiesa.

Vyriškis įtempė visas jėgas. Mėgino susikaupti, sudėlioti mintis, sugalvoti kokį nors planą. Juk yra kokia nors vieta, kur juodu su Džo galėtų pasislėpti. Turi būti tokia vieta! Džo sujudėjo, atsibusdamas, tačiau Bleizas jo neišgirdo. Vieta, kur galima pasislėpti. Saugi vieta. Slapta, kur jų negalėtų surasti. Tokia vieta, apie kurią net Džordžas nežinotų, vieta...

Jo protas nušvito.

Jis atsisuko į lovą. Džo gulėjo jau atmerktomis akimis. Pamatęs Bleizą, nusišypsojo jam ir gracingai įsikišo į burną pirštą.

- Tu privalai pavalgyti, Džo. Ir greitai. Mudu esame persekiojami bėgliai, bet mano galvoje gimė idėja.

Jis pamaitino vaiką mėsa su sūriu. Paprastai Džo iškart sukirsdavo visą indelį, bet dabar po penkto šaukšto pradėjo sukioti galvytę. Kai Bleizas nepasidavė, mėgindamas jam įsiūlyti maistą, vaikas pravirko. Vyriškis davė jam buteliuką. Berniukas godžiai puolėsi gerti. Deja, buteliukų tik trys belikę...

Kol Džo gulėjo ant antklodės, mažomis rankutėmis suspaudęs buteliuką, Bleizas blaškėsi po kambarį, rinkdamas daiktus. Atidarė dėžę su sauskelnėmis ir pradėjo kištis jas po marškiniais, kol išsipūtė kaip balionas ir tapo storuliu iš "Išsigimėlių šou".

Tada atsiklaupė prie lovos ir pradėjo kuo šilčiau rengti Džo: dveji marškiniai, dvejos kelnaitės, megztinis, megzta kepuraitė. O Džo vis rėkė. Jam tai akivaizdžiai nepatiko. Dabar Bleizas į jo raudą nekreipė dėmesio. Aprengęs vaiką, sudėjo tarsi voką dvi antklodes ir įkišo Džo.

Berniuko veidas iš įniršio paraudonavo. Kai Bleizas išnešė vaiką iš direktoriaus kabineto ir patraukė koridoriumi link laiptų, jo riksmas aidu nusirito į abi koridoriaus puses. Nusileidęs žemyn, Bleizas dar

užmaukšlino ant vaiko galvos savo kepurę. Suprantama, nepamiršęs pasukti snapelio į kairę pusę. Kepurė uždengė mažylį iki pat petukų. Tada vyriškis nėrė į sniegu spjaudančią žiemą.

Perėjo per šalutinį kiemą, nerangiai persirito per betoninę tvorą. Kitoje tvoros pusėje buvo "Pergalės daržas". Dabar tenai augo tik krūmai bei mažos pušaitės. Matyt, vėjas atpūtė sėklas. Iš po sniego kyšojo šakų galiukai. Bleizas dūmė kiek kojos neša, spausdamas prie krūtinės berniuką. Džo nebeverkė, bet vyriškis girdėjo, kaip keistai jis įkvepia orą. Turbūt šaltas oras nemaloniai degino vaikui gerklę.

"Pergalės daržas" baigėsi dar viena tvora. Ji sudėliota iš didžiulių akmenų. Kai kurie jau iškritę, todėl sienoje matėsi plyšiai. Bleizas pralindo pro vieną jų ir nubėgo šlaitu žemyn. Iš po jo kojų kilo sniego debesys. Apačioje augo miškas, bet prieš kokius trisdešimt penkerius metus čia siautėjo gaisras. Jis pasidarbavo kaip reikiant. Pastaraisiais metais medžiai bei krūmai vėl ataugo... įnirtingai kovodami dėl savo vietos po saule. Tačiau kai kur dar gulėjo išvartos. Dabar išvirtę medžiai buvo užkloti sniegu, todėl teko lėtinti žingsnį. Nors Bleizas ir žinojo, jog būtina skubėti. Vėjas stūgavo medžių viršūnėse. Jų kamienai girgždėjo.

Džo pradėjo spiegti. Garsas sklido iš gerklės, atrodė, kad vaikas dūsta.

- Viskas gerai, - nuramino jį Bleizas. - Mes beveik atvykome.

Jis nežinojo, ar dar išliko sena tvora iš metalinio tinklo. Žinoma, niekur ji nedingo. Ir dar apsnigta. Bleizas vos nepersirito per ją. Būtų su vaiku įkritęs į sniegą. Tačiau išsilaikė ant kojų, atsargiai peržengė ir siauru tarpeliu pajudėjo žemyn. Čia pasirodė plikos uolos. Sniego kiek mažiau. Virš galvos vis dar stūgavo vėjas.

- Čia, - atsiduso Bleizas. - Turi būti kažkur čia.

Dairydamasis po uolų sangrūdas, kyšančias iš žemės medžių šaknis, styrančius pušų spyglius, į sniegu užpustytas nišas, Bleizas sustojo pusiaukelėje. Panika užliejo jį. Pro vaiko antklodes bei rūbelius galėjo prasiskverbti šaltis.

- Turbūt kiek tolėliau?

Vyriškis leidosi žemiau, paslydo, išsidrėbė ant nugaros, bet vaiko iš rankų nepaleido. Aštrus skausmas nusmelkė dešinę kulkšnį, tarsi kas būtų užkūręs ant jos ugnį. Po to jis staiga suvokė, kad žiūri į trikampio formos šešėlį tarp dviejų didžiulių akmenų, kyšančių iš sie-

nos. Su berniuku ant rankų jis pajudėjo link šešėlio. Taip, štai jis. Taip, taip, taip. Palenkęs galvą, sulenkęs kelius vyriškis lėtai įlindo į urvą.

Tamsų, drėgną ir, laimei, šiltą. Po kojomis minkštos pušų šakos. Bleizą užliejo prisiminimai. Jiedu su Džonu Čelcmanu tempdavo čia šakas. Kartą, nepaklusę Martino Koslou draudimui išeiti iš prieglaudos teritorijos, jie surado šitą urvą...

Jis paguldė mažylį ant šakų, pasirausė kišenėse, surado degtukų dėžutę, vieną degtuką uždegė. Mirgančioje šviesoje perskaitė Džono ant sienos paliktą užrašą:

Džonis Č. Ir Klajus Bleisdelas. Rugpjūčio 15 d. Tretieji pragaro metai.

Parašė Džonas suodžiais nuo degančios žvakės.

Bleizo kūnas suvirpėjo. Ne nuo šalčio, suprantama. Apie jokį šaltį negalėjo būti net kalbos. Jis mostelėjo ranka, užgesino degtuką.

Džo žiūrėjo į jį iš tamsos. Godžiai gaudė orą atvira burna. O vaikiškose akyse - siaubas. Staiga kvėpavimas sustojo.

- Viešpatie, kas tau darosi? - suriko Bleizas. Uolėtos sienos čia pat aidu sugrąžino riksmą į jo ausis. Kas negerai? Kas...

Ūmai jis suprato, kas darosi. Antklodės. Jis perdaug jas suveržė, dėdamas vaiką ant šakų. Per stipriai. Vaikas negalėjo kvėpuoti. Virpančiais pirštais Bleizas atlaisvino antklodes. Džo pilna krūtine įkvėpė drėgno urvo oro ir pradėjo verkti. Silpnai, drebančiu balseliu.

Bleizas ištraukė iš po marškinių sauskelnes, surado buteliuką. Pabandė įgrūsti čiulptuką vaikui į burną, bet tas pasuko galvą į šoną.

- Tada truputį palauk, - paprašė jo Bleizas. - Tiesiog palauk.

Paėmė kepurę, užsidėjo ant galvos, vėl kiek pasuko į kairę ir išėjo iš urvo.

Surado išvartą, po ja - keletas tinkamų sausų šakų. Susikišo jas į kišenes. Sugrįžęs į urvą, užkūrė nedidelį lauželį. Didžioji dūmų dalis pro plyšį viršuje išėjo į lauką. O kad kas nors pamatys dūmus, jis nesijaudino, bent jau kol sninga ir pučia toks stiprus vėjas.

Bleizas vis maitino ugnį šakelėmis, kišdamas jas vieną po kitos, kol laužas sutraškėjo. Tada paguldė vaiką netoli ugnies ir sušildė. Berniukas jau kvėpavo, tačiau karkalai vis girdėjosi.

- Reikia tave parodyti gydytojui, - pasakė Bleizas. - Nueisime pas jį, kai tik išsikapstysime iš čia. Jis tave pagydys. Vėl būsi kaip naujas.

Džo nusišypsojo jam, parodydamas naują dantuką. Bleizui kiek palengvėjo. Jis irgi nusišypsojo berniukui. Jeigu vaikas jau šypsosi, matyt, jam nėra taip blogai. Jis pasiūlė Džo pirštą. Berniukas tuojau pat griebė jį ranka.

- Spaudžiu tau ranką, bičiuli, - nusijuokė Bleizas. Ištraukė iš striukės kišenės atšalusį buteliuką, nukratė prilipusius prie jo pušų spyglius, pastatė prie laužo, kad kiek sušiltų. Lauke staugė ir klykavo vėjas, bet urve darėsi vis šilčiau. Bleizas apgailestavo iškart neprisiminęs apie urvą. Čia kur kas geriau negu "Heton Hauze". Nederėjo nešti vaiko į našlaičių prieglaudą. Džordžas būtinai pasakytų, jog tenai bloga aura.

- Gerai. Juk tu apie tą prieglaudą net neprisiminsi. Ar ne taip? - paklausė Bleizas. Kai buteliukas jam pasirodė šiltas, jis padavė jį Džo. Šį kartą vaikas gėrė godžiai ir išgėrė visą buteliuką. Po to jo akys apsiblausė, žvilgsnis įsmigo į tolį. Bleizas jau puikiai žinojo, ką reiškia tokia mažylio būsena. Jis paėmė vaiką ant rankų, pasiguldė sau ant peties, pasūpavo. Mažylis du kartus atsiraugėjo, dar kokias penkias minutes kažką kalbėjo tik jam vienam suprantama kalba. Po to užsimerkė ir nutilo. Bleizas jau beveik priprato prie tokio režimo. Žinojo, kad dabar vaikas pamiegos kokias keturiasdešimt penkias minutes, o gal ir visą valandą, o po to visą rytą bus aktyvus.

Vyriškiui nesinorėjo jo palikti, ypač po to, kas atsitiko vakar vakare, bet jis žinojo, jog turi išeiti. Intuicija jam sakė, kad kitaip negalima. Jis paguldė vaiką ant vienos antklodės, kita užklojo, prispaudęs jos kraštus akmenimis. Tikėjosi, jog Džo atsibudęs galės vartytis, bet niekur nenušliauš. Bleizui atrodė, jog šito visai pakanka.

Jis išėjo ir urvo ir savo paties pėdsakais pasuko į "Heton Hauzą". Sniegas jau buvo bebaigiantis juos užpustyti. Vyriškis skubėjo. Išėjęs iš tarpeklio, pasileido bėgti. Buvo penkiolika minučių aštuntos.

Kol Bleizas šildė vaikui buteliuką, Albertas Sterlingas sėdėjo ant priekinės visureigio sėdynės. Automobilis buvo paverstas nusikaltėlio persekiojimo bei pagrobto kūdikio paieškų štabu. Jį vairavo policijos patrulis. Be didelės kepurės jis atrodė tarsi ką tik nukirptas jūrų pėstininkas. Sterlingo akimis daugelis valstijų policininkų atrodė kaip jūrų pėstininkai, ką tik pradėję tarnybą. O dauguma FTB agentų jam labiau priminė advokatus arba buhalterius. Ir suprantama kodėl. Todėl, kad...

Sterlingas spėjo sugriebti už uodegos ketinančią pabėgti mintį ir sugrąžino ją į realybę.

- Ar negalite priversti automobilį judėti kiek greičiau?

- Žinoma, galiu, - linktelėjo patrulis. - Tik tada iki pusiaudienio mes turėsime rinkti savo dantis iš sniego pusnių.

- Nebūtina kalbėti tokiu tonu.

- Toks oras veikia mano nervus, - atsakė policininkas. - Suknista sniego pūga. Ir kelias velniškai slidus.

- Suprantama. - Sterlingas pasižiūrėjo į laikrodį. - Kiek iki Kamberlendo?

- Penkiolika mylių.

- O kiek prireiks laiko?

Patrulis gūžtelėjo pečiais.

- Sugaišime kokias dvidešimt penkias minutes.

Sterlingas nepatenkintas susijuokė. Tai buvo bendra Biuro ir Meino valstijos operacija. Tokia, kokių Sterlingas negalėjo pakęsti. Turbūt labiau jis nemėgo tik dantų kanalų plombavimo. Tai bent procedūra! Kai tekdavo bendradarbiauti su vietos teisinėmis tarnybomis, nesėkmės tikimybė gerokai padidėdavo. Ir jeigu Biuras buvo priverstas drauge su jais vykdyti operaciją, nesėkmė atrodė labai tikėtina. Ko dar laukti, kai tenka bendradarbiauti su tokiu "jūrų pėstininku", kuris net negali padidinti automobilio greičio iki penkiasdešimties mylių per valandą.

Jis sujudėjo ant sėdynės, ir pistoleto rankena įsirėmė į strėnas. Būtent tenai agentas visada nešiojosi ginklą. Sterlingas pasitikėjo savo ginklu, savo nuojauta, Biuru. Jo uoslė buvo kaip gero medžioklinio šuns. Geras šuo gali ne tik pajusti krūmuose pasislėpusią kurapką ar kalakutą. Jis gali pajusti paukščio baimę ir suprasti, kada ir kur ta baimė pasireiškia. Ir jis žinojo, kurią akimirką paukščio noras pakilti nugalės norą pasilikti slėptuvėje.

Štai ir Bleisdelas dabar tūno kažkokioje slėptuvėje. Turbūt toje pačioje našlaičių prieglaudoje. Viskas gerai, bet nusikaltėlis tikrai pamėgins iš ten pabėgti. Nuojauta Sterlingui kuždėjo tą mintį. Tegul jis ne paukštis ir sparnų neturi, tačiau juos pakeis kojos. Juk bėgti jis gali. Kuo toliau, tuo Sterlingas labiau įsitikino, jog Bleisdelas veikė vienas. Jei jis turėtų bendrininką (kuris suplanavo pagrobimą, kaip iš pradžių manė Sterlingas ir Grandžeris), jis jau būtų susisiekęs su vaiko tėvais. Tuo labiau, kad Bleisdelas kvailas kaip bato aulas. Tik-

riausiai jis veikė vienas. Ir didžiausia tikimybė, kad pasislėpė savo buvusioje našlaičių prieglaudoje. "Tarsi balandis - sugrįžo į gimtąjį lizdą", - pagalvojo Sterlingas. Ir tupi įsitikinęs, kad niekas jo tenai neieškos. Yra tokia tikimybė, kad jis suras nusikaltėlį, tupintį po krūmu, kaip išgąsdinta putpelė.

Bet Bleisdelas stebėjo, iš kur vėjas pučia. Ir Sterlingas tai žinojo.

Jis pasižiūrėjo į laikrodį. Truputį po pusės septynių.

Tinklą reikėjo užmesti ant trikampio formos žemės ruožo tarp 9 -to plento iš vakarų pusės, vietinės reikšmės kelio, vadinamo Lun Katu, - iš šiaurės bei seno kelio, kuriuo buvo gabenamas miškas - iš pietryčių. O kai operacijos dalyviai užims savo pozicijas, visi pajudės link "Heton Hauzo", ir žiedas pradės spaustis... Suprantama, sniegas - rimta kliūtis, bet jis ir talkino persekiotojams - slėpė jų judėjimą.

Viskas tarsi ir neblogai surikiuota, bet...

- Ar negalite važiuoti greičiau? - vėl paklausė Sterlingas. Žinojo, jog nedera to klausti, nedera raginti vaikino, bet negalėjo suvaldyti emocijų.

Patrulis pažvelgė į greta sėdintį vyriškį. Smulkus, liesas veidas, degančios akys. Ir pagalvojo: "Šitas pirmarūšis šūdžius ketina nudėti tą vaikiną".

- Pasitikrinkite saugos diržą, agente Sterlingai.

- Prisegtas, - atsakė Sterlingas, įkišęs už diržo nykštį.

Faras atsiduso ir spustelėjo greičio pedalą.

Sterlingas davė komandą septintą ryto. Ir visi operacijos dalyviai pajudėjo link "HH". Vietomis sniego storis siekė iki keturių pėdų, žmonės klupo, krito į sniegą, kilo ir vėl ėjo pirmyn, palaikydami vieni su kitais radijo ryšį. Niekas nesiskundė. Juk ant kortos pastatyta vaiko gyvybė. Sniegas nesiliovė, ir tai dar labiau skatino veikti. Visi atrodė tarsi seno, begarsio filmo personažai... juodai baltos melodramos, kur visada aišku, kas yra blogiukas. Sterlingas vadovavo operacijai, kaip patyręs futbolo įžaidėjas. Savo rankose racijos pagalba jis laikė visus siūlo galus. Ėjusiems iš rytų atiteko lengvesnis kelio ruožas, ir Sterlingas įsakė jiems kiek sumažinti judėjimo greitį, kad visos trys grupės į "Heton Hauzą" atvyktų vienu metu. Jis norėjo išbaidyti paukštelį iš visų galimų slėptuvių, kur tik tas galėjo įlįsti.

- Sterlingai, tai Taneris. Ar girdite mane?

- Girdžiu, Taneri. Kalbėkite.

- Mes jau prie keliuko, vedančio į našlaičių prieglaudą. Kelias užtvertas grandine, bet užraktas išlaužtas. Jis tiksliai čia. Ar girdite?

- Supratau. - Sterlingo nervinė įtampa didėjo. Nors buvo šalta, jis jautė, jog visas kūnas suprakaitavo. - Ar matote automobilio pėdsakus?

- Ne, sere.

- Eikite toliau. Ryšio pabaiga.

Jie jau beveik suėmė nusikaltėlį. Sterlingas labiausiai baiminosi, jog Bleisdelas bus vėl nuo jų paspruk ęs. Juk galėjo drauge su vaiku pamojuoti jiems rankyte ir... Bet ne.

Jis pakankamai švelniai pasakė į racijos mikrofoną keletą žodžių, ir žmonės pajudėjo greičiau, klampodami per sniegą, sunkiai kvėpuodami, tarsi šunys.

Bleizas perlipo per sieną, skyrusią "Pergalės daržą" nuo "HH" kiemo. Nuskuodė prie durų. Galvoje viskas susipainiojo. Jautėsi taip, tarsi basomis kojomis vaikščiotų po stiklo šukes. Džordžo žodžiai vėl ir vėl aidu skambėjo ausyse:

"Jie beveik tave sučiupo, Bleizai".

Šuoliais užbėgo laiptais aukštyn, kaip kulka įlėkė į direktoriaus kabinetą ir pradėjo viską krauti į vaiko lopšį - rūbelius, maistą, buteliukus. Po to nulėkė laiptais žemyn ir nubėgo link urvo.

Laikrodis rodė 7:30.

7:30.

- Dėmesio, - ištarė Sterlingas. - Prašau visų tylos. Grandžeri? Briusai? Ar girdite mane?

Tarsi atsiprašinėdamas, balsas jam atsakė:

- Tai Korlis.

- Korlis? Jūs man nereikalingas, Korli. Man reikia Briuso.

- Agentas Grandžeris guli ant sniego, sere. Turbūt susilaužė koją. Ar man nutraukti ryšį?

- Ką?

- Šiuose miškuose pilna duobių, sere. Jos uždengtos šakomis. Jis žengė ir pateko į vieną iš jų. Ką mums daryti, sere?

Laikas bėgo. Sterlingo mintyse iškilo smėlio laikrodis. Pripildytas sniego. Ir Bleisdelas slydo pro laikrodžio kakliuką. Spruko suknistomis rogutėmis...

- Sutvarstykite jam koją, uždenkite kuo nors, kad nesušaltų, ir palikite jam raciją. Ar girdite?

- Taip, sere. Ar norite su juo pasikalbėti?

- Ne. Noriu, kad judėtumėte pirmyn.

- Taip, sere. Supratau.

- Puiku. Visiems grupių vadams įsakau paspartinti žingsnį. Ryšio pabaiga.

Bleizas, atvira burna godžiai gaudydamas orą, skuodė per "Pergalės daržą". Pribėgo prie pusiau sugriuvusios akmeninės sienos, perlipo, ant užpakalio nučiuožė nuo kalvos, spausdamas prie savęs vaiko lopšį.

Pakilo, norėjo bėgti toliau ir sustingo. Pastatė ant sniego lopšį, ištraukė iš už diržo Džordžo pistoletą. Jis nieko nepamatė. Ir neišgirdo nieko. Jis tiesiog *žinojo.*

Žengė prie didžiulės senos pušies. Pasislėpė už jos. Sniegas talžė kairį jo skruostą... jis nutirpo. Bleizas stovėjo nejudėdamas ir laukė. O jo viduje siautėjo įniršis. Jis nekantravo kuo greičiau sugrįžti pas Džo, bet suprato, jog turi stovėti čia, nejudėti ir laukti.

O ką, jeigu Džo išsiropštė iš po antklodės ir nušliaužė į laužą?

"Nenušliaužė, - nuramino save Bleizas. - Net vaikai bijo ugnies".

O jeigu vaikas iššliaužė iš urvo ir dabar guli ant sniego? Bleizas čia stovi tarsi stulpas, o gal mažylis tuo tarpu mirtinai šąla?

Nešąla. Jis miega.

Gal ir taip, bet kas žino, ar dar ilgai jis miegos... tokioje jam neįprastoje vietoje? O jei pasikeis vėjo kryptis ir dūmai užtvindys urvą, kol Bleizas čia stovi? Vienintelis žmogus dviejų mylių spinduliu. O gal ir kokių penkių...

Ne vienintelis. Kažkas yra netoliese. Kažkas.

Bet miške daugiau nesigirdi nieko, tik stūgauja vėjas, girgžda medžių kamienai... ir vis krinta sniegas.

Reikia eiti. Metas.

Nieko panašaus. Reikia laukti.

Reikėjo jį nužudyti, Bleizai. Juk patariau tau.

Džordžas. Dabar jo galvoje Džordžas. Viešpatie!

Aš visada buvau ten. O dabar eik!

Bleizas pagalvojo, jog tikrai galima judėti pirmyn. Po to nuspren-

dė iš pradžių suskaičiuoti iki dešimties. Suskaičiavo iki šešių... kažkas atsiskyrė nuo pilkai žalių medžių. Kiek žemiau, leidžiantis nuo kalvos. Patrulis. Bet Bleizas nepajuto baimės. Tarsi kažkas ją būtų išdeginęs. Jis jautėsi visiškai ramus. Jei kas ir kėlė nerimą, tai tik Džo. Juo reikėjo pasirūpinti. Vyriškis pamanė, jog faras galėjo jo nepastebėti, tik štai pėdsakai. Pėdsakus jis tikrai pamatys.

Bleizas suprato, jog policininkas praeis jam iš dešinės, ir pasislinko į kairę pusę, vis dar slėpdamasis už storo pušies kamieno. Prisiminė apie tai, kaip jie su Džonu, Tojumi ir kitais berniukais šituose miškuose dažnai žaisdavo indėnus ir kaubojus, policininkus ir vagis. Smūgis sausa šaka - ir tu jau negyvas...

Vienas šūvis viską užbaigs. Net jei nieko iš jų nenužudys ar nesužeis, triukšmo bus daugiau negu reikia. Bleizas pajuto ant kaklo pulsuojančią kraujagyslę.

Faras sustojo. Pamatė pėdsakus. Tikriausiai pamatė. O galbūt Bleizo striukės kraštą, kyšantį iš už pušies. Vyriškis pasiruošė pistoletą. Jeigu jau šūvio negalima išvengti, verčiau tegul tai bus jo paleistas šūvis. Patrulis ėjo toliau. Kartais pažiūrėdavo į sniegą po kojomis, bet dažniausiai dairėsi į krūmus. Jis jau už penkiasdešimties jardų. Ne... jau arčiau.

Bleizas išgirdo, kaip kažkas kairėje pusėje įkrito į duobę, o gal būt užsikabino už apsnigtų šakų ir nusikeikė. Jo širdis suvirpėjo. Vadinasi, jų čia pilnas miškas. Bet jeigu... jeigu jie visi ėjo viena kryptimi...

“Heton Hauzas”! Jie apsupo “HH”! Žinoma. Ir jeigu jis sugebės įsmukti į urvą, atsidurs už apsupties žiedo ribų. O tada... gilyn į mišką. Dar trys mylios, po to kelias...

Nuo faro jį skyrė dvidešimt penki jardai. Bleizas dar labiau pasislinko už medžio. Jei dabar kas nors iššoktų iš krūmų, tai, žinoma, pamatytų jį.

O patrulis jau ėjo pro medį. Bleizas girdėjo gurgždant sniegą po jo kojomis. Netgi girdėjo, jog kažkas skamba policininko kišenėse. Gal smulkios monetos, o gal raktai. Ir diržas girgžda.

Mažais žingsneliais Bleizas sukosi aplink medį. Palaukė. Kai iškišo galvą, pamatė tik faro nugarą. Jis dar nepastebėjo pėdsakų, bet tai truks neilgai. Juk jie buvo prieš pat patrulio nosį.

Vyriškis išlindo iš už medžio ir tyliai, plačiais žingsniais pajudėjo

link policininko. Apsuko Džordžo pistoletą, dabar laikydamas jį už vamzdžio.

Pagaliau policininkas pažvelgė žemyn ir pastebėjo pėdsakus. Akimirką sutriko, po to griebėsi racijos. Ji kabojo prie diržo. Bleizas pakėlė pistoletą ir iš visų jėgų trinktelėjo farui. Tas aiktelėjo, susvirduliavo... bet stora kepurė sušvelnino smūgį. Bleizas užsimojo dar kartą. Šį kartą pataikė į kairį smilkinį. Kažkas trakštelėjo. Kepurė nučiuožė ant dešinio skruosto. Bleizas pastebėjo, jog vaikinas dar visai jaunas. Policininko keliai sulinko, jis parkrito, sukeldamas puraus sniego debesį.

- Išgamos. - Bleizas verkė. - Kodėl jūs negalite palikti žmogaus ramybėje?

Jis sugriebė patrulį už pažastų ir nutempė prie didžiulės pušies. Atrėmė nugara į medį, pataisė kepurę. Kraujo buvo nedaug, bet vyriškis suprato, jog kraujo kiekis neturi reikšmės. Jis žinojo, koks stiprus buvo smūgis. Geriau už bet ką žinojo. Pulsas dar nedingo, bet buvo silpnas. Bleizas neabejojo, kad jaunuolis neišgyvens. Nebent jį tuojau pat surastų saviškiai. Nieko nepadarysi. Kas jo prašė čia atsibelsti? Kas prašė lįsti kur nereikia?

Jis pakėlė nuo žemės lopšį ir nuėjo toliau. Buvo be penkiolikos aštuonios, kai sugrįžo į urvą. Džo dar miegojo, ir Bleizas vėl pravirko. Šį kartą iš laimės bei palengvėjimo. Bet urve buvo šalta: vėjas su sniegu užpūtė laužą.

Bleizas vėl ėmėsi kurti ugnį.

Agentas Briusas Grandžeris stebėjo, kaip Bleizas leidžiasi žemyn ir įeina į urvą. Jis kantriai gulėjo sniege laukdamas, kada medžioklė vienaip ar kitaip pasibaigs, ir kažkas atskubės jam į pagalbą. Velniškai skaudėjo koją. Agentas jautėsi esąs visiškas kvailys.

O dabar viskas pakrypo taip, kad jis tapo laimėtojas. Paėmė raciją, kurią jam paliko Korlis. Prikišo prie burnos.

- Grandžeris kviečia Sterlingą. Ar girdite mane?

Trukdžiai. Vien tik trukdžiai ir nieko daugiau.

- Albertai, tai Briusas. Skubus reikalas. Ar mane girdi?

Trukdžiai.

Grandžeris užsimerkė.

- Kalės vaikas, - sumurmėjo jis. Atsimerkė ir nušliaužė prie urvo.

* * *

8:10.

Albertas Sterlingas ir du patruliai stovėjo Martino Koslou kabinete. Rankose jie laikė pistoletus. Viename kampe gulėjo sulamdyta antklodė. Sterlingas pastebėjo du tuščius plastikinius buteliukus ir tris tuščius indelius nuo koncentruoto pieno. Regis, jie atidaryti peiliu. Ir dar dvi tuščias sauskelnių pakuotes.

- Mėšlas, - suriaumojo jis. - Mėšlas, mėšlas ir dar kartą mėšlas.

- Jis negalėjo toli nueiti, - pastebėjo Franklinas. - Pėsčias. Su kūdikiu.

- Ir dar per tokį šaltį, - pridūrė kažkas iš koridoriaus.

Sterlingas pagalvojo: “Galbūt kas nors iš jūsų pasakys ką nors naujo, ko aš nežinau?”

Franklinas apsidairė.

- O kur Korlis? Bredai, tu matei Korlį?

- Manau, jis apačioje, - atsakė Bredlis.

- Eisime atgal į mišką, - nusprendė Sterlingas. - Jis turi būti kažkur miške.

Pasigirdo šūvis. Garsas sklido iš toli, prislopintas... tačiau jie neklydo. Tai, be abejonės, šūvis.

Jie susižvalgė. Akimirką apmirė visiškoje tyloje. Gal penkias sekundes... o gal septynias. Paskui visi puolė prie durų.

Džo dar miegojo, kai į urvą įlėkė kulka. Du kartus atšoko rikošetu tarsi įniršusi bitė, nudaužė kelis granito gabalėlius... Jie pažiro į visas puses. Bleizas tuo metu dėliojo sauskelnes. Ketino perrengti mažylį prieš laukiančią kelionę.

Džo tą pačią akimirką atsibudo ir pradėjo klykti. Sumosavo mažomis rankytėmis. Vienas granito gabalas pataikė jam į veidą.

Bleizas jau nemąstė. Pamatė kraują, ir visos mintys kažkur dingo. Jų vietą užėmė kažkas juodas, mirtinas... Jis išlėkė iš urvo ir rėkdamas nubėgo į šūvio garsą.

22 skyrius

Bleizas sėdėjo cukrainėje “Pas Muči”, valgė spurgą ir skaitė komiksą apie žmogų vorą... Ir tada į jo gyvenimą atėjo Džordžas. Tai

atsitiko rugsėjį. Bleizas nedirbo jau du mėnesius, todėl su pinigais jam buvo striuka. Keletą nuolatinių cukrainės lankytojų suėmė. Bleizas irgi buvo apklaustas dėl paskolų kontoros Sanguse apiplėšimo. Bet jis nieko bendra su tuo neturėjo, todėl buvo nuoširdžiai nustebęs. Galiausiai farai jį paleido. Bleizas jau galvojo vėl sugrįžti dirbti į skalbyklą.

- Štai jis, - pasakė kažkas. - Siaubūnas.

Vyriškis atsisuko ir pamatė Henką Melčerą. Šalia jo stovėjo neaukšto ūgio žmogus. Veidas blyškus, degančios juodos akys. Vilki prabangiu kostiumu.

- Sveikas, Henkai, - pasisveikino Bleizas. - Seniai matėmės.

- Valstija mane buvo išsiuntusi į trumpas atostogas, - pasakė Henkas. - Po to paleido, todėl, kad nemoka teisingai skaičiuoti. - Tiesa, Džordžai?

Vyriškis nutylėjo. Jis kiek šyptelėjo ir žiūrėjo į Bleizą. Nuo jo deginančio žvilgsnio darėsi kiek nejauku.

Valydamasis prijuoste rankas, priėjo Mučis.

- Sveikas Henki.

- Man pienišką kokteilį su šokoladu, - užsisakė Henkas. - Ar tau taip pat, Džordžai?

- Man tik juodos kavos.

Mučis nuėjo.

- Bleizai, noriu tave supažindinti su savo žmonos broliu, - pasakė Henkas. - Džordžas Reklis. Klajus Bleisdelas.

- Labas, - pasakė Bleizas, iškart pajutęs, kad kalba bus apie darbą.

- Na, sveikas, - pakraipė galvą Džordžas. - O tu vyras kaip mūras.

Bleizas nusijuokė, tarsi anksčiau niekas nebūtų pastebėjęs, koks jis aukštas ir stambus.

- Džordžas komikas, - šyptelėjo Henkas. - Tikras Bilas Kosbis. Tiktai baltaodis.

- Aišku, - Bleizas taip pat šyptelėjo.

Sugrįžo Mučis. Atnešė Henkui kokteilį, o Džordžui kavą. Tas gurkštelėjo, susiraukė, pasižiūrėjo į Mučį.

- Tu visada prikakoji į klientų kavos puodelius ar kartais naudojiesi ir kavinuku, saulele?

- Džordžas juokauja, - įsiterpė Henkas, pažvelgęs į Mučį.

Džordžas palingavo galva.

- Visiškai teisingai. Juk aš tik komikas. Ir nieko daugiau. Dink iš čia, Henkai. Eik pažaisi pinbolą.

Henkas vis šypsojosi.

- Gerai. Kaip pasakysi.

Jis nuėjo. Mučis grįžo prie prekystalio. Džordžas vėl pasisuko į Bleizą:

- Šitas pusprotis sako, jog tu ieškai darbo.

- Teisybė.

Henkas įmetė monetas į pinbolo automatą, pakėlė rankas ir pradėjo niūniuoti kažkokią melodiją.

Džordžas mostelėjo galva jo pusėn:

- Dabar Henkas išėjo į laisvę ir turu didelių planų. Jis nori apiplėšti degalinę Moldene.

- Tikrai?

- Taip. Amžiaus apiplėšimas. Nori šiandien uždirbti šimtą "žalių"?

- Žinoma, - nesvarstydamas atšovė Bleizas.

- Ar padarysi viską taip, kaip aš pasakysiu?

- Taip. O ką reikia padaryti, misteri Rekli?

- Džordžas. Vadink mane Džordžu.

- Tai ką reikia padaryti? - degančios akys buvo įsmigusios į Bleizą ir nedavė jam ramybės. - Bet aš niekam nenoriu suteikti skausmo.

- Aš taip pat. Pykšt pokšt - tai tik kvailiams. O dabar klausykis...

Jau tą pačią dieną Džordžas su Bleizu įėjo į parduotuvę "Hardis". Parduotuvė klestėjo. Visi pardavėjai vilkėjo rožiniais marškiniais su baltomis rankovėmis. Akį traukė užrašai: "SVEIKI! AŠ DEIVAS" arba "DŽONAS", arba dar kas nors. Džordžas po savo marškiniais buvo paslėpęs tokius pat rožinius marškinius su užrašu: "SVEIKI! AŠ FRENKAS". Tai pamatęs Bleizas linktelėjo ir paklausė:

- Tai tarsi pravardė, ar ne taip?

Džordžas nusišypsojo, bet jau visai kitokia šypsena.

- Taip, Bleizai. Tai panašu į pravardę.

Ir šioje šypsenoje buvo kažkas, kas iškart nuramino Bleizą. Nie-

ko įžeidaus ar pikto jis čia nepamatė. Tik Bleizas nebuvo įsitikinęs, ar Džordžo šypsena nepasikeistų, jei šalia būtų dar kas nors. Džordžas tada galėtų pasakyti kažką panašaus į: "Nesišakok, sušikta beždžione"... Pirmą kartą po Džono Čelcmano Bleizas sutiko žmogų, kuris jam patiko.

Džordžui irgi teko nemažai iškentėti. Jis gimė Providense, katalikiškoje švento Juozapo ligoninėje, palatoje skirtoje tiems, kurie negali sumokėti už ligoninės paslaugas. Motina nebuvo ištekėjusi, tėvas nežinomas. Moteris nepriėmė vienuolių pasiūlymo palikti vaiką, kad paskui jis būtų kažkieno įsūnytas. Ji pasiėmė berniuką... tarsi gyvą priekaištą savo būsimai šeimai. Džordžas užaugo vargšų kvartale ir sukčiauti pradėjo jau būdamas ketverių metukų. Motina ketino duoti jam į kailį už tai, kad jis išvertė sausų pusryčių dubenėlį. Džordžas pasakė, jog kažkoks vyriškis jai atnešė laišką ir paliko koridoriuje. Kol moteris ieškojo laiško, jis užrakino duris ir pabėgo gaisrinėmis kopėčiomis. Žinoma, kailį jam iškaršė dukart stipriau, tačiau berniukas visam laikui įsiminė tą neapsakomą džiaugsmo pojūtį suvokus, jog tu laimėjai... tegul ir laikinai. Šito pojūčio jis vėliau ieškojo visą gyvenimą. Kad ir efemeriško, bet užtat saldaus.

Jis buvo protingas ir piktas. Visko mokėsi iš savo patirties. Džordžas ir trys jo pažįstami (draugų jis neturėjo) nuvarė automobilį, kai jam tebuvo vos vienuolika. Nuvažiavo iš Providenso į Central Folsą, ir juos sustabdė. Už vairo sėdėjęs penkiolikmetis jaunuolis buvo išsiųstas į pataisos įstaigą. O Džordžą ir kitus nepilnamečius vaikinus paleido. Tada Džordžą smarkiai sumušė suteneris, su kuriuo tuo metu gyveno jo motina. Aidanas Kelaheras sirgo inkstų liga, todėl jo veidas buvo žemės spalvos. Jis daužė vargšą Džordžą tol, kol netikra sesuo pradėjo klykti, reikalaudama sustoti.

- Ar tu irgi nori gauti? - paklausė tada vyriškis. Kai Tenzė papurtė galvą, jis pasakė: - Tada užčiaupk savo suknistą srėbtuvę.

Daugiau Džordžas niekada nevogė automobilių be priežasties. Jis pasimokė. Vienintelio karto pakako, kad vaikinas suprastų: nuvaryti automobilį tik tam, kad galėtum pasivažinėti - per didelė prabanga bei rizika. Šitame pasaulyje už kiekvieną malonumą reikia mokėti.

Kai jam sukako trylika, jiedu su draugu įkliuvo "Vulvortse"*.

*"Vulvortsas" - tai "Vulvorto" kompanijos parduotuvių tinklas, prekiaujantis plataus vartojimo prekėmis palyginus nedidelėmis kainomis.

Ir vėl berniukas buvo paleistas. Vagiliauti jis nesiliovė, tik tapo atsargesnis ir daugiau neįkliuvo.

Kai Džordžui sukako septyniolika, patėvis jį įtaisė priiminėti statomas sumas nelegalioje loterijoje “Skaičiai”. Tuo metu Providensas išgyveno atgimimo periodą. Ekonomiškai silpnose Naujosios Anglijos valstijose tai buvo suklestėjimas. Loterija tapo populiari. Vadinasi, ir Džordžo reikalai klostėsi puikiai. Jis nusipirko naujus drabužius. Ir pradėjo manipuliuoti įplaukomis. Tuo tarpu patėvis manė, jog Džordžas geras jaunuolis, gabus, paklusnus: kiekvieną trečiadienį posūnis namo parnešdavo šešis šimtus penkiasdešimt dolerių. Vyriškis net nenutuokė, jog porą šimtų Džordžas dar pasilieka sau.

Po to mafija iš Atlantik Siti patraukė į šiaurę. Nelegalią loteriją perėmė į savo rankas. Kai ką iš vietinių loterijos vadovų nusiuntė pas protėvius. Džordžo patėvį rado automobilių sąvartyne. Jo gerklė perpjauta, o kiaušai įdėti į “Ševroleto” daiktadėžę.

Netekęs pragyvenimo šaltinio, Džordžas patraukė į Bostoną. Pasiėmė su savimi ir dvylikametę seserį. Nors jos tėvas taip pat liko nežinomas, tačiau Džordžas šiuo klausimu turėjo savo nuomonę: Tenzė labai jau buvo panaši į Aidaną Kelaherą.

Per pastaruosius septynerius metus Džordžas ištobulino keletą greitų aferų. Ir sugalvojo porą naujų. Jo motina, ilgai nesvarsčiusi, be nereikalingų klausimų pasirašė keletą dokumentų, suteikiančių Džordžui teisę oficialiai globoti Tenzę. Ir Džordžas laikė šitą mažą kekšytę mokykloje. Po to sužinojo, kad ji priprato prie heroino. O kiek vėliau (štai jos, laimingos dienos!) dar ir pastojo. Henkui Melčerui norėjosi kuo greičiau ją vesti. Džordžas iš pradžių stebėjosi, po to nustojo. Jis suprato, jog pasaulyje pilna kvailių, kurie neriasi iš kailio norėdami įrodyti, kokie jie protingi.

Džordžui Bleizas patiko, nes buvo kvailys be jokių pretenzijų. Ne perėjūnas, ne koks nors pliuškis ar įslaptintas Klaidas*.

Nenaudojo narkotikų, tuo labiau heroino. Žodžiu, tokio dar reikia paieškoti. Bleizas buvo Džordžo instrumentas. Tokį vaidmenį jis atliko visus tuos drauge praliestus metus. Bet Džordžas jo niekada nežemino ir neįžeidinėjo. Džordžas buvo puikus meistras, ir jam reikėjo gerų instrumentų, kurie puikiai atliktų jiems pavestą darbą. Jis galėjo

*Turimas galvoje Klaidas Berou, kuris su Boni Parker praėjusio amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje plėšė bankus Teksase. Ši romantiška istorija su holivudišku užmoju pavaizduota kino filme “Boni ir Klaidas” (1967).

atsukti Bleizui nugarą, galėjo atsigulti miegoti tame kambaryje, kuriame sėdėjo Bleizas, bet žinojo, kad lagaminas bus po lova, kai jis atsibus.

Bleizas tarsi slopino Džordžo viduje siautėjantį pyktį bei įniršį. Ir jeigu vieną dieną Džordžas būtų pasakęs: "Bleizai, tu privalai nušokti nuo šito pastato stogo, nes šitaip reikia", - Bleizas būtų nušokęs...

Kai jie įėjo į parduotuvę "Hardis", Bleizas, kaip jam buvo įsakyta, pasuko tiesiai į vyriškų darbužių skyrių. Savo piniginės jis nepasiėmė, pakeitęs ja pigia plastikine. Įdėjo į vidų penkiolika dolerių ir pažymėjimą, išduotą Devido Bilingso vardu.

Įėjęs į skyrių, jis įkišo ranką į užpakalinę kišenę, tarsi norėdamas įsitikinti, ar vietoje jo piniginė. Ir pusiau ištraukė ją iš kišenės. O kai pasilenkė, apžiūrinėdamas marškinius ant apatinės lentynos, piniginė iškrito ant grindų.

Prasidėjo pats atsakingiausias momentas. Bleizas kiek pasisuko, akies krašteliu stebėdamas gulinčią piniginę, tačiau apsimesdamas, kad jos nemato. Nepastabiam stebėtojui galėjo pasirodyti, kad jis iš tiesų susidomėjęs marškiniais ir mėgina išsirinkit sau tinkamus. Džordžas jam pateikė labai detalius nurodymus. Jei piniginę pastebės doras žmogus, operacija atšaukiama, ir jiedu keliauja į "Kej Mart". Kartais tekdavo atlikti kokį pustuzinį bandymų, kol galiausiai triukas pavykdavo.

- Čia tai bent, - stebėjosi Bleizas. - Aš net neįtariau, jog esama tiek daug dorų žmonių.

- Dorų - ne, - atsakė Džordžas. - O štai bailių ir išgąsdintų pakankamai daug. Nepaleisk iš akių tos suknistos piniginės. Jei kas nors ją paims, o tu nepastebėsi, prarasi penkiolika dolerių, o aš asmens pažymėjimą, kuris brangiai kainuoja.

Tą dieną parduotuvėje jiems nusišypsojo sėkmė. Vyriškis su krokodilu ant marškinių krūtinės, lėtai žingsniavęs pro praėjimą, pastebėjo piniginę. Sustojo. Apsižvalgė, ar nieko nėra netoliese. Nieko nebuvo. Bleizas tuo tarpu padėjo vienus marškinius, pasiėmė kitus, prisidėjo prie krūtinės ir atsistojo prie veidrodžio. Jo širdis pašėlusiai daužėsi krūtinėje.

"Palauk, kol jis įsikiš piniginę į kišenę, - mokė jį Džordžas. - Tik po to kelk triukšmą".

Vyriškis koja paspyrė piniginę arčiau stelažo, kur buvo megztiniai... kuriais jis staiga ėmė ir susidomėjo. Po to įkišo ranką į kišenę,

ištraukė automobilio raktelius ir numetė ant žemės. Štai kaip! Pasilenkė, pakėlė raktelius. Tuo pačiu paėmė ir piniginę. Susikišo ir raktelius, ir piniginę į priekinę kišenę ir nuėjo toliau.

- Vagis! - suklykė Bleizas. - Vagis! Ei, TU!

Pirkėjai skubėjo atsisukti ir pasižiūrėti, kas čia vyksta. Pardavėjai dairėsi. Salės budėtojas greitai nustatė triukšmo šaltinį ir artėjo prie Bleizo. Sustojęs prie kasos aparato, jis paspaudė pavojaus signalo mygtuką.

Vyriškis su krokodilu ant krūtinės išblyško... apsižvalgė, pamėgino nusiplauti. Jam nespėjus žengti ir kelių žingsnių, Bleizas sugriebė jį.

"Elkis su juo grubiai, bet nesukelk skausmo, - mokė jį Džordžas. - Ir neleisk, kad jis išmestų piniginę. Jei pamatysi, kad jis nori tą padaryti, spirk keliu į tarpkojį".

Bleizas čiupo vyriškį ir pradėjo purtyti, panašiai, kaip purtomi buteliukai su tabletėmis. Vyriškis pradėjo rėkti. Iš jo kišenių pabiro smulkios monetos. Kaip Džordžas ir numatė, jis pamėgino išmesti iš kišenės piniginę, ir gavo spyrį į kiaušus... nors Bleizas pasistengė spirti nelabai stipriai. Vyriškis su krokodilais vėl suriko.

- Aš tave išmokysiu daugiau nevagiliauti ir nekišti nagų prie mano piniginės! - išrėkė Bleizas vyriškiui į veidą. - Aš *užmušiu* tave!

- Kas nors, patraukite jį šalin nuo manęs! - apimtas siaubo šaukė vyriškis. - *Patraukite* jį!

Vienas pardavėjų pamėgino įsiterpti:

- Ei, gal jau pakaks!

Džordžas, kuris tuo metu apžiūrinėjo drabužius, akies mirksniu nusivilko viršutinius marškinius ir pakišo juos po krūva futbolininko marškinėlių. Vis tiek niekas į jį nežiūrėjo. Visi žiūrėjo į Bleizą, kuris kaip reikiant papurtė "vagį" ir perplėšė jo marškinius su krokodilu iki pat bambos.

- Pakaks! - suriko pardavėjas. - Paleiskite jį!

- Šitas kalės vaikas pavogė mano piniginę, - sumurmėjo Bleizas.

Susirinko smalsuolių minia. Visiems buvo įdomu pasižiūrėti, ar Bleizas nudobs tą vaikiną. Jis nepaleido vyriškio, laukė, kol pasirodė atsakingas parduotuvės asmuo. Gal šito aukšto budintis ar parduotuvės detektyvas...

Tuo tarpu Džordžas paspaudė kasos aparato klavišą "NO SALE" ir pradėjo šluoti iš jo pinigus. Jo kelnės buvo labai plačios, o iš

priekio, po diržu, jis dar prisiuvo prie jų maišelį, į kurį dabar ir kišo kupiūras. Iškart po dešimt, po dvidešimt... pasitaikė ir po penkiasdešimt dolerių (iš tiesų, sekasi naujokams), o po to - smulkesnes.

- Paleiskite jį! - sušuko atsakingas parduotuvės darbuotojas, sprausdamasis pro minią. Jam iš paskos skubėjo ir parduotuvės detektyvas. - Užtenka. Baikite!

Detektyvas įsispraudė tarp Bleizo ir pagauto vyriškio.

“Nesivelk į muštynes, paleisk jį, kai tik pasirodys parduotuvės detektyvas, - mokė jį Džordžas. - Bet elkis agresyviai, apsimesk, kad vis dar nori pribaigti tą vaikiną”.

- Patikrinkite jo kišenes! - toliau siautėjo Bleizas. - Šitas kalės vaikas mane apvogė.

- Aš radau piniginę ant grindų ir ją pakėliau, - pripažino vyriškis su krokodilu. - Ir žvalgiausi, norėdamas ją sugrąžinti savininkui. Tada šitas... šitas banditas...

Bleizas šoko ant jo. Vyriškis pasitraukė į šalį. Detektyvas pastūmė Bleizą. Tas nesipriešino ir neprieštaravo. Jam patiko toks žaidimas, jis džiūgavo.

- Ramiau, storuli. Nustok siautėjęs.

Tuo tarpu atsakingas už tvarką salėje asmuo paklausė sulaikyto vyriško pavardės.

- Piteris Hoganas, - pasakė vyriškis.

- Išverskite savo kišenes, misteri Hoganai.

- Neketinu to daryti!

- Išverskite, antraip aš iškviesiu policiją, - įsiterpė parduotuvės detektyvas.

Džordžas jau skubėjo link eskalatoriaus, toks besišypsantis, mandagus, niekuo nenusileidžiantis geriausiems parduotuvės “Hardis” pardavėjams.

Piteris Hoganas pagalvojo, ar verta jam spyriotis. O gal ne? Ir galiausiai išvertė kišenes. Pamačiusi pigią piniginę, minia aiktelėjo.

- Tai ji, - pasakė Bleizas. - Mano piniginė. Turbūt jis ištraukė iš užpakalinės kelnių kišenės, kol aš rinkausi marškinius.

- Ar joje yra asmens pažymėjimas? - paklausė detektyvas, atidarydamas piniginę.

Akimirką Bleizas prarado atmintį. Ir staiga šalia atsirado Džordžas: “Devidas Bilingsas, Bleizai”.

- Žinoma, Devidas Bilingsas, - linktelėjo Bleizas. - Tai aš.

- Ir kiek piniginėje buvo pinigų?

- Nedaug. Maždaug penkiolika dolerių.

Detektyvas pasižiūrėjo į atsakingą aukšto darbuotoją ir linktelėjo. Minia vėl aiktelėjo. Detektyvas ištiesė Bleizui piniginę. Jis įsikišo į kišenę.

- Jūs eisite su manim, - pasakė detektyvas ir paėmė Hoganą už alkūnės.

- Ponios ir ponai, skirstykitės, viskas baigta. - Atsakingas parduotuvės darbuotojas apžvelgė minią. - Šią savaitę parduotuvė "Hardis" siūlo jums daug prekių už prieinamą kainą. Patariu pasinaudoti galimybe. - Bleizas pagalvojo, kad šitas žmogus kalba taip, kaip radijo diktorius. Ko čia stebėtis - neveltui užima tokias svarbias pareigas. O atsakingas pareigūnas jau pasisuko į Bleizą: - Ar jūs galite eiti su manim, sere?

- Taip. - Bleizas piktai pasižiūrėjo į Hoganą. - Tik pirma leiskite man išsirinkti marškinius.

- Manau, jog šiandien "Hardis" jums tuos marškinius padovanos. Bet norime, kad skirtumėte mums keletą minučių. Prašau po to pakilti į trečią aukštą. Pasiteirausite misterio Flagerčio. Septintas kambarys.

Bleizas linktelėjo ir vėl atsisuko į marškinius. Flagertis nuėjo. Visai netoli nuo Bleizo vienas pardavėjų susiruošė paspausti kasos aparato klavišą "NO SALE". To paties, kurį ką tik apšvarino Džordžas.

- Ei, jūs! - pašaukė jį Bleizas ir pamojo ranka.

Pardavėjas priėjo prie jo.

- Kuo galiu jums padėti, sere?

- Ar čia yra bufetas?

Pardavėjas lengviau atsiduso.

- Pirmame aukšte.

- Šaunuolis. - Bleizas dviem dešinės rankos pirštais pavaizdavo pistoletą, pamerkė pardavėjui akį ir neskubėdamas nužingsniavo prie eskalatoriaus. Pardavėjas palydėjo jį žvilgsniu. Tuo metu, kai jis sugrįžo prie savo kasos aparato, kuriame nebuvo likusios nė vienos kupiūros, Bleizas jau išėjo į gatvę. Džordžas jo laukė sename "Forde". Ir jie nuvažiavo.

Laimikis buvo trys šimtai keturiasdešimt dolerių. Džordžas padalino juos į dvi lygias dalis. Bleizą apėmė ekstazė. Dar niekada jis taip

lengvai nebuvo uždirbęs pinigų. Džordžas akivaizdžiai įrodė esąs genijus. Jie galėjo visame mieste sukti tą aferą.

Džordžas kukliai išklausė kupiną susižavėjimo Bleizo kalbą... Kaip koks trečiarūšis fokusininkas, ką tik pademonstravęs savo gebėjimus vaikiškame vakarėlyje, vieno iš mažylių gimtadienyje. Jis net nepasakė Bleizui, kad šitas triukas gimė dar tais tolimais laikais, kai jis mokėsi pradinėse klasėse: du pirkėjai mėsos parduotuvėje sukeldavo muštynes, o, kol šeimininkas mėgindavo išskirti mušeikas, trečias nukniaukdavo kokį nors mėsos gabalą. Nepasakė Bleizui ir to, kad, pabandžius pakartoti triuką, juos tuojau pat areštuos. Tik linktelėjo, gūžtelėjo pečiais ir pasidžiaugė gera bičiulio nuotaika. Bleizas taip lengvai susižavėdavo ir pradėdavo džiaugtis. Velniai jį rautų!

Jie nuvažiavo į Bostoną, sustojo prie vyno parduotuvės, nusipirko du butelius "Old granded". Po to nuėjo į kino teatrą Vašingtono gatvėje ir pasižiūrėjo filmą apie automobilių gaudynes bei vyrus su automatiniais ginklais. Iš kino teatro išėjo gerokai įkaušę. Ir pastebėjo, kad nuo jų "Fordo" pavogti visi keturi ratlankių gaubtai. Džordžas baisiai supyko, nors gaubtai buvo tokie pat seni, kaip ir pats automobilis. O po to jis pamatė, jog kažkas, galbūt tas pats vagis, nuplėšė nuo mašinos bamperio lipduką: "BALSUOJAME UŽ DEMOKRATUS". Džordžas pradėjo juoktis. Atsisėdo ant akmens ir kvatojo tol, kol iš akių pradėjo riedėti ašaros.

- Mane apiplėšė Reigano šalininkas. Kad aš nusprogčiau!

- Gal lipdukus nuplėšė visai ne tas žmogus, kuris pavogė gaubtus. - Bleizas prisėdo šalia Džordžo. Jam sukosi galva, bet tai buvo malonus jausmas.

Džordžas raitėsi iš juoko. Susirietė dvilinkas, tarsi kankinamas pilvo skausmų, trypė kojomis ir kvatojo... Staiga nutilo, pažiūrėjo į Bleizą padūmavusiomis, bet jau rimtomis akimis ir pasakė:

- Bleizai, aš pridėjau į kelnes

Ir tada jau pradėjo juoktis Bleizas. Kvatojo tol, kol nugriuvo ant šaligatvio. Niekada jis taip nesijuokė. Net su Džonu Čelcmanu.

Po dviejų metų Džordžas įkliuvo su padirbtais čekiais. Bleizui ir vėl pasisekė. Jis sveiko po gripo, todėl Džordžas buvo vienas, kai jį sučiupo prie baro. Jis gavo trejus metus. Labai griežta bausmė, nes už dokumentų padirbinėjimą vaikinas įkliuvo pirmą kartą. Tačiau Džordžas buvo policijai žinomas asmuo. Be to, pasitaikė labai griežtas

teisėjas. Jis sėdėjo dvidešimt mėnesių, nes buvo įskaitytas laikas, praleistas izoliatoriuje iki teismo, be to, sutrumpintas terminas už nepriekaištingą elgesį.

Prieš paskelbiant nuosprendį, Džordžas nusivedė Bleizą į šalį.

- Mane išsiųs į "Volpoulą", didysis berniuk. Mažiausiai metams. O gal ir dar ilgesniam laikui.

- Bet tavo advokatas...

- Šitas ožys net Romos Popiežiaus negalėtų apginti, jeigu tas būtų apkaltintas dėl išprievartavimo. Paklausyk, tu privalai laikytis toliau nuo tos prakeiktos cukrainės "Pas Muči".

- Bet Henkas sakė, jeigu aš ateisiu, jis...

- Ir su Henku nesusidėk. Laikykis atokiau. Iki man sugrįžtant, susirask paprastą darbą. Tokios štai tokelės. Nemėgink pats ko nors imtis. Tu esi perdaug kvailas. Juk pats tai žinai?

- Taip, - atsakė Bleizas ir nusišypsojo, nors jam norėjosi verkti.

Džordžas tą pastebėjo, kumštelėjo jį ir pasakė:

- Viskas tau bus gerai.

Kai Bleizas susiruošė išeiti, Džordžas jį pašaukė. Jam atsisukus, bičiulis parodė ranka į kaktą. Bleizas linktelėjo ir pasuko kepurės snapelį į laimingąją kairę pusę. Tada nusišypsojo. Bet jam vis tiek labai norėjosi verkti.

Jis ir vėl sugrįžo dirbti į skalbyklą, tačiau po linksmo gyvenimo su Džordžu dabar šitas darbas atrodė labai nuobodus. Jis metė darbą. Pradėjo ieškoti geresnio. Kurį laiką dirbo tvarkdariu viename iš Bostono naktinių klubų, tačiau čia jis netiko. Buvo pernelyg jautrios širdies.

Sugrįžo į Meno valstiją ir įsidarbino medkirčiu. Kirto jauną mišką ir laukė Džordžo. Jam patiko kirsti medžius, ypač gabenti naujametines eglutes į pietus. Patiko tyras oras, atviras horizontas, neuždengtas dangoraižių. Žinoma, miesto gyvenimas turėjo savų pliusų, bet miške viešpatavo tokia palaiminga ramybė. Tenai gyveno paukščiai. Kartais jis matydavo ir elnius, brendančius per bebrų užtvenktą upelį. Širdis jį traukė prie tokio gyvenimo. Bleizas visai nepasigedo nei metro, nei žmonių spūsties. Bet kai Džordžas atsiuntė trumpą raštelį: "Išeinu penktadienį, tikiuosi tave pamatyti", - vyriškis net nedvejodamas metė darbą ir tuojau pat išvyko į pietus.

Iš belangės Džordžas išėjo praturtėjęs naujų aferų idėjomis. Jie-

du visas jas išbandė. Pats sėkmingiausias buvo triukas su "žydrais". Vaikinai aktyviai jį naudojo trejus metus... Po to Bleizas įkliuvo ir buvo suimtas. Kaip pasakė Džordžas, tai buvo "amžiaus afera".

Iš kalėjimo Džordžas parsivežė dar vieną idėją: prasukti stambų reikalą ir išeiti iš žaidimo. Jis pasakė Bleizui, jog negalima geriausių gyvenimo metų aukoti apgaudinėjant "žydruosius" ar pardavinėjant netikras enciklopedijas... Reikia vienos grandiozinės operacijos, o po to galima bus pradėti naują gyvenimą. Toks buvo jo tikslas.

Džonas Berdžesas, buvęs vidurinės mokyklos mokytojas, sėdėjęs už netyčinę žmogžudystę, pasiūlė pagrobimą.

- Tu išprotėjai! - apimtas siaubo sušuko Džordžas. Jie stovėjo kalėjimo kieme (kalinius išvedė pasivaikščioti), valgė bananus ir žiūrėjo, kaip keletas raumeningų kalinių spardo futbolo kamuolį.

- Tas nusikaltimas garsėja prasta reputacija, nes jo imasi bukagalviai, - pasakė Berdžesas, nedidelio ūgio, pliktelėjęs vyriškis. - Reikia pagrobti kūdikį. Tada tikrai viskas pavyks.

- Taip, panašiai kaip Hauptmanas*, - atsakė Džordžas ir pradėjo drebėti, vaizduodamas, kaip jį pasodins į elektros kėdę.

- Hauptmanas buvo bukaprotis. Paklausyk, Gergždai, puikiai suplanuotas vaiko pagrobimas bus labai pelninga operacija. Ką jis galės pasakyti, paklaustas, kas jį pagrobė? Pasakys gu-gu ga-ga? - Jis nusijuokė.

- Taip, bet kaip užkaitins, - vis dar abejojo Džordžas.

- Žinoma, užkaitins. - Berdžesas nusišypsojo ir patampė savo ausį. Tai buvo vienas jo firminių įpročių - Būtinai! Vaikų grobimas ir farų nužudymas visada sukelia didžiulį sąmyšį. Bet tu juk žinai, ką apie tai pasakė prezidentas Haris Trumenas?

- Ne.

- Jis pasakė: jei negali pakęsti karščio, laikykis atokiau nuo virtuvės.

- Tu nesugebėsi atsiimti išpirkos, - vis dar nepasidavė Džordžas. - Jei ir atsiimsi, jie pažymės kupiūras. Kitaip ir būti negali.

Berdžesas pakėlė į viršų pirštą, kaip koks profesorius. O paskui vėl griebėsi sau už ausies ir sugadino visą vaizdą.

---

*Brunas Rišaras Hauptmanas (1899 - 1936) - Čarlzo Lindbergo sūnaus pagrobėjas.

- Manai, kad jie kreipsis į policiją. Bet jeigu kaip reikiant išgąsdinsi šeimą, jie pamėgins viską sutvarkyti patys be policijos pagalbos.

- Jis išlaikė pauzę. Net jei pažymės kupiūras... tu nori pasakyti, jog nepažįsti reikalingų žmonių?

- Gal pažįstu, o gal ir ne.

- Yra žmonės, perkantys pažymėtus pinigus. Jiems čia dar viena kapitalo investicija... kaip auksas ar valstybinės obligacijos.

- Bet kaip atsiimti išpirką? Ką tu apie tai pasakysi?

Berdžesas gūžtelėjo pečiais, patampė sau už ausies.

- Vieni juokai. Tegul šitie žmonės išmeta pinigus iš lėktuvo. - Jis nusisuko ir nuėjo.

Už "amžiaus aferą" Bleizą nuteisė kalėti ketveriems metams. Džordžas jam pasakė, jog svarbiausia - gerai elgtis. Ir tada laiką sutrumpins... galbūt net iki dviejų metų. Taip ir atsitiko. Šitie metai beveik niekuo nesiskyrė nuo tų, kuriuos Bleizas praleido už grotų už Įstatymo sumušimą. Tiktai dabar drauge su juo kalėjo vyresni žmonės. Nė vienos dienos jam neteko praleisti karceryje. Ilgais vakarais, kai būdavo nepakenčiamai nuobodu, arba tuo laikotarpiu, kai nieko iš kamerų neišleisdavo į kiemą, jis rašydavo Džordžui laiškus. Palikdavo juose daugybę klaidų, o patys laiškai būdavo nuobodūs, ilgi. Džordžas retai kada jam atsakydavo, bet pats rašymo procesas, nors ir reikalavo nemenkų pastangų, Bleizą kažkaip ramindavo. Vedžiodamas ant popieriaus vieną žodį po kito, jis įsivaizdavo Džordžą... stovintį jam už nugaros ir žvelgiantį pro petį į laišką...

- Kalėjmo skelbykla, - siuto Džordžas. - Kad aš nusprogčiau!

- Kas negerai, Džordžai?

- K-a-l-ė-j-i-m-o, kalėjimo. S-k-a-l-b-y-k-l-a, skalbykla. Kalėjimo skalbykla. Taip reikia rašyti.

- Ak taip, žinoma.

Klaidų vis mažėjo, nors jis nesinaudojo žodynu. Kartą tarp judviejų įvyko toks keistas įsivaizduojamas pokalbis:

- Bleizai, tu nesinaudoji tau duodamomis cigaretėmis. - Bleizas kalėjo tais auksiniais laikais, kada kai kurios tabako kompanijos, norėdamos išbandyti naujas savo cigarečių rūšis, nemokamai duodavo jas kaliniams.

- Aš gi nerūkau, Džordžai. Tu pats žinai.

- Paklausyk, Bleizai. Tu paimi cigaretes penktadienį, o paskui ki-

tą ketvirtadienį, kai visiems vėl mirtinai norisi parūkyti, gali jas parduoti. Tokios štai tokelės.

Bleizas paklausė bičiulio patarimo. Ir nustebo, kiek daug žmonės pasirengę sumokėti už cigaretes.

O kitą kartą vėl:

- Tu kažkaip keistai kalbi, Džordžai.

- Suprantama. Man ką tik ištraukė keturis suknistus dantis. Velniškai skauda.

Pasinaudojęs skambučio teise, Bleizas paskambino Džordžui jau ne iškviečiamo abonento sąskaita, o už pinigus, gautus pardavus cigaretes. Ir paklausė bičiulio apie jo dantis.

- Kokie dantys? - sumurmėjo tas. - Tas sušiktas dantistas turbūt vaikšto pasikabinęs juos sau ant kaklo kaip medžioklinius trofėjus. - Jis kiek patylėjo ir paklausė: - O kaip tu sužinojai, kad man ištraukė dantis? Tau kažkas pasakė?

Bleizas pasijuto tarsi užkluptas darant kažką nepadoraus.

- Taip, - patvirtino jis. - Kažkas pasakė.

Kai Bleizas išėjo iš kalėjimo, jiedu išvyko į Niujorką. Bet tenai jiems nepatiko. Džordžą apiplėšė kišenvagis, į ką jis sureagavo, kaip į asmeninį įžeidimą. Jie išvažiavo į Floridą, praleido nuobodų mėnesį Tampoje. Be pinigų ir be galimybės jų kur nors gauti. Sugrįžo vėl į šiaurę. Tik ne į Bostoną, o į Portlendą. Džordžas pasakė norįs vasarą praleisti Meino valstijoje, apsimetęs, jog jis turtingas respublikonas. Koks šūdžius!

Netrukus Džordžas perskaitė laikraštyje straipsnį apie Džerardų šeimą: kokie jie turtingi, kaip jaunesnysis Džerardas neseniai vedė simpatišką merginą... Ir čia jis prisiminė Berdžeso idėją apie kūdikio pagrobimą. Bet vaiko dar nėra, jis dar negimė... *tada* nebuvo gimęs. Ir jiedu išvyko į Bostoną.

Dvejus metus žiemas jie leido Bostone, o vasaras - Portlende. Birželio pradžioje su kokia nors gelda išvažiuodavo į šiaurę ir išsivežl davo per žiemą sukauptas santaupas: septynis šimtus "žalių" pirmais metais ir du tūkstančius - antrais. Portlende prasukdavo kokią nors aferą, jei pasitaikydavo tokia galimybė. Jeigu ne, Bleizas žvejodavo arba miške statydavo kilpas. Ir kokie laimingi jam atrodė šitie vasaros mėnesiai! Džordžas gulėjo saulėje, mėgindamas įdegti (Beviltiš-

ka! Jis tik paraudonuodavo kaip virtas vėžys), vaikydavo aplinkui zujančius kraujasiurbius ir keiksnojo Ronaldą Reiganą, kurį vadino Senuoju baltaodžiu Elvio tėtušiu.

O paskui... tai įvyko liepos ketvirtą dieną, Džordžas perskaitė apie tai, jog Džerardas trečiasis ir jo žmona susilaukė sūnaus.

Bleizas sėdėjo lūšnelės prieangyje, dėliojo pasjansą ir klausėsi per radiją transliuojamos muzikos Priėjęs Džordžas išjungė radiją.

- Paklausyk, Bleizai. Turiu idėją..

O po trijų mėnesių Džordžas žuvo.

Jie nuolatos eidavo žaisti krepsą, ir niekada jokių problemų nekildavo. Žaidimas buvo sąžiningas. Pats Bleizas nežaidė, bet dažniausiai tiesiog stovėdavo už Džordžo nugaros. Tada jam sekdavosi.

Tą spalio vakarą Džordžas atliko iš eilės tris sėkmingus metimus. Vyriškis, klūpojęs ant grindų kitoje antklodės pusėje (ją patiesdavo ant grindų vietoje stalo) kiekvieną kartą statė prieš Džordžą. Ir pralošė keturiasdešimt dolerių. Lošė jie sandėlyje prie dokų. Ore tvyrojo senos žuvies, benzino, pūvančių grūdų, druskos kvapas. Kai tik triukšmas nurimdavo, iš viršaus girdėdavosi garsai “tak-tak-tak”: ant stogo vaikštinėjo jūros žuvėdros. Pralaimintis vyras, vardu Raideris, sakėsi esąs pusiau indėnas. Ir tikrai jo išvaizdoje buvo kažkas indėniško.

Kai Džodžas septintą kartą paėmė į rankas kauliukus, užuot perdavęs juos kitam lošėjui, Raideris pastatė prieš jį dvidešimt dolerių.

- Į pergalę, kauliukai, - suburkavo Džordžas. Liesas jo veidas spindėjo. Kepurės snapelis jau iš pat pradžių pakreiptas į sėkmingą pusę. - Duokite didžiulius kaulus*, duokite, duokite tiesiog dabar! - Kaulai nuriedėjo antklode. Iškrito vienuolika. - Septintą kartą iš eilės! - sušuko Džordžas. - Paimk laimėjimą, Bleizerinai, tėtušis eina prie didžiojo aštuoneto. Mesime kauliukus - paprašysim aštuoniukės.

- Tu apgaudinėji. - Randerio balsas skambėjo sausai, abejingai.

Džordžas sustingo su kauliuku ištiestoje rankoje.

- Ką tu pasakei?

- Tu pakeitei kauliukus.

- Baik, Raidai, - įsiterpė kažkas. - Jis to ne...

- Noriu, kad man sugrąžintum pinigus. - Jis ištiesė ranką.

---

*Kaulai (kubeliai) krepse yra didesni, negu kituose lošimuose.

- Gausi atgal sulaužytą savo ranką, jei nenustosi šiauštis, - atsakė Džordžas. - Štai taip, saulute.

- Aš noriu atgauti savo pinigus. - Randeris neatitraukė rankos.

Dabar jau sandėlyje viskas nutilo, ir Bleizas aiškiai išgirdo žuvėdrų žingsnius ant stogo: *tak-tak-tak.*

- Eik po velnių. - Ir Džordžas spjovė į jo ištiestą ranką.

Viskas įvyko labai greitai, kaip paprastai vyksta tokiais atvejais. Tokiu greičiu, kurio protas nepajėgus stebėti. Raideris įkišo apspjautą ranką į džinsų kišenę, iš kur ji išniro jau su peiliu. Spustelėjo rankenoje esantį mygtuką - iššoko geležtė. Aplink antklodę stovėję žmonės pasitraukė atgal.

- Bleizai! - sušuko Džordžas.

Bleizas per antklodę šoko ant Randerio, tas pasilenkė pirmyn ir įsmeigė peilį Džordžui į pilvą. Džordžas suklykė. Bleizas sugriebė Randerį, trenkė jo galvą į grindis. Kažkas trakštelėjo. Garsas buvo toks, tarsi šakelė nulūžtų.

Džordžas pakilo. Pažiūrėjo į peilio rankeną, styrančią iš po jo marškinių. Čiupo, pradėjo traukti, raukydamasis iš skausmo.

- Velnias. O, velnias, - ir sunkiai sudribo ant žemės.

Bleizas išgirdo, kaip trinktelėjo durys. Ant laiptų pasigirdo žingsniai. Žmonės skirstėsi.

- Išnešk mane iš čia. - Geltoni Džordžo marškiniai aplink peilio rankeną vis labiau raudonavo. - Pinigus pasiimk... Viešpatie, kaip skauda.

Bleizas surinko išmėtytas kupiūras. Praradusiais jautrumą pirštais susigrūdo į kišenę. Džordžas kvėpavo tankiai, sunkiai. Kaip šuo karštą vasaros dieną.

- Džordžai, leisk, aš tau ištrauksiu...

- Ne, ar išprotėjai? Jis prilaiko žarnas, kad neišvirstų. Išnešk mane iš čia, Bleizai! O, Jėzau Kristau!

Bleizas pakėlė jį ant rankų, ir Džordžas vėl pradėjo rėkti. Kraujas lašėjo ant antklodės, ant juodų Randerio plaukų. Džordžo pilvas po marškiniais buvo kietas kaip lenta. Bleizas pernešė jį per visą sandėlį, išnešė į kiemą.

- Ne, tu pamiršai duoną. Tu niekada nepasiimi tos sušiktos duonos... Ir saliami. - Jo kvėpavimas dar padažnėjo. - Aš turiu tą knygą, žinai...

- Džordžai!

- Ta knyga su paveikslėliais... - Džordžas atsikosėjo krauju. Bleizas apsuko jį ir patapšnojo per nugarą. Nieko kito jis nesugebėjo sugalvoti. Bet kai vėl atsuko draugą veidu į save, tas jau buvo miręs.

Bleizas padėjo jo kūną ant lentų prie sandėlio. Pradėjo trauktis atatupstas. Vėl sugrįžo ir užspaudė Džordžui akis. Vėl ėmė trauktis... Sugrįžo ir atsiklaupė šalia jo.

- Džordžai?

Atsakymo nėra.

- Tu numirei, Džordžai?

Nėra atsakymo.

Visą kelią iki automobilio Bleizas bėgo. Įšoko į vidų, griebė vairą ir spustelėjo greičio pedalą taip, jog padangų pėdsakai nusidriekė per dvidešimtį pėdų.

- Sumažink greitį, - pasigirdo Džordžo balsas nuo galinės sėdynės.

- Džordžai?

- *Velniai tave rautų, greitį sumažink*!

Bleizas sumažino.

- Džordžai, persėsk ant priekinės sėdynės. Perlipk. Palauk, aš tau padėsiu.

- Ne, - atsakė Džordžas. - Man gerai ir ant galinės.

- Džordžai?

- Ką?

- Ką mudu dabar darysime?

- Pagrobsime kūdikį, - atsakė Džordžas. Kaip ir planavome.

23 skyrius

Kai Bleizas išlindo iš nedidelio urvo ir apsižvalgė, jis neturėjo supratimo, kiek aplinkui žmonių. Manė, jog dešimtys. Nors, tai jau neturėjo reikšmės. Pistoletas išlindo iš už diržo, bet tai irgi nebuvo svarbu. Klimpdamas giliai į sniegą, Bleizas nubrido link pirmo pamatyto vyriškio. Tas gulėjo ant sniego netoli urvo, pasirėmęs alkūnėmis, abiem rankomis laikydamas pistoletą.

- Rankas aukštyn, Bleisdelai! Nejudėk! - suriko Grandžeris.

Bleizas šoko ant jo.

Grandžeris spėjo du kartus iššauti. Pirmoji kulka vos palietė bėg-

lio dilbį, antroji įsmigo į sniegą. O po to Bleizas visu savo įspūdingu svoriu užgriuvo vyriškį, sukėlusį skausmą jo berniukui Džo, ir Grandžerio ginklas nuskrido kažkur į pusnį. Agentas suriko, kai pajudėjo sulaužyti kojos kaulai.

- Tu sužeidei vaiką! - išrėkė Bleizas į baimės ir skausmo iškreiptą vyriškio veidą. Jo pirštai surado FTB agento kaklą. - Tu sužeidei kūdikį, besmegeni kalės vaike, Džo sužeidei, tu sužeidei vaiką!

Grandžerio galva skraidė į visas puses, tarsi jis linkčiotų mėgindamas pasakyti, jog su viskuo sutinka ir niekam neketina prieštarauti. Veidas buvo raudonas, akys išsprogusios.

Jie artinasi.

Bleizas nustojo smaugęs vaikiną. Apsidairė. Nieko. Ir tylu. Tik vis dar kaukia vėjas ir krisdamos lengvai šnara snaigės.

Ne. Ir dar kažkoks garsas. Džo verksmas?

Bleizas nubėgo į urvą. Džo raičiojosi po žemę, šaukė, rankutėmis graibė orą. Nukritęs ant vaiko granito gabalas labiau jį sužalojo, negu iškritimas iš lopšio. Iš žanduko tekėjo kraujas.

- Kad jį kur velnias! - suriaumojo Bleizas.

Pakėlė vaiką, nuvalė žanduką, įsupo į antklodę, užmaukšlino ant galvos kepurę. O tas rėkė kiek tik leido jėgos.

- Mudu turime bėgti, Džo. Skuosti kuo toliau nuo čia. Juk taip?

Atsakymo nėra.

Bleizas nugara pirmyn išlindo iš urvo, tvirtai prispaudęs vaiką prie krūtinės. Po to atsisuko veidu į vėją ir nudūmė link kelio, kuriuo buvo išvežamas miškas.

- Kur Korlis jį paliko? - paklausė Sterlingas, gaudydamas burna orą.

Jie stovėjo prie pat miško, sunkiai kvėpuodami.

- Tenai, - parodė Franklinas. - Aš rasiu tą vietą.

Sterlingas atsisuko į Bredlį.

- Susisiekite su mano žmonėmis. Ir su Kamberlendo apskrities šerifu. Noriu, kad kelią, kuriuo išvežamas miškas, užblokuotų iš abiejų pusių. O kas yra už to kelio... jei jam vis dėlto pavyks prasmukti?

Bredlis kimiai nusijuokė:

- Nieko, tenai tik Rojal upė. Norėčiau pamatyti, kaip jis per upę pabėgs.

- Argi ji neužšalusi?

- Žinoma, bet ledas nėra toks storas, kad būtų galima pereiti.

- Gerai, pamėginkime paskubėti. Franklinai, rodykite kelią. Patį trumpiausią. Šitas žmogus labai pavojingas.

Jie nusileido žemyn nuo pirmojo šlaito. Įėjęs į mišką, Sterlingas pastebėjo prie medžio prigludusią pilkai melsvą figūrą.

Franklinas prie jos priėjo pirmas.

- Korlis.

- Negyvas? - paklausė Sterlingas, priėjęs arčiau.

- Taip. - Franklinas parodė į grandinę pėdsakų, jau tapusių negiliomis duobutėmis.

- Eime. - Šį kartą Sterlingas pajudėjo pirmas.

Po penkių minučių jie surado Grandžerį. Žymės ant agento kaklo jiems sukėlė siaubą.

- Na ir Drūčkis tas vaikinas, - pasakė kažkas.

Sterlingas parodė į snieguotą šlaitą.

- Tenai yra urvas. Esu tuo įsitikinęs. Gal jis ten paliko kūdikį?

Du patruliai priėjo prie įėjimo į urvą. Vienas sustojo, kažką pakėlė nuo sniego. Iškėlė virš galvos.

- Ginklas! - sušuko jis.

"Tarsi mes būtume akli", - pagalvojo Sterlingas.

- Velniai nematė to suknisto ginklo. Ieškokite vaiko! Ir būkite atsargūs!

Vienas iš patrulių įjungė žibintą ir įlindo į urvą. Kitas atsitūpė, atsisukęs į Sterlingą su Franklinu, įsiklausė.

- Urve vaiko nėra!

Jie pamatė pėdsakus, vedančius nuo urvo link seno kelio. Tuo metu iš urvo išlindo jį ištyrinėjęs patrulis.

- Jis aplenkė mus maždaug dešimčia minučių, - pasakė Sterlingas Franklinui. Po to prabilo garsiau: - Sustokime grandine. Mes jį išginsime į tą kelią.

Jie pajudėjo pirmyn. Bleizo pėdsakais.

Bleizas bėgo.

Klupdamas, šuoliuodamas, laužsaid per krūmus, užuot ieškojęs kelio, tvirtai priglaudęs prie savęs Džo, saugodamas jį nuo dygių šakų. Oras skverbėsi į plaučius ir išeidavo iš jų. Už nugaros jis girdėjo kažkieno riksmus. Jie kėlė Bleizui paniką.

Džo verkė, raitėsi, kosėjo, tačiau vyriškis tvirtai jį laikė. Dar tru-

putį, jau visai nedaug, ir jie išbėgs į kelią. O ten bus automobiliai. Policijos automobiliai... Bet Bleizo tai nejaudino. Kad tik spynelėje būtų palikti rakteliai. Jis išvažiuos kuo toliau. Greitai ir toli... Tada numes policijos automobilį ir persės į kokį nors kitą. Labai tiktų pikapas. Tokios mintys ateidavo į galvą ir vėl išeidavo, kaip spalvotų komiksų piešinėliai.

Bleizas įbrido į pelkėtą vietovę, kur plonas ledas, gaubęs kupstus su snieguotomis kepurėmis, neatlaikė jo svorio, ir kojos klimpo į ledinį vandenį. Bet jis nesustojo ir galiausiai išlindo į krūmus, siekiančius jam iki kaklo. Ėjo pro juos nugara pirmyn, kad apsaugotų Džo. Viena šaka užkabino ant vaiko galvos uždėtą Bleizo kepurę ir nuplėšė ją. Nebuvo laiko jos pakelti.

Džo pradėjo žvalgytis, jo akys iš siaubo išsiplėtė. Be kepurės (ji vis dėlto šildė berniuko veidą) kvėpuoti buvo sunkiau. Vaikas kiek pritilo. Už Bleizo nugaros kažkas šaukė... jį vijosi mėlynas įstatymo balsas. Bet tai nebuvo svarbu. Kad tik kuo greičiau pasiekus kelią, o visa kita - vieni niekai.

Bleizas padidino greitį. Bėgti šlaitu buvo lengviau. Jis gelbėjo savo gyvybę. Savo ir Džo.

Sterlingas lėkė pirmas, trisdešimčia jardų lenkdamas visus kitus. Atstumas tarp jo ir Bleizo pastebimai trumpėjo. Kodėl gi ne? Dručkis išmynė taką, ir jam lengviau bėgti. Sutraškėjo racija. Sterlingas nutraukė ją nuo diržo, bet nekalbėjo. Kad nesutrikdytų kvėpavimo, tik du kartus spustelėjo mygtuką.

- Tai Bredlis. Ar girdite mane?

- Taip. - Tik vienas žodis. Reikėjo taupyti jėgas ir tęsti persekiojimą. Galvoje sukosi vienintelė mintis, uždengdama visas kitas ryškiai raudona marška: šitas niekšas nužudė Grandžerį. Nužudė agentą.

- Šerifas pastatė ant miško kelio automobilius. Valstijos policija ateis į pagalbą, kai tik galės. Ryšio pabaiga?

- Taip. Ir visi eikite pakui jį.

Jis nuskubėjo pirmyn. Po penkių minučių aptiko ant sniego gulinčią raudoną megztą kepurę. Įsikišo ją į kišenę ir tęsė persekiojimą.

Bleizui tereikėjo įveikti paskutinius penkiasdešimt jardų. Ir viskas. Toliau miško kelias. Džo daugiau nebeverkė - neturėjo jėgų. Sniegas užklijavo jo akių vokus, blakstienas. Vaikas užsimerkė.

Bleizas du kartus buvo suklupęs ant kelių, tačiau vis atkišdavo

pirmyn alkūnes, kad apsaugotų mažylį. Pagaliau užsiropštė į kalvos viršūnę. Ir... štai! Ant kelio stovėjo gal penkios tuščios patruliuojančios mašinos.

Albertas Sterlingas iššoko iš miško ir dabar jau stebėjo šlaitą. Tą patį, kurį ką tik vargais negalais įveikė Bleizas. Čia jis pamatė persekiojamą nusikaltėlį. Pagaliau, pagaliau jie sučiupo šitą dručkį niekšą.

- Bleisdelai, sustok! FTB! Sustok ir iškelk į viršų rankas!

Bėglys apsidairė. Iš viršaus faras atrodė juokingai nedidukas. Bleizas apsisuko ir išbėgo į kelią. Sustojo prie pirmo patrulinio automobilio, žvilgtelėjo į kabiną. Ir vėl nuskilo. Rakteliai palikti. Jau ketino paguldyti Džo ant priekinės sėdynės, kai išgirdo variklio gausmą. Atsisuko ir pamatė artėjantį prie jo kitą policijos automobilį. Pažvelgė į kitą pusę - o ten dar vienas.

- Džordžai! - suklykė Bleizas. - O, Džordžai!

Jis priglaudė prie savęs Džo. Mažylis kvėpavo tankiai, tarsi negalėdamas normaliai įkvėpti į plaučius oro. Panašiai, kaip Džordžas... kada Randeris įsmeigė jam į pilvą peilį. Bleizas užtrenkė dureles, nubėgo prie kapoto.

Kamberlendo apskrities šerifo padėjėjas iškišo galvą iš automobilio, atvažiuojančio iš šiaurės pusės. Rankoje jis laikė portatyvinį megafoną.

- Stok, Bleisdelai! Viskas baigta! Nejudėk iš vietos!

Bleizas nubėgo per kelią. Kažkas į jį šovė. Iš kairės pusės pakilo sniego debesėlis. Džo išsigando, sucypė.

Bleizas nušoko nuo kelio, šuoliais pasileido žemyn. Dar viena kulka prazvimbė pro ausis, nuplėšė šalia augusio beržo žievę. Vyriškis prabėgo pro tą beržą. Aplenkė pylimą, bet užkliuvo už sniegu apkloto rąsto. Pargriuvo, savo kūnu uždengęs vaiką. Pakilo, nuvalė nuo mažylio veido sniegą. Ne visą, žinoma.

- Džo, kaip tu? Ar tau viskas gerai?

Vaikas sunkiai kvėpavo, gargaliavo. Atrodė, jog vieną atsikvėpimą nuo kito skiria visa amžinybė.

Bleizas nubėgo toliau.

Sterlingas išbėgo į kelią, perbėgo į kitą pusę. Vienas iš Valdybos automobilių stovėjo kelkraštyje. Šerifo pagalbininkai išlipę iš mašinos žiūrėjo žemėn, nusitaikę į persekiojamą žmogų.

Sterlingo žandai įsitempė, dantenos pajuto šaltuką. Jis suprato, kad šypsosi.

- Mes sučiupome tą niekšą.

- Ir jie pasileido žemyn nuo pylimo.

Bleizas pralėkė pro retas tuopas bei uosius. Už jų buvo atvira vietovė. Nei medžių, nei krūmų. Tik plokščia balta lyguma - ledu padengta upė. O štai kitame krante - pilkai žali spygliuočių miškai driekėsi iki pat snieguoto horizonto...

Bleizas žengė ant ledo. Kokie devyni žingsniai... ir ledas sutraškėjo. Vyriškis iki šlaunų šmurkštelėjo į ledinį vandenį. Sunkiai kvėpuodamas apsisuko atgal, išlipo į krantą.

Iš už medžių iššoko Sterlingas su dviem šerifo padėjėjais.

- FTB! - suriko Albertas Sterlingas. - Paguldyk vaiką ant sniego ir atsitrauk.

Bleizas pasisuko į dešinę ir nubėgo. Gerklė degte degė, oras sunkiai pasiekdavo plaučius. Jis desperatiškai ieškojo akimis... paukščio, bet kokio paukščio, skraidančio virš upės. Ir nerado. Užtat atsirado Džordžas. Stovėjo priešais Bleizą už kokių aštuoniasdešimties jardų. Pro krentančias snaiges šmėsčiojo tik jo siluetas, tačiau bėglys aiškiai matė jo kepurę... su snapeliu, pakreiptu į kairę, į sėkmės pusę.

- Greičiau, Bleizai. Paskubėk, tu, suknistas tinginy! Parodyk jiems kulnus! Parodyk, ką mes galime, velniai rautų!

Bleizas pasileido bėgti dar greičiau. Pirmoji kulka pataikė jam į dešinę šlaunį. Jie taikėsi žemiau, kad nesužeistų vaiko. Tačiau kulka neturėjo įtakos jo greičiui. Jis jos... tiesiog nepastebėjo. Antroji peršovė kelį. Kiaurai. Ir išlėkė su fontanu kraujo bei kaulų nuotrupomis. Bleizas ir dabar niekaip nesureagavo. Jis vis bėgo. Kaip vėliau pasakys Sterlingas, taip negalėjo būti. Neįtikėtina, kad tas velnio išpera tokiomis kojomis galėtų bėgti. Tarsi sužeistas į pilvą briedis.

- *Padėk man, Džordžai! Mane ištiko bėda!*

Džordžas vėl dingo, bet Bleizas išgirdo jo grubų, kimų balsą:

- Taip. Bet juk tu beveik išsigelbėjai. Spustelėk dar, vaikine!

Bleizas sutelkė paskutines jėgas. Atsivėrė antrasis kvėpavimas. Jis pradėjo tolti nuo persekiotojų. Taip, jiedu su Džo vis dėlto sugebėjo pabėgti. Tegul paskutinę akimirką, būdami prie pat ribos... bet sugebėjo. Ir dabar jau viskas bus gerai. Bleizas prisimerkęs žiūrėjo į upę - norėjo pamatyti Džordžą. Arba paukštį. Bent vieną paukštį. Tiktai vieną.

Trečioji kulka pataikė į sėdmenis. Į dešinę pusę. Sutrupino klubų kaulą. Pati didžiausia kulkos šukė suplėšė storąją žarną. Bleizas susvirduliavo, bet neparkrito ir nubėgo toliau.

Sterlingas priklaupė ant vieno kelio, abiem rankomis laikydamas pistoletą. Greitosiomis nusitaikė, kažkaip atsainiai. Negalvodamas, nesusimąstydamas. Svarbiausia - pasitikėti akimis bei rankomis. Tai labai svarbi jungtis.

- Viešpatie, tebūnie Tavo valia.

Ketvirtoji kulka, kulka paleista iš Sterlingo pistoleto, pataikė į juosmenį, pažeidė Bleizo stuburą. Jis staiga pajuto, tarsi didžiulė sunki ranka su boksininko pirštine būtų iš visų jėgų trenkusi jam virš inkstų. Ir krito ant sniego. Džo išlėkė jam iš rankų.

- Džo! - suriko Bleizas, pasirėmė alkūnėmis ir nušliaužė prie vaiko. Džo plačiai išplėtęs akis gulėjo ant sniego ir žiūrėjo į jį.

- Jis mėgina prišliaužti prie vaiko! - suriko vienas šerifo padėjėjų.

Bleizas ištiesė berniukui ranką. Ir Džo rankutė, ieškojusi ko nors nusitverti, ją surado. Maži pirščiukai įsikibo į vyriškio pirštą.

Už bėglio nugaros, sunkiai kvėpuodamas, stovėjo Albertas Sterlingas. Ir tyliai, kad neišgirstų šerifo padėjėjai, ištarė:

- Čia tau už Briusą, išgama.

- Džordžai? - spėjo ištarti Bleizas, ir Sterlingas paspaudė gaiduką.

24 skyrius

Ištrauka iš spaudos konferencijos stenogramos. Konferencija įvyko vasario 10 dieną.

KLAUSIMAS. Kaip laikosi Džo, misteri Džerardai?

DŽERARDAS. Gydytojai tvirtina, jog berniukas greitai sveiksta. Ačiū Dievui. Iš pradžių jo būklė buvo sunki, bet plaučių uždegimą pavyko įveikti. Jis - kovotojas, aš tuo net neabejoju.

KLAUSIMAS. Ką galite paakyti apie FTB veiksmus?

DŽERARDAS. Jie padirbėjo puikiai.

KLAUSIMAS. O ką judu su žmona dabar ketinate daryti?

DŽERARDAS. Mes rengiamės nuvykti į “Disneilendą”.

(Juokas).

KLAUSIMAS. Jūs rimtai?

DŽERARDAS. Net neketinau juokauti. Kai tik gydytojai pasakys, jog Džo sveikas, važiuosime pailsėti. Į kokią nors šiltą vietelę, kur yra paplūdimys. O sugrįžę, pasistengsime padaryti viską, kad kuo greičiau užsimirštų šitas košmaras.

Bleizą palaidojo Pietų Kamberlende, už dešimties mylių nuo "Heton Hauzo". Maždaug toks pat atstumas buvo ir iki jo vaikystės namų, kur tėvas numetė jį nuo laiptų... Palaidojo miesto lėšomis, kaip ir daugelį kitų Meino valstijos skurdžių. Tą dieną saulės nebuvo, niekas nepalydėjo Bleizo į paskutinę kelionę. Išskyrus paukščius. Daugiausiai varnos. Prie kaimo kapinių jų visada gausu. Atskrenda, nutūpia ant šakų, o po to vėl išskrenda tik joms vienoms žinomais keliais.

Džo Džerardas ketvirtasis gulėjo už stiklinės sienelės ligoninės lovytėje. Jis jau pasveiko. Šiandien tėvai jį pasiima iš ligoninės. Žinoma, jis to nežinojo.

Prasikalė dar vienas naujas dantukas. Šitą mažylis tikrai žinojo - skaudėjo. Berniukas gulėjo ant nugaros ir žiūrėjo į paukščius, kabančius virš jo lovytės. Jie buvo pakabinti ant plonų vielučių ir judėdavo (skraidydavo!) nuo kiekvieno oro dvelksmo. O štai dabar sustojo ir nejuda. Todėl Džo pradėjo verkti.

Virš jo pasilenkė veidas. Meiliai kalbantis balsas mėgino vaiką nuraminti. Tačiau veidas buvo nepažįstamas, ir mažylis dar garsiau pravirko.

Veidas sučiaupė lūpas ir pūstelėjo į paukščius. Paukščiai sujudėjo. Džo nustojo verkęs. Jis stebėjo paukščius. Vaikui jie atrodė juokingi. Jis pamiršo apie nepažįstamus veidus, pamiršo naujo dantuko sukeltą skausmą. Ir stebėjo skraidančius paukščius.

Vertė
Vlada BAUBONIENĖ

RŪKAS

I. Audra

Štai kaip viskas buvo. 19... metų liepos mėnesį, tą naktį, kai Naujosios Anglijos šiauriniuose rajonuose pagaliau baigėsi ilgiausia jos istorijoje kaitra, vakarinę Meino valstijos dalį užgriuvo baisiausia audra, kokią man yra tekę matyti.

Mes gyvenome prie Long Leiko ežero ir prieš pat saulėlydį pastebėjome, kaip pirmieji vėjo gūsiai pašiaušė vandens paviršių. Vos prieš valandą nebuvo nė menkiausio vėjelio. Amerikos vėliava, kurią mano tėvas iškabino virš valčių pašiūrės dar 1936-aisiais, bejėgiškai karojo ant stiebo. Net pats kraštas nejudėjo. Kaitra rodėsi beveik apčiuopiama ir gili kaip tamsus karjero vanduo. Po pietų mes visi trys ėjome maudytis, bet net ir vanduo negelbėjo nuo tokio karščio, nebent būtum nėręs gilyn. Tačiau nei aš, nei Stefa nenorėjome plaukti toli nuo kranto. Dėl Bilio. Jam tik penkeri.

Pusę šešių viršutinėje terasoje, išeinančioje į ežero pusę, pavakarieniavome - be didelio apetito parakinėjome bulvių mišrainę ir sužiaumojome po kelis sumuštinius su kumpiu. Nesinorėjo nieko, išskyrus "Pepsi", įstatytos į metalinį kibirėlį su ledo gabaliukais.

Po vakarienės Bilis vėl nuėjo žaisti - laipioti vaikiškomis kopėtėlėmis, - o mudu su Stefa likome terasoje. Sėdėjome ir tylėdami rūkėme, kartkartėmis žvilgčiodami į kitoje veidrodinio ežero pusėje išsimėčiusį Harisono miestelį. Kelios motorinės valtys sukiojosi netoli kranto. Spygliuočiai toje pusėje atrodė sunykę ir apdulkėję. Vakaruose tarsi armija prieš puolimą rinkosi didžiuliai violetiniai audros debesys, juose švysčiojo žaibai. Kiekvienam tokiam žaibo blyksniui garsiu traškesiu antrindavo mūsų kaimyno Brento Nortono radijo imtuvas, transliuojantis Vašingtono stotį, leidžiančią klasikinę muziką. Nortonas advokatavo Niudžersyje, o čia tik atostogaudavo paprastame vasarnamyje be apšildymo sistemos ir termoizoliacijos. Prieš porą metų mes susiginčijome dėl sklypų ribos, byla pateko į apygardos teismą. Laimėjau aš. Tačiau Nortonas tvirtino, jog man pasisekė tik todėl,

kad jis esąs nevietinis. Nuo to laiko didelės meilės vienas kitam mudu nejautėme.

Stefa atsiduso ir ėmė vėduotis krūtis viršutine maudymosi kostiumėlio dalimi. Vargu ar tai nors kiek ją atgaivino, tačiau šiek tiek pagerino bendrą vaizdą.

- Nenoriu tavęs gąsdinti, - tariau, - tačiau netrukus gali prasidėti smarki audra.

Ji abejodama pažvelgė į mane.

- Vakar taip pat buvo debesų, ir užvakar. Bet jie išsisklaidė.

- Šįvakar neišsisklaidys.

- Ne?

- Jeigu vėjas labai įsisiautės, mums teks nusileisti žemyn.

- Manai, gali įsisiautėti?

Mano tėvas pirmasis šioje ežero pusėje pasistatė plytinį namą, kuriame buvo galima gyventi ištisus metus. Būdamas dar visai jaunas, jis kartu su broliais surentė čia vasarnamį, tačiau 1938-ųjų vasarą audra sugriovė jį iki pamatų. Išliko tik valčių pašiūrė. Po metų tėvas pradėjo statyti naują, erdvų namą. Didžiausią pavojų audros metu čia kelia medžiai. Jie jau seni, ir stiprus vėjas gali juos išversti. Toks jau motinos gamtos tvarkymosi būdas.

- Nežinau, - burbtelėjau. Tiesą sakant, taip ir buvo, nes apie smarkiąją 1938-ųjų audrą žinojau tik iš pasakojimų. - Tačiau vėjas nuo ežero gali atūžti lyg greitasis traukinys.

Netrukus grįžo Bilis skųsdamasis, jog laipioti kopėtėlėmis visai neįdomu, nes jis “visas šlapias”. Aš pataršiau jam plaukus ir atkimšau dar vieną butelį “Pepsi”. Padaugės darbo dantistui.

Debesys slinko vis arčiau, pamažu užgoždami dangaus žydrynę. Jau nebeliko jokių abejonių, kad artinasi audra. Nortonas išjungė radiją. Bilis sėdėjo tarp manęs bei Stefos ir susižavėjęs stebėjo dangų. Driokstelėjo griaustinis, lėtai nudundėjo per ežerą ir aidu grįžo atgal. Debesys vartėsi bei kaitaliojosi: tai juodi, tai purpuriniai, tai dryžuoti, tai vėl juodi. Palaipsniui jie pakibo virš viso ežero. Pamačiau, kaip iš dangaus nusileido plona lietaus uždanga. Bet lietus buvo dar toli - galbūt kažkur virš Bolterso ar Norvėjaus.

Pirmasis neryžtingas vėjo gūsis išskleidė vėliavą ir vėl nuleido. Tačiau oras tapo gaivesnis: pamažu vis labiau vėso. Mūsų suprakaitavę kūnai iš pradžių atsigavo, o paskui ėmė šiurpti nuo šalčio.

Tada pamačiau atskubantį ežeru sidabrinį šydą. Per kelias sekundes jis uždengė Harisoną ir dabar judėjo tiesiai į mus. Motorinės valtys dingo.

Bilis pašoko nuo kėdės, miniatiūrinės mudviejų su žmona direktoriškų kėdžių kopijos su jo vardu nugarėlėje.

- Tėveli! Žiūrėk!

- Eime į vidų, - tariau aš stodamasis ir apglėbdamas rankomis sūnaus pečius.

- Bet tu matei? Tėte, kas tai?

- Vandens ciklonas. Eime į vidų.

Stefa metė į mane greitą, neramų žvilgsnį ir paragino:

- Eime, Bili. Tėvelio reikia klausyti.

Mes įėjome į svetainę pro stiklines sustumiamas duris. Uždaręs jas ir užstūmęs velkę, dar kartą žvilgtelėjau laukan. Sidabrinė uždanga, jau įveikusi tris ketvirtadalius ežero pločio, virto didžiuliu piltuvu, kuris pašėlusiai sukosi tarp žemo juodo dangaus bei švininio vandens paviršiaus, išmarginto putų dryžiais. Long Leikas tapo panašus į vandenyną. Aukštos bangos bėgo į krantą ir dužo į prieplaukas bei bangolaužius, ištėkšdamos į orą purslų fontanus. Ežero viduryje putotos vilnys lingavo bei sukosi vietoje.

Žiūrėjau į cikloną tarsi užhipnotizuotas, negalėdamas atitraukti akių. Vandens piltuvas buvo jau visai netoli mūsų pakrantės, kai staiga blykstelėjęs ryškus žaibas pusei minutės tarsi pavertė visą vaizdą negatyvu. Išgąstingai dzingtelėjo telefonas, ir aš pasisukau į saviškius: žmona su sūnumi stovėjo prie didelio panoraminio lango, nukreipto į šiaurinę ežero pusę.

Akimirką išvydau siaubingą viziją - tokios gali pasivaidenti tik vyrams ir tėvams: panoraminis langas šaižiai traškėdamas dūžta, o dantytos stiklo šukių strėlės sminga į nuogą žmonos pilvą, į sūnaus veidą ir kaklą.

- Ko čia stovite, velniai griebtų! Greitai žemyn!

Stefa nustebusi pasižiūrėjo į mane. Bilis atrodė taip, tarsi būtų ką tik pažadintas iš gilaus miego. Nuvedžiau juos į virtuvę ir įjungiau šviesą. Telefonas vėl skambtelėjo.

Ir tada kaukdamas atlėkė vėjas. Namas suūžė bei sudrebėjo tarsi kylantis keleivinis lėktuvas. Skardus vėjo švilpimas palaipsniui virto žemu gausmu, paskui perėjo į veriantį kauksmą.

- Lipkite žemyn! - sušukau žmonai, stengdamasis perrėkti audrą.

Tiesiai virš namo driokstelėjo griaustinis - tarytum milžiniškos lentos trinktelėjo viena į kitą. Bilis įsikibo man į koją.

- Ir tu leiskis! - šūktelėjo Stefa.

Aš linktelėjau ir rankų mostais paraginau juos. Vargais negalais atplėšiau nuo savęs Bilį.

- Eik su mama. Aš dar noriu surasti žvakes. Tam atvejui, jei dingtų elektra.

Bilis nuėjo su Stefa, o aš ėmiau raustis po spinteles. Žvakės, kaip žinote, turi tokią keistą savybę: kiekvieną pavasarį pasidedi jas į tam tikrą vietą, nes per vasaros audras gali nutrūkti elektros tiekimas, bet kai ateina laikas, jos kažkur pasislepia.

Ketvirta spintelė. Paketėlis žolės, kurią mudu su žmona nusipirkome prieš ketverius metus ir dar nė pusės nesurūkėme, prisukamas žaislinis žandikaulis su barškančiais dantimis, nupirktas Biliui Oburno naujienų parduotuvėje, visas pluoštas nuotraukų, kurių Stefa niekaip neprisiruošia suklijuoti į albumą. Žvilgtelėjau po storu prekybiniu katalogu ir už guminės taivaniškos lėlės, kurią išlošiau Fraiburgo mugėje, numušinėdamas teniso kamuoliukais medinius kėglius.

Žvakės gulėjo už tos lėlės stiklinėmis numirėlio akimis. Vos tik užčiuopiau celofaninį paketą, į kurį jos buvo sudėtos, užgeso šviesa. Užtat danguje elektros buvo kiek nori. Svetainę apšvietė baltų bei violetinių žaibo blyksnių serijos. Išgirdau, kaip apačioje pravirko Bilis, ir Stefa ėmė kažką kalbėti, ramindama jį.

Mane traukte traukė dar kartą žvilgtelėti pro langą.

Vandens ciklonas arba jau buvo praėjęs pro mus, arba tiesiog atslūgo, pasiekęs sausumą, tačiau vis tiek toliau dvidešimties jardų nuo kranto nieko nesimatė. Vanduo tiesiog kunkuliavo. Pro šalį kuolais aukštyn praplaukė kažkieno tiltelis - tikriausiai Džeserių, - iki pusės nugrimzdęs į putotas bangas.

Nusileidau žemyn. Bilis tučtuojau pribėgo ir apsikabino mano kojas. Paėmęs jį ant rankų, suspaudžiau glėbyje, paskui uždegiau žvakes. Mes sėdėjome svečių kambaryje, esančiame kitame koridoriaus gale nuo mano nedidelės dirbtuvės. Geltonoje mirgančių žvakių šviesoje žiūrėjome vienas į kitą ir klausėmės, kaip audra kaukia bei trankosi į mūsų namą. Maždaug po dvidešimties minučių pasigirdo griūvančio medžio traškėjimas. Be abejo, kažkur netoliese išvirto viena iš senųjų pušų. Netrukus vėjas aptilo.

- Audra baigėsi? - paklausė Stefa.

- Galbūt, - atsakiau. - O gal ir ne.

Užkopėme laiptais aukštyn. Kiekvienas nešėmės rankoje po žvakę - tartum vienuoliai, einantys į vakarines pamaldas. Bilis laikė savo žvakę atsargiai bei išdidžiai: juk jis nešė ugnį. Tai vaikui labai daug reiškė. Be to, padėjo užmiršti baimę.

Buvo jau tamsu, ir mums nepavyko įžiūrėti, kokių bėdų pridarė audra aplink namą. Biliui jau seniai buvo metas miegoti, tačiau nei aš, nei žmona nevertėme jo eiti gulti. Tiesiog sėdėjome visi trys svetainėje, klausėmės vėjo ūžimo bei stebėjome žaibus.

Maždaug po valandos vėjas vėl ėmė stiprėti. Jau tris savaites laikėsi maždaug 32 laipsnių temperatūra, ir šešis kartus per tas dvidešimt dienų Nacionalinės meteorologijos tarnybos stotis Portlende pranešė, kad temperatūra pakilo virš 36. Siaubinga kaitra. Be to, praėjusi žiema buvo nepaprastai šalta, o pavasaris vėlavo. Žmonės vėl ėmė murmėti, kad tai atominių bombų bandymo šeštajame dešimtmetyje pasekmės. Vėl prasidėjo kalbos apie pasaulio pabaigą. Pati seniausia ir populiariausia tema.

Antras škvalas buvo silpnesnis, tačiau jis išvertė dar kelis medžius, išjudintus pirmosios audros atakos. Kai vėjas vėl ėmė rimti, vienas medis griuvo tiesiai ant mūsų namo stogo - tarsi kas kumščiu trinktelėjo į karsto dangtį. Bilis pašoko ir baikščiai pažvelgė į lubas.

- Nebijok, vyre, namas išlaikys, - raminau sūnų.

Jis nervingai man šyptelėjo.

Apie dešimtą valandą vakaro užgriuvo paskutinis vėtros šuoras. Vėjas kaukė taip garsiai, kaip ir pirmąjį kartą, o žaibai, rodėsi, blyksėjo tiesiog aplink mus. Išvirto dar keli medžiai. Staiga nuo pakrantės atsklido garsus bildesys bei traškesys. Stefa tyliai šūktelėjo, tačiau Bilis, užmigęs ant jos kelių, nepabudo.

- Kas tai, Deividai?

- Tikriausiai valčių pašiūrė.

- O Dieve.

- Eime žemyn, Stefa.

Paėmiau Bilį ant rankų ir atsistojau. Stefa žiūrėjo į mane išplėstomis iš baimės akimis.

- Deividai, viskas bus gerai, ar ne?

- Taip.

- Tikrai?

- Tikrai.

Mes nulipome laiptais žemyn. O po dešimties minučių, audrai pasiekus kulminaciją, iš viršaus atsklido trenksmas ir stiklo skambesys - išdužo panoraminis langas. Taip kad anoji vizija, šmėkštelėjusi mano akyse, matyt, nebuvo visai beprotiška. Stefa, jau spėjusi užsnūsti, tyliai aiktelėjo bei pabudo. Bilis neramiai pasimuistė lovoje.

- Lietus pateks į kambarį, - tarė Stefa. - Sugadins baldus.

- Sugadins, tai sugadins. Viskas apdrausta.

- Menka paguoda, - nusiminusi atsakė ji. - Ten tavo motinos spinta... mūsų nauja sofa... spalvotas televizorius...

- Ššš... - sušnibždėjau. - Miegok.

- Negaliu, - pasiskundė žmona, bet po penkių minučių užmigo.

Aš neguliau dar pusvalandį, palikęs vieną degančią žvakę, kad būtų smagiau. Klausiausi, kaip trankosi ir murma lauke griaustinis. Nesunku nuspėti, kad rytoj daugelis ežero pakrantės gyventojų pradės skambinti savo draudimo agentams: ten, kur virstantys medžiai apgadino langus ar stogus, ims zvimbti benzopjūklai, o kelyje pasirodys oranžiniai elektros tinklų tarnybos automobiliai.

Audra rimo, ir jokių naujų škvalo požymių nebuvo. Palikęs Stefą su Biliu miegančius, užlipau laiptais į svetainę. Sustumiamos durys atlaikė vėją, bet panoraminiame lange žiojėjo didžiulė skylė dantytais kraštais, o iš jos kyšojo beržo - seno medžio, augusio mūsų kieme prie įėjimo į rūsį, - viršūnė. Dabar supratau, ką turėjo omenyje žmona, sakydama, jog jos neguodžia draudimas. Aš mėgau tą medį, vienintelį apylinkėje, kurio niekada nebūčiau nupjovęs pats. Daug rūsčių žiemų mes praleidome kartu su juo. Didelėse stiklo šukėse ant kilimo atsispindėjo tūkstančiai mano žvakės atspindžių. Pagalvojau, jog rytoj būtinai reikės perspėti Stefą ir Bilį, kad eidami čionai apsiautų šlepetes - jie abu mėgsta rytais šlepsėti basi.

Nulipau žemyn. Tą naktį mes visi trys miegojome svečiams skirtoje lovoje: aš ir Stefa iš kraštų, Bilis - per vidurį. Sapnavau Dievą, ateinantį nuo Harisono, iš kitos ežero pusės. Jis buvo toks milžiniškas, kad mačiau jį tik iki juosmens - visa viršutinė kūno dalis nyko kažkur giedrame žydrame danguje. Girdėjau, kaip traška lūžtantys medžiai - tai Dievas žingsniavo, trypdamas miškus. Jis suko aplink ežerą, artėdamas link Bridžtono, link mūsų, o visi namai, kotedžai ir vasarnamiai jo kelyje sproginėjo, virsdami baltai violetinės liepsnos stulpais. Netrukus visą pakrantę aptraukė dūmai. Dūmai uždengė viską tarsi rūkas.

II. Po audros. Nortonas. Kelionė į miestą

- Ohoho! - šūktelėjo Bilis.

Jis stovėjo prie tvoros tarp mūsų ir Nortono sklypų bei žiūrėjo į alėją, vedančią prie mūsų namo. Ši beveik ketvirčio mylios ilgio alėja išeina į žvyrkelį, kuris už trijų ketvirčių mylios įsuka į asfaltuotą dvipusį vieškelį, paprastai vadinamą Kanzaso keliu. Juo jūs galite nusigautų kur tik norite, bent jau iki Bridžtono - tai tikrai.

Pažvelgiau į tą pusę, kur žiūrėjo Bilis, ir nutirpau.

- Neik toliau, vyruti. Netgi čia stovėti nėra saugu.

Bilis nesiginčijo.

Rytas buvo aiškus ir skaidrus kaip varpo garsas. Dangus, apsiblausęs bei padūmavęs kaitros metu, vėl atgavo gaivų, sodrų, beveik rudenišką žydrumą. Dvelkė lengvas vėjelis, ir alėjoje žaismingai mirguliavo pro lapus prasiskverbę saulės spinduliai. Netoli tos vietos, kur stovėjo Bilis, iš žolės sklido garsus šnypštimas. Iš pirmo žvilgsnio galėjai pamanyti, kad ten rangosi gyvačių kamuolys. Elektros laidai, ėję į mūsų namą, audros metu nutrūko ir dabar susipynę gulėjo išdegusiame žolės lopinyje vos už dvidešimties pėdų nuo tvoros. Kartkartėmis vienas kuris tingiai sujudėdavo, spjaudydamas kibirkštis. Jeigu vakarykštė liūtis nebūtų taip smarkiai permerkusi žolės ir medžių, namas galėjo užsidegti. O dabar žolė išdegė tik toje vietoje, kur nukrito laidai.

- Tėveli, šita lektra gali užmušti žmogų?

- Taip. Gali.

- Ką mes dabar su ja darysime?

- Nieko. Palauksime elektrikų iš elektros tinklų tarnybos.

- O kada jie atvažiuos?

- Nežinau. - Penkiamečiai vaikai niekada nepritrūksta klausimų. - Manau, šįryt jie turi darbo iki kaklo. Nori pasivaikščioti su manimi iki alėjos galo?

Bilis žengė link manęs, bet sustojo, baimingai žvelgdamas į laidus. Vienas jų išsilenkė ir vangiai persivertė, tarsi modamas prieiti arčiau.

- Tėveli, ar gali lektra pereiti žemę?

Ką gi, teisingas klausimas.

- Gali, bet tu nebijok. Elektrai reikalinga žemė, o ne tu. Viskas bus gerai, jeigu nesiartinsi prie laidų.

- Reikalinga žemė, - sumurmėjo Bilis, paskui pribėgo prie manęs, ir mudu nužingsniavome alėja, susiėmę už rankų.

Buvo blogiau, negu maniau. Skersai kelio gulėjo keturi nuvirtę medžiai: vienas jaunas, du vidutiniai ir vienas senas milžinas, kokių penkių pėdų storio, visas aplipęs samanomis tarsi supuvusiu korsetu. Ant kelio mėtėsi daugybė šakų su vėjo nudraskytais lapais. Mudu su Biliu nuėjome iki pat alėjos galo, rinkdami mažesniąsias ir mesdami į krūmus šalikelėje. Tas darbas man priminė kitą vasaros dieną, kai aš pats buvau ne ką vyresnis už Bilį - tai buvo maždaug prieš dvidešimt penkerius metus. Suvažiavo visi mano dėdės ir iki pat pietų kirto krūmus bei brūzgynus. O vakare visi susėdo lauke prie didelio netašyto stalo, kurį buvo pasistatę kieme tėtis su mama, bei ėmė šveisti mėsainius, karštas bandeles su dešrelėmis, bulvių mišrainę. Alus liejosi upėmis, ir dėdė Rubenas pasinėrė į ežerą, nenusivilkęs drabužių, net nenusiavęs.

Tais laikais šiuose miškuose dar pasitaikydavo elnių.

- Tėveli, ar galima man eiti prie ežero? - paklausė Bilis.

Jis pavargo rinkti šakas, o geriausias būdas išblaškyti nusiplūkusį vaiką - leisti jam užsiimti kuo kitu.

- Žinoma, - atsakiau.

Mes kartu grįžome alėja, ir Bilis nubėgo į dešinę, aplink namą, plačiu lanku aplenkdamas nukritusius laidus. Aš pasukau kairėn, į garažą. Kaip ir spėjau, visoje ežero pakrantėje jau traukė savo nepatingai malonią ausiai dainą kaimynų benzopjūklai.

Prisipyliau benzino į savojo pjūklo bakelį, nusivilkau marškinius ir jau ketinau grįžti į alėją, kai iš namo išėjo Stefa. Ji susirūpinusi nužvelgė nuvirtusius skersai kelio medžius.

- Daug bus darbo?

- Susidorosiu. Kaip namuose?

- Aš surinkau stiklus, bet su tuo beržu, Deividai, tu turėsi ką nors padaryti. Medis svetainėje mums trukdys.

- Taip, - sutikau aš. - Trukdys.

Mes pažvelgėme vienas į kitą ryto saulės šviesoje ir nusijuokėme. Pastatęs benzopjūklą į šalį, pabučiavau žmoną, uždėjęs rankas jai ant klubų.

- Nereikia, - sumurmėjo ji. - Bilis...

Tą pačią akimirką iš už namo kampo iššoko Bilis.

- Tėte! Tėveli! Ateik, pažiūrėk, kaip...

Stefa pastebėjo nutrauktus laidus ir riktelėjo jam, kad pasisaugotų. Bilis, bėgęs pakankamai toli nuo pavojingos zonos, sustojo bei pažvelgė į mamą taip, tarsi ji būtų pasakiusi didžiausią kvailystę.

- Viskas gerai, mama, - tarė berniukas tokiu tonu, kokiu paprastai raminami suvaikėję senukai, ir lėtai leidosi link mūsų, visa savo išvaizda rodydamas, kad iš tikrųjų viskas gerai. Stefa ėmė virpėti mano glėbyje.

- Nesibaimink, - sušnibždėjau žmonai į ausį. - Jis žino, kad laidai pavojingi.

- Taip, bet juk tiek daug žmonių žūsta, nutrenkti srovės, - atsakė ji. - Per televizorių nuolatos perspėja apie nutrauktus laidus, o žmonės vis tiek... Bili, tučtuojau eik namo!

- Na, ką tu, mama! Aš noriu parodyti tėtei valčių pašiūrę! - Jo akys išsiplėtė iš susijaudinimo bei nusivylimo. Mažylis buvo kupinas įspūdžių ir norėjo jais pasidalyti.

- Eik namo! Tie laidai pavojingi ir...

- Tėtė sakė, kad jiems reikalinga žemė, o ne aš...

- Bili, nesiginčyk su manimi!

- Aš tuoj ateisiu ir pažiūrėsiu, vyre. O tu kol kas bėk vienas. - Pajutau, kaip įsitempė Stefa. - Pro kitą namo pusę, sūnau!

- Aha! Gerai!

Bilis prabėgo pro mus ir nulėkė laiptais, vedančiais prie ežero nuo vakarinės namo pusės. Vėjyje suplevėsavo jo marškinių kraštas, išsipešęs iš kelnių. Berniukas dingo už namo kampo, ir netrukus iš ten atsklido susijaudinęs "Oho!", liudijantis, kad jis surado dar vieną audros paliktą pėdsaką.

- Bilis žino apie laidus, Stefa, - tariau, švelniai apkabindamas žmoną per pečius. - Ir bijo jų. Gerai, kad bijo - taip jis išvengs pavojaus.

Stefos skruostu nuriedėjo ašara.

- Aš taip bijau, Deividai.

- Ir ko gi? Viskas jau pasibaigė.

- Ar tikrai? Žiema buvo bloga... Ir vėlyvas pavasaris... Mieste žmonės vadina jį "juoduoju pavasariu"... Kalbama, kad šiuose kraštuose nebuvo tokio nuo 1888 metų...

Sakydama “kalbama”, Stefa, be abejo, turėjo omeny misis Karmodi, “Bridžtono antikvariato” savininkę. Stefa kartais užsukdavo į tą parduotuvėlę, priverstą visokiausio šlamšto. Bilis visada noriai lydėdavo mamą. Parduotuvėlės gilumoje, viename iš tamsių dulkinų kambarėlių, amžiams išskleidusios sparnus ir įsikabinusios nagais į nupoliruotas šakeles, tupėjo pelėdų iškamšos auksaspalvėmis akimis. Dar ten buvo trejetas meškėnų, lakančių vandenį iš “upelio” - ilgo, dulkėto veidrodžio gabalo. Ir net kandžių sukapota vilko iškamša: prašieptuose nasruose sustingęs šiurpus urzgimas, o pro dantis ne seilės teka, bet byra pjuvenos. Anot misis Karmodi, šitą vilką nušovęs jos tėvas 1901-ųjų rugsėjo popietę, kai žvėris atėjo atsigerti prie Stivenso upelio.

Ir mano žmonai, ir sūnui žygiai į misis Karmodi antikvarinę parduotuvėlę suteikdavo nemažai džiaugsmo. Stefa gėrėdavosi stiklinėmis figūrėlėmis, o Bilis studijavo mirtį taksidermijos vardan. Bet man atrodė, kad senoji dama neigiamai veikia mano žmoną, skatindama jos prietaringumą. Šiaip jau Stefa visada buvo praktiška ir blaivaus proto. Senei tiesiog pavyko rasti jos pažeidžiamą vietą, “Achilo kulną”. Tačiau Stefa nebuvo vienintelė moteris mieste, kurią misis Karmodi prisiviliojo savo kraupiomis pranašystėmis ir liaudiškais receptais (visada išrašomais Dievo vardu):

Vanduo iš supuvusio kelmo padės užgydyti mėlynes paakiuose, jeigu jūsų vyras linkęs po trečios taurelės duoti valią rankoms. Kokia bus ateinanti žiema, galima sužinoti, liepos mėnesį suskaičiavus vikšro segmentus arba rugpjūtį išmatavus medaus korio storį. O dabar - apsaugok mus, Viešpatie, - vėl atėjo JUODASIS 1888-ŲJŲ PAVASARIS (šauktukų galite prirašyti, kiek tik norite).

Aš irgi girdėjau istoriją apie tą pavasarį - vietiniai gyventojai mėgsta ją pasakoti: jeigu pavasaris bus pakankamai šaltas, ledas ant ežero pajuoduos kaip išpuvęs dantis. Tai, žinoma, retas reiškinys, vargiai pasitaikantis kartą per šimtmetį. Šiaip ar taip, istorija keliauja iš lūpų į lūpas, tačiau niekas negali papasakoti jos įtikinamiau už misis Karmodi.

- Buvo sunki žiema, paskui atėjo vėlyvas pavasaris, - tariau. - O dabar kaitri vasara. Buvo audra, bet ji jau baigėsi. Tu juk visada sugebėjai blaiviai samprotauti, Stefani.

- Tai nebuvo paprasta audra, - pasakė ji tuo pačiu kimiu balsu.

- Taip, - pritariau. - Su tuo aš sutinku.

Istoriją apie Juodąjį Pavasarį man papasakojo Bilas Džostis, degalinės "Džostis Mobil" Kasko Vilidže savininkas ir tam tikra prasme tarnautojas. Bilui padėdavo jo trys girtuokliai sūnūs, o kartais ir keturi girtuokliai anūkai - kai atsiplėšdavo nuo sniegomobilių bei purvabridžių dviračių konstravimo. Bilui buvo septyniasdešimt, nors iš pažiūros duotum ir visus aštuoniasdešimt, tačiau, užėjus ūpui, gerdavo jis kaip dvidešimtmetis. Mudu su sūnum buvome užsukę pas jį prisipilti benzino į "Skautą" praėjus dienai po to, kai pačiame gegužės viduryje iškrito beveik pėdos storio sunkaus sniego sluoksnis, uždengdamas jau sužaliavusią žolę ir gėles. Džostis ta proga buvo gerokai prisisiurbęs ir noriai išklojo visą istoriją apie Juodąjį Pavasarį, pridurdamas šį tą ir nuo savęs. Bet manęs tokia oro permaina nepribloškė: juk kartais būna sniego gegužės mėnesį - jis iškrenta ir po dviejų dienų ištirpsta. Ir nieko čia nėra nuostabaus.

Stefa vėl baugiai žvilgtelėjo į nutrūkusius laidus.

- Kada atvažiuos žmonės iš elektros tinklų tarnybos?

- Kai tik galės. Manau, ilgai netruks pasirodyti. Ir nesijaudink dėl Bilio. Jis protingas vaikas. Galbūt kartais užmiršta tvarkingai susidėti drabužius, bet niekada nelakstys tarp aukštos įtampos laidų. Bilis puikiai supranta, kas yra pavojus. - Paliečiau pirštu Stefos lūpų kampučių, ir jis paklusniai pakilo aukštyn, virsdamas šypsena. - Dabar jau ramiau?

- Kai pasikalbu su tavimi, man visada ramiau, - atsakė žmona, ir mano nuotaika kaipmat praskaidrėjo.

Nuo ežero vėl atsklido šaukiančio mus Bilio balsas.

- Eime, pažiūrėsime, ką pridirbo audra, - paraginau Stefą.

- Man užteks ir žygio į svetainę, - liūdnai šniurkštelėjusi atsakė ji.

- Tada tiesiog suteik mažyliui malonumą.

Susiėmę už rankų mudu ėmėme leistis akmeniniais laipteliais. Kai pasiekėme pirmąjį posūkį, iš už jo išlėkė Bilis ir vos neparvertė mūsų žemėn.

- Ko dabar lakstai kaip akis išdegęs? - subarė sūnų Stefa, suraukusi antakius. Galbūt ji įsivaizdavo, kaip berniukas įsibėgėjęs įsirėžia ne į mus, bet į tą baisų kibirkščiuojančių laidų lizdą.

- Ateikite greičiau! - dusdamas išpoškino Bilis. - Valčių pašiūrė sutraiškyta! Ant akmenų guli prieplauka... o užutekyje medžiai... Velniai žino kas!

- Bili Draitonai! - pasipiktino Stefa.

- Oi, atleisk, mama... Bet tu turi pamatyti... Oo!.. - Ir jis vėl dingo.

- Taręs niūrią pranašystę, jis išnyko, - pasakiau aš, ir Stefa vėl nusijuokė. - Klausyk, kai tik supjaustysiu tuos medžius, nuvirtusius ant kelio, nuvažiuosiu į Meino elektros tinklų tarnybos kontorą Portlende ir papasakosiu jiems, kas čia pas mus įvyko. Gerai?

- Gerai, - apsidžiaugė žmona. - Kada, manai, galėsi važiuoti?

Be to milžiniško apsamanojusio medžio darbo buvo ne daugiau kaip valandai. Bet su juo teks pavargti galbūt net iki vienuoliktos. Taip jai ir pasakiau.

- Tada aš atnešiu tau priešpiečius. Tačiau turėsi užsukti mieste į parduotuvę ir šio to nupirkti... Mes beveik baigėme pieną ir sviestą. Ir dar... Geriau aš tau viską surašysiu.

Vos tik moteris išgyvena kokią stichinę nelaimę, tučtuojau virsta vovere. Spustelėjau Stefą glėbyje ir linktelėjau. Mes pagaliau apėjome namą. Užteko vieno žvilgsnio, kad suprastum, kas išmušė vargšelį Bilį iš vėžių.

- Dievulėliau, - sušnibždėjo Stefa.

Nuo nedidelės aukštumos, kur mudu stovėjome, matėsi beveik ketvirtis mylios pakrantės: Baiberio sklypas kairėje, mūsiškis ir Brento Nortono sklypas dešinėje.

Milžiniška sena pušis, saugojusi mūsų valčių prieplauką, buvo vėtros perlaužta pusiau. Likusioji kamieno dalis styrojo iš žemės tarsi nudrožtas pieštukas, ir lūžio vietoje mediena greta pajuodavusios nuo laiko bei darganų žievės atrodė beviltiškai balta. O maždaug šimto pėdų ilgio senosios pušies viršūnė gulėjo sekliame užutekyje panirusi į vandenį. Mums pasisekė, kad ji nenugramzdino mūsų “Star-Kruzerio”, - pagalvojau aš: - prieš savaitę sugedo variklis, ir kateris iki šiol kantriai laukia remonto Neiplo doke.

Priešingoje mūsų pakrantės ruožo pusėje po kitu nuvirtusiu medžiu riogsojo valčių pašiūrės nuolaužos - tos pačios pašiūrės, kurią kadaise pastatė mano tėvas, ir kur senais gerais laikais, kai Braitonus lydėjo kur kas didesnė sėkmė negu dabar, glaudėsi šešiasdešimties pėdų ilgio jachta. Bėdos kaltininkas, beje, augo Nortono žemėje. Pamatęs tai, tiesiog įsiutau: tas medis nudžiūvo dar prieš penkerius metus, ir Nortonas jau seniai privalėjo jį nupjauti. O dabar jis išvirto pats ir dar tiesiai ant mūsų valčių pašiūrės. Stogas pasviro į šoną tar-

si girtas. Vėjas toli aplinkui išsvaidė lentas iš pramuštos skylės. Bilis, sakydamas, kad "pašiūrė sutraiškyta", išsireiškė kaip visada tiksliai.

- Tai Nortono medis! - pareiškė Stefa, ir jos balse nuskambėjo toks pasipiktinimas, kad aš nejučia šyptelėjau, nors širdį gniaužė skausmas.

Vėliavos stiebas įkrito į vandenį, o šalia jo plūduriavo permirkusi vėliava, susipynusi su pakėlimo virve. Nesunku buvo įsivaizduoti Nortono atsakymą: "O tu paduok mane į teismą!"

Bilis, užsiropštęs ant bangolaužio, apžiūrinėjo išmestą ant akmenų prieplauką, nudažytą žydrais ir geltonais dryžiais. Grįžtelėjęs per petį į mus, mažylis džiugiai šūktelėjo:

- Tai Martinsų prieplauka, ar ne?

- Martinsų, - atsakiau. - Klausyk, Didysis Bilai, gal įbristum į vandenį ir ištvejotum vėliavą?

- Tuojau.

Bangolaužio dešinėje buvo nedidelis smėlėtas paplūdimys. 1941-aisiais, dar prieš karą, mano tėvas pasamdė žmogų, kad atvežtų čionai gražaus pajūrio smėlio - šešis pilnus sunkvežimius - ir išskirstytų jį pakrantėje bei vandenyje, maždaug man iki krūtinės - iki penkių pėdų gylio. Tas žmogus gavo už darbą aštuoniasdešimt dolerių, o mes iki šiol turime gražų krantą. Dabar, kaip žinote, jau niekas nebegali įsirengti savo žemėje smėlėto paplūdimio. Kai kotedžai prie ežerų ėmė augti kaip ant mielių ir nutekantys kanalizacijomis vandenys išnaikino visas žuvis arba pavertė jas nevalgomomis, buvo uždrausta pilti pakrantėse smėlį - esą jis gali sutrikdyti ežerų ekologinę pusiausvyrą.

Bilis įbrido į vandenį bei sustojo. Tą pačią akimirką pajutau, kaip įsitempė į mane atsirėmusi Stefa, ir pats pamačiau, kas sustabdė berniuką. Visa pakrantė Harisono pusėje buvo dingusi. Ją tiršta marška klojo ryškus baltas rūkas - tarsi koks stebuklingas debesis būtų nusileidęs ant žemės.

Nakties sapnas ėmė pildytis, - tariau sau, - o kai Stefa paklausė, kas tai, man nejučia išsprūdo: "Dievas".

- Deividai?

Kranto linijos toje pusėje neliko nė žymės, tačiau per ilgus metus aš tiek prisižiūrėjau į Long Leiką, kad dabar galėjau spėti, jog rūko juosta uždengė tik kelis vandens jardus, ne daugiau. Apatinis jos kraštas buvo tiesus, tarsi nubrėžtas pagal liniuotę.

- Kas tai, tėveli? - sušuko Bilis, stovėdamas iki kelių vandenyje ir siekdamas permirkusios vėliavos.

- Rūkas.

- Rūkas virš ežero? - suabejojo Stefa, ir aš pastebėjau jos akyse misis Karmodi įtakos atšvaitą. Velniai griebtų tą senę! Mano paties bloga nuojauta jau išnyko. Sapnai, šiaip ar taip, yra tik sapnai, o rūkas yra tik rūkas.

- Žinoma. Tu ką, niekada nematei rūko virš ežero?

- Tokio nemačiau. Jis labiau primena debesį.

- Tai dėl to, kad ryškiai šviečia saulė, - atsakiau aš. - Taip atrodo debesys, kai žiūri į juos iš lėktuvo.

- Bet iš kur jis atsirado? Rūkas čia pakyla tik darganotu oru.

- Kaip matai, pakyla ir saulėtu. Bent jau Harisone. Tikriausiai tai vakarykštės audros liekana. Susidūrė du oro frontai ar kažkas panašaus.

- Tu tai tikrai žinai, Deividai?

Nusijuokiau ir apglėbiau ją per pečius.

- Ne, žinoma, aš tiesiog tauškiu, kas ant seilės užeina. Jeigu žinočiau tikrai, pranešinėčiau orus per vakaro žinias. Eik namo ir surašyk man, ką reikės nupirkti.

Stefa dar kartą abejodama žvilgtelėjo į mane ir vėl įsistebeilijo į rūką, prisidengusi delnu akis.

- Keista, - galiausiai pratarė ji ir nuėjo namo.

O Biliui rūkas jau neberūpėjo. Jis išžvejojo iš vandens vėliavą bei susiraizgiusią pakėlimo virvę, ir mudu abu ištiesėme visa tai ant pievelės džiūti.

- Girdėjau, kad negerai, jei vėliava paliečia žemę, tėveli, - dalykišku tonu pareiškė berniukas.

- Tikrai?

- Taip. Viktoras Makalisteris sako, kad už tai žmones sodina į lektros kėdę.

- Pasakyk Vikui, jog jo galva pilna to, nuo ko žolė vešliau želia.

- Mėšlo, taip? - Bilis - sumanus vaikas, bet visiškai neturi humoro jausmo. Mažylis viską priima labai rimtai. Tikiuosi, paaugęs jis supras, kad mūsų pasaulyje tokia nuostata yra tiesiog pavojinga.

- Taip, sūnau, tik neišplepėk mamai, jog aš taip sakiau. Kai vėliava išdžius, mes ją pakelsime nuo žemės, gražiai sulankstysime ir net suvyniosime į popierių. Taigi viskas bus gerai.

- O paskui pataisysime valčių pašiūrę ir iškelsime naują stiebą, taip, tėveli? - Dabar jis atrodė iš tiesų susirūpinęs. Matyt, griuvėsių vaizdas ir jam ėmė atrodyti nemalonus.

Patapšnojau sūnui per petį.

- Ar ne per daug nori iš karto?

- Ar galiu nubėgti pas Baiberius ir pažiūrėti, kas ten atsitiko?

- Palūkėk dar truputį. Jie dabar irgi tvarkosi po audros, o tokie rūpesčiai kartais labai sugadina žmonėms nuotaiką, - pasakiau, galvodamas apie Nortoną.

- Gerai. Atia! - Jis pasisuko bėgti.

- Netrukdyk kaimynams dirbti, vyruti. Bili!

Berniukas grįžtelėjo per petį.

- Nepamiršk, ką sakiau apie tuos laidus. Jei pamatysi dar kur nors, neik artyn...

- Žinoma, tėte.

Dar kelias minutes pastovėjau ant kranto, apžiūrinėdamas audros padarytą žalą, paskui vėl pažvelgiau į rūką. Man pasirodė, kad jis priartėjo, tačiau nebuvau tuo tikras. Jeigu tikrai priartėjo, tai nusižengdamas fizikos dėsniams, nes vėjas - lengvas brizas - pūtė nuo mūsų pusės. O tokie dalykai, kaip žinote, gamtoje neįmanomi. Rūkas buvo baltas, visiškai baltas. Jo baltumą galėjai palyginti su ką tik iškritusiu sniegu sodriai mėlyno žiemos dangaus fone. Tačiau sniegas visada atspindi tūkstančius deimantinių saulės spindulių, o šis keistas rūkas, nors ryškus ir švarus, nė trupučio neblizgėjo. Stefa, aišku, klydo sakydama, kad giedrą dieną rūkas nekyla. Pasitaiko ir giedrą dieną, bet tada prisisotinusiame drėgmės ore atsiranda vaivorykštė. O šiandien vaivorykštės nebuvo.

Bloga nuojauta vėl sugrįžo, bet ją tučtuojau išblaškė staiga netoliese pasigirdęs žemas mechaninis pūkštimas “uch, uch, uch!” ir jį palydėjęs: “Ot šūdas!” Pūkštimas vėl pasikartojo, tik šįkart be keiksmažodžio. Trečią kartą motoro čiaudėjimą lydėjo frazė “Kad tave sutrauktų...”, ištarta tonu žmogaus, kuris ryžosi pats susidoroti su sunkia užduotimi, tačiau greitai nusivylė.

- Uch, uch, uch, uch...

Tyla.

Po to:

- Ak, tu šunsnuki!

Šyptelėjau. Garsas gerai sklido pakrante, o dirbančių pjūklų zvimbimas aidėjo iš tolimesnių sklypų. Todėl aš lengvai atpažinau ne ypač malonų savo kaimyno, garsiojo advokato Brento Nortono, balsą.

Nusileidau prie vandens apsimesdamas, kad einu apžiūrėti tiltelio, audros išmesto ant mūsų bangolaužio. Iš čia galėjau matyti Nortoną, plušantį pušų spygliais nubertoje aikštelėje priešais savo verandą. Jis mūvėjo dažais ištepliotus džinsus ir vilkėjo baltus sportinius marškinėlius. Elegantiška keturiasdešimtdolerinė šukuosena buvo visai praradusi formą, veidu žliaugė prakaitas. Priklaupęs ant vieno kelio, Nortonas beviltiškai mėgino užvesti savąjį benzopjūklą, kur kas didesnį ir galingesnį už manąjį pjūklelį, kadaise pirktą vietinėje parduotuvėje už 79 dolerius 85 centus. Jo galiūne, atrodo, buvo viskas, išskyrus mygtuką. Nortonas atkakliai tampė starterio lyną, tačiau nesugebėjo išgauti nieko kito, tik apatišką "uch-uch-uch". Širdies gilumoje net apsidžiaugiau pamatęs, kad advokato kieme stovėjusį vaišėms skirtą stalą perpus perlaužė nuvirtęs geltonasis beržas.

Nortonas iš visų jėgų patraukė starterį.

- Uch, uch, uchuchuch - Och! Och! Och!.. Och!.. uch.

Beveik pavyko, bičiuli.

Dar vienas herakliškas trūktelėjimas.

- Uch-uch-uch.

- Išgama, - sušvokštė Nortonas, įsiutęs ant savo prašmatnaus benzopjūklo.

Grįžau prie namo, pirmąkart tą rytą jausdamasis iš tikrųjų gerai. Mano benzopjūklas užsivedė po pirmo trūktelėjimo, ir aš ėmiausi darbo.

Apie dešimtą valandą kažkas patapšnojo man per petį. Atsisukęs pamačiau Bilį, vienoje rankoje laikantį alaus skardinėlę, kitoje - Stefos sudarytą pirkinių sąrašą. Įsikišęs sąrašą į užpakalinę džinsų kišenę, paėmiau iš sūnaus alų - ne ledinis, tačiau bent jau vėsus. Retai kada alus atrodydavo toks skanus. Vienu mauku išgėriau pusę skardinės ir kilstelėjau ją Bilio pusėn.

- Ačiū, vyruti.

- Galima ir man?

Leidau jam išgerti gurkšniuką. Bilis susiraukė bei grąžino skardinę. Ištuštinau ją iki dugno ir vos susilaikiau nesuspaudęs per vidurį.

Jau treji metai, kai pas mus superkami tušti buteliai bei skardinės, tačiau senų įpročių sunku atsikratyti.

- Mama dar kažką prirašė apačioje, bet aš neįskaitau, - tarė Bilis.

Išsitraukiau iš kišenės popieriaus lapelį. "Niekaip nepagaunu "WOXO", - rašė Stefa. - Galbūt po audros jie negali išeiti į eterį?"

"WOXO" - vietinė automatinė radijo stotis, ilgųjų bangų siųstuvais transliuojanti roko muziką. Ji yra Norvėjuje, maždaug už dvidešimties mylių į šiaurę nuo čia. Tačiau tai beveik viskas, ką pagauna mūsų senas silpnas imtuvas.

- Pasakyk mamai "galbūt", - paliepiau Biliui, prieš tai perskaitęs jam Stefos klausimą. - Ir tegul ji pabando trumpųjų bangų diapazone paieškoti Portlendo.

- Gerai. Tėveli, ar galima man kartu su tavimi važiuoti į miestą?

- Žinoma. Ir mama gali, jei nori.

- Gerai! - Jis nudūmė su tuščia skardine rankoje.

Supjaustęs tris artimiausius medžius, pagaliau ėmiausi storojo. Po pirmo pjūvio kelioms minutėms išjungiau pjūklą, kad neperkaistų - medis jam buvo pernelyg didelis, bet aš tikėjausi susidoroti, jei tik neperkaitinsiu motoro. Kažin ar nėra išvirtusių medžių ant žvyrkelio, vedančio į Kanzaso kelią, - ėmiau spėlioti. Vos spėjau taip pagalvoti, miško properšoje švystelėjo oranžinis elektros tinklų tarnybos sunkvežimis, tikriausiai skubantis į tolimąjį mūsų keliuko galą. Vadinasi, viskas gerai - žvyrkelis neužverstas. Apie pusiaudienį elektrikai jau bus pas mus ir imsis tų nutrūkusių laidų.

Nupjovęs didelį kamieno galą, nutempiau jį į alėjos kelkraštį ir nuverčiau nuo šlaito. Jis nuriedėjo žemyn į krūmus, vėl sužėlusius nuo to laiko, kai mano tėvas su savo broliais (visi jie buvo menininkai - Draitonai visada turėjo polinkį menui) iškirto brūzgynus alėjos pakraščiuose.

Atgalia ranka nusivaliau nuo kaktos prakaitą galvodamas, kad būtų ne pro šalį išgerti dar alaus - viena skardinė tik sukelia troškulį. Paskui vėl paėmiau pjūklą, bet į galvą įkyriai lindo neramios mintys apie "WOXO". Būtent iš tos pusės atslinko keistasis rūkas. Ir būtent ten buvo Šeimoro miestelis (vietiniai taria "Šamoro"), kur įsikūręs "Projektas "Strėlė".

Šitą "Projektą" Bilas Džostis laikė viena iš Juodojo Pavasario priežasčių. Vakarinėje Šeimoro dalyje, netoli tos vietos, kur miestelis

ribojasi su Stonhemu, yra vyriausybinis draustinis, aptvertas spygliuota viela. Zoną saugoja sargybiniai, apžvalginės televizijos kameros ir dar velniai žino kas. Bent taip man pasakojo. Pats aš nesu matęs "Strėlės", nors senasis Šeimoro kelias eina tik per mylią nuo rytinio zonos pakraščio.

Niekas nežinojo, iš kur atsirado pavadinimas "Strėlė", ir niekas negalėjo tiksliai pasakyti, ar tikrai toks šio projekto pavadinimas - jeigu tik jis iš tiesų egzistuoja. Bilas Džostis tikino, kad aptvertoje zonoje tikrai atliekami kažkokie darbai. Bet kai aš paklausiau, iš kur tai žino, jis ėmė kažką sapalioti, esą jo dukterėčia dirba telefono stotyje "Kontinentai" ir ji kažką nugirdo. Žodžiu, išsisuko nuo tiesaus atsakymo.

- Atominiai reikalai, - prasitarė jis tądien, pasilenkęs prie "Skauto" lango bei kvėptelėjęs man į veidą alaus tvaiku. - Štai kuo jie ten užsiiminėja. Atomu šaudo į orą ir panašiai.

- Ore ir taip yra daugybė atomų, misteri Džosti, - įsiterpė Bilis. - Taip aiškina misis Neri. Ji sako, kad atomų visur pilna.

Džostis įsmeigė į mano sūnų paraudusias akis, ir Bilis galų gale neišlaikė jo žvilgsnio.

- Tai visai kiti atomai, sūneli.

- Ak, taaaip... - sumurmėjo Bilis ir daugiau nebesiginčijo.

Dikas Miuleris, mūsų draudimo agentas, tvirtino, kad "Projektas "Strėlė" yra ne kas kita kaip žemės ūkio bandymų stotis, atliekanti vyriausybinius užsakymus.

- Stambesni pomidorai, ilgesnis vaisių vedimo laikas, - giliamintiškai pareiškė Dikas ir toliau tęsė savo gražbyliavimą apie tai, kaip aš galėčiau efektyviausiu būdu padėti savo šeimai, jei numirčiau jaunas. Dženina Loles, mūsų paštininkė, aiškino, kad ten dirba geologai - tyrimai, kažkuo susiję su skalūno nafta. Ji tai tikrai žino, nes jos vyro brolis dirbo pas žmogų, kuris...

O misis Karmodi... Ji, atrodo, laikėsi tos pačios nuomonės, kaip ir Bilis Džostis: ne paprasti, o kiti atomai.

Atpjoviau dar dvi trinkas nuo storojo medžio bei nuridenau nuo šlaito. Tada vėl atėjo Bilis su alaus skardine vienoje rankoje ir Stefos rašteliu kitoje. Aš tiesiog neįsivaizduoju, ar yra koks nors užsiėmimas, kuris Biliui patiktų labiau, negu vykdyti įvairius pavedimus.

- Ačiū, - padėkojau imdamas iš jo alų ir raštelį.

- O man bus galima gurkšnelį?

- Bet tik vieną. Aną kartą tu nugėrei du. Nenoriu, kad lakstytum girtas dešimtą valandą ryto.

- Jau penkiolika po, - droviai šyptelėjo jis virš skardinės.

Aš taip pat nusišypsojau: žinoma, ne pribloškiantis sąmojis, bet Bilis taip retai juokauja. Paskui perskaičiau raštelį: "Pagavau per radiją "JBQ", - rašė Stefa. - Nenusigerk, nes nenuvažiuosi į miestą. Iki priešpiečių leidžiu išgerti dar vieną skardinę, bet ne daugiau. Kaip manai, žvyrkelis laisvas?" Atidaviau raštelį Biliui ir pasiėmiau alų.

- Perduok mamai, kad kelias laisvas - aš mačiau, kaip juo pravažiavo elektrikų sunkvežimis. Netrukus jie bus ir pas mus.

- Gerai.

- Stok, vyre!

- Ką, tėte?

- Pasakyk mamai, kad viskas gerai.

Jis nusišypsojo, tarsi iš pradžių būtų pakartojęs mano žodžius mintyse.

- Gerai!

Bilis nukūrė namo, o aš stovėjau ir žiūrėjau, kaip švyscioja jo sportbačių padai. Myliu jį. Kai pažvelgiu į jo veidą arba kai mudviejų žvilgsniai susitinka, man kažkodėl ima atrodyti, kad pasaulyje iš tiesų viskas gerai. Žinoma, tai netiesa: mūsų pasaulyje niekada nebūna viskas gerai, ir niekada nebuvo. Tačiau žiūrėdamas į savo berniuką, imu tikėti šia netiesa.

Nugėriau truputį alaus, atsargiai pastačiau skardinę ant akmens ir vėl ėmiausi darbo. Maždaug po dvidešimties minučių kažkas patapšnojo man per petį. Atsisukau, tikėdamasis vėl pamatyti Bilį, bet už manęs stovėjo Brentas Nortonas. Išjungiau benzopjūklą.

Jis atrodė visai nepanašus į save. Suprakaitavęs, pavargęs, nelaimingas ir kiek sutrikęs.

- Sveikas, Brentai, - pasisveikinau aš.

Paskutinį kartą mudu išsiskyrėme susipykę, ir aš nežinojau, kaip man dabar elgtis. Mintyse šyptelėjęs pagalvojau, kad jis tikriausiai jau penkias minutes stovi už mano nugaros ir krenkščia, negirdimai pro nirtulingą pjūklo riaumojimą, nesiryždamas užkalbinti. Šią vasarą dar nebuvau matęs Nortono iš arti. Jis sulyso, bet dėl to neatrodė geriau. Turėjo atrodyti, nes jam tekdavo nešiotis dvidešimt svarų antsvorio, bet neatrodė. Brento žmona mirė pernai lapkričio mėnesį. Nuo vėžio, kaip pranešė Stefai Agė Baiber, kuri visada žinojo, kas nuo ko mirė

- kiekvienoje apylinkėje yra tokių žmonių. Iš to, kaip Nortonas žemindavo ir niekindavo savo žmoną (panašiai kaip kad patyręs matadoras pasimėgaudamas smaigsto banderiles į seno, nerangaus buliaus šonus), spėjau, kad jos mirtis pradžiugino garbųjį advokatą. Jei kas manęs būtų paklausęs, gal netgi būčiau pasakęs, jog kitą vasarą jis pasirodys su mergina, dvidešimčia metų jaunesne už jį, ir kvaila, savimi patenkinto žmogaus šypsena veide. Tačiau vietoj kvailos šypsenos išvydau tik dar daugiau raukšlių, o poodinis riebalų sluoksnis ištirpo kažkaip ne tose vietose, kur reikėjo, palikęs odoje maišus, raukšles bei klostes. Akimirką man kilo noras nusivesti jį į saulėtą vietą, pasodinti prie nuvirtusio medžio, įduoti į rankas savo alaus skardinę ir nupiešti anglimi jo portreto eskizą.

- Sveikas, Deivai, - atsakė Nortonas po ilgokos pauzės. Tyla, netrikdoma benzopjūklo ūžimo ir žviegimo, atrodė dar nesmagesnė. Jis vėl patylėjo, paskui burbtelėjo: - Tas medis. Prakeiktas medis. Atleisk. Tu buvai teisus.

Gūžtelėjau pečiais.

- Kitas medis nukrito ant mano mašinos, - pridūrė Nortonas.

- Užjaučiu... - pradėjau aš, bet staiga mane persmelkė baisi nuojauta. - Bet ne ant “Ti-Berdo”?

- Taip. Ant jo.

Nortonas turėjo prašmatnų 1960-ųjų laidos patobulintą “Ti-Berdą”: rida tik trisdešimt tūkstančių mylių, iš vidaus ir iš išorės automobilis buvo vidurnakčio dangaus spalvos. Nortonas važinėdavo juo tik vasarą, ir tai labai retai. Jis ėjo iš proto dėl savo mašinos, kaip kad kai kurie žmonės eina iš proto dėl elektrinių traukinių, laivų modelių bei sportinių pistoletų.

- Tai velniava, - tariau aš, nuoširdžiai jo gailėdamasis. Nortonas lėtai palingavo galvą.

- Aš niekada nepalikdavau jo lauke. Visada tik garaže, pats žinai. Paskui tariau sau - kokio velnio. Palikau kieme, ir sena sutrūnijusi pušis nuvirto ant jo. Visas stogas įlenktas. Maniau, nupjausiu... turiu galvoje tą pušį... bet niekaip negaliu užvesti benzopjūklo... o užmokėjau už tą šūdą du šimtus dolerių... ir... ir...

Iš jo gerklės išsiveržė keistas tylus klanksėjimas. Lūpos krutėjo tarsi bedančio senio, žiaumojančio datules. Akimirką net pamaniau, kad jis tuoj apsižliumbs kaip vaikas smėlio dėžėje. Tačiau Nortonas

šiaip taip susivaldė, gūžtelėjo pečiais ir nusisuko, tarsi norėdamas pasižiūrėti į mano supjaustytą medį.

- Ką gi, aš galėčiau pažiūrėti, kas atsitiko tavo pjūklui, - pasiūliau. - "Ti-Berdas" buvo apdraustas?

- Taip, - atsakė jis. - Kaip ir tavo valčių pašiūrė.

Aš supratau, ką jis turėjo omenyje, ir vėl prisiminiau, ką sakė Stefa apie draudimą.

- Klausyk, Deivai, gal paskolintum man savo "Sabą"? Noriu nulėkti į miestą, nusipirkti duonos, kokių nors užkandžių ir alaus. Daug alaus.

- Mudu su Biliu važiuosime "Skautu". Jei nori, gali vykti su mumis. Tik turėsi padėti man nutempti nuo kelio likusią kamieno dalį.

- Mielai.

Nortonas stvėrė vieną galą, bet nepajėgė net pakelti jo nuo žemės, todėl beveik visą darbą man teko dirbti vienam. Galų gale mums pavyko nuridenti medį į kelkraščio brūzgynus. Nortonas sunkiai šnopavo vos atgaudamas kvapą, visas išraudo kaip burokas. O prieš tai jis tiek privargo, trūkčiodamas savo benzopjūklo starterį, kad aš rimtai sunerimau dėl jo širdies.

- Kaip jautiesi? - paklausiau, ir jis linktelėjo vis dar greitai alsuodamas. - Tada eime pas mus. Pavaišinsiu alumi, palengvės.

- Ačiū, - padėkojo Nortonas. - Kaip gyvuoja Stefani? - Jis pamažu ėmė atgauti įgimtą pasipūtėliškumą, kurio aš negalėjau pakęsti.

- Ačiū, gerai.

- O sūnelis?

- Ir jis taip pat.

- Malonu girdėti.

Nuostabos šešėlis šmėkštelėjo Stefos veidu, kai ji pamatė, su kuo aš ateinu. Nortonas nusišypsojo, žvilgsniu šliaužiodamas jos sportiniais marškinėliais, glaudžiai aptempiančiais krūtinę. Iš tiesų jis nelabai pasikeitė per tą laiką.

- Sveikas, Brentai, - atsargiai tarstelėjo Stefa, ir iš už jos nugaros tučtuojau iškišo galvą Bilis.

- Labas, Stefani. Labas, Bili.

- Brento "Ti-Berdą" gerokai aplamdė audra, - tariau žmonai. Nuvirtęs medis įlaužė stogą.

- O, ne!

Gerdamas alų, Nortonas iš naujo papasakojo, kaip tai atsitiko. Aš

gurkšnojau jau trečią skardinę, bet nė trupučio neapgirtau: matyt, dirbdamas išprakaitavau visą alkoholį.

- Brentas vyks į miestą su mumis.

- Bijau, kad jūs ten ilgokai užtruksite. Galbūt teks važiuoti net į Norvėjaus parduotuvę.

- Kodėl?

Na, jei Bridžtone taip pat nėra elektros...

- Mama sako, kad kasos aparatai ir visa kita nedirba be lektros, - paaiškino Bilis.

Ką gi, ji teisi.

- Tu dar nepametei sąrašo?

Paplekšnojau delnu per užpakalinę kelnių kišenę.

Stefa pasisuko į Nortoną:

- Labai užjaučiu tave dėl Karlos mirties, Brentai. Mes visi užjaučiame.

- Ačiū, - tarė Nortonas. - Ačiū jums.

Vėl stojo nesmagi tyla, bet ją sutrikdė Bilis, jau spėjęs persimauti džinsus ir apsiauti naujus sportbačius.

- Jau galime važiuoti, tėveli?

- Manau, kad galime. Tu pasiruošęs, Brentai?

- Duok dar vieną alaus kelionei, ir aš būsiu pasiruošęs.

Stefa suraukė antakius. Ji niekada nepritarė "dar-vienos-kelionei" principui ir tiems vyrams, kurie vairuoja automobilį, įsistatę tarp šlaunų alaus skardinę. Aš nežymiai linktelėjau žmonai, ir ji, gūžtelėjusi pečiais, atnešė Nortonui alų. Man nesinorėjo vėl su juo pyktis.

- Ačiū, - tarė jis Stefai, tačiau ne nuoširdžiai dėkodamas, o tik abejingai sumurmėjęs, tarsi kalbėtų su padavėja restorane. Paskui vėl pasisuko į mane. - Pirmyn, Makdafai!

- Luktelėk minutėlę, - tarstelėjau aš ir nuėjau į svetainę.

Nortonas nukėblino iš paskos ir tučtuojau ėmė aimanuoti, pamatęs įvirtusį beržą. Bet tą akimirką manęs nedomino nei jo įspūdžiai, nei naujo stiklo kaina. Pro sustumiamas stiklines duris žiūrėjau į ežerą. Kol pjoviau medžius, vėjas truputį sustiprėjo ir oro temperatūra pakilo kokiais penkiais laipsniais. Tikėjausi, kad keistasis rūkas, kurį pastebėjau iš ryto, bus jau tikrai išsisklaidęs, bet klydau. Rūkas netgi pasislinko arčiau ir dabar siekė ežero vidurį.

- Aš jį dar iš ryto pastebėjau, - pasipūtėliškai pareiškė Nortonas. - Manyčiau, tai kažkokia temperatūrinė inversija.

Man labai nepatiko tas rūkas. Nieko panašaus gyvenime dar nebuvau matęs. Labiausiai kėlė nerimą stebėtinai tiesi rūko fronto linija. Gamtoje neegzistuoja tokios linijos: tiesė - žmogaus išradimas. Be to, gąsdino akinantis rūko baltumas, visiškai matinis, be jokios drėgmės žvilgesio. Dabar rūką nuo kranto skyrė vos pusė mylios, ir kontrastas tarp jo baltumo bei dangaus ir ežero mėlio dar labiau išryškėjo.

- Važiuojam, tėte! - Bilis truktelėjo mane už kelnių.

Mes grįžome į virtuvę, ir Nortonas praeidamas dar kartą žvilgtelėjo į medį, įvirtusį mūsų svetainėn.

- Gaila, kad tai ne obelis, a? - paklausė Bilis. - Taip mama pasakė. Juokinga, ar ne tiesa?

- Tavo mama tiesiog nuostabi, Bili, - pareiškė Nortonas, atsainiai pašiaušęs berniukui plaukus, ir jo žvilgsnis vėl įsmigo į Stefos marškinėlius. Ne, jis tikrai ne toks žmogus, kurį aš galėčiau pamėgti.

- Klausyk, Stefa, gal tu važiuotum su mumis, - pasiūliau žmonai. Nežinau kodėl, bet man nesinorėjo palikti jos vienos.

- Ne, aš geriau eisiu ravėti daržo. - Ji metė reikšmingą žvilgsnį į Nortono pusę, paskui vėl pasisuko į mane. - Širyt aš čia vienintelė, galinti dirbti be elektros.

Nortonas nusikvatojo - pernelyg nuoširdžiai.

Aš supratau, ką ji norėjo pasakyti, bet vis tiek pabandžiau dar kartą.

- Tikrai nevažiuosi?

- Tikrai, - ryžtingai atsakė Stefa. - Be to, keli įprasti "pasilenk-atsitiesk" pratimai man bus tik į naudą.

- Ką gi, tik per ilgai neužsibūk saulėje.

- Užsidėsiu šiaudinę skrybėlę. Prigaminsiu sumuštinių iki jums grįžtant.

- Gerai.

Stefa atkišo lūpas bučiniui.

- Būk atsargus. Kanzaso kelyje taip pat gali pasitaikyti nuvirtusių medžių, pats žinai.

- Būsiu atsargus.

- Ir tu taip pat, - tarė ji Biliui bei pabučiavo į skruostą.

- Gerai, mama. - Berniukas išlėkė laukan, garsiai trinktelėjęs durimis.

Mudu su Nortonu išėjome paskui jį.

- Gal geriau iš pradžių užsukime pas tave ir nukelkime medį nuo tavo mašinos? - paklausiau aš, staiga ėmęs ieškoti dingsčių atidėti kelionę į miestą.

- Nenoriu net žiūrėti į tą pusę, kol neužkąsiu ir neišgersiu kelių tokių, - atšovė Nortonas, kilstelėjęs alaus skardinę. - Kas įvyko, to nebepakeisi, bičiuli.

Man nepatiko, kad jis mane vadina “bičiuliu”.

Mes visi trys įsitaisėme “Skauto” priekyje (tolimajame garažo gale sužvilgo mano senas sniego valytuvas, primindamas būsimas Kalėdas), ir aš atbulas išvažiavau iš garažo. Po ratais sutraškėjo audros nulaužtos šakelės. Stefa stovėjo ant asfaltuoto takelio, vedančio į pačiame mūsų sklypo pakraštyje esantį daržą. Vienoje pirštinėtoje rankoje ji laikė sodininko žirkles, kitoje - kauptuką, ant galvos buvo užsidėjusi seną panamą nulėpusiais kraštais, ir jos veidą dengė šešėlis. Aš dukart trumpai spustelėjau signalą, ir Stefa atsakydama pamojavo ranka, kurioje laikė žirkles. Mes išvažiavome į kelią.

Nuo to laiko savo žmonos daugiau nebemačiau.

Žvyrkelyje mums teko vieną kartą sustoti. Jau po to, kai rytą pravažiavo elektrikų automobilis, daili neaukšta pušis nuvirto skersai kelio. Mudu su Nortonu išlipome ir atitraukėme medį šiek tiek į šalį, kad “Skautas” galėtų pravažiuoti. Tempdami smarkiai išsitepėme rankas sakais. Bilis norėjo mums padėti, bet aš pamojau jam, kad liktų mašinoje - bijojau, jog netyčia kokia šaka neišdurtų mažyliui akies. Seni medžiai visada man primena Entus iš nuostabiosios Tolkino sagos apie Žiedų valdovus - tuos piktuosius Entus. Seni medžiai tik ir taikosi kuo nors pakenkti žmonėms. Nesvarbu, ką jūs veiktumėte - slidinėtumėte žiemą ar tiesiog vaikštinėtumėte po mišką vasarą. Seni medžiai visada taikosi pakenkti žmogui ir turbūt užmuštų, jei tik galėtų.

Kanzaso kelyje nebuvo išvirtusių medžių, tačiau keliose vietose pastebėjome nutrauktus laidus. O maždaug už ketvirčio mylios nuo turistinės stovyklos “Viki Lin”, pakelės griovyje gulėjo elektros stulpas. Laidai, apsiraizgę apie jo viršūnę, styrojo į šalis tarsi pašiaušti laukinio plaukai.

- Taip, audra buvo neeilinė, - pratarė Nortonas lygiu, teismo posėdžiuose išlavintu balsu. Bet šįkart jis kalbėjo iš tiesų rimtai, o ne tiesiog norėdamas padaryti įspūdį klausytojams.

- Tikrai, - pritariau aš.

- Žiūrėk, tėte!

Bilis rodė į Eličo daržinės liekanas. Jau dvylika metų Tomio Eličo lauko gale kėpsojo toji suklypusi daržinė, paskendusi tarp saulėgrąžų ir vėdrynų. Kiekvieną rudenį manydavau, kad po žiemos jos nebepamatysiu, bet kiekvieną pavasarį ji stovėdavo kaip stovėjusi. O dabar daržinės nebeliko - tik nuolaužų krūva ir vėjo nuplėštas stogas su išsilaksčiusiomis į šalis stoglentėmis. Išmušė ir jos valanda. Kažkodėl mane persmelkė skausminga, niūri nuojauta. Atūžė audra ir viską sulygino su žeme.

Nortonas išgėrė alų iki dugno, sulamdė skardinę ir nerūpestingai numetė ją ant "Skauto" grindų. Bilis prasižiojo, norėdamas kažką sakyti, bet vėl susičiaupė - mandagus vaikas. Nortonas atvyko iš Niudžersio, kur buteliai ir skardinės dar nesuperkami. Manau, galima atleisti jam už tai, kad sulamdė mano penkis centus, juolab kad aš pats vos susilaikydavau šito nepadaręs.

Bilis ėmė sukinėti radijo imtuvą, ir aš paprašiau jo pažiūrėti, ar negrįžo į eterį "WOXO". Jis suko iki ilgųjų bangų diapazono galo, bet neaptiko nieko, išskyrus monotonišką ūžimą. Mažylis pažvelgė į mane ir gūžtelėjo pečiais. Pabandžiau prisiminti, kokių dar stočių yra anapus to keistojo rūko.

- Pamėgink rasti "WBLM", - tariau.

Jis ėmė sukti ratuką į kitą pusę, pagavo "WJBQ" ir "WIGY" jos dirbo kaip paprastai. Tačiau "WBLM", pagrindinė Meino radijo stotis, transliuojanti pažangųjį roką, tylėjo.

- Keista, - sumurmėjau.

- Kas? - paklausė Nortonas.

- Taip, nieko. Tiesiog galvoju.

Bilis atsuko "WJBQ", transliavusią muzikinę laidą. Netrukus mes pasiekėme Bridžtoną.

Prekybos centro "Nordž" skalbykla buvo uždaryta, nes ką gali veikti skalbimo automatai be elektros? Tačiau Bridžtono vaistinė ir maisto prekių parduotuvė "Federal Fuds" dirbo. Mašinų stovėjimo aikštelė prieš parduotuvę buvo sausakimša, kaip visada vidurvasaryje, ir dauguma automobilių buvo su kitų valstijų numeriais. Saulėkaitoje būreliais stoviniavo žmonės, aptarinėdami vakarykštę audrą - vyrai su vyrais, moterys su moterimis.

Pastebėjau misis Karmodi, iškamšų valdovę ir vandens iš supuvusio kelmo žiniuonę, dėvinčią akį rėžiančios citrininės spalvos švarką bei kelnes. Ji įplaukė į gastronomą, pasikabinusi ant rankos pirkinių krepšį, dydžiu labiau primenantį kelioninį lagaminą. Paskui kažkoks idiotas su džinsine striuke, veidrodiniais akiniais nuo saulės ir be šalmo ant "Jamahos" pralėkė pro šalį, tik per colį neužkliudęs "Skauto" priekinio bamperio.

- Avigalvis! - sumurmėjo Nortonas.

Apvažiavau aikštelę, ieškodamas geresnės vietos mašinai. Vietų nebuvo. Aš jau pasiryžau ilgai kelionei pėsčiomis iš tolimojo aikštelės krašto, kai man staiga nusišypsojo sėkmė: iš pirmosios eilės, prieš pat įėjimą į parduotuvę, pajudėjo nedidelio autobuso dydžio žalias "Kadilakas". Vos jis išvažiavo, šmurkštelėjau jo vieton.

Pirkinių sąrašą padaviau Biliui. Jam dar tik penkeri, bet jis jau moka skaityti spausdintas raides.

- Imk vežimėlį ir pradėk. Noriu dar paskambinti mamai. Misteris Nortonas tau padės. Aš tuoj ateisiu.

Mes išlipome iš mašinos, ir Bilis tučtuojau įsikabino Nortonui į ranką. Kai jis buvo mažesnis, mes išmokėme jį nevaikščioti po mašinų stovėjimo aikštelę be suaugusiųjų, ir berniukas iki šiol neužmiršo šio įpročio. Nortonas iš pradžių nustebo, bet paskui nusišypsojo, ir aš beveik atleidau jam godžius žvilgsnius į Stefą.

Nuėjau prie telefono, kabančio ant sienos tarp vaistinės bei skalbyklos. Kažkokia leipstanti nuo kaitros apkūni moteriškė violetine suknele piktai klibino aukštyn žemyn telefono ragelio šakutę. Atsistojau už jos, susikišęs rankas į kišenes. Pats nesupratau, kodėl taip jaudinuos dėl Stefos ir kodėl tas nerimas siejasi su baltu, bet nežvilgančiu, rūku, nutilusiomis radijo stotimis... ir "Projektu "Strėlė".

Moteriškė nudegusiais, šlakuotais, tukliais pečiais atrodė panaši į suprakaitavusį oranžinį vaiką. Ji tėkštelėjo ragelį ant šakutės, pasisuko į vaistinę, o tada pastebėjo mane.

- Pataupykite savo centus. Vien tik "pyp pyp pyp", - susinervinusi pareiškė ji ir nuėjo šalin.

Aš vos nepliaukštelėjau sau per kaktą. Na, žinoma, kažkur vėtra bus nutraukusi ir telefono liniją. Dalis laidų nutiesta po žeme, bet toli gražu ne visi. Vis dėlto pamėginau paskambinti. Šiose apylinkėse telefonai automatai iš tų, kuriuos Stefa vadina "paranojiniais". Užuot iš karto įmetęs dešimt centų, jūs iš pradžių laukiate signalo, paskui ren-

kate numerį. Kai kas nors atsiliepia, telefonas automatiškai išjungia garsą, ir jums reikia kuo skubiau įmesti monetą, kol atsiliepęs žmogus nepadėjo ragelio. Toks būdas labai erzina, tačiau tą dieną aš tikrai sutaupiau dešimt centų. Kaip ir sakė anoji dama, girdėjosi tik "pyp pyp pyp".

Pakabinęs ragelį, lėtai priėjau prie parduotuvės kaip tik tuo metu, kai ten įvyko nedidelis linksmas incidentas. Du pagyvenę sutuoktiniai plepėdami tarpusavyje artinosi prie įėjimo. Ir tebeplepėdami atsitrenkė į duris. Senukai sustojo, moteriškė nustebusi aiktelėjo. Jie nieko nesuprasdami pažvelgė vienas į kitą, paskui nusijuokė. Vyras atidarė žmonai duris - stumti teko stipriai, nes durys su "elektrine akimi" paprastai būna sunkios, - ir jie įėjo vidun. Kai dingsta elektra, žmones užklumpa šimtai netikėtumų.

Stumtelėjęs duris, įėjau į parduotuvę ir iš karto pastebėjau, kad oro kondicionieriai neveikia. Paprastai vasarą jie paleidžiami visu pajėgumu, ir žmogus, pabuvęs valandą parduotuvėje, gali net persišaldyti.

Kaip ir visos šiuolaikinės didelės parduotuvės, "Federal Fuds" buvo išplanuota kaip labirintas, kur modernios prekybinės technikos valia visi pirkėjai paverčiami baltosiomis pelėmis. Iš tikrųjų jums reikalingi produktai, - pavyzdžiui, duona, pienas, mėsa, alus, šaldyti pietūs, - yra tolimiausiame parduotuvės gale, ir norėdami ten patekti, turite praeiti pro galybę daiktų, perkamų impulsyviai, - pradedant žiebtuvėliais ir baigiant guminiais kaulais šunims.

Užmečiau akį į vaisių bei daržovių skyrių, bet nei Nortono, nei sūnaus ten nebuvo. Senoji dama, atsitrenkusi į duris, apžiūrinėjo greipfrutus. Jos vyras buvo išsitraukęs tinklelį pirkiniams.

Nuėjau palei lentynas, paskui pasukau į kairę ir radau saviškius trečiajame praėjime, kur Bilis neryžtingai sustojo prie želė pakelių bei pudingo koncentratų. Nortonas stovėjo už jo nugaros, įsmeigęs akis į Stefos sudarytą sąrašą, ir atrodė toks sutrikęs, kad aš nejučia šyptelėjau.

Ėmiau brautis prie jų pro pusiau prikrautus vežimėlius bei pirkėjus, tuštinančius lentynas (matyt, Stefa buvo ne vienintelė, pasidavusi "voverės" instinktui). Nortonas paėmė nuo viršutinės lentynos du stiklainius pyrago įdaro ir padėjo juos į vežimėlį.

- Kaip sekasi? - paklausiau.

Aiškiai apsidžiaugęs, Nortonas atsisuko.

- Puikiai. Ar ne, Bili?

- Žinoma, - atsakė Bilis ir nesusilaikęs gana kandžiai pridūrė: - Bet daug ko ir misteris Nortonas nesugebėjo įskaityti.

- Duok man pažiūrėti.

Paėmiau popieriaus lapelį. Kiekvieną įvykdytą punktą Nortonas pažymėjo tvarkinga advokatiška "varnele". Jų buvo koks pustuzinis, įskaitant pieną ir kokakolą. Liko dar apie dešimt produktų.

- Teks grįžti į vaisių bei daržovių skyrių, - tariau. - Mamai reikalingi agurkai ir pomidorai.

Bilis ėmė sukti vežimėlį, o Nortonas tarstelėjo:

- Tu geriau pažiūrėk, kokia eilė, Deivai.

Aš nuėjau pažiūrėti. Iš tiesų tokį vaizdą gali išvysti nebent laikraščio nuotraukoje su šmaikščiu užrašu apačioje, kai naujienų nedaug, o laikraštininkai neturi ko spausdinti. Dirbo tik dvi kasos, ir dviguba apsikrovusių pirkiniais žmonių eilė driekėsi prie beveik ištuštėjusių duonos lentynų, sukosi į dešinę bei nyko už šaldytuvų su šaldytais produktais. Naujutėlaičiai kompiuterizuoti kasos aparatai buvo uždengti užvalkalais, o dvi nusikamavusios merginos skaičiavo pirkinių kainas kišeniniais kalkuliatoriais. Šalia merginų stovėjo abu "Federal Fuds" vedėjo padėjėjai - Bedas Braunas ir Olis Viksas. Olis man patiko kur kas labiau už Bedą, kuris, mano manymu, įsivaizdavo esąs savotiškas prekybos centrų pasaulio Šarlis de Golis.

Kai kuri nors iš merginų baigdavo skaičiuoti, Bedas arba Olis pridėdavo lapelį su suma prie pirkėjo banknotų ar čekio ir mesdavo į specialią dėžę. Visi keturi buvo išvargę bei šlapi nuo prakaito.

- Gal pasiėmei kokią įdomią knygelę? - tarė Nortonas, priėjęs prie manęs. - Atrodo, teks ilgokai pastovėti.

Pagalvojau apie Stefą, likusią vieną namie, ir mane vėl apėmė nerimas.

- Tu gali nueiti bei pasiimti, ko tau reikia, - pasiūliau Nortonui. Mudu su Biliu susirasime, ko dar trūksta pagal sąrašą.

- Gal paimti ir tau alaus?

Nors mūsų santykiai atsinaujino, neturėjau jokio noro šiandien prisigerti su Nortonu. Ypač dabar, kai aplinkui dedasi tokie keisti dalykai.

- Ačiū, Brentai, bet aš...

Man pasirodė, kad jo veidas sekundę suakmenėjo.

- *O'kay*, - trumpai atsakė jis ir nuėjo.

Žiūrėjau, kaip tolsta Nortonas, kai staiga Bilis timptelėjo mane už marškinių.

- Kalbėjai su mama?

- Ne. Telefonas neveikia. Matyt, vėjas nutraukė laidus.

- Tu jaudiniesi dėl jos?

- Ne, - sumelavau aš. O iš tiesų nervinausi, pats nesuprasdamas kodėl. - Ne. O tu?

- Neee... - Bet mažylis taip pat jaudinosi, tai buvo matyti iš jo veido.

Mums reikėjo iškart važiuoti namo. Bet galbūt ir tada jau buvo per vėlu.

III. Rūkas atslinko

Mes brovėmės atgal prie vaisių ir daržovių skyriaus tarsi lašišos, kovojančios su srove. Pastebėjau keletą pažįstamų veidų: Malką Hatleną, vieną iš miesto Tarybos narių, misis Repler, pradinės mokyklos mokytoją (daugelio trečiaklasių kartų siaubas su šypsena lūpose apžiūrinėjo melionus), misis Terman, kai kada likdavusią su Biliu, kai mudu su Stefa kur nors išeidavome dviese. Tačiau daugiausia čia buvo susirinkę vasarotojai. Jie krovėsi į vežimėlius nereikalaujančius paruošimo produktus ir laidė sąmojus apie "rūsčias sąlygas". Rūkytos bei virtos mėsos gaminių skyrių jie ištuštino švariai, kaip kad ištuštinami atpigintų knygelių stendai: ten neliko nieko, išskyrus kelis pakelius dešros faršo, trupučio mėsos duonos ir vienišo, kai ką primenančio dešrigalio.

Paėmiau pomidorų, agurkų bei stiklainį majonezo. Stefai dar buvo reikalingas rūkytas kumpis, bet jo nebeliko. Paėmiau vietoj jo dešros faršo, nors nuo to laiko, kai laikraščiai pranešė, jog kiekviename pakelyje yra tam tikrų priemaišų nuo vabzdžių (nemokamas priedas), niekada nevalgiau jo su dideliu apetitu.

- Žiūrėk, - tarė Bilis, kai mudu apsukome kampą ir patekome į ketvirtą praėjimą. - Kareiviai.

Jie buvo dviese. Pilkšvos uniformos smarkiai išsiskyrė spalvingų vasarinių bei sportinių drabužių fone. Miestiečiai seniai apsiprato su kareivių pasirodymu gatvėse - nuo Bridžtono iki "Projekto "Strėlė" zonos buvo ne daugiau kaip trisdešimt mylių. Šiedu atrodė visai jauni - jiems turbūt dar ir barzda nežėlė.

Permetęs akimis sąrašą, įsitikinau, kad paėmiau viską... ne, beveik viską. Pačiame lapelio gale, tarsi vėliau sugalvojusi, Stefa prašė nupirkti ir butelį "Lanserso". Tai man patiko. Kelios taurės vyno, Biliui nuėjus gulti, ir galbūt lėta meilės valandėlė prieš miegą.

Palikęs vežimėlį, nuėjau į alkoholinių gėrimų skyrių bei išsirinkau reikalingą buteli. Eidamas atgal, už aukštų dvivėrių sandėlio durų išgirdau monotonišką didelio generatoriaus ūžesį.

Matyt, jis buvo pakankamai galingas, kad palaikytų žemą temperatūrą šaldytuvuose, bet automatinėms durims, kasos aparatams ir

kitokiai elektrinei įrangai jo galingumo nebepakako. Pastovus ūžesys priminė motociklo burzgimą.

Vos mudu su Biliu atsistojome į eilę, pasirodė Nortonas, nešinas dviem blokais šviesaus "Šlitso" alaus, kepalu duonos ir tuo įtartinos išvaizdos dešrigaliu. Jis atsistojo šalia mūsų. Be oro kondicionavimo parduotuvėje buvo labai karšta. Pagalvojau, kad būtų nors truputį gaiviau, jeigu kuris iš tarnautojų atidarytų duris bei užremtų, kad jos visą laiką būtų atviros. Už dviejų praėjimų nuo mūsų nieko neveikdamas šlaistėsi Badis Igltonas, pasirišęs firminę raudoną prijuostę. Nuo monotoniško generatoriaus gaudimo man ėmė skaudėti galvą.

- Dėk į mūsų vežimėlį, nes dar ką nors išmesi, - pasiūliau Nortonui.

- Dėkui.

Dabar eilė vingiavo pro šaldytų gaminių skyrių, ir pirkėjai, norintys nusigauti iki jiems reikalingų konteinerių, turėjo grūstis per dvi žmonių eiles, be paliovos kartodami "atsiprašau" bei "atleiskite".

- Mes čia išstovėsime velniai žino kiek, - niūriai burbtelėjo Nortonas, o aš susiraukiau: mano manymu, Biliui geriau negirdėti tokio pobūdžio frazių.

Eilei pasislinkus pirmyn, generatoriaus gaudimas tapo tylesnis, ir mudu su Nortonu ėmėme šnekučiuotis, rūpestingai vengdami užsiminti apie kivirčą dėl žemės, dėl kurios abu atsidūrėme apygardos teisme. Todėl kalbėjomės apie orą bei "Red Soks" pergalės galimybes. Išsėmę niekuo neįpareigojančių temų atsargą, abudu nutilome. Bilis sukinėjosi šalia manęs, nenustygdamas vietoje. Eilė lėtai šliaužė pirmyn. Dabar dešinėje mūsų buvo šaldyti pietūs, o kairėje - brangūs vynai ir šampanas. Kai pasiekime pigesnių vynų lentynas, man šovė mintis paimti butelį "Ripl" - mano audringos jaunystės vyno. Bet nepaėmiau. Kad ir ką sakytum, jaunystės audros - jau praeityje.

- Kodėl jie negali paskubėti, tėveli? - paklausė Bilis. Jo akyse vis dar švietė išgąstis. Ūmai mane supanti nerimo migla prasiskleidė, o pro ją blykstelėjo žvilgantis metalinis siaubo veidas.

- Pakentėk, vyruti, - nuraminau sūnų.

Mes priartėjome prie duonos lentynų, kur eilė suko į kairę. Iš čia jau buvo matyti kasos - dvi veikiančios ir keturios uždarytos. Už jų buvo vitrinos langas, pro kurį matėsi mašinų stovėjimo aikštelė bei 117-ojo ir 302-ojo greitkelių sankryža. Dalį vaizdo užstojo išklijuoti skelbimai, reklamuojantys pigiai parduodamus leidinius, - šįkart jie

siūlė keliatomę “Motinos gamtos enciklopediją”. Eilė, kurioje mes stovėjome, turėjo atvesti prie kasos, aptarnaujamos Bedo Brauno. Prieš mus dar buvo apie trisdešimt žmonių. Iš jų ryškiai išsiskyrė akinamai geltonas misis Karmodi kostiumas - tarytum ženklas, perspėjantis apie šiltinę.

Staiga iš tolumos atsklido į riksmą panašus garsas. Jis greitai artėjo, ir netrukus tapo aišku, kad tai policijos sirena. Sankryžoje pyptelėjo automobilis bei sužviegė stabdžiai. Iš savo vietos gatvės negalėjau matyti, bet girdėjau gerai. Policijos mašinai priartėjus prie parduotuvės, sirena suklykė visu garsu ir ėmė palaipsniui tilti, policininkams tolstant gatve. Keli eilėje stovėję žmonės nuėjo pažiūrėti, kas atsitiko, tačiau dauguma liko savo vietose - jie pernelyg ilgai laukė, kad dabar rizikuotų prarasti vietą eilėje.

Nortonas nuėjo - jo pirkiniai vis tiek gulėjo mano vežimėlyje. Po kelių minučių jis grįžo.

- Vietiniai mentai, - paaiškino.

Ir tada užkaukė miesto gaisrinė sirena - lėtai garsėdama, tildama bei vėl garsėdama. Bilis paėmė mane už rankos, tiksliau, nusitvėrė.

- Kas tai, tėveli? - paklausė jis ir tučtuojau pridūrė: - Mamai nieko neatsitiko?

- Tikriausiai kur nors Kanzaso kelyje kilo gaisras, - tarė Nortonas. - Tie prakeikti laidai, nutraukti audros. Netrukus pravažiuos gaisrinės mašinos.

Jo spėjimas davė mano nerimui materialesnį pagrindą: mūsų kieme taip pat buvo nutrūkę laidai.

Bedas Braunas kažką pasakė kasininkei, pasukusiai galvą į duris pažiūrėti, kas atsitiko. Ji išraudo ir vėl ėmė spaudinėti kalkuliatoriaus mygtukus.

Aš jau nebepajėgiau stovėti šitoje eilėje. Staiga pajutau didžiulį nenorą čia kiurksoti. Bet eilė vėl pajudėjo, ir buvo kvaila dabar išeiti. Mes pasislinkome prie cigarečių skyriaus.

Ūmai pro duris įlėkė kažkoks paauglys. Man pasirodė, kad tai tas pats vaikis, kurio “Jamaha” vos neįsirėžė į mano mašiną, kai sukau į aikštelę.

- Rūkas! - suriko jis. - Jūs pažiūrėkite, koks rūkas! Atslinko čionai Kanzaso keliu!

Žmonės atsisuko į vaikinuką. Tas sunkiai alsavo, tarsi nubėgęs didelį atstumą. Visi tylėjo.

- Iš tiesų tai reikia pamatyti! - pakartojo jis, šįkart lyg teisindamasis.

Žmonės ir toliau spoksojo į jį, kažkas brūkštelėjo koja į grindis, bet niekas nenorėjo pasitraukti iš eilės. Keli pirkėjai, dar nespėję atsistoti eilėn, paliko savo vežimėlius ir praėjo pro neveikiančias kasas žvilgtelti, apie ką kalba vaikinukas. Stambus vyriškis su vasarine skrybėle (kokios turbūt nepamatysi niekur kitur, išskyrus dideles aludes, kur galiniuose kiemuose ant iešmo kepama mėsa) stipriai stumtelėjo duris su užrašu "Išėjimas", ir koks tuzinas žmonių išėjo su juo į gatvę. Vaikinukas nuskubėjo paskui juos.

- Tik neišleiskit iš parduotuvės gryno oro, - pajuokavo vienas iš kareiviukų, ir keli žmonės prunkštelėjo. Aš nesijuokiau. Nes mačiau, kaip rūkas slinko ežeru.

- Bili, kodėl tau nenuėjus pažiūrėti? - paklausė Nortonas.

- Ne, - tučtuojau pasipriešinau aš, nors neturėjau tam jokio konkretaus pagrindo.

Eilė vėl pasislinko pirmyn. Žmonės tiesė kaklus, stengdamiesi įžiūrėti rūką, apie kurį kalbėjo įbėgęs paauglys, bet pro langą matėsi tik skaisčiai žydras dangus. Išgirdau, kaip kažkas pasakė, jog vaikinukas tikriausiai pajuokavo. Kitas balsas paprieštaravo, kad mažiau kaip prieš valandą matė virš Long Leiko keistą rūko juostą. Gaisrinė sirena tebekaukė. Visa tai man labai nepatiko. Pernelyg panašu į didelę katastrofą.

Dar keli žmonės išėjo į gatvę. Kai kurie netgi paliko savo vietas eilėje, ir ji kiek pasistūmėjo pirmyn. Paskui į parduotuvę įlėkė senas, žilaplaukis "Teksako" degalinės mechanikas Džonas Li Frovinas ir šūktelėjo:

- Ei! Gal kas nors turite fotoaparatą?

Jis apžvelgė salę ir išbėgo atgal į gatvę. Tada sukruto visi: jeigu reginys vertas būti nufotografuotas, reikia pažiūrėti.

- Neikite tenai! - netikėtai sušuko misis Karmodi savo gergždžiančiu, bet stipriu, balsu.

Žmonės pasisuko į ją. Tvarkinga eilė iširo: vieni žingtelėjo į šoną, norėdami pažiūrėti į rūką, kiti atsitraukė toliau nuo misis Karmodi, treti dairėsi savo draugų. Simpatiška jauna moteris raudonu medvilniniu megztuku ir plačiomis tamsiai žaliomis kelnėmis nužvelgė senąją antikvariato šeimininkę mąsliu, vertinamu žvilgsniu. Keli žmonės, pasinaudodami situacija, pabandė užlįsti be eilės. Kasininkė šalia Bedo Brauno vėl grįžtelėjo per petį, ir Bedas pabaksnojo jai į nugarą savo ilgu pirštu.

- Dirbk savo darbą, Sale.

- Neikite tenai! - vėl suriko misis Karmodi. - Ten mirtis! Aš jaučiu, kad lauke tyko mirtis!

Bedas ir Olis, gerai ją pažinoję, tik irzliai susiraukė, bet atvykėliai vasarotojai, nepaisydami vietų eilėje, pasitraukė nuo jos toliau. Tikriausiai visuose miestuose žmonės vienodai reaguoja į tokias senas rėksnes - taip, tarsi jos sirgtų užkrečiama liga. Nors kas žino? Gal taip ir yra.

Dabar įvykiai pasipylė vienas po kito be jokios pertraukos. Pro duris įvirto vyriškis kruvina nosimi.

- Tame rūke kažkas yra! - sušuko jis.

Bilis prisiglaudė prie manęs - galbūt vaiką išgąsdino kruvina nosis, o gal ir to vyriškio žodžiai.

- Ten kažkas yra! - teberėkė tas. - Kažkas įtraukė į rūką Džoną Li! Kažkas... - jis susverdėjęs atsišliejo nugara į sudėtus palei langą maišus su trąšomis vejoms ir susmuko. - Kažkas įtraukė į rūką Džoną Li. Aš girdėjau, kaip jis klykė!

Padėtis pasikeitė. Susijaudinimas, sukeltas audros, vėliau policijos ir gaisrinės sirenų, sutrikimas, visada apimantis eilinį amerikietį, kai nutrūksta elektros energijos tiekimas, paskui vis labiau auganti įtampa, kai padėtis staiga... pasikeičia (nežinau, kaip geriau pasakyti) - visa tai privertė žmones sukrusti.

Niekas nepuolė bėgti. Taip sakydamas, sukelčiau klaidingą įspūdį. Panikos nebuvo. Niekas nebėgo, bent jau dauguma. Žmonės tiesiog nuėjo. Vieni brovėsi prie didelės vitrinos kasų eilės gale, kiti nužingsniavo tiesiai prie išėjimo. Kai kurie nešėsi neapmokėtus pirkinius. Tai pamatęs, Bedas Braunas griežtai sušuko:

- Ei! Jūs neužsimokėjote! Ei, jūs! Grįžkite! Užmokėkite už pyragėlius su dešrelėmis!

Kažkas iš jo nusijuokė, kvailai bei nenatūraliai, ir tai sukėlė žmonių šypsenas. Bet netgi šypsodamiesi jie atrodė išsigandę, sutrikę bei nervingi. Paskui dar kažkas nusikvatojo, ir Braunas išraudo. Jis atėmė dėžutę su grybais iš damos, kuri mėgino prasisprausti pro jį prie lango - žmonės, lipte aplipę visą stiklą, priminė smalsuolius, spoksančius pro tarpus sienoje į statomą naują namą.

- Atiduokite mano grybukus! - suspiegė dama.

Taip nelaiku ir nevietoje pavartotas mažybinis žodelis sukėlė isterišką dviejų šalia stovėjusių vyriškių juoką. Tai jau darėsi panašu į

beprotnamį. Misis Karmodi tebebaubė, kad mes neitume į gatvę. Gaisrinė sirena kaukė be paliovos tarsi dar tvirta senė, aptikusi savo namuose vagį. Bilis pravirko:

- Tėveli, kas tas kruvinas žmogus? Kodėl jis kruvinas?

- Nesijaudink, Didysis Bilai, jis tiesiog susimušė nosį.

- Ką jis turėjo omeny, kalbėdamas apie kažką rūke? - paklausė Nortonas. Jis smarkiai raukė kaktą - tikriausiai tokiu būdu pasireikšdavo Nortono sumišimas.

- Aš bijau, tėveli, - pro ašaras išstenėjo Bilis. - Prašau, važiuokime namo.

Kažkas, prabėgdamas pro šalį, šiurkščiai mane pastūmė, ir aš paėmiau Bilį ant rankų. Mane taip pat apėmė baimė. Sumaištis didėjo. Kasininkė Salė, dirbusi šalia Bedo Brauno, pamėgino atsistoti, bet jis, sugriebęs už raudono chalato apykaklės, pasodino ją atgal. Medžiaga plyšo. Mergina ištrūko ir įsiutusi suriko:

- Patrauk nuo manęs savo šlykščias letenas!

- Užsičiaupk tu, kale! - suniurzgė Braunas, tačiau balsas išdavė, kad jis visai sutrikęs.

Jis vėl norėjo nustverti merginą, bet įsikišo Olis Viksas:

- Raminkis, Bedai!

Kažkas suklykė. Jeigu anksčiau panikos nebuvo, beveik nebuvo, tai ji prasidėjo dabar. Žmonės plūdo į gatvę pro abejas duris. Suskambo dūžtantis stiklas, ir ant grindų išsiliejo šnypščianti koka.

- Viešpatie, kas gi čia dedasi! - šūktelėjo Nortonas.

Ir tą akimirką pradėjo temti... ne, ne visai taip. Iš pradžių pamaniau, kad salėje išsijungė šviesos. Instinktyviai žvilgtelėjau į fluorescencines lempas palubėje. Tą patį padarė dar keli žmonės. Pamaniau, kad sutemo todėl, jog užgeso šviesa. Tik tada prisiminiau, kad nėra elektros, ir lempos nedegė visą laiką, kol mes buvome parduotuvėje. Tačiau šviesos užteko... Staiga supratau, kas atsitiko, suvokiau tai anksčiau nei žmonės, stovėję prie lango, ėmė šaukti bei rodyti pirštais į gatvę.

Artėjo rūkas.

Rūkas šliaužė į mašinų stovėjimo aikštelę nuo Kanzaso kelio pusės ir net iš arti atrodė toks pat kaip tada, kai pirmąkart išvydome jį virš ežero. Baltas, ryškus, bet nežvilgantis. Jis greitai uždengė saulę,

ir jos vietoje danguje liko tik maža sidabrinė moneta - taip žiemą pro retus debesis atrodo mėnulio pilnatis.

Rūkas artėjo greitai, nors atrodė, kad vos šliaužia. Tai priminė man vakarykštį vandens cikloną. Gamtoje yra tokių reiškinių - žemės drebėjimai, uraganai, tornadai. Aš nesu jų visų stebėjęs, bet mačiau pakankamai ir žinau, kad jiems būdingas toks hipnotizuojantis judėjimas. Taip vakar sūkurys užbūrė Bilį su Stefa, žiūrinčius į jį pro panoraminį langą.

Rūkas šliaužė Kanzaso keliu, palaipsniui uždengdamas jį visą. Štai jis prarijo dailų olandų kolonijos laikų Makeonsų namuką. Kurį laiką virš miglos dar kyšojo antras apgriuvusio kaimyninio namo aukštas, bet paskui dingo ir jis. Kelio ženklai "Laikykis dešinės" prie įvažiavimo į aikštelę bei išvažiavimo iš jos taip pat išnyko: juodos raidės kelias sekundes dar plūduriavo ore, nors pilkšvai baltas fonas jau buvo išnykęs. Paskui pradėjo dingti automobiliai, palikti aikštelėje.

- Viešpatie, kas gi čia dedasi? - vėl paklausė Nortonas, ir šįkart jo balsas virptelėjo.

Rūkas artėjo, vienodai lengvai rydamas dangaus žydrynę bei juodą kelio asfaltą. Net iš dvidešimties pėdų atstumo rūko ribos linija atrodė visiškai lygi. Mane apėmė jausmas, kad stebiu kažkokius meistriškus vizualinius efektus. Viskas vyko labai greitai. Dangus virto plačiu žydru ruožu, paskui siaura juostele, paskui pieštuko plonumo linija. Ir galiausiai dingo. Matinis baltumas aptraukė platų vitrinos langą. Dar galėjau įžiūrėti šiukšlių urną, stovinčią maždaug už keturių pėdų nuo lango, bei priekinį savo "Skauto" bamperį. Ir daugiau nieko.

Pasigirdo pratisas, veriantis moters klyksmas. Bilis dar smarkiau prisispaudė prie manęs. Jis visas virpėjo tarsi krečiamas šalčio.

Kažkoks vyras rėkdamas metėsi pro vieną iš tuščių kasų prie įėjimo. Tada ir prasidėjo tikroji panika. Žmonės būriu puolė į rūką.

- Ei! Ei! - užbaubė Braunas, apimtas baimės, o gal pykčio, o gal ir vieno, ir kito tuo pačiu metu. Jo veidas net pamėlo, kaklo venos išbrinko. - Ei, žmonės! Jūs neturite teisės išsinešti produktų!! Tuoj pat viską grąžinkite! Tai vagystė!

Niekas nesustojo, tik kai kurie metė žemėn savo pirkinius. Keli balsai nusijuokė. Žmonės įsiliejo į rūką, ir niekas iš mūsų, likusių parduotuvėje, daugiau jų nebematė. Pro atlapotas duris vidun ėmė smelktis vos juntamas aitrus kvapas. Prie išėjimo susidarė spūstis. Kilo muštynės bei susistumdymas.

Nortonas suakmenėjusiu veidu žengė link durų.

Aš perėmiau Bilį ant kitos rankos, kad galėčiau sugriebti už peties Nortoną.

- Ne, geriau neik, - tariau.

- Ką? - atsisukęs paklausė jis.

- Verčiau palaukime.

- Ko palaukime?

- Nežinau, - atsakiau.

- Gal tu manai, kad... - pradėjo jis, bet tą akimirką kažkas rūke veriamai suspiegė.

Nortonas nutilo. Spūstis prie išėjimo sumažėjo, paskui žmonės metėsi atgal. Susijaudinusių balsų gaudesys ir riksmas nutilo. Prie durų stovėjusiųjų veidai staiga išblyško bei tapo kažkokie plokšti, tarytum dvimačiai.

Klyksmas gatvėje netilo, rungdamasis su gaisrine sirena. Nejaugi žmogaus plaučiuose gali pakakti oro tokiam ilgam riksmui?

- O Viešpatie, - sumurmėjo Nortonas ir susiėmė rankomis už galvos.

Riksmas nutrūko lyg nukirstas. Kažkoks stambus vyriškis su darbinėmis kelnėmis išėjo j gatvę. Tikriausiai jis norėjo padėti nelaimingajam. Akimirką mačiau jį pro lango stiklą bei rūką, tarsi pro pieno plėvelę stiklinės dugne, o paskui kažkas pajudėjo link jo. Pilkšvas šešėlis balto rūko fone. Kiek žinau, tai pastebėjau tik aš vienas. Man pasirodė, kad žmogus ne įėjo į rūką, bet buvo į jį įtrauktas, spėjęs tik skėstelėti rankomis, sakytum, iš nuostabos.

Kelias minutes įsiviešpatavo absoliuti tyla.

Netikėtai lauke įsižiebė visas mėnulių žvaigždynas: tai įsijungė mašinų stovėjimo aikštelės žibintai, be abejo, maitinami požeminiais elektros kabeliais.

- Neikite tenai! - sukrankė misis Karmodi savo gergždžiančiu balsu. - Ten tyko mirtis!

Niekas nebenorėjo juoktis ar ginčytis su ja.

Iš gatvės atsklido dar vienas, šįkart nuotolio prislopintas, riksmas, ir Bilis vėl prisiglaudė prie manęs.

- Kas čia dedasi, Deividai? - paklausė manęs Olis Viksas, palikęs savo vietą prie kasos. Jo apvalus, lygus veidas buvo nusėtas prakaito lašeliais. - Kas tai?

- Tegu mane velniai griebia, jei turiu nors menkiausią supratimą, - atsakiau.

Olis atrodė labai išsigandęs. Jis buvo viengungis, gyveno dailiame namelyje Hailendo ežero pakrantėje ir mėgdavo užsukti į barą prie Linksmybių kalno. Ant mažojo kairės rankos piršto Olis mūvėjo žiedą su safyro akute. Pernai vasario mėnesį laimėjęs loterijoje kažkiek pinigų, jis nusipirko šį žiedą. Man visada atrodė, kad Olis truputį prisibijo merginų.

- Nieko nesuprantu, - atsiduso jis.

- Bili, man jau nutirpo rankos, - tariau sūnui. - Teks nuleisti tave ant grindų. Bet aš laikysiu tave už rankos, gerai?

- Mamyte, - sušnibždėjo vaikas.

- Jai nieko neatsitiko, - pratariau aš, nes reikėjo kažką pasakyti.

Pro mus praėjo seniokas, komiso prekių parduotuvės šalia "Džono restorano" savininkas. Jis kaip visada buvo užsitempęs sportinį megztinį su koledžo pavadinimu - vilkėdavo jį kiaurus metus.

- Tai vienas iš tų nuodingųjų debesų. Gamyklos Ramforde ir Sant Perise. Chemikalai... - subambėjo jis ir nušlepsėjo pro vaistus bei tualetinį popierių į ketvirtą praėjimą.

- Reikia dumti iš čia, Deividai, - pareiškė Nortonas, tačiau be jokio įsitikinimo. - Kaip manai, gal mes...

Ir tada sudrebėjo žemė. Kojomis pajutau keistą smūgį - tarsi visas pastatas būtų nukritęs iš trijų pėdų aukščio. Keli žmonės suriko iš baimės bei nuostabos. Suskambo buteliai, krisdami nuo lentynų ir dušdami į plytelėmis išklotas grindis. Nuo vieno skyriaus vitrinos lango atskilo bei nukrito didelė pleišto pavidalo stiklo šukė. Pastebėjau, kad mediniai rėmai, laikantys sunkius stiklus, išsilenkė, o kai kur net įskilo.

Gaisrinė sirena nutilo.

Stojo baugi ramybė, žmonės tylėjo, tarsi dar kažko laukdami. Aš stovėjau priblokštas ir nebylus, o mano mintys netikėtai nuklydo į praeitį, kai Bridžtonas tebuvo tik maža gyvenvietė greitkelių sankryžoje. Tądien tėvas pasiėmė mane į parduotuvę, ir aš apžiūrinėjau pro stiklą pigius saldainius bei kramtomąsias gumas po du centus, kol jis šnekėjosi su pardavėju prie prekystalio. Tai buvo sausį, atlydžio metu. Jokio garso, tik vanduo čiurleno skardiniais cinkuotais lietvamzdžiais į dideles statines abiejose parduotuvės pusėse. Paslaptingi geltoni šviesos rutuliai virš galvos metė milžiniškus daugybės negyvų

musių šešėlius. Mažas berniukas, vardu Deividas Draitonas, su savo tėvu, įžymiu dailininku Endriumi Draitonu, kurio paveikslas "Kristina, stovinti viena" kabo Baltuosiuose Rūmuose. Mažas berniukas, vardu Deividas Draitonas, apžiūrinėjantis saldainius bei spalvingas kramtomąsias gumas ir neaiškiai jaučiantis, kad nori sisiuko. O lauke tvyro slegiantis, geltonas sausio atlydžio rūkas.

Prisiminimas išnyko, bet labai lėtai.

- Ei, paklausykite! - sušuko Nortonas. - Ei, žmonės, klausykite visi!

Žmonės atsisuko į jį. Nortonas laikė iškėlęs abi rankas kaip politinis veikėjas, duodantis priesaiką rinkėjams.

- Eiti į gatvę dabar gali būti pavojinga! - pareiškė jis.

- Kodėl? - šūktelėjo kažkokia moteris. - Mano vaikai vieni namie. Aš turiu grįžti pas vaikus!

- Ten, gatvėje, - mirtis! - įsikišo misis Karmodi. Ji stovėjo prie lango šalia maišų su trąšomis - kiekvienas po dvidešimt penkis svarus. Man pasirodė, kad jos veidas keistai išsipūtęs, tarsi ištinęs.

Kažkoks paauglys stipriai pastūmė misis Karmodi, ir senė sudribo ant maišų, sukriokusi iš nuostabos.

- Užsičiaupk, sena kvaiša! Pliurpi visokias kvailystes!

- Dėmesio! - tęsė Nortonas. - Jeigu truputį palauksime, rūkas išsisklaidys, ir galėsime...

Jį nutraukė triukšmingi protestai.

- Jis teisus! - pritariau aš Nortonui, stengdamasis perrėkti triukšmą. - Nereikia pamesti galvos.

- Mano manymu, tai buvo žemės drebėjimas, - romiu balsu tarė akiniuotas vyriškis. Vienoje rankoje jis turėjo paketėlį mėsainių ir maišelį su bandelėmis, kita laikė už rankos mergytę, gal metais jaunesnę už Bilį. - Esu tikras, kad tai žemės drebėjimas.

- Prieš ketverius metus taip krestelėjo Neiple, - pareiškė vietinis storulis.

- Tai buvo Kaske, - tučtuojau paprieštaravo jo žmona tokiu tonu, iš kurio be vargo galėjai atpažinti užkietėjusią ginčininkę.

- Neiple, - atsakė storulis, bet jau ne taip tvirtai.

- Kaske, - nukirto žmona, ir jis pasidavė.

Pavėlavusi skardinė, smūgio, žemės drebėjimo ar dar kažko nuridenta į patį lentynos kraštą, nukrito nuo kažkurios lentynos, garsiai tarkštelėjusi į grindis. Bilis pravirko.

- Aš noriu NAMO! Noriu pas MAMĄ!

- Būk geras, užčiaupk jam burną! - sustaugė Bedas Braunas. Jo akys greitai, tačiau betiksliai, lakstė į visas puses.

- O į snukį nenori? - paklausiau aš.

- Deivai, nereikia. Nuo to nebus geriau, - sumurmėjo Nortonas.

- Labai gaila, - tarė moteris, kalbėjusi apie savo vaikus. - Man labai gaila, bet aš negaliu čia likti. Privalau eiti namo, pas vaikus.

Ji apžvelgė mus. Šviesiaplaukė moteris gražiu, pavargusiu veidu.

- Vanda turi prižiūrėti mažąjį Viktorą, suprantate? Vandai dar tik aštuoneri, ir kartais ji užmiršta... užmiršta, kad turi... na, prižiūrėti jį, suprantate? O mažasis Viktoras... jis mėgsta junginėti viryklės degiklius bei žiūrėti, kaip ten užsidega raudona lemputė... O kartais jis ištraukia kištukus iš rozečių... O Vanda... jai nusibosta jį prižiūrėti... jai dar tik aštuoneri... - Moteris nutilo ir įdėmiai žiūrėjo į mus. Tikriausiai tada mes atrodėme jai tarytum virtinė negailestingų akių - ne žmonių, bet vien tik akių. - Nejaugi niekas man nepadės? - staiga sušuko ji. Jos lūpos ėmė drebėti. - Nejaugi... nejaugi niekas nepalydės moters iki namų?

Niekas neatsakė. Žmonės trypčiojo vietoje. Moteris žvelgė nelaimingomis akimis paeiliui į kiekvieną veidą. Vietinis storulis neryžtingai žingtelėjo link jos, bet žmona truktelėjo jį atgal, stipriai sugriebusi už riešo.

- Jūs? - paklausė blondinė Olio.

Tas papurtė galvą.

- Jūs? - kreipėsi ji į Bedą.

Bedas uždengė delnu šalia gulėjusį kalkuliatorių ir nutylėjo.

- Jūs? - pasisuko moteris į Nortoną, ir tas ėmė kažką aiškinti sklandžiu advokato balsu - esą negalima taip, negalvojant... Moteris mostelėjo ranka, Nortonas sumišęs nutilo.

- Jūs? - paklausė ji manęs, ir aš vėl paėmiau Bilį ant rankų, tarsi bandydamas juo lyg skydu apsiginti nuo baisaus, nelaimės palaužto žvilgsnio.

- Kad jūs visi sudegtumėt pragare, - sušnibždėjo blondinė. Ne sušuko, bet sušnibždėjo mirtinai išvargusiu balsu. Paskui priėjo prie durų bei abiem rankom patraukė už rankenos.

Norėjau ją pašaukti, sustabdyti, bet burna visai išdžiūvo.

- Ei, ponia, paklausykite... - pradėjo paauglys, aprėkęs misis Karmodi, ir stvėrė blondinę už rankos.

Moteris tik pažiūrėjo į jo ranką. Vaikinukas išraudęs paleido ją, o moteris išėjo į gatvę. Mes žvelgėme, kaip ji išeina, ir niekas nepratarė nė žodžio. Matėme, kaip rūkas apsupo ją, atimdamas kūniškumą, palikdamas vietoje žmogaus tik figūros kontūrą, tušu nupieštą ant paties balčiausio popieriaus pasaulyje, ir niekas nepratarė nė žodžio. Kurį laiką moteris atrodė kaip užrašas “Laikykis dešinės”, sklandantis ore: jos rankos, kojos, šviesūs plaukai dingo, liko tik išskydusi raudonos vasarinės suknelės dėmė, tarsi šokanti baltoje erdvėje. Paskui išnyko ir ji, ir niekas nepratarė nė žodžio.

IV. Sandėlis. Generatoriaus gedimas. Kas nutiko prekių išnešiotojui?

Bilis ėmė isteriškai klykti, pro ašaras reikalaudamas mamos, kaip darydavo, būdamas dvejų metų. Nusivedžiau apsižliumbusį vaiką vienu iš vidurinių praėjimų, apsikabinęs per pečius, bandydamas kaip nors nuraminti. Sustojau prie ilgo, balto mėsos šaldytuvo, kuris tęsėsi palei visą galinę parduotuvės sieną. Misteris Makvėjus, mėsininkas, vis dar buvo ten. Mes linktelėjom vienas kitam - geriausia, ką galėjome padaryti tokioje situacijoje.

Aš atsisėdau ant grindų, pasisodinau Bilį ant kelių, priglaudžiau jo veidą sau prie krūtinės ir ėmiau supdamas raminti. Kalbėjau jam melagystes, kurias tėvai visada laiko atsargoje sunkiems atvejams ir kuriomis taip mielai tiki vaikai. Kalbėjau pačiu įtikinamiausiu tonu.

- Tai ne paprastas rūkas, - sukukčiojo Bilis ir pažvelgė į mane patamsėjusiomis, pilnomis ašarų akimis. - Taip, tėveli?

- Taip, ir aš taip manau. - Čia nenorėjau meluoti.

Vaikai nesipriešina šokui kaip suaugusieji. Jie pasineria į jį. Galbūt todėl, kad maždaug iki trylikos metų vaikai ir taip gyvena artimoje šokui būsenoje. Bilis ėmė snausti. Aš nejudėjau bijodamas, kad jis gali pabusti, tačiau berniukas netrukus kietai užmigo. Galbūt jis blogai miegojo šiąnakt, kai mes, pirmą kartą nuo to laiko, kai Bilis išaugo iš kūdikiško amžiaus, atsigulėme visi kartu. O gal - nuo tos minties mane persmelkė ledinis vėjas - gal jis nujautė dar kokią nors nelaimę.

Įsitikinęs, kad sūnus tikrai užmigo, paguldžiau jį ant grindų ir nuėjau ieškoti, kuo jį apkloti. Beveik visi žmonės, likę parduotuvėje, vis dar stovėjo prie vitrinos, žvelgdami į tankią rūko uždangą. Nortonas surinko nedidelį klausytojų būrelį ir kažką jiems aiškino, stengdamasis sužavėti savo iškalbingumu. Bedas Braunas atkakliai tebestovėjo savo poste, bet Olis Viksas buvo jau nuėjęs.

Keli žmonės sustingusiais nuo išgąsčio veidais klaidžiojo praėjimuose tarsi vaiduokliai. Aš įėjau į sandėlį pro dideles dviveres duris tarp mėsos šaldymo spintos ir alaus šaldytuvo.

Už fanerinės pertvaros monotoniškai gaudė generatorius, tačiau kažkas ten buvo negerai. Tvyrojo stiprus dūmų kvapas, pernelyg

stiprus. Aš pasukau prie pertvaros, stengdamasis kvėpuoti negiliai, paskui prasisagsčiau marškinius ir skvernu užsidengiau nosį bei burną.

Siaurą, ilgą sandėlį apšvietė dvi blausių avarinių lempučių eilės. Visur stovėjo stirtos kartoninių dėžių: vienoje pusėje dėžės su balinamųjų priemonių pakeliais, kitoje - nealkoholiniai gėrimai, sandėlio gale - makaronai su mėsa bei kečupas. Viena iš kečupo dėžių buvo nukritusi, ir kartonas atrodė tarsi kruvinas.

Atšovęs durų skląstį, įėjau į generatoriaus sekciją. Mašiną supo alyvuoti melsvų dūmų kamuoliai. Dujų išmetimo vamzdis ėjo laukan pro angą sienoje, ir, matyt, buvo užsikišęs iš išorės. Pasukau jungiklį: generatorius nusičiaudėjo, išspjovė dūmus bei nutilo, prieš tai išleidęs paskutinę tilstančių pokšėjimų seriją, kuri priminė man užsispyrusį Nortono benzopjūklą.

Avarinis apšvietimas užgeso. Atsidūręs tamsoje, išsigandau ir tuojau pat netekau orientacijos. Mano paties garsus kvėpavimas buvo panašus į vėjo šiugždėjimą šiauduose. Išeidamas iš generatoriaus patalpos, įsirėžiau nosimi į plonas fanerines duris, ir širdis net šoktelėjo iš išgąsčio. Dvivėrės durys buvo įstiklintos, bet stiklai kažkodėl uždažyti juodais dažais, todėl sandėlyje tvyrojo beveik absoliuti tamsa. Aš išklydau iš kelio bei įlėkiau tiesiai į dėžes su baliklio pakeliais - jie pasipylė ant grindų. Vienas pralėkė tiesiai man pro veidą. Instinktyviai žingtelėjęs atgal, užlipau ant dėžės, nukritusios man už nugaros. Išsitiesiau visu ūgiu ant žemės ir taip susitrenkiau galvą, kad prieš akis ėmė suktis ryškios žvaigždės. Žavingas reginys.

Kurį laiką gulėjau, keikdamas pats save bei trindamasis užgautą vietą. Įkalbinėjau save nusiraminti, atsistoti ir išeiti iš čia, grįžti pas Bilį. Niekas minkštas bei slidus neapsivynios man apie koją ir neprisilies prie rankos. Nereikia prarasti savitvardos, kitaip pulsiu į paniką ir imsiu blaškytis, vartydamas dėžes bei kliūdamas už visko tarsi beprotiškame kliūčių ruože.

Atsargiai atsistojau, dairydamasis plonutės šviesos linijos tamsoje. Pajudėjau link jos ir sustingau.

Mane sustabdė keistas garsas. Švelnus, slystantis šiugždėjimas. Jis dingo, paskui vėl atsirado, šįkart lydimas lengvo, atsargaus stuksenimo. Mano viduje viskas apsivertė, aš iš baimės netekau galvos, tarsi kažkokiu stebuklingu būdu būčiau virtęs keturmečiu vaiku. Gar-

sas sklido ne iš parduotuvės, bet kažkur man iš už nugaros. Iš lauko. Iš ten, kur tvyrojo rūkas. Kažkas šliaužė betonu, krebždėdamas bei šiugždėdamas, galbūt mėgindamas įsigauti čionai.

O gal tas kažkas jau viduje ir tiesiasi į mane? Galbūt po akimirkos pajusiu, kaip jis šliaužia mano batu? Arba kaklu.

Šiugždėjimas vėl pasigirdo. Dabar buvau tikras, kad jis sklinda iš lauko. Bet nuo to man nė kiek nepalengvėjo. Mėginau priversti kojas pajudėti, tačiau jos atsisakė klausyti. Paskui garsas pasikeitė - kažkas džergžtelėjo tamsoje. Paklaikęs iš siaubo puoliau pirmyn link plonytės vertikalios šviesos linijos, iš visų jėgų smogiau į duris ištiestomis rankomis ir įlėkiau į parduotuvės salę.

Prie durų stovėję trys ar keturi žmonės, tarp jų ir Olis Viksas, nustebę atšoko. Olis griebėsi už širdies.

- Deividai! - dusliai šūktelėjo jis. - Tu ką, nori sutrumpinti man gyvenimą dešimčia me... - Jis pamatė mano veidą. - Kas tau?

- Tu girdėjai? - paklausiau aš ir nustebau, išgirdęs savo balsą, aukštą bei šaižų. - Ar kuris nors iš jūsų girdėjo?

Jie, aišku, nieko negirdėjo. Jie atėjo čionai pažiūrėti, kodėl nutilo generatorius. Kol Olis man tai aiškino, pasirodė vienas iš prekių išnešiotojų su visu glėbiu kišeninių žibintuvėlių. Vaikinas smalsiai nužvelgė Olį, paskui mane.

- Aš išjungiau generatorių, - pasakiau jiems ir paaiškinau kodėl.

- O ką tu girdėjai? - paklausė vienas iš vyrų. Jis dirbo miesto kelių valdyboje, buvo vardu Džimas... Pavardės tada neprisiminiau.

- Nežinau. Kažkokį krebždesį. Slystantį. Nenorėčiau dar kartą jo išgirsti.

- Nervai, - tarstelėjo vienas iš atėjusiųjų su Oliu.

Ne. Tai buvo ne nervai.

- Tu jį girdėjai prieš užgęstant šviesai?

- Ne, tik po to. Bet... - Bet neturėjau ko pridurti. Mačiau, kaip jie žiūri į mane. Jie nenorėjo girdėti daugiau jokių blogų naujienų - nei baisių, nei netgi įprastų. Viso to jiems jau buvo per akis. Tik Olis, rodėsi, patikėjo manimi.

- Reikia vėl įjungti generatorių, - tarė prekių išnešiotojas ir ėmė dalinti žibintuvėlius.

Olis neryžtingai paėmė jam ištiestą žibintuvėlį.

Išnešiotojas pasiūlė vieną ir man. Pastebėjau jo akyse šmėkšte-

lėjusią pašaipą. Vaikinui buvo ne daugiau kaip aštuoniolika. Akimirką padvejojęs, paėmiau žibintuvėlį: vis tiek turėjau rasti ką nors, kuo galėčiau užkloti Bilį.

Olis atlapojo duris ir paliko atviras, kad nors truputis šviesos patektų į sandėlį. Išvydau baliklio dėžes, išmėtytas aplink praviras fanerines pertvaros duris.

Džimas pauostė orą ir tarė:

- Tikrai stipriai dvokia. Gerai padarei, kad išjungei mašiną.

Žibintuvėlių spinduliai sukosi bei šokčiojo ant dėžių su įvairiomis skardinėmis, tualetiniu popieriumi ir maistu šunims. Spinduliuose raitėsi dūmai, negalėję išeiti lauk pro užkimštą vamzdį. Prekių išnešiotojas pašvietė dešinėn, į plačias pakrovimo duris.

Olis ir dar du vyrai įėjo į generatoriaus sekciją. Jų žibintuvėliai neramiai lakstė pirmyn atgal, primindami man paaugliškas knygas - dar besimokydamas koledže, iliustravau kelias tokių istorijų serijas. Piratai, vidurnaktį slepiantys savo kruviną auksą, o galbūt pamišęs daktaras su savo tarnu, atkasinėjantys kapinėse numirėlį. Bėgiojantys ir besikryžiuojantys tarpusavyje spinduliai metė ant sienų siaubingus kreivus šešėlius. Generatorius aušdamas neritmingai tiksėjo.

Prekių išnešiotojas nužingsniavo prie pakrovimo durų.

- Aš neičiau dabar į gatvę, - pasakiau jam.

- O taip, tu neitum.

- Pabandyk įjungti, Oli, - tarė vienas iš vyrų.

Generatorius nusičiaudėjo bei užriaumojo.

- Velnias! Išjunk tą bjaurybę! Na ir smarvė!

Generatorius vėl nutilo.

Prekių išnešiotojas grįžo nuo durų kaip tik tuo metu, kai kiti trys išėjo iš generatoriaus sekcijos.

- Taip, ten tikrai kažkas įstrigę, - pareiškė vienas iš jų.

- Žinote, ką? - pasiūlė prekių išnešiotojas. Jo akys blizgėjo žibintuvėlių šviesoje, o veide pasirodė pramuštgalviška išraiška, kurią tiek kartų piešiau ant nuotykinių knygelių viršelių. - Įjunkite generatorių tik pusei minutės, kad galėčiau atidaryti pakrovimo duris. Tada aš iššoksiu į gatvę ir išvalysiu vamzdį.

- Aš nesu įsitikinęs, Normai, kad tai labai puiki mintis, - suabejojo Olis.

- O ką, šitos durys elektrinės? - paklausė Džimas.

- Taip, - atsakė Olis. - Bet, mano manymu, tai neprotinga...

- Viskas gerai, - nutraukė jį antrasis vyriškis, atsmaukdamas ant pakaušio beisbolo kepurę. - Aš susitvarkysiu.

- Jūs manęs nesupratote, - vėl pradėjo Olis. - Aš tikrai nemanau, kad kuriam nors iš jūsų...

- Nesijaudink, - atsainiai burbtelėjo jam Džimo bičiulis.

- Ei, palaukite, tai buvo mano sumanymas, - pasipiktino Normas, prekių išnešiotojas.

Ir jie ėmė ginčytis, kas eis laukan, užuot pagalvoję, ar išvis verta tai daryti. Juk niekas iš jų negirdėjo to šlykštaus šiugždėjimo.

- Liaukitės! - riktelėjau aš.

Visi atsisuko į mane.

- Jūs, atrodo, nesupratote, kad tai ne paprastas rūkas. Ir atkakliai nenorite suprasti. Nuo to laiko, kai jis atsirado, niekas neįėjo į parduotuvę. Jeigu jūs atidarysite duris ir kas nors įšliauš...

- Kas įšliauš? - paklausė Normas su būdinga aštuoniolikmečiams demonstratyvia narsa.

- Tas, kieno šiugždėjimą aš girdėjau.

- Klausykite, misteri Draitonai, - nusišaipė Džimas. - Aš žinau, kad jūs garsus dailininkas, turite ryšių Niujorke, Holivude ir taip toliau. Tačiau tai, mano manymu, nereiškia, kad jūs esate kitoks negu visi kiti žmonės. Aš suprantu, kad jūs... na, truputį sutrikote, atsidūręs vienas tamsoje.

- Galbūt, - sutikau aš. - Bet jeigu jums taip norisi pasišlaistyti gatvėje, reikėjo palydėti namo pas vaikus aną moterį.

Mane kartu ir siutino, ir gąsdino tai, kad Džimas, jo bičiulis bei Normas visiškai nesuprato padėties pavojingumo. Jų akys karštligiškai blizgėjo - taip kartais atrodo vyrai, susiruošę eiti šaudyti žiurkių miesto sąvartyne.

- Ei, - pyktelėjo Džimo bičiulis, - kai mums reikės jūsų patarimo, mes jo paprašysime.

- Generatorius iš tiesų nėra toks jau būtinas, - neryžtingai įsiterpė Olis. - Produktai šaldytuvuose gali išbūti dvylika valandų, o gal ir daugiau, be jokio...

- Na, gerai, vaiki, eik tu, - paliepė Džimas, nekreipdamas į Olį jokio dėmesio. - Aš įjungsiu generatorių, o tu pakelk duris, tik greitai, kad čia vėl neprisirinktų dūmų. Mudu su Maironu būsime prie išmetimo vamzdžio, todėl šūktelk, kai atkimši jį.

- Gerai, - susijaudinęs atsakė Normas ir nužingsniavo prie durų.

- Tai tiesiog beprotybė, - paprieštaravau aš. - Jūs leidote moteriai eiti vienai...

- Aš kažkaip nepastebėjau, kad tu būtum labai veržęsis ją lydėti, - nutraukė mane Džimo bičiulis Maironas. Jo sprandas nusidažė plytinės spalvos raudoniu.

- ...o dabar leidžiate šitam vaikigaliui rizikuoti gyvybe dėl generatoriaus, kuris net nėra būtinai reikalingas.

- Užčiaupkite snukį tam smirdžiui! - riktelėjo Normas.

- Paklausykite, misteri Draitonai, - pratarė Džimas ir piktai išsivėpė. - Štai ką jums patarsiu: jeigu užsimanysite dar ką nors pasakyti, verčiau prieš tai persiskaičiuokite dantis, nes aš jau pavargau klausyti jūsų plepalų.

Olis baimingai žvilgtelėjo į mane. Aš gūžtelėjau pečiais. Jie buvo tiesiog pamišę, štai ir viskas. Visiškai nesugebėjo blaiviai mąstyti. Ten, parduotuvėje, jie buvo išsigandę ir sutrikę. O čia matė paprasčiausią mechanikos uždavinį - sutaisyti užsikimšusį generatorių. Kas gali būti paprasčiau? Susidoroję su šiuo keblumu, jie pasijustų ne tokie bejėgiai. Ir todėl jie neklausė jokių atkalbinėjimų.

Džimas bei jo draugas Maironas nusprendė, kad aš pasidaviau, ir nužingsniavo į generatoriaus sekciją.

- Tu pasiruošęs, Normai? - paklausė Džimas.

Normas linktelėjo, bet paskui suprato, kad jie nemato.

- Taip! - šūktelėjo jis.

- Nekvailiok, Normai, - perspėjau aš.

- Tai nesąmonė, - pridūrė Olis.

Normas atsisuko į mus: jo veidas dabar atrodė daug jaunesnis negu aštuoniolikmečio. Vaiko veidas. Jo Adomo obuolys mėšlungiškai sutrūkčiojo, ir aš supratau, kad vaikinas mirtinai persigandęs. Jis išsižiojo, norėdamas kažką pasakyti - tikriausiai atsisakyti, - bet tą akimirką vėl suūžė generatorius. Kai jo riaumojimas tapo lygesnis, Normas nuspaudė mygtuką durų dešinėje. Durys plieniniais bėgiais ėmė kilti aukštyn. Pradėjus veikti generatoriui, vėl įsižiebė avarinės lemputės. Dabar jos apsiblausė, nes durų kėlimo mechanizmas sunaudojo dalį energijos.

Šešėliai atsitraukė ir ištirpo. Sandėlį pamažu užpildė balta ūkanotos žiemos dienos šviesa. Vėl pajutau keistą, aitrų kvapą.

Durys pakilo per dvi pėdas, paskui per keturias. Atsivėrusiame plyšyje pamačiau stačiakampę betoninę aikštelę, apvedžiotą geltonomis linijomis, kurios jau už trijų pėdų nyko neįtikėtinai tirštame rūke.

- Gana! - šūktelėjo Normas.

Rūko liežuviai, balti ir įmantrūs tarsi sklandantys ore nėriniai, ėmė šliaužti vidun kartu su šaltu oru. Rytas buvo vėsus, ypač lyginant su trimis pastarosiomis tvankios kaitros savaitėmis, bet vasariškai vėsus. O dabar buvo iš tiesų šalta. Kaip kovo mėnesį. Aš sudrebėjau ir pagalvojau apie Stefą.

Generatorius nutilo. Džimas išėjo iš už pertvaros kaip tik tą akimirką, kai Normas pasilenkė ir nėrė pro plyšį po durimis. Ir tada pamatė. Ir aš pamačiau. Ir Olis.

Iš tolimojo pakrovimo aikštelės krašto išvinguriavo čiuptuvas ir griebė Normą už kojų. Man atvipo žandikaulis. Olis trumpai šūktelėjo gerkliniu balsu: "Uch!" Čiuptuvas toje vietoje, kur apsivyniojo apie vaikinuko blauzdą, buvo maždaug žalčio storio ir tikriausiai keturių ar penkių pėdų storio ten, kur dingo rūke. Jis buvo pilkas viršuje ir beveik kūniškai rausvas apačioje. Vidinėje pusėje matėsi kelios eilės siurbtukų, krutančių bei čepsinčių tarsi šimtai mažyčių sučiauptų burnų.

Normas žvilgtelėjęs žemyn pamatė, kas jį laiko. Vaikino akys išsiplėtė iš siaubo.

- Nuimkite jį nuo manęs! Ei, nuimkite jį! O Viešpatie, nuimkite nuo manęs tą šlykštynę!

- Dieve mano, - sudejavo Džimas.

Normas įsikabino į durų apačią bei prisitraukė. Čiuptuvas truputį išsipūtė, kaip išsipučia sulenktos rankos raumenys, ir truktelėjo vaikiną atgal. Jo galva bumbtelėjo į plienu apkaltas duris. Čiuptuvas dar daugiau išsipūtė, ir Normo kojos bei liemuo atsidūrė lauke. Marškiniai užsikabino už durų krašto, išsipešė iš kelnių. Paklaikęs iš siaubo Normas vėl stipriai trūktelėjo, tarsi darydamas prisitraukimus.

- Padėkite man! - kūkčiodamas maldavo jis. - Padėkite man, vyrai! Prašau! Prašau!

- Jėzau Marija, - sumurmėjo Maironas, išėjęs iš generatoriaus sekcijos pažiūrėti, kas atsitiko.

Aš stovėjau arčiausiai durų. Griebęs Normą už juosmens, patraukiau į save iš visų jėgų, kulnais įsirėmęs į grindis. Sekundę mes iš tiesų judėjome atgal, bet tik sekundę. Tai buvo tas pats, kas tempti guminį diržą. Čiuptuvas pasidavė, bet nepaleido. Iš rūko iššliaužė dar

trys čiuptuvai. Vienas jų nuplėšė nuo Normo raudoną firminę "Federal Fuds" prijuostę ir dingo su ja rūke. Tai priminė man vieną mano mamos posakį; kai mudu su broliu imdavome kaulyti ko nors, ko ji nenorėjo duoti - saldainio, komiksų ar kokio nors žaislo, - mama sakydavo: "Jis reikalingas jums kaip vištai vėliava". Prisiminiau tai žiūrėdamas, kaip šliaužia šalin čiuptuvas, mojuodamas raudona Normo prijuoste, ir ėmiau juoktis. Juokiausi, tačiau mano juokas beveik nesiskyrė nuo Normo kūkčiojimo. Galbūt niekas, išskyrus mane patį, ir nesuprato, kad aš juokiuosi.

Kiti du čiuptuvai aklai slydinėjo po betoninę aikštelę, garsiai šiugždėdami, - šitą šiugždesį aš ir girdėjau tada, likęs vienas tamsoje. Paskui vienas iš jų užčiuopė kairiąją Normo šlaunį ir tučtuojau apsivijo aplink ją. Pajutau, kaip jis slystelėjo mano ranka. Čiuptuvas buvo šiltas, lygus bei pulsuojantis. Tikriausiai aš taip pat būčiau atsidūręs lauke, jeigu jo siurbtukai būtų įsikibę į mane. Bet čiuptuvas manęs nelietė, sugriebė tiktai Normą. Trečiasis apsivyniojo žiedu apie kitą jo blauzdą, ir dabar visi trys tempė vaikiną gatvėn.

Aš nebepajėgiau jo sulaikyti.

- Padėkite man! - sušukau. - Oli! Kas nors! Duokite man ranką!

Niekas nepriėjo. Nežinau, ką jie tuo metu veikė, bet niekas nepriėjo.

Pažvelgęs žemyn pamačiau, kad apie Normo juosmenį apsivijęs čiuptuvas ėmė siurbtis į jo odą toje vietoje, kur marškiniai išsipešė iš kelnių. Siurbtukai ėdė jį gyvą. Iš pulsuojančio čiuptuvo išėstos vietos pradėjo sunktis kraujas, raudonas kaip dingusi vaikinuko prijuostė.

Aš susimušiau galvą į apatinį iki pusės pakeltų durų kraštą.

Normo kojos vėl atsidūrė lauke. Vienas sportbatis nukrito, ir tuoj pat atsiradęs naujas čiuptuvas tvirtai apsivijo batą bei dingo rūke. Normas laikėsi įsikibęs pamėlusiais pirštais į durų apačią. Jis daugiau neberėkė - jau nebegalėjo. Tik galva sukiojosi kairėn dešinėn, tarsi be galo tvirtintų: "Ne, ne, ne..." Pašėlusiai švysčiojo ilgi juodi plaukai.

Iš rūko pasirodė nauji čiuptuvai - dešimtys jų, visas miškas. Daugiausia maži, tačiau keli buvo tiesiog milžiniški, storiu prilygstantys tam samanotam medžiui, kuris šįryt gulėjo nuvirtęs skersai kelio šalia mano namų. Jų rausvi siurbtukai buvo kanalizacijos liuko dangčio dydžio. Vienas toks milžiniškas čiuptuvas sunkiai tėškėsi į betoninę pakrovimo aikštelę bei ėmė šliaužti į mūsų pusę tarytum gigantiškas aklas kirminas. Aš iš visų jėgų patraukiau Normą į save, ir

čiuptuvas, įsikibęs į dešinę vaikino koją, truputį nuslydo žemyn. Ir viskas. Jis vėl tvirtai sugriebė Normo blauzdą, bet prieš tai aš dar spėjau pamatyti, kaip siurbtukai čiulpia kraują.

Vienas iš čiuptuvų prisilietė prie mano skruosto ir virpėdamas pakibo ore, tarsi svarstydamas. Aš pagalvojau apie Bilį. Bilis miegojo parduotuvėje šalia ilgos, baltos misterio Makvėjaus mėsos šaldymo spintos. Aš atėjau čionai paieškoti, kuo užkloti vaiką. Jeigu kuris nors iš šių padarų į mane įsikabins, nebus kam rūpintis Biliu - galbūt išskyrus Nortoną.

Todėl aš paleidau Normą ir parkritau keturpėsčias.

Buvau iki pusės lauke, kaip tik po pakeltomis durimis. Čiuptuvas nuslinko pro mane tarytum žingsniuodamas savo siurbtukais, prisilietė prie Normo rankos, įsikibusios į durų kraštą, akimirkai apmirė, paskui keliais žiedais apsivijo apie ją.

Normas dabar atrodė taip, kaip nebent beprotis gali susapnuoti. Čiuptuvai knibždėte knibždėjo ant jo kūno... kaip ir aplink mane. Aš nerangiai atšokau atatupstas, nukritau ant nugaros bei nusiridenau grindimis. Džimas, Olis ir Maironas vis dar buvo sandėlyje. Jie stovėjo sustingę tarsi vaškinės figūros iš madam Tiuso muziejaus - veidai išblyškę, akys blizga. Džimas su Maironu stypsojo abipus generatoriaus sekcijos durų.

- Įjunkite generatorių! - surikau jiems.

Nė vienas nepajudėjo iš vietos. Jie tarsi užhipnotizuoti negalėjo atplėšti akių nuo plyšio po durimis.

Aš pagraibiau aplinkui, čiupau pirmą po ranka pasitaikiusį daiktą - tai buvo dėžė su balikliu - ir sviedžiau į Džimą. Dėžė pataikė jam į pilvą, tiesiai virš diržo sagties. Džimas aiktelėjo bei griebėsi už užgautos vietos. Pagaliau jo žvilgsnyje pasirodė kažkas panašaus į sąmonę.

- Įjunk tą prakeiktą generatorių! - surikau aš taip garsiai, kad net gerklė suskaudo.

Bet jis net nepajudėjo. Tačiau ėmė teisintis, matyt, nusprendęs, kad dabar, kai iš rūko išlindo kažkokia siaubinga šlykštynė, ryjanti Normą gyvą, laikas aiškintis, kas dėl to kaltas.

- Aš nekaltas, - inkštė jis. - Aš nežinojau. Iš kur, po velnių, galėjau žinoti? Tu sakei, kad kažką girdėjai, bet aš nesupratau, ką tu turėjai omenyje. Reikėjo aiškiau pasakyti. Aš galvojau... nežinau... gal koks paukštis...

Pagaliau atsipeikėjęs Olis tukliu petim atstūmė jį į šalį ir puolė prie generatoriaus. Džimas užkliuvo už baliklio dėžės bei pargriuvo kaip aš tada tamsoje.

- Aš nekaltas, - pakartojo jis. Rudi plaukai buvo užkritę jam ant kaktos, skruostai balti kaip popierius, akys išplėstos tarsi išsigandusio vaiko.

Po kelių sekundžių generatorius sukosėjo ir užriaumojo.

Aš pasisukau į pakrovimo duris. Normas jau visas buvo lauke, bet viena ranka vis dar atkakliai kabinosi už durų apačios. Aplink jo kūną knibždėte knibždėjo čiuptuvai, o ant betono lašėjo dešimties centų monetos dydžio kraujo lašai. Normo galva vis dar mataravosi į šalis, į rūką įsmeigtos akys buvo išsprogusios iš siaubo.

Nauji čiuptuvai šliaužė prie įėjimo ir lindo vidun. Prie durų mechanizmą įjungiančio mygtuko jų susirinko tiek, kad prieiti buvo neįmanoma. Vienas čiuptuvas stvėrė puslitrinį "Pepsi" butelį ir nusinešė jį į rūką. Kitas apsivijo kartoninę dėžę bei suspaudė. Kartonas plyšo, iš dėžės fontanu išlėkė tualetinio popieriaus ritiniai, supakuoti po du į celofaną, nukrito ant grindų bei nuriedėjo kas kur. Čiuptuvai akimirksniu juos išgraibstė.

Vienas iš didžiausių taip pat įsigavo į sandėlį, pakėlė galiuką nuo grindų tarsi uostinėdamas orą ir pajudėjo link Mairono. Tas ėmė atatupstas trauktis, beprotiškai vartydamas akis, iš jo sukepusių lūpų išsiveržė kraupi dejonė.

Apsidairiau aplinkui, akimis ieškodamas kokio nors ilgo daikto, kuriuo galėčiau pasiekti mygtuką sienoje, aplipusioje šniukštinėjančiais čiuptuvais, ir pastebėjau kiemsargio šluotą, atremtą į dėžių stirtą.

Čiuptuvai pagaliau atplėšė Normo ranką nuo durų krašto, ir vaikinas nukrito ant betoninės platformos, karštligiškai mėgindamas dar už ko nors užsikabinti. Mūsų žvilgsniai akimirkai susitiko. Vaikino akys buvo siaubingai aiškios: jis suprato, kas vyksta, ir koks galas jo laukia. Paskui čiuptuvai nusitempė jį į rūką. Iš ten atsklidęs paskutinis klyksmas nutrūko tarsi nukirstas. Normo nebebuvo.

Aš nuspaudžiau mygtuką šluotos kotu, motoras suūžė, durys ėmė slinkti žemyn. Kraštas iš pradžių pasiekė patį storiausiąjį čiuptuvą, tą, kuris šliaužė prie Mairono, prislėgė jį, paskui įpjovė. Iš pjūvio vietos ištryško juodas lipnus skystis. Čiuptuvas ėmė pasiutusiai blaškytis, raitytis po aikštelę tarytum milžiniškas botagas, po to staiga su-

bliūško, slystelėjo po durimis ir išnyko. Likusieji taip pat pradėjo trauktis.

Vienas iš jų tempėsi penkių svarų maišą su maistu šunims ir niekaip nenorėjo paleisti savo grobio. Durys nusileisdamos perkirto jį pusiau bei dunkstelėjo į griovelį grindyse. Nukirstasis čiuptuvo galas sugniaužė polietileninį maišą, ir rudos koncentrato granulės išlakstė į visas puses. Čiuptuvas, susiriesdamas bei vėl išsitiesdamas, ėmė spurdėti ant grindų tarsi į krantą išmesta žuvis, bet kas kartą vis lėčiau, kol pagaliau visai apmirė. Aš dūriau į jį šluotos kotu, ir čiuptuvo galas, maždaug trijų pėdų ilgio, plėšriai jį sugniaužė, bet po akimirkos paleido bei liko nejudėdamas gulėti tarp išmėtytų tualetinio popieriaus ritinėlių, maisto šunims granulių ir baliklio paketų.

Viskas nutilo, tik girdėjosi, kaip gaudžia generatorius ir už fanerinės pertvaros rauda Olis. Pro praviras duris mačiau jį sėdintį ant kėdės, užsidengusį rankomis veidą.

Paskui atskyriau dar vieną garsą - švelnų, slystantį šiugždesį, kurį girdėjau anksčiau tamsoje. Tik dabar jis buvo dešimt kartų garsesnis: tai knibždėjo už durų čiuptuvai, mėgindami prasibrauti į vidų.

Maironas žingtelėjo link manęs.

- Klausyk, - pradėjo jis. - Turėtum suprasti...

Aš smogiau jam kumščiu į veidą. Netikėtai užkluptas, Maironas net nemėgino gintis. Pataikiau į panosę ir suknežinau viršutinę lūpą į dantis. Iš jos pasirodė kraujas.

- Tu jį nužudei! - sušvokščiau aš. - Tu gerai matei, kas atsitiko? Gerai matei, ką pridirbai?

Ir pradėjau talžyti jį kumščiais, iš kairės bei dešinės, tačiau ne taisyklingai, kaip mane mokė koledžo bokso sekcijoje, o kaip papuolė. Maironas traukėsi atatupstas, dalį smūgių atmušdamas, dalį kažkaip nuolankiai priimdamas - lyg atgailą, lyg bausmę. Ir tai dar labiau mane siutino. Aš sukūliau jam nosį. Pamušiau po akimi mėlynę, kuri netrukus turėjo tiesiog žavingai pajuosti. Po stipraus smūgio į smakrą Mairono akys apsitraukė migla.

- Klausyk, - atkakliai kartojo jis, - klausyk... klausyk...

Gavęs smūgį į papilvę, Maironas garsiai išleido orą ir pagaliau užsičiaupė. Nežinau, kiek dar būčiau jį daužęs, bet kažkas sugriebė mane už rankų. Ištrūkęs apsisukau, tikėdamasis išvysti Džimą. Be galo norėjosi atitrankyti ir jį.

Bet tai buvo ne Džimas. Už manęs stovėjo Olis - apvalus veidas baltas kaip lavono, tik tamsūs ratilai po akimis, dar drėgnomis nuo ašarų.

- Nereikia, Deividai, - paprašė jis. - Nebemušk jo. Jau nieko nepakeisi.

Netoliese stovėjo priblokštas Džimas. Įniršęs spyriau į jį kažkokią dėžę. Ji atsitrenkė į Džimo batą ir atšoko.

- Tu ir tavo bičiulis - sumauti avigalviai!

- Gana, Deividai, - liūdnai pakartojo Olis. - Nusiramink.

- Jūs, du durniai, užmušėte tą vaikį.

Džimas nudelbė akis į savo batus. Maironas sėdėjo ant grindų, susigriebęs už savo "alinio" pilvo. Aš sunkiai šnopavau, galvoje ūžė, kūną purtė drebulys. Susmukau ant kartoninių dėžių, nuleidau galvą ir stipriai apsikabinau rankomis kelius. Kurį laiką sėdėjau taip, su užkritusiais ant veido plaukais, jausdamas, kad tuoj nualpsiu arba apsivemsiu, ar panašiai.

Kai šleikštulys bei silpnumas praėjo, pakėliau galvą ir pažvelgiau į Olį. Jo safyrinis žiedas blausiai žėrėjo avarinių lempučių šviesoje.

- Tiek jau to, - dusliai pratariau. - Viskas.

- Gerai, - tarė Olis. - Turime pagalvoti, ką mums dabar daryti.

Sandėlis vėl buvo prisipildęs išmetamųjų dujų tvaiko.

- Iš pradžių reikia išjungti generatorių, - pasakiau.

- Taip, ir nešdinkimės iš čia, - pridūrė Maironas, nuolankiai pažvelgęs į mane. - Man labai galia, kad taip atsitiko. Bet tu turi suprasti...

- Aš nieko nenoriu suprasti. Judu su Džimu grįžkite į parduotuvę, bet laukite mūsų čia pat, už durų, prie alaus šaldytuvo. Ir niekam nieko nepasakokite - kol kas.

Jie pakluso nesiginčydami ir abu kartu išėjo pro duris, prisispaudę vienas prie kito. Olis išjungė generatorių, bet likus sekundei iki užgęstant šviesoms, aš pastebėjau ant dėžių su tuščiais buteliais numestą dygsniuotą pamušalinės medžiagos atraižą, kokias krovikai paprastai deda po dūžtančiais daiktais. Ištiesiau ranką ir stvėriau ją - bus kuo užkloti Bilį.

Išgirdau, kaip vilkdamas kojas ir kliūdamas už dėžių, Olis išsigavo iš generatoriaus sekcijos. Kaip ir daugelis apkūnių žmonių, jis alsavo sunkiai bei kiek švilpčiodamas.

- Deividai? - paklausė jis drebančiu balsu. - Tu dar čia?

- Čia, Oli. Būk atsargus, čia visur primėtyta baliklio pakelių.

- Aha.

Eidamas į mano balsą, jis maždaug už pusės minutės ištiesė tamsoje ranką ir sugriebė mane už peties, tada lengviau atsiduso.

- O Dieve... Eime iš čia. Šita tamsa... negera.

- Kurgi ne, - atsakiau aš. - Bet luktelėk dar minutėlę, Oli. Norėjau pasikalbėti su tavimi, tik be tų dviejų idiotų.

- Deivai... Jie juk nevertė Normo jėga. Prisimink tai.

- Normas - vaikigalis, o šitie du - suaugę vyrai. Bet gana apie tai. Mums teks papasakoti jiems, Oli. Žmonėms parduotuvėje.

- Bet jeigu kils panika...

- Gal kils, gal ne. Bet jie dusyk pagalvos, prieš eidami iš parduotuvės, ką daugelis iš jų kaip tik ir ketina padaryti. Beveik visi paliko namuose šeimas. Mano žmona taip pat namie. Žmonės turi suprasti, kuo rizikuoja, išeidami į gatvę.

Olis tvirtai laikėsi įsikibęs man į ranką.

- Gerai, - tarė jis. - Žinai, aš vis galvoju... visi tie čiuptuvai... tos šlykštynės... Kas buvo kitame jų gale, Deividai? Kieno tie čiuptuvai?

- Nežinau. Bet aš nenoriu, kad žmonės sužinotų apie tai iš anų dviejų avigalvių. Tada tikrai prasidės panika. Eime.

Apsidairiau ir po kelių sekundžių pastebėjau ploną vertikalią šviesos liniją tarp dvivėrių durų. Mes atsargiai pajudėjome link jos vilkdami kojas bei stengdamiesi neužkliūti už dėžių. Putnūs Olio pirštai tvirtai gniaužė mano ranką virš alkūnės. Tik tada prisiminiau žibintuvėlius - mes visi buvome juos pametę.

Kai pasiekėme duris, Olis sumurmėjo:

- Tai, ką mes matėme... šito tiesiog negali būti, Deividai. Tu juk supranti, ar ne? Net jeigu, tarkime, mašina iš Bostono jūrų muziejaus-akvariumo būtų išmetusi už parduotuvės vieną iš tų pabaisų, kurios aprašytos romane “Dvidešimt tūkstančių mylių po vandeniu”, ji būtų žuvusi. Ji būtų tiesiog žuvusi.

- Taip, - pritariau jam. - Tiesa.

- Tai kas gi atsitiko, ką? Kas atsitiko? Ir iš kur tas prakeiktas rūkas?

- Nežinau, Oli, - atsakiau aš.

V. Ginčas su Nortonu. Pokalbis prie alaus šaldytuvo

Džimas ir jo draugužis Maironas laukė mūsų už durų, laikydami rankose po skardinę “Badveizerio”. Nuėjęs pažiūrėti Bilio, pamačiau, kad mažylis dar miega, ir užklojau jį dygsniuotos medžiagos atraiža. Vaikas sujudėjo per miegus, kažką sumurmėjo, bet paskui vėl nurimo. Pažvelgiau į laikrodį. Buvo penkiolika po dvyliktos. Tiesiog neįtikėtina. Man atrodė, kad nuo to laiko, kai nuėjau į sandėlį ieškoti kokio nors apkloto sūnui, praėjo ne mažiau kaip penkios valandos. Bet iš tiesų viskas užtruko tik trisdešimt penkias minutes.

Grįžau pas Olį, Džimą bei Maironą. Olis taip pat pasiėmė sau alaus ir pasiūlė skardinę man. Aš vienu mauku nugėriau pusę, kaip iš ryto, kai pjoviau medžius. Truputį palengvėjo.

Džimas, kaip paaiškėjo, vadinosi Džimas Grondinas. O Mairono pavardė buvo Lefleras*.

Juokinga, aišku. Ant Mairono-gėlės smakro, lūpų ir vieno skruosto buvo uždžiūvęs kraujas. Pamušta akis jau pradėjo tinti. Jauna moteris raudonu megztuku, be jokio tikslo eidama pro šalį, nužvelgė Maironą baikščiu žvilgsniu. Aš norėjau jai pasakyti, kad Maironas pavojingas tik paaugliams, kurie stengiasi įrodyti savo vyriškumą, tačiau nutylėjau. Galų gale Olis buvo teisus: Džimas su Maironu iš tiesų norėjo kaip geriau, nors jų elgesį sąlygojo greičiau akla baimė, negu noras padėti žmonėms. O dabar jie buvo man reikalingi. Žinojau, kad jie nepradės atsikalbinėti. Abu atrodė gerokai pritrenkti ir kurį laiką bus iš viso niekam verti, ypač Maironas-gėlė. Pasitikėjimas savimi, švietęs jų akyse, kai siuntė Normą atkimšti vamzdžio, buvo dingęs. Nė vienas neberietė nosies.

- Reikės kažką pasakyti žmonėms, - pradėjau aš.

Džimas prasižiojo, ketindamas protestuoti.

- Mudu su Oliu niekam neužsiminsime, kad jūs siuntėte Normą į lauką, jeigu jūs patvirtinsite mūsų pasakojimą apie... apie tai, kaip jį nusitempė.

- Žinoma, - skubiai pritarė Džimas. - Jeigu mes nepasakysime,

---

*Le fleur (pranc.) - gėlė.

kas nors sumanys išeiti... Kaip ta moteris... ta moteris, kuri... - Jis persibraukė delnu lūpas bei greitai nugėrė kelis gurkšnius alaus. - Na, ir velniava...

- Deividai, - įsiterpė Olis. - Kas bus... - Jis nutilo, paskui prisivertė tęsti: - Kas bus, jeigu jie įsigaus vidun? Tie čiuptuvai?

- Pro kur? - paklausė Džimas. - Jūs juk uždarėte duris?

- Taip, - atsakė Olis. - Tačiau visas parduotuvės fasadas - stiklinė vitrina.

Mano viduriai susitraukė taip, tarsi būčiau smigęs žemyn liftu iš dvidešimto aukšto. Aš visą laiką žinojau tai, bet stengiausi negalvoti. Žvilgtelėjau į tą pusę, kur miegojo Bilis. Prisiminiau, kaip čiuptuvai apsivijo Normą, ir įsivaizdavau, kaip tas pats atsitinka mano sūnui.

- Stiklinė vitrina, - sušnibždėjo Maironas Lefleras. - Apsaugok mus, Viešpatie...

Palikau juos prie alaus šaldytuvo - visi trys pradėjo po antrą skardinę - ir nuėjau ieškoti Brento Nortono. Radau jį prie antrosios kasos su Bedu Braunu. Abu jie - Nortonas, nebejaunas, bet guvus vyriškis elegantiškais žilstančiais plaukais ir Braunas su savo puritoniška veido išraiška - atrodė tarsi nužengę iš “Niujorkerio” karikatūros.

Apie dvidešimt žmonių be tikslo klaidžiojo tarp kasų bei vitrinos. Dar daugiau išsirikiavo prie lango ir žiūrėjo į rūką. Šitie vėl priminė man smalsuolius, pro skylę tvoroje spoksančius į statomą namą.

Misis Karmodi sėdėjo ant konvejerio juostos šalia vienos iš kasų bei rūkė. Jos žvilgsnis slystelėjo manimi ir nuklydo į šalį. Senė atrodė taip, tarsi sapnuotų nemiegodama.

- Brentai, - pašaukiau aš.

- Deividai! Kur tu buvai dingęs?

- Apie tai ir norėčiau su tavimi pasikalbėti.

- Ten, prie šaldytuvo, žmonės geria alų, - pareiškė Braunas niūriai, lyg pranešdamas, kad bažnyčioje pamaldų metu rodomas pornografinis filmas. - Aš matau juos pro sekimo veidrodį. Reikia uždrausti šitą netvarką.

- Brentai!

- Aš atsiprašysiu minutėlei, misteri Braunai, jeigu leisite.

- Žinoma. - Jis susikryžiavo rankas ant krūtinės ir įsmeigė akis į specialų išgaubtą veidrodį. - Aš juos nuo ten nuvarysiu, prisiekiu.

Nusivedžiau Nortoną pro indų bei virtuvės reikmenų skyrių prie alaus šaldytuvo parduotuvės gale. Grįžtelėjęs per petį, pamačiau, kaip smarkiai išsilenkę ir suskilinėję mediniai rėmai, laikantys aukštus stačiakampius vitrinos stiklus. Vienas iš langų, prisiminiau aš, jau išdužo. Po to keisto požeminio smūgio iš vieno rėmo viršutinio kampo iškrito pleišto pavidalo stiklo gabalas. Galbūt mums pavyktų užkimšti tą skylę kokiais nors skudurais, pavyzdžiui, glėbiu moteriškų marškinėlių už tris dolerius devyniasdešimt penkis centus, kuriuos mačiau prie vyno...

Mintis nutrūko per vidurį. Man teko užsidengti burną delnu tarsi slopinant kikenimą - aš ketinau marškinėlių glėbiu užkirsti kelią čiuptuvams, nusinešusiems Normą. O juk pats mačiau, kaip vienas jų - beje, visai mažas - gniaužė maišą su maistu šunims tol, kol tas tiesiog sprogo.

- Kas tau, Deividai?

- A?

- Tavo veidas... Atrodai, lyg tau staiga būtų kilusi labai gera arba labai baisi mintis.

Man tarsi kas per galvą trinktelėjo.

- Klausyk, Brentai, o kur tas žmogus, kuris įbėgo šaukdamas, kad kažkas įtraukė į rūką Džoną Li Froviną?

- Su kruvina nosimi?

- Taip, tas.

- Jis nualpo, ir misteris Braunas atgaivino jį kažkokia uostomąja druska iš pirmosios pagalbos vaistinėlės. O ką?

- Atsipeikėjęs jis dar ką nors pasakė?

- Vėl pradėjo kalbėti apie tą savo haliucinaciją. Misteris Braunas nusivedė šį žmogų į savo kabinetą, nes kai kurios moterys išsigando. Jis nuėjo netgi labai noriai. Minėjo kažką apie stiklą. Kai misteris Braunas pasakė, kad vedėjo kabinete yra tik vienas mažas langelis su armuotu stiklu, nuėjo noriai. Tikriausiai jis vis dar ten.

- Tai, apie ką jis kalbėjo, ne haliucinacija.

- Ne, žinoma, ne.

- O tas požeminis smūgis?

- Ne... bet, Deividai...

Nortonas išsigandęs, priminiau sau. Nepersistenk. Šįryt tu jau įkrėtei proto vienam, tuo ir apsiribok. Su Nortonu reikia atsargiau, nes būtent taip, kaip dabar, jis elgėsi ir to kvailo ginčo dėl sklypų ribos metu: iš pradžių globėjiškai, paskui sarkastiškai, o kai tapo aišku,

kad jis pralaimės - tiesiog šlykščiai. Nepersistenk, nes jis tau reikalingas. Galbūt Nortonas nesugeba užvesti savo benzopjūklo, bet jo išvaizda daugeliui žmonių kelia pasitikėjimą, ir jeigu jis lieps žmonėms nepanikuoti, jie nepanikuos. Todėl nepersistenk.

- Matai tas dvivėres duris už alaus šaldytuvo?

Nortonas pasižiūrėjo ir susiraukė:

- Ar tik vienas iš tų vyrų, geriančių alų, nėra antrasis vedėjo pavaduotojas? Viksas? Jei Braunas jį pamatys, galiu prisiekti, kad netrukus tas žmogus turės ieškotis darbo.

- Brentai, tu klausai, ką aš kalbu?

Jis išsiblaškęs pažvelgė į mane:

- Ką tu sakai, Deivai? Atleisk, nenugirdau.

Atsiprašė, bet iš tikrųjų visai nesijautė kaltas.

- Ar matai tas duris? - pakartojau aš.

- Aišku, matau. Ir ką?

- Jos veda į sandėlį, kuris tęsiasi palei visą vakarinę pastato sieną. Kai Bilis užmigo, nuėjau tenai paieškoti, kuo jį užkloti...

Papasakojau jam viską, praleidęs tik ginčą, ar reikia Normui eiti į gatvę. Papasakojau, kas įšliaužė pro pakrovimo duris ir kuo visa tai baigėsi. Brentas Nortonas nepatikėjo. Ne, jis atmetė net prielaidą, kad kas nors panašaus galėjo atsitikti. Aš nusivedžiau jį pas Džimą, Olį bei Maironą. Visi trys patvirtino mano žodžius, nors Džimas ir Maironas-gėlė jau buvo gerokai įkaušę.

Nortonas vis tiek nepatikėjo. Tiesiog užsispyrė.

- Ne, - pareiškė jis. - Ne, ne ir ne. Atleiskite, džentelmenai, bet tai absoliučiai neįmanoma. Arba jūs bandote mane ap... - jis apdovanojo mus kerinčia šypsena, reiškiančia, kad jis ne blogiau už kitus supranta pokštus. - Arba jus visus apėmė kažkokia masinė haliucinacija.

Ėmiau netekti kantrybės, bet susivaldžiau, nors sunkiai. Aš paprastai nesu karštakošis, tačiau padėtis buvo kebli. Turėjau galvoti apie Bilį ir apie tai, kas galėjo atsitikti arba jau atsitiko Stefai. Šios mintys nė akimirkai nesiliovė manęs graužusios.

- Gerai, - tariau. - Eime į sandėlį. Ten ant grindų liko čiuptuvo galas. Jį nusileisdamos nukirto durys. Ir ten tu galėsi išgirsti, kaip jie krebžda už durų. Panašu į vėjo šiugždėjimą brūzgynuose.

- Ne, - ramiai atsakė Nortonas.

- Ką? - Aš iš tiesų pamaniau, kad blogai nugirdau. - Ką tu pasakei?

- Aš pasakiau "ne". Aš neisiu tenai. Pajuokavote, ir gana.

- Mes nejuokaujame, Brentai, prisiekiu.

- Aš žinau, kad juokaujate, - nukirto jis, nužvelgė Džimą su Maironu, paskui įsmeigė akis į Olį Viksą, tačiau tas ramiai atlaikė jo žvilgsnį. Pagaliau Nortonas vėl pasisuko į mane: - Apie tokius pokštus jūs, vietiniai, paprastai sakote "galima plyšti iš juoko". Taip, Deividai?

- Paklausyk, Brentai...

- Ne, tai tu paklausyk! - dabar Nortonas šaukė taip, tarsi kalbėtų teismo salėje - garsiai, skambiai ir išraiškingai. Keli suirzę žmonės, be tikslo slankiojantys aplinkui, pasisuko į mūsų pusę. Kalbėdamas Nortonas baksnojo pirštu į mane. - Tai pokštas. Banano žievė, ant kurios aš turėjau paslysti. Juk niekas iš jūsų, vietinių, nejaučia didelės meilės atvykėliams, argi ne taip? Jūs visi užstojate vienas kitą. Taip buvo ir tąkart, kai aš padaviau tave į teismą, kad gaučiau tai, kas man teisėtai priklauso. Tada tu laimėjai, taip. O kaipgi kitaip? Juk tavo tėvas buvo įžymus dailininkas, ir tai tavo miestas. O aš čia tik moku mokesčius bei leidžiu pinigus!

Jis jau nebevaidino, gąsdindamas mus išlavintu advokato balsu. Jis beveik rėkė - dar kiek, ir praras savitvardą. Olis Viksas apsisuko ir nuėjo šalin, nešdamasis savo alų. Džimas su Maironu spoksojo į Nortoną, neslėpdami nuostabos.

- Ir aš turiu eiti į sandėlį bei žiūrėti į kažkokį guminį žaislą už devyniasdešimt aštuonis centus, o šitie du mulkiai stovės šalia bei žvengs?

- Ei, tu! Ką tu vadini mulkiais? - pyktelėjo Maironas.

- Jeigu nori žinoti, aš tiesiog laimingas, kad tas medis nukrito ant tavo valčių pašiūrės. Tiesiog laimingas! - Nortonas piktai išsišiepė. - Ir gerokai ją sudirbo, ar ne? Puiku! O dabar pasitrauk man iš kelio!

Ir jis pabandė praeiti pro mane. Čiupęs jį už peties, pastūmiau į alaus šaldytuvą. Kažkokia moteris aiktelėjo. Dvi "Badveizerio" pakuotės nukrito nuo krūvos viršaus.

- Išsivalyk ausis ir klausyk, Brentai. Nuo šito priklauso žmonių gyvybė. O mano vaiko saugumas man ne paskutinėje vietoje. Taip, kad geriau klausyk, o jei ne, aš tau visus šonkaulius perskaičiuosiu!

- Na, pradėk, - paragino Nortonas, visas švytėdamas kažkokia nepilnaprotiška puikybe. Pasruvusios krauju akys, atrodė, išlips iš akiduobių. - Parodyk visiems, koks tu stiprus bei drąsus, ir gali sumušti už save dvigubai vyresnį žmogų su nesveika širdimi.

- Vožk jam! - šūktelėjo Džimas. - Velniop tą jo nesveiką širdį. Aš abejoju, ar šita sumauta teismo žiurkė iš viso turi kokią nors širdį.

- Nesikišk, - tariau Džimui ir pasilenkiau prie Nortono taip, kad mūsų veidai beveik susilietė. Šaldytuvas neveikė, bet nuo jo vis dar sklido vėsa. - Liaukis pūtęs miglą į akis. Tu puikiai žinai, kad aš kalbu tiesą.

- Aš nieko... tokio... nežinau, - prašvokštė jis.

- Jeigu tai atsitiktų kitoje vietoje bei kitu metu, aš palikčiau tave ramybėje. Aš žinau, kad tu išsigandęs, ir nepykstu ant tavęs. Aš taip pat bijau. Tačiau tu man reikalingas, velniai rautų! Supranti? Tu man reikalingas!

- Paleisk mane!

Čiupau Nortoną už marškinių atlapų bei stipriai krestelėjau.

- Tu ką, nieko nesupranti? Žmonės išeis iš parduotuvės ir susidurs su ta pabaisa, tūnančia lauke! Suprask tu pagaliau, dėl Dievo meilės!

- Paleisk mane!

- Bet iš pradžių tu nueisi su manimi į sandėlį ir pažiūrėsi.

- Aš pasakiau - ne! Visa tai apgavystė, pokštas, ir aš ne toks kvailas, kad...

- Tada aš nusitempsiu tave jėga.

Sugriebiau Nortoną už peties bei sprando. Jo marškinių siūlė pažastyje prairo, tyliai sutraškėjusi. Ėmiau tempti Nortoną prie sandėlio durų. Jis šaižiai suriko. Aplinkui susirinko būrelis žmonių, gal penkiolika ar aštuoniolika, bet jie tik stebėjo mus iš tolo. Niekas nenorėjo kištis..

- Padėkite! - suriko Nortonas, vartydamas akis už akinių stiklų. Jo šukuosena vėl išsidraikė, už ausų styrojo du juokingi plaukų kuokštai. Žmonės trypčiodami vietoje stebėjo mus.

- Ko tu rėki? - sušnypščiau jam į ausį. - Juk tai tik pokštas, ar ne? Būtent todėl aš ir pasiėmiau tave į miestą, kai tu paprašei, ir todėl tau patikėjau pervesti Bilį per mašinų stovėjimo aikštelę. Mat aš turėjau čia pasiruošęs rūką: išsinuomojau Holivude specialią mašiną, užmokėjęs už ją dvidešimt penkis tūkstančius dolerių bei dar aštuo-

nis tūkstančius už pervežimą. Ir visa tai tik tam, kad iškrėsčiau tau pokštą. Liaukis apsimetinėjęs idiotu bei atmerk akis!

- Pa-leisk-ma-ne! - užkaukė Nortonas, kai mes jau buvome prie pat durų.

- Ei, ei! Kas čia vyksta! Ką jūs darote? - pasigirdo Bedo Brauno balsas. Bedas alkūnėmis skynėsi kelią pro minią.

- Priverskite jį paleisti mane, - kimiai paprašė Nortonas. - Jis pamišo.

- Ne, jis nepamišo. Norėčiau, kad taip būtų, bet taip nėra.

Tai pasakė Olis, ir tą akimirką aš buvau pasiryžęs melstis už jį. Jis praėjo tarp konteinerių ir atsistojo priešais Brauną.

Braunas dėbtelėjo į alaus skardinę Olio rankoje.

- Tu geri! - tarė jis nustebęs, tačiau ne be pasitenkinimo. - Už tai tu neteksi darbo!

- Liaukis, Bedai, - paprašiau aš, paleisdamas Nortoną. - Situacija neeilinė.

- Tačiau taisyklės nepasikeitė! - pasipūtėliškai pareiškė Braunas. - Aš pasirūpinsiu, kad kompanijos vadovybė sužinotų apie šį įvykį. Tai mano pareiga.

Nortonas tuo tarpu šmurkštelėjo į šalį ir sustojęs atokiau ėmė taisytis marškinius bei glostytis plaukus. Jo akys neramiai sekiojo Brauną ir mane.

- Ei! - staiga šūktelėjo Olis žemu balsu. Niekada nebūčiau pagalvojęs, kad šis stambus, bet drovaus ir švelnaus būdo žmogus, gali kalbėti tokiu galingu bosu. - Ei, visi, esantys parduotuvėje! Ateikite čionai ir paklausykite! Tai liečia jus visus! - Jis ramiai atsisuko į mane, nekreipdamas į Brauną jokio dėmesio. - Aš gerai padariau?

- Puikiai.

Aplinkui ėmė rinktis žmonės. Būrelis žioplių, stebėjusių mano ginčą su Nortonu, iš pradžių išaugo dvigubai, paskui trigubai.

- Mes turime jums kai ką pranešti... - pradėjo Olis.

- Tučtuojau pastatyk alų į vietą! - nutraukė jį Braunas.

- Tučtuojau užsičiaupk! - liepiau aš ir žingtelėjau į jo pusę.

Braunas tuoj pat atsitraukė žingsnį atgal.

- Nežinau, ką kai kurie iš jūsų sau galvoja, - pareiškė jis, - bet galiu jums prižadėti, kad viskas, kas čia vyksta, bus pranešta “Federal Fuds” vadovybei. Viskas! Ir noriu, kad jūs suprastumėte: tai, ką jūs darote, - nusikaltimas!

Jo lūpos nervingai išsiviepė, atidengdamos pageltusius dantis. Man nuoširdžiai pagailo Brauno. Juk jis tik bandė susidoroti su nelengva situacija, štai ir viskas. To paties siekė Nortonas, apgaudinėdamas pats save. Ir Džimas su Maironu, kurie mėgino išspręsti problemą savaip - įrodydami savo vyriškumą: jei pataisysime generatorių, rūkas išsisklaidys. Panaši buvo ir Brauno taktika - jis vaidino Parduotuvės Gynėją.

- Tada pradėk užsirašinėti pavardes, - tariau jam. - Tik prašau patylėti.

- Ir pradėsiu, - atkirto Braunas. - O tavo pavardė sąraše bus pirma, tu... tu, bohema.

- Misteris Draitonas nori kai ką jums pranešti, - paskelbė Olis. - Manau, jums visiems vertėtų jo paklausyti, jeigu ketinate eiti namo.

Ir tada aš papasakojau žmonėms viską. Maždaug taip, kaip pasakojau Nortonui. Iš pradžių kilęs juokas pasakojimui artėjant prie pabaigos virto vis didėjančiu nerimu.

- Visa tai melas, kaip jūs ir patys puikiai suprantate! - garsiai prabilo Nortonas, stengdamasis suteikti savo žodžiams svarumo, tačiau persistengė, ir jo balsas nuskambėjo juokingai šaižiai. Ir šitam žmogui aš papasakojau pirmam, tikėdamasis, kad jis padės man įtikinti likusius! Kaip aš prašoviau...

- Žinoma, melas, - pritarė Braunas. - Kliedesys. Iš kur, jūsų manymu, atsirado šitie čiuptuvai, misteri Draitonai?

- Aš nežinau, tačiau šiuo atveju tai ne pats svarbiausias klausimas. Jie yra. Ir tas...

- Aš įtariu, kad jie atsirado iš štai šitų alaus skardinių.

Brauno repliką palydėjo pritariantis juokas, bet jį nuslopino stiprus, gergždžiantis misis Karmodi balsas.

- Mirtis! - išrėkė ji, ir tie, kurie juokėsi, tuoj pat nutilo. Misis Karmodi įžengė į susidariusio nelygaus rato vidurį. Jos citrininės kelnės, rodėsi, pačios spinduliavo šviesą, didžiulis krepšys suposi ties drambliška šlaunimi. Juodos akys, piktos bei blizgančios kaip šarkos, išdidžiai apžvelgė žmones. Dvi dailios kokių šešiolikos metų mergaitės, vilkinčios baltais dirbtinio šilko marškinėliais su užrašu "Miško stovykla" ant nugarų, pasitraukė į šalį.

- Jūs klausotės, bet negirdite! Girdite, bet netikite! Kas iš jūsų nori išeiti į lauką ir įsitikinti savo akimis? - Misis Karmodi žvilgsnis,

perbėgęs per susirinkusius, įsmigo į mane. - Ir ką jūs galvojate dabar daryti, misteri Deividai Draitonai? Ką, jūsų manymu, galima būtų padaryti? - Virš geltono drabužio pasirodė kaukolės šypsena. - Tai galas, sakau jums. Galas viskam! Tai Pasaulio pabaiga! Dievo pirštas išvedžiojo nuosprendį ne ugnimi, bet rūku. Žemė prasiskyrė, ir iš jos gelmių išsiveržė pabaisos...

- Negi niekas negali jos nutildyti? - neištvėrė viena iš šešiolikmečių. Mergaitės akyse pasirodė ašaros. - Aš jos bijau!

- Tu bijai, brangute? - paklausė misis Karmodi, pasisukusi į ją. - O ne, tai dar ne baimė. Bet kai pragaro siaubūnai, Visagalio išleisti į Žemę, ateis tavęs...

- Gana, misis Karmodi! - Olis sugriebė senę už rankos. - Užteks!

- Paleiskite mane! Tai galas, sakau jums! Tai mirtis! Mirtis!

- Visa tai - grynas žmonių mulkinimas! - pasipiktino vyriškis su žvejo kepure ir akiniais nuo saulės.

- Ne, sere, - įsikišo Maironas. - Aš suprantu, kad tai skamba kaip kliedesys, bet misteris Draitonas sako tiesą. Aš pats mačiau viską savo akimis.

- Ir aš mačiau, - pridūrė Džimas.

- Ir aš, - tarė Olis.

Jam pavyko nutildyti misis Karmodi, bent jau kuriam laikui. Bet ji tebestovėjo netoliese, prispaudusi prie savęs didįjį krepšį bei šypsodamasi beprotiška šypsena. Niekas nenorėjo stovėti šalia jos. Žmonės kalbėjosi tarpusavyje nepatenkinti tuo, kad dar trys vyrai patvirtino mano žodžius. Kai kurie baugiai, nervingai žvalgėsi į didžiulę stiklinę vitriną. Apsidžiaugiau tai pastebėjęs.

- Melas! - pareiškė Nortonas. - Jūs keturiese susimokėte, štai ir viskas!

- Jūsų pasakojimas tiesiog neįtikėtinas, - tarė Braunas.

- Mums nėra reikalo tuščiai aušinti burnas, - pasakiau jam. - Eime su manimi į sandėlį. Pats pamatysi. Ir išgirsi.

- Pirkėjams draudžiama...

- Nueik su juo, Bedai, - paprašė Olis. - Kad neliktų abejonių.

- Na, gerai, - sutiko Braunas. - Eime, misteri Draitonai. Išsiaiškinsime viską iki galo.

Pastūmę dvivėres duris, mudu įžengėme į tamsą.

Garsas buvo nemalonus, net kraupus.

Braunas, kad ir koks kietakaktis jankis būdamas, taip pat tai pajuto bei tučtuojau įsitvėrė į mano ranką. Akimirką jis užgniaužė kvapą, paskui vėl ėmė alsuoti, bet daug greičiau.

Nuo pakrovimo durų pusės sklido tylus, beveik švelnus šiugždesys. Aš pavedžiojau bato galu po grindis ir galų gale užkliudžiau vieną žibintuvėlį. Pasilenkęs pakėliau jį ir įjungiau. Brauno veidas buvo tiesiog suakmenėjęs - o juk jis dar net nematė čiuptuvų, tik girdėjo jų šnaresį. Bet aš mačiau ir galėjau įsivaizduoti, kaip jie raitosi bei lipa plienu apkaltomis durimis tarsi gyvi vijokliai.

- Na, ką tu dabar galvoji? Neįtikėtina?

Braunas apsilaižė lūpas ir nužvelgė išmėtytas dėžes bei maišus.

- Tai jų darbas?

- Taip. Daugiausia jų. Eikš čionai.

Jis nenoriai priėjo. Aš pašviečiau žibintuvėliu į susirietusį čiuptuvo galą, tebegulintį prie šluotos. Braunas pasilenkė.

- Neliesk, - perspėjau jį. - Jis gali būti dar gyvas.

Braunas greitai atsitiesė. Aš pakėliau šluotą ir koto galu pabaksnojau čiuptuvą. Po trečio ar ketvirto dūrio jis lėtai atsitiesė, parodydamas du sveikus siurbtukus bei nukirstą trečiąjį. Paskui žaibiškai susisuko ir apmirė. Braunas gurgtelėjęs nurijo šleikštulį.

- Gana?

- Taip, - atsakė jis. - Eime iš čia.

Mes nusekėme paskui šokčiojantį spindulį prie dvivėrių durų ir išėjome į parduotuvės salę. Visų veidai pasisuko į mus, balsų gaudesys nutilo. Nortono veidas priminė seną sūrį. Juodos misis Karmodi akys blizgėjo. Olis gėrė alų: jo veidu teberiedėjo prakaito lašeliai, nors parduotuvėje jau buvo gana vėsu. Mergaitės su užrašais "Miško stovykla" ant marškinėlių glaudėsi viena prie kitos kaip kumelaitės prieš audrą. Akys. Tiek daug akių. "Galėčiau nutapyti jas, - staiga pašiurpęs pagalvojau. - Be veidų, vien tik akis prieblandoje. Galėčiau nutapyti jas, bet niekas nepatikėtų, kad tai iš tiesų buvo."

Bedas Braunas sukryžiavo ant krūtinės savo ilgapirštes rankas ir kreipėsi į žmones:

- Atrodo, mes patekome į nemalonią situaciją...

VI. Tolesnė diskusija. Misis Karmodi. Įtvirtinimai. Kas nutiko "Plokščios žemės" draugijai?

Kitos keturios valandos praėjo tarsi sapne. Braunui patvirtinus mano žodžius, prasidėjo ilga, pusiau isteriška diskusija. O gal ji truko ne taip jau ilgai, kaip man pasirodė: tiesiog žmonėms reikėjo dar kartą išklausyti tą pačią informaciją, apsvarstyti ją iš visų įmanomų požiūrio taškų, jog galėtų gerai įsisąmoninti - taip šuo graužia ir tampo kaulą, kad pasiektų čiulpus. Žmonės patikėjo, bet labai lėtai. Tą patį galima pastebėti bet kokio Naujosios Anglijos miesto susirinkime.

"Plokščios žemės" draugija - taip aš pavadinau būrelį žmonių, kurie nepatikėjo mano pasakojimu. Jų buvo apie dešimt, su Nortonu priešakyje. Nortonas nesiliovė kartojęs, kad tik keturi liudininkai matė, kaip prekių išnešiotoją nusitempė "čiuptuvai iš planetos X" (pirmą kartą šis jo posakis sukėlė juoką, bet greitai ėmė atrodyti lėkštas - Nortonas, kuris vis labiau jaudinosi, šito nepastebėjo). Jis pareiškė, kad asmeniškai nepasitikįs vienu iš keturių. O vėliau pridūrė, kad penkiasdešimt procentų liudininkų jau beviltiškai girti. Tai buvo neginčytina tiesa: Džimas su Maironu, turėdami savo dispozicijoje visą alaus šaldytuvą ir dar vyno skyrių, prisilakė kaip kiaulės. Atsižvelgiant į tai, kas atsitiko Normui, ir į jųdviejų vaidmenį toje tragedijoje, negalėjai už tai smerkti. Jie greitai išsiblaivys, labai greitai.

Olis ir toliau tebegėrė alų, nekreipdamas dėmesio į Brauno protestus. Netrukus Braunas pasidavė, pasitenkinęs tik kartkartėmis sviedžiamais grasinimais viską pranešti kompanijos vadovybei. Atrodo, jis nesuvokė, kad "Federal Fuds, Inc." su visomis savo parduotuvėmis Bridžtone, Nort Vindeme ir Portlende galbūt jau išvis nebeegzistuoja. Olis gurkšnojo be paliovos, tačiau neatrodė apgirtęs. Jis akimirksniu išprakaituodavo viską, ką gėrė.

Galiausiai, kai diskusija su "Plokščios žemės" draugija pernelyg įkaito, Olis neištvėrė ir pareiškė:

- Jūs galite netikėti, misteri Nortonai, tai jūsų asmeninis reikalas. Aš jums patarsiu, ką daryti. Išeikite pro pagrindinį išėjimą ir pasukite už parduotuvės. Ten stovi kalnas dėžių su tuščiomis alaus skardinė-

mis bei selterio buteliais. Šįryt mes su Normu ir Badžiu jas išnešėme. Atneškite porą butelių, ir mes žinosime, kad jūs tikrai ten buvote. Jeigu jūs tai padarysite, prižadu nusivilkti savo marškinius bei juos suvalgyti.

Nortonas įsiuto.

Olis toliau pribaiginėjo jį tuo pačiu ramiu, švelniu balsu:

- Savo kalbomis jūs galite tik pakenkti, štai ką aš pasakysiu. Čia yra žmonių, kurie nori grįžti namo ir įsitikinti, kad jų artimiesiems nieko neatsitiko. Mano paties sesuo bei jos vienerių metukų dukrelė liko namie Neiple, ir aš, žinoma, norėčiau pažiūrėti, kaip joms ten sekasi. Bet jeigu žmonės patikės jumis ir pradės skirstytis, jų laukia Normo likimas.

Olis neperkalbėjo Nortono, tačiau įtikino kai kuriuos iš tų, kurie dar dvejojo - tiksliau, juos įtikino ne tiek Olio žodžiai, kiek sielvartingos akys. Mano manymu, Nortonas taip atkakliai laikėsi įsikibęs savo nuomonės vien todėl, kad jo psichika būtų tiesiog neatlaikiusi tiesos. Bet jis nesutiko su Olio pasiūlymu atnešti porą tuščių butelių iš parduotuvės kiemo. Niekas iš jo bendraminčių nesutiko. Nortonas ir jo “Plokščios žemės” draugija, dabar sumažėjusi keliais žmonėmis, pasitraukė kiek galėdami toliau nuo visų kitų, už mėsos gaminių prekystalio. Vienas iš jų, eidamas pro šalį, įspyrė mano miegančiam sūnui į koją, ir vaikas pabudo.

Priėjau prie jo. Bilis apsikabino mano kaklą, bet kai bandžiau vėl jį paguldyti, prisiglaudė dar tvirčiau bei sušnibždėjo:

- Nereikia, tėveli. Prašau.

Susiieškojęs vežimėlį, pasodinau Bilį į kūdikiams skirtą vietą. Vaikas buvo aiškiai jai per didelis, ir reginys būtų buvęs tikrai juokingas, jeigu ne jo išblyškęs veidas, ant kaktos užkritę tamsūs plaukai bei liūdnos akys. Jis nebesėdėjo vežimėlių kėdutėse jau daugiau kaip porą metų... Tokie mažmožiai tiesiog pro tave praslysta, iš pradžių jų net nepastebi, o kai pagaliau suvoki, kaip viskas pasikeitę, pasijunti be galo priblokštas.

Pasitraukus “Plokščiosios žemės” draugijai, diskusija susirado naują žaibolaidį: šįkart juo tapo misis Karmodi.

Prieblandoje ji atrodė kaip tikra ragana: akinamai geltonos kelnės, ryški dirbtinio šilko palaidinė, rankos ir kaklas nukabinėti gremėzdiška bižuterija iš vario, vėžlio kiauto bei adamantino, ir dar di-

džiulis išsipūtęs krepšys. Pergamentinis veidas išvagotas gilių vertikalių raukšlių. Žilus, smulkiai sugarbanotus, o pakaušyje susuktus į kuodą plaukus prilaikė trejos raginės šukos. Sučiauptos lūpos priminė mazguotos virvės galą.

- Neįmanoma apsiginti nuo Dievo valios! To, kas įvyko, reikėjo tikėtis. Aš regėjau daug pranašiškų ženklų. Čia yra tų, kuriems aš tai sakiau, bet nėra tokių aklų, kad patys to nematytų.

- Na, ir kas? Ką jūs siūlote? - nekantriai pertraukė ją Maikas Hatlenas. Maikas buvo miesto Tarybos narys, tačiau dabar, užsimaukšlinęs jachtininkų kepuraitę ir užsimovęs apsmukusius "bermudus", jis visiškai nebuvo panašus į oficialų asmenį. Hatlenas gurkšnojo alų, kaip beveik visi vyrai. Bedas Braunas liovėsi protestuoti, tačiau iš tiesų užsirašinėjo pavardes, iš paskutiniųjų stengdamasis visus sužiūrėti.

- Siūlau? - aidu atsiliepė misis Karmodi, pasisukdama į Hatleną. - Aš siūlau, kad tu, Maikai Hatlenai, ruoštumeisi stoti savo Viešpaties akivaizdon. - Ji nužvelgė visus susirinkusius. - Ruoškitės stoti Viešpaties akivaizdon!

- Šūdo akivaizdon! - sunkiai apversdamas liežuvį iš už alaus šaldytuvo atsiliepė Maironas Lefleras. - Ei, sene, tavo liežuvis tikriausiai prikabintas per patį vidurį, kad galėtum juo malti į visas puses.

Pasigirdo pritarimo murmesys. Bilis neramiai apsidairė, ir aš apkabinau jį viena ranka per pečius.

- Ne, aš vis dėlto tarsiu savo žodį! - suriko misis Karmodi. Jos viršutinė lūpa užvirto, atidengdama kreivus, pageltusius nuo nikotino dantis, ir aš prisiminiau dulkėtas žvėrių iškamšas, amžinai geriančias vandenį iš veidrodžio, vaizduojančio upokšnį. - Abejojantys abejos iki galo! Tačiau pabaisos juk nusitempė tą vargšą berniuką! Pabaisos iš rūko! Šlykštynės iš košmariškų sapnų! Pragaro išperos! Jūs abejojate? Tada išeikite į gatvę! Išeikite į gatvę ir pamatysite!

- Misis Karmodi, jums teks liautis, - tariau aš. - Jūs gąsdinate mano vaiką.

Mane palaikė vyriškis su maža dukryte. Mergytė putliomis kojytėmis bei nubrozdintais keliais buvo įsikniaubusi veidu jam į pilvą ir užsidengusi delnais ausis. Didysis Bilas taip pat buvo bepravirkstąs.

- Yra tik viena išeitis, - pareiškė misis Karmodi.

- Kokia, madam? - mandagiai paklausė Maikas Hatlenas.

- Auka, - atsakė senė, ir prieblandoje man pasirodė, kad ji nusišypsojo. - Kraujo auka.

"Kraujo auka" - šie du žodžiai pakibo ore, lėtai sukdamiesi aplinkui. Netgi dabar, kai žinau, kad tai netiesa, bandau įrodyti sau, jog ji tikriausiai turėjo omeny kieno nors šunelį - du kaip tik bėgiojo po salę, nors taisyklės draudė vestis šunis į parduotuvę. Netgi dabar bandau sau tai įteigti. Tada stovinti prieblandoje misis Karmodi atrodė tarsi kokia pamišusi senųjų Naujosios Anglijos puritonų palikuonė... Bet įtariu, kad ją buvo užvaldęs kur kas gilesnis ir juodesnis fanatizmas už paprastą puritonizmą. Puritonizmas turėjo savo protėvį, senąjį Adomą su kruvinomis rankomis.

Misis Karmodi prasižiojo, ketindama kažką pridurti, bet kažkoks neaukšto ūgio valyvas vyriškis raudonomis kelnėmis ir tvarkingais sportiniais marškinėliais šėrė jai delnu per veidą. Vyriškis rūpestingai sušukuotais plaukais, perskirtais lygiu sklastymu į kairę, akiniuotas - galėjai neklysdamas pasakyti, kad jis atvykėlis, vasarotojas.

- Tučtuojau baikite šitas bjaurias kalbas! - tarė jis švelniu, neišraiškingu balsu.

Misis Karmodi prisidėjo ranką prie lūpų, paskui ištiesė ją mūsų pusėn, nebyliai kaltindama. Delnas buvo kruvinas. Tačiau senės akys žėrėjo beprotišku džiaugsmu.

- Taip tau ir reikia! - sušuko iš minios kažkokia moteris. - Aš pati būčiau tai padariusi!

- Jie pasieks jus, - sušvokštė misis Karmodi, rodydama mums savo kruviną delną. Kraujo srovelė tekėjo iš burnos viena iš daugelio raukšlių žemyn, tarsi vanduo lietaus lataku. - Ne dabar. Vakare. Naktį, kai sutems. Jie ateis iš tamsos ir nusitvers dar kurį nors iš jūsų. Jie ateis su tamsa. Jūs išgirsite, kaip jie artinasi, šiugždėdami bei krebždėdami. Ir kai jie ateis, jūs dar maldausite Motiną Karmodi patarimo.

Vyriškis raudonomis kelnėmis lėtai pakėlė ranką.

- Prieik ir trenk man, - sušnabždėjo senė, šypsodamasi kruvinomis lūpomis. Ranka suvirpėjo. - Trenk, jei išdrįsi.

Vyriškis nuleido ranką, o misis Karmodi nuėjo šalin. Bilis pravirko, įsikniaubęs veidu į mane, kaip ir toji maža mergytė, prisiglaudusi prie savo tėvo.

- Aš noriu namo, - kūkčiojo jis. - Noriu pas mamytę.

Guodžiau jį kaip galėdamas, tačiau galėjau tikriausiai labai nedaug.

* * *

Galų gale pokalbis pakrypo kita linkme. Kažkas užsiminė apie stiklinę vitriną - pažeidžiamiausią parduotuvės vietą. Maikas Hatlenas paklausė, pro kur dar galima patekti į vidų, ir Olis su Braunu iškart išvardino: dar dvejos pakrovimo durys be tų, kurias atidarė Normas, pagrindinis įėjimas ir sandariai uždarytas langas su storu armuotu stiklu vedėjo kabinete.

Pradėję šnekėti apie tai, pajutome keistą dalyką - pavojus ėmė atrodyti realesnis, bet visi iškart pasijuto kur kas geriau. Netgi Bilis. Jis paklausė manęs, ar galima jam nueiti pasiimti saldainį, ir aš leidau su sąlyga, kad jis neis prie langų artyn.

Kai Bilis nuėjo tiek, kad nebegalėjo mūsų girdėti, vyras, stovėjęs šalia Maiko Hatleno, tarė:

- Ką darysime su langais? Tai senajai ledi galbūt iš tiesų įkando pasiutusi blakė, bet ji teisi, sakydama, kad naktį gali kas nors įsiveržti.

- O gal rūkas iki nakties išsisklaidys? - paklausė kažkokia moteris.

- Galbūt, - atsakė vyras. - O galbūt ir ne.

- Turite kokių minčių? - paklausiau aš Bedo ir Olio.

- Luktelėkit, - pratarė vyriškis, stovėjęs šalia Hatleno. - Aš esu Denas Mileris. Gyvenu Line, Masačiūsetse. Jūs manęs nepažįstate, nebuvo progos susipažinti. Aš turiu namą prie Hailendo ežero, nusipirkau šią vasarą. Nuplėšė velniškus pinigus, kur kas daugiau, negu jis vertas, bet aš tiesiog negalėjau nenusipirkti. - Keli žmonės nusijuokė. - Štai ką norėjau pasakyti: ten, prie kasų, aš mačiau visą kalną maišų su trąšomis vejoms. Beveik visi po dvidešimt penkis svarus. Mes galėtume sukrauti juos prie lango kaip smėlio maišus. Paliktume nedideles angas ir galėtume pro jas žiūrėti...

Žmonės ėmė susijaudinę linksėti bei aptarinėti jo pasiūlymą. Aš norėjau įsiterpti, bet nutylėjau. Mileris buvo teisus - galima sudėti tuos maišus vieną ant kito prie vitrinos, tas nepakenks, o gal net duos naudos. Tačiau mano mintys atkakliai sukosi apie tai, kaip lengvai čiuptuvas sutraiškė penkiasvarį polietileninį maišą su maistu šunims. O didesnis čiuptuvas galėjo be vargo suspausti dvidešimt penkis svarus sveriantį “Grin Eikes” ar “Vigoro” trąšų maišą. Bet toks mano pasakymas niekam nebūtų pakėlęs nuotaikos, juolab nebūtų padėjęs išsikapstyti iš bėdos.

Žmonės ėmė skirstytis, ketindami imtis darbo, tačiau Mileris sušuko:

- Palaukite! Palaukite! Kol mes visi drauge, gal aptarkime ir likusius klausimus?

Jie grįžo. Apie penkiasdešimt ar šešiasdešimt žmonių vėl susirinko kampe tarp alaus šaldytuvo, sandėlio durų ir kairiojo mėsos prekystalio krašto, kur misteris Makvėjus visada dėdavo tai, ko niekas nepirkdavo: avies smegenis, galvijų plaučius bei kitokius subproduktus. Bilis guviai prasispraudė pro minią - penkiamečiai niekada nesutrinka milžinų pasaulyje - ir ištiesė man šokolado plytelę.

- Nori, tėveli?

- Ačiū. - Paėmęs atsikandau: saldu ir skanu.

- Galbūt tai kvailiausias klausimas, - tęsė Mileris, bet reikia viską išsiaiškinti iki galo. Ar kas nors iš jūsų ginkluotas?

Stojo tyla. Žmonės dairėsi vieni į kitus ir gūžčiojo pečiais. Pagyvenęs vyriškis žilais plaukais, prisistatęs Ambrozijum Kornelu, pasakė, kad turi medžioklinį šautuvą savo automobilio bagažinėje.

- Jei norite, pamėginsiu jį atnešti.

- Aš nemanau, kad tai pats geriausias sumanymas, misteri Kornelai, - tarė Olis.

- Ir aš taip nemanau, sūnau, - atsakė Kornelas. - Bet turėjau bent pasiūlyti.

- Manyčiau, kad... - pradėjo Mileris.

- Luktelėkite minutėlę, - pratarė moteris raudonu megztuku ir tamsiai žaliomis kelnėmis. Jos plaukai buvo šviesūs, smėlio spalvos, o figūra - daili. Žodžiu, labai graži jauna dama. Ji atsisegė rankinuką ir ištraukė iš jo vidutinio dydžio revolverį. Žmonės aiktelėjo iš nuostabos, tarsi jų akivaizdoje fokusininkas būtų padaręs ypač efektingą triuką. Moteris, ir taip išraudusi, nukaito dar labiau. Pasiraususi po rankinuką, ji išėmė iš jo dar ir "Smit end Veson" šovinių dėžutę.

- Aš esu Amanda Damfris, - prisistatė ji Mileriui. - Šis pistoletas... tai mano vyro sumanymas. Jis manė, kad man būtinai reikalingas ginklas savigynai. Aš jau dvejus metus nešiojuosi jį neužtaisytą.

- Jūsų vyras čia, madam?

- Ne, jis Niujorke. Darbo reikalais. Jis dažnai išvažiuoja, todėl ir norėjo, kad turėčiau ginklą.

- Ką gi, - tarė Mileris. - Jeigu mokate juo naudotis, tai tegu jis ir lieka pas jus. Koks kalibras, trisdešimt aštuntas?

- Taip. Bet aš šaudžiau tik vieną kartą gyvenime, šaudykloje.

Mileris paėmė iš jos revolverį, pavartė rankose ir kiek pasikrapštęs atidarė būgną - patikrino, ar ginklas tikrai neužtaisytas.

- Gerai, - tarė jis. - Mes turime ginklą. Kas gerai šaudo? Aš - tikrai ne.

Žmonės susižvalgė. Iš pradžių visi tylėjo, paskui nenoriai prakalbo Olis:

- Aš dažnai treniruojuosi. Namie turiu 45-o kalibro "Koltą" ir 25-o "Lamą".

- Tu? - nustebo Braunas. - Cha! Tu iki vakaro taip prisilaksi, kad kelio nematysi.

- Verčiau užsičiaupk ir užsiimk savo sąrašais, - labai ramiai pasiūlė Olis.

Braunas dėbtelėjo į jį ir prasižiojo, bet paskui nusprendė - mano manymu, labai išmintingai - vėl susičiaupti.

- Imkite, - tarė Mileris, truputį suraukęs antakius, ir padavė revolverį Oliui.

Olis dar kartą patikrino ginklą, tik daug profesionaliau, paskui įsikišo jį į dešinę kelnių kišenę, o dėžutę su šoviniais įsidėjo į marškinių kišenę - toji išsipūtė kaip nuo cigarečių pakelio. Tuomet jis atsišliejo į alaus šaldytuvą ir atsidarė dar vieną skardinę. Prakaitas tebevarvėjo jo apvaliu veidu. Mano ankstesnis įspūdis, kad matau visiškai kitą Olį Viksą, vis labiau stiprėjo.

- Ačiū, misis Damfris, - padėkojo Mileris.

- Nėra už ką, - atsakė ji.

Nejučia pagalvojau, jog jeigu būčiau jos vyras ir šitų žalių akių bei aptakios figūrėlės turėtojas, aš tikrai tiek daug nekeliaučiau. Nupirkti žmonai revolverį - grynai simboliškas ir tiesiog absurdiškas poelgis.

- Galbūt tai irgi gali pasirodyti kvaila, - tarė Mileris, pasisukęs į Brauną su jo sąrašais ir Olį su alumi, - tačiau ar nėra parduotuvėje ko nors panašaus į ugniasvaidį?

- Ot, šūdas! - nusikeikė Badis Igltonas ir nuraudo, kaip prieš akimirką Amanda Damfris.

- Kas yra? - paklausė Maikas Hatlenas.

- Na... Iki praėjusios savaitės turėjome visą dėžę tokių nedidelių lituoklių. Tokie paprastai praverčia namuose, jei reikia užtaisyti pra-

kiurusį vamzdį, užlituoti duslintuvą ar panašiai. Atsimenate, misteri Braunai?

Braunas niūriai linktelėjo.

- Pardavėte? - paklausė Mileris.

- Ne, jų niekas nepirko. Pardavėme tik tris ar keturis, o visus likusius nusiuntėme atgal. Tai velniava... Aš norėjau pasakyti - nesėkmė... - Išraudęs taip, kad skruostai tapo beveik purpuriniai, Badis Igltonas pasislėpė už žmonių nugarų.

Mes, žinoma, turėjome degtukų, druskos (kažkas pasakė kadaise girdėjęs, kad visokius kraugerius ir kitokius parazitus reikia pabarstyti druska), įvairiausių šepečių bei šluotų ilgais kotais. Daugelis žmonių atrodė pažvalėję, o Džimas su Maironu buvo per daug nusitašę ir nebegalėjo pasakyti nieko, kas būtų ataušinę visuotinį entuziazmą. Tačiau sutikęs Olio žvilgsnį, išvydau jo akyse ramų beviltiškumą, kur kas grėsmingesnį už baimę. Ir Olis, ir aš matėme čiuptuvus. Ir mintis, kad mes barstysime juos druska ar atsimušinėsime šluotomis, atrodė juokinga, kraupiai juokinga.

- Maikai, - tarė misteris Mileris, - kodėl tau nepavadovavus šitam mažam renginiui - maišų krovimui? Aš noriu dar pasitarti su Oliu bei Deivu.

- Gerai. - Hatlenas paplojo Denui Mileriui per petį. - Kažkam reikėjo imtis iniciatyvos, ir tau tai neblogai išėjo. Sveikas atvykęs į mūsų miestą.

- Ar tai reiškia, kad man sumažins mokesčius? - paklausė Mileris. Jis buvo mažas, liesas žmogelis rudais, jau retėjančiais plaukais. Mileris priklausė tam tipui žmonių, kurie negali nepatikti iš pirmo žvilgsnio ir kurie pradeda įgristi, pabendravus su jais ilgesnį laiką. Iš tų, kurie visada geriau už jus žino, ką reikia daryti.

- Jokiais būdais, - nusijuokęs atsakė Hatlenas ir nuėjo.

Mileris pažvelgė į mano sūnų.

- Nesirūpinkite dėl Bilio, - tariau jam.

- Žmogau, aš per visą savo gyvenimą dar niekada nebuvau taip susirūpinęs, - atkirto Mileris.

- Tas tiesa, - sutiko Olis ir įmetė tuščią skardinę į alaus šaldytuvą. Paskui pasiėmė ir atsidarė pilną. Pasigirdo tylus išeinančių dujų šnypštimas.

- Aš pastebėjau, kaip jūs pažiūrėjote vienas į kitą, - tarė Mileris.

Baigiau valgyti šokoladą ir pasiėmiau alaus, norėdamas užgerti saldumą.

- Štai ką aš manau, - tęsė Mileris. - Reikia, kad koks pustuzinis žmonių imtųsi vynioti ant šluotkočių skudurus ir apraišiotų juos virvėmis. Paskui reikės paimti kelias skardines su uždegimo skysčiu anglims. Nuėmę nuo jų dangčius, galėtume labai greitai gamintis deglus.

Aš pritardamas linktelėjau. Geras sumanymas. Žinoma, nepakankamai geras tiems, kurie matė, kaip čiuptuvai nusitempė Normą, tačiau vis dėlto deglai geriau už druską.

- Jiems bent jau bus kuo užsiimti, - tarė Olis.

Mileris kietai sučiaupė lūpas.

- Ką, reikalai tokie prasti? - po akimirkos paklausė jis.

- Būtent, - patvirtino Olis ir prisidėjo prie lūpų alaus skardinę.

Iki pusės penkių trąšų maišai jau dengė visą vitriną, buvo paliktos tik siauros ambrazūros. Prie kiekvienos tokios angos sėdėjo budėtojas su atidaryta degiojo skysčio skardine ir krūvele iš šluotkočių pagamintų deglų. Angos buvo šešios, ir Denas Mileris sudarė budėjimo grafiką. Pusę penkių aš jau sėdėjau ant maišų krūvos prie vienos iš ambrazūrų, o Bilis buvo įsitaisęs šalia. Mes abu žvelgėme į rūką.

Čia pat už lango buvo raudonas suolelis, ant kurio žmonės kartais laukdavo savo mašinų, pasistatę šalia krepšius su pirkiniais. Toliau prasidėjo mašinų stovėjimo aikštelė. Tirštas ir sunkus rūkas lėtai judėjo. Jame buvo matyti drėgmės žvilgesys, bet koks blausus bei niūrus jis atrodė! Pats rūko vaizdas vertė mane jaustis bejėgiu bailiu.

- Tėveli, tu supranti, kas atsitiko? - paklausė Bilis.

- Ne, sūnau, - atsakiau.

Jis kurį laiką sėdėjo tylėdamas ir žiūrėjo į savo rankas, padėtas ant šlaunų.

- O kodėl niekas neatvažiuoja mūsų gelbėti? - pagaliau paklausė jis. - Valstijos policija, FTB ar panašiai?

- Nežinau.

- Kaip manai, mamai nieko neatsitiko?

- Bili, aš tiesiog nežinau, - atsakiau ir apkabinau jį per pečius..

- Aš baisiai noriu pas mamą, - sušnibždėjo Bilis, tramdydamas ašaras. - Man labai gėda, kad kartais jos neklausydavau.

- Bili... - pradėjau aš, bet turėjau nutilti. Burnoje pajutau druskos skonį, balsas ėmė drebėti.

- Tai juk baigsis, tėveli? Baigsis?

- Nežinau, - atsakiau aš, o mažylis įsikniaubė veidu man į petį. Glosčiau jo galvą, jausdamas švelnų kaukolės išlinkį po tankiais plaukais, ir kažkodėl prisiminiau savo sutuoktuvių dienos vakarą. Tuomet žiūrėjau, kaip Stefa nusivelka paprastą rudą suknelę, kuria persirengė po ceremonijos. Ant vienos žmonos šlaunies tamsavo didelė violetinė mėlynė, mat dieną prieš sutuoktuves ji užsigavo į praviras duris. Žiūrėjau bei galvojau: "Kai ji užsistatė tą mėlynę, buvo dar Stefani Stepanek". Be to, jaučiau kažką panašaus į nuostabą. Paskui mes mylėjomės, o už lango iš pilko gruodžio dangaus krito sniegas.

Bilis verkė.

- Sšš, Bili, ššš... - ėmiau raminti sūnų, švelniai sūpuodamas jo galvą, priglaustą prie mano krūtinės, bet jis nesiliovė verkęs. Tokias ašaras moka nuraminti tik motinos.

Į "Federal Fuds" atėjo ankstyva naktis. Mileris, Hatlenas ir Bedas Braunas išdalino žibintuvėlius, visus, kiek buvo parduotuvėje, - apie dvidešimt. Nortonas savo būrelio vardu garsiai pareikalavo duoti ir jiems, ir gavo du. Praėjimuose tarsi nenustygstantys vaiduokliai ėmė šokinėti šviesos dėmės.

Glausdamas prie savęs Bilį, tebežiūrėjau pro langą į rūką. Pieno atspalvio pusiau skaidri šviesa už lango beveik nepasikeitė. Parduotuvėje sutemo todėl, kad mes uždengėme vitriną maišais. Kelis kartus man pasirodė, kad kažką matau, bet tik pasirodė. Vienas iš kitų penkių budėtojų kartą sukėlė aliarmą, bet jo spėlionės nepasitvirtino.

Bilis vėl pamatė misis Terman ir apsidžiaugęs nubėgo pas ją, nors toji šią vasarą ir neateidavo pabūti su juo. Misis Terman taip pat gavo žibintuvėlį ir leido Biliui su juo pažaisti. Netrukus mažylis jau bandė spinduliu parašyti savo vardą ant stiklinių šaldytuvo sienelių. Ji irgi labai džiaugėsi susitikusi Bilį, ir netrukus jie kartu priėjo prie manęs. Hetė Terman buvo aukšta, liesa moteris gražiais rudais plaukais, kuriuose jau pasirodė pirmosios žilos sruogos. Ant įmantrios grandinėlės kabėjo akiniai - tokius akinius, kiek aš suprantu, tegali nešioti tik vidutinio amžiaus moterys.

- Stefani čia, Deividai? - paklausė ji.

- Ne. Namie.

Ji linktelėjo.

- Alanas taip pat. Tu dar ilgai budėsi?

- Iki šešių.

- Ką nors matei?

- Ne. Tik rūką.

- Aš pabūsiu su Biliu iki šešių, jei nori.

- Tu norėtum, Bili?

- Taip. Galima? - atsakė jis, lėtai vedžiodamas žibintuvėliu virš galvos ir stebėdamas šviesos žaismą ant lubų.

- Viešpats apsaugos tavo Stefą ir mano Alaną, - taip tarusi, misis Terman nusivedė Bilį už rankos. Ji pasakė tai su nuoširdžiu įsitikinimu, tačiau akyse tokio tvirtumo nebuvo.

Apie pusę šešių tolimajame parduotuvės gale pasigirdo susijaudinę besiginčijantys balsai. Nuskambėjo juokas, ir kažkas - man pasirodė, Badis Igltonas, - šūktelėjo:

- Jūs visi kuoktelėję, jeigu tenai išsiruošėte.

Keli žibintuvėlių spinduliai susikirto erzeliuojančių žmonių būrelio centre, paskui pajudėjo su juo link išėjimo. Prieblandą perskrodė šaižus, piktas misis Karmodi juokas, primenantis garsą, kai kas nors pirštais patrina stiklą.

Balsų ūžesį perrėkė advokatiškas Nortono tenoras:

- Prašau leisti praeiti! Leiskite mums praeiti!

Vyriškis, budėjęs prie kaimyninės angos kairėje manęs, nuėjo pažiūrėti, dėl ko kilo ginčas. Aš nusprendžiau likti savo vietoje: vis tiek tie žmonės ėjo mano pusėn.

- Prašau, - įkalbinėjo Maikas Hatlenas, - prašau, aptarkime tai.

- Čia nėra ko aptarinėti, - pareiškė Nortonas. Dabar iš tamsos išplaukėjo veidas - ryžtingas, bet išvargęs ir liūdnas. Rankoje jis laikė vieną iš "draugijai" duotų žibintuvėlių. Jam už ausų (tarsi žmonos apgauto vyro "ragai") vis dar kyšojo spirale susisukę plaukų kuokšteliai. Paskui Nortoną sekė visai nedidelis žmonių būrelis - penki iš devynių ar dešimties, buvusių su juo iš pradžių. - Mes išeiname, - pakartojo Nortonas.

- Kas per beprotybė? - įsiterpė Mileris. - Maikas teisus. Mes juk galime viską aptarti, ar ne? Misteris Makvėjus jau pradėjo dujiniame grilyje kepti vištas, mes galėtume visi susėsti, pavalgyti ir...

Jis pasipainiojo Nortonui po kojomis, ir tas jį nustūmė į šalį. Mileriui tai nepatiko. Jis išraudo, veide sustingo pyktis:

- Galite elgtis, kaip norite, - pareiškė Mileris. - Bet jūs vedate šiuos žmones į mirtį.

- Mes atsiųsime jums pagalbą, - atsakė į tai Nortonas ramiu balsu, liudijančiu nepalenkiamą ryžtą arba nebeatitaisomą psichikos sutrikimą.

Vienas iš jo šalininkų kažką pritariamai sumurmėjo, o kitas tuo metu tyliai šmukštelėjo į šalį. Dabar su Nortonu liko keturi. Galbūt tai ne taip jau mažai. Juk net pačiam Kristui pavyko rasti tik dvylika.

- Paklausykite, - tarė Maikas Hatlenas. - Misteri Nortonai... Brentai... pasilikite bent pavalgyti. Karštas maistas jums nepakenks.

- Ir duoti jums galimybę pratęsti savo atkalbinėjimus? Aš pernelyg daug laiko praleidau teismo salėse, kad užkibčiau ant tokios meškerės. Jūs jau apkvailinote pustuzinį mano žmonių.

- *Jūsų* žmonių? - beveik sudejavo Hatlenas. - *Jūsų* žmonių? Dieve šventas, ką jūs kalbate? Jie tiesiog žmonės, ir viskas. Tai ne žaidimas ir tuo labiau ne teismo posėdis. Ten, lauke, tūno kažkokie gyviai, kitokio žodžio ir nesugalvosi, tai kokia prasmė rizikuoti savo gyvybe?

- Gyviai, sakote? - nusišaipė Nortonas. - Kur? Jūsų žmonės jau kelias valandas budi prie langų. Ar nors vienas matė ką nors?

- Bet ten, už parduotuvės...

- Ne, ne, ne, - tarė Nortonas, purtydamas galvą. - Apie tai jau ne vieną kartą kalbėjome. Mes išeiname...

- Ne, - sušnibždėjo kažkas. Garsas atsiliepė aidu ir pasklido aplinkui tarsi nukritusių lapų šiurenimas rudens vakaro prieblandoje. - Ne, ne, ne...

- Jūs mėginsite sulaikyti mus jėga? - paklausė spigus balsas. Tai prabilo pagyvenusi moteris su bifokaliniais akiniais, viena iš Nortono “žmonių”, jei vartosime jo terminą. - Jūs mėginsite sulaikyti mus jėga?

Tylus protestuojančių balsų murmesys nuščiuvo.

- Ne, - atsakė Maikas. - Nemanau, kad kas nors bandys jus sulaikyti.

Aš pašnibždėjau Biliui į ausį porą žodžių, ir mažylis nustebęs pažiūrėjo į mane.

- Bėk tučtuojau, - liepiau. - Paskubėk.

Bilis nubėgo.

Nortonas persibraukė ranka plaukus tiksliu, surepetuotu judesiu, kaip tai daro Brodvėjaus aktoriai. Man jis patiko labiau, kai veltui trūkčiojo savo benzopjūklo starterį, keikdamasis bei galvodamas, kad jo niekas nemato. Aš nesupratau tada ir dabar nežinau, tikėjo jis savo veiksmais ar ne. Manau, jog širdies gilumoje Nortonas vis dėlto

suvokė, kas jo laukia. Logika, kurią jis aklai garbino visą gyvenimą, galų gale atsisuko prieš jį kaip pasiutęs dresuotas tigras.

Nortonas neramiai apsidairė, tarsi tikėdamasis, kad dar kas nors bandys juos sulaikyti, paskui nusivedė savo šalininkų ketvertuką pro vieną iš kasų. Be senutės, su juo dar buvo apkūnus kokių dvidešimties metų vaikinas, jauna mergina bei vyriškis mėlynais džinsais su nusmaukta ant pakaušio golfo kepuraite.

Mano ir Nortono žvilgsniai susikirto, jo akys akimirkai išsiplėtė, paskui nukrypo į šalį.

- Palauk, Brentai, - tariau aš.

- Aš nieko daugiau nenoriu aptarinėti. Ir tuo labiau su tavimi.

- Žinau. Aš noriu tik paprašyti vienos paslaugos. - Apsidairęs pamačiau, kad Bilis jau pardumia atgal.

- Kas čia? - įtariai paklausė Nortonas, kai sūnus padavė man celofaninį paketą.

- Skalbinių virvė, - atsakiau aš miglotai suvokdamas, kad dabar visi žmonės mus stebi, susirinkę kitoje kasų pusėje. - Čia jos daug. Trys šimtai pėdų.

- Na, ir kas?

- Pagalvojau, gal tu apsirištum vieną galą aplink juosmenį prieš išeidamas. Kitas galas bus pas mane. Kai pajusi, kad virvė įsitempė, pririšk ją prie ko nors. Nesvarbu, prie ko. Bus gerai ir mašinos durelių rankena.

- Dieve mano, kam?

- Tada žinosiu, kad jūs saugiai nuėjote bent tris šimtus pėdų.

Kažkas šmėkštelėjo jo akyse... bet tik akimirką.

- Ne, - atsakė Nortonas.

Aš gūžtelėjau pečiais.

- Kaip nori. Tačiau vis tiek linkiu tau sėkmės.

Netikėtai įsiterpė vyriškis su golfo kepure:

- Aš tai padarysiu, misteri. O kodėl gi ne...

Nortonas grįžtelėjo, ketindamas kažką piktai pasakyti, tačiau vyriškis su golfo kepure ramiai ir įdėmiai pažvelgė į jį. Šio žmogaus akyse niekas nešmėkščiojo. Jis apsisprendė ir neabejojo savo sprendimu. Nortonas taip pat tai suprato, todėl nieko nepasakė.

- Ačiū, - padėkojau aš.

Perpjoviau pakuotę savo kišeniniu peiliuku, ir virvė, sulankstyta standžiomis vijomis, nukrito ant grindų. Ištraukęs vieną galą, aprišau

Golfo Kepurės juosmenį laisva kilpa su paprastu mazgu. Bet jis tuč-tuojau atrišo virvę, užveržė ją ir sumezgė tvirtu jūreivišku mazgu. Parduotuvės salėje viešpatavo absoliuti tyla. Nortonas neramiai min-džikavo vietoje.

- Duoti peilį? - paklausiau Golfo Kepurės.

- Turiu savo. - Jis pažvelgė į mane tuo pačiu ramiu niekinančiu žvilgsniu. - Tu verčiau atidžiai stebėk virvę. Jeigu ji susinarplios, aš nupjausiu.

- Visi pasiruošę? - paklausė Nortonas, bet pernelyg garsiai. Ap-kūnusis vaikinas pašoko lyg pametėtas.

Nesulaukęs atsakymo, Nortonas žengė prie išėjimo.

- Brentai, - tariau tiesdamas jam ranką. - Sėkmės.

Jis pažvelgė į mano ranką tarsi į kokį įtartiną nežinomą daiktą.

- Mes atsiųsime jums pagalbą, - pagaliau tarė jis ir stumtelėjo duris su užrašu “Išėjimas”.

Vėl pajutau tą silpną aitrų kvapą. Nortono šalininkai išėjo paskui jį. Maikas Hatlenas priėjo ir atsisėdo šalia manęs. Penkių žmonių bū-relis stovėjo baltame, lėtai judančiame rūke. Nortonas kažką pasakė, ir aš tikrai būčiau išgirdęs, bet rūkas slopino visus garsus. Išgirdau tik jo balsą bei du ar tris atskirus skiemenis, tarsi klausyčiau kažkur toli veikiančio radijo imtuvo. Paskui jie pajudėjo pirmyn.

Hatlenas laikė duris truputį praviras. Aš leidau virvę stengdama-sis, kad ji laisvai kabėtų, nes neužmiršau ano vyriškio pažado nupjau-ti virvę, jeigu ji kur nors užstrigs. Joks garsas netrikdė tylos. Bilis nejudėdamas stovėjo šalia manęs, bet jaučiau, kaip jis dreba iš įtam-pos.

Vėl dingtelėjo ta keista mintis, kad penketas ne išnyko rūke, o tiesiog tapo nematomas. Kurį laiką žmonių drabužiai, rodėsi, judėjo vieni, paskui dingo ir jie. Iki galo suvokti rūko tankumą galėjai tik pa-matęs, kaip jis praryja žmones vos per kelias sekundes.

Aš toliau leidau virvę. Iš pradžių išsivyniojo ketvirtis, paskui pu-sė. Akimirką ji sustingo ir nukrito ant žemės. Aš užgniaužiau kvapą. Bet virvė vėl pajudėjo. Leisdamas ją pro pirštus, staiga prisiminiau tą dieną, kai tėvas nusivedė mane į Bruksaidą žiūrėti Gregoro Peko fil-mo “Mobis Dikas”, ir tikriausiai nejučia šyptelėjau.

Taip nuslinko į rūką trys ketvirtadaliai virvės, ir aš jau mačiau jos galą šalia vienos Bilio pėdos. Ir tada virvė vėl sustingo. Kokias pen-kias sekundes ji gulėjo nejudėdama, paskui greitai išsivyniojo dar

penkias pėdas. Virvė slystelėjo į kairę, užsukdama už durų krašto, ir taip įsitempė, kad net suskambo.

Dar dvidešimt pėdų nuslydo pirmyn. Pajutau karštį kairiajame delne. O po akimirkos iš rūko atsklido aukštas virpantis klyksmas. Aš net nesupratau, kas klykia - vyras ar moteris.

Klyksmas nutrūko per vidurį ir, rodėsi, visą amžinybę daugiau nebuvo nė garso. Paskui suriko senutė - šį kartą nebuvo jokių abejonių, kas rėkia.

- Nuimkite tai nuo manęs! - klykė ji. - O Dieve, Dieve, nuimkit... - Balsas nutrūko.

Staiga beveik visa virvė išslydo per mano delną, šįsyk nudegindama jį dar smarkiau, ir laisvai nukaro. Iš rūko pasigirdo garsus žemas baubimas, kurį išgirdus, man perdžiūvo burna.

Tokio garso aš niekada gyvenime nebuvau girdėjęs. Galėčiau palyginti jį nebent su kokio nors roplio baubimu filme, susuktame Afrikos ar Pietų Amerikos pelkėse. Tokiu garsu galėjo baubti tik labai didelis gyvūnas. Jis vėl atsklido iki mūsų - žemas, kraupus, laukinis. Ir vėl. Paskui virto trūkčiojančiu murmėjimu bei nutilo.

- Uždarykite duris, - drebančiu balsu paprašė Amanda Damfris. - Prašau.

- Luktelėkit, - pasakiau aš ir ėmiau traukti atgal virvę.

Virvė šliaužė iš rūko bei gulė prie mano kojų nelygiomis kilpomis. Paskutinės trys naujos skalbinių virvės pėdos buvo plytinės spalvos.

- Mirtis! - suriko misis Karmodi. - Ten - mirtis! Dabar jūs visi įsitikinote?

Virvės galas buvo nelygiai nugraužtas, gijos atspurusios, ant mažų papurusių medvilnės kuokštelių blizgėjo šviežio kraujo lašai.

Niekas nepradėjo ginčytis su misis Karmodi.

Maikas Hatlenas paleido duris, ir jos užsitrenkė.

VII. Pirmoji naktis

Misteris Makvėjus dirbo Bridžtone mėsininku dar nuo tada, kai man buvo dvylika ar trylika metų, bet aš nežinojau nei jo vardo, nei kokio jis amžiaus. Jis pasistatė dujinį grilį po vieno ventiliatoriaus grotelėmis - ventiliatoriai neveikė, tačiau šiokia tokia trauka vis dėlto buvo, ir apie pusę septynių vakaro kepamų viščiukų kvapas jau tvyrojo visoje parduotuvėje. Bedas Braunas neprieštaravo. Galbūt dėl to, kad buvo pernelyg priblokštas, bet greičiausiai suprato, jog mėsa ir paukštiena laikui bėgant netampa šviežesnė. Viščiukų kvapas buvo malonus, tačiau mažai kas norėjo valgyti. Bet misteris Makvėjus, mažas ir išdžiūvęs, tvarkingu baltu chalatu, toliau kepė viščiukus, dėliojo po du gabalėlius į popierines lėkštes ir rikiavo jas į eilę ant prekystalio taip, kaip tai daroma užkandinėse.

Misis Terman atnešė mums su Biliu po porciją viščiuko su bulvių mišraine. Aš suvalgiau, kiek galėjau, tačiau Bilis net neprisilietė prie savo lėkštelės.

- Tau reikia pavalgyti, stipruoli, - tariau jam.

- Aš nealkanas, - atsakė vaikas ir pastūmė lėkštę.

- Tu neužaugsi didelis bei stiprus, jeigu...

Misis Terman, sėdėjusi už Bilio nugaros, papurtė galvą.

- Na, kaip nori, - tariau. - Tada nueik ir suvalgyk bent persiką; gerai?

- O jeigu misteris Braunas ką nors sakys?

- Jeigu jis ką nors sakys, ateik ir pasakyk man.

Bilis lėtai nužingsniavo praėjimu. Man pasirodė, kad jis visas kažkaip susitraukęs. Skaudėjo širdį, matant jį tokį. Misteris Makvėjus tebekepė viščiukus, visai nekreipdamas dėmesio, jog beveik niekas jų nevalgo, patenkintas vien tuo, kad kepa. Atrodo, aš jau minėjau, jog žmonės labai įvairiai elgiasi tokiose situacijose. Jūs nepatikėsite, kad taip gali būti, bet taip yra. Žmogaus protas dažnai veikia mechaniškai kaip beždžionės.

Mudu su misis Terman sėdėjome ties vaistų skyriumi. Visi žmonės susibūrė į mažas grupeles. Niekas, išskyrus misis Karmodi, nesėdėjo vienas. Net Džimas ir Maironas buvo kartu - abu knarkė už alaus šaldytuvo.

Šeši nauji budėtojai sėdėjo prie angų tarp maišų. Vienas iš jų buvo Olis. Jis žiaumojo viščiuko kojelę užgerdamas alumi. Prie kiekvieno budėtojo stovėjo atremti į maišus deglai, pagaminti iš šluotkočių ir uždegimo skysčio.

Tačiau niekas, manau, jau nebetikėjo šių deglų nauda kaip anksčiau. Po to žemo, klaikaus baubimo, po nugraužto bei kruvino virvės galo niekas jau nebetikėjo. Buvo aišku, kad jeigu kuris nors iš tūnančių lauke padarų užsigeis mūsų, jis savo pasieks. Jis arba jie.

- Ar naktis bus labai pavojinga? - paklausė misis Terman. Jos balsas buvo ramus, bet akys kupinos baimės.

- Aš nežinau, Hete.

- Leisk daugiau Biliui būti su manimi. Aš... Deivai, aš mirtinai bijau. - Ji sausai nusijuokė. - Bet jeigu Bilis bus su manimi, aš tvardysiuos. Dėl jo.

Jos akys drėgnai žvilgėjo. Pasilenkiau ir patapšnojau jai per petį.

- Aš taip jaudinuosi dėl Alano, - tarė ji. - Jis nebegyvas, Deivai. Širdimi jaučiu, kad jo jau nebėra.

- Ne, Hete. Tu negali šito žinoti.

- Bet aš jaučiu, jog tai tiesa. O tu nejauti, kaip ten Stefani? Nenujauti?

- Ne, - sumelavau aš, sukandęs dantis.

Misis Terman dusliai suvaitojo ir užspaudė burną ranka. Jos akinių stikluose atsispindėjo žibintuvėlių šviesos.

- Bilis grįžta, - sumurmėjau.

Bilis valgė persiką. Hetė Terman patapšnojo į grindis šalia savęs ir pasakė, kad kai jis suvalgys, ji parodys, kaip iš persiko kauliuko bei siūlo padaryti žmogeliuką. Bilis liūdnai šyptelėjo jai, ir misis Terman nusišypsojo atsakydama.

Aštuntą valandą vakaro prie angų atsisėdo šeši nauji budėtojai, ir Olis priėjo prie manęs.

- Kur Bilis?

- Ten, toliau, su misis Terman, - atsakiau. - Užsiima rankdarbiais. Jis jau išmoko daryti žmogeliukus iš persikų kauliukų, kaukes iš polietileninių maišelių bei lėles iš obuolių, o dabar misteris Makvėjus rodo jam, kaip daryti mažus kaminkrėčius.

Olis, nugėręs didelį gurkšnį alaus, tarė:

- Už lango kažkas juda.

Aš įdėmiai pažvelgiau į jį. Jis atsakė ramiu žvilgsniu.

- Aš negirtas. Bandžiau pasigerti, bet neišeina. O norėčiau, kad pavyktų, Deividai.

- Ką tu turi galvoje? Kas ten juda?

- Negaliu tiksliai pasakyti. Paklausiau Valterio, jis sako, jog ir jam taip atrodo. Minutę kuri nors rūko dalis patamsėja - kartais tik trumpa juostelė, o kartais didelė tamsi dėmė, panaši į mėlynę. Po to vėl ištirpsta pilkumoje. Ir pats rūkas juda. Net Arnis Simsas sako, kad kažką pastebėjo, o jis aklas kaip šikšnosparnis.

- O kiti?

- Jie visi iš kitų valstijų, aš jų nepažįstu, - atsakė Olis. - Jų neklausiau.

- Tu esi tikras, jog tau nepasivaideno?

- Taip, - tarė jis ir mostelėjo galva į misis Karmodi pusę. Toji sėdėjo viena praėjimo gale. Įvykiai nė kiek nesugadino jai apetito, ir jos lėkštelėje kūpsojo visa krūva viščiukų kaulų. Senė gėrė arba kraują, arba kažkokias tamsias sultis.

- Vienu atžvilgiu ji teisi, - pridūrė Olis. - Mes greitai sužinosime. Sutems ir sužinosime.

Bet tamsos laukti nereikėjo. Kai jie pasirodė, Bilis beveik nieko nepastebėjo, nes misis Terman laikė jį kitame parduotuvės gale. Olis vis dar sėdėjo šalia manęs, kai staiga vienas iš budėtojų klykdamas pašoko bei mojuodamas rankomis ėmė atatupstas trauktis nuo angos. Buvo jau beveik pusė devynių, ir perlamutrinis baltas rūkas nusidažė lygia, pilka lapkričio sutemų spalva.

Kažkas nutūpė ant stiklo iš lauko pusės.

- O Viešpatie! - suriko ten budėjęs vyriškis. - Paleiskite mane! Aš negaliu!

Jis apsisuko svirduliuodamas, išvertęs akis. Tirštėjančiose sutemose sublizgo seilės, varvančios iš vieno jo lūpų kampo. Paskui budėtojas nubėgo į praėjimo galą pro šaldytų gaminių skyrių.

Pasigirdo dar keli riksmai. Kai kurie žmonės pribėgo prie angų pažiūrėti, kas atsitiko. Tačiau dauguma pasitraukė į parduotuvės gilumą, nesidomėdami ar tiesiog nenorėdami matyti, kas ten šliaužioja po lango stiklą.

Aš leidausi prie angos. Olis nuskubėjo iš paskos, įsikišęs ranką į

kišenę, kurioje laikė Amandos Damfris revolverį. Suriko dar vienas budėtojas - ne tiek iš baimės, kiek iš pasišlykštėjimo.

Mudu praėjome pro vieną iš kasų. Dabar jau išvydau, kas išgąsdino aną vyruką. Negalėjau pasakyti, kas tai, bet užtat aiškiai mačiau. Gyvis savo šlykštumu priminė kai kuriuos mažesnius padarus iš vieno Boscho paveikslo, vaizduojančio pragarą. Tačiau buvo jis ir kraupiai komiškas, mat atrodė panašus į tuos keistus žaislus iš vinilo bei plastmasės už dolerį devyniasdešimt centų, kuriuos žmonės perka pagąsdinti draugams. Būtent apie tokį daikčiuką ir kalbėjo Nortonas sakydamas, kad aš noriu iš jo pasijuokti.

Tai buvo maždaug dviejų pėdų ilgio nariuotas gyvis rausvos, gyjančios po nudegimo odos spalvos. Dvi apvalios akys ant trumpų lanksčių stiebelių spoksojo į skirtingas puses. Gyvis prilipo prie stiklo storais padais-siurbtukais. Kitame jo kūno gale styrojo kažkoks ilgas daiktas - gal lyties organas, gal geluonis. O už nugaros lėtai plazdėjo didžiuliai, permatomi, panašūs į musės sparnai.

Mudu su Oliu puolėme prie lango. Ties į kairę nuo mūsų esančia anga, kur sėdėjęs budėtojas šūktelėjo iš pasišlykštėjimo, po stiklą ropojo trys tokie gyviai, palikdami už savęs lipnias šliūžes. Jų akys - jeigu tai iš tiesų buvo akys - lingavo ant piršto storio stiebelių. Didžiausias gyvis buvo maždaug keturių pėdų ilgio. Kartkartėmis jie peršliauždavo tiesiog vienas per kitą.

- Kažkokia velniava, - pasibjaurėjo Tomas Smolis, stovėjęs prie angos dešinėje.

Aš neatsakiau. Tie vabzdžiai dabar ropojo ant visų langų, vadinasi, jau aplipo visą pastatą... Kaip kirminai mėsos gabalą. Šmėkštelėjęs galvoje vaizdas buvo ne iš maloniųjų, ir aš pajutau, kaip per prievartą suvalgytas viščiukas ima veržtis lauk.

Kelios moterys verkė. Misis Karmodi šūkaliojo apie pragaro išperas. Kažkas liepė jai užsičiaupti, jeigu nenorinti gauti į snukį.

Olis išsiėmė iš kišenės misis Damfris revolverį. Čiupau jį už rankos:

- Nesikraustyk iš proto!

- Aš žinau, ką darau, - atsakė jis, išlaisvindamas ranką. Susiraukęs iš pasibjaurėjimo, Olis padaužė revolverio rankena į stiklą. Gyviai sumojavo sparnais taip greitai, kad net susiliejo į dėmę - nežinodamas nebūtum pasakęs, jog jie turi sparnus. Paskui tos pragaro išperos tiesiog nuskrido šalin.

Kiti, pasekę Olio pavyzdžiu, stvėrė šluotkočius ir taip pat ėmė belsti į langus. Gyviai skrisdavo šalin, bet netrukus sugrįždavo. Matyt, proto jie turėjo ne daugiau už paprastą musę. Beveik prasidėjusi panika išsiliejo garsiomis kalbomis. Išgirdau, kaip kažkas paklausė, kas būtų, jeigu toks padaras atsitūptų ant žmogaus.

Beldimas į langus ėmė tilti. Olis pasisuko į mane, ketindamas kažką pasakyti, bet vos jam pravėrus burną, iš rūko kažkas išniro ir čiupo šliaužiojantį po stiklą gyvį. Atrodo, aš surikau. Nežinau.

Tas padaras skraidė. Daugiau aš nieko negalėjau apie jį tiksliai pasakyti. Rūkas patamsėjo visai taip, kaip minėjo Olis, tik tamsi dėmė neišnyko. Ji virto kažkokiu padaru plėvėtais sparnais, baltu albinosišku kūnu ir raudonomis akimis. Padaras trenkėsi į langą, kad stiklas net suvirpėjo, pravėrė snapą, čiupo rausvąjį gyvį bei dingo. Viskas truko ne ilgiau kaip penkias sekundes. Man liko miglotas įspūdis, kad rausvasis gyvis, slysdamas žemyn rykle, spurdėjo ir blaškėsi kaip maža žuvelė žuvėdros snape.

Pasigirdo dar vienas smūgis į stiklą, paskui dar vienas. Žmonės vėl ėmė klykti bei bėgti į parduotuvės gilumą. Tada kažkas veriamai sukliko - šįkart iš skausmo.

- O Dieve, jie sutrypė nukritusią senutę! - šūktelėjo Olis.

Jis nuskubėjo praėjimu tarp kasų. Aš pasisukau, ketindamas bėgti paskui jį, ir apmiriau vietoje.

Vienas iš pačiame viršuje gulėjusių maišų su trąšomis ėmė slinkti žemyn. Tiesiai po juo sėdėjo Tomas Smolis ir pro angą žiūrėjo į rūką.

Dar vienas rausvasis gyvis prilipo prie stiklo ten, kur stovėjau aš, ir jį tučtuojau pastvėrė nusileidęs skrajūnas. Sutrypta senutė teberėkė šaižiu, veriančiu balsu.

Maišas. Maišas šliaužė žemyn.

- Smoli! - riktelėjau aš. - Saugokis! Krenta maišas!

Tačiau per didžiulį triukšmą jis neišgirdo manęs. Maišas pasviro ir tėškėsi tiesiai jam ant galvos. Smolis susmuko ant grindų, užkliudęs smakru lentyną po vitrina.

Vienas iš skraidančių albinosų ėmė spraustis pro išmuštą stikle skylę. Dabar, kai riksmai pritilo, išgirdau net tylų jo sparnų krebždesį. Kiek pakreiptoje į šoną trikampėje galvoje žibėjo raudonos akys. Plėšriai žiopčiojo masyvus lenktas snapas. Padaras priminė pterodaktilį iš knygos apie dinozaurus arba būtybę iš pamišėlio haliucinacijų.

Čiupau deglą ir kyštelėjau jį į skardinę su degiuoju skysčiu, išliedamas dalį skysčio ant grindų.

Albinosas atsitūpė ant viršutinio maišo ir ėmė dairytis, lėtai bei grėsmingai mindamas vietoje naguotomis letenomis. Neabejoju, kad ir šitie plėšrūnai buvo kvaili. Jis dukart mėgino išskleisti sparnus, kurie vis atsitrenkdavo į sienas, ir vėl sudėdavo juos - kaip grifas - už kuprotos nugaros. Po trečio bandymo padaras prarado pusiausvyrą ir nuvirto nuo savo laktos, vis dar mėgindamas išskleisti sparnus. Jis užkrito tiesiai ant Tomo Smolio nugaros. Vienas naguotos kojos judesys perplėšė Tomo marškinius ir perrėžė odą.

Aš stovėjau vos už trijų pėdų nuo albinoso, laikydamas rankoje pamirkytą uždegimo skystyje deglą. Buvau pasiruošęs užmušti tą padarą, bet staiga supratau, kad neturiu degtukų. Paskutiniuoju prieš valandą pridegiau cigarą misteriui Makvėjui.

Žmonės parduotuvės salėje tiesiog paklaiko iš siaubo, pamatę ant Smolio nugaros niekada anksčiau Žemėje neregėtą padarą. O tas staiga stipriai kirto snapu ir išplėšė iš Smolio sprando gabalą mėsos.

Aš jau norėjau pasinaudoti deglu kaip vėzdu, tačiau ūmai jo galas, apvyniotas skudurais, užsiliepsnojo. Šalia manęs stovėjo Denas Mileris, sugniaužęs delne žiebtuvėlį su Jūrų laivyno emblema. Jo veidas buvo suakmenėjęs iš siaubo ir įniršio.

- Užmušk jį, - kimiai sušvokštė Denas. - Užmušk, jei galėsi.

Čia pat su Amandos Damfris revolveriu rankoje stovėjo Olis, bet jis nedrįso šauti, bijodamas pataikyti į Tomą.

Padaras išskleidė sparnus ir mostelėjo jais, tačiau nė nemanė kilti - tiesiog norėjo geriau įsikabinti nagais į savo auką. Balti plėvėti sparnai apglėbė vargšo Smolio kūną. Išgirdau, kaip aštrūs nagai drasko odą. Šlykštus garsas, aš net nedrįstu jo apibūdinti.

Visa tai įvyko per kelias sekundes. Paskui aš smogiau albinosui liepsnojančiu deglu. Padaras (kaip man pasirodė, ne ką tvirtesnis už popierinį aitvarą) užsiliepsnojo, šaižiai kranktelėjo ir skėstelėjo sparnais, jo akys užvirto aukštyn, galva ėmė agoniškai trūkčioti. Paskui jis pakilo - sparnų plakimo garsas priminė padžiautų paklodžių plazdėjimą vėjyje - ir dar kartą kraupiai suriko.

Žmonės pasuko galvas, stebėdami jo ugninį skrydį. Tikriausiai joks kitas tų dienų įvykis man neįsiminė taip ryškiai, kaip šitas vinguriuojantis liepsnojančio padaro skrydis virš "Federal Fuds" parduotuvės salės. Degantys, rūkstantys jo kūno gabalai vis krito iš viršaus,

kol galų gale jis pats trenkėsi į lentynas su padažais. Keli stiklainiai sudužo, ir padažas ištiško aplinkui tarsi kraujas. Iš paukštiškojo padaro liko tik kaulai bei pelenai. Po parduotuvę pasklido šleikštus degančios mėsos tvaikas. Tarsi pabrėždamas jį savo kontrastingumu, pro išdužusį langą vidun ėmė smelktis lengvas, aitrus rūko kvapas.

Akimirką stojo tyla. Mus visus tarytum užbūrė tas kraupus, ugninis priešmirtinis skrydis. Paskui kažkas suklykė, ir vėl kilo triukšmas. Išgirdau, kaip kažkur parduotuvės gilumoje verkia mano sūnus.

Kažkas sugriebė mane už peties. Tai buvo Bedas Braunas: akys išsprogusios, lūpos persikreipusios taip, kad matėsi dirbtiniai dantys.

- Ten dar vienas. Kitoks, - tarė jis, rodydamas ranka.

Pro skylę lange įlindęs rausvasis gyvis tupėjo ant trąšų maišo, vartydamas akis ant stiebelių ir virpindamas pailgus permatomus sparnus. Girdėjau, kaip jie zvimbia - visai kaip pigus elektrinis ventiliatorius. Rausvas, liguistai išpurtęs kūnas kilnojosi nuo greito kvėpavimo.

Mano deglas buvo dar neužgesęs, ir aš puoliau prie lango, bet mane aplenkė misis Repler, trečiųjų klasių mokytoja. Ši penkiasdešimt penkerių ar šešiasdešimties metų moteris, aukšta bei prakauli, savo išvaizda man visada priminė rėžį džiovintos jautienos.

Laikydama abiejose rankose po insekticido balionėlį, ji atrodė labai panaši į ginkluotą banditą iš gangsteriškų komedijų. Piktai riktelėjusi - tas riksmas būtų padaręs garbę bet kuriam urviniam žmogui, traiškančiam priešo kaukolę, - ji ištiesė į priekį rankas su balionėliais ir nuspaudė abu mygtukus. Tirštas insekticido sluoksnis padengė rausvąjį gyvį. Tas ėmė mėšlungiškai spurdėti, suktis ir vartytis, kol galų gale nukrito nuo maišų, atsimušė į Tomą Smolį - be jokios abejonės, jau nebegyvą - bei brinktelėjo ant grindų. Permatomi sparnai pašėlusiai virpėjo, tačiau jau niekur negalėjo jo nulakdinti: juos dengė storas insekticido sluoksnis. Po kelių sekundžių sparnai nusilpo, paskui sustingo, ir gyvis nudvėsė.

Vėl išgirdau žmonių klyksmus. Ir dejones. Dejavo sutrypta pagyvenusi dama. Iš kažkur atsklido juokas - pamišėlio juokas. Misis Repler, sunkiai alsuodama, stovėjo prie savo aukos.

Hatlenas su Mileriu, susiradę vežimėlį, kuriuo krovikai paprastai vežioja sunkias dėžes, dviese užkėlė jį ant maišų viršaus ir uždengė pleišto pavidalo skylę stikle. Laikinai tai turėjo padėti.

Prie mūsų tarsi lunatikė priėjo Amanda Damfris. Vienoje rankoje

ji turėjo plastmasinį šiukšlių kibirą, kitoje šluotelę, vis dar įvyniotą į permatomą celofaną. Ji pasilenkė, tebežiūrėdama išplėstomis tuščiomis akimis, ir sušlavė rausvojo gyvio - nežinau, vabzdžio ar šliužo - liekanas į kibirą. Amandai šluojant, celofanas tyliai traškėjo. Paskui ji priėjo prie pagrindinių durų - laimė, ant jų nebuvo jokių padarų, - truputį jas pravėrė ir išmetė kibirėlį į gatvę. Jis nukrito ant šono ir ėmė ridinėtis pirmyn atgal, kaskart vis lėčiau. Iš tamsos zvimbdamas išniro dar vienas rausvasis vabzdys, nutūpė ant kibiro ir ėmė juo šliaužioti.

Amanda pratrūko raudoti. Priėjau ir apkabinau ją viena ranka per pečius.

Pusę dviejų nakties aš, tai užsnūsdamas, tai vėl pabusdamas, sėdėjau atsišliejęs nugara į baltą emaliuotą mėsos prekystalio šoną. Bilis kietai miegojo ant mano kelių. Netoliese gulėjo Amanda Damfris, pasidėjusi galvą ant kažkieno švarko.

Netrukus po ugninio paukštiškojo padaro skrydžio mudu su Oliu nuėjome į sandėlį ir atnešėme dar šešias dygsniuotos medžiagos atraižas, kokia aš buvau užklojęs Bilį. Dabar ant jų miegojo žmonės. Paskui mes atvilkome kelias apelsinų bei persikų dėžes, keturiese vargais negalais užkėlėme jas ant maišų ir uždengėme skylę lange. Tiems paukštiškiems padarams būtų reikėję gerai padirbėti, norint nustumti dėžes: kiekviena jų svėrė apie devyniasdešimt svarų.

Tačiau ne tik paukščiai bei jų medžiojami rausvieji gyviai tūnojo rūke. Buvo dar pabaisa, kurios čiuptuvai nusitempė Normą. Nugraužtas, kruvinas virvės galas taip pat vertė susimąstyti, kaip ir žemas, gerklinis riaumojimas. Mes dar kelis kartus girdėjome jį, atsklindantį tarsi iš tolumos. Bet kas galėjo pasakyti, kaip toli buvo toji “toluma”, jei rūkas slopino garsus? O kartais kraupus baubimas pasigirsdavo taip arti, kad sudrebėdavo pastatas, ir širdis užšaldavo, tarsi prisipildžiusi ledinio vandens.

Bilis krūptelėjo ir sudejavo. Paglosčiau sūnaus galvą, ir jis suvaitojo dar garsiau, bet paskui, matyt, pasinėrė į ne tokius baisius sapnus. Tačiau mano snaudulys visai išsisklaidė. Temiegojau vos pusantros valandos, ir tai kankinamas košmarų. Viename sapne vėl regėjau praėjusią naktį. Bilis su Stefa stovėjo prie panoraminio lango bei žvelgė į juodas švinines bangas, į sidabru žvilgantį vandens stulpą - artėjančios audros pranašą. Aš norėjau atitraukti juos žinodamas, jog stiprus vėjas gali išdaužyti langą ir išsvaidyti mirtį nešančias šukes po

visą kambarį. Bet kad ir kaip greitai bėgau, nė per žingsnį prie jų nepriartėjau. Ir tada iš vandens sūkurio pakilo paukštis - milžiniškas, raudonas *oiseau de mort**. Plėvėti kaip priešistorinių skrajūnų sparnai užtemdė visą ežerą nuo rytų iki vakarų. Snapas prasižiojo, atverdamas geležinkelio tunelio pločio ryklę. Paukštis skrido praryti mano žmonos bei sūnaus, o žemas grėsmingas balsas be paliovos šnibždėjo: "Projektas "Strėlė"... "Projektas "Strėlė"... Projektas "Strėlė"...

Tačiau ne tik mudu su Biliu blogai miegojome tą naktį. Vieni rėkė per miegus, kiti klykė ir paskui, jau prabudę. Visas šaldytuve buvęs alus dingo žaibiškai. Badis Igltonas be komentarų atvežė iš sandėlio dar tiek pat dėžių. Maikas Hatlenas pranešė man, kad vaistų skyriuje nebeliko migdomųjų "Somineks". Viskas išgraibstyta. Matyt, kai kurie ėmė po šešis ar aštuonis buteliukus.

- Yra dar "Nitolio", - tarė jis. - Nori, Deividai?

Aš papurčiau galvą ir padėkojau.

Kraštiniame praėjime, prie penktos kasos, įsitaisė mūsų girtuokliai. Jų buvo apie septynis, visi iš kitų valstijų, išskyrus Lu Tatingerį, dirbusį mašinų plovykloje. Lu, kaip mūsuose sakoma, ilgai neieškodavo progos pauostyti kamštį. Visa vyninė brigada jau kaip reikiant anestezavosi.

Taip. Dar buvo šeši ar septyni išprotėję.

Išprotėję - ne pats tiksliausias žodis, bet aš negaliu sugalvoti geresnio. Šie žmonės pasinėrė į visiškos apatijos būseną be alaus, vyno ar tablečių poveikio. Jie žvelgė į einančiuosius pro šalį abejingomis akimis, žvilgančiomis kaip metalinės durų rankenos. Stipraus proto sukrėtimo metu tvirtas realybės betonas įskilo, ir šie nelaimingieji įsmuko į atsivėrusią prarają. Laikui bėgant jie galėtų pasveikti. Jeigu būtų laiko.

O likusieji prisitaikė prie situacijos, kaip kas galėjo. Kai kurie, sakyčiau, gana keistai. Pavyzdžiui, misis Repler buvo įsitikinusi, kad visa tai - tik sapnas. Bent jau taip ji tvirtino. Bet tvirtino nuoširdžiai įsitikinusi.

Pažvelgiau į miegančią Amandą. Jau kuris laikas mane traukte traukė prie jos - jausmas nejaukus, bet nepasakyčiau, kad nemalonus. Jos akys buvo tiesiog neįtikėtinai žalios - smaragdų žalumo... Kurį laiką atidžiai sekiau, ar ji neišsiims kontaktinių lęšių, bet ne, spalva, be abejonės, buvo tikra. Aš geidžiau Amandos. Mano žmona

---

*Oiseau de mort (pranc.) - mirties paukštis.

buvo namie, galbūt gyva, bet tikriausiai mirusi, tačiau vienaip ar kitaip - viena, ir aš mylėjau ją. Nieko kito taip netroškau, kaip grįžti su Biliu pas Stefą, tačiau tuo pat metu geidžiau ir šios damos, vardu Amanda Damfris. Bandžiau įtikinti save, kad dėl to kalta tik padėtis, į kurią mes patekome. Galbūt taip ir buvo. Tačiau tai nė kiek nesilpnino mano aistros.

Taip sėdėjau snūduriuodamas, kol apie trečią valandą vėl visi miegai išsiblaivė. Amanda gulėjo susirietusi kaip vaisius motinos įsčiose: keliai pritraukti prie krūtinės, rankos suspaustos tarp šlaunų. Iš visko sprendžiant, buvo kietai įmigusi. Jos megztukas buvo užsismaukęs aukštyn, o viename šone švietė baltas odos lopinėlis. Žiūrėjau į jį, jausdamas vis stiprėjančią erekciją, visiškai bevertę ir todėl nemalonią.

Pabandžiau nukreipti mintis kita linkme, ėmiau galvoti apie savo vakarykštę idėją nutapyti Brento Nortono portretą. Ne, net nenutapyti, tiesiog... tiesiog pasodinti Nortoną ant rąsto, įduoti į ranką savo alų ir anglimi nupiešti jo prakaituotą pavargusį veidą bei styrančius už ausų du kuokštus anksčiau taip rūpestingai šukuojamų plaukų. Būtų galėjęs išeiti geras piešinys. Man prireikė išgyventi su savo tėvu dvidešimt metų, kad suprasčiau, jog "geras" jau yra gana gerai.

Jūs žinote, kas yra talentas? Prakeikimas viltimi. Tai reiškia, kad nuo mažumės gyveni didžiuliais lūkesčiais. Jeigu sugebi rašyti, galvoji, kad atėjai į šį pasaulį tam, kad pralenktum Šekspyrą. Jeigu gebi piešti, galvoji - taip aš galvojau, - jog atėjai į šį pasaulį tam, kad pralenktum savo tėvą.

Bet paaiškėjo, kad aš nesu toks talentingas, koks buvo jis. Aš stengiausi toks tapti galbūt netgi ilgiau, negu reikėjo. Niujorke surengiau parodą, prastą parodą, ir meno kritikai, sudirbę ją į miltus, pareiškė, jog man nėra net ko lygintis su tėvu. Po metų aš jau verčiausi komerciniais užsakymais. Stefa buvo nėščia. Aš atsisėdau ir ilgai kalbėjausi apie tai pats su savimi. Ir po to pokalbio patikėjau, kad rimtas menas man visam laikui liks tik pomėgis, ne daugiau.

Piešiau "Auksaplaukės šampūno" reklamas: tą, kur mergaitė apsižergusi dviratį, kur žaidžia su sviediniu paplūdimyje ir tą, kur ji stovi balkone su taure rankoje. Iliustravau apsakymus daugelyje stambiausių žurnalų, bet prieš tai bendradarbiavau su plonesniais žurnalais vyrams. Piešiau afišas kino filmams. Pinigų užtenka, kad sėkmingai laikytumeisi virš vandens.

Praėjusią vasarą surengiau Bridžtone paskutinę parodą. Eksponavau devynias drobes, nutapytas per penkerius metus, ir šešias iš jų pardaviau. Taip jau sutapo, kad paveiksle, kurio nenorėjau parduoti, buvo pavaizduota parduotuvė “Fedaral Fuds”, žiūrint į ją iš mašinų stovėjimo aikštelės galo. Aikštelėje nebuvo nieko, išskyrus eilėn išrikiuotas “Kempbels end Frenks” pupų skardines, kurios ne mažėjo, bet didėjo, toldamos nuo žiūrovo. Paskutinioji atrodė beveik aštuonių pėdų aukščio. Paveikslas vadinosi “Pupos ir klaidinga perspektyva”. Vienas kalifornietis, dirbantis kažkokioje firmoje, gaminančioje teniso kamuoliukus, raketes bei dar velniai žino ką, užsigeidė tos drobės, nepaisydamas kairiajame apatiniame plonų medinių rėmų kampe kyšojusios kortelės su užrašu “Neparduodama”. Jis pradėjo derėtis nuo šešių šimtų dolerių ir užkėlė kainą iki keturių tūkstančių. Sakėsi norįs turėti tą paveikslą savo kolekcijoje. Aš nepardaviau, ir kalifornietis išėjo labai susikrimtęs. Bet net ir tada nepasidavė: paliko man savo vizitinę kortelę tam atvejui, jeigu aš persigalvočiau.

Pinigai mums būtų labai pravertę - tais metais mes pasistatėme namo priestatą bei nusipirkome dviem tiltais varomą automobilį, - tačiau aš tiesiog negalėjau parduoti to paveikslo. Jaučiau, kad tai geriausias mano darbas, ir norėjau turėti į ką pažiūrėti, kai kas nors paklaus, kada aš pradėsiu dirbti rimtai.

Pernai rudenį pasitaikius progai parodžiau “Pupas ir klaidingą perspektyvą” Oliui Viksui. Olis paklausė, ar negalėtų to paveikslo nufotografuoti ir nuotrauką panaudoti reklamai. Olis suprato, ko vertas šis darbas, priversdamas ir mane tai suprasti: puikus komercinio meno pavyzdys. Ne daugiau. Ir, ačiū Dievui, ne mažiau.

Aš leidau Oliui nufotografuoti paveikslą, o paskui paskambinau anam kaliforniečiui į Sent Luisą bei pasakiau, kad jeigu jis dar nori, galiu parduoti “Pupas ir klaidingą perspektyvą” jam už du su puse tūkstančio. Kalifornietis sutiko, ir aš išsiunčiau jam drobę. Nuo to laiko apviltų lūkesčių balsas - balsas apgauto vaiko, kuris negali pasitenkinti tokiu paprastu įvertinimu kaip “gerai”, - visiškai nutilo. Ir išskyrus kelis pabambėjimus, kažkuo panašius į tų nematomų padarų baubimą rūke, taip ir nebeprabilo. Tačiau gal jūs galite man pasakyti, kodėl šio kaprizingo, vaikiško balso tylėjimas atrodo toks panašus į lėtą mirtį?

* * *

Apie ketvirtą ryto Bilis pakėlė galvą ir dar pusiau snausdamas apsidairė aplinkui blausiomis akimis.

- Mes vis dar čia?

- Taip, mielasis, - atsakiau. - Dar čia.

Jis bejėgiškai pravirko, ir tai buvo siaubinga. Amanda nubudusi pažiūrėjo į mus.

- Ei, mažyli, - tarė ji ir švelniai prisitraukė Bilį prie savęs. - Išauš rytas, ir viskas bus truputį geriau.

- Ne, - atsakė Bilis. - Nebus. Nebus. Nebus.

- Ša, - šnipštelėjo Amanda, žvelgdama į mane per jo galvą. - Ša, tau dabar laikas miegoti.

- Aš noriu pas mamą!

- Žinau, mažyli. Žinoma, nori.

Bilis pasisukiojo jos glėbyje ir įsitaisė taip, kad matytų mane. Kurį laiką jis žiūrėjo į mane, paskui vėl užmigo.

- Ačiū, - padėkojau Amandai. - Jūs buvote jam reikalinga.

- Jis manęs net nepažįsta.

- Tai neturi reikšmės.

- O ką jūs galvojate apie visa tai? - paklausė Amanda, įsmeigusi į mane savo žalias akis. - Ką jūs iš tiesų galvojate?

- Paklauskite manęs rytą.

- Aš klausiu dabar.

Jau norėjau atsakyti, kai staiga iš tamsos tarsi koks vaiduoklis materializavosi Olis Viksas. Rankoje Olis turėjo suvyniotą į moterišką palaidinę žibintuvėlį ir laikė jį nukreiptą į lubas. Pritemdyta šviesa metė keistus šešėlius ant jo išvargusio veido.

- Deividai, - sušnibždėjo jis.

Amanda pažvelgė į Olį iš pradžių klausiamai, paskui išgąstingai.

- Kas atsitiko, Oli? - paklausiau aš.

- Deividai, - pakartojo jis. - Eime su manimi. Prašau.

- Aš nenoriu palikti Bilio. Jis ką tik užmigo.

- Aš pabūsiu su berniuku, - tarė Amanda. - Jūs eikite. - Paskui kiek tyliau pridūrė: - Viešpatie, tai niekada nesibaigs.

VIII. Kas nutiko kareiviams? Su Amanda. Pokalbis su Denu Mileriu

Nusekiau paskui Olį. Jis pasuko link sandėlio. Kai ėjome pro alaus šaldytuvą, Olis paėmė skardinę alaus.

- Kas atsitiko, Oli?

- Noriu, kad pats pamatytum.

Pastūmę dvivėres duris, įėjome vidun, ir jos vėl susivėrė už mūsų, lengvai sujudinusios orą. Sandėlyje buvo šalta. Po įvykio su Normu ši vieta man visai nepatiko. Be to, gerai prisiminiau, kad kažkur čia vis dar guli nukirstas čiuptuvo galas.

Olis nuėmė žibintuvėlio lemputę dengiančią palaidinukę ir nukreipė spindulį aukštyn. Iš pradžių pamaniau, kad kažkas ant apšildymo vamzdžio palubėje pakabino du manekenus - žinote, tokie vaikiški pokštai, krečiami Visų šventųjų išvakarėse.

Paskui pastebėjau kojas, kabančias per septynis colius nuo cementinių grindų, ir dvi krūvas išvartytų kartoninių dėžių. Pažvelgiau aukštyn į veidus, ir mano gerkle ėmė kilti riksmas - tai buvo ne manekenų veidai. Abi galvos pakreiptos į šoną, tarsi žmonės būtų juokęsi iš kažkokio kraupiai smagaus pokšto, taip juokėsi, kad jų veidai net pamėlo.

Du šešėliai. Du ilgi šešėliai ant galinės sienos. Ir liežuviai. Išvirtę liežuviai.

Abu dėvėjo kariškas uniformas. Tai buvo tie patys jauni kareiviukai, kuriuos pastebėjau dar pačioje pradžioje, o paskui įvykių sūkuryje pamečiau iš akių. Kareiviai iš...

Riksmas. Pajutau, kaip iš mano gerklės veržiasi riksmas. Iš pradžių kaip dejonė, paskui kaip policijos sirena. Bet Olis sugriebė mane už rankos virš alkūnės.

- Nešauk, Deividai. Be mudviejų, niekas apie tai dar nežino. Ir aš nenoriu, kad sužinotų.

Vargais negalais susitvardžiau.

- Tie kareiviai iš... - išstenėjau.

- Iš “Projekto” Strėlė”, - tarė Olis. - Taip.

Pajutau kažką šaltą savo rankoje. Alaus skardinė.

- Išgerk, bus geriau.

Aš ištuštinau skardinę iki dugno, ir Olis ėmė pasakoti:

- Atėjau pažiūrėti, ar nėra daugiau balionų misterio Makvėjaus dujiniam griliui. Ir pamačiau juos. Kiek suprantu, jie pasiruošė kilpas, atsistojo ant dėžių krūvų, o tada surišo vienas kitam rankas už nugaros. Paskui atsargiai atsitraukė per virvės tarp riešų ilgį. Taip... taip, kad stovėtų nugaromis vienas į kitą, pats matai. Tada, kiek suprantu, įkišo galvas į kilpas ir užveržė jas, palenkdami kaklus į šoną. Galbūt vienas iš jų suskaičiavo iki trijų, ir jie kartu nušoko. Nežinau.

- To neįmanoma padaryti, - pasakiau, sunkiai krutindamas išdžiūvusias lūpas. Tačiau kareivių rankos iš tiesų buvo surištos už nugarų. Mačiau tai savo akimis.

- Įmanoma. Labai norint, įmanoma, Deividai.

- Bet kodėl?..

- Aš manau, tu žinai kodėl. Vasarotojai, tokie, kaip tas vyrukas Mileris, nesupras, žinoma, bet čia yra ir vietinių, kurie tikrai susiprotėtų.

- “Projektas “Strėlė”?

- Aš ištisas dienas stoviu prie kasų, - tarė Olis, - ir daug nugirstu. Visą pavasarį sklido gandai apie tą prakeiktą “Strėlę”, ir nė vieno gero. Juodas ledas ežeruose...

Prisiminiau, kaip Bilis Džostis, pasilenkęs prie “Skauto” lango, kvėptelėjo man į veidą alkoholio tvaiku... “Ne paprasti, bet kiti atomai”. O dabar štai šiedu kūnai, kabantys ant vamzdžio palubėje. Tabaluojantys ore batai. Stori kaip dešros išvirtę liežuviai.

Pasibaisėjęs suvokiau, kad mano sąmonėje atsiveria kažkokios naujos suvokimo durys. Naujos? Ne visai. Senos suvokimo durys. Vaikiško suvokimo. Vaikai, dar neišmokę devyniasdešimt procentų pasaulio paslėpti sąmonės gelmėse, viską supranta taip, kaip mato akys ir kaip girdi ausys. Bet jei gyvenimas - tai sąmonės augimas (kaip išsiuvinėta ant vieno mano žmonos mokyklos laikų rankdarbio), vadinasi, laikui bėgant įgimtos pasaulio suvokimo galimybės mažėja.

Siaubas praplečia suvokimo kelius bei pagilina perspektyvą. Ir dabar aš pasibaisėjau supratęs, kad vėl grįžtu į tą sąmonės lygį, kurį daugelis mūsų palieka, pakeitę vystyklus kelnėmis. Iš Olio veido supratau, jog ir jis jaučia tą patį. Kai racionalus pagrindas ima skilinėti,

žmogaus smegenys gali neišlaikyti perkrovos. Protas pradeda karščiuoti. Haliucinacijos virsta realybe: ir tada iš tiesų egzistuoja taškas, kuriame susikerta lygiagrečios tiesės, mirusieji vaikšto bei kalba, o rožė pradeda giedoti.

- Daug kas kalbėjo apie tai, gal kelios dešimtys žmonių, - tęsė Olis. - Džastinas Robertsas. Nikas Takėjus. Benas Maiklsonas. Mažuose miesteliuose neįmanoma išsaugoti paslapties. Visada kas nors išplaukia į paviršių. Gandai kaip požeminė versmė: prasimuša iš žemės, ir niekas neturi supratimo, iš kur ji atitekėjo. Nugirsti ką nors bibliotekoje ir papasakoji kitam... Arba Harisono prieplaukoje... arba dievai žino kur ir kodėl... Bet visą pavasarį bei vasarą tik ir girdėjau: “Projektas “Strėlė”, “Projektas “Strėlė”...

- Bet šitie du... - įsiterpiau aš. - Dieve mano, Oli, jie juk dar visai vaikai.

- Vietname tokie vaikai pjaustė žmonėms ausis. Aš ten buvau. Ir mačiau.

- Bet... kas juos privertė taip pasielgti?

- Nežinau. Galbūt jie ką nors žinojo. O gal tik įtarė. Bet jie tikriausiai suprato, kad galų gale žmonės čia, parduotuvėje, imtų jų klausinėti. Jeigu išgyventų iki “galų gale”.

- Jeigu tavo spėjimas teisingas, - tariau aš, - tai ten turėjo įvykti kažkas tikrai baisaus.

- Audra, - lygiu, ramiu balsu paaiškino Olis. - Galbūt vėtra apvertė arba sulaužė ką nors. Galbūt ten įvyko kokia nors avarija. Kas žino, kuo jie ten užsiiminėjo. Kai kurie žmonės tvirtino, kad jie ten eksperimentuoja supergalingais lazeriais ir mazeriais. Kartais girdėdavau kalbas apie atominę energiją. O kas, jeigu jie... jeigu jie pradūrė skylę į kitą matmenį?

- Tai jau visiškas kliedesys.

- O šitie du? - paklausė Olis, rodydamas į kabančius kūnus.

- Šitie - ne. Dabar turime nuspręsti, ką su jais darysime.

- Manau, reikia nupjauti virves ir paslėpti lavonus, - ilgai negalvojęs, pasiūlė Olis. - Užversti kuo nors, ko niekam neprireiks: maistu šunims, skalbimo milteliais ar panašiai. Jei žmonės apie tai sužinos, bus tik dar blogiau. Būtent todėl aš ir pasikviečiau tave, Deividai. Niekuo kitu negaliu pasitikėti.

- Kaip nacių kariniai nusikaltėliai, - sumurmėjau aš, - kurie žudėsi kamerose, kai pralaimėjo karą.

- Taip. Ir man atėjo tokia mintis.

Mes nutilome, ir staiga iš už plieninių pakrovimų durų vėl atsklido aplinkui šliaužiojančių čiuptuvų šiugždėjimas. Mes nejučia prisispaudėme arčiau vienas kito. Pajutau, kaip šiurpsta mano oda.

- Tebūnie, kaip tu sakai, - tariau Oliui.

- Sutvarkykime viską kuo greičiau, - atsakė jis. Ant rankos, laikančios žibintuvėlį, blausiai blyksėjo safyras. - Nenorėčiau čia užsibūti.

Pažvelgiau į virves. Kareiviai pasinaudojo tokia pačia skalbinių virve, kokia aš apjuosiau aną vyriškį su golfo kepuraite. Kilpos buvo giliai įsirėžusios į ištinusius kaklus. Aš vėl susimąsčiau, kas privertė juos abu ryžtis tokiam žingsniui. Supratau, ką turėjo omenyje Olis, sakydamas, kad jei žmonės sužinos apie dvigubą savižudybę, bus tik dar blogiau. Man jau buvo blogiau.

Kažkas čekštelėjo. Tai Olis atlenkė savo peilį, patogų atidarinėti dėžėms. Ir, žinoma, pjauti virvėms.

- Tu ar aš? - paklausė jis.

- Kiekvienam po vieną, - atsakiau, nurijęs gumulą gerklėje.

Mes ėmėmės darbo.

Kai grįžau, Amandos nebebuvo. Su Biliu miegojo misis Terman. Aš nuėjau vienu iš praėjimų, bet staiga mane sustabdė balsas:

- Misteri Draitonai. Deividai.

Kvietė Amanda. Ji stovėjo prie laiptų, vedančių į vedėjo kabinetą. Žalios akys žėrėjo kaip smaragdai.

- Kas atsitiko? - paklausė ji.

- Nieko, - atsakiau.

Amanda priėjo prie manęs. Pajutau silpną kvepalų aromatą. Ir, ak, kaip aš jos norėjau.

- Meluoji, - tarė ji.

- Nieko. Veltui sukeltas aliarmas.

- Tu norėtum, kad taip būtų. - Ji paėmė mane už rankos. - Aš ką tik buvau užlipusi laiptais į kabinetą. Jis tuščias. Ir durys su užraktu. - Jos balsas buvo visiškai ramus, bet akys žėrėjo beveik laukiniu spindesiu, o kaklo venos greitai pulsavo.

- Aš ne...

- Aš mačiau, kaip tu žiūri į mane, - tarė Amanda. - Kam kalbėti apie tai? Dabar su tavo sūnumi misis Terman.

- Taip.

Pagalvojau, kad šis būdas - galbūt ne pats geriausias, bet vis dėlto būdas - padėtų atsigauti po to, ką mudu su Oliu ką tik padarėme. Ne pats geriausias būdas, bet vienintelis.

Mes užlipome siaurais laiptais ir įėjome į kabinetą. Jis tikrai buvo tuščias. Ir duryse tikrai buvo užraktas. Pasukau jį. Tamsoje Amandos beveik nesimatė - vien figūros kontūrai. Ištiesęs rankas, paliečiau ją ir prisitraukiau prie savęs. Ji drebėjo. Mes bučiuodamiesi atsiklaupėme ant grindų, aš suėmiau delnu jos standžią krūtį ir pro megztinį pajutau greitą širdies plakimą. Prisiminiau Stefą, šaukiančią Biliui, kad neitų prie laidų. Prisiminiau mėlynę ant jos šlaunies mūsų sutuoktuvių naktį, kai Stefa nusivilko savo rudą suknelę. Prisiminiau, kaip pirmą kartą Stefą sutikau: aš ėjau į Vincento Hartgeno pamokas, pasikišęs po pažastimi dėklą su piešiniais, o ji važiavo dviračiu Meino universiteto alėja... Ir susijaudinau nepaprastai greitai bei smarkiai.

- Mylėk mane, Deividai. Sušildyk mane, - sušnibždėjo Amanda, kai mes atsigulėme ant grindų. O baigdama ji suleido nagus man į nugarą ir kelis kartus pavadino visai ne mano vardu. Bet tai neturėjo reikšmės. Tuo atžvilgiu mes dabar buvome maždaug lygūs.

Kai nusileidome į parduotuvės salę, jau švito. Tamsa angose tarp maišų su trąšomis labai nenoriai virto tamsiai pilka, paskui šviesiai pilka, ir galiausiai įsivyravo ryškus, matinis, atviro kino teatro ekrano spalvos baltumas. Maikas Hatlenas miegojo sudedamame krėsle - iš kur jis tą krėslą ir ištraukė? Denas Mileris sėdėjo ant grindų netoliese ir šlamštė spurgą, pabarstytą cukraus pudra.

- Sėskis, Draitonai, - pakvietė jis.

Apsidairiau, ieškodamas Amandos, bet ji jau buvo nuėjusi praėjimu tolyn. Ji net neatsisuko. Mūsų meilės aktas tamsoje jau dabar atrodė tik vaizduotės padarinys, neįtikimas net tokios keistos aušros šviesoje. Aš atsisėdau.

- Imk spurgą, - Mileris ištiesė man dėžutę.

Aš papurčiau galvą.

- Šita cukraus pudra - tikra mirtis. Blogiau už cigaretes.

- Tada paimk dvi, - nusijuokęs tarė jis.

Nustebau, aptikęs ir savyje dar truputį juoko. Mileris išviliojo jį iš manęs ir tuo man patiko. Paėmiau dvi spurgas, ir jos buvo tikrai skanios. Paskui surūkiau cigaretę, nors paprastai rytais nerūkau.

- Turiu eiti pas vaiką, - pasakiau. - Jis netrukus pabus.

Mileris linktelėjo.

- Tie rausvi vabzdžiai... - tarė jis. - Visi dingo. Ir paukščiai. Henkas Vanermanas sako, kad paskutinis trenkėsi į langą apie ketvirtą valandą. Matyt, šitas... šitas žvėrynas kur kas aktyvesnis, kai tamsu.

- Brentas Nortonas taip nepasakytų, - paprieštaravau aš. - Ir Normas.

Mileris vėl linktelėjo ir ilgą laiką tylėjo. Paskui užsirūkė bei pažvelgė į mane.

- Mes negalime čia likti, Draitonai.

- Čia užtektinai maisto. Ir daugybė visokiausių gėrimų.

- Maisto atsargos neturi jokios reikšmės, tu pats tai puikiai supranti. Ką mes darysime, jeigu vienas iš tų didžiulių žvėrių sugalvos pas mus įsilaužti, užuot slankiojęs aplinkui naktimis? Baidysime jį šluotomis ir degiuoju skysčiu?

Žinoma, jis buvo teisus. Galbūt rūkas tam tikra prasme ir gynė mus nuo tų pabaisų. Slėpė. Bet visai įmanoma, kad tai tęsis neilgai, be to, man kėlė nerimą dar kai kas. Mes išbuvome "Federal Fuds" maždaug aštuoniolika valandų, ir aš jau jaučiau, kaip mane apima letargas - panašų sustingimą buvau pajutęs kelis kartus, kai pabandžiau nuplaukti pernelyg toli nuo kranto. Dabar norėjosi likti parduotuvėje, kur saugu, rūpintis Biliu ("Ir galbūt dulkinti naktimis Amandą Damfris", - sušnibždėjo kažkoks balsas viduje), palaukti, gal rūkas paprasčiausiai išsisklaidys, o viskas vėl bus kaip buvę.

Tokį patį norą regėjau ir kitų veiduose. Staiga man šovė į galvą, kad kai kurie žmonės neišeis iš parduotuvės jokiais būdais. Po visų įvykių vien užuomina, kad reikia išeiti, pakirs jiems kojas.

Mileris tikriausiai sekė, kaip šios mintys atsispindi mano veide.

- Kai atslinko šitas prakeiktas rūkas, čia buvo apie aštuoniasdešimt žmonių, - tarė jis. - Atimk iš to skaičiaus prekių išnešiotoją Normą, Nortoną, tuos keturis, kurie išėjo su juo, ir Smolį. Lieka septyniasdešimt trys.

"O atėmus dar du kareivius, gulinčius po maišais su maistu šunyčiams, lieka septyniasdešimt vienas", - pagalvojau aš.

- Paskui atimk tuos, kurie tiesiog pakvaišo, - tęsė Mileris. - Jų yra dešimt ar dvylika. Tarkime, dešimt. Lieka šešiasdešimt trys. Bet... - Jis pakėlė išteptą cukraus pudra pirštą. - Iš tų šešiasdešimt trijų žmonių dvidešimt ar maždaug tiek niekur iš čia neitų. Juos tektų tempti jėga.

- Ir ką tai įrodo?
- Kad reikia bėgti iš čia, štai ką. Aš išeinu. Manau, apie vidurdienį. Ketinu pasiimti kartu tiek žmonių, kiek sutiks. Norėčiau, kad tu ir tavo berniukas eitumėte su manimi.
- Po to, kas nutiko Nortonui?
- Nortonas nuėjo kaip ėriukas į skerdyklą. Tai nereiškia, jog aš ir tie žmonės, kurie prisijungs prie manęs, turi elgtis lygiai taip pat.
- Kaip tu gali apsisaugoti nuo pavojaus? Mes turime tik vieną revolverį.
- Gerai, kad bent vieną. Bet jeigu mums pasisektų pereiti per gatvę, galbūt patektumėme į "Sportsmens Iksčeindž". Ten ginklų daugiau, negu reikia.
- Čia vienu "jeigu" ir vienu "galbūt" per daug.
- Draitonai, - tarė jis, - situacija, į kurią mes patekome, taip pat gana neapibrėžta.
Mileriui buvo lengva taip sakyti, nes jis neturėjo mažo sūnaus, kuriuo reikia rūpintis.
- Klausyk, palikime kol kas tai, gerai? Šiąnakt aš nedaug miegojau, bet užtat daug galvojau. Nori, papasakosiu apie ką?
- Žinoma.
Jis atsistojo bei pasirąžė.
- Eime prie lango.
Mudu nuėjome pro kasas, pro duonos lentynas ir sustojome prie vienos iš angų.
- Visi vabzdžiai dingo, - pranešė ten budėjęs vyras.
Mileris paplojo jam per nugarą.
- Gali išgerti kavos, bičiuli. Aš už tave pabudėsiu.
- Gerai. Ačiū.
Jis nuėjo, o mudu su Mileriu atsistojome prie angos.
- Pasakyk man, ką ten matai, - paprašė Mileris.
Pažvelgiau pro langą. Matyt, kuris nors iš paukštiškųjų padarų nuvertė šiukšlių dėžę: ji gulėjo ant šono, o popieriai, skardinės ir kartoniniai puodeliai buvo pabirę ant asfalto. Kiek toliau nyko rūke arčiausiai parduotuvės pastatytų automobilių eilė. Daugiau nieko nemačiau. Taip ir pasakiau Mileriui.
- Tas žydras pikapas "Ševrole" - mano, - tarė jis, rodydamas ranka, ir aš įžvelgiau rūke kažkokią užuominą į žydrą dėmę. - Bet jei prisimeni, vakar, kai atvažiavai, aikštelė buvo sausakimša, ar ne?

Žvilgtelėjęs į savo "Skautą" prisiminiau, kad man pasisekė pastatyti mašiną taip arti parduotuvės tik todėl, jog tuo metu kažkas išvažiavo. Aš linktelėjau.

- O dabar, Draitonai, - tęsė Mileris, - pridėkime prie šio fakto dar vieną: Nortonas ir jo ketvertukas... Kaip tu juos pavadinai?

- "Plokščios žemės" draugija.

- Tiksliai. Tokie jie ir buvo. Jie išėjo, taip? Ir nuėjo beveik per visą virvės ilgį. O paskui mes išgirdome tą baubimą, tarsi ten, lauke, būtų vaikštinėjusi pasiutusių dramblių banda. Teisingai?

- Tai nebuvo panašu į dramblius, - atsakiau. - Greičiau į... - "Į kažką iš priešistorinių pelkių", - toks palyginimas atėjo man į galvą, tačiau nenorėjau šito sakyti Mileriui. Ypač po to, kai jis paplojo anam vyriškiui per nugarą ir nusiuntė išgerti kavos tarsi treneris, šalinantis žaidėją iš tolesnių varžybų. Galėjau pasakyti tai Oliui, bet ne Mileriui. - Nežinau, į ką tai buvo panašu, - tyliai užbaigiau.

- Sprendžiant iš garso, tai buvo didelis padaras.

- O, taip, - atsakiau ir mintyse pridūriau: "Velniškai didelis".

- Tai kodėl mes negirdėjome, kaip dūžta mašinos? Metalo džeržgesio? Stiklo skambėjimo?

- Na, todėl, kad... - nutilau. Mileris prirėmė mane prie sienos. - Nežinau.

- Mašinos tikrai negalėjo visos išvažiuoti iš aikštelės iki požeminio smūgio ar kas ten buvo, - tęsė Mileris. - Štai ką aš manau: mes negirdėjome mašinų dužimo, nes daugelio jų paprasčiausiai nebėra. Tiesiog... išnyko. Prasmego skradžiai žemę, išgaravo, vadink, kaip nori. Jeigu jau persikreipė ir suskilinėjo langų rėmai, viskas nukrito nuo lentynų... tą pačią akimirką nutilo miesto sirena.

Pabandžiau įsivaizduoti prasmegusią mašinų stovėjimo aikštelę. Vaizdavausi, kaip prieinu prie ką tik atsivėrusios prarajos, kur staiga baigiasi asfaltas ir tvarkingai geltonais dažais pažymėtos vietos automobiliams. Plyšys, šlaitas... o galbūt bedugnė, slypinti matiniame baltame rūke...

- Jeigu tavo spėjimas teisingas, - tariau, kelias sekundes pagalvojęs, - tai kaip toli tu nuvažiuosi savo pikapu?

- Aš ir negalvojau apie jį. Mąsčiau apie tavo mašiną, varomą dviem tiltais.

Apie tai vertėjo pamąstyti, tik ne dabar.

- Ką tu dar sumanei?

- Galvojau apie kaimyninę vaistinę, - noriai tęsė Mileris. - Ką tu apie tai manai?

Aš prasižiojau, ketindamas pasakyti, kad neturiu nė mažiausio supratimo, apie ką jis kalba, bet tučtuojau susičiaupiau. Kai vakar privažiavome prie parduotuvės, vaistinė dirbo. Automatinė skalbykla buvo uždaryta, bet "Bridžtono vaistinė" dirbo. Kondicionieriai, žinoma, ir pas juos neveikė, todėl jie atlapojo iki galo duris ir užrėmė guminiais kubeliais, kad patektų daugiau oro. Vaistinės durys buvo ne toliau kaip už dvidešimties pėdų nuo įėjimo į parduotuvę. Tada kodėl...

- Kodėl niekas iš ten buvusių žmonių neatėjo čia? - paklausė už mane Mileris. - Praėjo aštuoniolika valandų. Negi jie neišalko? Juk tikriausiai nevalgo ten vatos.

- Vaistinėje yra maisto, - paprieštaravau aš. - Ten visada pardavinėjami kokie nors konditerijos gaminiai. Kartais trapučiai, kartais pyragaičiai ir panašiai. Be to, saldainiai.

- Nemanau, kad jie tenkintųsi tokiu šlamštu, kai čia šitiek maisto.

- Ir kur tu suki?

- Aš noriu išsigauti iš čia, bet nenoriu tapti užkandžiu kokiam nors pabėgėliui iš antrarūšio siaubo filmo. Keturi ar penki mūsiškiai galėtų nueiti ir patikrinti padėtį vaistinėje. Tai būtų tam tikras bandomasis žygis.

- Tai viskas?

- Ne, yra dar viena problema.

- Kokia?

- Ji, - paprastai atsakė Mileris, dūręs pirštu į vieną iš vidurinių praėjimų. - Ta pasiutusi kalė. Ragana.

Jis rodė į misis Karmodi. Senė jau nebebuvo viena: su ja sėdėjo dvi moteriškės. Iš jų ryškių drabužių nusprendžiau, kad jos vasarotojos arba turistės, tikriausiai palikusios namie šeimas, kad "nuvažiuotų į miestą šio to nupirkti", ir dabar graužiamos nerimo dėl savo vyrų bei vaikų. Damos, pasiruošusios griebtis bet kokio šiaudo. Netgi niūrios misis Karmodi paguodos.

Geltonas senės kostiumas tebešvietė akinamai ir grėsmingai. Ji, nutaisiusi niūrią miną, kažką kalbėjo, gestikuliuodama rankomis. Abi damos ryškiaspalviais drabužiais (bet ne, ne tokiais ryškiais kaip misis Karmodi kostiumas; o savo milžiniškąjį krepšį ji taip pat vis dar laikė pasikišusi po pažastimi) įdėmiai klausėsi.

- Ji - tai dar viena priežastis, kodėl aš noriu nešdintis iš čia, Draitonai. Iki vakaro šalia jos sėdės jau šeši žmonės. O jei šiąnakt grįš rausvieji vabzdžiai ir paukščiai, iki ryto ji turės visą kongregaciją. Ir tada jau reikės jaudintis dėl to, ką ji lieps paaukoti, kad viskas geriau baigtųsi. Galbūt mane arba tave, arba tą vyruką Hatleną. O gal ir tavo sūnų.

- Kvailystė, - atkirtau aš.

Bet ar tikrai tai buvo kvailystė? Šiurpas, perbėgęs per mano nugarą, sakė, kad galbūt ir ne. Misis Karmodi kalbėjo be paliovos, o abi damos sekė jos raukšlėtas lūpas neatitraukdamos akių. Kas tai - kvailystė? Prisiminiau dulkėtas iškamšas, geriančias vandenį iš veidrodinio upokšnio. Misis Karmodi mokėjo paveikti žmones. Netgi Stefa, visada tokia praktiška bei tiesmuka, minėdavo jos vardą atsargiai.

"Pasiutusi kalė" - taip pavadino ją Mileris. "Ragana".

- Žmonės, susirinkę čia, parduotuvėje, dabar turi išlaikyti nelengvą išbandymą, - tarė Mileris ir po akimirkos pridūrė, parodęs į raudonai nudažytus vitrinos langų rėmus - išlinkusius, persikreipusius ir suskilinėjusius: - Jų protai dabar atrodo kaip šitie rėmai. Mano tai tikrai. Pusę nakties galvojau, kad man tiesiog keli varžtai atsisuko, kad iš tikrųjų aš sėdžiu Danverso beprotnamyje, apvilktas tramdomaisiais marškiniais, ir klejoju apie rausvus vabalus, priešistorinius paukščius bei čiuptuvus, tačiau visa tai išnyks, kai tik gražutė seselė suleis man į ranką raminamųjų. - Mažas Milerio veidas buvo sustingęs ir išblyškęs. Jis pažvelgė į misis Karmodi, po to vėl į mane. - Aš galiu tau pasakyti, kas bus toliau: kuo labiau žmonės kvaiš, tuo geresnė toji senė jiems atrodys. Ir aš nenoriu būti čia, kai tai įvyks.

Misis Karmodi lūpos tebekrutėjo. Liežuvis be perstojo makalavo tarp retų dantų. Senė tikrai buvo panaši į raganą. Tik juodos smailios kepurės ir trūko. Apie ką ji kalbėjo toms dviem patekusioms į žabangas paukštytėms ryškiais vasariniais apdarais?

Apie "Projektą "Strėlė"? Apie Juodąjį Pavasarį? Apie pragaro išperas? Apie žmogaus aukojimą?

Kvailystės.

Tačiau...

- Ir ką tu apie tai manai? - paklausė Mileris.

- Gerai, aš sutinku, - atsakiau. - Pamėginsime nueiti į vaistinę. Tu, aš, Olis, jei norės, ir dar keli vyrai. O paskui apsvarstysime tolimesnius veiksmus.

Sakydamas tai, jaučiausi lyg eičiau lynu virš bedugnės. Žūdamas Bilio neišgelbėčiau. Antra vertus, neišgelbėčiau ir murksodamas parduotuvėje. Iki vaistinės tik dvidešimt pėdų. Verta pabandyti.

- Kada? - paklausė Mileris.

- Duok man dar vieną valandą.

- Žinoma, - atsakė jis.

IX. Žygis į vaistinę

Pasakiau apie tai misis Terman, Amandai ir Biliui. Iš ryto jis atrodė daug geriau. Mažylis suvalgė dvi spurgas bei porciją "Vaikiškų pusryčių". Po to mes pažaidėme gaudynių dviejuose praėjimuose, ir jis netgi pralinksmėjo. Vaikų sugebėjimas prisitaikyti prie aplinkybių kartais būna tiesiog pribloškiantis. Bilis buvo išblyškęs, paakiai vis dar patinę nuo ašarų, pralietų naktį, o veidas atrodė suvytęs kaip seno, daug patyrusio bei iškentėjusio žmogaus. Ir vis dėlto jis dar galėjo juoktis... bent jau kol prisimindavo, kur esąs ir kas atsitiko.

Po smagaus pasilakstymo susėdome kartu su Amanda bei Hete Terman, išgėrėme kavos iš popierinių puodelių ir aš pasakiau joms su Biliu, kad ketinu drauge su keliais kitais žmonėmis nueiti į vaistinę.

- Aš nenoriu, kad tu eitum, - tučtuojau pareiškė Bilis. Jo veidas paniuro.

- Viskas bus gerai, Didysis Bilai. Aš tau parnešiu komiksų apie žmogų-vorą.

- Aš noriu, kad tu liktum čia. - Dabar jo veidas jau buvo ne niūrus, o tiesiog piktas.

Paėmiau Bilį už rankos, bet jis tučtuojau ją ištraukė. Aš vėl paėmiau.

- Bili, anksčiau ar vėliau mums teks iš čia išeiti. Tu juk supranti, ar ne?

- Kai rūkas išsisklaidys... - neryžtingai atsakė vaikas. Jis lėtai ir nenoriai gurkšnojo savo kavą.

- Bili, jis tvyro jau visą parą.

- Aš noriu pas mamytę.

- Galbūt nuo šito žygio į vaistinę priklausys, ar mes galėsime pas ją grįžti.

- Nereikia kelti berniukui vilčių, Deividai, - įsiterpė misis Terman.

- Po velnių! - riktelėjau ant jos. - Vaikui reikia turėti kažkokią viltį!

Misis Terman nudelbė akis.

- Taip. Galbūt.

Bilis neatkreipė į tai dėmesio, tik vėl ėmė atkalbinėti mane.

- Tėveli... ten visokios pabaisos, tėveli. Pabaisos.

- Taip, mes žinome. Bet dauguma jų - ne visos, bet dauguma - pasirodo tik naktį.

- Jos lauks, - sušnibždėjo Bilis, žiūrėdamas į mane didžiulėmis akimis. - Jos tykos jūsų rūke... Ir kai eisite atgal, išlindusios suės jus. Kaip pasakose. - Paniškai išsigandęs vaikas stipriai apsikabino mane. - Neik tenai, tėveli, prašau.

Kaip galėdamas švelniau atkabinau jo rankas ir paaiškinau, kad privalau eiti.

- Bet aš grįšiu, Bili.

- Gerai, - dusliai pratarė Bilis, tačiau daugiau nebežiūrėjo į mane. Sūnus netikėjo, kad aš grįšiu. Tai buvo parašyta jo veide, jau ne piktame, bet liūdname bei ilgesingame.

Vėl suabejojau, ar teisingai elgiuosi taip rizikuodamas, tačiau paskui atsitiktinai žvilgtelėjau į vidurinį praėjimą ir pamačiau ten sėdinčią misis Karmodi. Ji turėjo jau trečią klausytoją - nesiskutusį vyrą žiauriomis, krauju pasruvusiomis akimis. Sunykęs veidas bei drebančios rankos aiškiai bylojo apie sunkias pagirias. Tai buvo ne kas kitas, kaip mūsų bičiulis Maironas Lefleras. Žmogus, be jokio sąžinės graužimo išsiuntęs berniuką atlikti suaugusio vyro darbą.

“Ta pasiutusi kalė. Ragana.”

Pabučiavau Bilį ir stipriai suspaudžiau glėbyje. Paskui pasukau prie vitrinos, bet ne pro indų skyrių. Nenorėjau pakliūti į akis senei Karmodi.

Pusiaukelėje mane pasivijo Amanda.

- Tu tikrai privalai ten eiti? - paklausė ji.

- Taip, - atsakiau.

- Nepyk, jei pasakysiu, kad man tai atrodo tik tuščias narsos demonstravimas. - Jos skruostai išraudo, o akys dar labiau pažaliavo. Ji bijojo, siaubingai bijojo.

Paėmiau Amandą už rankos ir perpasakojau savo pokalbį su Denu Mileriu. Mašinų mįslė bei tas faktas, kad niekas iš vaistinės neatėjo pas mus, jos per daug nesujaudino. Tačiau privertė suklusti Milerio nuogąstavimai dėl misis Karmodi.

- Jis teisus, - pareiškė Amanda.

- Tu tikrai tiki tomis kvailystėmis?

- Nežinau. Tačiau toji moteris varo man siaubą. O jeigu žmones gąsdinsi pakankamai smarkiai ir ilgai, jie seks paskui bet ką, kas pasiūlys išsigelbėjimo būdą.

- Bet aukoti žmogų, Amanda?

- Actekai taip darydavo, - atšovė ji. - Klausyk, Deividai. Tu būtinai grįžk. Jeigu kas nors atsitiks... nors kas... tučtuojau grįžk. Mesk viską ir bėk, jei reikės. Ne dėl manęs. Tai, kas įvyko praėjusią naktį, buvo puiku, bet tai buvo praėjusią naktį. Grįžk dėl savo berniuko.

- Taip. Aš grįšiu.

- Abejoju, - atsakė Amanda.

Dabar ji atrodė visai kaip Bilis - pavargusi ir sena. Staiga supratau, kad taip tikriausiai atrodo daugelis iš mūsų. Bet tik ne misis Karmodi. Misis Karmodi tapo net jaunesnė bei gyvybingesnė. Tarsi pateko į savo stichiją. Tarsi... tarsi ji gyveno siaubu.

Susirinkome tik pusę dešimtos. Ėjome septyniese. Olis, Denas Mileris, Maikas Hatlenas, buvęs Mairono Leflero bičiulis Džimas (taip pat kamuojamas pagirių, bet pasiryžęs atpirkti kaltę), Badis Igltonas ir aš. Septintoji buvo Hilda Repler. Mileris su Hatlenu bandė ją atkalbėti, tačiau senoji mokytoja nieko neklausė. Aš net nemėginau. Numaniau, kad ji gali pasirodyti labiau pasiruošusi tokiam žygiui negu bet kuris mūsų, galbūt išskyrus Olį. Misis Repler nešėsi nedidelį drobinį maišelį, prikrautą insekticido balionėlių, jau atkimštų ir paruoštų naudojimui. Kitoje rankoje ji turėjo teniso raketę, paimtą iš sporto prekių skyriaus antrajame praėjime.

- Kaip jūs ketinate ja pasinaudoti, misis Repler? - paklausė Džimas.

- Nežinau, - atsakė ji. Jos balsas buvo žemas, kimus bei tvirtas. - Bet raketę patogu laikyti. - Misis Repler įsmeigė į Džimą atidų savo šaltų akių žvilgsnį. - Džimas Grondinas, ar ne? Atrodo, buvai mano klasėje?

Džimas baugščiai nusišypsojo.

- Taip. Aš ir mano sesuo Paulina.

- Per daug išgėrei vakar?

Džimas, žymiai aukštesnis už misis Repler bei kokiu šimtu svarų sunkesnis, paraudo iki pat kareivišku "ežiuku" apkirptų plaukų šaknų.

- Aš ne... - pradėjo jis.

Bet misis Repler nusisuko nuo jo, nutraukdama per pusę žodžio.

- Manyčiau, mes jau galime eiti, - pareiškė ji.

Kiekvienas iš mūsų ką nors nešėsi, nors tokią ginkluotę jūs tikriausiai pavadintumėte daugiau negu keista. Olis turėjo Amandos revolverį, Badis Igltonas kažkur sandėlyje susirado plieninį laužtuvą. Aš pasiėmiau šluotkotį.

- Gerai, - tarė Mileris, pakėlęs balsą. - Prašau dėmesio!

Apie dvylika žmonių susirinko prie durų pažiūrėti, kas čia vyksta. Šio būrelio dešinėje stypsojo misis Karmodi su savo naujaisiais draugais.

- Mes einame į vaistinę pasižvalgyti. Galbūt parnešime kokių nors vaistų misis Klaphem.

Taip vadinosi senoji dama, sutrypta vakar, kai pasirodė rausvieji vabzdžiai. Viena jos koja buvo lūžusi, ir senutė kentėjo baisius skausmus.

Mileris nužvelgė mus.

- Mes negalime rizikuoti, - tarė jis. - Vos pastebėję pavojaus požymius, tučtuojau grįšime į parduotuvę...

- Ir atvesite pas mus visas tas pragaro išperas! - išrėkė misis Karmodi.

- Ji teisi! - pritarė viena iš vasarotojų. - Jūs parodysite pabaisoms, kur mes slepiamės, ir jos ateis čionai! Kodėl negalite ramiai pasėdėti, kol viskas gerai?

Kai kurie iš žiūrovų pritarė jai.

- Tai, kas čia nutiko, jūs vadinate "viskas gerai"? - paklausiau aš.

Moteriškė suglumusi nudelbė akis.

Tačiau į priekį išėjo misis Karmodi. Jos akys tiesiog degė.

- Tu mirsi ten, Deividai Draitonai! Nori, kad tavo sūnus liktų našlaitis? - Ji nužvelgė mus visus kiaurai veriančiu žvilgsniu. Badis Igltonas nuleido akis ir pakėlė savo laužtuvą, tarsi gindamasis nuo senės kerų.

- Jūs visi ten mirsite! Argi nesupratote, kad atėjo pasaulio pabaiga? Pragaro išperos užplūdo žemę! Žvaigždė Metėlė liepsnoja ugnimi, ir kiekvienas, kas išeis pro duris, bus sudraskytas į gabalus! O paskui pabaisos ateis tų, kurie liko čia, kaip sakė ši geroji moteris! Žmonės, negi jūs leisite, kad tai įvyktų? - Ji kreipėsi į žiūrovus, ir tarp jų pasigirdo tylus murmesys. - Po to, kas nutiko netikintiems vakar? Ten mirtis! Mirtis! Mi...

Žaliųjų žirnelių skardinė, pralėkusi virš dviejų kasų, atsitrenkė į misis Karmodi krūtinę. Senė susvyravo, karktelėjusi iš netikėtumo.

Priekin išlėkė Amanda.

- Užsičiaupk! - suriko ji. - Užsičiaupk, maitėda!

- Ji tarnauja nelabajam! - subliuvo misis Karmodi ir nervingai išsišiepė. - Su kuo tu miegojai praėjusią naktį, poniute? Su kuo tu gulėjai praėjusią naktį? Motina Karmodi viską mato, o taip! Motina Karmodi mato tai, ko nepastebi kiti.

Bet jos sukelta įtampa buvo jau atslūgusi. Amanda nė nemirktelėjusi atlaikė senės žvilgsnį.

- Mes eisime ar stovėsime čia visą dieną? - paklausė misis Repler.

Ir mes išėjome. Dieve, saugok mus - išėjome.

Denas Mileris žengė pirmas, įkandin sekė Olis. Aš ėjau paskutinis, paskui misis Repler. Tikriausiai dar niekada gyvenime taip nebijojau. Delnas, kuriame gniaužiau šluotkotį, buvo šlapias ir lipnus nuo prakaito.

Už durų vėl pajutau silpną, aitrų, nenatūralų rūko kvapą. Mileris su Oliu buvo jau dingę rūke, o Hatlenas, kuris ėjo trečias, vos matėsi.

“Tik dvidešimt pėdų, - kartojau mintyse. - Tik dvidešimt pėdų.”

Prieš mane lėtai, bet tvirtai, žingsniavo misis Repler, mojuodama teniso rakete, sugniaužta dešinėje rankoje. Mūsų kairėje liko raudona šlako siena. Dešinėje kaip laivai vaiduokliai dunksojo automobiliai, pastatyti pirmoje aikštelės eilėje. Paskui iš rūko išniro dar viena šiukšlių dėžė, o už jos - suolelis, kur žmonės kartais laukdavo savo eilės prie telefono automato.

“Tik dvidešimt pėdų. Mileris tikriausiai jau ten. Dvidešimt pėdų - tai tik dešimt ar dvylika žingsnių, tai...”

- O, Viešpatie! - suriko Mileris. - O Viešpatie aukštybėse, jūs tik pažiūrėkite!

Vadinasi, Mileris jau pasiekė vaistinę.

Badis Igltonas, ėjęs trečias nuo galo, apsisuko bėgti. Plačiai išplėstos Badžio akys buvo pilnos baimės. Misis Repler lengvai sudavė jam į krūtinę teniso rakete.

- Kurgi tu susiruošei? - paklausė ji savo griežtu, truputį kimiu balsu, ir visa panika dingo.

Mes susibūrėme aplink Milerį. Žvilgtelėjęs per petį pamačiau,

kad visas "Federal" pastatas dingęs rūke. Raudona šlako siena palaipsniui virto rausva ir maždaug už penkių pėdų nuo pagrindinių parduotuvės durų visai išnyko. Pasijutau toks vienišas bei atskirtas nuo pasaulio, kaip dar niekada gyvenime. Tarsi būčiau praradęs pagrindą po kojomis.

Vaistinė buvo virtusi skerdykla.

Mudu su Mileriu beveik atspėjome. Visi padarai, pasislėpę rūke, rasdavo grobį pagal kvapą. Tai buvo logiška. Regėjimas nebūtų davęs jiems jokios naudos. Klausa - taip pat, nes, kaip minėjau, rūkas keisčiausiu būdu darkė akustiką: iš toli ataidėjęs garsas skambėjo taip, lyg būtų ištartas visai čia pat, o artimas garsas atrodė sklindąs iš toli. Todėl tie padarai iš rūko ėjo, vedami pačios patikimiausios juslės - uoslės.

Žmones, esančius parduotuvėje, išgelbėjo tai, kad nebuvo elektros. Durys su "elektrine akimi" neveikė, todėl, užslinkus rūkui, parduotuvė liko tarsi užantspauduota. O vaistinės durys... jos buvo atidarytos ir dar paremtos. Dingus elektrai, nustojo veikti kondicionieriai, tad vaistinės darbuotojai atidarė duris, kad vidun patektų daugiau gaivaus oro. Tačiau kartu pateko ir dar kai kas.

Tarpduryje kniūbsčias gulėjo vyras kaštoninės spalvos marškinėliais. Tiksliau, aš iš pradžių pamaniau, kad jie kaštoniniai. Bet paskui pastebėjau baltą ruožą marškinėlių apačioje ir supratau, kad kadaise jie buvo visiškai balti. O kaštonine spalva juos nudažė sukepęs kraujas. Be to, dar kažkas buvo ne taip, ir aš ilgai sukau galvą, kas būtent. Nesupratau net tada, kai Badį Igltoną supykino. Matyt, kai atsitinka tokie... kraštutinumai, žmogaus protas iš pradžių atsisako tai suvokti... išskyrus tuos atvejus, kai taip būna kare.

Vyrui trūko galvos, štai kas buvo ne taip. Jo kojos gulėjo ant vaistinės slenksčio, o galva turėjo kabėti nuo viršutinio laiptelio. Bet jos paprasčiausiai nebuvo.

Džimui Grondinui to pakako. Jis nusisuko, rankomis užsidengęs burną, žvilgtelėjo į mane paklaikusiomis, krauju pasruvusiomis akimis ir nusvirduliavo atgal į parduotuvę.

Kiti neatkreipė į tai dėmesio. Mileris įėjo į vaistinę, Maikas Hatlenas žengė paskui jį. Misis Repler su savo teniso rakete sustojo vienoje durų pusėje, Olis - kitoje. Rankoje jis laikė nukreiptą į žemę Amandos revolverį.

- Atrodo, aš pradedu netekti vilties, Deividai, - tyliai pratarė jis.

Badis Igltonas atsišliejo į telefono automato pertvarą kaip žmogus, gavęs blogą žinią iš namų. Jo platūs pečiai virpėjo nuo kūkčiojimo.

- Dar per anksti mus laidoti, - atsakiau Oliui ir žengiau pro duris. Aš nenorėjau eiti vidun, bet buvau pažadėjęs sūnui parnešti komiksų knygelę.

Vaistinėje viešpatavo pats tikriausias chaosas. Visur mėtėsi žurnalai ir knygos minkštais viršeliais. Man po kojomis gulėjo "Žmogus-voras" bei "Milžinas kerėpla". Beveik negalvodamas pakėliau abi knygeles ir įsikišau į užpakalinę kelnių kišenę. Ant grindų buvo išversta daugybė vaistų buteliukų bei dėžučių. Iš už prekystalio karojo žmogaus ranka.

Mane apėmė netikrumo pojūtis. Patalpa tikrai priminė skerdyklą, tačiau tuo pat metu atrodė taip, tarsi joje vyko kažkokia bepročių šventė: visur buvo prikabinėta juostelių, kurias aš iš pradžių palaikiau girliandomis. Tik jos buvo ne plačios ir plokščios, kaip paprastai, o greičiau panašios į storas stygas arba plonus laidus. Pastebėjau, kad jos ryškiai baltos spalvos, kaip ir pats rūkas, ir šiurpulys perbėgo mano nugara. Tai ne girliandos. Tai kas tada? Ant kai kurių virvių kabėjo žurnalai bei knygos.

Maikas Hatlenas paspyrė kažkokį keistą juodą daiktą, ilgą ir plaukuotą.

- Kas čia per velniava? - paklausė jis, į nieką konkrečiai nesikreipdamas.

Ir staiga aš supratau. Supratau, kas išžudė visus žmones, buvusius vaistinėje, kai užslinko rūkas. Žmones, aptiktus pagal kvapą...

- Atgal, - pratariau aš. Mano gerklė buvo visiškai išdžiūvusi, ir žodžiai nuskambėjo sausai kaip šūvis. - Traukiamės.

Olis pažvelgė į mane.

- Deividai?..

- Tai voratinklis, - paaiškinau.

O po akimirkos iš gatvės pasigirdo du riksmai: pirmąkart rėkta iš išgąsčio, antrąkart - iš skausmo. Rėkė Džimas. Jeigu jis privalėjo atpirkti savo kaltę, tai atpirkinėjo dabar.

- Traukitės! - sušukau Maikui bei Denui Mileriui.

Ir staiga kažkas šmėkštelėjo ore. Baltame rūke buvo neįmanoma įžiūrėti kas tai. Todėl iš pradžių išgirdau garsą, primenantį nesmarkų

pliaukštelėjimą botagu, o tik paskui pamačiau: balta gija apsivijo apie Badžio Igltono koją ir suveržė džinsus virš kelio.

Badis riktelėjo bei stvėrėsi už pirmo pasitaikiusio po ranka daikto - telefono. Ragelis nulėkė žemyn ir švytuodamas pakibo ore.

- O Viešpatie, skauda! - suriko Badis.

Olis sugriebė jį. Pamatęs, kas atsitiko, supratau, kodėl tarpduryje gulėjęs žmogus buvo be galvos. Plonas baltas laidas, apsisukęs apie Badžio koją tarsi šilkinė virvelė, pamažu rėžėsi į kūną. Džinsų klešnė nušliaužė žemyn, o odoje atsirado kraujuojanti apvali įpjova.

Olis smarkiai truktelėjo Badį į save. Gija pokštelėjusi nutrūko. Badžio lūpos buvo net pamėlusios nuo šoko.

Maikas su Denu jau ėjo atgal, bet pernelyg lėtai. Denas užlėkė ant kelių ištemptų gijų ir prilipo prie jų kaip musė prie lipnaus musgaudžio. Sutelkęs visas jėgas, jis ištrūko, palikęs ant voratinklio marškinių skutus.

Staiga oras prisipildė tylių botago pliaukšėjimų, ir iš visų pusių aplink mus ėmė kristi plonos baltos gijos, padengtos kažkokia rūgštimi. Aš išsisukau nuo dviejų tokių gijų - ne tiek vikrumo, kiek sėkmės dėka. Vienai nukritus prie pat mano kojos, išgirdau tylų šnypštimą - tai rūgštis ėdė asfaltą. Dar vieną ore šmėkštelėjusią giją misis Repler šaltakraujiškai atmušė teniso rakete. Balta virvė tuoj pat prilipo prie raketės tinklelio, ir rūgšties išgraužtos vielelės skambėdamos sutrūkinėjo. Garsas priminė greitą smuiko stygų timpčiojimą. Po akimirkos kita gija apsivijo raketės kotą bei nusinešė ją į rūką.

- Traukiamės! - šūktelėjo Olis.

Mes pajudėjome link parduotuvės. Olis viena ranka prilaikė Badį. Denas Mileris su Maiku Hatlenu ėjo abipus misis Repler. Iš rūko tebeplaukė baltos virvės, pastebimos tik rausvos pastato sienos fone.

Viena gija apsivijo apie kairę Maiko ranką. Antroji čekštelėjo jam per kaklą. Iš prakirstos kaklo arterijos ištryško kraujo čiurkšlė, ir Maikas su nukarusia galva buvo nutemptas į rūką. Nuo vienos kojos nukritęs sportbatis liko gulėti ant asfalto.

Netikėtai Badis virstelėjo į priekį, o jį prilaikęs Olis vos nesuklupo ant kelių.

- Jis nualpo, Deividai. Padėk man.

Aš sugriebiau Badį per juosmenį, ir ėmėme dviese tempti jį link parduotuvės durų. Netgi netekęs sąmonės, Badis neatgniaužė delno

bei neišmetė plieninio laužtuvo. Koja, apie kurią apsivijo voratinklio gija, styrojo užlūžusi nenatūraliu kampu.

- Saugokitės! - šaižiai riktelėjo misis Repler, atsisukusi į mus. - Pažiūrėkite atgal!

Grįžtelėjau atgal, dar spėjęs pastebėti, kaip balta gija nukrito ant Deno Milerio galvos. Denas ėmė traukyti ją ir plėšti nuo, savęs.

Iš rūko mums už nugarų išlindo didžiulis voras. Jis buvo stambaus šuns dydžio, juodas su geltonais dryžiais. "Kaip lenktyninis automobilis", - šmėkštelėjo beprotiška mintis. Voro akys buvo granatų spalvos - tamsiai raudonos. Jis dalykiškai žingsniavo į mus dvylika ar keturiolika nariuotų kojų. Tai buvo ne paprastas voras, padidintas kaip siaubo filmuose. Tai buvo absoliučiai kitoks padaras, galbūt netgi visai ne voras. Pamatęs jį, Maikas Hatlenas būtų supratęs, iš kur atsirado tas juodas plaukuotas daiktas, kurį jis paspyrė vaistinėje.

Voras artinosi prie mūsų, leisdamas voratinklio gijas iš ovalios angos pilve. Jos plaukė į mus, išsiskleidusios beveik taisyklinga vėduokle. Žiūrėdamas į šitą pabaisą, taip primenančią juodus vorus, kiūtančius virš negyvų musių ir vabalų mūsų valčių pašiūrės kertėse, jutau, kad tuoj išsikraustysiu iš proto. Tikriausiai tik mintis apie Bilį dar palaikė manyje sugebėjimą sveikai mąstyti. Atrodo, aš juokiausi. O gal verkiau arba rėkiau. Nežinau.

Tačiau Olis Viksas liko šaltas ir tvirtas kaip uola. Jis pakėlė Amandos revolverį - ramiai, tarsi treniruodamasis šaudykloje - ir lygiais tarpais ištuštino būgnelį į šlykštų padarą. Kad ir iš kokio pragaro atsibastęs, voras nebuvo nepažeidžiamas. Juodas skystis švirkštelėjo iš žaizdų. Pabaisa kraupiai sukriokė - garsas buvo toks žemas, jog jį greičiau jutai, negu girdėjai - kaip bosinę sintezatoriaus natą, - paskui nėrė į rūką ir dingo. Galėjai pagalvoti, kad tai buvo tik kraupi vizija, jei ne lipnaus juodo skysčio balos, likusios ten, kur praėjo padaras.

Žvangtelėjo į asfaltą laužtuvas, Badžio Igltono pagaliau paleistas iš rankos.

- Jis nebegyvas, - tarė Olis. - Paleisk jį, Deividai. Šita prakeikta gija pasiekė šlaunies arteriją, ir jis mirė. Reikia nešdintis iš čia. - Jo plačiu, apvaliu veidu žliaugė prakaitas, akys išsprogo. Staiga viena gija užkrito ant jo plaštakos, ir Olis greitai atitraukė ranką. Odoje liko kruvinas rėžis.

Misis Repler vėl suriko: “Saugokitės!”, ir mes pasisukome į jos pusę. Iš rūko pasirodęs dar vienas voras apglėbė savo kojomis Deną Milerį ir suspaudė siaubingame glėbyje. Denas atsimušinėjo nuo jo kumščiais. Pasilenkęs čiupau Badžio laužtuvą, tačiau voras jau ėmė vynioti Milerį savo nuodingomis gijomis, ir jo pastangos išsilaisvinti virto klaikiu mirties šokiu.

Misis Repler puolė prie voro, ištiestoje rankoje laikydama insekticido balionėlį. Kai gyvis ištiesė į ją savo kojas, senoji mokytoja nuspaudė galvutę bei nukreipė nuodų čiurkšlę tiesiai į žėrinčias lyg brangakmeniai akis. Vėl išgirdau tą šlykštų kriokimą. Voras sudrebėjo visu kūnu ir klupdamas ėmė trauktis atgal, gremždamas asfaltą plaukuotomis kojomis bei tempdamas paskui save Deno kūną. Misis Repler sviedė į padarą insekticido skardinę. Toji atšoko nuo jo ir nudardėjo asfaltu. Voras atsitrenkė į mažos sportinės mašinos dureles taip, kad ši net sulingavo, paskui dingo rūke.

Prišokau prie mirtinai išbalusios, vos pastovinčios ant kojų misis Repler ir apglėbiau ranka per juosmenį.

- Ačiū, jaunuoli, - pratarė ji. - Man apsvaigo galva.

- Nėra už ką, - kimiai atsakiau.

- Būčiau išgelbėjusi jį, jei būčiau galėjusi.

- Aš žinau.

Olis prisijungė prie mūsų, ir mes trise leidomės link parduotuvės durų pro švilpiančias aplinkui gijas. Viena jų uždribo ant drobinio misis Repler maišelio, ir medžiagoje tučtuojau liko skylė. Misis Repler abiem rankom bandė nulaikyti savo nuosavybę, bet nepajėgė, ir maišas šokčiodamas nudardėjo paskui giją į rūką.

Kai buvome jau prie pat įėjimo į parduotuvę, iš rūko palei pastato sieną išbėgo visai mažas voras, ne didesnis už kokerspanielio šunytį. Jis neleido iš savęs gijų - tikriausiai buvo tam dar per jaunas.

Olis raumeningu petim pastūmė duris, praleisdamas pro jas misis Repler, o aš užsimojęs dūriau plieniniu laužtuvu ir pamoviau vorą kaip ant iešmo. Padaras pašėlusiai sutrūkčiojo, sumataravo kojomis ir įsispoksojo į mane savo raudonomis akimis, tarsi norėdamas įsidėmėti...

- Deividai! - šūktelėjo Olis, vis dar laikydamas duris. Aš įpuoliau vidun, jis iš paskos.

Į mus žiūrėjo išblyškę, persigandę veidai. Mes išėjome septyniese, o grįžome trise. Olis atsišliejo į duris ir ėmė užtaisinėti revolverį.

Jo plati krūtinė sunkiai kilnojosi, balti uniforminiai marškiniai buvo prilipę prie kūno, pažastyse tamsavo didelės prakaito dėmės.

- Kas ten? - paklausė kažkas žemu, kimiu balsu.

- Vorai, - niūriai atsakė misis Repler. - Tie išgamos nusinešė mano krepšį.

Pro minią prasibrovęs Bilis verkdamas puolė man į glėbį. Aš prispaudžiau jį prie savęs. Tvirtai tvirtai.

X. Misis Karmodi kerai. Antroji naktis parduotuvėje. Lemiama konfrontacija

Atėjo mano eilė miegoti, ir apie tas keturias valandas aš nieko nežinau. Amanda sakė, kad daug kalbėjau per miegus, kelis kartus netgi rėkiau, bet aš neprisimenu jokių sapnų. Atsibudau jau popiet. Buvau siaubingai ištroškęs. Pienas buvo jau prarūgęs, bet aš vis tiek išgėriau visą kvortą.

Sėdėjome trise - Bilis, misis Terman ir aš, paskui prie mūsų priėjo Amanda. Su ja buvo pagyvenęs vyras, siūlęsis atnešti šautuvą iš savo automobilio bagažinės. Kornelas, - prisiminiau aš. - Ambrozijus Kornelas.

- Kaip jautiesi, sūnau? - paklausė jis manęs.

- Gerai, - atsakiau. Bet mane vis dar kamavo troškulys, ir iš skausmo plyšo galva. O svarbiausia - aš bijojau. Apsikabinęs Bilį, nukreipiau žvilgsnį nuo Kornelo į Amandą. - Kas atsitiko?

- Misteris Kornelas susirūpinęs dėl misis Karmodi elgesio, - paaiškino Amanda. - Aš taip pat.

- Bili, ar nenorėtum pasivaikščioti su manimi? - paklausė Hetė.

- Nenoriu, - atsakė Bilis.

- Eik, Bili, - liepiau sūnui, ir jis nenoriai pakluso.

- Misis Karmodi toliau drumsčia vandenį, - tarė Kornelas ir pažvelgė į mane liūdnomis seno žmogaus akimis. - Manau, privalome ją sustabdyti. Bet kokiu įmanomu būdu.

- Su ja jau beveik tuzinas žmonių,- pridūrė Amanda. - Tikra religinių fanatikų sueiga.

Prisiminiau vieną pokalbį su savo draugu rašytoju, kuris gyveno Otisfilde ir išlaikė šeimą - žmoną su dviem vaikais, - augindamas viščiukus bei leisdamas vieną knygą per metus - jis rašė istorijas apie šnipus. Mes kalbėjomės apie staiga išaugusį knygų apie antgamtinius reiškinius populiarumą. Goltas pabrėžė, kad penktajame dešimtmetyje honoraras už "Neįprastas istorijas" prilygo išmaldai, o jau šeštajame situacija visiškai pasikeitė. Kai žmonės nustoja pasitikėti mašinomis, - kalbėjo jis (jo žmona tuo tarpu rinko kiaušinius, irzliai giedojo gaidžiai), -

ir tradicinėmis religinėmis sistemomis, jie turi pakeisti tai kažkuo kitu. Netgi sėlinantis tamsoje zombis gali pasirodyti juokingas, palyginti su groteskišku tikrovės siaubu, pavyzdžiui, tuo faktu, kad ozono sluoksnis tirpsta, ardomas milijonų aerozolinių dezodorantų.

Mes tūnojome uždaryti parduotuvėje jau dvidešimt šešias valandas ir per tą laiką ničnieko nesugebėjome padaryti. Vienintelis bandymas išeiti į lauką baigėsi daugiau kaip pusės dalyvių žūtimi. Todėl nenuostabu, kad misis Karmodi įtaka pamažu augo.

- Ji jau tikrai prisiviliojo tuziną žmonių? - paklausiau aš.

- Ne, tik aštuonis, - atsakė Kornelas. - Bet ji mala liežuviu nesustodama. Kaip Kastro, rėždavęs kalbas po dešimt valandų. Tai velniai žino kas.

Aštuoni žmonės. Ne tiek jau daug - net viso prisiekusiųjų suolo neužimtų. Bet aš supratau, kodėl taip sunerimo Amanda ir Kornelas. Net tie aštuoni galėjo tapti parduotuvėje stipriausia moraline jėga, ypač dabar, kai nebeliko Deno ir Maiko. Mintis, kad ši vieningiausia ir didžiausia mūsų uždaroje sistemoje žmonių grupė neatsiplėšdama klauso kiekvieno misis Karmodi žodžio apie pragaro siaubus bei Viešpaties rūstybės taures, sukėlė man velniškai stiprią klaustrofobiją.

- Ji vėl ėmė kalbėti apie žmogaus aukojimą, - tarė Amanda. - Bedas Braunas priėjo prie jos ir liepė liautis tauškus kvailystes jo parduotuvėje. O du vyrai, dabar prisijungę prie jos, - vienas jų, beje, Maironas Lefleras, - pareiškė, kad jis pats užsičiauptų, nes jie gyveną dar laisvoje šalyje. Braunas neužsičiaupė ir prasidėjo... na, tu pasakytum “pamojavo kumščiais”.

- Braunui sumušė nosį, - pridūrė Kornelas: - Jie pasiryžę bet kam.

- Bet tik ne žmogžudystei, - tariau aš.

- Aš nežinau, kaip toli jie gali nueiti, jei rūkas neišsisklaidys, - atsakė Kornelas. - Ir nenorėčiau sužinoti. Aš ketinu bėgti iš čia.

- Lengviau pasakyti, negu padaryti, - atšoviau aš.

Tačiau netikėtai galvoje ėmė atkakliai virpėti viena mintis: kvapas. Štai sprendimo raktas. Čia, parduotuvėje, mes buvome daugmaž saugūs. Rausvuosius gyvius, kaip ir paprastus vabzdžius, tikriausiai priviliojo žibintuvėlių šviesa. Paukščiai tiesiog medžiojo juos. Bet didesnės pabaisos nelietė žmonių, kol jie neišeidavo į lauką. Skerdynės vaistinėje įvyko būtent todėl, jog ten liko atdaros durys - aš tuo neabejojau. Padaras ar padarai, išgalabiję Nortono būrelį, spren-

džiant iš garso buvo namo dydžio, bet jie nesiartino prie parduotuvės. Galbūt tai reiškė, kad...

Staiga panorau pasikalbėti su Oliu Viksu. Tiesiog privalėjau su juo pasikalbėti.

- Arba išsigausiu iš čia, arba žūsiu, - pareiškė Kornelas. - Aš neketinu gyventi čia visą vasarą.

- Keturi jau nusižudė, - netikėtai pranešė Amanda.

- Ką? - pagalvojau, kad kažkas aptiko paslėptus kareivių kūnus, ir pajutau neaiškią sąžinės graužatį.

- Tabletės, - trumpai paaiškino Kornelas. - Nunešėme jų kūnus į sandėlį.

Vos užgniaužiau kylantį nervingą juoką. Netrukus mes turėsime ten tikrą lavoninę.

- Jau temsta, - tarė Kornelas. - Aš noriu išeiti iš čia.

- Patikėkite, jūs nenueisite net iki savo mašinos.

- Net iki pirmosios eilės? Ji arčiau už vaistinę.

Aš nieko jam neatsakiau - dar ne laikas.

Maždaug po valandos radau Olį prie alaus šaldytuvo. Jis gėrė alų nutaisęs abejingą veidą, tačiau taip pat stebėjo misis Karmodi. Senė, rodėsi, nežinojo, kas yra nuovargis. Ir iš tiesų kalbėjo apie žmogaus aukojimą, tačiau dabar niekas nebesiūlė jai užsičiaupti. O kai kurie iš tų, kurie dar vakar reikalavo, kad senė nutiltų, dabar tapo jos šalininkais arba bent jau noriai klausėsi. Tų, kurie vis dar piktinosi misis Karmodi kalbomis, liko visai mažai.

- Iki rytojaus ryto senė gali juos įkalbėti, - pareiškė Olis. - O gal ir ne... Bet jeigu vis dėlto jai pavyks, ką, tavo manymu, ji išrinks garbingam aukos vaidmeniui?

Bedas Braunas stojo jai skersai kelio. Ir Amanda. Buvo žmogus, kuris šėrė jai antausį. Ir, žinoma, aš.

- Oli, - pradėjau, - manau, koks pustuzinis žmonių galėtų iš čia išsigauti. Nežinau, ar toli mes nuvažiuosime, tačiau bent jau išsigausime iš čia.

- Kaip?

Aš atskleidžiau Oliui savo planą. Jis buvo visiškai paprastas: jeigu greitai nubėgtume prie mano "Skauto" ir sušoktume vidun, pabaisos neužuostų mūsų kvapo. Ypač jei mašinos langai bus uždaryti.

- Bet jeigu jas privilios koks nors kitas kvapas? - paklausė Olis. - Pavyzdžiui, išmetamųjų dujų?

- Tada mums galas, - sutikau aš.
- Be to, judėjimas, - pridūrė Olis. - Mašinos judėjimas rūke taip pat gali jas privilioti, Deividai.
- Aš taip nemanau. Pabaisos nepuls, neužuodusios aukos. Būtent tai ir galėtų mus išgelbėti.
- Bet tu nesi tuo tikras.
- Ne. Nesu.
- Ir kur tu galvoji važiuoti?
- Iš pradžių namo. Pasiimti žmonos.
- Deividai...
- Na, gerai. Patikrinti. Įsitikinti.
- Tų padarų gali būti visur, Deividai. Jie gali užpulti tave, vos tik išlipsi iš mašinos savo kieme.
- Jeigu taip atsitiks, "Skautas" - tavo. Aš tik prašau, kad tu pasirūpintum Biliu - kaip galėsi ir kiek galėsi.
Olis išgėrė alų iki dugno ir numetė skardinę į šaldytuvą, kur ji barkštelėjo į krūvą tuščių. Iš jo kišenės kyšojo Amandos revolverio rankena.
- Į pietus? - paklausė jis, žvelgdamas man į akis.
- Taip, - atsakiau. - Reikia važiuoti į pietus ir bandyti išsigauti iš rūko. Trūks plyš išsigauti.
- Kiek "Skaute" benzino?
- Beveik pilnas bakas.
- Tau niekada nebuvo atėję į galvą, kad ištrūkti iš rūko neįmanoma?
Taip, aš galvojau apie tai. O kas, jeigu toji velniava, kuria jie užsiiminėjo "Projekte "Strėlė", pertempė visą mūsų regioną į kitą matmenį - taip, kaip žmogus išverčia kojinę?
- Man buvo kilusi tokia mintis, - atsakiau Oliui. - Tačiau alternatyvus variantas tik vienas - sėdėti ir laukti, ką misis Karmodi lieps paaukoti.
- Galvoji išeiti šiandien?
- Ne, dabar jau beveik vakaras, o tie padarai suaktyvėja naktį. Manau iškeliauti rytoj, ankstų rytą.
- Ką nori pasiimti drauge?
- Tave ir Bilį. Hetę Terman. Amandą Damfris. Tą senuką Kornelą ir misis Repler. Galbūt dar Bedą Brauną. Tai jau aštuoni, bet Bilis gali sėdėti kam nors ant kelių, o mes visi truputį pasispausime.

Olis susimąstė.

- Gerai, - pagaliau tarė jis. - Pabandykime. Tu kam nors jau sakei?

- Dar ne.

- Patariu kol kas patylėti. Iki kokios ketvirtos valandos ryto. Aš padėsiu kelis paketus su maisto produktais prie kasos, esančios arčiausiai durų. Galbūt mums pasiseks išeiti nepastebėtiems. - Olis vėl pažvelgė į misis Karmodi. - Jeigu ji sužinos, gali pamėginti mus sustabdyti.

- Tu taip manai?

- Taip, - atsakė Olis. - Aš taip manau.

Antroji dienos pusė - vakar dienos - praėjo kaip sulėtintame filme. Atšliaužusios sutemos vėl pavertė baltą rūką pilku, o iki pusės devynių už durų likęs pasaulis lėtai ištirpo tamsoje.

Grįžo rausvieji gyviai, paskui pasirodė medžiojantys juos paukščiai. Protarpiais kažkas suriaumodavo tamsoje, o kartą, prieš pat vidurnaktį, pasigirdo žemas, pratisas "Aaaaaa-ruuuuuu!", ir išsigandę žmonės sužiuro į juodus langus. Maždaug taip pelkėje riaumoja krokodilas.

Viskas vyko beveik taip, kaip išpranašavo Mileris. Iki vidurnakčio misis Karmodi prisiviliojo dar pustuzinį žmonių. Tarp jų buvo ir mėsininkas misteris Makvėjus. Jis stovėjo sukryžiavęs rankas ant krūtinės bei įdėmiai klausėsi jos.

Misis Karmodi nejuokais įsisiautėjo. Rodėsi, miegas jai visai nereikalingas. Jos pamokslas - nenutrūkstantis srautas baisybių iš Dore, Boscho ir Džonatano Edvardso - tęsėsi ir tęsėsi, nesulaikomai artėdamas prie grėsmingo finalo. Jos šalininkai, antrindami jai, kažką murmėjo bei nesąmoningai lingavo pirmyn atgal, kaip sektantai savo sueigoje. Apdujusios apkerėtų žmonių akys karštligiškai blizgėjo.

Apie trečią valandą ryto (pamokslas vis dar tęsėsi, ir juo nesidomėję žmonės pasitraukė į parduotuvės gilumą, norėdami nors truputį numigti) pamačiau, kaip Olis padėjo didelį paketą ant lentynos po kasos aparatu, stovėjusiu arčiausiai įėjimo. Po pusvalandžio jis nunešė ten dar vieną. Niekas, išskyrus mane, rodėsi, nepastebėjo jo veiksmų. Bilis, Amanda ir misis Terman miegojo prie tuščio mėsos gaminių skyriaus. Aš atsisėdau prie jų bei nugrimzdau į neramų snaudulį.

Kai Olis mane pažadino, buvo penkiolika po keturių. Šalia Olio stovėjo Kornelas, jo akys blizgėjo už akinių stiklų.

- Laikas, Deividai, - tarė Olis.

Pajutau nervinius traukulius pilve, bet jie greitai praėjo. Aš ėmiau žadinti Amandą. Galvoje šmėkštelėjo klausimas: "Kas bus, kai į vieną mašiną susės Amanda ir Stefani?", bet tučtuojau nuvijau jį šalin. Šiandien verčiau priimti viską taip, kaip yra.

Nuostabios žalios akys atsimerkusios pažvelgė į mane.

- Deividai?

- Mes norime pamėginti išsigauti iš čia. Tu eisi su mumis?

- Apie ką tu kalbi?

Aš pradėjau jai aiškinti, paskui pažadinau ir misis Terman, kad nereikėtų dusyk kartoti to paties.

- Tavo teorija apie kvapą - tik spėjimas, ar ne? - paklausė Amanda.

- Taip.

- Man tai nesvarbu, - pareiškė Hetė. Ji buvo labai išblyškusi, o kadangi miegojo labai mažai, po akimis tamsavo dideli ratilai. - Aš viskam pasiryžusi, kad tik vėl išvysčiau saulę.

"Kad tik vėl išvysčiau saulę." Aš krūptelėjau. Hetės mintis beveik sutapo su mano paties nerimo esme - aš negalėjau užmiršti pasmerktumo jausmo, persmelkusio mane, kai čiuptuvai ištempė Normą pro sandėlio duris. Saulė pro rūką atrodė kaip maža sidabrinė moneta. Tarsi mes būtume Veneroje.

Aš bijojau ne pabaisų, tūnančių rūke: smogęs laužtuvu vorui, įsitikinau, kad tie padarai - ne nemirtingi Lavkrafto monstrai, o paprasčiausi pažeidžiami gyvūnai. Aš bijojau paties rūko, siurbiančio jėgą ir naikinančio valią. "Kad tik vėl išvysčiau saulę." Hetė teisi. Vien dėl to verta pereiti pragarą.

Aš nusišypsojau Hetei, ir ji neryžtingai šyptelėjo man.

- Taip, - tarė Amanda. - Aš einu su jumis.

Ėmiau kaip galėdamas švelniau žadinti Bilį.

- Aš su jumis, - trumpai atsakė misis Repler.

Mes susirinkome prie mėsos prekystalio. Visi, išskyrus Bedą Brauną. Bedas padėkojo už pasiūlymą, bet atsisakė, pareiškęs, jog negali palikti parduotuvės. Paskui stebėtinai švelniu balsu pridūrė, kad nesmerkia Olio už tai, jog jis išeina.

Nuo baltų emaliuotų šaldymo spintų jau pradėjo sklisti nemalonus salsvas kvapas. Jis priminė man vieną išvyką į iškyšulį, kurios metu sugedo mūsų šaldytuvas. Galbūt, pamaniau, būtent šis pašvinkusios mėsos kvapas ir nuvijo misterį Makvėjų į misis Karmodi komandą.

- ...išpirkimas! - bambėjo toji savo pamokslą. - Dabar mes privalome galvoti apie išpirkimą! Dievas nubaudė mus, užleisdamas skėrius bei skorpionus! Nubaudė už tai, kad mėginome prasiskverbti į paslaptis, uždraustas senolių tikėjimo! Žemę užplūdo košmariškos pabaisos! Ir uola nepaslėps mūsų, negyvas medis nesuteiks prieglobsčio! Kada baigsis visa tai? Kas tai sustabdys?

- Išpirkimas! - bliovė mūsų senas bičiulis Maironas Lefleras.

- Išpirkimas... išpirkimas... - neryžtingai šnibždėjo likusieji.

- Ištarkite taip, kaip tikite! - suriko misis Karmodi.

Jos kaklo venos išbrinko ir pasidarė storos kaip virvės. Balsas užkimo bei gergždė, bet tebebuvo stiprus. Man staiga šovė į galvą, kad būtent rūkas suteikė senei tokią galią - galią temdyti žmonėms protus (išėjo neblogas kalambūras), atimdamas iš visų jėgą, teikiamą saulės. Iki šiol ji buvo sena, ekscentriška moteris, turinti antikvarinę krautuvėlę mieste, kur pilna antikvarinių krautuvėlių. Tik sena moteris, pasistačiusi galiniame kambaryje kelias iškamšas ir pelniusi žiniuonės reputaciją.

(ta ragana... ta kalė)

Buvo kalbama, kad ji gali surasti vandenį obels šakele, užkalbėti karpas bei pagaminti strazdanas blukinantį tepalą. Kartą netgi esu girdėjęs - atrodo, iš Bilo Džosčio, - kad senajai Karmodi esą galima patikėti net savo intymaus gyvenimo paslaptis: turinčiam keblumų lovoje ji duosianti gėrimo, kuris viską pastatysiąs į savo vietas.

- IŠPIRKIMAS! - choru subliuvo žmonės.

- Taip, išpirkimas! - beprotiškai rėkė misis Karmodi. - Išpirkimas išsklaidys rūką! Išpirkimas nuvys šalin pabaisas ir pragaro išperas! Išpirkimas nutrauks rūko uždangą nuo mūsų akių! - Ji pritildė balsą. - O ką išpirkimu vadina Biblija? Kas tegali išpirkti nuodėmę Dievo akyse ir prote?

- Kraujas.

Šįkart šiurpulys perbėgo visu mano kūnu bei pašiaušė plaukus ant sprando. Šį žodį ištarė misteris Makvėjus. Mėsininkas misteris Makvėjus, kuris dirbo Bridžtone dar tada, kai aš vaikščiojau įsikibęs į talentingą savo tėvo ranką. Dėmėtą baltą chalatą vilkintis misteris

Makvėjus, atpjaunantis jums reikalingą skerdienos dalį. Misteris Makvėjus, kurio pažintis su peiliu buvo labai ilga. Ir su kirviu taip pat. Misteris Makvėjus, kuris geriau už kitus supranta, kad sielą apvalo tai, kas išteka iš kūno žaizdų.

- Kraujas... - sušnibždėjo likusieji.

- Aš bijau, tėveli, - tarė Bilis, stipriai suspaudęs man ranką. Jo mažas veidukas buvo įsitempęs ir išblyškęs.

- Oli, - tariau. - Manyčiau, laikas palikti šitą beprotnamį.

- Taip, - sutiko jis. - Eime.

Mes padriku būreliu nužingsniavome antruoju praėjimu link durų. Olis, Amanda, Kornelas, misis Terman, misis Repler, Bilis bei aš. Buvo jau be ketvirčio penkios, ir rūkas vėl ėmė šviesėti.

- Judu su Kornelu paimsite maisto paketus, - tarė man Olis.

- Gerai.

- Aš eisiu pirmas. "Skaute" ketverios durelės?

- Taip.

- Puiku. Atidarysiu vairuotojo ir užpakalines dureles toje pačioje pusėje. Misis Damfris, jūs galėsite nešti Bilį?

Amanda paėmė mažylį ant rankų.

- Aš labai sunkus? - paklausė jos Bilis.

- Ne, mielasis.

- Tai gerai.

- Jūs su Biliu sėskite į priekį, - tęsė Olis. - Slinkitės prie priešingų durelių. Misis Terman sės priekyje per vidurį. Tu, Deividai, už vairo. O likusieji...

- Ir kurgi jūs susiruošėte?

Prieš mus stovėjo misis Karmodi.

Ji buvo atsirėmusi į kasą, prie kurios Olis paslėpė paketus su maisto produktais. Geltonas kostiumas įžūliai švytėjo prieblandoje. Pasišiaušę plaukai styrojo į visas puses, kaip Elzos Lančester filme "Frankenšteino nuotaka", akys žėrėjo. Už jos nugaros, užstodami parduotuvės duris, stovėjo dešimt ar penkiolika žmonių. Visi atrodė taip, tarsi būtų patekę į avariją kelyje, pamatę skraidančią lėkštę arba šaknimis žingsniuojantį medį.

Bilis prisispaudė prie Amandos ir įsikniaubė veidu jai į kaklą.

- Mes išeiname, misis Karmodi, - pabrėžtinai švelniu balsu tarė Olis. - Prašyčiau pasitraukti iš kelio.

- Jūs negalite išeiti. Ten mirtis. Jūs ką, iki šiol nesupratote?

- Jums niekas netrukdė, - pareiškiau aš. - Ir mes norime tik vieno: kad jūs taip pat netrukdytumėte mums.

Misis Karmodi pasilenkė ir neklysdama rado paketus su maisto produktais. Matyt, ji iš pat pradžių perprato mūsų ketinimus. Senė ištraukė paketus iš lentynos, vienas iškart suplyšo. Ant grindų pabiro skardinės. Antrąjį ji pati trenkė žemėn. Pasigirdo dūžtančio stiklo garsas, ir selteris šnypšdamas išsiliejo į visas puses, aptaškydamas chromuotą gretimos kasos šoną.

- Štai tokie žmonės užtraukė Dievo rūstybę ant mūsų galvų! - suriko misis Karmodi. - Žmonės, kurie nenori nusilenkti Visagalio valiai! Nusidėjėliai, apimti puikybės, išdidūs bei užsispyrę! Ir todėl iš jų turi būti išrinkta auka! Vieno iš jų kraujas reikalingas išpirkimui!

Pritarimo murmesys dar labiau įkaitino senę. Ji visai pasiuto ir ėmė klykti, taškydama seiles:

- Mums reikia berniūkščio! Čiupkite jį! Griebkite jį! Mums reikia berniūkščio!

Jos pasekėjai pasuko prie mūsų. Priekyje žengė Maironas Lefleras, jo apdujusios akys džiugiai blizgėjo. Iš paskos - misteris Makvėjus sustingusiu, be jokios išraiškos veidu.

Amanda žingtelėjo atgal, dar stipriau prisispaudė prie savęs Bilį, apsivijusį rankomis jos kaklą, ir persigandusi pažvelgė į mane.

- Deividai, ką man...

- Čiupkite abu! - suriko misis Karmodi. - Čiupkite ir jo mergšę!

Tarsi apokaliptinis geltono ir juodo džiaugsmo įsikūnijimas, misis Karmodi ėmė šokinėti, tebelaikydama pakabintą ant rankos pirkinių krepšį.

- Čiupkite berniūkštį! Čiupkite mergšę! Čiupkite abu! Čiupkite visus! Čiup...

Pokštelėjo trumpas, skardus šūvis.

Visi apmirė tarytum klasėje dūkstantys vaikai, kai staiga įeina mokytojas ir garsiai trinkteli durimis. Maironas Lefleras bei misteris Makvėjus sustingo maždaug už dešimties žingsnių nuo mūsų. Maironas neryžtingai atsisuko į mėsininką, tačiau tas neatsakė į jo žvilgsnį. Jis, rodėsi, net nesuprato, kad Maironas stovi šalia. Misterio Makvėjaus veide buvo sustingusi ta pati išraiška, kurią per šias dvi dienas pastebėjau ne viename veide: bereikšmiškumas. Jo protas neišlaikė.

Maironas ėmė trauktis atatupstas, spoksodamas į Olį Viksą iš-

plėstomis iš baimės akimis, paskui apsisuko ir metėsi bėgti. Praėjimo gale jis paslydo ant skardinės, nukrito, pašoko bei dingo parduotuvės gilumoje.

Olis sustingo klasikine šaudymo stovėsena, spausdamas revolverį abiem rankom. Misis Karmodi tebestovėjo kasų eilės pradžioje, laikydamasi už pilvo rankomis, padengtomis pigmento dėmėmis. Jai pro pirštus sunkėsi kraujas ir varvėjo ant geltonų kelnių.

Senė žioptelėjo vieną kartą. Antrą. Ji mėgino kažką pasakyti ir galiausiai jai tai pavyko.

- Jūs visi ten žūsite, - pratarė ji bei lėtai susmuko ant grindų.

Pirkinių krepšys nuslydo nuo senės rankos ir nukrito, jo turinys pabiro žemėn. Popieriun suvyniotas ritinėlis atriedėjo iki mūsų ir atsitrenkė į mano batą. Negalvodamas pasilenkiau ir pakėliau jį. Tai buvo įpusėtas tablečių pakelis. Numečiau jį šalin - nenorėjau nieko liesti iš senei priklausiusių daiktų.

“Kongregacija”, netekusi savo vadovės, ėmė trauktis. Visi žiūrėjo į sukniubusį ant grindų kūną ir didėjančią po juo tamsią dėmę.

- Tu ją nužudei! - riktelėjo kažkas piktai ir išgąstingai. Tačiau niekas nepasakė, kad būtent taip ji ketino pasielgti su mano sūnumi.

Olis tebestovėjo ta pačia poza, tik dabar jo lūpos drebėjo. Paliečiau jo petį:

- Eime, Oli. Ir ačiū tau.

- Aš ją užmušiau, - kimiai pratarė jis. - Aš iš tiesų ją užmušiau.

- Taip, - atsakiau. - Kaip tik už tai aš tau ir padėkojau. O dabar eime.

Mes vėl pasukome prie išėjimo. Misis Karmodi pastangų dėka netekęs paketo su maisto produktais, galėjau pasiimti Bilį ant rankų. Prie durų mes akimirkai sustojome, ir Olis pratarė žemu, dusliu balsu:

- Aš nebūčiau į ją šovęs, Deividai, jeigu būtų likusi kokia nors kita išeitis.

- Žinau.

- Tu tiki manim?

- Taip, tikiu.

- Tada eime.

Ir mes žengėme pro duris.

XI. Pabaiga

Olis metėsi pirmyn, laikydamas revolverį dešinėje rankoje. Mudu su Biliu dar tik ėjome pro duris, o jis, bekūnis kaip vaiduoklis iš televizijos filmo, jau buvo šalia "Skauto". Atidarė vairuotojo dureles, paskui užpakalines. O tada kažkas iššoko iš rūko ir perpjovė Olį beveik pusiau.

Aš net nespėjau gerai įžiūrėti, kas tai buvo. Ir ačiū Dievui, kad nespėjau. Padaras buvo ryškiai raudonas tarsi virtas omaras, turėjo žnyples ir maurojo storu balsu - panašų garsą girdėjome, kai Nortonas ir jo mažoji "Plokščios žemės" draugija išėjo iš parduotuvės.

Olis vieną kartą iššovė, bet padaras čekštelėjo žnyplėmis, ir Olis tarytum perlūžo siaubingame kraujo fontane. Revolveris iškrito jam iš rankos, trenkėsi į asfaltą ir vėl iššovė. Spėjau pastebėti tik juodas matines akis, panašias į milžiniškas vynuoges. O paskui ilgas, nariuotas kaip skorpiono kūnas garsiai čežėdamas nušliaužė į rūką, nusinešdamas tai, kas liko iš Olio Vikso.

Aš išgyvenau pasirinkimo akimirką. Tikriausiai ji būna visada, galbūt labai trumpa, bet būna. Viena mano dalis norėjo prispausti prie savęs sūnų ir bėgti atgal į parduotuvę. Kita dalis liepė pulti prie mašinos, įmesti Bilį bei įšokti pačiam. Ir tada sukliko Amanda. Jos veriantis, garsėjantis klyksmas kilo vis aukščiau bei aukščiau, kol vos neperėjo į ultragarsą. Bilis prisiglaudė prie manęs, įsikniaubęs veidu man į krūtinę.

Hetę Terman užpuolė milžiniškas voras ir parvertė ant žemės, sugriebęs už pečių plaukuotomis kojomis. Jos suknelės kraštas pasikėlė, atidengdamas kaulėtus kelius. Padaras užlipo ant Hetės bei ėmė vynioti aplink ją voratinklio gijas.

"Misis Karmodi buvo teisi, - pralėkė galvoje mintis. - Mes visi čia žūsime, mes tikrai visi žūsime."

- Amanda! - surikau aš.

Ji nereagavo - buvo visiškai atsijungusi nuo tikrovės. Voras ropojo po nebegyvą Bilio auklę, kadaise taip mėgusią galvosūkius ir kryžiažodžius, kurių nė vienas normalus žmogus negali išspręsti, neišsikraustęs iš proto. Baltos gijos, apraizgiusios jos kūną, buvo paraudusios tose vietose, kur jų išskiriama rūgštis jau įsigraužė į odą.

Kornelas atatupstas traukėsi link parduotuvės, spoksodamas į mus pro akinių stiklus didžiulėmis kaip lėkštės akimis. Paskui jis apsisuko, pastūmė duris ir dingo viduje.

Mano dvejonių akimirka baigėsi, kai misis Repler, prišokusi prie Amandos, dusyk šėrė jai per veidą - vieną kartą delnu, antrą kartą plaštaka. Amanda nutilo. Pribėgau prie jos, pasukau mašinos pusėn ir riktelėjau tiesiai į veidą:

- Eik!

Ji nuėjo. Misis Repler prasmuko pro mane, stumtelėjo Amandą ant užpakalinės sėdynės, įlipo pati bei užtrenkė dureles.

Aš atplėšiau nuo savęs Bilį ir įmečiau į mašiną.

Kai lipau vidun, iš rūko išnėrusi voro gija griebė man už blauzdos, nudegindama odą - taip nudegina meškerės valas, slystantis sugniaužtu delnu. Gija laikėsi tvirtai, ir man teko stipriai trukteleti koją, kad išsilaisvinčiau. Paskui nėriau už vairo.

- Uždaryk, uždaryk duris... O Viešpatie! - suklykė Amanda.

Aš užtrenkiau dureles, ir po akimirkos į jas bumptelėjo dar vienas voras. Sėdėjau vos už kelių colių nuo jo raudonų, žiaurių, bukų akių. Padaro kojos, kiekviena mano riešo storio, naršė po mašinos kapotą. Amanda be paliovos klykė tarytum gaisrinė sirena.

- Užsičiaupk pagaliau! - riktelėjo ant jos misis Repler.

Voras pasidavė. Jis negalėjo mūsų užuosti, vadinasi, mes jam daugiau nebeegzistavome. Padaras nužirgliojo šalin savo nesuskaičiuojama daugybe kojų ir palaipsniui ištirpo rūke.

Žvilgtelėjau pro langą, kad įsitikinčiau, ar tikrai jis nuėjo, ir pravėriau dureles.

- Ką tu darai? - suspiegė Amanda.

Bet aš žinojau, ką darau. Manau, Olis būtų pasielgęs lygiai taip pat. Iškėliau vieną koją iš mašinos, pasilenkiau ir čiupau revolverį, gulintį ant asfalto. Kažkas metėsi prie manęs iš rūko, bet nepastebėjau kas. Nėręs atgal į mašiną, užtrenkiau dureles.

Amanda pravirko. Misis Repler apkabino ją viena ranka ir ėmė raminti.

- Mes važiuosime namo, tėveli? - paklausė Bilis.

- Pamėginsime, Didysis Bilai.

- Gerai, - tyliai atsakė jis.

Patikrinęs revolverį, pasidėjau jį į skyrelį pirštinėms. Po žygio į vaistinę Olis buvo iš naujo užtaisęs ginklą. Šovinių dėžutė dingo kartu

su juo, bet būgnelyje likusių užteks, - pamaniau. Olis vieną kartą šovė į misis Karmodi, vieną kartą į tą padarą su žnyplėmis, o trečią kartą revolveris iššovė pats, atsitrenkęs į asfaltą. “Skaute” - keturi žmonės, bet jeigu mums bus visai riesta, sau sugalvosiu kokį kitą būdą.

Kelias siaubingas sekundes negalėjau rasti raktelių. Apieškojau visas kišenes - jų nebuvo. Paskui prisiverčiau lėtai ir ramiai patikrinti iš naujo. Rakteliai atsirado džinsų kišenėje - pasimetė tarp monetų, kaip kartais būna su raktais. “Skautas” užsivedė iš karto. Išgirdusi lygų variklio ūžimą, Amanda vėl pratrūko raudoti.

Įjungęs variklį, kurį laiką sėdėjau laukdamas, kokią dar baidyklę privilios mašinos burzgimas arba išmetamųjų dujų kvapas. Praslinko penkios minutės - pačios ilgiausios penkios minutės mano gyvenime. Niekas nepasirodė.

- Mes važiuosime ar kiurksosime čia? - pagaliau paklausė misis Repler.

- Važiuosime, - atsakiau aš.

Išvažiavau atbulas iš aikštelės ir įjungiau tolimąsias šviesas.

Kažkoks impulsas - tiesą pasakius, niekingas - paskatino mane pravažiuoti išilgai parduotuvės palei pačią vitriną. Dešinysis “Skauto” bamperis užkliudė nuvirtusią ant asfalto šiukšlių dėžę. Man nieko nepavyko įžiūrėti pro angas tarp maišų - tos maišų su trąšomis krūvos darė įspūdį, kad parduotuvėje pats sodo reikmenų pardavimo įkarštis, - tačiau pro kiekvieną angą į mus žiūrėjo du ar trys blyškūs veidai.

Paskui aš pasukau kairėn, ir mus apsupo neįžvelgiamas rūkas. Kas vėliau nutiko tiems žmonėms, aš nežinau.

Atsargiai, vos penkių mylių per valandą greičiu, nuvažiavau Kanzaso keliu. Net įjungęs tolimąsias ir apatines šviesas, nemačiau kelio toliau kaip per septynias ar dešimt pėdų.

Mileris buvo teisus: žemės paviršius tikrai buvo smarkiai suardytas. Daug kur kelias buvo tik suskilinėjęs, tačiau kai kur žiojėjo plyšiai su šonuose iškilusiais didžiuliais asfalto luitais. Ačiū Dievui, “Skautas” varomas dviem tiltais, kitaip mes nebūtume galėję pravažiuoti. Bet aš labai bijojau, kad kur nors priekyje pasitaikys kliūtis, kurios neįveiks net ir ši mašina.

Kelionė, kuriai paprastai sugaišdavau apie septynias ar aštuonias minutes, dabar truko keturiasdešimt minučių. Pagaliau priekyje

iš rūko išniro ženklas, rodantis posūkį į mūsų žvyrkelį. Bilis, pažadintas penkiolika po keturių, kietai užmigo mašinoje, taip gerai jam pažįstamoje, kad jis tikriausiai jau jautėsi esąs namie.

Amanda sunerimusi pasižiūrėjo į kelią.

- Tu tikrai manai juo pravažiuoti? - paklausė ji.

- Pamėginsiu, - atsakiau.

Tačiau tai buvo neįmanoma. Praūžusi audra išklibino daug medžių, o tas keistasis požeminis smūgis užbaigė vėjo darbą, išvertęs juos su šaknimis. Per du nedidelius medžius aš vargais negalais pervažiavau, bet netrukus turėjau sustoti prieš milžinišką seną pušį, gulinčią skersai kelio tarsi plėšikų padaryta užtvara. O iki namų dar buvo beveik ketvirtis mylios. Bilis tebemiegojo. Išjungiau variklį, užsidengiau rankomis akis ir ėmiau galvoti, ką daryti toliau.

Dabar aš sėdžiu "Hovard Džonsons" motelyje prie 3-iojo įvažiavimo į Meino užkardą ir užrašinėju viską, kas mums nutiko, ant firminių motelio blankų. Esu tikras, kad misis Repler, ryžtinga bei patyrusi moteris, galėtų keliais glaustais sakiniais perteikti mūsų padėties beviltiškumą. Tačiau ji pakankamai taktiška ir supratinga, jog leistų man pačiam viską apgalvoti.

Aš negalėjau išlipti iš mašinos ir nueiti iki namo pėsčias. Aš negalėjau palikti jų. Negalėjau net įteigti sau, kad visos tos pabaisos iš siaubo filmų liko prie "Federal" parduotuvės: truputį nuleidęs lango stiklą, išgirdau, kaip kažkas braunasi pro krūmus stačiu šlaitu, šiuose kraštuose vadinamu Karnizu. Nuo medžių lapų be paliovos lašėjo drėgmė. Kelias sekundes rūkas patamsėjo, ir virš mūsų galvų praskrido prieblandoje beveik nematomas gyvas aitvaras.

Bandžiau įtikinti save - ir dabar bandau, - kad jeigu Stefa spėjo pasislėpti namuose ir uždaryti visus langus bei duris, maisto jai turėtų užtekti dešimčiai dienų, galbūt netgi dviem savaitėm. Tačiau toks spėjimas nė kiek neguodžia. Tam trukdo paskutinis mano prisiminimas apie Stefą: ji stovi ant takelio į mūsų nedidelį daržą, užsidėjusi minkštą šiaudinę skrybėlę ir užsitraukusi darbines pirštines, o link jos nesulaikomai per ežerą slenka rūkas.

Dabar privalau galvoti apie Bilį. "Bilis, - sakau sau. - Didysis Bilas, Didysis Bilas..." Turėčiau šimtą kartų parašyti jo vardą ant šito popieriaus lapo. Kaip mokinys, kuriam liepta rašyti frazę "Aš nesispjaudysiu mokykloje popieriaus gumulėliais", kai pro langą liejasi

saulėta popietės tyla, mokytoja už savo stalo tikrina namų darbus, o vienintelis garsas klasėje - jos plunksnakočio girgždėjimas ir balsai tolumoje: tai vaikai skirstosi į komandas, ketindami žaisti beisbolą.

Tada aš pasirinkau vienintelę man likusią išeitį - atsargiai išvairavau atbulą “Skautą” į Kanzaso kelią. Ir ten pravirkau.

Amanda nedrąsiai palietė mano petį.

- Man labai gaila, Deividai, - tarė ji.

- Taip, - atsakiau aš, stengdamasis sustabdyti ašaras, bet nesėkmingai. - Man taip pat...

Mes privažiavome 302-ąją magistralę ir pasukome kairėn, į Portlendą. Kelias čia taip pat suskilinėjo ir kai kur įgriuvo, tačiau, šiaip ar taip, buvo geresnis už Kanzaso kelią. Man kėlė nerimą tiltai. Visa Meino valstija išraižyta upių, ir čia visur vien tiltai - maži bei dideli. Tačiau pylimas ties Neiplu atlaikė žemės drebėjimą, ir iš ten mes be vargo, nors ir lėtai, pasiekėme Portlendą.

Rūkas tebebuvo toks pat tirštas. Vieną kartą sustabdžiau mašiną galvodamas, kad ant kelio guli medžiai. Tačiau tie medžiai ėmė judėti bei raitytis. Supratau, kad tai čiuptuvai. Kiek palaukėme, ir netrukus jie nušliaužė šalin. O kartą ant mašinos kapoto nusileido milžiniškas žalias padaras vaivorykštiniu kūnu ir permatomais sparnais, panašus į išsigimusį laumžirgį. Jis minutėlę patupėjo, paskui mostelėjęs sparnais nuskrido.

Praėjus maždaug dviem valandom po to, kai palikome Kanzaso kelią, Bilis pabudo ir paklausė, ar mes jau atvažiavome pas mamą. Aš atsakiau, kad negalėjau pravažiuoti, nes kelias užverstas medžiais.

- Jai nieko blogo neatsitiko, tėveli?

- Nežinau, Bili. Bet mes grįšime bei pažiūrėsime.

Jis neverkė, tik vėl užsnūdo. Pagalvojau, jog geriau jau būtų pravirkęs: Bilis miegojo pernelyg daug, ir mane tai gąsdino.

Dėl nuolatinės įtampos man ėmė skaudėti galvą. Įtampos, kurią kėlė važiavimas pro rūką dešimties-penkiolikos mylių per valandą greičiu, žinant, kad priekyje mūsų gali laukti kas tik nori: nuošliauža, praraja ar kokia nors trigalvė hidra. Aš meldžiausi. Meldžiau Dievo, kad Stefani būtų gyva ir kad mano neištikimybė nekristų ant jos galvos. Meldžiau Dievo leisti man išgelbėti Bilį, nes jam jau teko pernelyg daug iškentėti.

Dauguma vairuotojų, užslinkus rūkui, išsuko į šalikelę, todėl kelias buvo laisvas, ir iki pusiaudienio mes jau buvome Nort Vindeme. Bandžiau važiuoti paupio keliu, tačiau už keturių mylių teko sustoti - tiltas per siaurą sraunų upelį buvo sugriuvęs. Beveik visą mylią važiavau atbulas, kol radau pakankamai plačią vietą, kad galėčiau apsisukti. Galų gale 302-ąja magistrale pasukau į Portlendą.

Pasiekęs miestą, nuvažiavau tiesiai prie užkardos. Tvarkinga eile išrikiuotos stiklinės būdelės, kuriose tarnautojai ima mokestį už pravažiavimą, buvo sudaužytos ir priminė griaučius tuščiomis akiduobėmis. Visos jos buvo tuščios. Vienos būdelės tarpduryje pastebėjau įstrigusią striukę su Meino užkardos emblema ant rankovės, permirkusią jau beveik išdžiūvusiu krauju. Visame kelyje nuo "Federal Fuds" parduotuvės nesutikome nė vieno gyvo žmogaus.

- Pabandyk įjungti radiją, Deividai, - tarė misis Repler.

Pliaukštelėjau sau per kaktą, supykęs ant savęs už tai, kad anksčiau nepagalvojau apie "Skauto" radijo imtuvą.

- Nereikia savęs smerkti, - santūriai paguodė misis Repler. -Tu negali galvoti apie viską vienu metu. O jeigu mėginsi, išeisi iš proto, ir iš tavęs nebebus jokios naudos.

Trumpųjų bangų diapazone neaptikau nieko, išskyrus nenutrūkstantį traškesį, o ilgųjų ruože viešpatavo gūdi bei grėsminga tyla.

- Vadinasi, eteris tuščias? - paklausė Amanda. Man pasirodė, kad supratau, ką ji turėjo omenyje: mes nusigavome pakankamai toli į pietus, kad galėtume pagauti net kelias galingas Bostono radijo stotis: "VVRKO", "WBZ", "WMEX". Bet jeigu Bostonas taip pat...

- Tai dar nieko nereiškia, - atsakiau Amandai. - Traškesys trumpųjų bangų diapazone - tai paprasčiausi trukdymai. Rūkas, matyt, slopina ir radijo signalus.

- Esi tikras, kad tik dėl to nieko nesigirdi?

- Taip, - atsakiau aš, nors visiškai nebuvau tikras.

Mes važiavome toliau pietų kryptimi. Pro šalį šmėkščiojo stulpai su nuotolio atžymomis, mažėjančiomis nuo maždaug keturiasdešimtosios mylios. Ties atžyma "1" bus Niuhampširo riba. Dabar judėjome daug lėčiau - dauguma vairuotojų nenorėjo pasiduoti, ir kelias buvo pilnas mašinų. Kelis kartus man teko išsukti už skiriamosios juostos.

Maždaug dvidešimt po pirmos, kai aš jau pradėjau jausti alkį, Bilis sugriebė mane už rankos.

- Kas tai, tėveli? Kas tai?

Rūką užtemdė priekyje iškilęs šešėlis. Jis buvo didžiulis kaip kalnas ir artėjo tiesiai į mus. Nuspaudžiau stabdžius, ir užsnūdusi Amanda nulėkė į priekį. Kažkas ėjo pro mus, tik tiek ir galiu tiksliai pasakyti. Galbūt tai rūkas neleido mums įžiūrėti padaro, bet galėjo būti ir taip, kad paprasčiausiai mūsų protas nepajėgė jo suvokti. Būna tokių baisių bei tamsių reiškinių - ir, manau, tokių neįprastai gražių, - kurie tiesiog netelpa į siaurus žmogiškojo supratimo rėmus.

Padaras turėjo šešias kojas, tą aš tikrai žinau. Jo tamsiai pilka oda buvo nusėta rudomis dėmėmis, kurios, kad ir kaip būtų keista, priminė man pigmentines dėmes ant misis Karmodi rankų. Odoje tarp daugybės klosčių bei raukšlių knibždėjo šimtai rausvųjų vabzdžių su akimis ant stiebelių. Viena pilka raukšlėta koja nusileido visai šalia mašinos. Misis Repler vėliau pasakė, kad taip ir nesugebėjo įžiūrėti kūno apačios, nors užvertė galvą, kiek tik galėjo. Ji pamatė tik dvi ciklopiškas kojas, kylančias aukštyn tarsi dvi gyvos kolonos ir galop išnykstančias rūke.

Tam padarui žengiant pro "Skautą", pagalvojau, kad mėlynasis banginis, palyginti su juo, atrodytų kaip upėtakis. Kitaip tariant, tokio dydžio neįmanoma buvo net įsivaizduoti. Paskui padaras praėjo pro mus, bet dar ilgai girdėjome drebinančius žemę žingsnius. Kelio dangoje liko tokie gilūs pėdsakai, kad nesimatė jų dugno, ir į kiekvieną galėjo tilpti mano "Skautas".

Kurį laiką visi tylėjome. Buvo girdėti tik mūsų kvėpavimas bei tolstantis pabaisos žingsnių dundesys. Paskui Bilis paklausė:

- Tai buvo dinozauras, tėveli? Kaip paukštis, kuris įskrido į parduotuvę?

- Nemanau. Nemanau, kad tokio dydžio gyvūnai išvis kada nors egzistavo, Bili. Bent jau Žemėje.

Vėl prisiminiau "Projektą "Strėlė": kuo tie bepročiai galėjo ten užsiiminėti?

- Gal jau važiuokime? - nedrąsiai paklausė Amanda. - Jis gali grįžti.

Taip, gali. O gal dar keli tokie patys laukia mūsų priekyje. Tačiau nebuvo prasmės šito sakyti. Kažkur juk reikėjo važiuoti. Aš pavariau mašiną pirmyn, sukinėdamas tarp tų klaikių pėdsakų, kol jie pasuko nuo kelio į šalį.

* * *

Štai ir viskas. Liko tik vienas dalykas, apie kurį aš dar norėčiau papasakoti, bet kiek vėliau. Tik nelaukite kokios nors aiškios pabaigos. Čia nebus tokių frazių, kaip "Ir jie išsigavo iš rūko į saulėtą naują dieną" arba "Kai mes pabudome, pagaliau atvyko Nacionalinės gvardijos kareiviai" ar net klasikinio finalo "Visa tai įvyko sapne".

Manau, mano istorijos pabaigą būtų galima pavadinti "Finalu Alfredo Hičkoko stiliumi". Taip raukydamasis sakydavo mano tėvas apie daugiareikšmes pabaigas, kurios leidžia skaitytojui arba žiūrovui pačiam nuspręsti, kuo viskas baigėsi. Tėvas visada su panieka atsiliepdavo apie tokias istorijas, vadindamas jas "pigiais triukais".

Mes apsistojome šiame "Hovard Džonsons" motelyje jau temstant, kai toliau važiuoti tapo pavojinga. Prieš tai dar surizikavome pervažiuoti tiltu per Sako upę. Tiltas atrodė gerokai apgadintas, bet pro rūką neįmanoma buvo įžiūrėti, sveikas jis ar įgriuvęs. Tąkart mums pasisekė.

Bet juk dar yra rytojus.

Dabar jau liepos 23-iosios naktis, be penkiolikos pirma. Audra, tapusi viso šio košmaro pradžia, praūžė vos prieš keturias dienas. Bilis miega vestibiulyje ant čiužinio, kurį aš jam suieškojau. Amanda ir misis Repler įsitaisė šalia jo. Aš rašau pasišviesdamas dideliu kišeniniu žibintuvėliu, o už lango trankosi į stiklą rausvieji vabzdžiai. Kartais, kai vieną iš jų nustveria atskridęs paukštis, pasigirsta garsesnis smūgis.

"Skauto" bake liko benzino dar maždaug devyniasdešimčiai mylių. Galima būtų bandyti papildyti baką čia - visai šalia yra degalinė "Ekson". Nors elektriniai siurbliai neveikia, manau, galėčiau išpumpuoti iš saugyklos truputį benzino. Tačiau...

Tačiau tai reiškia, kad teks išlipti iš mašinos.

Jeigu gausime benzino - čia ar toliau kelyje, - galėsime važiuoti pirmyn. Mat aš turiu kelionės tikslą. Apie tai ir noriu dar papasakoti.

Žinoma, aš nesu iki galo tikras. Tas ir baisiausia. Galbūt mane apgavo vaizduotė, galbūt aš tiesiog išgirdau tai, ką norėjau išgirsti. O jeigu ir ne, vis tiek tikimybė išsigelbėti labai maža. Kiek dar mylių priešaky? Kiek tiltų? Kiek baisių padarų, tykojančių užpulti bei suėsti mano sūnų, klykiantį iš baimės ir skausmo?

Aš nesu tikras, kad man nepasivaideno, todėl nieko nepasakiau Biliui, Amandai bei misis Repler... bent kol kas nepasakiau.

Motelio valdytojo bute radau galingą radijo imtuvą, maitinamą baterijomis, su plokščia antena, išvesta pro langą į lauką. Aš įjungiau jį, pasukinėjau derinimo ratuką, paspragsėjau perjungėju, tačiau negirdėjau nieko, išskyrus traškesį ar visišką tylą.

Ir kai jau ketinau išjungti imtuvą, pačiame trumpųjų bangų diapazono gale išgirdau - o gal man tik pasivaideno, kad išgirdau, - vieną žodį.

Ir viskas. Aš klausiausi visą valandą, bet nieko daugiau nesulaukiau. Jeigu tas vienas vienintelis žodis tikrai nuskambėjo, tai jis tikriausiai prasiveržė pro kažkokį plyšį nepraleidžiančiame radijo bangų rūke, be galo mažą plyšį, kuris iškart po to vėl užsitraukė.

Vienas žodis.

Man reikia pamiegoti... jei galėsiu užmigti ir iki ryto nesapnuoti Olio Vikso, misis Karmodi bei prekių išnešiotojo Normo veidų... ir Stefos veido, ant kurio krenta šešėlis nuo plačių šiaudinės skrybėlės kraštų.

Čia yra restoranas, tipiškas "Hovard Džonsons" motelių restoranas - su pietų sale ir ilgu, pasagos formos baru. Aš ketinu palikti šiuos lapus bare ant prekystalio. Galbūt kada nors kas nors suras juos bei perskaitys.

Vienas žodis.

Jeigu tik aš jį tikrai girdėjau. Jeigu tik...

Dabar einu gulti. Bet iš pradžių pabučiuosiu sūnų ir pašnibždėsiu jam į ausį du žodžius. Žinote, kad nesapnuotų blogų sapnų.

Du žodžius.

Vienas iš jų tas, kurį girdėjau - "Hartfordas". Antrasis - "Viltis".

Vertė
Živilė SAMĖNAITĖ

Kitados Bleizas buvo judrus, protingas vaikas. Kitados. Deja, jam nepasisekė: girtas tėvas sudaužė Bleizą taip, kad šis tapo protiškai neįgalus. Jo galvoje "apsigyveno" buvęs draugelis Džordžas, su kuriuo Bleizas nuolat tariasi visais svarbiausiais gyvenimo klausimais. Gan greit "abu" draugai sumano akiplėšišką nuotykį, kurį įgyvendinti turi Bleizas…

